

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

4'üncü Birleşim 9 Ekim 2019 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	472
II.- GELEN KÂĞITLAR	478
III.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	488,527
<i>A) ÇEŞİTLİ İŞLER</i>	488,527
1.- Başkanlıkça Genel Kurulu teşrif eden Pakistan Federal Mesleki Eğitim ve Ulusal Miras Bakanı Şafqat Mahmood ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi	488
2.- Başkanlıkça Yurtdışı Türkler Topluluğu Projesi kapsamında ülkemizi ziyaret eden Hamburg Türk Veliler Birliği ve öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denilmesi	488
3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Letonya Parlamentosu Dışişleri Komisyonu Başkanı Rihards Kols ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi	527
	461

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

488

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

488:493

1.- Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu'nun, 20 Kasım Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin kabulünün 30'uncu yıl dönümüne ve 20 Kasım Dünya Çocuk Günü ile 11 Ekim Dünya Kız Çocukları Günü'nü kutladığına ilişkin gündem dışı konuşması

488:490

2.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı'nın, çiftçilerin sorunları ile alınması gereken tedbirlere ilişkin gündem dışı konuşması

490:492

3.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Kuvayımilliy'e'nin başkenti Balıkesir'in İstiklal Madalyası'yla onurlandırılması gerektiğine ilişkin gündem dışı konuşması

492:493

V.- AÇIKLAMALAR

493,512,519,528,535,

542,544,546,573,588

1.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Gezi olayları davasının tutuklu sanıklarından Osman Kavala'nın özgürlüğüne kavuşması gerektiğine ve Gezi'nin toplumun eşitlik, özgürlük, kardeşlik talebiyle yükselttiği onurlu bir itiraz olduğuna ilişkin açıklaması

493

2.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa ili Harmancık ilçesi Dedebealı köyünde açılmak istenen taş ocağının tarımsal ve hayvancılık faaliyetlerini olumsuz etkileyeceğine ilişkin açıklaması

493

3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, bu milletin her zaman yurduna alçakları uğratmamak için gövdesini siper ettiğine ilişkin açıklaması

494

4.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, et ve canlı hayvan konusunda hem ithalatçı hem de ihracatçı konumunda olan Türkiye'nin mantık hatası içinde olmasıyla mağdur olan kasap esnafı ile vatandaşların mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

494

5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 8-12 Ekim Ahilik Kültürü Haftası vesilesiyle esnaf ve sanatkarların Ahilik Haftası'nı kutladığına ilişkin açıklaması

494

6.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Balyoz kumpası kararlarının onanmasını alkışlayanların ülkemizi 15 Temmuzda uçurumun kenarına getirdiğine, sürecin faillerinin hukuk ve adalet önünde hesap vermesini sağlamadan peşlerini bırakmayacaklarına ilişkin açıklaması

495

7.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, küresel ekonomik saldırılara rağmen ihracatımızın yükselmeye devam ettiğine ve cumhuriyet tarihinin en yüksek eylül ayı ihracat rakamına ulaşıldığına ilişkin açıklaması

495

- 8.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, millî birlik ve beraberliğimizi ön planda tuttuğumuz her dönemde büyük sıçramaların gerçekleştirildiğine tarihin şahitlik ettiğine ilişkin açıklaması 495
- 9.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, kuvvetler ayrılığı ilkesini gerçek anlamda tesis etmeden yasal düzenleme paketlerinin vadedilen sonuçları yaratmayacağına ilişkin açıklaması 496
- 10.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Soma maden emekçilerinin kazanılmış tazminat haklarının bir an önce ödenerek mağduriyetlerine son verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 496
- 11.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Emet Termal Turizm Merkezi ile Hisarcık Esire Termal Turizm Merkezinin Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle turizm merkezi olma statülerinin iptal edilmesinin yanlış karar olduğuna ilişkin açıklaması 496:497
- 12.- Kırklareli Milletvekili Türcü Kayan'ın, Kuzey Marmara Otoyolu Projesi kapsamında Edirne-Kırklareli arasındaki yolun tamamlanmaması ve Kırklareli-Pınarhisar, Pınarhisar-Vize, Vize-Saray arasında bulunan bölgede hâlen yol çalışmasının yapılmamış olması nedeniyle mağduriyet yaşandığına ilişkin açıklaması 497
- 13.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, yetkilileri kayak merkezi Uludağ'ın değerini bulması için yapılacak olan çalışmalar konusunda hassasiyete ve koordinasyona davet ettiğine ilişkin açıklaması 497
- 14.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, AK PARTİ iktidarının ticari işletmeleri politikleştirmesinin ülkeye zarar verdiğine, günlük yayımlanan ve ülke genelinde dağıtımı yapılan bazı gazetelerin Türk Hava Yolları uçaklarına alınmamasının haber alma hakkının ihlali olduğuna ilişkin açıklaması 497:498
- 15.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, yaprak kurdu zararlısının yol açtığı verim kaybından dolayı pancar üreticisine eksik tonaj cezasının yansıtılmaması için gerekli düzenlemelerin yapılmasını Tarım ve Orman Bakanından talep ettiğine ilişkin açıklaması 498
- 16.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, günde 26 hastanın organ nakli olamadığı için yaşamını yitirdiğine, organ bağıışı konusunda halkın bilinçlendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 498
- 17.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli ili Gebze ilçesinde Mermerciler Fuar Alanı olarak ifade edilen arazide uygulanmak istenen projenin değişikliğe uğratarak rant istismarına dönüştüğüne ilişkin açıklaması 498

- 18.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, mali müşavirler ile diğer meslek grupları ayrımcılığının ortadan kaldırılabilmesi için avukatlık hizmetlerinde düşürülen KDV oranının kendilerine de uygulanmasını Hazine ve Maliye Bakanından talep ettiklerine ilişkin açıklaması 499
- 19.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir ilindeki çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 499
- 20.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, emeklilikte yaşa takılanlar sorununun ortadan kaldırılıp kaldırılmayacağını öğrenmek istediğine ve milyonlarca mağdur yurttaş için mücadeleyi sürdüreceklerine ilişkin açıklaması 499
- 21.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce ilindeki ulaşım problemini kavşakları kapatarak mı çözmek istediğini Ulaştırma ve Altyapı Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 500
- 22.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Çukurova bölgesinde yetiştirilen mandarinde yaşanılacak arz fazlalığı konusunda önlem alınması ve çiftçi borçlarının yapılandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması 500
- 23.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, dünyanın en tehlikeli uyuşturucuları arasında gösterilen "ateş-buz" adlı uyuşturucu konusunda kamuoyunun bilinçlendirilerek, önlemlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 500
- 24.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Gazi Meclisin Mehmetçik'in yanında olduğuna, Fırat'ın doğusundaki terör unsurlarının temizlenmesiyle kazanılacak zaferin, Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtı'yla önsözü yazılan destanın ortasına vurulacak Türk mührü olduğuna ilişkin açıklaması 501
- 25.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli ili Pamukkale ilçesinin Irlıanlı, Kurtluca ve Güzelpınar Mahallelerini kapsayan ovada verilen taş ocağı işletmesi ruhsatının iptal edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 501
- 26.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, Irak ve Suriye'ye yönelik sınır ötesi operasyon yetkisinin bir yıl daha uzatılmasına ilişkin tezkereye İYİ PARTİ olarak destek verdiklerine, Soma maden işçilerinin haklı mücadelesinin yanında olduklarına, EYT sorununu gündeme getirmeye devam edeceklerine, Hükümetin her gün zam haberleri açıklamaya devam ettiğine ilişkin açıklaması 501:502

- 27.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, kazanılmış tazminatlarını alamayan Soma maden işçilerinin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine, Sakarya ilinin Türkiye'nin mısır üretiminde önemli yere sahip olduğuna ve mısır çiftçisine yapılan desteklemelerin devamlı hâle getirilmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması 503
- 28.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Soma maden işçilerinin Ankara yürüyüşünün engellenmemesi konusunda partilere çağrıda bulduklarına, Gezi olayları davasının tutuklu sanıklarından Osman Kavala başta olmak üzere haksız yere cezaevinde tutulanların serbest bırakılması gerektiğine ilişkin açıklaması 503:505
- 29.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, mağduriyetleri giderilmeyen Soma maden işçilerinin yaşamlarını nasıl sürdüreceğini, çalışanın hakkını alamadığı bir Türkiye'ye dış dünyanın nasıl ve niye yatırım yapacağını, işsizliğin nasıl yok edileceğini, bu ülkede yasaların mı yoksa sarayın kararlarının mı üstün olduğunu öğrenmek istediğine, uygulanan yanlış dış politikalar neticesinde askerlerimizin Suriye sınırında Ruslar tarafından korunduğuna, Cumhurbaşkanlığı kararıyla Tank Palet Fabrikasının özelleştirme kapsamına alındığına ilişkin açıklaması 505:506
- 30.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, toplumun yargı reformu konusundaki beklentilerini bildiklerine, 9 Ekim Dünya Posta Günü'nü kutladığına, birlikte adım atılarak Soma maden işçileriyle ilgili sorunun çözümü konusunda sonuç alınmasını ümit ettiğine, kendi silahımızı ürettiğimiz farklı bir dönemin yaşandığına ilişkin açıklaması 506:507
- 31.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Kocaeli Milletvekili Fikri Işık'ın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 512
- 32.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İç Tüzük'ün kendilerine tanıdığı karar yeter sayısı isteme hakkını kullanacaklarına ilişkin açıklaması 513
- 33.- Kocaeli Milletvekili Fikri Işık'ın, iç siyaset yapmak adına Türkiye'nin menfaatlerinin heba edilmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması 513:514
- 34.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Kocaeli Milletvekili Fikri Işık'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 514
- 35.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Suriye Millî Ordusuyla birlikte Suriye'nin kuzeyinde PKK, PYD ve DEAŞ terör örgütlerine karşı Barış Pınarı Harekâtı'nı başlattığına ilişkin açıklaması 519

- 36.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Barış Pınarı Harekâtı'na katılan Mehmetçik'in sağ salim dönmesi için duacı olduklarına ilişkin açıklaması 519
- 37.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Barış Pınarı Harekâtı'nın ciddiyetinin herkes tarafından kavranması gerektiğine ilişkin açıklaması 519:520
- 38.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Türk ordusunun gittiği yerlere adaleti, insanlığı, hoşgörüyü götürdüğüne ilişkin açıklaması 520
- 39.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ili Sinanpaşa ilçesine bağlı Güney köyünde kapatılan belediyenin tekrar açılmasına yönelik yargı kararının uygulanmasına izin verilmediğine ve Afyonkarahisar iline bağlı Saraydüzü köyünün merasının yabancı firmaya verilmesiyle köylülerin çaresiz bırakıldığına ilişkin açıklaması 528:529
- 40.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin CHP grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 535:536
- 41.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün tutumunun adaletli olmadığına, Barış Pınarı Harekâtı'nın başka ülkenin toprak bütünlüğünün ihlali olduğuna ilişkin açıklaması 537:538
- 42.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Barış Pınarı Harekâtı'nın amacının sınırimızdaki terör unsurlarını yok etmek olduğuna ilişkin açıklaması 538:539
- 43.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, PYD ve YPG'nin Türkiye'yi tehdit eden terör örgütü olduğuna ilişkin açıklaması 539
- 44.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Cumhuriyet Halk Partisinin barışa karşı olan güvencesinden, insanlara karşı olan sevgisinden, bayrağımıza ve milletimize olan tutumundan kimsenin şüphesinin olamayacağına ilişkin açıklaması 539:540
- 45.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Türkiye'nin Suriye politikalarına yönelik eleştirilerini daha önce de dile getirdiklerine, muhataplarının siyasi irade olduğuna, maksadı aşan ifadelerin düzeltilmesinin herkesin görevi olduğuna ilişkin açıklaması 542
- 46.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Türkiye'nin en kaliteli pancarını üreten ve haksızlığa maruz bırakılan Eskişehir ili Günyüzü ilçesindeki pancar çiftçilerinin zararının karşılanması gerektiğine ilişkin açıklaması 544:545

- 47.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, engellilerin yaşadığı sorunlara iktidarın duyarsız kaldığına ilişkin açıklaması 545
- 48.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, görüşülen yargı paketiyle bağlantılı kanun teklifleri olduğu hâlde komisyonda birleştirilmediğine ilişkin açıklaması 546
- 49.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in görüşülmekte olan 105 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 573:574
- 50.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in hukukçu kimliğiyle, teröristbaşı Abdullah Öcalan'ın mektubunu okutmanın suç kapsamına girip girmeyeceğini cevaplamasını istediğine ilişkin açıklaması 574
- 51.- Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın AK PARTİ Genel Başkanı olmasının yanı sıra bu devleti temsil eden, bu milleti temsil eden seçilmiş Cumhurbaşkanı olduğuna ve herkesin saygı göstermesi gerektiğine ilişkin açıklaması 574:575
- 52.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın görüşülmekte olan 105 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 588:589
- 53.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın görüşülmekte olan 105 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 589:590
- 54.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 590:591

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**507,520,527,540,547,591**

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Soma maden işçileriyle ilgili Meclisten çıkan yasanın uygulamadaki aksaklığının giderilmesinin sosyal devletin gereği olduğuna ilişkin konuşması 507
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Barış Pınarı Harekâtı'nın Türkiye'nin ulusal güvenliği açısından önemli olduğuna ve Türk Silahlı Kuvvetlerine başarılar dilediğine ilişkin konuşması 520

- 3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, oylamalarda aranılan oy sayısı hakkında Genel Kurulu bilgilendirmek istediğine ilişkin konuşması 527:528
- 4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılan oylamayla yurt dışına asker gönderilmesine karar verildiğine ve görüşler ifade edilirken kullanılan sözcüklerin önemli olduğuna ilişkin konuşması 540:542
- 5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, TBMM İçtüzüğü'nün Komisyonların kendilerine havale edilen kanun tekliflerinden birbirleriyle ilgili gördüklerini birleştirerek görüşebileceği yönünde amir hükmü bulunduğu ilişkin konuşması 547
- 6.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, siyasi partilerin belli bir konuda değişik duruşlarının olabileceğine, terör karşısında herkesin aynı duyarlılığı sergilemesi ve siyasetçilerin kutuplaştırmayı artırmayacak dil kullanması gerektiğine, Barış Pınarı Harekâtı'nın dış kamuoyuna iyi anlatılmasının iktidar partisine düşen en önemli görev olduğuna ilişkin konuşması 591:592

VII.- ÖNERİLER**508,515,520,528,529,542****A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

508:512,515:519,520:527,

528,529:535,542:544

- 1.- İYİ PARTİ Grubunun, 9/10/2019 tarihinde Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, İncirlik Üssü'nün faaliyetlerinin incelenmesi, varsa İncirlik Üssü üzerinden terör örgütlerine verilen lojistik ve mühimmat desteğinin tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 508:512,515:517
- 2.- HDP Grubunun, 8/10/2019 tarihinde İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve arkadaşları tarafından, ekonomik krizin nedenlerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 517:519,520:527
- 3.- CHP Grubunun, 9/10/2019 tarihinde Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve arkadaşları tarafından, Artvin Cerattepe'de yapılan madencilik faaliyetlerinin araştırılması, ihale süreçlerinin incelenmesi, hukuksuzluk iddialarının aydınlatılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 528,529:535,542:543

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 105 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına; 104, 48 ve 88 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 2'nci, 3'üncü ve 4'üncü sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 30 ve 31 Ekim 2019 salı, çarşamba ve perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 105 ve 104 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

543:544

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

545,547,575,593

A) KANUN TEKLİFLERİ

545,547:573,575:588,593

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2215) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 105)

545,547:573,575:588,593

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

594

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, özel okullar ve vakıf üniversitelerinin öğrenim ücreti belirleme kriterlerine,

-Giresun Milletvekili Necati Tırlı'nın, geçici veya sözleşmeli olarak çalışan usta öğreticilerin memur kadrolarına atanma şartlarına yönelik düzenleme yapılması önerisine,

İlişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'a soruları ve Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un cevabı (7/15305), (7/15494)

594:599

2.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Kamu Çalışanı Anketi'ne ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/15432)

600:601

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yükseköğrenim mezunlarının işsizlik oranının azaltılması ve istihdam olanaklarının artırılmasına yönelik projelere,

Ülkemizdeki yabancı öğrencilerin uyruklarına göre dağılımına,

Öğretim elemanı açığının giderilmesine,

İlişkin soruları ve Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un cevabı (7/15714), (7/15718), (7/15720)

602:607

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kamu görevinden ihraç edilen bir kişinin hesaplarına TMSF tarafından bloke konulduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/15987)

608:610

5.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, YKS sonuçlarına göre öğrencilerin düşük başarı oranlarının nedenlerine,

-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, 2019 YKS sonuçlarına göre geleceğe dönük eğitim politikalarına,

Suriye uyruklu çocukların Türk eğitim sistemine entegrasyonu için harcanan kaynakların hangi fon ya da bütçeden karşılandığına,

-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, hizmet sınıflarına göre Bakanlık bünyesinde görevli kamu personeli ve engelli personel sayılarına,

-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında öğretmenlerle ilgili bazı verilere,

-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlerde görevli kadrolu personel ve taşeron işçi sayıları ile önümüzdeki üç yıl içinde yapılması planlanan personel istihdamına,

Bakanlığa bağlı birimlerin kullanımındaki binalara, bunlardan kiralık olanların sayısına ve yıllık kira giderlerine,

İlişkin soruları ve Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un cevabı (7/16619), (7/16620), (7/16621), (7/16622), (7/16623), (7/16624), (7/16625)

611:623

6.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Kamu Çalışanı Anketi'ne ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/17062)

624:625

7.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından yapılan Kamu Çalışanı Anketi'ne ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/17063)

626:628

8.- Van Milletvekili Muazzez Orhan'ın, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından kamu personeline yönelik olarak yapılan ankete ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/17066)

629:631

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak üç oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, emperyalizme karşı verilen Kurtuluş Savaşı'nı bugün de devam ettirecek kadrolara ve ruha sahip olunduğuna ilişkin açıklamada bulundu.

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, Ahilik Kültürü Haftası'na,

Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz, yerel yönetimlerde yaşanan sorunlara ve 19 Ağustosta HDP'li belediye eş başkanlarının görevden alınmasının hukuk katliamı olduğuna,

Antalya Milletvekili Aydın Özer, Antalya ilinde yaz seracılığında yaşanan sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Diyarbakır ili Kulp ilçesi Belediye Eş Başkanlarının tutuklandığına,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, Ahilik Kültürü Haftası'na ve şehit edilen Yasin Börü'yü rahmetle yâd ettiğine,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, Aydın ilinde ölümle sonuçlanan intihar sayısındaki artışın nedenleri hakkında çalışma yapılıp yapılmadığını öğrenmek istediğine,

Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal, yaşanan doğal afetler sebebiyle Kırıkkale ili Sulakyurt, Delice ve Keskin ilçeleri ile Çelikli beldesi çiftçilerinin zor durumda olması nedeniyle Kırıkkale ilinin doğal afet bölgesi ilan edilmesi gerektiğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, ihracattaki yükselişin devam ettiğine,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, 26 Eylülde İstanbul ilinde yaşanan depremin depreme ne kadar hazırlıklı olduğumuz sorusunu sormamız gerektiğini hatırlattığına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güreer, esnafın, çiftçinin, işçinin, emeklinin, engellinin, memurun, öğrencinin ve sanayicinin sorunlarına çözüm üretilmesi gerektiğine,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, haşhaş üreticilerinin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu, Bursa-Ankara Yüksek Hızlı Tren Projesi'nin ne zaman bitirileceğini öğrenmek istediğine,

Bahkesir Milletvekili Ahmet Akın, Hükümetin emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili açıklama yapması gerektiğine,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, cumhuriyet tarihinin işsizlik rekoru kırıldığına ve gıda enflasyonunda dünya 5'incisi olduğuna,

İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu, Soma maden işçilerinin mağduriyetinin giderilmesi ve Somali madencilerin haklarını aramak için Ankara'ya başlattıkları yürüyüşün engellenmemesi gerektiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, grip aşısının temininde sıkıntı yaşandığına ve grip hastalığına karşı genel korunma önlemlerine uyulması gerektiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili Habibe Öçal, 6-7 Ekim olaylarını lanetlediğine,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, 2023 hedeflerine doğru kararlılıkla yürümeye devam edeceklerine ve 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın örnek iş birliğinin sergileneceği yıl olmasını ümit ettiğine,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, Gaziantep ilinde yaşanan sorunlara, devletimizi tehdit edenlere karşı tek yumruk olduğuna ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin yürüttüğü askerî operasyonları desteklediklerine,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, AKP iktidarda kaldığı müddetçe milletin mağduriyetinin devam edeceğine,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, 7 Ekimde Adıyaman ili Kâhta ilçesi Mülkköy köyünde metan gazından zehirlenen köylülere geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve sorunun çözümünü için yetkilileri göreve davet ettiğine, üniversite öğrencilerinin yurt sorununun çözülmesi gerektiğine,

Sivas Milletvekili Ulaş Karasu, çiftçilerin mağduriyetine, 2019 Mart ayında ödenmesi gereken 2018 sertifikalı tohum desteklemelerinin ne zaman ödeneceğini Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, ABD'yle yapılan uçak anlaşmasının iptal edilip edilmeyeceğini, İncirlik Üssü'nün kapatılıp kapatılmayacağını, Atatürk Orman Çiftliği'nde ABD Büyükelçiliğine verilen arazinin geri alınıp alınmayacağını, ihalesi yapılan otoyol ve köprü ücretlerinde dövizden TL'ye geçişin yapılıp yapılmayacağını öğrenmek istediğine,

Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu, Bartın ili Ulus ilçesinde usulsüz ağaç kesimi yapıldığı iddialarına ve orman köylülerinin mağduriyetine,

Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan, yapılan zamlara ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan eylül ayı enflasyon rakamına,

Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs, hemşehrisi fındık üreticilerinin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Yozgat Milletvekili Ali Keven, çiftçilerin sorunlarının çözülmesi gerektiğine ve borçlarını ödeyemediği için çiftçi Ali İhsan Yılmaz'ın cezaevine düşmesinin utanç vesikası olduğuna,

Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak, Afyonkarahisar ilinin en önemli tarım ürününün haşhaş olduğuna ve kota konusunda çiftçinin mağdur edilmeyeceğine, Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından çiftçiye kaliteli tohum verileceğine,

Hatay Milletvekili Suzan Şahin, devletin 65 yaş üzeri vatandaşlara pozitif ayrımcılık uygulaması gerektiğine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ettiğine, Hakkâri ili Çukurca ilçesinde şehit olan Piyade Er Muhammet Emin Kotanoğlu'na, vefat eden Ülkü Ocaklarının kurucu Genel Başkanı Aytekin Yıldırım'a ve 12 Eylül darbesinin ülkücü şehidi Mustafa Pehlivanoğlu'na şehadete erişiminin 39'uncu yıl dönümünde Allah'tan rahmet dilediğine, İYİ PARTİ olarak sınır ötesi operasyonlara karşı durmadıklarına ve durmayacaklarına, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı Türkiye'nin itibarını zedeleyecek söylemlerden kaçınmaya davet ettiklerine, ABD Başkanı Trump'ın devlet ciddiyetiyle bağdaşmayan açıklamalarını kınadıklarına, 7 Ekim Türkmen Millî Bayramı'nı kutladığına, İlham Tohti'ye İnsan Hakları Ödülü verilmesini ve haklı davasının kabul görmesini önemsediklerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, 7 Ekimde Hakk'a yürüyen Mustafa Pehlivanoğlu'nu şehadetinin 39'uncu yıl dönümünde rahmetle andığına, Hakkâri ili Çukurca ilçesinde şehit olan Piyade Er Muhammet Emin Kotanoğlu'na Allah'tan rahmet dilediğine, Türkiye'ye karşı yönelecek her türlü tehdide karşı tavizsiz bir tutum sergilemek gerektiğine, Fırat'ın doğusunun terör yuvası olduğuna ve bu terör yuvalarının Türk ordusu tarafından sivil ve masumlara zarar verilmeden bertaraf edileceğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Anayasa Mahkemesinin Sırrı Süreyya Önder hakkında verdiği karara, 12 Ağustos 1949 tarihli Harp Zamanında Sivillerin Korunmasına İlişkin Cenevre Sözleşmesi'nin 49'uncu maddesine göre savaş hâllerinde bir bölgeye yeni nüfusun transfer edilemeyeceğine ve ilgili topraklardaki nüfusun da hiçbir sebeple topraklarından çıkarılmayacağına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün açılıştaki yaptığı açıklamadan memnuniyet duyduklarına, ABD Başkanına gerekli cevabın verilmesi için daha neyin beklendiğini öğrenmek istediğine, 8 Ekim Bahçelievler katliamının 41'inci yıl dönümü vesilesiyle Latif Can, Efraim Ezgin, Hürcan Gürses, Osman Nuri Uzunlar, Serdar Alten, Faruk Erzan ve Salih Gevenci'nin katledilmesi olayını bir kez daha kınadıklarına, ölüm cezasının kaldırılmasının doğru bir adım olduğunun altının çizilmesi gerektiğine, 12 Eylül öncesinde hayatını kaybeden vatan evlatlarının önünde saygıyla eğildiklerine, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının FETÖ'yle mücadele noktasındaki eksikliklere dikkat çeken tespitine, Millî Sarayların Cumhurbaşkanlığına bağlanmasıyla personelin yaşadığı mağduriyete,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılında uzlaşıyla büyük adımlar atılacağına inandığına, 6-7 Ekim olaylarının 5'inci yılında şehitlerimizi rahmetle andıklarına, her türlü terörü ve destekçilerini lanetlediklerine, Amerikan Büyükelçiliğinin MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin sağlık durumuyla ilgili olumsuz yorumu beğenmesinin basit bir hata olarak değerlendirilemeyeceğine, Hakkâri ili Çukurca ilçesinde şehit olan Piyade Er Muhammet Emin Kotanoğlu'na Allah'tan rahmet dilediğine,

Ankara Milletvekili Mustafa Destici, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını Yüce Allah'tan niyaz ettiğine, ABD Büyükelçiliğinin MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin sağlığıyla ilgili hadsiz beğenisini kınadıklarına, Fırat'ın doğusuna yapılacak askerî harekât nedeniyle güvenlik güçlerimize üstün muvaffakiyetler dilediğine, Kürtler ile Türklerin kardeşliğinin baki olduğuna, idam cezasının çocuklarımızı kaçırıp tecavüz ettikten sonra öldüren sapık katiller ile bombayı patlatarak askerimizi, polisimizi, öğretmenimizi katleden teröristler için geri getirilmesini istediklerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin sağlık durumuyla ilgili olumsuz yorumun Amerikan Büyükelçiliği tarafından beğenilmesinin Meclisimize karşı yapılmış hakaret olduğuna, Devlet Bahçeli'ye geçmiş olsun dileklerini ilettiğine ve Millî Sarayların Meclise iade edilmesi gerektiğine ilişkin açıklamada bulundu.

Başkanlıkça, Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu'nun Dışişleri Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 8/10/2019 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin duyuruda bulunuldu.

HDP Grubunun, 8/10/2019 tarihinde Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, 6-8 Ekim 2014 tarihleri arasında yaşanan ve kamuoyunda "Kobani olayları" olarak bilinen olayların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3846 sıra no.lu) görüşmelerinin Genel Kurulun 8 Ekim 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun 8 Ekim 2019 Salı günü birleşiminde gündemin "Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları" kısmında yer alan (3/878) ve (3/879) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkerelerinin okunarak görüşmelerinin aynı birleşimde yapılması ve bu birleşiminde gündemin "Seçim" kısmındaki işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine ilişkin önerisi kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşma yaptı.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, Anadolu kadınının teröre boyun eğmeyeceğine,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, Adana ili Yumurtalık ilçesinde özel endüstri bölgesi ilan edilecek alanla ilgili yerel yönetimlere, büyükşehir il ve ilçe belediye başkanlarına görüş sorulmamasının millî iradeyi yok sayma anlamına geldiğine,

Antalya Milletvekili Feridun Bahşi, vefat eden Ülkü Ocaklarının kurucu Genel Başkanı Aytekin Yıldırım'a Allah'tan rahmet dilediğine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Kocaeli ili Başiskele ilçesinde yaşayan Mehmet Baştürk'ün 2018 buzağı desteklemesinin hâlâ ödenmediğini belirten mesajını Tarım ve Orman Bakanına duyurmak istediğine,

Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz, 17-18 Temmuz 2019 tarihinde Düzce ili Akçakoca, Cumayeri ve Gölyaka ilçelerinde yaşanan sel ve heyelan nedeniyle mağdur olan çiftçilerin yanında olunmayacaksa ne zaman olunacağını Tarım ve Orman Bakanlığı yetkilileri ile Tarım Kredi Kooperatifleri yetkililerinden öğrenmek istediğine,

Ankara Milletvekili Servet Ünsal, şehir hastanelerinin sağlık sistemini bitirdiğine,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, vefat eden hemşehrisi Hüsnü Kürkçü'ye Allah'tan rahmet dilediğine, 2019 yılı bütçesinden çiftçiye ödenecek destek miktarına ve Suriye'ye yapılacak harekât nedeniyle askerimize başarılar dilediğine,

Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu, 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'nda 2015 yılında yapılan düzenlemeyle (B) grubu polis amirlerinin hak kaybına uğradığına,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, Sağlık Bakanlığı protokollerinde otizm konusunda gen araştırmalarının niçin yer almadığını, otizmlili bireyler için olumlu sonuçlar alınmış vitaminlerin ülkemizde niçin bulunmadığını ve klinik çalışmalarının ülkemizde niçin yeterli düzeyde yapılmadığını Sağlık Bakanından öğrenmek istediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Cumhurbaşkanlığının, Türkiye'nin millî güvenliğine yönelik ayrılıkçı hareketler, terör tehdidi ve her türlü güvenlik riskine karşı uluslararası hukuk çerçevesinde gerekli her türlü tedbiri almak, Irak ve Suriye'deki tüm terör örgütlerinden ülkemize bundan sonra da yönelebilecek saldırıları bertaraf etmek ve kitlesel göç gibi diğer muhtemel risklere karşı millî güvenliğimizin idame ettirilmesini sağlamak, Türkiye'nin güney kara sınırlarına mücavir bölgelerde yaşanan ve hiçbir meşruiyeti olmayan tek taraflı bölücü girişimler ve bunlarla ilgili olabilecek gelişmeler istikametinde Türkiye'nin menfaatlerini etkili bir şekilde korumak ve kollamak, gelişmelerin seyrine göre ileride tafisi güç bir durumla karşılaşmak için süratli ve dinamik bir politika izlenmesine yardımcı olmak üzere hudut, şümül, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tayin olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin gerektiği takdirde sınır ötesi harekât ve müdahalede bulunmak üzere yabancı ülkelere gönderilmesi ve aynı amaçlara matuf olmak üzere yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunması, bu kuvvetlerin Cumhurbaşkanının belirleyeceği esaslara göre kullanılması ile risk ve tehditlerin giderilebilmesi için her türlü tedbirin alınması ve bunlara imkân sağlayacak düzenlemelerin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için 2/10/2014 tarihli ve 1071 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı ile verilen ve son olarak 3/10/2018 tarihli ve 1199 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla 30/10/2019 tarihine kadar uzatılan izin süresinin Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca 30/10/2019 tarihinden itibaren bir yıl uzatılmasına dair tezkeresi (3/878),

Cumhurbaşkanlığının, Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde icra ettiği harekât ve misyonlar kapsamında hudut, şümül, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tespit edilmek üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurt dışına gönderilmesi ve Cumhurbaşkanınca verilecek izin ve belirlenecek esaslar çerçevesinde bu kuvvetlerin kullanılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin son olarak 2/10/2018 tarihli ve 1198 sayılı Kararıyla uzatılan izin süresinin Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca 31/10/2019 tarihinden itibaren bir yıl uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/879),

Genel Kurulun bilgisine sunularak yapılan görüşmelerinden sonra kabul edildi.

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un (3/879) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, siyasette müzakere ile münakaşanın atbaşı gittiğine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Mecliste halkın oylarıyla seçilmiş Kürt, Alevi, Sünni, Yezidi ve Hristiyan milletvekillerinin olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın "korsan devlet" ifadesini sık bulmadığına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in (3/879) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, her büyük operasyonda eksiklikler olabileceğine, Cumhurbaşkanlığı olarak FETÖ'ye karşı en büyük mücadeleyi yaptıklarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un (3/879) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine,

Satışmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ve her siyasi partinin belli bir konuda farklı karar alabileceğine ve buna herkesin saygı göstermesi gerektiğine ilişkin açıklamada bulundu.

Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın (2/765) esas numaralı Denizciler Mahallesinin İlçe Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Dışişleri Komisyonunda boş bulunan ve AK PARTİ Grubuna düşen 1 üyeliğe İstanbul Milletvekili Zafer Srakaya,

Millî Savunma Komisyonunda boş bulunan ve İYİ PARTİ Grubuna düşen 1 üyeliğe Kayseri Milletvekili Dursun Ataş,

Seçildiler.

Alınan karar gereğince, 9 Ekim 2019 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 22.38'de son verildi.

Levent GÖK
Başkan Vekili

Bayram ÖZÇELİK
Burdur
Kâtip Üye

Burcu KÖKSAL
Afyonkarahisar
Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 7

9 Ekim 2019 Çarşamba

Rapor

1.-Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2215) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 105) (Dağıtma tarihi: 09.10.2019) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Cumhurbaşkanlığının Ankara'da hizmet veren bina sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18770) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.09.2019)

2.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, yasal borçlanma limitinin aşılmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18771) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.09.2019)

3.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından belirlenen bir günlük sadaka miktarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18772) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.09.2019)

4.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, bazı yayın organlarının denetimine ve TV yorumcuları hakkında soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18773) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.09.2019)

5.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kuruluna ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18774) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

6.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Cumhurbaşkanlığı Politika Kurullarına ve Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kuruluna yapılan ve yapılacak olan atamalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18775) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

7.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Türkiye İşsizlik Fonu'ndan kamu bankalarına kaynak aktarılmasına ve benzer şekilde kamu fonlarından yapılan kaynak aktarımlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18776) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

8.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, mevsimlik tarım işçilerinin yaşadığı ve çalıştığı bölgelerde yapılan iş güvenliği denetimlerine ve yaşam şartlarını iyileştirmek amacıyla gerçekleştirilen projelere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18777) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

9.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, Karataş ve Yumurtalık ilçelerinin Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişme Bölgesi'nden çıkarılma nedenine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18778) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

10.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevinde hayatını kaybeden iki hükümlüye ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18779) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

11.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa'da çocuklara yönelik cinsel istismar vakalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18780) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

12.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, TÜİK tarafından belirlenen işsizlik verilerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18781) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

13.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, aile yardımı için başvuru yapan bir kişinin başvurusunun reddine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18782) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

14.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Düzce Atatürk Devlet Hastanesinde kardiyolog, stent ve anjiyo ünitesi bulunup bulunmadığına ve kalp krizi vakalarına müdahale edilememesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18783) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

15.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Mardin'in Kızıltepe ilçesinde mayın patlaması sonucu yaralanan bir çocuğun durumuna ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18784) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

16.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün kapatılmasına yönelik kararname taslağına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18785) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

17.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Amedspor Kadın Futbol Takımı'na tahsis edilen servis aracına el koyulduğu iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18786) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

18.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, TMSF'ye borcu olan kişilerin gayrimenkulleri üzerindeki ipoteklerinin kaldırılması için güvenlik soruşturmasına tabi tutulduğu iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/18787) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

19.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, son beş yılda erişim engeli kararı alınan internet haberi, internet sitesi ve sosyal medya hesabı sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18788) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.09.2019)

20.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 2015 yılında gözaltına alınan bazı belediye başkanlarına ve eski Hakkari Belediye Başkanı hakkında verilen yargı kararına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18789) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

21.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Anayasa Mahkemesi tarafından verilen bazı kararlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18790) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

22.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak'ın Silopi ilçesinde bir kişi hakkında verilen ev hapsi kararına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18791) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

23.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 1 Nolu Cezaevinin yaşam koşullarına yönelik bazı şikayetlere ve koşullarda ilaçlama yapılıp yapılmadığına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18792) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

24.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hasta bir tutuklunun sağlık durumuna ve hastaneye sevk taleplerinin reddedildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18793) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

25.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, üniversite sınavını kazanan bir tutuklunun kayıt yaptıramadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18794) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

26.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar Açık Ceza İnfaz Kurumundaki bir hükümlünün kapalı cezaevine gönderileceği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18795) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

27.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir tutuklunun şikayet ve taleplerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18796) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

28.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Aliğa 4 Nolu T Tipi Cezaevinde kalan bir hükümlünün görüş gününün haftasonuna alınması talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18797) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

29.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir'de aynı cezaevinde kalan evli bir çiftin görüştürülmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18798) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

30.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de cezaevinde olan bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18799) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

31.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Metris R Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hasta bir tutuklunun sağlık durumuna ve hastalık sebebiyle tahliyelere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18800) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

32.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Muş E Tipi Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir mahkumun sağlık durumuna ve nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18801) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

33.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 7 Eylül 2019 tarihinde Şakran Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bazı mahkumların gıda zehirlenmesi yaşadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18802) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

34.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir tutuklunun tutuklanma sebebine yönelik iddiasına ve denetimli serbestlik talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18803) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

35.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de cezaevinde olan bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18804) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

36.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Alanya L Tipi Kapalı Cezaevindeki bir mahkumun denetimli serbestlik uygulamasından yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18805) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

37.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Aliağa Şakran 1 Nolu T Tipi Cezaevinde bulunan bir tutuklunun tedavi olamadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18806) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

38.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kars Ceza İnfaz Kurumundaki tuvaletlerin bakımsızlığına ve tadilat talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18807) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

39.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ödemiş M Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18808) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

40.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Eskişehir L Tipi Cezaevindeki hasta bir mahkumun tedavisine ve cezaevindeki çeşme suyunun kirliliğine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18809) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

41.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Kırıkkale Hacılar F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18810) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

42.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Kahramanmaraş Türkoğlu Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18811) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

43.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, kadın istihdamının artırılması ve çalışma yaşamında kadınlara yönelik ayrımcılık içeren uygulamaların önlenmesi için yapılacak çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18812) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.09.2019)

44.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, 2016-2019 yılları arasında kamu kurumlarının mülakat ile gerçekleştirdiği personel alımlarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18813) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.09.2019)

45.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, 15 Eylül 2019 tarihinde Adana'nın Turfanbeyli ilçesinde tarım işçilerini taşıyan bir minibüsün yaptığı kazaya ve işçilerin ulaşımının daha güvenli hale getirilmesine yönelik Bakanlık çalışmalarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18814) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

46.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, emeklilikte yaşa takılanlar olarak bilinen vatandaşlara yönelik bazı verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18815) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.09.2019)

47.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tutuklu bulunan bir kişinin emeklilik için gereken süreyi doldurmuş olmasına rağmen emekli olamadığı iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18816) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

48.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın emekliliği hak ettiği halde emekli olamadığına dair iddialara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18817) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

49.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, İstanbul Sözleşmesi'nin yürürlüğe girdiği 1 Ağustos 2014 tarihi itibarıyla barınma evi desteği ile hukuki ve adli yardım imkanı sağlanan kadınların sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18818) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

50.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Çayırova ilçesinin doğal gaz altyapı sorununa ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18819) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.09.2019)

51.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesi İnönü Mahallesi'nde iş yeri servislerinin ve lojistik araçların şehir içine park edilmesi sebebiyle yaşanan sorunlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18820) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.09.2019)

52.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Mersin'de bulunan Çavuşlu Deresi'nin sel felaketlerine neden olmaması için alınması gereken tedbirlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18821) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

53.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Marmara Denizi'ndeki kirlilik durumuna ve bu kirliliğin azaltılmasına yönelik önlemlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18822) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

54.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Cammu Keşmir'de Müslüman halkın uğradığı insan hakları ihlalleriyle ilgili bir girişimde bulunulup bulunulmadığına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18823) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.09.2019)

55.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çek Cumhuriyeti'nde tutuklu olan bir Türk vatandaşının nakline ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18824) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

56.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Darıca ilçesi Sırasöğütler Mahallesi'ndeki trafoların yenilenmesi talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18825) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.09.2019)

57.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Darıca ilçesinden geçen sanayi enerji nakil hatlarının hayati risk oluşturmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18826) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.09.2019)

58.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, doğal gaz alım fiyatlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18827) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

59.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü bünyesinde düzenlenen iller arası kız voleybol karşılaşmalarının kaldırılmasının nedenine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18828) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

60.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketinin mülteci nüfusun yüksek olduğu illerde sunulacak hibe ve düşük faizli kredilere yönelik stratejilerini belirlemek için yaptığı çalışmaya ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18829) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

61.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün yürüttüğü bir soruşturma kapsamında İl Sağlık Müdürlüğünden kadınlara yönelik bazı kişisel sağlık verilerini talep ettiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18830) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.09.2019)

62.-Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından İl Sağlık Müdürlüğünden kişilerin sağlık ve cinsel yaşamına dair özel nitelikli verilerin istendiği bir yazıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18831) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.09.2019)

63.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkari merkezdeki bazı mahalleler ile bazı köy ve mezralara ulaşımın engellendiğine dair iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18832) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.09.2019)

64.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, son beş yılda belediye başkanlarına yönelik açılan idari soruşturmalara ve belediyelere yapılan denetimlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18833) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

65.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, bir siyasi partinin gerçekleştirmek istediği basın açıklamasına dair çeşitli iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18834) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

66.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Gebze Kent Ormanı Mesire Alanı'nda yaşanan asayiş sorunlarına ve alınan güvenlik önlemlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18835) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.09.2019)

67.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana'da bir siyasi parti üyelerinin basın açıklaması yapmasına izin verilmediği ve bazı üyelerine toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlemeleri sebebiyle para cezası kesildiği iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18836) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

68.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Hasankeyf'in UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne girebilmesi için Bakanlıkça bir başvuru yapıp yapılmayacağına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18837) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

69.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, TİKA'nın Makedonya'da yürüttüğü bir restorasyon çalışmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18838) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

70.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, yazılı, görsel ve sosyal medyada yer alan nefret söylemi içerikli haber ve metinler ile bunlarla ilgili olarak yapılan işlemlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18839) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

71.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, Karataş ve Yumurtalık ilçelerinin Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişme Bölgesi'nden çıkarılma nedenine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18840) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

72.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir Atatürk İl Halk Kütüphanesi projesinin ne zaman bitirileceğine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18841) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

73.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, temel liselerin kapatılması sonucunda öğrencilerin ve velilerin mağdur olmamaları için alınan tedbirlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18842) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.09.2019)

74.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Bakanlık tarafından yürütülen toplumsal cinsiyet eşitliği kapsamındaki projelere ve Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nde yapılan değişikliğe ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18843) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.09.2019)

75.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Fatih Projesine yönelik çeşitli verilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18844) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.09.2019)

76.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya Kernek Anadolu Lisesi'nin bina değişikliğine ve 2019-2020 eğitim-öğretim yılında hangi binada eğitim vereceğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18845) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.09.2019)

77.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nden toplumsal cinsiyet eşitliği ibaresinin kaldırılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18846) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

78.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Eskişehir'in Sivrihisar ilçesine bağlı Buhara köyünde bulunan bir okula dair bazı iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18847) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

79.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'nın Haliliye ilçesi Akpınar Mahallesi'nde öğrencilere verilen servis hizmetinin kaldırılmasıyla ortaya çıkan sorunların çözümüne ve mahalledeki okul ihtiyacına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18848) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

80.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Çayırova ilçesi Şekerpınar Mahallesi'nde hizmet veren ilkokulun mahalle merkezinden uzak olmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18849) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.09.2019)

81.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde bulunan Osmangazi Ortaokulu için verilen yıkım kararının ne zaman uygulanacağına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18850) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.09.2019)

82.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, il içinde okul değiştiren öğretmenlerin katlamalı puan haklarının iptal edilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18851) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

83.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, meslek öğretmenlerinin koordinatörlük görevlerinin karşılığı ek ders ücretlerinin ne zaman ödeneceğine ve yargı kararlarının uygulanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18852) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

84.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, ilk ve ortaöğretim okullarında kullanılan siyasi ve fiziki haritalara ve müfredattaki harita projeksiyon yöntemlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18853) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

85.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Hedef Listesi'nden toplumsal cinsiyet eşitliği maddesinin kaldırılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18854) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

86.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'nın Tutak ilçesinde öğrenci servisi sayısının yetersizliğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18855) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

87.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Katip Çelebi Üniversitesi Rektörlük binası yapım projesinin bütçesine ve akıbetine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18856) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

88.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Bakanlığa bağlı Harita Genel Müdürlüğünün resmi internet sitesinde bulunan dünya siyasi haritasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18857) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

89.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Emniyet Müdürlüğünün yürüttüğü bir soruşturma kapsamında İl Sağlık Müdürlüğünden kadınlara yönelik bazı kişisel sağlık verilerini talep ettiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18858) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.09.2019)

90.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından İl Sağlık Müdürlüğünden bazı kişisel sağlık verilerinin talep edildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18859) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.09.2019)

91.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Düzce ilindeki doktor eksikliğine ve hastanelerin teçhizat yetersizliğine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18860) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.09.2019)

92.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Çayırova ilçesinde yapımı planlanan devlet hastanesi projesinin başlangıç ve bitiş tarihlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18861) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.09.2019)

93.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Çayırova ilçesi Şekerpınar Mahallesi'nde aile hekimliği merkezi bulunmamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18862) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.09.2019)

94.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesindeki İnönü Aile Sağlığı Merkezinde tek doktor ile hizmet verilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18863) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.09.2019)

95.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, sağlık personeli istihdamına ve ortaöğretim mezunu hemşirelerin atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18864) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

96.-Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş'ın, sağlık personeli hakkındaki şikayetlere ve Ankara'da bir hastanın hayatını kaybetmesiyle ilgili iddiaların araştırılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18865) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

97.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, sağlık kuruluşlarına gelemeyecek durumda olan hastaların yakınlarının ilaç yazdırabilmesi önerisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18866) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

98.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Elbistan Devlet Hastanesinde yaşandığı iddia edilen bazı olaylara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18867) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

99.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, kişisel sağlık verilerinin korunmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18868) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

100.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, yerli ilaç üretimi çalışmalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18869) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

101.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Karşıyaka Devlet Hastanesi inşaat projesine ayrılan ödeneye ve projenin ne zaman bitirileceğine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18870) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

102.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Menemen Devlet Hastanesi inşaatı projesi için aktarılan ödeneye ve projenin ne zaman bitirileceğine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18871) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

103.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi renovasyon ve ek bina inşaatı projesi için aktarılan ödeneye ve projenin ne zaman bitirileceğine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18872) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

104.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Katip Çelebi Üniversitesi Dış Hastanesi inşaatı projesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18873) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

105.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'da tarımsal amaçla kullanılan su birim fiyatındaki artışa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18874) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.09.2019)

106.-Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, bir üreticinin tarımsal desteklemelerden beş yılına men cezası almasına yönelik iddialarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18875) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

107.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, su ürünleri avcılığına yönelik kontrol ve denetimlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18876) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

108.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, hayvansal ürün üretim politikalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18877) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

109.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, tütün üretimi ve ithalatı ile ilgili çeşitli verilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18878) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

110.-Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, ayçiçeği üreticilerinin sorunlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18879) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

111.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, 17 Eylül 2019 tarihinde Hatay'ın Antakya ilçesine bağlı Ballöz, Kisecek ve Toygarlı mevkilerinde çıkan yangına ve oluşan hasara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18880) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

112.-Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri'nin Talas ilçesi Cebir Mahallesinde bulunan Kurt Deresi'nin taşmasına karşı alınacak tedbirlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18881) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

113.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, 13 Aralık 2018 tarihinde Ankara'da meydana gelen YHT kazasının soruşturulmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18882) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.09.2019)

114.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, son beş yılda meydana gelen otobüs yangınlarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18883) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

115.-Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri'nin Boğazköprü mevkiindeki yol çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18884) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.09.2019)

116.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Darıca ilçesi Sırasöğütler Mahallesi'ndeki bazı sokaklarda internet altyapısı bulunmamasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18885) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.09.2019)

117.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, yerli ve milli tren üretimi yapılması önerisine ve URAYSİM projesinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18886) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

118.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul Havalimanı'nda bir uçağın taksi yolundan çıkmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18887) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

119.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Aliğa-İzmir bölünmüş yol projesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18888) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

120.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Selçuk-Ortaklar-Aydın karayolu projesi için 2019 yılında aktarılan ödenek miktarına ve projenin tamamlanacağı tarihe ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18889) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

121.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir Otoyol Kavşağı-Torbalı-Belevi Devlet Yolu projesine ayrılan ödeneye ve projenin ne zaman bitirileceğine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18890) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

122.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir-Turgutlu ayrımı Kemalpaşa-Torbalı yolu projesi için aktarılan ödeneye ve projenin ne zaman bitirileceğine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18891) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

123.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Urla-Çeşme Devlet Yolu projesine aktarılan ödeneye ve projenin ne zaman bitirileceğine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18892) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

124.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Torbalı-Ödemiş-Çatal-Tire demiryolu projesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18893) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

125.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir ilindeki 10-19 Nolu rıhtımların bakım ve onarımlarına yönelik projenin ne zaman tamamlanacağına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18894) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

126.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Halkapınar-Otogar demiryolu bağlantısı projesine aktarılan ödeneye ve projenin ne zaman bitirileceğine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/18895) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.09.2019)

9 Ekim 2019 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 4’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

III.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça Genel Kurulu teşrif eden Pakistan Federal Mesleki Eğitim ve Ulusal Miras Bakanı Shafqat Mahmood ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gündem dışı söz vermeden önce, Meclisimizi teşrif eden Pakistan Federal Mesleki Eğitim ve Ulusal Miras Bakanı Shafqat Mahmood ve beraberindeki heyet Genel Kurulumuzu onurlandırmışlardır.

Kendilerine Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu adına hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

2.- Başkanlıkça Yurtdışı Türkler Topluluğu Projesi kapsamında ülkemizi ziyaret eden Hamburg Türk Veliler Birliği ve öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Bu arada yine, yurt dışından öğrenci ve veli konuklarımız var, onlar da izleyici localarında şu anda yerlerini aldılar, onları da selamlamak isterim.

Yurt dışı Türkler topluluğu projesi kapsamında ülkemizi ziyaret eden Hamburg Türk Veliler Birliği ve öğrencilerini de selamlıyorum, hoş geldiniz diyorum kendilerine. (Alkışlar)

Değerli milletvekilleri, gündem dışı ilk söz, Amerika Birleşik Devletleri’nin New York eyaletinde gerçekleşen Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin kabulünün 30’uncu yıl dönümü etkinlikleri nedeniyle söz isteyen Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Radiye Sezer Katırcıoğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Katırcıolu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

(Uğultular)

BAŞKAN – Arkadaşlar, biraz sessiz olabilir miyiz.

Buyurun.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu’nun, 20 Kasım Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’nin kabulünün 30’uncu yıl dönümüne ve 20 Kasım Dünya Çocuk Günü ile 11 Ekim Dünya Kız Çocukları Günü’nü kutladığına ilişkin gündem dışı konuşması

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği üzere İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu tüm partilerin ortak ittifakı ve kararıyla Çocuk Hakları Alt Komisyonunu 3 Temmuz 2019 tarihinde kurmuştur. Komisyon, ilk toplantısında Başkan olarak görevi şahsıma tevdi etmiştir. Gazi Meclis çatısı altında bir ilk olan bu komisyonumuz, çocuklarımızın yüksek yararını önceleyen başta yaşam hakkı, sağlık, eğitim, güvenlik, barınma gibi konulardaki çalışmalarına hızlıca başlamıştır; ilk olarak Bağlum Çocuk Destek Merkezine inceleme ziyareti, arkasından Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğümüzün bilgilendirilmesi şeklinde bir toplantı gerçekleştirmiştir.

Bununla birlikte, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin kabulünün 30'uncu yıl dönümü nedeniyle 25 Eylülde UNICEF'in New York'ta Birleşmiş Milletlerde düzenlediği yüksek düzeyli anma etkinliğine katılım sağladık. Bu anma toplantısında Birleşmiş Milletler 74'üncü Genel Kurul Başkanı, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, UNICEF Direktörü ve Barış Elçisi Malala Yousafzai ve sözleşmeyi ilk onaylayan ülkelerin temsilcileri konuşma yaptılar. Toplantıda şunlara değinildi: EUROPOL'un verilerine göre 2014 yılından itibaren 10 binin üzerinde göçmen çocuğun Avrupa Birliği topraklarında kaybolduğu belirtildi, bu çocukların çeteler tarafından seks işçiliğine, köleliğe ve organ mafyasının ağına düşebileceği uyarısı yapıldı. Yine bu toplantıda, İsveçli yetkililer, ülkelerinde 100 bin mülteci çocuğun kayıp olduğunu raporladı ve aynı zamanda INTERPOL'un verilerine yer verilerek her gün 1 çocuğun kaybolduğu ifade edildi. Ayrıca, Dünya Sağlık Örgütünün verilerine de yer verilerek dünyada her 3 kız çocuğundan 1'inin, her 5 erkek çocuğundan 1'inin istismara uğradığı, sadece Avrupa'da 18 milyon çocuğun cinsel istismara, altını çiziyorum...

(Uğultular)

Sayın Başkanım, Genel Kurulu sessizliğe davet edebilir misiniz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bakın, önemli bir konu konuşuluyor. Lütfen...

Buyurun.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Bu verileri tekrarlamak istiyorum: Dünya Sağlık Örgütünün verilerine göre, dünyada her 3 kız çocuğundan 1'inin ve her 5 erkek çocuğundan 1'inin istismara uğradığı, sadece Avrupa'da 18 milyon çocuğun cinsel istismara, 44 milyon çocuğun fiziksel şiddete, 55 milyon çocuğun duygusal istismara maruz kaldığı ifade edildi.

Yine, başka bir rapora yer verildi ki o da Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine sunulan "Çocuklar ve Silahlı Çatışma" başlıklı rapor. Bu, 2018 yılında çatışma bölgelerindeki çocuklarla ilgili ağır ihlallerin konu olduğu bir rapor. 20 ülkenin verileri burada. Başta Suriye, Irak, Filistin ve Yemen gibi birçok ülkenin olduğu verilerde 24 bine ulaştığı ifade edilmiştir. Bunun dünya genelindeki çatışma bölgelerinde ise geçtiğimiz yıl 12 binden fazla çocuğun öldürüldüğü ya da yaralandığı ifade edilmiştir.

Yine, aynı toplantıda, Ürdün kamplarında büyümüş Suriyeli bir mülteci kız çocuğu olan ve barış elçisi olarak seçilen Muzoon Almellehan ile bir görüşme gerçekleştirdik. Kendisi bir konuşma yaptı. Bu görüşmesinde kendisinin Cumhurbaşkanımızı çok sevdiğini, nedenini sordüğümüzda Türkiye'de çok uzun yıllar Suriyelileri, çok sayıda Suriyeliyi barındırdığını, eğitim, sağlık ve güvenlik noktasındaki desteklerinden dolayı kendilerine teşekkür etmek istediğini ifade etti ve görüşme talebini bizlere ilettiler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Birleşmiş Milletlere üye ülkelerin kararıyla 2012 yılından itibaren 11 Ekim Dünya Kız Çocukları Günü olarak kutlanmaya başlanmıştır. Bu karar da Türkiye, Kanada ve Peru'nun önderliğiyle anılmıştır. Yine, ekim ayının ilk pazartesi günü Dünya Çocuk Günü olarak kutlanmaktadır. Ülkemin ve tüm dünya çocuklarının bu anlamlı günlerini en içten dileklerle kutluyorum.

Çocukların sorumluluk sahibi, bilinçli, nitelikli bireyler olarak yetiştirilmesinin toplumun bugünü ve geleceği için çok önemli olduğunun altını çizmek istiyorum. Ayrıca kız çocuklarının, geleceği şekillendiren ve toplumları dönüştüren bireyler olmaları sebebiyle, önlendiren engelleri kaldırmak hepimizin sorumluluğudur diyorum. Bu sorumluluk ve bu bilinç medeniyetimizden ve inancımızdan aldığımız çok önemli bir mirastır. Her birimiz kız çocuklarının diri diri gömülmesini yasaklayan ve ortadan kaldıran bir inancın mensuplarıyız. Yine, öyle bir inancın mensuplarıyız ki "Bir şey ikram edilecekse ilk önce kız çocuklarından başlayın." diyen ve kuşu ölen bir çocuğa taziyeye giden bir Peygamber'in ümmetiyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir ayı geçen Diyarbakırlı annelerin evlat nöbetlerinde tarifi imkânsız acılarına şahit oluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika daha...

BAŞKAN – Devam edin.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Diyarbakır’da başlayan sessiz çığlık bugün güçlü bir sese dönüşmüştür. Bu duruş ve cesaret, terör örgütlerine ve onun siyasi uzantılarına karşı onurlu annelerin başkaldırısıdır. Tarih, Diyarbakır’daki anneleri ve teröre meydan okuyan direnişleri saygıyla yazacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, 2023’e doğru tarihsel yürüyüşünde yani Türkiye’mizin, cumhuriyetimizin 100’üncü yılında ülke nüfusunun üçte 1’ini oluşturan göz bebeğimiz, cennet kokularımız çocuklarımızın mutlu, huzurlu, güven içinde, yarına umutla bakan, annelerinden, ailelerinden hiçbir sebeple koparılmayan, hiçbir kötü emele alet edilmeyen evlatların ülkesi olma yolunda ilerleyecektir. Bunun gerçekleşmesi için hepimiz, bizler, 82 milyon, özellikle buradaki tüm milletvekili arkadaşlarımızla bunu farklılıklarımızı sıfırlayarak siyasetüstü ve vicdani bir konu olarak ele alacağız. Bunu da gerçekleştireceğimize inancım tamdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım Sayın Katircioğlu.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Son paragrafım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın her zaman vurguladığı gibi, çocuk dünyanın her yerinde masumiyetin simgesidir diyor, Dünya Çocuk Günü’nü, 11 Ekim Dünya Kız Çocukları Günü’nü en kalbi duygularıyla tekrar kutluyorum.

Artık, Nupelda’nın, Yasin Börü’nün, Nurcan annenin ve 11 aylık bebeğinin ve diğer tüm terör mağduru çocukların ve her türlü mağduriyete maruz kalmış çocuklarımızın olmadığı bir ülkede sadece çocuklarımızın başarısını andığımız, konuştuğumuz, kutladığımız özel günlerimiz ve özel haftalarımız olsun diyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, çiftçilerin genel sorunları ve borçlarının ertelenmesi hakkında söz isteyen Adana Milletvekilimiz Sayın Muharrem Varlı’ya aittir.

Buyurun Sayın Varlı. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

2.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı’nın, çiftçilerin sorunları ile alınması gereken tedbirlere ilişkin gündem dışı konuşması

MUHARREM VARLI (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu yıl pamuk, mısır ve ayçiçeği üreticileri ciddi manada ürün kaybına uğradılar. Gerek kuraklıktan gerek iklim değişikliğinden kaynaklanan bu ürün kaybıyla birlikte, aynı zamanda pamuk üreticileri geçen yılki fiyatlardan en az yüzde 30’a varan bir fiyat kaybıyla bu yıl ürünlerini satmak mecburiyetinde kaldılar. Burada onların sıkıntılarını, onların bizlerle paylaştığı problemleri sizlerle paylaşmak ve Bakanlık yetkililerini uyararak adına söz aldım. Bu manada, umarım, inşallah başarılı bir söz söylemiş olur ve bu arkadaşlarımızı rahatlatacak bir sonuca erişmiş oluruz.

Değerli arkadaşlarım, geçen yıl pamuk fiyatları 4.200 liradan başladı, 3.500 liraya kadar geriledi ve bu fiyatlar arasında çiftçimiz pamuğunu sattı. Bu yıl pamuk fiyatları şu anda 2.800 lira ile 3.000 lira arasında yani eski rakamla söylüyorum çiftçilerimizin daha iyi anlaması açısından. Yine, ürün kaybı açısından da geçen yıl ortalama 500-550 kilogram pamuk alınmışken bu yıl 350 kilogram civarında bir ortalama rekolte var. Dolayısıyla ciddi manada hem yüzde 30’a, yüzde 40’a varan rekolte kaybı var hem de fiyatta yüzde 30, yüzde 35 kayıp var. Dolayısıyla çiftçimiz, özellikle pamuk üreticisi çok ciddi bir mağduriyet içerisinde. Aynı zamanda, dolardaki kur artışından kaynaklanan girdi maliyetleri de çok ciddi manada yükseldi. Bir önceki yıl gübre fiyatı 1 milyon lirayken yani 1 TL’yken, bu yıl ürünü toplayan çiftçimiz almış olduğu gübreyi 2 liradan veya 2.100 liradan satın aldı. Dolayısıyla gübre ve mazot fiyatlarında ciddi artışlar oldu.

Aynı zamanda yine, kur artışından, dolardaki kur artışından kaynaklanan kimyasal ilaçlarda da yüzde 70 ile yüzde 150'ye varan ciddi manada artışlar oldu. Dolayısıyla çiftçimiz hem ürün kaybı hem fiyat kaybı hem de maliyet girdilerinin çok yüksek olmasından dolayı çok ciddi bir kayıp içerisinde. Bu kaybı gidermek ve gelecek yıl çiftçimizin tekrar pamuk ve diğer ürünleri ekip yetiştirmesini temin edebilmek adına bazı tedbirleri almamız gerektiği kanaatindeyim. Nedir bu tedbirler?

Bir: Ziraat Bankası ve Tarım Krediye olan çiftçi borçlarının bir an önce ertelenmesi ya da uzun yıllara taksitlendirerek düşük faizlere bölünüp çiftçinin bu konuda bir an önce rahatlatılması lazım. Yani Tarım Kredi faizleri şu anda yüzde 20'nin üzerinde değerli arkadaşlarım, bunu çok aşağılara çekmek lazım ve Tarım Krediye olan çiftçi borçlarını erteleyerek, yine Ziraat Bankası borçlarını da düşük faizle uzun yıllara bölerek çiftçimizin rahat bir nefes almasını temin etmemiz lazım.

Yine, ithal edilen pamuk ve pamuk ürünlerine -Hazine Bakanlığı bunu çok iyi bilir- Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak yüzde 6 oranında vergi koyma hakkımız var. Bunu bir an önce koyarsak, yüzde 6 vergiyi, bu, çiftçinin kütlü pamuk fiyatına en az 400 lira, 500 lira bir artı getiri sağlayacaktır. Dolayısıyla dışarıdan gelen ürünleri biraz hafifleteceği için, pamuğunu satmamış olan çiftçilerimiz adına, çiftçimizin kısa vadede bu sıkıntılarında bir an önce rahatlama sağlayacaktır.

Yine, iki yıl üst üste aynı ürünü ekenlerin prim desteğinden faydalandırılmamasıyla ilgili Tarım Bakanlığının bir tebliği var. Bu tebliğin de bir an önce ya ertelenmesi ya da kaldırılması lazım. Eğer bu kaldırılmazsa önümüzdeki yıl pamuk ekme oranı çok fazla düşecektir, dolayısıyla Türkiye dışarıdan pamuk ithal etmek mecburiyetinde kalacaktır. Eğer dışarıdan pamuk ithal edersek bu, aşağı yukarı 1 milyon ton balya pamuk ithal etmek demektir ki bu da Türkiye Cumhuriyeti devletine çok ciddi bir maliyet getirecektir. Hâlbuki biz bu desteği çiftçimize verirsek çiftçimiz hem pamuk hem mısır hem soya fasulyesini üretebilecek durumdadır. Allah'a çok şükür, Türk çiftçisi bunların hepsini yapabilecek durumdadır. Ayrıca, Tarım Bakanlığının bir an önce kilograma vermiş olduğu prim desteğinin yanı sıra, dönüm olarak da çiftçimize en az 70-75 TL yani 70-75 kuruş bu yıla mahsus bir destekleme vermesini talep ediyoruz. Bunu çiftçilerimiz talep ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Varlı.

MUHARREM VARLI (Devamla) – Bu konuda Tarım Bakanlığı yetkililerini, burada görev yapan değerli milletvekili arkadaşlarımı, özellikle Adana, Kahramanmaraş, Şanlıurfa ve Ege Bölgesi'nin değerli milletvekillerini de bu konuda desteğe davet ediyorum çünkü bu sıkıntı hepimizi ilgilendiren sıkıntı. Bölgemize gittiğimiz zaman bütün çiftçi kardeşlerimiz bu konudan muzdarip olduklarını söylüyorlar. Bu manada, Tarım Bakanlığında hep birlikte çalışma yaparsak hem çiftçimizi rahatlatmış oluruz hem de ülkemizi rahatlatmış oluruz.

Bakın arkadaşlar, 1 milyon ton pamuk ithal etmemiz bizim sırtımıza çok önemli bir yük getirecektir, Türkiye Cumhuriyeti devletinin. Zaten en büyük sıkıntı yağlı tohumlarla ilgili. Bakın, biz petrolden sonra en büyük ithalatı yağlı tohumlarda yapıyoruz. Yani pamuk üretmek demek pamuğun çiğidinden yağ üretmek demek. Yağ ithalatını da engelleyecektir. Yani hep birlikte bu konuya çözüm bulursak biz kendi çiftçimizi kaldırmış olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Varlı, tamamlayalım.

MUHARREM VARLI (Devamla) – Sabrınıza teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yoksa 1 milyon ton pamuk Amerikalı Coni'nin ya da Yunanlı Dimitri'nin cebine gidecek ki bunu da hiçbirimiz istemeyiz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Balıkesir ve İstiklal Madalyası hakkında söz isteyen Balıkesir Milletvekilimiz Sayın Ahmet Akın'a aittir.

Buyurun Sayın Akın. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- *Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Kuvayimillîye'nin başkenti Balıkesir'in İstiklal Madalyası'yla onurlandırılması gerektiğine ilişkin gündem dışı konuşması*

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Çok değerli milletvekili arkadaşlarım, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Kuvayimillîye, yanmış, yıkılmış, işgal edilmiş, düzenli orduları için tasfiye kararı alınmış bir milletin yeniden doğuş hareketidir; amacı, hiçbir devletin ve ulusun egemenliğini kabul etmeden, yüce Türk milletinin ay yıldızlı bayrağı altında yaşama hakkını ve bağımsızlığını oluşturmak. Vatani işgal edilmiş, bağımsızlığı ve özgürlüğü elinden alınmış Türk milletinin yeniden doğuş hareketi olan Kuvayimillîye meşalesi, Balıkesir'de yakılmıştır değerli arkadaşlar.

Balıkesir, Kuvayimillîye'nin en güçlü, en kuvvetli halkasıdır. İzmir'in işgalinden hemen sonra yiğit Balıkesirli 16 Mayıs 1919'da önce eski belediye binasında, daha sonrasında da okuma yurdunda bir araya geldiler. İşgali protesto kararının alındığı bu toplantıdan sonra 18 Mayıs 1919'da yapılan Birinci Alaca Mescit ve ardından İkinci Alaca Mescit toplantılarında Balıkesir'in kahraman evlatları silahlı mücadele kararı aldılar. Bu toplantılarla Kuvayimillîye hareketi, ilk kez olarak Balıkesir'de başlamış ve tüm Anadolu'ya yayılmıştır.

Sayın milletvekilleri, Balıkesir halkı ilk silahlı mücadeleyi başlatarak cephele kurmuş, varını yoğunu vatan savunması için feda etmiş, seferber etmiş ve yüce Türk milletinin haklı davasının bütün dünyaya duyurulmasını sağlamıştır. Balıkesir, Kuvayimillîyesi, mutasarrıfı, belediye reisi, ilçe kaymakamları, aydını, subayı, din adamı, genci yaşlısı hep birlikte 5 kongre düzenlemiş ve on dört ay boyunca Ayvalık, Soma, Akhisar ve İvrindi cephelerinde mücadele ederek işgal ordusunu yıpratmıştır. Kurtuluş Savaşı'nın ilk kurşunu Ayvalık'ımızda, son kurşunu da Bandırma'mızda atılmıştır.

Değerli arkadaşlar, Balıkesirli Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Bandırma Vapuruyla Samsun'a çıkışının ardından Türkiye Cumhuriyeti'ne giden yolun ilk harcını koyarak da Türk milletinin bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde önemli katkılar vermişlerdir. Balıkesirliğin işgal karşısında gösterdiği vatanseverlik duygusu ve bu uğurda verdikleri mücadele de tarihte yerini almıştır.

Sayın milletvekilleri, 1924'te Türkiye Büyük Millet Meclisinde alınan kararla ilk kez İnebolu'ya İstiklal Madalyası verildi. Şehirlerini Fransız işgalinden kurtaran Kahramanmaraşlılar 1925'te İstiklal Madalyası'yla onurlandırıldı. 2008 yılında geçmişte gösterdikleri kahramanlıklarla tam 87 yıl sonra Gaziantep İstiklal Madalyası'na kavuştu. Kurtuluş Savaşı'nda verdiği destansı mücadeleyle büyük bir kahramanlık gösteren Şanlıurfa'ya da İstiklal Madalyası 2016 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde oy birliğiyle verildi.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Balıkesir Kuvayimillîye'nin başşehridir; bunu hem tarihçiler hem de bu konudaki uzmanlar açık ve net olarak ortaya koyuyor. Balıkesir, yüz yıl önce yakıldığı Kuvayimillîye ateşinin İstiklal Madalyası gibi büyük bir sembolle onurlandırılmasını bekliyor. (CHP sıralarından alkışlar) Balıkesir'e verilecek İstiklal Madalyası'yla şehit ve gazilerimize geç kalmış olan bir vefa borcunu ödemiş olacağız. Tüm yiğit Balıkesirli hemşehrilerim bu hakkın Balıkesir'e teslim edilmesi için tam bir birlik beraberlik içinde yek olmuş durumdadır. Hangi siyasi görüşten olursa olsun tüm Balıkesirli bu hakkın Millet Meclisi tarafından teslim edileceğine yürekten inanıyor ve bunu bekliyor. Verilecek olan İstiklal Madalyası, Kurtuluş Savaşı'nda fedakârca, vatan aşkıyla vatanın bağımsızlığı ve özgür bir gelecek için mücadele veren yiğit Balıkesirliye duyduğumuz minnetin bir ifadesi ve bu büyük mücadelenin simgesi olacaktır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin, yiğit Balıkesirliğin gösterdiği kahramanlığa karşı kayıtsız kalmayacağına inanıyorum ve bu vefayı, Kuvayimillîye'nin başkenti Balıkesir'i İstiklal Madalyası'yla da onurlandıracağına yürekten inanıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

AHMET AKIN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Balıkesir’imize İstiklal Madalyası verilmesi için hem geçen dönem hem de bu dönem kanun tekliflerini verdim. Bu kanun tekliflerimiz şu anda komisyonda bekliyor. Bizler bu vatanın evlatları ve bu cumhuriyeti Mustafa Kemal Atatürk’ten emanet alan, cumhuriyetin, Atatürk’ün evlatları olarak emanet aldığımız cumhuriyeti ileri götürmek ve gazilerimize ve şehitlerimize karşı borcumuzu ve vefamızı göstermek için komisyondaki teklifimizi isterseniz Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayıyla bir günde, isterseniz bir saatte kanunlaştırıp yüce Türk milletinin fedakârlığını ve vefasını Balıkesirlilere göstererek Balıkesir’i İstiklal Madalyası’yla onurlandırabiliriz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Balıkesir doğumlu ve ilkokul sona kadar Balıkesir’de yaşamış bir kardeşiniz olarak ben de tüm Balıkesirli hemşehrilerimizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren milletvekillerimize yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Ondan sonra, Sayın Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Sayın Bakan...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Murat Bakan’ın, Gezi olayları davasının tutuklu sanıklarından Osman Kavala’nın özgürlüğüne kavuşması gerektiğine ve Gezi’nin toplumun eşitlik, özgürlük, kardeşlik talebiyle yükselttiği onurlu bir itiraz olduğuna ilişkin açıklaması

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gezi direnişiyle ilgili soruşturmayı başlatan savcı FETÖ’den firari, polis fezlekesini hazırlayan şube müdürü FETÖ’den tutuklu ama gelin görün ki 2015’de FETÖ’cüler tarafından açılan ve beraatle sonuçlanan davanın delilleri yıllar sonra yeniden kıymetlendirilip dava açılıyor. Dün Silivri’de duruşma vardı; mahkeme, bir hücrede tek başına tutuklu olan Osman Kavala’nın tutukluluk hâlinin devamına karar verdi. Osman Kavala, yedi yüz sekiz gündür tutuklu. Bu dava bir an önce sonuçlanmalı ve Osman Kavala özgürlüğüne kavuşmalıdır. Altı yıl önce hepimiz oradaydık, bugün yine Gezi’yi savunuyoruz.

Değerli arkadaşlar, Gezi, toplumun eşitlik, özgürlük, kardeşlik talebiyle yükselttiği onurlu bir itirazdır. Gezi, gençlerin büyüttüğü demokrasi direnişidir. Gezi umuttur, gelecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aydın...

2.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın’ın, Bursa ili Harmancık ilçesi Dedebeali köyünde açılmak istenen taş ocağının tarımsal ve hayvancılık faaliyetlerini olumsuz etkileyeceğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bursa ili Harmancık ilçesi Dedebeali köyünün yaklaşık 200 metre yakınında aktif bir taş ocağı bulunmaktadır. Bu taş ocağının doğaya vermiş olduğu zararlar ortada iken ÇED rapor süreci istenmeden ve gerek olmadığına dair bir kararla yeni bir taş ocağı açılmak isteniyor. Taş ocağı açılacak yerde 4 dönüm tarla, mera ve yeşil alan olduğundan, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin de olumsuz etkileneceği kaçınılmazdır.

Gölcük Mahallesi’nin içme suyu, açılmak istenen taş ocağının sahasındadır ve ağaç olan, orman potansiyelinin yüzde 80’i de saha içinde kalmış olup bu vesileyle de yok edilecektir. Danıştay kararına rağmen muhatap kurumlar aldatılmakta ve yöre halkı mahkemeye mecbur edilerek sindirilmeye çalışılmaktadır ve bir anlamda verilen Danıştay kararlarına rağmen de adli makamlar meşgul edilmektedir. Bu konunun bir an önce durdurulup...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şeker...

3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, bu milletin her zaman yurduna alçakları uğratmamak için gövdesini siper ettiğine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ülkemize yönelik terörü ve sınırlarımızda oluşabilecek terör devletçiklerini bertaraf etmek için Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın, terör örgütlerinin yuvası Fırat'ın doğusuna yönelik sınır dışı operasyon kararına karşı ABD Başkanı Trump “Ekonominizi mahvederim.” demiş. Ey Trump, unutma ki bu millet, İstiklal Savaşı'nı parayla değil inancıyla, imanıyla kazandı. Bizler İstiklal Savaşı'nda cephede un çorbası (helle) ile karnını doyuran, uçak kanatlarını emayit sıvısı bulamadığı için patates, yumurta ve paça suyundan elde edilen sıvıyla koruyan bir milletin torunlarıyız. Millî şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un söylediği gibi bu millet her zaman yurduna alçakları uğratmamak için gövdesini siper etti ve etmeye de devam edecektir. Mesele vatansa, bayraksa, milletse, ezansa Allah'a güvenir, bismillah der yola çıkarız. Bunun örneğini dün Genel Kurul göstermiştir diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

4.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, et ve canlı hayvan konusunda hem ithalatçı hem de ihracatçı konumunda olan Türkiye'nin mantık hatası içinde olmasıyla mağdur olan kasap esnafı ile vatandaşların mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Et ve canlı hayvan konusunda bir taraftan ithalatçı, diğer taraftan ihracatçı olan Türkiye bir mantık hatası içindedir. Küçükbaş canlı hayvanların çoğunluğu ihracata yöneltildiği için hızla erimeye başlayan canlı hayvan stokumuz üçte 1 oranına kadar düşmüş ve iç tüketimi karşılayamayacak duruma gelmiştir. Gaziantepli kasaplar, canlı hayvan ihracatının serbest olması ve üreticilerin ihracatçıyı tercih etmesi nedeniyle küçükbaş hayvan bulmakta zorluk yaşamaktadırlar. Artan girdi maliyetlerinin de et fiyatlarına yansımısıyla, iki ay öncesine göre küçükbaş canlı hayvan et fiyatlarında yaklaşık yüzde 20 artış olduğunu belirten Gaziantep kasap esnafı, vatandaşın et fiyatlarından dolayı mağdur olduğunu, kendilerinin de işi bırakma noktasına geldiklerini belirtmektedirler. Tarım ve Orman Bakanlığı yetkililerinin gerekli tedbirleri alması ve esnafımıza destek vermesi gerektiğini ifade ediyor, Genel Kurula saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 8-12 Ekim Ahilik Kültürü Haftası vesilesiyle esnaf ve sanatkarların Ahilik Haftası'nı kutladığına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bilindiği gibi 8-12 Ekim Ahilik Kültürü Haftası olarak kutlanmaktadır. Bu vesileyle tüm esnaf ve sanatkarlarımızın Ahilik Haftasını kutluyorum. Esnaf ve sanatkarlığı doğruluk, alçakgönüllülük, kardeşlik, yardımseverlik gibi ahlaki değerlerle harmanlayan, mesleki ilkelere süsleyen Ahilik kültürü aziz milletimizin geçmişinde ticari ve toplumsal hayatın tanziminde çok önemli görevler ifa ederek Anadolu'da dirlik ve düzenin sağlanmasında, birlik ve beraberliğin tesisinde de etkin rol üstlenmiştir. Esnaf ve sanatkarın piri Ahi Evran Veli'nin “Akıl ve ahlakla çalışıp bizi geçen bizdendir.” düsturuyula ticaret ahlakı, yardımlaşma ve dayanışma gibi ilkelere dayanan felsefesi günümüzde de esnaf ve sanatkarlarımıza yol göstermekte, ticaret erbabına kılavuzluk etmektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

6.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Balyoz kumpası kararlarının onanmasını alkışlayanların ülkemizi 15 Temmuzda uçurumun kenarına getirdiğine, sürecin faillerinin hukuk ve adalet önünde hesap vermesini sağlamadan peşlerini bırakmayacaklarına ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Altı yıl önce bugün FETÖ ve iş birlikçilerince kurgulanan Balyoz kumpası, Yargıtay 9. Ceza Dairesi tarafından, siyasi iktidarın ve yandaş medyanın her türlü manipülasyon desteği altında üretilmiş sahte delillere ve bu sahtekârlıkları ispatlayan onlarca bilirkişi raporuna rağmen onandı. O gün bu kararı alkışlayanlar, manşetlerinde bayram ilan eden sözde gazeteciler, askerleri betona gömen FETÖ yargısına saygı duymaya devam eden siyasiler ülkemizi 15 Temmuzda uçurumun kenarına getirmiş, 250 vatandaşımızın şehadetine sebep olmuştur. Ne kumpas davaları sürecinde kaybettiğimiz şehitlerimizi ne yaşadığımız haksızlığı, hukuksuzluğu ne de bu sürecin faillerini asla unutmayacağız; sürecin bütün failleri gerçek suçlarından hukuk ve adalet önünde hesap vermeden peşlerini bırakmayacağız.

Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

7.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, küresel ekonomik saldırılara rağmen ihracatımızın yükselmeye devam ettiğine ve cumhuriyet tarihinin en yüksek eylül ayı ihracat rakamına ulaşıldığına ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Küresel ekonomik saldırılara rağmen ülkemizin ihracatı yükselmeye devam ediyor. Geçtiğimiz günlerde Ticaret Bakanımız Sayın Ruhsar Pekcan tarafından Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine dayanılarak yapılan eylül ayı ihracat açıklamasına göre cumhuriyet tarihinin en yüksek eylül ayı ihracat rakamına ulaşılarak 15,2 milyar dolar olarak gerçekleştirmiştir. Bu yılın ilk dokuz aylık döneminde ise ihracatımız yüzde 2,6 yükselişle 132,5 milyar dolar olurken, son on iki aylık ihracatımız da 180,2 milyar dolara ulaşarak yeni bir rekora imza atıldı. Seçim bölgem Osmaniye'de faaliyet gösteren iki organize sanayi bölgesiyle, 2019 yılının ilk dokuz aylık döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 35 artışla 246 milyon dolar ihracat gerçekleştirdik, en fazla ihracat yapan iller sıralamasında 31'inci sırada yer aldık.

Ülkemizin ihracat seferberliğine katkı veren başta Osmaniye'li ihracatçılarımız olmak üzere tüm ihracat yapan ihracatçılarımızı yürekten kutluyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

8.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, millî birlik ve beraberliğimizi ön planda tuttuğumuz her dönemde büyük sıçramaların gerçekleştirildiğine tarihin şahitlik ettiğine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Sayın Başkan, Türkiye gücünü, coğrafyasından, yüz yıllara dayanan devlet tecrübesinden, tarih yapıcı rolünden, geleceğe dönük hesaplarından beslenerek alır. Türkiye, tarihinden aldığı sorumluluk gereği, mazlum ve mağdurları sahiplenerek her zaman kucaklamıştır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda yaptığı konuşmayı bugünün dünya liderlerinden hiçbiri yapamazdı. Hiçbir ülke lideri, ne kadar güçlü olursa olsun, böyle bir sorumluluk duygusunu, adalet ve vicdan duygusunu bu kadar güçlü ifadelerle bütün dünyaya ilan etmezdi, edemezdi. Millî birliğimizi, beraberliğimizi, kardeşliğimizi ön planda tuttuğumuz her dönemde büyük sıçramalar gerçekleştirdiğimize tarih şahittir.

Birliğimizin ve beraberliğimizin güçlenerek devam edeceğine inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdemir.

9.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, kuvvetler ayrılığı ilkesini gerçek anlamda tesis etmeden yasal düzenleme paketlerinin vadedilen sonuçları yaratmayacağına ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Genel Kurula gelecek olan Yargı Reformu Strateji Belgesi'nin birinci yargı paketi görüşmelerine başlayacağız.

Özellikle son on yılda, tarafı olduğumuz uluslararası anlaşmalar ve resmî aday ülkesi olduğumuz Avrupa Birliği ilerleme raporlarında en fazla geriye gidişin yaşandığı alanlar olarak yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı, adil yargılanma, adalete olan güven ve temel insan hakları olduğu kaydedilmektedir. Dolayısıyla, Avrupa Birliği müktesebatını, ilerleme raporlarını, AİHM kararlarını, Venedik Komisyonu raporlarını, tavsiyelerini dikkate almayan bir düzenlemenin asla bir reform olmayacağı bilinmelidir. Daha önemlisi, yürütmenin başının bir siyasi partinin genel başkanı olduğu yeni hükümet sistemiyle ortaya çıkan yürütmenin yargı üzerindeki tahakkümünü ortadan kaldırmadan, özellikle yargı üst kurullarının oluşumunu yürütmenin baskısı ve etkisinden kurtarmadan, yani kuvvetler ayrılığı ilkesini gerçek anlamda tesis etmeden bu yasal düzenleme paketleri maalesef vadedilen sonuçları yaratmayacaktır.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Başevirgen.

10.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Soma maden emekçilerinin kazanılmış tazminat haklarının bir an önce ödenerek mağduriyetlerine son verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

2014 ila 2017 arasında Uyar Madencilik ve Soma Holding bünyesinde çalışan 4.180 maden emekçisi işlerinden çıkartıldı ve hâlâ kıdem tazminatlarını alamadı. Usule göre, iş akdi son bulan işçilerin kıdem tazminatlarının tek seferde ödenmesi esas iken, MADEN-İŞ Sendikasının araya girmesiyle mağdur işçilere sözler verildi, protokol yapılıp taksitle ödeneceği söylendi. MADEN-İŞ Sendikası ve Soma Kömür İşletmeleriyle yaptıkları protokol kapsamında 36 takside bölüne borcun bugün sadece 3 taksiti ödenmiş durumda.

Çiftçiye, esnafa bir yıl boyunca ödenmediğinde icra takibini başlatan devlet, kendi borcunu beş yıldır ödemiyor. Ortada maden şirketleri, Türkiye Kömür İşletmeleri, TMSF, sarı sendika ve AKP'nin içinde olduğu bir gasp var.

Hiçbir zaman susmayacağız, haksızlığa boyun eğmeyeceğiz. Devlet olarak bu sesi duyun ve bu mağduriyetlere bir an önce son verin; maden emekçilerinin kazanılmış tazminat haklarını bir an önce ödeyin.

BAŞKAN – Sayın Kasap.

11.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Emet Termal Turizm Merkezi ile Hisarcık Esire Termal Turizm Merkezinin Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle turizm merkezi olma statülerinin iptal edilmesinin yanlış karar olduğuna ilişkin açıklaması

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

İktidar, Kütahya'yı cezalandırmaya devam ediyor. 12/9/2019 tarihli ve 1532 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle, Emet Termal Turizm Merkezi ile Hisarcık Esire Termal Turizm Merkezi bölgelerinin turizm merkezi olma statüleri iptal edildi. Kütahya'nın can damarı olan Emet Termal Turizm Merkezi ile Hisarcık Esire Termal Turizm Merkezi bölgelerinin turizm merkezi olma statülerinin iptal edilmesi Kütahya'yı yok saymaktır. Termal kaplıcalarıyla Türkiye'nin dört bir tarafından gelen vatandaşlara hizmet veren Emet Termal Turizm ile Hisarcık Termal Turizm Merkezi'nin gelişmesi, korunması ve gelişimi için daha çok desteklenmesi gerektiği bir dönemde Cumhurbaşkanlığı tarafından böyle bir kararın verilmesi Kütahya'yı cezalandırmaktır. Bölgenin sosyal, ekonomik ve kültürel özellikleri ve

arazi kullanım ve ulaşım sistemleriyle doğa ve çevreye etkileri göz önüne alındığında termal turizm bölgesi olan bu alanın iptal edilmesi son derece yanlış bir karardır. Kütahya daralan ekonomisi, özelleştirilen fabrikaları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – ...kamu yatırımlarının yetersizliği, özel sektörün gerekli girişimlerde bulunmaması nedeniyle zaten zor durumdadır.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

12.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Kuzey Marmara Otoyolu Projesi kapsamında Edirne-Kırklareli arasındaki yolun tamamlanmaması ve Kırklareli-Pınarhisar, Pınarhisar-Vize, Vize-Saray arasında bulunan bölgede hâlen yol çalışmasının yapılmamış olması nedeniyle mağduriyet yaşandığına ilişkin açıklaması

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kuzey Marmara Otoyolu kapsamında yapılmakta olan üçüncü boğaz köprüsü ile Edirne arasında yer alan yolun Edirne-Kırklareli arası hâlâ devam etmekte fakat bir türlü tamamlanamamaktadır. İki il arasındaki ulaşım hâlen gidiş gelişli yoldan yapılmakta ve büyük hasarlara, kazalara, can kaybına ve maddi hasarlara yol açmaktadır. Bunun yanında, Kırklareli-İstanbul arasında kalan Kırklareli-Pınarhisar, Pınarhisar-Vize, Vize-Saray arasında bulunan bölgede hâlen bir çalışma yapılmamıştır. Türkiye'nin en büyük sanayi bölgesi olan Kapaklı ve Çerkezköy'e ulaşım alanı olan bu bölgede şu anda gidiş gelişli tek yol hâlâ devam etmektedir.

Kış aylarının en sert geçtiği bu bölgemizde yol zemininin ıslak, don ve karlı oluşu trafik kazalarına sebebiyet vermekte, dolayısıyla can kaybına ve mal kaybına yol açmaktadır. Pınarhisar ve Vize arasının çevre yollarıyla geçilmesi şehir merkezini de rahatlatacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu.

13.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, yetkilileri kayak merkezi Uludağ'ın değerini bulması için yapılacak olan çalışmalar konusunda hassasiyete ve koordinasyona davet ettiğine ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Tarım Bakanlığı tam da kış sezonu başlamak üzereyken Uludağ'da kanalizasyon çalışması başlatıyor. Bütün yaz, hatta bahar dururken kanalizasyon çalışması yapmak için kış beklemişler. Bu yetmezmiş gibi, Uludağ'da kayak yapanlara yıllardır güvenli kaymaları konusunda destek olan Kayak ve Snowboard Öğretmenleri Derneğine ihtarname çekip yedi gün içinde bürolarını boşaltmaları isteniyor ve yer de gösterilmiyor.

On sekiz yıldır iktidarda olanlar “Uludağ'ı Davos yapacağız.” deyip maalesef sonuç itibarıyla Uludağ'ı kimin yönettiği, kimin ne yaptığı belli olmayan bir kaos dağına çevirdiler.

Yetkilileri, Uludağ'ın değerini bulması için çalışmalar konusunda hassasiyete ve koordinasyona davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

14.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, AK PARTİ iktidarının ticari işletmeleri politikleştirmesinin ülkeye zarar verdiğine, günlük yayımlanan ve ülke genelinde dağıtımı yapılan bazı gazetelerin Türk Hava Yolları uçaklarına alınmamasının haber alma hakkının ihlali olduğuna ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AK PARTİ iktidarının ülkeye ve topluma verdiği en büyük zararlardan biri de ticari işletmeleri politikleştirmesi, “senin-benim” diye ayırması oldu. Türk Hava Yolları başta olmak üzere Hamidiye su alımından vazgeçen kuruluşlar aslında kendi marka değerlerini düşürüyorlar. Türk Hava Yolları, hadi içme suyunu değıştirmesini ticari bir tasarruf olarak açıklayabilir ama muhalif gazetelerin uçaklara

alınmamasını hangi gerekçeyle açıklayacak? Cumhuriyet, Sözcü, BirGün, Evrensel gibi günlük yayınlanan ve ülke genelinde dağıtımı yapılan gazetelerin Türk Hava Yolları uçaklarına alınmaması açıkça bir partizanlıktır, haber alma hakkının ihlalidir, bu gazetelerin okurlarına Türk Hava Yolları tarafından yapılan bir saygısızlıktır.

Türk Hava Yolları yönetimini içme suyuyla, gazetelerle uğraşmak yerine rötör yapan uçaklarla, iptal edilen uçuşlarla ilgilenmeye davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ünver...

15.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, yaprak kurdu zararlısının yol açtığı verim kaybından dolayı pancar üreticisine eksik tonaj cezasının yansıtılmaması için gerekli düzenlemelerin yapılmasını Tarım ve Orman Bakanından talep ettiğine ilişkin açıklaması

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu yıl Karaman'da ve Konya, Aksaray, Niğde gibi diğer KOP bölgesi illerindeki pancar tarlalarında, Çukurova bölgesinin pamuk tarlalarında görülen çizgili yaprak kurdu (karadrina) önemli zararlara yol açmıştır. Pancar çiftçisinin "karadrina"yla yaptığı mücadele dekara 25 lira maliyet olarak çiftçiye yansımıştır. "Karadrina", bunun yanında pancarda ciddi verim düşüşüne de sebep olmuştur.

Bilindiği üzere, pancarda kota uygulanmakta ve bu kotayı dolduramayanlara da eksik tonaj cezası yansıtılmaktadır. Bu yıl pancar çiftçisine hem maliyet hem de verim kaybı açısından büyük zarar veren "karadrina" zararlısının yol açtığı verim kaybından dolayı pancar üreticisine eksik tonaj cezası yansıtılmaması için gerekli düzenlemelerin ve girişimlerin yapılmasını Tarım ve Orman Bakanlığından, çiftçimiz adına, talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

16.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, günde 26 hastanın organ nakli olamadığı için yaşamını yitirdiğine, organ bağıışı konusunda halkın bilinçlendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz yıl 10 bin civarında diyaliz hastası hayatını kaybetti. Günde 26 hasta organ nakli olmadığı için yaşamını yitiriyor. Türkiye'de 70 bin civarı diyaliz hastası var. Böbrek nakli bekleme listesinde ise 22 bin hasta var. Yani yaklaşık 50 bin hasta ya sistemin adaletine inanmıyor ya da organ bulabileceğinden umutsuz. Öncelikle organ nakli sisteminin tamamıyla adaletli olduğu konusunda halkımız bilinçlendirilmelidir. Sağlık Bakanlığının bilgi sistemindeki sıraya göre nakil yapılır. "Organımı verirsem yarım insan olurum, kısa yaşarım." düşüncesi yanlıştır. Aksine bağıışçılar sürekli kontrol altında tutulduğu için yaşam ömürleri çok daha uzundur. Organ bağıışı hayırların en güzelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tarhan...

17.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli ili Gebze ilçesinde Mermerciler Fuar Alanı olarak ifade edilen arazide uygulanmak istenen projenin değişikliğe uğratarak rant istismarına dönüştüğüne ilişkin açıklaması

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kocaeli'de "Mermerciler fuar alanı" olarak kamuoyuna yansıyan Pelitli Mahallesi'nde önce 250 dönüm fuar alanı ihtiyacı olduğu dile getirildi. Proje ilçe belediye meclisinde onaylandıktan sonra Büyükşehir Belediye Meclisinde içerisine 500 dönüm orman arazisi eklenerek 750 dönüm fuar alanı projesi olarak sunuldu; amacından saptı, rant istismarına dönüştü. Durumun tespit edilmesiyle Cumhuriyet Halk Partisi Gebze örgütümüzün mahkemeye başvurmasıyla yürütmeyi durdurma kararı çıkmıştır. Mahkeme kararı emsal alınarak acilen iptal kararı verilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

18.- *Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, mali müşavirler ile diğer meslek grupları ayrımcılığının ortadan kaldırılabilmesi için avukatlık hizmetlerinde düşürülen KDV oranının kendilerine de uygulanmasını Hazine ve Maliye Bakanından talep ettiklerine ilişkin açıklaması*

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Hazine ve Maliye Bakanlığına iletilmek üzere...

Devletin vergi gelirlerinin toplanmasında ve mali politikaların tabana yayılmasında, uygulanmasında en önemli, en ağır görevleri yerine getiren mali müşavirler devletin bir anlamda gönüllü memurları ve müfettişleridir. Bilindiği gibi 2 Ekim 2019 tarih ve 1594 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı’yla bazı avukatlık hizmetlerinde KDV oranı yüzde 18’den yüzde 8’e indirilmiştir. Yıllardır serbest muhasebeci mali müşavirlerin talebi yüzde 18’lik KDV oranının düşürülmesidir. Bu uygulamanın sadece avukatlık mesleğinde değil diğer tüm meslek gruplarında da uygulanması, KDV oranının uygulanabilir, makul seviyeye indirilmesi ve tahsisat esasına bağlanarak meslek grupları arasındaki ayrımcılığın ortadan kaldırılması tüm mali müşavirlerimizin ve diğer meslek gruplarının isteği ve beklentisidir.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

19.- *Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir ilindeki çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

2019 yılı tüm Türkiye’de olduğu gibi Kırşehir’de de çiftçilerimiz için çok kötü geçmektedir. Kırşehir ili için 2019 yılı yerli hayvan kesim desteğinin henüz başvurusu bile alınmadı. 2018 yılı ikinci dönem ve 2019 yılı buzağı destekleri de henüz ödenmiş değildir. Ayrıca sertifikalı tohum destekleri de ödenmedi. Son olarak dolu, sel, kuraklık ve diğer sebeplerle zarara uğramış çiftçilerimizin de beklentileri vardır. Bu konuda da herhangi bir adım atılmamıştır. Hâl böyleyken çiftçimizin borçlarının ertelenmesi de hayati derecede önem arz etmektedir. Sayın Bakandan Kırşehirliler adına rica ediyorum, temel üretim potansiyeli sadece tarım ve hayvancılık olan şehrimizin beklentilerine lütfen bir an önce kulak verelim.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Barut...

20.- *Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, emeklilikte yaşa takılanlar sorununun ortadan kaldırılıp kaldırılmayacağını öğrenmek istediğine ve milyonlarca mağdur yurttaş için mücadeleyi sürdüreceklerine ilişkin açıklaması*

AYHAN BARUT (Adana) – Ekonomik ve siyasi krizle boğuşan “emeklilikte yaşa takılanlar” olarak bilinen yüz binlerce yurttaşımız var. Bizim de çözüm için defalarca kanun teklifi, Meclis araştırması ve soru önergesiyle gündeme getirdiğimiz, kangrene dönüşen sorunla ilgili Cumhurbaşkanlığı Erdoğan daha önce Cumhurbaşkanlığı Sosyal Politikalar Kurulu Üyesi Profesör Doktor Vedat Bilgin’i görevlendirdiğini ve bu sorunun çözümü için bir çalışma yapıldığını duyurmuştu. Dört gözle yapılan çalışmayı beklerken Maliye Bakanı Berat Albayrak “EYT gündemimizde yok, böyle bir çalışma da yok.” diye açıklama yaptı. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu! Aklımızla, halkımızla alay ettikleri yetmiyor gibi bir de dalga geçiyorlar. Verdikleri sözleri unutuyorlar, bir söyledikleri diğerini tutmuyor. Hani emeklilikte yaşa takılanlar için yeni düzenleme yapılıyordu? Hani EYT sorunu ortadan kalkacaktı? Size rağmen milyonlarca mağdur yurttaşımız için mücadeleyi sürdüreceğiz, ellerinden alınan emeklilik hakkını isteyen EYT’lilerin haklı mücadelelerinde yanlarında olacağız.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

21.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce ilindeki ulaşım problemini kavşakları kapatarak mı çözmek istediğini Ulaştırma ve Altyapı Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Karayolları FİSKOBİRLİK kavşağını kapattı Düzce’de. Sebebini sorduğumuzda üstten geçişi sağlayamayacaklarını, yatırım programlarında olmadığını ifade ettiler. Buradan kendilerine seslenmek istiyorum: Her yerde yol yapılarak ulaşım rahatlatılırken FİSKOBİRLİK kavşağını kapatmak hangi mantığa sığmaktadır?

Düzce’nin Ulaştırma Bakanlığından birçok isteği vardır. Yığılca yolunda çalışmalar tamamen durdu. Olimpiyat kavşağı okulların açıldığı sezonda yapılmaya kalkılarak trafik tam bir keşmekeş hâline geldi. Kuzeybatı çevre yolu hâlâ yapılmadı. Sakarya-Düzce bağlantı yolunun Melenazğı geçişi hâlâ tamamlanmadı.

Buradan Ulaştırma Bakanına seslenmek istiyorum: Düzce’deki ulaşım problemini kavşakları kapatarak mı çözmek istiyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

22.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel’in, Çukurova bölgesinde yetiştirilen mandarinde yaşanılacak arz fazlalığı konusunda önlem alınması ve çiftçi borçlarının yapılandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, Mersin ve Çukurova bölgesinden yapraklı olarak hasadı gerçekleştirilen mandarin çeşitlerinin Irak’a ihracatı geçtiğimiz yıl dâhil olmak üzere serbest iken bu yıl sadece işlenmiş olarak ihracatına izin verilmektedir. Yapraklı olarak ihraç edilmek üzere hazırlanan ve gönderilen mandarin ürünleri sınır kapılarından geri döndürülerek iç piyasada değerlendirilmesiyle arz fazlalığına neden olmuş ve fiyatlar düşmüştür. Yoğun hasadın olacağı ilerideki dönemde fazla sıkıntı yaşanmaması için bu konuda önlem alınmasını rica ediyorum.

Bir de bugün ziraat odaları birliklerinin başkanları pamuk yetiştiriciliğinin yapıldığı bölgelerinden gelerek pamukta yaşanan sıkıntıyı burada milletvekillerimizle sohbet edip anlatmaya çalışıyorlar. Değerli Başkan, 24 Hazirandan bu tarafa çiftçi borçlarını ve tarımda yaşanan sıkıntıları sürekli dile getiriyoruz ama maalesef ülkede tarım adına yapılması gerekenleri yapmayanlardan bunu dikkate alarak çiftçi borçlarının yapılandırılmasını talep ediyorum, rica etmiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

23.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, dünyanın en tehlikeli uyuşturucuları arasında gösterilen “ateş-buz” adlı uyuşturucu konusunda kamuoyunun bilinçlendirilerek, önlemlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

“Ateş-buz” adlı sentetik uyuşturucu maalesef çocuklarımızın ve gençlerimizin yeni belası hâline gelmiştir. Dünyanın en tehlikeli uyuşturucuları arasında gösterilen “ateş-buz” adı verilen bu sentetik uyuşturucunun kullanımının hızla yayıldığı görülmüş olup bu ürünün diğer uyuşturuculardan daha fazla bağımlılık yapan bir zehir olarak gençlerimizi tehdit ettiği görülmektedir. Gaziantep ilimizde, son yıllarda Suriyelilerin gelmesiyle birlikte bölgede yoğun bir şekilde kullanımı artan, beyin ve vücut üzerinde kalıcı hasarlar oluşturan, eroin ve bonzaiye göre daha çok bağımlılık yapan ve temini kolay olan bu “ateş-buz” adlı sentetik uyuşturucuyla ilgili acilen gerekli tedbirlerin alınarak kamuoyunun bilinçlendirilmesi lazım. Alındığından itibaren yaklaşık on iki saat etkisi süren bu uyuşturucu, kullanan kişiyi şuur bozukluğu sonrası suça teşvik etmekte ve kişide sağlık açısından ölümcül sonuçlara neden olmaktadır. Buradan İçişleri, Sağlık ve Aile Bakanlığını uyarıyor, bu zehirle ilgili gerekli önlemleri almaya davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Osmanağaoğlu...

24.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Gazi Meclisin Mehmetçik'in yanında olduğuna, Fırat'ın doğusundaki terör unsurlarının temizlenmesiyle kazanılacak zaferin, Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtı'yla önsözü yazılan destanın ortasına vurulacak Türk mührü olduğuna ilişkin açıklaması

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir asır evvel hürriyet meşalesini tutuşturanlar, çatırdayan gök kubbeyi omuzlarında tutanlar, ay yıldızın ışığı altında bu çatıyı inşa etmiştir. “Düşman ilerliyorsa bir adım geriye giden haindir.” diye haykıran irade bu Meclise ruh vermiştir. Dumlupınar önlere bir destanın ilk heceleri Mehmetçik'in süngüsüyle kazanırken bu Meclis tarihin şahidi olmuştur.

Tarih şahitlik etsin, Gazi Meclis bugün de aynı ruh ve vakur duruşuyla Mehmetçik'in yanındadır. Fırat'ın doğusundaki terör unsurlarının da temizlenmesiyle kazanılacak bir zafer, Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtı'yla önsözü yazılan destanın altına atılacak imza ihanetin tam ortasına vurulacak Türk mührüdür.

Şairin dediği gibi, fetih hırsı olanın değil aşkı olanın nasibidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Aşkımız insan, aşkımız vatan, aşkımız nizamdır.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

Sayın Çakırözer yok mu?

Sayın Gül Yılmaz...

Sayın Gülizar Biçer Karaca...

25.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli ili Pamukkale ilçesinin Irlıganlı, Kurtluca ve Güzelpınar Mahallelerini kapsayan ovada verilen taş ocağı işletmesi ruhsatının iptal edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Denizli'nin Irlıganlı, Kurtluca ve Güzelpınar Mahallelerini kapsayan ovada 75 hektarlık alanda taş ocağı işletmesi ruhsatı verilmiştir.

Güzelpınar'da, Türkiye'de üretilen 14 bin ton organik kekiğin yüzde 80'i üretilmektedir. Kurtluca ve Irlıganlı Mahallelerimizde ise nar, ayva, zeytin, ceviz üretilmektedir. Çevredeki yerleşim alanlarının tek içme suyu kaynağı ise bu işletme ruhsatının verildiği alanda yer almaktadır. Vatandaşımızın içeceği suyu, soluyacağı havayı kirletecek olan ve on yıl içerisinde kekik üretimini tamamen yok edecek olan taş ocağı ruhsatının derhâl iptal edilmesi gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim değerli milletvekillerimiz.

Değerli milletvekilleri, şimdi grup başkan vekillerimizin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Türkkan'da.

26.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Irak ve Suriye'ye yönelik sınır ötesi operasyon yetkisinin bir yıl daha uzatılmasına ilişkin tezkereye İYİ PARTİ olarak destek verdiklerine, Soma maden işçilerinin haklı mücadelesinin yanında olduklarına, EYT sorununu gündeme getirmeye devam edeceklerine, Hükümetin her gün zam haberleri açıklamaya devam ettiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Irak ve Suriye'ye yönelik sınır ötesi operasyon yetkisinin bir yıl daha uzatılmasına ilişkin tezkere Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda kabul edildi. İYİ PARTİ olarak tezkereye güçlü bir destek verdik ve “evet” dedik. Mevzubahis vatansa Hükümete her türlü eleştirimiz saklı kalmak şartıyla devletimizin ve ordumuzun yanında olmayı millî bir görev ve bilinç olarak kabul ediyoruz. Allah Türk askerini ve Türk devletini korusun, muzaffer kılsın, kahraman Mehmetçik'imizin ayağına taş değdirmesin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Mecliste bir grup misafirim vardı. Misafirlerden bazıları da haklarını alamadıkları için Soma'dan yürüyüşe geçen maden işçileriydi. Soma'da beş yıl önce atılan ve hâlâ tazminatları ödenmeyen madencilerin Ankara'ya başlattığı bu yürüyüşü yakından takip ediyoruz, ekmeğini taştan çıkaran kardeşlerimizin haklı mücadelesini destekliyoruz. Manisa 1. İdare Mahkemesi tarafından yürüyüşün madencilerin en temel ve en demokratik hakkı olduğu belirtilmesine rağmen Manisa Valiliği tarafından madencilerin yürüyüşlerinin engellenmesini de kınıyoruz. Manisa Kırkağaç'ta kurdukları çadırlarda soğuğa ve yağışa rağmen zor şartlarda bekleyişlerini sürdüren madencilerin sesini Hükûmet duymalıdır. Devlet vatandaşını mağdur etmemekle yükümlüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim Sayın Türkkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Kışa girerken aileler mağdur edilmemeli, madencilerimizin haklı talepleri karşılanmalıdır. Mecliste çıkarılan kanunla bu madenci kardeşlerimizin tazminatlarının otuz altı ayda ödeneceğine dair bir hüküm getirilmiştir. Buna rağmen bu otuz altı ayda, bu paralarını almayı bırakın sadece 3 taksit ödenmiş, diğer taksitler ödenmemiştir. Bu mağduriyetin bir an önce Hükûmet tarafından giderilmesini talep ediyoruz.

Geçen seneden beri İYİ PARTİ olarak sürekli gündemde tuttuğumuz ve desteğimizi bir an olsun çekmediğimiz emeklilikte yaşa takılanlar mevzusunda, geçtiğimiz hafta Sayın Cumhurbaşkanının konuya ilişkin olarak Cumhurbaşkanlığı Sosyal Politikalar Kurulunu görevlendirdiği ve sorunun çözümü için bir çıkış yolu arandığı öne sürülmüştü. Fakat, dün “EYT'lilere yönelik çalışma başlatıldı.” haberi bizzat Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Berat Albayrak tarafından “Gündemimizde yok.” denilerek yalanlandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – EYT'liler, Hükûmetin ve Sayın Albayrak'ın gündeminde olmayabilir ama milyonlarca vatandaşımızı sıkıntıya sokan ilk gündem maddesi budur. İktidar, EYT'lileri yok saymaya devam ettikçe biz İYİ PARTİ olarak konuyu gündeme getirmeye ısrarla ve inatla devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gün geçmiyor ki millet olarak zam haberleri almayalım. Başta, paket üstüne paket açıklayarak ekonomimizin her fırsatta çok iyi gittiğini anlatan Sayın Albayrak olmak üzere, enflasyonu tek haneli rakamlarda gösteren TÜİK gibi kuruluşlara rağmen Hükûmet her gün zam haberi açıklamaya devam ediyor. Geçen hafta elektriğe ve LPG'ye gelen zamlardan sonra bu haftaya da yeni zamlarla uyandık. Karayolları Genel Müdürlüğü otoyol ve köprü geçiş ücretlerine, Devlet Demiryollarıysa tren biletlerine “TÜİK'in açıkladığı enflasyon rakamını tanımıyoruz.” diye meydan okuyarak yüzde 20 zam yapmış. PTT de normal ve diğer gönderim bedellerinin yüzde 20 artırdığını açıkladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Zamların devamı gün geçtikçe artarak gelecek gibi gözüküyor. Hükûmet zamlara yaptığı artış hızı gibi, aynı hızda ekonomide dibe çakılmaya devam ediyor. Bizden uyarması, bizden söylemesi.

Yüce Parlamento'yu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Bülbül'de.

27.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul 'ün, kazanılmış tazminatlarını alamayan Soma maden işçilerinin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine, Sakarya ilinin Türkiye'nin mısır üretiminde önemli yere sahip olduğuna ve mısır çiftçisine yapılan desteklemelerin devamlı hâle getirilmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 13 Mayıs 2014'te Soma'da meydana gelen maden faciasında 301 madencimiz hayatını kaybetmiştir. Kaza sonrası Meclis araştırması komisyonu kurulmuş, raporunu vermiştir. Raporda yer alan önerilerin bir bölümüyle ilgili kanuni düzenlemeler de yapılmıştır.

Maden kazası sonrası 2.800'den fazla maden işçimiz işten çıkarılmıştır. Maalesef aradan beş yılı aşkın süre geçmesine rağmen bu madencilerimiz hâlen tazminatlarını alamamışlardır. Bu madencilerimizin mağduriyetlerinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu yetkilileri tarafından bir an önce giderilmesi gerektiği hususunu yüce Meclisimize arz ediyorum.

Sayın Başkan, Sakarya ili Türkiye'de mısır üretiminde önemli bir yere sahiptir. Ne yazık ki bu yıl TMO tarafından açıklanan fiyatlar çiftçimizin beklentilerinin altında kalmıştır. Tarımsal girdilerin yüzde 70 ile yüzde 100 arasında arttığı bir durumda taban fiyatın geçen yıla göre yüzde 21 oranında artmış olması çiftçimizi oldukça zora sokmuştur.

TMO'nun mevcut durumda az olarak bulduğumuz, düşük olarak bulduğumuz fiyattan dahi alım yapmaya başlamaması neticesinde fiyatlar serbest piyasada çok daha azalmış, düşmüş ve bunun neticesinde çiftçimiz mağdur olmuştur.

Bu konuda Tarım Bakanlığımıza çağrıda bulunarak mısır fiyatlarıyla ilgili olarak özellikle TMO'nun yönlendirilmesi suretiyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - ... çiftçilerimizin sıkıntılarına bir nebze olsun çare bulunmasını talep ediyorum.

Yine, mısır çiftçilerimiz açısından önemli bir sıkıntı daha vardır. Sakarya'da mısır ekilen alanlarda başka bir ürün üzerinden tarım yapılmamaktadır. Bu, 3 defa aynı ürünü ektikten sonra 4'üncü defa karşılıksız desteklemelerin verilmeyeceği noktasındaki bu zamana kadar yapılan uygulama son derece isabetsizdir. Bundan dolayı mısır çiftçimiz son derece sıkıntıya düşmektedir. Bunu önlemek son derece önemlidir. Arka arkaya ürün ekilmesinden dolayı, 3 defa ürün ekilmesinden dolayı 4'üncü ekim sürecinde devletimizin karşılıksız desteklerinden faydalanılamaması durumunun ortadan kaldırılarak mısır çiftçimize bu desteklemelerin devamlı hâle getirilmesini yüce Meclis huzurunda ilgili makamlardan talep ediyoruz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Oluç'ta.

Buyurun.

28.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Soma maden işçilerinin Ankara yürüyüşünün engellenmemesi konusunda partilere çağrıda bulduklarına, Gezi olayları davasının tutuklu sanıklarından Osman Kavala başta olmak üzere hukuksuz ve haksız yere cezaevinde tutulanların serbest bırakılması gerektiğine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, Türkiye'nin yakın tarihinde en fazla kayıp verdiğimiz iş cinayetlerinden biri 13 Mayıs 2014'te Soma'da gerçekleşmiştir. 301 maden işçisini kaybettiğimiz bu facianın ardından Soma Holding ve Uyar Madencilik şirketlerinden çıkarılan ve sendika üyesi olan işçiler, aradan geçen

beş yılın ardından tazminatlarını alamamış ve emeklilik haklarıyla ilgili hukuksuz uygulamalara tabi tutulmuşlardır. Bu işçiler haklarını aramak amacıyla, kendileriyle aynı durumda olan ve sayıları 2 bini aşan işçinin taleplerini duyurmak için ve Mecliste görüşmeler yapmak için 5 Ekim günü Ankara'ya bir yürüyüş başlatacaklarını duyurdular ve başlattılar da. 301 kilometre yürüyerek Ankara'ya geleceklerdi ve Enerji Bakanlığı önünde de yürüyüşlerini sonlandıracak ve sorunlarını, taleplerini iletceklerdi. Bu, demokratik bir hak. Bu demokratik hak, bu yürüyüş defalarca engellenmeye çalışıldı, işçiler gözaltına alınmakla tehdit edildi. Şimdi ise Manisa Kırkaağaç'ta bekletiliyorlar, daha ileri gitmelerine izin verilmiyor. Açıkça bir suç işleniyor işçilerin yürüyüşleri engellenmekle ve oraya çeşitli sivil toplum kuruluşlarının, sendikaların, siyasi partilerin ziyaretleri oluyor işçilerle dayanışmalarını göstermek için.

Şimdi, geçen beş yıla baktığımız zaman Soma'da haklarını arayan işçiler ve onları savunan avukatlar, ÇHD'li avukatlar ceza alırken, çeşitli mağduriyetlerle karşı karşıya kalırken, cezaevinde tutuklu durumda bulunurken Soma'da yaşanmış olan bu işçi katliamının sorumluları cezasız bırakıldılar.

Şimdi, Türkiye'de madencilik alanında redevans ve taşeron uygulaması devam etmektedir maalesef.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu devam ettiği gibi tazminat da ödenmemektedir, özlük hakları gasbedilmeye çalışılmaktadır. Bu, kabul edilebilir bir durum değildir. Öyle sanıyorum ki bu Meclisin çatısı altında bulunan bütün partiler, iktidarıyla muhalefetiyle, mağdur durumda olan Soma madencilerinin bu taleplerinin buraya heyetleriyle gelip dinlenmesini, onların taleplerinin nasıl aşılabileceğine, nasıl karşılanabileceğine dair görüş alışverişinde bulunulmasını doğru bulmaktadırlar. Dolayısıyla bütün partilere çağrımız şudur: Soma madencilerinin bu yürüyüşünün engellenmesi ortadan kaldırılmalıdır ve bu engel Anayasa'ya da aykırıdır üstelik. Madenciler Ankara'ya gelmelidir, bizlerle görüşmelidir.

İkinci bir hukuksuzlukla ilgili kısaca bir şey söylemek istiyorum. 2013 yılında gerçekleşen ve 8 kişinin hayatını kaybettiği Gezi direnişiyle ilgili açılan davanın 3'üncü duruşması dün İstanbul'da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...30. Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü ve iş insanı ve sivil toplum aktivisti olan Osman Kavala'nın tutukluluğunun devamına karar verildi. 1 Kasım 2017'de talimatla gözaltına alındı Osman Kavala ve yandaş medya aracılığıyla saldırıya maruz kaldı, ardından da tutuklandı. İçi boş, mesnetsiz bir iddianameyle haksız yere aylardır cezaevinde tutulmaktadır. Kavala da aslında iktidarın kontrolü altındaki, iktidarın direktifleriyle hareket eden bir yargının kararıyla âdeta rehin alınmış vaziyettedir. Sivil topluma, muhalif olan herkese, özellikle de Gezi'de yer almış herkese yönelik bu baskının, gözdağının somut ve güncel örneklerinden bir tanesidir Kavala'nın tutukluluğunun devam etmesi ve bu devamı hukuken de vicdanen de kabul etmek mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum.

Dolayısıyla bu konuda Osman Kavala başta olmak üzere bugün hukuksuz ve haksız yere cezaevinde tutulan herkesin, siyasetçi, gazeteci, sendikacı, akademisyen kim varsa herkesin, bu hukuksuz ve haksız tutuklamalarla karşı karşıya olan, muhalif olduğu için bu hak ihalleriyle karşı karşıya olan insanların bir

an evvel serbest bırakılması gerekiyor. Hem de bugün bunu konuşuyoruz yani biraz sonra Türkiye’de yargı alanında hangi düzenlemelerin yapılması gerektiğini tartışacağımız günde bunu konuşuyoruz. Yani bu hukuksuzlukları yapanlar ve yaptırnanlar bilsinler ki adil yargılanma hakkı ve bağımsız ve tarafsız yargı herkese her zaman lazımdır, yarın onlara da lazım olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Başkan Vekili Sayın Özkoç’ta.

29.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, mağduriyetleri giderilmeyen Soma maden işçilerinin yaşamlarını nasıl sürdüreceğini, çalışanın hakkını alamadığı bir Türkiye’ye dış dünyanın nasıl ve niye yatırım yapacağını, işsizliğin nasıl yok edileceğini, bu ülkede yasaların mı yoksa sarayın kararlarının mı üstün olduğunu öğrenmek istediğine, uygulanan yanlış dış politikalar neticesinde askerlerimizin Suriye sınırında Ruslar tarafından korunduğuna, Cumhurbaşkanlığı kararıyla Tank Palet Fabrikasının özelleştirme kapsamına alındığına ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; az önce Grup Başkan Vekili arkadaşlarımın da ifade ettiği gibi bugün Mecliste Soma’dan gelen işçilerimiz vardı. 2014 yılında 301 madencimizin can verdiği katliamın gerçekleştiği Eynez ocağında işten çıkartılan 2.831 madenci hâlâ tazminatlarını alamamıştır. Bu işçilerimizin kıdem tazminatlarını alabilmesi için biz 2015 yılında burada, bu Meclisin çatısı altında bir yasa çıkarttık. Bu yasaya rağmen, açılmış onca davaya rağmen işçilerimizin hakları olan tazminatı alamamış olmaları şaşırtıcıdır. Gelecek ayın sonunda, 30 Kasım 2019’da bu yasal hakları zaman aşımına uğrayacaktır. Bu nedenle 5 Ekimde Soma’dan Ankara’ya bir yürüyüş başlattı arkadaşlarımız. Bu yasal hakları da Valilik tarafından engellendi. İnsanlara hem hak ettikleri tazminatı ödemiyorsunuz hem bu konuyla ilgili Meclisten çıkan yasayı uygulamıyorsunuz hem mahkemelerin çıkardığı kararları uygulamıyorsunuz hem de insanların -bıçak kemiğe dayanınca- feryadını da susturmaya çalışıyorsunuz kolluk kuvvetleriyle. Peki, ne yapacak bu insanlar? Nasıl yaşayacaklar? Bu ülkede yaşamın güvencesi nedir? Çalışan insanların haklarını alamadıkları bir ülkeye, Türkiye’ye dış dünya nasıl bir yatırım yapacak, niye gelecek bu ülkeye, niye bu ülkede üretim yapacaklar? Bu ülkede işsizliği siz nasıl yok edeceksiniz? Bu ülkede üstün olan nedir, yasalar mıdır, mahkeme kararları mıdır yoksa sarayın kararları mıdır? Buna bir karar vermek gerekmiyor mu bu ülkede?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Değerli arkadaşlarım, dün bir tezkere çıkardık. O da bir torba tezkere, Suriye ile Irak aynı pakette, her ikisini de ayrı ayrı değerlendirmemiz gerekiyor. O tezkereyi çıkarmadan önce, burada arkadaşlarımız konuştu, Türkiye Cumhuriyeti’nin uyguladığı dış politikalar neticesinde, iktidarın uyguladığı yanlış dış politikalar neticesinde askerlerimiz Suriye sınırında Ruslar tarafından korunuyor. Türkiye Cumhuriyeti’nin iktidarı da Türkiye Büyük Millet Meclisine gelip “Türkiye’nin menfaatleri doğrultusunda gerekirse bize oraya girme izni verin.” diyor. Askerlerimiz o bölgede DEAŞ’ın ve terör örgütünün saldırılarına karşı Ruslar tarafından korunurken Türkiye Büyük Millet Meclisinde biz bu izni vermeyeceğiz de ne yapacağız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biz, bununla ilgili bu Mecliste ne konuşulması gerekiyorsa, nasıl bir uyarıda bulunulması gerekiyorsa bulunuyoruz fakat bakın, hem bu izni vereceğiz hem Türkiye bir savaşın eşiğine gelecek hem de Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’yle ilgili Türkiye savaşa girdiğinde, Amerika ambargo koyduğunda ve silah vermediğinde, Türkiye kendi gücüyle kurduğu Tank Palet Fabrikasını yani obüsleri yapan Tank Palet Fabrikasını yani 40 kilometrede nokta atışı yapan Tank Palet Fabrikasını, yani obüsleri yeri geldiği zaman Mehmetçik’e gönderip de tamirini yapan Tank Palet Fabrikasını Katar ordusuna peşkeş çekecek. 140 tane obüsün bugüne kadar yapıyor olması gerekiyordu, elimde sözleşme var, Tank Paletin yapması gerekiyordu, Mehmetçik’in ve Türk işçisinin yapması gerekiyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şimdi, bunların özelleştirme kapsamına alındıktan sonra, sekiz gün sonra, yani Tank Palet Fabrikası 20 Aralık 2018 tarihli Cumhurbaşkanlığı kararıyla özelleştirme kapsamına alınıyor, özelleştirme kapsamına alındıktan sekiz gün sonra da 28 Aralık 2018’de Millî Savunma Bakanlığının emriyle Tank Palet Fabrikası içindeki obüslerin üretildiği üretim atölyesi iki yıl için bedelsiz olarak Katar ordusuna veriliyor. Peki, obüsler, 140 tane yapılması gereken obüsler yapılıyor mu, bilmiyoruz; akıbeti nedir, bilmiyoruz. Peki, bizim ürettiğimiz obüsleri biz yeteri kadar üretip yeri geldiği zaman bir müdahale anında kullanabilecek gücümüz şu anda var mıdır, onu da bilmiyoruz. Türkiye nereye savruluyor, onu da bilmiyoruz. Meclisin bu konuda bir an önce gereğini yapması lazım.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Turan’da.

Buyurun Sayın Turan.

30.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, toplumun yargı reformu konusundaki beklentilerini bildiklerine, 9 Ekim Dünya Posta Günü’nü kutladığına, birlikte adım atılarak Soma maden işçileriyle ilgili sorunun çözümü konusunda sonuç alınmasını ümit ettiğine, kendi silahımızı ürettiğimiz farklı bir dönemin yaşandığına ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, biliyorsunuz, kamuoyunda “yargı reformu” diye bilinen strateji belgemizin ilk adımı olan kanun teklifini görüşmeye başlayacağız. Bu konuda toplumun beklentilerini biliyoruz, Meclisimizin, vekillerimizin beklentilerini de biliyoruz. Ümit ediyorum, saygın bir ortamda karşılıklı görüşmelerle, uzlaşıyla bu kanunu bugün yarın sonuçlandırırız, beraber takip ederiz. Bu yargı paketinin, toplumumuzda yargıya olan güvenin artmasında çok büyük bir adım olacağını düşünüyorum. Ancak bunun devamında da diğer yargı paketleriyle beraber sürecin devam edeceğini duyurmak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 9 Ekim Dünya Posta Günü ve küresel iletişim devriminin başlangıcı olarak kabul edilen Dünya Posta Birliğinin 145’inci yaşı. Dolayısıyla, yağmur çamur demeden işlemlerimizi kolaylaştıran tüm posta çalışanlarımızın bu özel gününü kutluyorum.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Grup Başkan Vekillerimiz haklı olarak Soma maden işçilerimizle ilgili uygulamadaki sorunları dile getirdiler. Soma’yla ilgili o üzüntülü hadiseden sonra tüm gruplarımızın, tüm partilerimizin ortak çalışmalarıyla çok önemli yasal değişiklikler yaptık, çok önemli hakların hayata geçmesini beraber sağlamaya çalıştık ancak görüyoruz ki uygulamada -aslında yasadan kaynaklı olmayan, tam aksine, uygulama sorunu olan- bir sorunla karşı karşıyayız. Arkadaşlarımızla görüştüm, bugün ilerleyen saatlerde diğer Grup Başkan Vekillerimizle toplantısı olacak bu işçi arkadaşlarımızın. Bu konudaki hassasiyetimizi ifade etmek istiyorum. Ümit ediyorum konunun çözümü için hep beraber adım atar ve sonuç alırız.

Yine, aynı şekilde, Grup Başkan Vekilinin ısrarla ordumuzun sıkıntısı olabilecek konuda ifade ettiği başlığa değinmek isterim. Bu, polemik konusu değil, ordu bizim ordumuz. Suriye’de özel bir dönem yaşıyoruz, tezkeremizi dün hep beraber ittifakla geçirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Ama şunu söylemeden geçemeyeceğim Sayın Başkan: Türkiye’de bundan on beş-on altı sene önce yüzde 20’lerde olan ülkemizin yerli, millî savunma oranı bugün yüzde 70’leri geçmiş durumda. Bu, çok kıymetli bir değer. Artık kendi mühendisimizin, kendi

askerimizin kendi silahını yaptığı, ürettiği çok farklı bir dönemi yaşıyoruz, hatta üretilen bu savunma sistemlerinin dünyaya ihracı söz konusu, değişik ülkelere ihracı söz konusu. İlerleyen zamanlarda daha büyük çalışmaları hep beraber yapacağız Sayın Başkanım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, müsaade ederseniz, kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum: Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerçekleri konuşmak zorundayız. “Millî tank projesi” diye başladı, yüzde 50’si Katar ordusuna verilen, 13 yönetim kurulu üyesinin 7’si Katar ordusuna verilen yani yetkinin tamamı Katar ordusuna verilen bir proje millî olamaz; bu, bir. İki, bize ait olamaz. Üç, ASFAT AŞ’nin kuruluş ana sözleşmesinden “Türk Silahlı Kuvvetlerinin menfaatinin öncelikle” maddesinin kaldırılarak bunu tamamen Silahlı Kuvvetlerin imkân ve kabiliyetlerini artırmadan ayırıştırılan maddeyi de oraya koyan zihniyetin millete hesap vermesi gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu uzatılacak konu değil ama bununla ilgili Sayın Genel Başkanlar değişik ortamlarda defaatle cevap verdiler birbirlerine. Özeti şu: Millî savunmada Türkiye’nin aştığı mesafeyi herkes biliyor, konuşuyor. Bu farklı tartışma konusu, teknik konu fakat özetle yerli savunma sanayimizin çok büyük bir ilerleme katettiğini, yüzde 70’lere varan oranda yerli üretime başladığımızı dünyaya ilan ettiğimizi de söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Peki.

Değerli milletvekilleri...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, bu doğru değil.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Nasıl doğru değil ya?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yani biz gerçekleri... Özur diliyorum, sizin karşınızda defalarca söz almak istemem ama bir, millî savunmada geldiğimiz nokta anlatıldığı gibi değil; iki, büyük Türkiye Cumhuriyeti’nin başında bulunan kişi, “Ben millî tank üreteceğim.” derken, Türk askeri üretirken, Türk mühendisi üretirken bunu alıp da hiçbir şekilde teknolojik üstünlüğü olmayan Katar ordusuna peşkeş çekerse bunun adı vatana ihanettir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Öyle değil Sayın Başkan. Biz izah ettik, yine ederiz.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök’ün, Soma maden işçileriyle ilgili Meclisten çıkan yasanın uygulamadaki aksaklığının giderilmesinin sosyal devletin gereği olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Grup Başkan Vekillerimizin hepsinin değindiği bir konuda, Soma maden işçileri konusunda anlıyorum ki herkes bir hassas duruş sergiliyor. Meclisten çıkan bir yasanın da uygulanması konusunda uygulamadaki -az önce Sayın Turan’ın bahsettiği- aksaklığın bir an önce giderilmesi bir sosyal devletin de gereğidir. Büyük acılar yaşamış Soma’daki maden işçisi kardeşlerimizin yasayla kazanılmış haklarının ödenmesi konusunda bir an önce çaba gösterilmesinin yararlı olacağını herkes söylüyor, ben de katılıyorum. Umarım, en kısa zamanda bu sorun çözülür.

Değerli milletvekillerimiz, şimdi, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığımızın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi var; okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 9/10/2019 tarihinde Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, İncirlik Üssü'nün faaliyetlerinin incelenmesi, varsa İncirlik Üssü üzerinden terör örgütlerine verilen lojistik ve mühimmat desteğinin tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

9/10/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 9/10/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan
Kocaeli
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Suriye'nin kuzeyinde konuşlanmış YPG terör örgütünün Amerika Birleşik Devletleri'nden ağır silah ve mühimmat desteği aldığı kamuoyunca bilinmektedir. 6 Haziran 2017'de Pentagon Sözcüsü Jeff Davis, Rakka Operasyonu sürecinde silah desteğinin yanı sıra obüs topları ve füzelerle Suriye PKK'sına destek verdiklerini ifade etmiş ve bu süreçte İncirlik Üssü'nü kullandıklarını da itiraf etmiştir.

İncirlik Üssü'nün faaliyetlerinin incelenmesi, varsa İncirlik Üssü üzerinden terör örgütlerine verilen lojistik ve mühimmat desteğinin tespit edilmesi amacıyla Kocaeli Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan tarafından 9/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önerelerin önüne alınarak görüşmelerinin 9/10/2019 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi İYİ PARTİ Grubu adına Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurun Sayın Türkkan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2011 yılında Suriye'de başlayan iç savaşla birlikte PYD bölgede kendisine alan açmış ve rejim ile PYD arasında defakto bir anlaşma sağlanmıştır. Bu anlaşma çerçevesinde Esad rejimine bağlı güçler Kuzey Suriye'den çekilirken bu bölgeler PYD ve onun silahlı yapılanması olan YPG tarafından doldurulmuş ve Suriye'nin kuzeyinde bir PKK devletine zemin hazırlanmıştır. Suriye'nin kuzeyinde Türkiye'nin bekasını tehdit eden terör unsurları, Amerika Birleşik Devletleri desteğiyle birlikte, bir virüs gibi yayılırken siyasi iktidar maalesef bu tehditlere bigâne kalmıştır.

Sayın Erdoğan'ın Suriye politikası, kendi ifadesiyle “Şam'a gideceğiz ve orada Emevi Camisi'nde namaz kılacağız.” gibi, gerçekçi olmayan stratejik hatalara saplanmış ve dış politikadaki o hatalar Türkiye'ye çok ağır bedeller ödetmiştir. O ifadeden bugüne tam yedi yıl geçti. Sayın Erdoğan Şam'a gidemedi ancak resmî rakamlara göre 3,8 milyon Suriyeli Türkiye'ye geldi. Dönemin Dışişleri Bakanı olan Davutoğlu ise Suriye içerisindeki bu savaşla ilgili olarak şu ifadeleri kullanmıştır: “Esad'ın gidişine haftalar kaldı.” Davutoğlu'nun kendisi gideli çok oldu ama Esad hâlâ yerinde. İşte bu öngörüsüzlük sonucunda, bu yanlış dış politikanın sonucunda ülkemiz dünyanın en çok sığınmacı bulunduran ülkesi konumuna geldi. Bu hataların sonucunda PKK-YPG Suriye'nin kuzeyinde bir terör devleti kuracak

zemini oluşturdu. Öyle ki Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, 2016 yılında Fırat Kalkanı, 2018 yılında Zeytin Dalı Operasyonlarıyla Fırat'ın batısında oluşan terör koridorunu temizlemek zorunda kaldı. Şimdi geldiğimiz noktada, Türk ordusu, Fırat'ın doğusunda bulunan ve Türk devletinin bekası tehdit eden terör organizasyonunu bölgeden tamamen temizleyecek büyük bir askerî harekâtın hazırlığı içindedir. İYİ PARTİ olarak, böyle bir süreçte Türk ordusunu akamete uğratacak ya da toplumda moral bozukluğu yaratacak hiçbir yaklaşımı kabul etmeyiz, edemeyiz. Ancak şunu söylemek durumundayız: Yeri ve zamanı geldiğinde, İYİ PARTİ iktidarı, Türk ordusunu bu hamleleri yapmak zorunda bırakan iktidardan bunun hesabını sormalıdır, soracaktır.

Değerli milletvekilleri, Suriye'nin kuzeyinde konuşlanmış YPG terör örgütü 2014 yılından beri Amerika Birleşik Devletleri'nden ağır silah ve mühimmat desteği alıyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ifadesine göre, bugüne kadar Amerika Birleşik Devletleri'nden YPG'ye 30 bin tır civarında silah ve mühimmat verilmiştir. O silahlardır ki yarın Mehmetçik'e karşı terör örgütleri tarafından kullanılacak ve teröristler tarafından Türk ordusunun üzerine çevrilecek. Bu noktada şu soruyu sormak zorundayız: YPG'ye gönderilen bu silahlar nereden ve nasıl bölgedeki terör unsurlarına ulaştırıldı? Bu silahlar YPG'ye Amerika tarafından yalnızca Irak bölgesi üzerinden ulaştırılmamıştır. Suriye PKK'sına ağır silah ve mühimmat sevkiyatı yapan Amerika'nın, Rakka Operasyonu'nda İncirlik Üssü'nü kullandığı bilinen bir gerçek. Bunu ben söylemiyorum, bunu Pentagon Sözcüsü Jeff Davis söylüyor 6 Haziran 2017'de. Pentagon Sözcüsü Davis, silah desteğinin yanı sıra, obüs topları ve füzelerle Suriye'nin PKK'sına destek verdiklerini açıkça söylemiş ve dahası, İncirlik Üssü'nü kullandıklarını da itiraf etmiştir. Bunun anlamı şudur: Türk ordusuna karşı kullanılmak üzere YPG terör örgütüne binlerce tır silahı veren Amerika yönetimi, bu desteğin bir kısmını Türk askerî kaynaklarını kullanarak İncirlik üzerinden gerçekleştirmiştir ve bugün Türkiye'ye düşmanca ve küstah tavrını sürdüren Amerika'ya karşı İncirlik Üssü'ndeki faaliyetlerin incelenmesi, gerekirse İncirlik dâhil tüm Amerikan üslerinin kapatılması bir seçenek hâline gelmiştir. İncirlik Üssü, bir NATO üssü değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim Sayın Türkkkan.

LÜTFÜ TÜRKKKAN (Devamlı) – Teşekkür ederim efendim.

Türkiye izin verdiği için Amerika bugün orada askerî kuvvet bulundurma hakkına sahiptir ve son dönemde Amerika'nın güttüğü düşmanca politikaya karşı, İncirlik Üssü'nün kapatılması dâhil, tüm seçenekler ihtimal dâhilinde olmalıdır. Türk devleti, kırk dört yıl önce kendisine silah ambargosu uygulayan Amerika'nın memleket dâhilindeki tüm üslerini kapatmıştı, gerekirse yine yapar. Ancak her şart altında yapılması gereken, İncirlik Üssü'nün kullanım süresinin yeniden değerlendirilmesi dâhil olmak üzere, bugüne kadar Türk milletinin aleyhinde hangi faaliyetlerin yapıldığının tespit edilmesidir. Biz inanıyoruz ki Türkiye Büyük Millet Meclisinde İncirlik Üssü'ndeki faaliyetlere yönelik bir araştırma başlatılması, bu süreçte Amerika'yla olan ikili ilişkide Türkiye Cumhuriyeti devletine bir ivme kazandıracaktır. Bu sebeple önergemize desteğinizi rica ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Türkkkan.

LÜTFÜ TÜRKKKAN (Devamlı) - Bu vesileyle bir kez daha ifade etmek istiyorum: Mehmetçik'imize Türk milletinin varlığını ve birliğini muhafaza etmek, Türk toplumunun huzur ve refah içinde yaşamasını temin etmek amacıyla gerçekleştireceği askerî operasyonlarda Allah'tan üstün başarılar niyaz ediyoruz, Allah ordumuzu daim muzaffer kılsın.

Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekilimiz Sayın Atıla Sertel. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Sertel.

CHP GRUBU ADINA ATILA SERTEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gerçi azınlıkta ama AKP Grubuna bir soru sorarak başlamak istiyorum. Kendisini milliyetçi, millî ilan edenlere 2 soruyla sözüme devam edeyim. İncirlik Üssü'ne muamele yapabilir misiniz? İncirlik üzerinden ülkemize muamele yapanlara karşı tavrınız ne olur? Bu sorunun cevabı, aslında İYİ PARTİ'nin verdiği önerenin ortaya çıkaracağı bir durumdur.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir de Kürecik'e, Kürecik'e...

ATILA SERTEL (Devamla) – Buradan öyle hamasi nutuk atmayacağım, sayın İYİ PARTİ'nin sözcüsü söyledi, İncirlik bir NATO üssü değil elbette, Amerikan askerleri, silahları, bütün cihazları, uçakları, dinleme aygıtları, marketleri, süpermarketleri, Türkiye izin verdiği için orada duruyor. Son dönemde Amerika'yla olan ilişkilerinizde Trump'ın Twitter üzerinden Türkiye'yi tehditleri karşısında sadece yandaş medyanın manşetlerinde ve Twitter üzerinden verdiğiniz cevaplarla millî ve milliyetçi olduğunuzu söylüyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Onu da veremiyor, onu da veremiyor, keşke “tweet” atabilse.

ATILA SERTEL (Devamla) – Adam diyor ki, Trump: “Obama döneminde Kürtlerle değil, müttefikimiz Türkiye Cumhuriyeti'nin can düşmanı olan PKK'yla iş tuttuk, bu politikayla Türkiye'nin, Türk-PKK savaşının tohumlarını ektik.” Devamla, taraf olduğu ve Türkiye'nin aleyhinde bir politika izlediği gibi “Eğer bizim politikamıza uymazsanız sizin ekonominizi mahvederiz.” diyen bir Trump'la karşı karşıyayız. Zaten damat mahvetti ekonomiyi, Trump'a gerek yok ama yine bir tehdit söz konusu. Bu tehditlere karşı varsa cesaretiniz, varsa yüreğiniz, eğer millîyseniz, eğer milliyetçiyiseniz gelin, İYİ PARTİ'nin bu... İncirlik üzerinden ülkemize yönelik yaptığı muameleyi ve o bölgeye silah yığılmasını önlemeniz gerekmektedir. Açıkça, o İncirlik Hava Üssü'nün, o üstten ne yardımlar yapıldığının araştırılması lazım.

Geçen gün Genel Başkanımız grup toplantısında söyledi: “Suriye'deki teröristlere Türkiye üzerinden silah gönderen kimlerdir?” diye sordu. “Meşru olmayan bu yolu size kimler önerdi?” diye sordu. “Bu gayrimeşru yolu sana önerenler hâlâ senin yanında mı? Silahlar geliyordu Türkiye'ye, kara yoluyla, hava yoluyla geliyordu ve yasa dışı, meşru olmayan yollardan Suriye topraklarına silahlar gidiyordu. Müslüman'ı Müslüman'a kırdırınız ve o ‘Müslüman’ı Müslüman'a kırdır.’ diye sana kim söyledi?” diye sordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Sertel.

ATILA SERTEL (Devamla) – Sağ olun Sayın Başkanım.

“Kim kırdırdı?” diye sordu, “Bunun cevabını bekliyorum.” dedi. İnanın, tık yok, hiçbir yanıt yok. Hiçbir yanıt olmayacağı gibi, hamasi nutuklar var.

Başından söyledim: Varsa yüreğiniz, varsa cesaretiniz, eğer millîyseniz, eğer milliyetçiyiseniz gelin, Türkiye'ye düşmanlık eden bu emperyalist yapıya karşı birlikte hareket edelim. İncirlik Üssü'nden Suriye topraklarına gönderildiği söylenen silahların araştırmasını yapalım.

Sayın Veli Ağbaba da söylüyor, Malatyalı. Kürecik'te de aynı olaylar oluyor. Biz, Amerika'nın Türkiye toprakları üzerinde uygulamaları karşısında, Türkiye Cumhuriyeti olarak, gerçekten, ne yapıyoruz ne yapmıyoruz, gelin, bunu Meclis araştırmasıyla gündeme getirelim.

Size saygılarımı sevgilerimi sunarak bu önerinin desteklenmesini istiyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine söz isteyen Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Fikri Işık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Işık.

AK PARTİ GRUBU ADINA FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ grup önerisinin aleyhinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, sözlerimin başında Amerika Birleşik Devletleri'nin özellikle son dönemde Türkiye aleyhine aldığı tutumu kesinlikle kabul etmediğimizi, reddettiğimizi ifade etmek istiyorum. Türkiye'nin belki bölgede kendi başına bir oyun kurma gücü olmayabilir ama Türkiye, bölgede Türkiye'ye rağmen kurulan her oyunu bozma gücüne ve kudretine sahiptir; bunun herkes tarafından özellikle bilinmesi lazım.

Değerli arkadaşlar, Türkler ile Kürtler bu topraklarda yüzyıllardır savaşmıyor, aksine bin yıldır kardeşçe yaşıyor, bin yıldır aynı kaderi paylaşıyor, aynı olaya seviniyor, aynı olaya üzülüyor. Çanakkale'de, Sarıkamış'ta, Kutülamare'de, Kurtuluş Savaşı'nda, terörle mücadelede ve en son 15 Temmuzda kader birliğimizin ne kadar güçlü olduğunu bir kez daha bütün dünyaya göstermiş olduk. Bundan dolayı son dönemde yapılan açıklamaları kesinlikle reddettiğimizi buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Evet, Amerika Birleşik Devletleri'nin terör örgütleri arasında yaptığı ayrımın kabul edilemez olduğunu defalarca ifade ettik. Bugün hâlâ FETÖ'nün elebaşının Amerika'da serbestçe dolaşması, Amerika adına utanç vericidir, dünya adına utanç vericidir. Terör örgütünün, FETÖ'nün faaliyetlerinin Amerika'da devam ediyor olması, Amerika'nın terörle mücadelede ikircikli davranışının en önemli göstergelerinden bir tanesidir. Yine, aynı şekilde DEAŞ'a karşı PKK'nın Suriye kolu olan PYD-YPG'yi desteklemesi Amerika'nın terörle mücadelesinde samimi olmadığını bir göstergesidir.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye bugüne kadar terörle mücadelede daima ilkeli davrandı. Bizim için FETÖ, PKK/PYD-YPG neyse DEAŞ da odur. Dolayısıyla, DEAŞ'a karşı da aynen PYD/PKK terör örgütüne gösterdiğimiz tavrı gösterdik.

İncirlik Üssü'yle ilgili konuya geldiğimizde... Değerli arkadaşlarım, İncirlik Üssü'nün kullanımı 29 Mart 1980 tarihli Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması çerçevesinde yapılmaktadır. Biraz önce İYİ PARTİ sözcüsü de, Cumhuriyet Halk Partisi sözcüsü de ifade etti; evet, İncirlik Üssü bir NATO üssü değildir, kontrol tamamen Türkiye'dedir. Dolayısıyla, Türkiye'den, İncirlik Üssü'nden PYD-YPG teröristlerine yönelik bir tek silahın gitmesi dahi mümkün değildir. Bu, Türkiye Cumhuriyeti'ne atılan bir iftiradır. Bu konuda sadece AK PARTİ Hükûmeti değil, aslında bugüne kadar bütün hükûmetlerimiz aynı hassasiyeti göstermiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kürecik ne zaman kuruldu Sayın Işık, Kürecik?

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Işık.

FİKRİ IŞIK (Devamla) – Bakınız, 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı'ndan sonra Amerikan Kongresinin aldığı ambargoya karşılık o günkü Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti, Amerika'nın Türkiye'deki tüm üsleriyle ilgili gerekli kararı tereddüt etmeden almıştı, bugün de bu kararların alınmasında hiçbir tereddüt olamaz, olmaz. Bunun aslında en güzel göstergesini dün burada birlikte yaşadık. Biz dün burada Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarımızın kuzey Suriye'ye, Suriye'nin tamamına, Irak'a, Mali'ye gönderilmesiyle ilgili Hükûmete yetki verdik. Bu aslında millî duruşun Meclis bünyesinde güzel bir insicamıdır.

Evet, şu anda en önemli önceliğimiz nedir? Değerli arkadaşlar, şu anda en önemli önceliğimiz Fırat'ın doğusunun terörist unsurlardan temizlenmesidir. Türkiye'nin en önemli önceliği, bu bölgedeki terör yuvalarının dağıtılması, bölgenin, başta orada yaşayan Kürt, Arap, tüm kardeşlerimiz için huzurlu ve güvenli bir bölge hâline getirilmesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİKRİ İŞİK (Devamla) – Sayın Başkanım, son cümle...

BAŞKAN - Tamamlayalım Sayın Işık.

FİKRİ İŞİK (Devamla) – Bu noktada, Türk Silahlı Kuvvetleri başta olmak üzere tüm devlet kurumlarımız, tüm milletimiz aslında kararlılığını her vesileyle ortaya koymaktadır. Ümit ediyoruz, bu mesaj çok iyi anlaşılır. Ümit ediyoruz, Türkiye'nin kararlılığı test edilmez, sınanmaz. Ümit ediyoruz, bütün dünya Türkiye'nin bu haklı mücadelesini görür ve bu noktada gerekli desteği verir. Bu noktada, Meclisimizden de güçlü desteğinin devam etmesini özellikle istiyoruz.

İncirlik konusunda, Türkiye'den PYD'ye yönelik herhangi bir silah sevkiyatının yapılmadığını bir kez daha altını çizerek ifade ediyorum. Sadece şunun bilinmesinde fayda var: Sayın Başkan, Türkiye, DEAŞ'la mücadele koalisyonunun bir parçasıdır. Bu, Türkiye'nin terörle mücadelesinde ilkeli duruşunun da bir göstergesidir. Bundan dolayı, İncirlik'ten yapılan lojistik, eğitim desteği gibi DEAŞ'la mücadele kapsamında yapılan faaliyetleri bugün "PYD'ye destek" diye algılamak, değerli arkadaşlar, insafla bağdaşmaz, insaf ölçüsüne sığmaz. Bu, sadece ve sadece bölgeden terör örgütü DEAŞ'ın çıkarılması için Türkiye'nin üzerine düşen yükümlülüğü yerine getirmesidir diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, biz karar yeter sayısı istiyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Karar yeter sayısı! Meclisin çalışmasını engellemeye çalışacak AK PARTİ Grubu.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çünkü burada değil.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bravo Veli Bey!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Allah bugünleri de bize gösterdi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli Milletvekili Fikri Işık'ın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, hemşehrim Sayın Bakan ağzındaki baklayı en son cümlesinde çıkardı aslında. O da şu: O dönemde "İŞİD'le mücadele" adı altında YPG unsurlarına destek veren Amerika'nın "İŞİD'le mücadele etsin." diye YPG'ye İncirlik üzerinden sevk ettiği silahlar şu anda Türk ordusuna karşı kullanan bir terör örgütünün elinde.

FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Vermedik, silah sevkiyatı yok.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Pentagon Sözcüsü Davis, İncirlik'in maksadın dışında kullanılmasını gösteren bu ifadeyi bilerek kullanamaz. Yani kendi ülkesini riske atacaktır bu cümleyi gerçeğe karşı kullanması mümkün değildir. Ama ben şunu anlayabilirim: "Biz, İncirlik'in kapatılması da dâhil olmak üzere Türkiye'nin elindeki kozları araştırmak üzere bu komisyonun kurulmasına, Amerika'yla olan iktidarımızın ilişkilerine zarar verir endişesiyle kabul etmiyoruz." dersiniz biz bunu anlayabiliriz. Zira "Biz Amerika'nın onayıyla iktidar olmuş bir partiyiz." dersiniz bunu kabullenmekte çok zorlanmayız. Ama onun dışındaki bahaneleriniz bu konuda hilafihakikate beyandan başka hiçbir şey değildir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

32.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İç Tüzük'ün kendilerine tanıdığı karar yeter sayısı isteme hakkını kullanacaklarına ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biz muhalefet olarak, Cumhuriyet Halk Partisi olarak iktidarın buraya getirdiği yasaları zamanında ve düzenli görüşmek için yeterli sayıda arkadaşımızla burada bulunuyoruz ve yardımcı oluyoruz. Bazen karar yeter sayısı istediğimizde muhalefeti suçlayan iktidar “Meclisin çalışmasını engelliyor.” derken şu anda kendilerinin yeter sayıda olmamasından dolayı karar yeter sayısı istemelerinin karşılığı olarak bundan sonra her konuda karar yeter sayısı isteyeceğimizi iktidara belirtiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

MURAT EMİR (Ankara) – İç Tüzük'ü istismar ediyorlar Sayın Başkan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, bu İç Tüzük'e ilişkin bir haktır, onu kullanıyoruz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Bu hakkımızı sonuna kadar kullanacağız Sayın Başkan.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Hakkın kötüye kullanılmasını kanun korumaz Sayın Başkan.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, böyle bir şey olabilir mi ya!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Anlaşıldı, yargı reformu bir ay sürecek.

BAŞKAN – Fikri Bey, siz de bir dakikayla toparlayın lütfen.

33.- *Kocaeli Milletvekili Fikri Işık'ın, iç siyaset yapmak adına Türkiye'nin menfaatlerinin heba edilmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Sayın Başkanım, bakınız öncelikle şunu ifade edeyim. Türkiye'de AK PARTİ milletin oyuyla iktidar oldu.

VELİ AĞBABA (Malatya) - İç Tüzük'ü kötü niyetle kullanıyorlar. Allah bu günleri de gösterdi bize ya!

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Onun desteği, bunun desteği demek daha önceden Türkiye'nin hükümetlerinin başka ülkelerin desteğiyle iktidar olduğunu zımnen kabul etmek anlamına gelebilir; bu tehlikelidir. AK PARTİ 3 Kasım 2002 seçimlerinde yüzde 34 oy aldı, 2007'de yüzde 46,5 aldı, 2011'de yüzde 49 aldı, 2015'te yüzde 49,5 aldı ve 2018'de de en son Cumhurbaşkanımız yüzde 52'nin üzerinde bir oyla seçildi. Bu, birinci konu.

İkinci konu: Değerli arkadaşlar, bakın, iç siyaset yapacağız diye Türkiye'nin menfaatlerini düşüncesizce heba etmeyelim. Bakın, çok net bir şey ifade ettim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Düşüncesizce ne demek ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu nasıl ağır bir laf ya!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Bu nasıl bir laf!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Böyle bir hitap olabilir mi ya! Kınıyoruz Sayın Başkan!

BAŞKAN – Sayın Işık, bir açıklama yaparken tartışma doğurmayın lütfen.

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – İncirlik üssünden YPG'ye, PYD'ye bir tek silah gönderilmesi mümkün değildir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu nasıl bir hitabe!

BAŞKAN – Sayın Işık, toparlayın, tamamlayın

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Yani böyle bir iddia kesinlikle doğru değildir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Işık, teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, lütfen...

BAŞKAN – Bir saniye... Bir saniye...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Öyle şey olur mu?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, açıklamalar için söz verdiğimde lütfen yeni tartışmalar doğuracak açıklamalarda bulunmayın. Yani konular rehâmeti içerisinde Mecliste tartışılsın. Her bir aykırı söz bir başka tartışmayı doğuruyor ama gündemimiz yoğun, çalışacaksa bu zamanı da iyi kullanmamız gerekiyor.

Buyurun Sayın Özkoç.

34.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Kocaeli Milletvekili Fikri Işık'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, az evvel ifade ettiğim gibi gündemimizin yoğun olmasına rağmen muhalefet partisi olarak her konuda karar yeter sayısını arayacağız, her konuda. Birincisi bu.

BAŞKAN – Peki.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İkincisi, Türkiye Cumhuriyeti'nde Türkiye Büyük Millet Meclisinde eğer iktidar çoğunluktan yanaysa, milletin çoğunluğunu kastediyorlarsa azınlık orasıdır, çoğunluk burasıdır. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Herkes haddini bilerek konuşmalıdır. Çoğunluk işte buradadır, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki çoğunluk, milletin iradesi buradadır.

BAŞKAN – Peki.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir üçüncüsü, “düşüncesizce” diyerek kendisini kibirli bir şekilde bir yere koyup Türkiye Büyük Millet Meclisindeki muhalefeti aşağılayan sözü neticesinde kendisini kınıyorum. Hiç yakışmamıştır. Böyle bir kibir olmaz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, tamamlayalım artık.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Engin Bey gibi nezaket sahibi bir insanın bu “had” vesair sözlerini doğru bulmadım, bu hoşuma gitmedi ama şunu paylaşmak isterim: Bakınız, Genel Kurulda olmak görevimiz, buralardayız fakat aynı şekilde komisyonlar var, genel merkez görevleri var, vesair.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hepsi yatıyor. Yalan.

BAŞKAN – Bir saniye arkadaşlar, Sayın Turan bir sözünü tamamlasın.

Buyurun Sayın Turan.

Sayın Turan, lütfen siz bize hitap ediniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Mesela, CHP'nin kıymetli 130 milletvekili var ama şu an 20 kişi var. Bizde de olabiliyor bunlar.

Dolayısıyla komisyon var, genel merkez var, ondan bunlar oluyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Doğru söyle. Yatıyor dese, iş takibi yapıyor dese, ihale takibi yapıyoruz dese olabilir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok terbiyesiz bir ifade Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, Sayın Turan, mesele anlaşılmıştır, tamam. Sayın Turan, tamam.

VII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 9/10/2019 tarihinde Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, İncirlik Üssü'nün faaliyetlerinin incelenmesi, varsa İncirlik Üssü üzerinden terör örgütlerine verilen lojistik ve mühimmat desteğinin tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, İYİ PARTİ grup önerisini oylarınıza sunuyorum, karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.40

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.54****BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 4'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum. İYİ PARTİ grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı, şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı yoktur, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.55

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 16.10****BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 4’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. İYİ PARTİ grup önerisinin ikinci oylamasında da karar yeter sayısı bulunamamıştı, şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Değerli arkadaşlar, herhangi bir tartışmaya mahal vermemek açısından, kâtip üyelerimiz arasında da bir uzlaşma olmadığından öneriyi elektronik oylama şeklinde yapacağız.

Elektronik oylama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, öneri kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, 8/10/2019 tarihinde İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve arkadaşları tarafından, ekonomik krizin nedenlerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
9/10/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 9/10/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanmadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

8 Ekim 2019 tarihinde, İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy ve arkadaşları tarafından, ekonomik krizin nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan 3857 sıra numaralı Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 9/10/2019 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Oya Ersoy.

Süreniz beş dakika Sayın Ersoy.

HDP GRUBU ADINA OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Savaş tamamları altında şu an hayat pahalılığını konuşuyoruz. Maalesef buna mecbur bırakılmış durumdayım. Ülkemizde hayat pahalılığı evet, gün geçtikçe artıyor. Açıklanan enflasyon rakamı ile halkın hissettiği enflasyon rakamı arasında dağlar kadar fark var, ücretli çalışanların geliri enflasyon karşısında gün geçtikçe eriyor. Hemen hemen her gün yeni zam haberleriyle uyanıyoruz. Temel gıda ürünlerinden elektrik ve doğal gaza, köprü ve otoyal hizmetlerine kadar ardı ardına yapılan bu zamlar halkın üzerinde kaldırmayacak bir yük oluşturuyor.

Kalem kalem örnekler verelim eğer dinlerseniz. Çok geçmişe gitmeden, son bir yılda yapılan zamlara baktığımızda, 1 Ekimde elektriğe yapılan yüzde 15’lik zamla birlikte Ocak 2019’dan bu yana yaklaşık yüzde 32 oranında bir artış gerçekleşmiş.

Bizden enflasyon yüzde 9,9 diye sevinmemiz isteniyor. Sayın Bakanın ifadesiyle, bakan, burası çok önemli: 1 Ekim 2018’den 1 Ekim 2019’a kadar elektriğin kilovatı neredeyse yüzde 100 zamlanmış ve 17,27 kuruştan 35 kuruşa çıkmış. Peki, nedeni ne bu zamların? Çünkü elektrik üretim ve dağıtım özelleştirildi ve enerji şirketleri boğazına kadar borçlu. Onlar batarsa onlara kredi veren bankalar da batacak. Elektrik üretim ve dağıtım sektörünün mevcut borç stoku 37 milyar dolar. Peki, Hükümet bu koşullarda kendine neyi görev biliyor? Elbette ki kamulaştırma, halkın enerji hakkına sahip çıkmak; bunlar yok. Ülkeyi yönetenlerin derdi enerji üretim ve dağıtım şirketlerini kurtarmak olunca bu zamlar da arka arkaya geliyor.

Bir örnek de doğal gazdan verelim: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez’in “Hem doğal gazda hem de elektrikte önümüzdeki dönemde herhangi bir tarife değişikliği yoktur, olmayacak. Vatandaşımıza hayırlı uğurlu olsun.” demesinin ardından doğal gazda bir yılda toplam 53,8 zam yapıldı. Kış ayına girerken bu zammın anlamı çok açık, halkın daha da yoksullaşması. Ama unutmayalım, Sayın Bakana göre enflasyon tek haneli diye hepimizin sevinmesi gerekiyor.

Gelelim otoyol ve köprü zamlarına. Burada da hesapsız bir borç halkın sırtına yükleniyor. O yolu yaptık, köprü yaptık, şehir hastaneleri yaptık diye kamu-özel iş birliğiyle yürütülen projeler kapsamında yapılan tüm bu şehir hastanelerinin, havalimanlarının, köprülerin, yolların toplam borcu 93 milyar dolara ulaşmış durumda. İşte o borç şimdi ekonomik krizin ortasında yüzde 20 olan zamlar halkın sırtına yükleniyor. Peki, biz bu zamlarla kime kaynak aktarıyoruz acaba? Sadece iktidarın yani AKP’nin desteklediği inşaat şirketlerine, enerji şirketlerine mi? Hayır. Cebinizden çıkan o para o inşaat şirketlerinin kredi aldığı uluslararası bankalara gidecek. İşte, emperyalizm budur arkadaşlar. Antiemperyalizme karşı mücadele halkın soyulup soğana çevrilmesine ilişkin bu soygun düzeninin yok edilmesidir, bu soygun düzenine son vermekle mümkündür, yoksa emperyalistlerin silahıyla komşu ülke topraklarına girmek değildir antiemperyalizm. Antiemperyalist olmak, halkın cebinden emperyalist tekelere giden, özelleştirme politikalarıyla kurulan bu hortumu hep birlikte kesmektir. Antiemperyalist olmak, bu ülkenin kendi kendine gıda ihtiyacını karşılayabilen bir ülke olması için mücadele etmektir, çok uluslu tarım tekelinin çıkarı için Türkiye’deki tarımı ve hayvancılığı yok etmek değildir.

Peki, bu gıda fiyatlarındaki artışı engellemek için iktidarın bir çözüm önerisi var mı? Yok. Sağlıklı ve ucuz temel gıda ürünlerinin halka ulaşması için herhangi bir ekonomi politikanız var mı? O da yok. Ne var? İthalata bağımlılık var. Ne var? ABD merkezli çok uluslu tarım tekeli Cargill’in çıkarlarını korumak var. Örneğin sendikalaştıkları için, anayasal haklarını kullandıkları için işinden atılan Cargill işçilerinin hakkını teslim etmek yerine onların karşısına polisi dikmek var. İşte, emperyalizmle iş birliği budur, zamların hikâyesi bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

OYA ERSOY (Devamla) – Peki, bu zamlar ücret artışlarıyla telafi edilecek mi? Bunun yanıtını biz IMF’den aldık. Bildiğiniz gibi IMF heyeti Türkiye’ye geldi ve ziyaret sonrası bir rapor açıkladı. Ve ne istedi? Ücretlerin gerçekleşen değil hedeflenen enflasyona göre belirlenmesini istedi. Yani dedi ki: “Bu zam yağmuruyla yaşanan yoksullaştırmayı telafi etmeyin.” Tesadüf bu ya, Bakanın bir hafta sonra açıkladığı Yeni Ekonomi programında da bu talep aynen yer aldı. Alın size halkına karşı IMF’yle bir olmak.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak, ekonomik krizin çözümü ne yüksek zamlar ne özelleştirme politikalarıdır, bunun tek bir çözümü vardır: Halkın hakkı olanı halka iade etmek yani kamusallaştırma

politikalarıdır. Bu nedenle, ekonomik krizin asıl nedenlerinin araştırılması ve krizin karşısında halkın çıkarlarını koruyan tedbirlerin alınmasına yönelik Meclis araştırması açılmasını öneriyoruz ve bu konuda desteklerinizi bekliyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan, kısa bir açıklamanız olacaktır.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Suriye Millî Ordusuyla birlikte Suriye'nin kuzeyinde PKK, PYD ve DEAŞ terör örgütlerine karşı Barış Pınarı Harekâtı'nı başlattığına ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; dün Gazi Meclisimizde kabul edilen tezkere içeriğiyle ilgili Sayın Cumhurbaşkanımızın az önce bir açıklaması oldu, onu paylaşmak isterim izin verirseniz.

“Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, Suriye Millî Ordusuyla birlikte Suriye'nin kuzeyinde PKK/YPG ve DEAŞ terör örgütlerine karşı Barış Pınarı Harekâtı'nı başlatmıştır. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Amacımız, güney sınırimızda oluşturulmaya çalışılan terör koridorunu yok etmek ve bölgeye barış ve huzuru getirmektir. Barış Pınarı Harekâtı'nda görev alan kahraman Mehmetçiklerimizin her birinin alınlarından öpüyor, kendilerine ve bu harekâta Türkiye'yle birlikte olan tüm yerel destek unsurlarına muvaffakiyetler diliyorum. Allah yâr ve yardımcımız olsun.”

Hayırlı olsun Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkoç, sizin de bir söz talebiniz oldu.

Sayın Bülbül, sizin de bir talebiniz var.

Sayın Özkoç, buyurun.

36.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Barış Pınarı Harekâtı'na katılan Mehmetçik'in sağ salim dönmesi için duacı olduklarına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; dün bütün gerekçelerini tezkere konuşmasında yaptığımız ve Mehmetçikimiz adına aldığımız kararın bugün fiilî durumu az önce başlamıştır. Silahlı Kuvvetlerimiz şu anda bir harekât hâlinindedir. Hem orada bulunan hem bu harekâta katılan Mehmetçik'e, Allah'tan onların yolunun açık olması, tek bir tanesinin ayağına taş değmemesi, canlarının sağ salim gelmesi için duacıları olduğumuzu buradan ifade ediyoruz. Türk milletinin her konuda başarıyla girdiği mücadeleden çıkması Meclisimizin yüz akı olacaktır.

Saygılar sunuyoruz. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülbül, sizin de bir söz talebiniz oldu, buyurun.

37.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Barış Pınarı Harekâtı'nın ciddiyetinin herkes tarafından kavranması gerektiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz de ordumuza Allah'tan muzafferiyet, mansuriyet diliyoruz. Allah yâr ve yardımcısı olsun. Bu, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde girilen en önemli harekâtlardan, operasyonlardan bir tanesidir. Bunun ciddiyetinin herkes tarafından kavranması gerektiği kanaatindeyiz.

Burada basit, kısır siyasi çekişmeleri artık bu meseleler üzerinde yapmama konusunda bütün Meclisin de hassasiyet göstereceğini biliyorum, umuyorum, bunu diliyorum. Bu nokta bizim açımızdan millî bir meseledir ve sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi çelikleşmiş iradesiyle devletin ve ordusunun yanında olmalıdır ve olacaktır diyorum.

Allah hayırlı uğurlu etsin inşallah diyorum.

Sağ olun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erel, İYİ PARTİ Grubu adına size söz vereyim.

Buyurun.

38.- *Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Türk ordusunun gittiği yerlere adaleti, insanlığı, hoşgörüyü götürdüğüne ilişkin açıklaması*

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dün Meclisin almış olduğu karar neticesinde, tarihi kahramanlıklarla dolu şanlı ordumuz bu karar çerçevesinde bugün harekâta başlamıştır. Türk ordusu ezelden beri gittiği yerlere adaleti, insanlığı, hoşgörüyü götürmüştür. Gittiği bu topraklarda da yine Türklüğe yakışır şekilde hareket ederek oradaki sivil vatandaşlara zarar vermeksizin Türkiye'nin varlığını, birliğini tehdit eden unsurları ortadan kaldıracığına inancımız tamdır.

Biz İYİ PARTİ olarak ordumuza büyük zaferler, muzafferiyetler diliyoruz. Bu kararı alan Meclise de saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ, AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

2.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Barış Pınarı Harekâtı'nın Türkiye'nin ulusal güvenliği açısından önemli olduğuna ve Türk Silahlı Kuvvetlerine başarılar dilediğine ilişkin konuşması*

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin ulusal güvenliği açısından önemli bir harekâtın başladığını az önce öğrendik. Türkiye'nin uluslararası hukuktan aldığı yetkiyle, kendi güvenliğini tehlikeye atan unsurları bertaraf etmek amacıyla ve Suriye'nin de toprak bütünlüğüne saygı göstermeyi taahhüt ettiği bu harekâta, harekâta katılan bütün komutanlarımıza, askerlerimize ben de başarılar diliyorum. Hiçbir askerimizin ayağına bir çakıl taşı dahi gelmesini arzu etmeyiz. Umarım bu harekât kısa sürede sonuçlandırılır ve hepimizin özlem duyduğu, Türkiye'mizin güvenliğinin sağlandığı ve kimsenin tehdit altında hissetmediği bir coğrafi sınırlar içerisinde, komşularıyla iyi ilişkiler içerisinde olan ve tüm dünyaya adaleti, hukuku ve insanlara olan saygısını gösteren bir anlayış çerçevesinde, bu harekâtın başarılı geçmesi dileğiyle Türk Silahlı Kuvvetlerine ve devletimize başarılar diliyorum. Allah onların yanında olsun. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) *SIYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- *HDP Grubunun, 8/10/2019 tarihinde İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve arkadaşları tarafından, ekonomik krizin nedenlerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Ekim 2019 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Öneri üzerinde konuşmak isteyen, İYİ PARTİ Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Hayrettin Nuhoglu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süremiz üç dakika Sayın Nuhoglu.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin değerli üyeleri; selamlarımı sunarak sözlerime başlıyorum.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin başlatmış olduğu harekâtın başarıyla tamamlanmasını Yüce Allah'tan niyaz ediyorum.

Ekonomik krizin asıl nedenlerinin araştırılması için verilmiş olan önerge üzerine konuşacağım. Gerçekten de araştırılması gerekir ama öncelikle bir kriz olduğunun kabul edilmesi gerekir. Bence bir kriz vardır, hem de epey zamandan beri vardır. Esasen, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarlarının ilk yıllarından itibaren tercih edilen tüketim ekonomisi modeliyle Türk halkı borçlu yaşamaya teşvik edilmiş ve bu borçlu yaşam bir hayat tarzı olmuştur. İşsizliğin getirdiği ağır sonuçlarla ekonomik kriz

birleşince toplumun huzuru öylesine bozuldu ki her gün artarak devam eden aile faciaları ve korkunç cinayetler dayanılmaz noktalara ulaşmıştır. Bununla birlikte sosyal yapı sarsılmış, insanlarımızın psikolojisi de bozulmuştur.

Değerli arkadaşlar, bugün Kırıkkale 1. Ağır Ceza Mahkemesinde bir duruşma vardı, Emine Bulut cinayeti davası. Hatırlatmak isterim: 18 Ağustosta Kırıkkale'nin Bahşili ilçesinde eski eşi tarafından bıçaklanarak öldürülen Emine Bulut hem de 10 yaşındaki kızının gözleri önünde. Emine Bulut "Ölmek istemiyorum!" diye çığlık atarken kızı da "Anne ölme!" diye ağlıyordu. Çok daha vahimi, bu manzarayı sosyal medyada yayımlayan kişi telefonunun kamerasıyla çekim yapıyordu. Büfede ve çevrede onları seyredenler de vardı. Siz değerli milletvekillerine ve bütün Türk milletine şimdi sormak istiyorum: Bu kamera çekimini yapan kişi çekim yapmak yerine telefonunu bu caninin kafasına fırlatıp atsaydı katil "Ne oluyor?" diyerek bir an bocalar, Emine Bulut belki de kurtulmaz mıydı? Bu durumun izahını yapmak mümkün değildir. Günahsız yere bir kişiyi öldüren bütün insanlığı öldürmüş olur, bir insanı yaşatan da bütün insanlığı yaşatmış olur. Bu bir ayetin açıklamasıdır, inancımızın temel direğidir. Bu nasıl Müslümanlıktır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Nuhoglu.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Bu yapılan ne Türk töresine İslam ahlakına sığar ne de Kırıkkale insanının anlayışına sığar. Kırıkkale insanını çok iyi tanırım, mert ve cesurdur, böyle olaylara fırsat vermez; mutlaka müdahale eder ve caninin elinden o kadını kurtarırdı. Olayın bu yönü araştırılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, benzer olaylar ülkenin her yöresinde artarak devam ediyor. Türk milleti bu ağır tabloyu asla hak etmiyor, çok çok acil tedbir alınmalıdır. Elbette altında yatan sebebin sadece ekonomik kriz olduğunu söylemiyorum ama tetikleyen sebeplerden birinin ekonomik olduğunu ve yaşanan krizle birlikte çok arttığını söylüyorum, mutlaka çare bulmalıyız. "Görev Hükümetindir, çareyi bulsun." diyemeyiz. Topyekûn bütün Türk milleti, bütün kesimler hep beraber ayağa kalkmalıyız, çare bulmalıyız, hemen de uygulamalıyız. Biz varız, haydi, iktidarı da görelim.

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekilimiz Sayın Çetin Arık. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Arık.

CHP GRUBU ADINA ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, geçmişi şanlı, şerefle dolu Mehmetçik'imize bu çıktıkları yolda başarılar diliyorum; umarım ki tırnaklarına taş değmeden sevdiklerine, ülkemize kavuşurlar.

Sayın milletvekilleri, Türkiye'yi on sekiz yıldır yöneten Adalet ve Kalkınma Partisi nasıl iktidar oldu, hep birlikte hatırlayalım. Hatırlayınız, Bursa'da Genel Başkanları çay-simit hesabı yapmıştı, 5 kişilik bir ailenin çay ve simit parasını hesaplayıp "Değerli kardeşlerim, bu zalim yönetim bu aziz millete 1 bardak çay ile 1 simidi bile layık görmüyor. Bunların peşinden nasıl gideceksiniz?" diyerek iktidar olmuştu.

Sayın milletvekilleri, geliniz, çay-simit hesabını şimdi de beraber yapalım. Bursa Milletvekilimiz Sayın Erkan Aydın burada. Erkan Bey, Bursa'da çay-simit ne kadar?

ERKAN AYDIN (Bursa) – 5 lira, Çetin Bey, 5 liraya çay içip simit yiyemiyoruz.

ÇETİN ARIK (Devamla) – 5 liraya çay içip simit yiyemiyorsunuz.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Çok pahalandı.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Nerede 5 lira Sayın Vekilim?

ERKAN AYDIN (Bursa) – Pahalandı, ağabey, 5 liraya...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Benim içtiğim kahvede 1 lira.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Şimdi 5 liradan hesap yapalım Sayın Milletvekili, 5 liradan.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yapmayın ya.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Hiç inandırıcılığın kalmaz yani.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Şimdi...

BAŞKAN – Sayın Arık, siz Genel Kurula hitap edin.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Vekilim, davet ediyorum Amasya'ya, simit 1 lira, çay 1 lira.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, oturur musunuz yerinize.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Bakınız, Meclisin karşısında... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen yerinize oturun.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Yalan konuşma.

BAŞKAN - Sayın milletvekili, bakın, sayın milletvekili...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kemeraltı'nda 1 lira simit.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bundan sonra konuşma sırası başka bir arkadaşımızda.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Sayın milletvekili, Meclisin karşısında simitçi var. Bakın, Meclis Başkanımız burada. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Gel, Kızılay'a gidelim, içelim çay.

BAŞKAN – Lütfen... Böyle bir usul yok.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Meclisin karşısında simitçi var, birlikte gidelim, bir bardak çay içelim, bir simit yiyelim, kaç lira verecekmış, yüce milletimiz görsün.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hemen görsünler, haydi.

ÇETİN ARIK (Devamla) - Hemen Meclisin karşısında ve birlikte gidelim diyorum.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Vekilim, halktan kopuk olduğunuzu görsünler.

BAŞKAN – Arkadaşlar, rica ediyorum...

Sayın Arık, siz Genel Kurula hitap edin.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Bakın, 5 kişilik bir hesap yaptığımızda... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, sessizlik...

ÇETİN ARIK (Devamla) – 5 kişilik bir aile için hesap yaptığımızda...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – 2,5 lira... 2,5 lira.

BAŞKAN – Sayın Gökçel, sayın milletvekilimiz konuşuyor.

ÇETİN ARIK (Devamla) – 2.250 lira diyor, “Çay-simit 2.250 lira.” diyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yanlış hesap!

ÇETİN ARIK (Devamla) – Ben, şimdi, azim milletime sesleniyorum: Ey aziz milletim, çay-simit hesabıyla iktidara gelip senin elinden çayını da alıp sana kuru simidi layık görenlerin peşinden daha ne kadar koşacaksınız?

Değerli milletvekilleri, 2001 ekonomik krizinin yaşandığı günlerde bir esnaf, dönemin Başbakanı merhum Bülent Ecevit'in önüne bir yazar kasa fırlatmıştı. Bu yazar kasa sizin iktidarınızın önünü açtı çünkü o günlerde ülkede demokrasi vardı, adalet vardı, özgürlükler vardı, gazeteciler haber yapabiliyorlardı çünkü o gün, devlet parti devleti hâline gelmemişti. Bugün, Kayseri'de bir vatandaş 2 bin liralık borcu için kendini yakıyor, haber olmuyor, bir vatandaşımız Meclisin önünde kendini ateşe veriyor ama televizyonlar, gazeteler yazmıyor. Niye? Çünkü çocuğuna okul pantolonu alamayan babanın haberini yapan gazeteciyi hapse atıyorlar, onun için.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Arık.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, şirketler bir bir konkordato ilan ediyor. Kayseri’de 10 büyük firma konkordato ilan etmiş. Ekonomik kriz nedeniyle aileler dağılıyor, insanlar canına kıyıyor. Sosyete damat çıkıyor “Burası çok önemli” diyerek masallar anlatıyor.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Sensin sosyete!

ÇETİN ARIK (Devamla) - Yandaş medya da bunları müjdeli haberler olarak veriyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayıp, bu üslup çok ayıp. Ayıp bunlar ya!

ÇETİN ARIK (Devamla) - Sosyete damada göre sorun yok, yatılarda, katlarda gününü gün ediyor ama halkın gerçeği sosyete damadın gerçeğinden çok farklı.

Bakınız, bu 81 yaşındaki Gazel Nine. Gazel Nine, su borcu nedeniyle gözaltına alınıyor. Yine, işte, bu da, çocuğuna çöpten ekmeğe toplayan ananın görüntüsü. İşte, bu da, “Hastalık değil, parasızlık öldürdü.” diye çıkan Dilara kızımızın haberi. İşte, sizin gerçeğiniz de bu, siz bunların servetine servet katmak için varsınız. Sizin gerçeğiniz halktan kopmuş, halktan kopuk olan da sizlersiniz (CHP sıralarından alkışlar)

Hani hadsiz Trump efendi diyor ya, Türkiye ekonomisini batırmakla tehdit ediyor ya, inanın, Trump’a hiç gerek yok, sosyete damadın varlığı zaten Türkiye ekonomisini batırıyor (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Arık, Genel Kurulu selamlayın.

ÇETİN ARIK (Devamla) – O, ne zaman “Burası çok önemli.” diye konuşmaya başlasa her şey çok daha kötüye gidiyor, zam bombardımanlarına tutuluyor.

BAŞKAN – Açalım arkadaşlar.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım

İşte, son bir yılda doğal gaza yüzde 53,8’lik zam, elektriğe yaklaşık yüzde 100’lük zam, gıda fiyatlarına yüzde 54’lük zam yapıldı ama hâlâ “Enflasyon tek haneli.” diyerek aklımızda dalga geçiyorsunuz.

Heyetinizi saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AYDIN (Bursa) – TÜİK’in aldığı yerlerden alacaksınız, TÜİK’in, oralarda ucuz. TÜİK nereye gidiyorsa oradan alacaksınız, orası ucuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, her türlü eleştiriye açığız... (CHP sıralarından “Simit hariç, çay da hariç.” sesleri)

BAŞKAN – Bir saniye, değerli arkadaşlarım, AK PARTİ Grup Başkan Vekiline söz verdik.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Toplumun tüm dertlerini burada konuşmaya açığız.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – En son simidi nerede yediniz, çayı nerede içtiniz? (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, değerli arkadaşlar, bakın, bir Grup Başkan Vekili konuşuyor.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ordumuz sınır ötesine operasyona başlamış, daha sağduyulu, daha saygılı olarak görev bilincimiz var diye düşünüyorum. Bu ülkenin birliğini, beraberliğini her zamandan daha fazla göstermek gereken bir zamandan geçiyoruz. Bu dil, bu üslup sokak ağzı tabiri caizse, bu yakışmaz bize, ben bundan rahatsızım, bundan rahatsızım Sayın Başkan. Partili olmayı bir yere bırakın. Ben bu ülkenin bir evladım. Bu dil yanlış bir dil. O yüzden sizin, arkadaşları, madde 67’deki temiz bir dille konuşma talebine davet etmenizi istiyorum. Yani “sosyete damat” yok öyle, yok böyle, bunlar ayıp şeyler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yani bunlara disiplin cezası uygulama talebi değil mesele ama daha yakışmıyor kimseye. Yani kürsüyü bırakın, çay içerken, beraberken söylenmez bu laflar.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hangi laflar, hangi laflar?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Ben tüm kürsüye çıkan arkadaşlarımızı daha edepli, daha efendi, daha sağduyulu bir dile davet ediyorum Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim, sağ olun.

Değerli arkadaşlarım, konu anlaşıldı.

ÇETİN ARIK (Kayseri) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Arık.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sayın Grup Başkan Vekili “sokak ağzı” dedi, başka ifadeler de kullandı; sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – O, genelleme yaptı Sayın Arık, sizinle ilgili değil. Siz oturun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O zaman biz bir daha diyelim Sayın Başkan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen de sosyete damatsın o zaman; sen de sosyete damatsın, ne olacak şimdi!

BAŞKAN – Lütfen, rica ediyorum...

Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Birincisi...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İnsanın kişiliğiyle ilgili şey yapma, sana da laf söylerler...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir saniye... Bir tartışmadan devamlı tartışmalar doğurmayalım. Bakın, epey de bir ara verdik.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ben temiz bir dil istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Türk Silahlı Kuvvetlerinin girdiği bir mücadeleye, burada bir milletvekilimizin ekonomiyile ilgili yaptığı konuşmayı alet etmek kadar küçültücü bir durum olamaz. Bir Grup Başkan Vekilinin buna tevessül etmesi çok küçük düşürücüdür. Milletvekilimiz kime hakaret etmiştir, ne söylemiştir? Milletimizin ekonomik çaresizliğiyle ilgili, Mecliste konuşmasını yapmıştır.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Doğru konuşsun, doğruyu söylesin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bunu eleştirebilirsiniz, kalkıp onun aleyhinde konuşabilirsiniz...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Dalga geçmesin, doğru konuşsun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - ...ama Türk Silahlı Kuvvetlerini buna alet edemezsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, bitiriyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama Sayın Başkan, mesela bir grubumuzda bir cenaze olsa o gün daha sakin olmaz mıyız?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne alakası var ya, ne alakası var!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir dakika Engin Bey...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Çok alakası var.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir millî bayram olsa daha heyecanlı olmaz mıyız?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Türk Silahlı Kuvvetlerinin yaptığı harekât buna malzeme edilir mi ya!

BAŞKAN – Sayın Özkoç, bir saniye lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, cenazemiz varsa...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne oldu, cenazemiz mi var?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - ...düğünümüz varsa, millî bayramsa onun psikolojisi bize yansır; kuruma yansır, ailemize yansır. Ben diyorum ki: “Her zaman temiz dil ama bugün ekstra temiz dil istiyorum.” Söylediğim bu.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim, sağ olun.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Neresi kirliydi Sayın Başkan, hakaret edenler kendileri, o lafi edenler kendileri.

BAŞKAN – Sayın Arık, lütfen...

Değerli arkadaşlarım, bütün milletvekillerimiz sorumluluklarının bilincinde. Elbette önemli bir harekât yapıyoruz, bütün Grup Başkan Vekillerimiz bu konudaki duygu ve düşüncelerini, ben de dâhil, ifade ettik. Bütün yüreğimiz, duygularımız ordumuzun arkasında, bunda hiçbir tereddüt yok. Tabii, Mecliste yapılacak görüşmelerde sert tartışmalar da olabilir, bu da Meclisin içinden gelen bir gelenektir. Sayın milletvekillerimizin konuşmalarındaki üslubun Meclise yakışan bir tarzda olması hepimizin arzu ettiği bir tablodur. Bir sayın vekil konuşurken sürekli laf atmak da iyi, hoş bir şey değil. Ben arzu eden arkadaşşıma yerinden söz veriyorum. Yani onları da önlemek gerekir yoksa burada konuşmak isteyen her arkadaşımıza söz verme olanağımız mevcuttur. Hem konuşanların insicamını bozmayalım hem de herkesin Meclisin saygınlığına yakışır bir üslup da kullanması bütün milletvekilleri açısından, her parti açısından geçerlidir.

Şimdi öneri üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Edirne Milletvekilimiz Sayın Fatma Aksal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Aksal.

AK PARTİ GRUBU ADINA FATMA AKSAL (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. Ben de konuşmama başlamadan önce kahraman Mehmetçiklerimize başarılar diliyorum. Dualarımız sizinle, Allah yâr ve yardımcımız olsun diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, sürdürülebilir sağlıklı ve dengeli büyümeyi temin etmek üzere 2019-2021 dönemini kapsayan Yeni Ekonomi Programı dengelenmeyi odağına almış ve bu doğrultuda alınan önlemlerin etkisiyle tüketici enflasyonu 2019 Eylül ayında 9,26 seviyesine gerilemiştir. Cari işlemler dengesi 2019 Temmuz ayında yıllıklandırılmış olarak 4,4 milyar dolar fazla vermiştir. Türkiye’de ekonomik kriz olduğu ifadesi gerçeği yansıtmamaktadır. 2018 yılının ikinci yarısında daralan Türkiye ekonomisi, tüm yaşananlara rağmen, mevsimsel düzeltilmiş verilere göre 2019 yılının ilk ve ikinci çeyreğinde sırasıyla yüzde 1,6, yüzde 1,2 seviyelerinde büyüme kaydetmiştir.

Değerli arkadaşlar, kurun önemli ölçüde istikrar kazanması, para politikasındaki sıkı duruş, gıda fiyatlarında yaşanan iyileşmeyle enflasyonda düşüş sağlanmıştır. Enflasyon yüzde 15,01’den yüzde 9,26’ya düşerken enflasyondaki düşüşün 1,8 puanı gıdadan; 1,4 puanı ulaştırılmadan; 0,9 puanı mobilya ve ev aletlerinden ve 0,6 puanı konuta ilişkin harcamalardaki düşüşten kaynaklanmıştır.

Enflasyonla mücadele çerçevesinde 2019 yılı Ocak ayında yapılan yüzde 10 indirim sonrasında, şirketlerin finansal yapısını güçlendirmek adına, hem BOTAŞ hem de EÜAŞ’ta yılın ikinci yarısından

sonra fiyat ayarlaması yapılması ihtiyacı doğmuştur. Söz konusu fiyat ayarlamaları yeni ekonomi programı hazırlığında içselleştirilmiş ve önceden programlanmış değerlerdir. Bu artışların halkımızı en az etkilemesi için gerekli tedbirler alınmaktadır. Yeni ekonomi programı enflasyon tahminleri de söz konusu fiyat ayarlamaları dikkate alınarak yapılmıştır. Kamu maliyesindeki disiplinin enflasyonla mücadeleye destek vereceği de yeni ekonomi programında belirtilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA AKSAL (Devamla) – Başkanım, çok az kaldı, toparlıyorum.

BAŞKAN – Tabii, buyurun, toparlayın.

FATMA AKSAL (Devamla) – Bununla birlikte, Türkiye’de kişi başına gelir gerek reel gerekse satın alma gücüne göre artış göstermiştir. Reel olarak kişi başına düşen gelir 2002 yılında 3.581 dolar iken 2018 yılı itibarıyla 9.693 dolar olmuştur. Satın alma paritesine göre bakıldığında ise 2002 yılında 9.209 dolar olan kişi başına düşen gelir 2018 yılı itibarıyla 28.380 dolar olmuştur.

Sözlerimi burada bitirirken yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.48

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.06****BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 4’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Değerli arkadaşlar, Divan üyelerimizin arasındaki aykırılıktan dolayı, sağlıklı bir tartışmayı yürütmek için elektronik cihazla oylama yapacağım.

Oylama için üç dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu arada bir konuya da açıklık getirelim. Değerli arkadaşlarımız dediler ki “Simit 1 liraymış.” Ben, şimdi, burada, Mecliste baktım, 1,5 lira; yedim 1 tanesini de çok güzel, lezzetli. Yani 1 lira değil, 1,5 liraymış burada.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 5 lira değil yani.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani tüm milletvekilleri, “1 lira” diyen arkadaşlar da yararlınsınlar. (Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Öneri kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

III.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)**

3.- *Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Letonya Parlamentosu Dışişleri Komisyonu Başkanı Rihards Kols ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi*

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Letonya Parlamentosu Dışişleri Komisyonu Başkanı Sayın Rihards Kols ve beraberindeki heyet Genel Kurulumuzu teşrif etmişlerdir. (Alkışlar)

Kendilerine Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu adına hoş geldiniz diyorum.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

3.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök’ün, oylamalarda aranılan oy sayısı hakkında Genel Kurulu bilgilendirmek istediğine ilişkin konuşması*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir açıklamada bulunmak istiyorum. Bazı arkadaşlarımız bu oylamalarda nasıl bir oy sayısı arandığını soruyorlar.

Değerli arkadaşlarım, Meclisimizin bir toplantı yeter sayısı vardır, bir de karar yeter sayısı vardır ve Anayasa’mızın 96’ncı maddesine göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi bütün işlerinde üçte 1 çoğunlukla toplanmak durumundadır. Herhangi bir siyasi parti yoklama ister ise -aranacak sayı- 200 kişinin burada bulunması gerekiyor. Bu, Anayasa’dan alınan bir hüküm. Karar yeter sayısı istendiğinde ise Anayasa’mız dörtte 1’inden 1 fazla sayı ister, o da 151’dir. Burada bugün yaptığımız işlemlerde, Anayasa’mızın 96’ncı maddesine göre, dörtte 1’inden 1 fazla olan sayı “ret” ya da “kabul”den hangisine tekabül ediyorsa ona göre değerlendirmelerde bulunuyoruz.

Bu açıklamayı bazı arkadaşlarımızın sorması üzerine Genel Kurulu bilgilendirmek amacıyla yaptım.

Ayrıca, bu oylamalarda işari oylama olduğunda yani “Kabul edenler... Etmeyenler...” deyip bazen ellerinizi kaldırıp indirdiğiniz gibi bir işlem yapıyoruz. Kimin sisteme girdiği gözükmediğinden oy pusulası gönderen arkadaşlarımızın oy pusulalarını almıyoruz, bazı istisnai olan arkadaşlarımızın dışında.

Bunu da ben sizlerin bilgilerinize sunmak isterim.

Değerli milletvekilleri, şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Meclis İçtüzüğü'nün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun, 9/10/2019 tarihinde Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve arkadaşları tarafından, Artvin Cerattepe'de yapılan madencilik faaliyetlerinin araştırılması, ihale süreçlerinin incelenmesi, hukuksuzluk iddialarının aydınlatılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

09/10/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 9/10/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve arkadaşları tarafından Artvin Cerattepe'de yapılan madencilik faaliyetlerinin araştırılması, ihale süreçlerinin incelenmesi, hukuksuzluk iddialarının aydınlatılması amacıyla 9/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan 1125 sıra numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin, diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 9/10/2019 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Görüşmelere başlamadan önce Sayın Köksal, 60'a göre bir söz talebiniz vardı; onu hemen alayım, ondan sonra, değerli konuşmacılarımız, rahat edelim.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- *Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ili Sinanpaşa ilçesine bağlı Güney köyünde kapatılan belediyenin tekrar açılmasına yönelik yargı kararının uygulanmasına izin verilmediğine ve Afyonkarahisar iline bağlı Saraydüzü köyünün merasının yabancı firmaya verilmesiyle köylülerin çaresiz bırakıldığına ilişkin açıklaması*

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem Afyonkarahisar ili, Sinanpaşa ilçesine bağlı Güney köyünde belediye kapatılmıştı ve bunun üzerine köy halkı yargıya başvurdu. Yargı belediyenin yeniden açılmasına karar verdi. Ancak bu kararı beğenmeyen AKP'li yönetici ve vekiller seçim öncesi oy almak için “Belediyeniz açılacak.” diye söz verdikleri hâlde yargı kararını uygulattırmamak için baskı yapmaktalar.

Buradan kararı uygulamayanlara sesleniyorum. Sizin keyfî adalet anlayışınız batsın.

Yine, seçim bölgem Afyonkarahisar iline bağlı Saraydüzü köyünün merası yabancı bir firmaya peşkeş çekilmekte. Köylüler çaresiz. Buradan AKP'ye soruyorum: Peşkeş çektiğiniz firma servetine servet katarken o köyde hayvancılıkla uğraşan hemşehrilerim ne yapacak? (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun, 9/10/2019 tarihinde Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve arkadaşları tarafından, Artvin Cerattepe'de yapılan madencilik faaliyetlerinin araştırılması, ihale süreçlerinin incelenmesi, hukuksuzluk iddialarının aydınlatılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Artvin Milletvekilimiz Sayın Uğur Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süremiz beş dakika, Sayın Bayraktutan.

CHP GRUBU ADINA UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; sözlerimin başında Türk Silahlı Kuvvetlerine başarılar diliyorum, yolları açık, bahtları aydınlık olsun diyorum.

Bugün Letonya Parlamentosu heyetinin burada olmasına çok sevindim çünkü AKP Grubuna sekiz yıldır bunu anlatıyorum, dinlemiyorlar; çok istirham ediyorum, dikkatle dinlerlerse... Onlara buradan teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, Cerattepe'yle alakalı büyük bir sıkıntı çekiyoruz. Bakın, Artvin 1993 yılından beri Cerattepe'yle alakalı bir cinayetle karşı karşıya kalıyor. 1993'te Cominco Madencilikle başlayan bir serüven, Artvin'in hemen üzerinde, tepesinde bir maden arama, 1990'lı yıllardan bu tarafa, çeyrek asır. 1995 yılında Yeşil Artvin Derneği kuruluyor, bunlarla mücadele etmek istiyor. Hemen arkasından, Cominco Madencilik 1990'lı yıllarda, 2002'nin başlarında maden işletmesini başka bir şirkete devrediyor, Kanadalı bir şirkete "Inmet Mining" diye. Bunlarla hem Yeşil Artvin Derneği hem Artvin Barosu hem de -o tarihte avukatım- milletvekili olarak ben, bir hukuk mücadelesine giriyoruz. Bu hukuk mücadelesini kazanıyoruz ve diyoruz ki bu iş bitti. 2009'da bu iki önemli şirket Artvin halkına bir açıklama yapıyor, diyorlar ki: "Biz Artvin halkının yapmış olduğu bu mücadelenin karşısında ezildik, yenildik; bu mücadeleyi saygıyla karşılıyoruz." ve Artvin'i terk ediyorlar değerli arkadaşlarım. Bizler de bütün Artvinliler gibi diyoruz ki herhâlde başımızdan bu belayı savdık.

Aradan epey bir zaman geçiyor, 2011'de ben Parlamenta geliyorum, 2012'de bu Parlamenta kulağımıza bir şey geliyor, önce inanmıyoruz; Maden İşleri Genel Müdürlüğü bir ihale açacağını diyor. Bakın, AKP'deki çok değerli milletvekili arkadaşlarım, bu ülkede yolsuzluk nasıl yapıyor size bir örnek vereceğim. İhale şartnamesi burada, buraya getiriyoruz, bakın, ihale şartnamesi burada. İhale şartnamesinin 8'inci maddesinde diyor ki: Cerattepe'yle alakalı bir ihale açacağım ama bu ihaleye girecek olan firmanın yıllık 10 bin ton metal bakır, 500 bin ton tüvenan malzeme işleyecek kapasiteye sahip olması lazım. Sayın Bakan Taner Yıldız demin buradaydı, Bakana soruyorum, Sayın Bakan, bu koşullara sahip Türkiye'de kaç firma vardır, kime aittir diye. Sayın Bakan bana yazılı cevap veriyor -merak edene gönderirim- diyor ki: Türkiye'de bir tane vardır, isminde 6 harf, soy isminde 6 harf olan yani ETİ Bakır, Mehmet Cengiz, Cengiz grubuna aittir. Böyle bir tesadüf olur mu, bir tek şirketin gireceği ihale olur mu diyorum, Sayın Bakan bunu göz ardı ediyor, ihaleyi o almıyor. Çıktı buraya, kürsüde dedi ki: "Uğur Bey yanıldı." İhaleyi başka bir firma aldı, Özalpın, aradan iki ay geçtikten sonra bana adamlarını gönderdiler "Üzerine gitme." diye, tekrar Mehmet Cengiz'e reddevansla devrettiler değerli arkadaşlarım. Benim avukatlık yaptığım yıllarda bunun karşılığı şuydu: İhaleye fesat karıştırmak. Bir iş adamı büyük bir cesaretle bu şekilde ihaleye fesat karıştırmaya suçunu işleyemezdi

arkadaşlar, arkasında bir siyasi irade olmasa, bir büyük ağabey olmasa bu suçu işleyemezdi. Ne demek istediğimi CHP Grubu gayet iyi anlıyor değerli arkadaşlar, inanıyorum ki oradaki arkadaşlarımız da anlıyorlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, arkasından biz bu kararın iptali için dava açıyoruz ve Rize İdare Mahkemesinde açmış olduğumuz bu davayı kazanıyoruz. Arkasından, Danıştaydan bu kararla alakalı gerekli kararlar geçiyor. Arkasından diyoruz ki: “Herhâlde bu iş bitti.” ÇED olumlu kararını iptal ettiriyoruz. Ne diyorlar? Diyorlar ki: “Artvin’de madencilik faaliyeti yapılamaz. Madencilik faaliyeti Artvin’i yok etmektir.” Arkasından ne oluyor? (2009/7), Tarım ve Orman Bakanlığının bir genelgesine dayanarak bir fiilî durum yaratıyorsunuz -bunun arkasında da bir siyasi irade var- ve diyorsunuz ki: “Hayır, bu mahkeme kararı geçerli değildir.” Yeniden bir ÇED olumlu kararı çıkarıyorsunuz, maden faaliyetinin yasaklanmış olması kararını göz ardı ediyorsunuz ve yeni bir fiilî durum yaratıyorsunuz değerli arkadaşlar. Ona karşı dava açıyoruz. O davada ilginç bir şey daha oluyor, Rize İdare Mahkemesindeki hâkimleri değiştiriyorsunuz, Rize İdare Mahkemesinin hâkimlerini derdest ediyorsunuz -hatta onlardan bir bölümü içeri alındı başka şeylerden dolayı, bilmiyoruz- yeni hâkimler getiriyorsunuz. Yani Türkiye’nin bağımsız hâkimlerini değil, majestelerinin yargıçlarını atıyorsunuz değerli arkadaşlarım ve buradan da yeni bir karar ihdas ediyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu kararda da ne oluyor? Diyorlar ki: “Burada herhangi bir şekilde madencilik faaliyeti yapılabilir, hiçbir engel yoktur.”

Değerli arkadaşlar, bakın, tablo bu kadar vahimdir. Arkasından neler yapılıyor? 22 hektarla alakalı olarak ÇED raporu veriyorsunuz, 240 hektarla alakalı işletme iznini getirip bunların önüne koyuyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, daha vahim olaylar oluyor Artvin’de. Artvinli, Türkiye’nin hiçbir yerinde olmadığı şekilde, ormanı devletten koruyor, iki yüz kırk beş gün iki vardiya hâlinde sabahlara kadar nöbet tutuyorlar, devletten koruyorlar. (CHP sıralarından alkışlar) Benim avukatlık yaptığım yıllarda böyle değildi, devlet, ormanı vatandaşın korurdu değerli arkadaşlarım.

2016’nın 15 Şubatında bir fiilî durum yaratıyorlar, yedi ilden getirdiğimiz Jandarma kolluk kuvvetleriyle geliyorsunuz, Artvin’e sanki terörist muamelesi yaparak gaz bombalarıyla Artvin’i yıldırma çalışıyorsunuz değerli arkadaşlarım. Bunu şiddetle reddediyoruz, bunu kabul etmiyoruz. Mahkeme kararlarını şiddetle reddediyoruz, yırtıp atıyoruz değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Sonra ne oluyor? Başka bir şey daha oluyor değerli arkadaşlarım, daha üzücü bir olay oluyor. Belki kamuoyu bu şekilde duymadı, bunu da buradan açıklıyorum. Sayın İçişleri Bakanına 2 kere soru sordum, dedim ki: “Bu Mehmet Cengiz’in kapısında Mustafa Kemal’in askerini niye nöbet tutturuyorsunuz? Niye nöbet tutuyor Jandarmalar?” Sorular burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan, devam edin.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Jandarmaların işesini, yemeklerini kim karşılıyor biliyor musunuz değerli arkadaşlar? O şirketin kapısında duran jandarmanın işesinin, yemeğinin parasını Mehmet Cengiz karşıyor. İki kere sordum 2018’de Süleyman Soylu’ya: “Doğru mudur?” Duvardan ses var, beyefendiden yok, “Doğru mudur?” dedim, duvardan ses var, beyefendiden yok. Eğer jandarmanın onu kapısında beklemesinden utanç duyuyorsan sen bekle Mehmet Cengiz’in kapısında, sen bekle. (CHP sıralarından alkışlar)

O nedenle değerli arkadaşlarım, şunu iyi bilin: Yolumuz zordur. Burada birçok konuşma yaptık, sabahlara kadar burada nöbet tuttuk. Bir şarkımız var, bir direncimiz var. Bu mücadele, bu şarkı, bu türkü bitmedi. Şair ne diyor? “Yok öyle umutları yitirip karanlıkta savrulmak./Unutma, aynı gökyüzü altında bir direniştir yaşamak.” diyor. Direnmeye devam edeceğiz. Bu şarkıları Türkiye’nin her tarafında

söylemeye devam edeceğiz. “Cerattepe geçilmez, Artvin halkı yenilmez.” diyeceğiz, “Cerattepe geçilmez, Artvin halkı yenilmez.” diyeceğiz, “Cerattepe geçilmez, Artvin halkı yenilmez.” diyeceğiz.

Bu duygularla yüce heyetinizi ve sizleri saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen İYİ PARTİ Grubu adına Trabzon Milletvekilimiz Sayın Hüseyin Örs. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Örs.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerimin başında Cenab-ı Hak şanlı ordumuzu muzaffer eylesin diyorum. Milletimizin beklentisi Fırat’ın doğusundan girilip terör koridorunun yarılması ve terör unsurlarının bölgeden atılmasıdır; Allah yâr ve yardımcımız olsun.

Değerli milletvekilleri, Anayasa’nın 169’uncu maddesini hatırlatarak sözlerime başlıyorum çünkü Türkiye’de ormanlar Anayasa’nın 169’uncu maddesiyle korunuyor. Bu maddede özetle “Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez.” deniliyor.

Çok kısa bir zaman önce altın madeni çalışmaları nedeniyle Kaz Dağları’nda yapılan doğa kıyımını hepimiz hatırlıyoruz. Şimdi de içerisinde 125 endemik olmak üzere 1.349 bitki çeşidini barındıran Artvin Hatıla Vadisi Millî Parkı aynı kıyımla karşı karşıyadır. Kaz Dağları’nda ve Artvin Cerattepe’de yapılan kıyım Hatıla Vadisi Millî Parkı’nda devam ettirilmeye çalışılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Orman Genel Müdürlüğü’nün verilerine göre 2012-2018 yıllarını kapsayan son yedi yılda 65.883 hektar orman madencilik faaliyetine açılmıştır. Orman Genel Müdürlüğü’nün 2018 orman istatistiklerine göre ise 7.962 hektar ormanda madencilik izni verilmiştir. Çok yakın bir zamanda, yirmi beş yıldır maden karşıtı mücadelenin sürdürüldüğü Artvin’de maden arama ruhsatı için 3 ihale daha sonuçlandı. Maden arama faaliyetleri için yapılan ihaleleri iktidara yakın 2 şirketin kazanması, belirlenen bölgenin tamamı için değil de bir kısmı için ÇED raporu hazırlanması da işin düşündürücü olan başka bir yanıdır. Ruhsat alanlarına bakıldığında, bu bölgenin Kafkasya turizmini geliştirme, koruma bölgesi ilan edilen alanı, kent ormanlarının yer aldığı ve şehir sularının olduğu alanı içine aldığı ve bu ruhsatlandırmaya Cerattepe ile Hatıla Vadisi Millî Parkı arasındaki boşluğun da dâhil edildiğini görmekteyiz. İhaledeki alanların bir kısmının Millî Park sınırları içerisinde yer aldığına dikkatinizi çekmek isterim.

Değerli milletvekilleri, tüm bunlar görmezden gelinerek, çevre dostlarının ve Artvin halkının yirmi beş yıllık mücadelesi yok sayılarak yapılmak istenilen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Örs.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) - ...Artvin’i talan edecek, doğayı yok edecek madencilik faaliyetlerinin araştırılması, söz konusu ihale süreçlerinin incelenmesi ve hukuksuzluk iddialarının aydınlatılması amacıyla verilen bu önergeye İYİ PARTİ Grubu olarak kabul oyu vereceğiz. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Çevrenin kirlenmesini ve doğanın yok edilmesini önlemek Anayasamıza göre devletin ve milletin görevidir, milletimizin hakkını, hukukunu ve çevresini korumak da bizim aslı görevimizdir.

Sözlerimin sonunda, “Bahçesi var, bağı var, / Ayvası var, narı var, / Atamızdan yadigâr / Serhat Artvin’imiz var.” diyor, hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekilimiz Sayın Murat Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Çepni.

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; dün Genel Kurulda bir savaş tezkeresi oylandı ve biz, Halkların Demokratik Partisi olarak bu tezkereye “Hayır” oyu verdiğimizizi buradan bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kurtuluş Savaşı’na “Hayır” diyenler vardı başlarken.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Çünkü bu savaş tezkeresi halkların iradesine yönelik geliştirilen bir savaş ve işgal tezkeresidir. Dolayısıyla, Halkların Demokratik Partisi olarak, halkımız olarak, emekten, demokrasiden, barıştan yana olanlar olarak savaştan beslenenlere karşı durduğumuzu ve duracağımızı buradan bir kez daha ilan ediyoruz. Tüm halkımız bunu bilmelidir.

Bugün savaş ve işgal başlamış durumda ve bu Mecliste bu alkışlanıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) - Terörle mücadele...

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Terörle mücadele...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) - İşgal değildir, terörle mücadele vardır.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Terörle savaş yapılmaz mücadele edilir muhterem.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Alkışlayanlar kendi bekalarını... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Dinleyeceksiniz... Dinleyeceksiniz...

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) - Türk ordusu orada PKK’yla savaşmak için var.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – PKK işgaline karşı, terör işgaline karşı!

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – PKK işgaline karşı...

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – PKK işgaline karşı... Yazık sana!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Dinleyin... Dinleyin...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Siz çünkü çok güzel çalışıyorsunuz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Dinleyeceksiniz... Dinleyeceksiniz...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Savaştan beslenenler sizsiniz, dinleyeceksiniz.

BAŞKAN – Karşılıklı olmasın Sayın Çepni, lütfen Genel Kurula hitap edin. Gündemle ilgili değerlendirmenizi alabilir miyiz? Grup önerisiyle ilgili değerlendirmenize devam edin lütfen.

Buyurun.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bir halka karşı...

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – PKK işgaline karşı... Kınayacaksan onu kına!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bu işgalin hiçbir hukuki gerekçesi yoktur. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Hangi işgal?

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Hangi işgal?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bu doğrudan Kuzey Suriye halklarına... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Çepni...

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bu hakaretlerden men ediyoruz! Bu Meclisin verdiği karara böyle hakaret edemezsin! Bu kararı bu Meclis verdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi verdi!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Ben burada itirazımı dile getiririm!

BAŞKAN – Sayın Çepni... (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, bir saniye...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Siz emirlerinizi saraydan alabilirsiniz ama biz emirlerimizi saraydan almıyoruz, halklarımızdan alıyoruz!

BAŞKAN – Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Halklarımızdan alıyoruz!

BAŞKAN – Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Öyle bağırarak kimi korkutacağınızı zannediyorsunuz?

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bu kararı bu Meclis verdi!

BAŞKAN – Sayın Çepni, lütfen...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bu Meclis halkın Meclisidir, sizin değil!

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bu Meclis görev verdi!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

Sayın Çepni, bir saniye lütfen...

ŞAHİN TİN (Denizli) - Vatan hainliği yapamazsın!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bu...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Kuzey Suriye bir barış iklimidir.

BAŞKAN – Sayın Çepni, gündemle ilgili konuşur musunuz lütfen.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Kuzey Suriye’de yaşanan şey, dünyanın başına bela olmuş, tecavüzcü, katil sürüsü İŞİD’i yenenlerdir.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sayın Başkan, “işgal” sözünü geri almalıdır! Bu, Meclisimize hakarettir!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Orada Kürtler, Araplar, Ermeniler, Türkmenler, Ezidiler hep birlikte İŞİD barbarlığına karşı direndiler ve İŞİD’i yendiler.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sayın hatip “işgal” sözünü geri almalıdır! Bunu kabul etmiyoruz.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bu operasyon İŞİD’i kurtarma operasyonudur. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler) Bu operasyon Kürt halkına statü vermemek ama İŞİD’i komşu yapma operasyonudur.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) - Dostlarının yanına git, dostlarının!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Dolayısıyla, biz bu operasyona karşı çıkıyoruz.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) - Dostlarının yanına git!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Tüm Orta Doğu’nun kan gölüne döndüğü...

ŞAHİN TİN (Denizli) - Sen bir hainsin, hain!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Dinle, dinle!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – ...tüm Orta Doğu'da halkların birbirini boğazladığı koşullarda Kuzey Suriye, Rojava halkları bir arada yaşama beceresini, iradesini ortaya koymuşlardır.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) - Yazıklar olsun!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – İşte, bu operasyon bu halkların bir arada yaşama iradesine karşı bir operasyondur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bu operasyon, içeride ekonomik krizin içinde boğulan...

BAŞKAN – Sayın Çepni, tamamlayın lütfen ve selamlayın Genel Kurulu.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – ...doğayı tahrip eden, doğayı sermayeye peşkeş çeken, “sarayın bekası” denilen şeyi koruma operasyonudur.

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - PKK'ya sor, PKK'ya!

RECEP AKDAĞ (Erzurum) - YPG-PYD'nin sözcüsü müsün? Ayıp, ayıp!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bu operasyon, Türkiye'nin çıkarına değildir, sarayın kendini kurtarma operasyonudur. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler) O yüzden, halklarımıza çağırımız şudur: Bu savaş baronlarına karşı çıkın; bu, Türkiye'nin hayırına değildir!

BAŞKAN – Teşekkürler...

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Ayıp! YPG-PYD'nin, PKK'nın sözcüsü müsün?

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bu, açlık ve yoksulluktur.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bu, Orta Doğu'da savaşı körüklemekten başka bir işe yaramayacaktır!

RECEP AKDAĞ (Erzurum) - Sen YPG-PYD'nin sözcüsü müsün? Ayıp, ayıp!

ŞAHİN TİN (Denizli) - Vatan hainliği yapıyorsun!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Biz her yerde olduğu gibi burada da barışı, demokrasiyi, eşitliği, adaleti savunmaya devam edeceğiz; savaştan beslenenlere karşı eşitliği ve özgürlüğü savunmaya devam edeceğiz.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Biz de savaşımaya devam edeceğiz!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Halklarımıza da bunu buradan bir kez daha ilan ediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar; AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir saniye...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan... (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir saniye. Bir saniye değerli arkadaşlar, lütfen...

Değerli arkadaşlar, lütfen, oturur musunuz yerinize.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Kimsin sen!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sen kimsin!

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Ne diyorsun, ne!

BAŞKAN – Sayın Çepni, lütfen...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Vatan hainisiniz.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) - Yahudilerin askerisiniz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) - Yahudilerin askeri sensin.

BAŞKAN – Bakın, grup başkan vekilimize söz verdim.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) - Sizsiniz, siz!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Lafa bak ya!

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, lütfen...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) - Kendi çocuğunu gönder, kendi çocuklarınızı göndersenize oraya.

BAŞKAN - Sayın Oluç...

Sayın Turan, siz arkadaşlarınızı lütfen susturun. (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Sayın Oluç, lütfen, arkadaşlarınızı susturur musunuz.

Sayın Turan, lütfen, siz de arkadaşlarınızı susturun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Savaş propagandası yapıyorsunuz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Vatan hainisiniz vatan! Vatan hainliği yapıyorlar.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Vatan haini sizsiniz, siz!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Vatan haini sizsiniz, siz! ... (AK PARTİ ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Turan, ben mikrofonunuzu açayım öyle konuşun.

Buyurun.

Sayın Oluç, arkadaşlarınızı lütfen susturun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin CHP grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bakın, Meclisin saygınlığına lütfen gölge düşürmeyin. (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Değerli arkadaşlar, ben herkese söz veriyorum, lütfen...

Sayın Turan, lütfen, siz de arkadaşlarınıza müdahalede bulunun.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, ben arkadaşları durdurayım ama sizin de Türk milletinin Meclisinde, bu milletin Meclisinde bu milletin ordusuna “işgalci” diyen adamın sözünü kesmeniz gerekir Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan, her türlü demokratik tepki, her türlü fikir hürriyetinin baş üzerinde yeri var, ancak bu ülkenin ordusu bugün besmeleyi çekmiş ve şu an sınır ötesi operasyonuna başlamış. Böyle bir zamanda bu ülkenin ordusuna, askerine işgalci demek ne vekillikle ne de vatandaşlıkla asla bağdaşmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Ama biz nasıl ki başından beri bu partinin birçok vekilinin başka başka ülkelerin, başka başka örgütlerin, başka ideolojilerin uzantısı olduğunu söylüyoruz ya, en büyük delil bu konuşma oldu işte. Bu konuşma Türkiye'nin konuşması değil, bu konuşma Kürtlerin konuşması değil, bu konuşma Kürtleri bile yok etmeye çalışan PKK'nın konuşmasının ta kendisi Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Bugün Meclisteki her parti bir araya gelmiş, tüm fikir ayrılıklarına rağmen, tüm farklı politikalarına rağmen, farklı tüzüklerine rağmen eğer bir konuda ittifak etmişse insanlar buna saygı bekler, sakinlik bekler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Siz saygı duyacaksınız, siz.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Konuşmayın be!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sen konuşma be!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama siz dört partinin bir araya gelip tüm farklılıklarına rağmen kabul ettiği tezkereye bu ülke için “işgalci tezkere” dersiniz bunun fikir hürriyetiyle hiçbir alakası olmaz Sayın Başkan, bu fikir hürriyeti değildir.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Vatan haini bunlar,

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Vatan haini sizsiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Nasıl ki Kurtuluş Savaşı’nda nasıl ki yedi düvele karşı meydan okurken yine bu salon içerisinde bazıları Kurtuluş Savaşı’na bile karşı çıkmışlarsa onların uzantıları olan insanlar bunlar Sayın Başkan.

Biz diyoruz ki: Bütün millet, 82 milyon beraber bugün duamızla, besmelemizle askerimizi uğurladık, teröre karşı uğurladık Sayın Başkan, teröre karşı uğurladık Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Ama nasıl ki birkaç malum ülke, birkaç örgüt bu karara da karşı çıkarken birkaç vekilin de çıkmasının niçin olduğunu anlıyoruz Sayın Başkan.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Halk karşı, halk! Gidin, halka bir sorun bakalım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Benim tavsiyem şudur: Ya “Kandil” ya “Ankara” demesi lazım bu arkadaşlarımızın. Bir taraftan Kandil’e göz kırıp bir taraftan Ankara’da vekillik yaparlarsa buna hiç kimse izin vermez Sayın Başkan. Bu kürsü millete rağmen, milletin değerlerine küfretme kürsüsü değildir Sayın Başkan. Bizim Mehmetçik’imize hiç kimse “işgalci” diyemez. Mehmetçik’e “işgalci” diyen kişi ya haindir, ya zalimdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hain de zalim de sizsiniz. Bu ülkenin başına bela oldunuz, bela!

BAŞKAN – Sayın Turan, devam edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Eğer askerimizle ilgili, tezkereyle ilgili bu kadar farklı, bu kadar ithamkâr laf söyleyeceklerse vekilliği bıraksınlar Kandil’de istediği her şeyi söylesinler, orada da Fırat Kalkanı’nı görsünler, Zeytin Dalı’nı görsünler Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Oluç, buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ben istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Oluç istemişti.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Değiştirdik sonra, vazgeçtik, ben aldım. Olmaz mı?

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Öyle olmaz Başkanım.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Başkana da mı karışıyorsunuz?

ŞENEL YEDİYILDIZ (Ordu) – Kandil’i de başınıza yıkacağız!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Kandili de başınıza yıkacağız!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

Buyurun Sayın Kurtulan.

41.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün tutumunun adaletli olmadığına, Barış Pınarı Harekâtı'nın başka ülkenin toprak bütünlüğünün ihlali olduğuna ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, sizin tavrınızın, tutumunuzun adaletli olmadığını, burayı doğru yönetmede üzerinize düşeni yapmadığınızı belirtmek istiyorum. Hatibimizin daha otuz beş saniyesi vardı. Bir dakika geçtiğinden itibaren “Tamam, selamlayın.” diye uyarmanız doğru değil. AKP'ye bu müsamahayı gösteriyorsunuz, diğer partilere de... Bizi böyle susturmayın lütfen. Bunu sizden özellikle rica ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, değerli arkadaşlar...

ŞENEL YEDİYILDIZ (Ordu) – “Demokrasi” deyip ülkenin aleyhine konuşmuş.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Lütfen, bir dinleyin...

ŞENEL YEDİYILDIZ (Ordu) – “Demokrasi, demokrasi” deyip aklınıza geleni söyleyin!

BAŞKAN – Bir saniye değerli arkadaşlar, lütfen...

FATMA KURTULAN (Mersin) – Şimdi, değerli arkadaşlar, Tayyip Erdoğan'ın önünüze koyduğu bir tezkere geldi, 4 parti birleştiniz, savaşa “evet” dediniz diye şimdi bizi burada susturmayı mı hedefliyorsunuz? Bizimle 5 parti yapmayı mı hedefliyorsunuz bu desteği?

ŞENEL YEDİYILDIZ (Ordu) – Kandil başınıza geçecek! Korkunuz ondan.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Şimdi, Bülent Turan diyor ki “Demokratik tepkiler başımızın üstüne.” Arkadaşımızın elinde silah mı vardı?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Türk askerine “işgalci” diyor, sen neden bahsediyorsun ya?

FATMA KURTULAN (Mersin) – O kürsü demokrasinin kürsüsü değil mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Herkes gibi biz de burada düşüncemizi ifade etmek zorundayız.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Düşünce ifade edilemez böyle.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Hepiniz savaşa “evet” dediniz, Barış Pınarı dediniz, biz de o pınardan gözyaşı ve kan akacağını iddia ediyoruz.

Erdoğan dedi ki: “Oraya giderken 3 milyon insanı götüreceğiz.” Bu, demografik yapının değişimidir.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bırak demografiyi.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Siz değiştirdiniz, siz.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Hayır, biz değiştirmedik.

Arap kemerini oluşturmaz. Bu, Hafız Esad'ın rüyasının bir kez daha gerçekleşmesi anlamına gelir. “Oraya yapılar oluşturacağız.” dediniz, kendiniz söylediniz, bu da ne demektir?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sizden olmayan Kürtleri sürdürdünüz, sizden olmayan Kürtleri.

FATMA KURTULAN (Mersin) – TOKİ'ye orada alan açacaksınız, müteahhitlerinizi alıp götüreceksiniz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Yazıklar olsun size!

FATMA KURTULAN (Mersin) – Yine orada yapacağınız şey şudur: Tekrar, beslediğiniz kanala, beslediğiniz öfkeli çocuklarınıza kucak açacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kurtulan.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Yazıklar olsun be!

FATMA KURTULAN (Mersin) – Yani İŞİD’le bir kez daha iş görmeye gidiyorsunuz. “Afrin’de biz gidip teröristleri temizleyeceğiz.” dediniz, 1 milyona yakın insan, daha sonra başka yerlerden oraya göç etmek zorunda olan insanların hepsi de dâhil orayı terk etmek zorunda kaldı. Şu an Afrin’de Afrinliler yok, siz varsınız, çeteler var, başka kimse yok. Şimdi bunun adı işgal değil de nedir? Bu, işgalin ta kendisidir.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Afrin’de PKK’lılar yok, PKK’lılar, onlar temizlendi.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – PKK yok, YPG yok, teröristler yok!

FATMA KURTULAN (Mersin) – Orayı işgale gidiyorsunuz. Biz bunu söylemeye devam edeceğiz arkadaşlar, hiç buna kızmayın.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Siz PKK savunuculuğu yapın.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Orası bir işgaldir, başka ülkenin toprak bütünlüğünü ihlaldir. Savaş suçu işliyorsunuz siz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özkoç, talebiniz mi var?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayır.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – 4 milyon yurtsuz insan yurduna dönecek. Bu operasyon odur.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Bakanlık yapmışsın, ayıp değil mi?

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bana mı diyorsun?

FATMA KURTULAN (Mersin) – Evet, size söylüyorum.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sana ayıp, sana!

FATMA KURTULAN (Mersin) – Şu Meclise saygılı ol!

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Ayıp sana! Senden mi ayıbı öğreneceğim?

FATMA KURTULAN (Mersin) – Müteahhitlerinizi alın, çetelerinizi alın... Hepsisiyle yakında orada kol kola gireceksiniz.

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, lütfen...

NAZİM MAVİŞ (Sinop) – Çetelerle iş tutmak sizin işiniz, sizin. Siz terörle iş tutuyorsunuz.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Ayıbı sen mi öğreteceksin bana, PKK savunuculuğu yaparak!

FATMA KURTULAN (Mersin) – Savaşa evet mi deseydik?

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun lütfen.

42.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Barış Pınarı Harekâtı’nın amacının sınırımızdaki terör unsurlarını yok etmek olduğuna ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan... (AK PARTİ ve HDP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen... Lütfen... Değerli arkadaşlar, lütfen...

Buyurun Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şu anda çok net bir şekilde görülüyor ki Türkiye’nin terörle mücadelesi bu safhada daha şimdiden, bir saat üzerinden geçmeden neticelerini vermeye başlamıştır, Allah’a hamdolsun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bizim duamız bundan başka bir şey olmaz. Türkiye’nin neyle muhatap olduğunu şimdi buradan gayet iyi bir şekilde

görebiliyoruz, analiz edebiliyoruz. Türkiye bir savaşta değil, Türkiye terör unsurlarını, sınırının dibindeki terör unsurlarını yok etmek için o topraklara girip işini görecektir Allah nasip ederse, gereğini yapacak...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Doğrudan...

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Dinle, dinle!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sizin savaş çığırtkanlığını dinlemek zorunda değiliz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ve dün de ifade ettiğim gibi Kürt kardeşlerimizi de PKK'nın, PYD'nin zulmünden kurtaracaktır. Bunu en yakın zamanda göreceksiniz. (MHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

Sayın Bülbül, tamamlayın lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Finali yapıyoruz.

Bir saniye.

O “İŞİD'liler için mücadele ettik.” dediğiniz İŞİD'liler, şimdi sakallarını kesip sizlerle, PYD'yle, YPG'yle beraber Türk ordusuyla savaşmak için geliyorlar. Hodri meydan! Alayını temizleyeceğiz Allah nasip ederse. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Hepsi Amerika'nın askeri! İŞİD'lisi de, PKK'lısı da YPG'lisi de hepsi Amerikan'nın askeri.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, lütfen...

Bakın, grup başkan vekillerinin her birine söz veriyorum.

Sayın Türkkkan, buyurun.

43.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan'ın, PYD ve YPG'nin Türkiye'yi tehdit eden terör örgütü olduğuna ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Öncelikle, az evvel kürsüde bulunan hatibe sormak istiyorum: PYD ve YPG bir terör örgütü müdür, bir ordu mudur? Bir terör örgütüdür. Burada bir anlaşalım. Türkiye'yi tehdit eden bir terör örgütüdür. Dolayısıyla Adalet ve Kalkınma Partisinin de diğer arkadaşların da Türk ordusunu kendi bekası için, kendisine yönelen terör tehdidine karşı savunmak için o bölgeyi terörden temizlemek uğruna yaptığı bu operasyona “işgal kuvvetlerinin hareketi” diyemezsiniz. Bu konuda sizi men ediyorum. (İYİ PARTİ ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FATMA KURTULAN (Mersin) – AKP'nin kuyruğuna takılmayı hiç gerekçelendirmeyin. Siz de biliyorsunuz ki bu, Cumhuriyet İttifakı'na nefes kazandırmadır.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ama bu arada bir şeyi daha ifade ediyorum. Aynı PYD'nin eski Genel Başkanı Salih Müslim'i Türkiye'de kırmızı halıyla da ben karşıladım. Onu da siz karşıladınız. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Türk toplumunun takdirine sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

44.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Cumhuriyet Halk Partisinin barışa karşı olan güvencesinden, insanlara karşı olan sevgisinden, bayrağımıza ve milletimize olan tutumundan kimsenin şüphesinin olamayacağına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; dün burada Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak yaptığımız tezkere konuşmasında, ulusal kurtuluş mücadelesini vermiş Mustafa Kemal Atatürk'ün tüm dünyaya karşı örnek olacak bir sözünü burada ifade ederek, hatta defalarca ifade ederek konuşmamızı gerçekleştirdik.

Mustafa Kemal Atatürk “Yurtta barış, cihanda barış.” diyor. Ancak Türkiye Cumhuriyeti devletinin askeri o ya da bu nedenle -yanlış da bir karar alınmış olabilir- şu anda başka bir ülkenin sınırları içerisindeyken Türkiye Büyük Millet Meclisine kendi askerini koruma ve kollama görevi için eğer bir tezkere gelirse biz buna “evet” deriz ve bundan bir adım geriye atmamız. Biz ordumuzu, biz milletimizi, biz ülkemizi, biz bayrağımızı koruruz, arkasında dururuz. Bir Mehmetçik’imizin dahi eğer can güvenliğiyle ilgili tek bir tehlike varsa bırakın ordumuzu, biz kendimiz Cumhuriyet Halk Partisi olarak orada oluruz. (CHP sıralarından alkışlar) Onun için, bizim barışa karşı olan güvencemizden, bizim insanlara karşı olan sevgimizden, bizim bayrağımıza ve milletimize karşı olan tutkumuzdan kimsenin şüphesi olamaz. Bunu biz, Türkiye kan içinde, yabancılara karşı, başta Amerika olmak üzere ve onun müttefikleri olmak üzere, bütün düşmanlara karşı ulusal kurtuluş mücadelesinde verdiğimiz mücadeleyle Türkiye Cumhuriyeti’nin tarihine kazıdık. Bundan sonra da o tarihin arkasında dimdik durmaya devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök’ün, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılan oylamayla yurt dışına asker gönderilmesine karar verildiğine ve görüşler ifade edilirken kullanılan sözcüklerin önemli olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülüp karara bağlanan tezkereyle ilgili olarak ve Türkiye’nin yürüttüğü harekâtle ilgili öncelikle başlayan ama dün Meclisimizde yürütülen tartışmaları hep beraber izledik. Türkiye Büyük Millet Meclisi, oylamayla yapılan bir kararla Türk Silahlı Kuvvetlerinin Irak ve Suriye’yle ilgili olarak bir harekât düzenlenmesine, yurt dışına asker gönderilmesine karar vermiştir.

Değerli milletvekilleri, hepimiz Türkiye Cumhuriyeti’nin birer yurttaşız ve Türk Silahlı Kuvvetleri de Türkiye’mizin en önemli kurumlarından bir tanesi. Elbette görüşlerimizi açıklarken farklılıklarımız olacak. Zaten dün de bunu özgürce bütün partiler kullandı ve bu konuda hiçbir kısıtlama da yapılmadı.

Görüşler ifade edilirken kullanılacak sözcüklerin çok önemli anlamları var. Bazı sözcükler söylendiği anlamın çok ötesinde bir anlam taşır ve söyleyen kişiyi olduğu gibi kendi grubunu da belki kamuoyunda sıkıntıya düşürebilir çünkü bütün siyasi partilerin, Türkiye’nin batısından doğusuna, kuzeyinden güneyine bütün seçmen kitlelerine seslenecek bir düzeyde ve her birinin onayını alacak bir şekilde söylemlerde bulunması en doğru olanıdır.

Bu bakımdan, az önce Sayın Çepni’nin ifade etmiş olduğu sözün ben amacını çok aştığını düşünüyorum ve böyle bir söylemin konuşulmasının, bu ortamda söylenmesinin -Meclis elbette en sert tartışmaların yapıldığı yerlerden bir tanesidir ama- uygun olmadığını düşünüyorum.

Birleşime beş dakika ara veriyorum, grup başkan vekillerini odama bekliyorum.

Kapanma Saati: 17.46

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 18.16****BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 4'üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.
Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.17

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 18.44

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 4'üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum. Sayın Oluç, bir söz talebiniz oldu. Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Türkiye'nin Suriye politikalarına yönelik eleştirilerini daha önce de dile getirdiklerine, muhataplarının siyasi irade olduğuna, maksadı aşan ifadelerin düzeltilmesinin herkesin görevi olduğuna ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, zor bir dönemden geçmeye başladık. Bizim her dönemimiz zor oluyor büyük ihtimalle bu ülkede ama sıkıntılı bir dönemden de geçiyoruz. Bugün bunun ilk gününü yaşıyoruz. Bugünkü tartışma, bir süredir tartıştığımız ve itiraz ettiğimiz bir konuyla ilgili çıktı. Biliyorsunuz, bizim siyasi olarak bu konuda, özellikle Orta Doğu politikalarında, Suriye politikalarındaki eleştirilerimiz ilk defa dile getirilmiş eleştiriler değil, daha önce de söyledik. Siyasidir eleştirilerimiz, siyasi iradeye dönük eleştirilerdir. Katılmadığımız noktalar vardır, bunları ifade ediyoruz çeşitli biçimlerde. Fakat zor bir zamandan geçtiğimiz için de hepimizin, hem bizlerin hem sizlerin, herkesin -farklı düşüncelerde olsak da- bu tartışmaları sakın, birbirimizi anlamaya çalışarak yapmamızda büyük önem var.

Zaman zaman gerilimler olabilir elbette fakat bu tartışmayı kontrollü yapmak hem Meclis çalışmaları açısından hem de topluma verilecek mesaj açısından önemlidir diye düşünüyoruz. Bizim derdimiz, bizim muhatabımız –muhatap derken olumsuz anlamda söyleyemiyorum, muadil anlamında söylüyorum- Türk Silahlı Kuvvetleri değildir, bizim derdimiz siyasi iradeyledir, siyasi iradenin aldığı kararlara dönük eleştirilerdir ve bunlar da esas itibarıyla siyasi eleştirilerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu konuda bizler dikkat etmeye çalışacağız, sizler de bize yönelik eleştirilerinizde dikkatli bir dil kullanırsanız sanıyorum -anlaşmasak da çeşitli konularda, önümüzdeki günlerde- bu tartışmaları en azından demokratik bir kültür içinde, medeni bir şekilde sürdürme imkânına sahip oluruz.

Zaman zaman maksadı aşan ifadeler kullanılırsa da onları elbette ki düzeltmek hepimiz için bir görevdir diye düşünüyoruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, 9/10/2019 tarihinde Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve arkadaşları tarafından, Artvin Cerattepe'de yapılan madencilik faaliyetlerinin araştırılması, ihale süreçlerinin incelenmesi, hukuksuzluk iddialarının aydınlatılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 105 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına; 104, 48 ve 88 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 2'nci, 3'üncü ve 4'üncü sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 30 ve 31 Ekim 2019 salı, çarşamba ve perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 105 ve 104 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 9/10/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanmadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Bülent TURAN

Çanakkale

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 105 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına; 104, 48 ve 88 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 2'nci, 3'üncü ve 4'üncü sıralarına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi;

Genel Kurulun;

9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 30 ve 31 Ekim 2019 salı, çarşamba ve perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

9 Ekim 2019 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde 105 sıra sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

105 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin 9 Ekim 2019 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde tamamlanamaması hâlinde 10 Ekim 2019 Perşembe günü birleşiminde 105 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

105 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin 10 Ekim 2019 Perşembe günü birleşiminde tamamlanamaması hâlinde ise haftalık çalışma günlerinin dışında 11 Ekim 2019 Cuma günü saat 14:00'te toplanması ve bu birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 105 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

15, 16, 17, 22, 23, 24, 30 ve 31 Ekim 2019 salı, çarşamba ve perşembe günü birleşimlerinde saat 24:00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi,

105 ve 104 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetvellerdeki şekliyle olması önerilmiştir.

105 sıra sayılı Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2215)		
BÖLÜMLER	BÖLÜM MADDELERİ	BÖLÜMDEKİ MADDE SAYISI
1. BÖLÜM	1 ila 20'nci maddeler	20
2. BÖLÜM	21 ila 39'uncu maddeler	19
TOPLAM MADDE SAYISI		39

104 sıra sayılı Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ile 85 Milletvekilinin Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2213)		
BÖLÜMLER	BÖLÜM MADDELERİ	BÖLÜMDEKİ MADDE SAYISI
1. BÖLÜM	1 ila 10'uncu maddeler	10
2. BÖLÜM	1 ila 21'inci maddeler	11
TOPLAM MADDE SAYISI		21

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun vermiş olduğu öneri üzerinde konuşmacı yoktur. Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir. Sayın Çakırözzer, sisteme girmişsiniz, 60'a göre söz vereceğim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözzer'in, Türkiye'nin en kaliteli pancarını üreten ve haksızlığa maruz bırakılan Eskişehir ili Günyüzü ilçesindeki pancar çiftçilerinin zararının karşılanması gerektiğine ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türkiye'nin en kaliteli pancarını üreten Eskişehir'in Günyüzü ilçemizde pancar çiftçilerimiz büyük haksızlıkla karşı karşıya. Pancarını Eskişehir Şeker Fabrikasına teslim etmeye hazırlanan çiftçilerimiz

bu hafta bir dayatmayla karşılaştı. Yaklaşık 1.500 çiftçinin pancarını 150 kilometre ötedeki Eskişehir yerine 450 kilometre ötedeki Susurluk Şeker Fabrikasına teslim etmesi istendi. Gittim, gördüm. Bu garip karardan hem çiftçi hem nakliyeciyi esnafının kaybı oluşuyor. Pancarın besicilikte kullanılan küspesini Eskişehir’de 130 liraya satan çiftçimiz Susurluk’ta ancak 60 liraya satabiliyor. Her çiftçinin en az 5-10 bin lira kaybı oluşuyor. Daha önce Eskişehir’e taşıyan nakliyeciler ise şimdi bu taşımacılığı yapamayacak. Devletin plansızlığının, öngörüsüzlüğüne bedeli üreten, alın teri döken Günyüzümlü kardeşlerimize asla çıkarılmaz. Çiftçimizin bu garip karardan doğan tüm kayıpları son kuruşuna kadar karşılanmalıdır.

Yine, ekim yapıldıktan sonra...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürer, buyurun.

47.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, engellilerin yaşadığı sorunlara iktidarın duyarsız kaldığına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, bugün engelliler Çalışma Bakanlığının önünde atama taleplerini bir kez daha dile getirdiler. Ülkemizde engellilerin yaşadığı sorunlara iktidar duyarsız kalıyor. 10 bine yakın engelli atama bekliyor. Atama bekleyen engelli öğretmenlerle kamu kurum kuruluşlarında boş olan engelli kadrolarının doldurulması gerekiyor. Bir sosyal devletin 10 bin engelliye dahi iş bulamaması hem düşündürücü hem de bence ayıp. Çünkü onlar çalışmak istiyorlar. “Sadaka değil, iş istiyoruz.” diye Çalışma Bakanlığının önünde bugün yaptıkları basın açıklamasına milletvekili arkadaşlarımızla gidip biz de destek verdik. İktidarı buradan engelliler sorununa duyarlı olmaya bir kez daha davet ediyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sıraya alınan, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2215) ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2215) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 105) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Komisyon Raporu 105 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelere başlamadan Sayın Tanal’ın bir talebi oldu.

Sayın Tanal, buyurun.

(x) 105 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, görüşülen yargı paketiyle bağlantılı kanun teklifleri olduğu hâlde komisyonda birleştirilmediğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli milletvekilleri, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Yargı paketiyle ilgili torba kanun olarak bize dağıtılan tekliflerle bağlantılı ve ilgili olarak İç Tüzük'ümüzün 35'inci maddesi uyarınca birbiriyle bağlantılı, ilgili, ilintili olan kanun ve maddeler olursa birleştirilerek görüşülür denildiği hâlde -Komisyonda bunları ben dile getirdim- Sayın Komisyon Başkanımız -huzurunuzda- benim bu talebimi kabul etmediler, oylamaya bile sunmadılar.

Şimdi, Değerli Başkanım, tabii, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi. Şu anda bu yargı paketiyle ilgili görüşülen, avukatlara yeşil pasaportla ilgili, aynı mahiyette benim 7 Kasım 2018 tarihinde verdiğim kanun teklifi var ancak benden sonra, daha yeni, eylül ayında -2019'un eylül ayında- verilen kanun teklifi görüşülüyor, benimki bununla birleştirilmedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim.

Aynı şekilde, yine, Avukatlık Kanunu... Mevcut olan kanunda bir kişi avukatlık sınavına 100 sefer, 150 sefer girebilir. Yurt dışında bunun uygulaması: Almanya'da 2 sefer girebilir, Avusturya'da 4 sefer girebilir. Bunun 6 seferle sınırlanmasıyla ilgili kanun teklifi verdim. Bu yine birleştirilmedi.

Avukatlık ruhsatıyla ilgili yeni mezun olan avukat arkadaşlarımız avukat harcını, ruhsat harcını ödeyemedikleri için devlet tarafından bu harçların ödenmesi gerekir; kanun teklifi verdim, birleştirilmedi.

Beş yılı dolduruncaya kadar yeni mezun olan avukatlar gelir vergisinden muaf olsun, bunun birleştirilmesini talep ettim, yine birleştirilmedi.

Cumhurbaşkanına... 299'uncu maddesinin suç olmaktan çıkarılmasına ilişkin yani zaten 125'inci madde gayet rahat tüm vatandaşlarımızı koruyor, Cumhurbaşkanını da koruyan bir madde. Ceza Kanunu 299 suç olmaktan çıksın, bununla birleştirilmesini talep ettim, kabul edilmedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Özür dilerim, bitiriyorum, toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Tanal, ben talebinizi anladım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Son 3-4 tane kaldı, bitiriyorum, özür dilerim. (Gürültüler)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Daha ne olsun!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bir saniye.

Sayın Tanal şunu ifade ediyor: Benim aynı konuyla ilgili kanun tekliflerim var, komisyonda birleştirilip görüşülmeli.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Birleştirilmesini talep ediyorum. Evet, birlikte görüşülmesini. Hatta son bir tane Sayın Başkanım, mesela eskiden tahliye kararlarına karşı cumhuriyet savcılarının buna itiraz etme hakkı yoktu. Aynı şekilde diyoruz ki: Tahliye kararını mahkeme vermişse cumhuriyet savcısı bir daha ona itiraz etmesin. Amacımız burada insanların özgürlüğe kavuşması, bu olay vardı ve SEGBİS sistemi vardı.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Komisyon gündemine hâkimdir Sayın Başkanım.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, TBMM İçtüzüğü'nün Komisyonların kendilerine havale edilen kanun tekliflerinden birbirleriyle ilgili gördüklerini birleştirerek görüşebileceği yönünde amir hükmü bulunduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Şimdi, tabii şöyle değerli arkadaşlarım, Anayasa değişikliğiyle ilgili olarak kanun tekliflerinin milletvekilleri tarafından verileceğine dair hüküm Anayasa'mızda dercedildikten sonra komisyonlarımızda aynı konudaki bir kanunla paralel kanun tekliflerinin birleştirilmesi bence en uygun yoldur. Bu sayede diğer milletvekillerimizin de verdikleri çalışmaların değerlendirilmesi, onların sağlıklı bir tartışma ortamında bağdaştırılması ve... Yani sonuçta milletvekillerinin bir ürünü olan kanun tekliflerinin de değerlendirilmesi olanaklıdır; İç Tüzük'ümüz zaten bunu da amirdir. Umuyorum ve diliyorum ki komisyonlarımızda bundan sonra ilgili kanunla bağlantılı kanun tekliflerinin her birinin de görüşülmesine olanak tanınması zaten İç Tüzük'ümüzün de gereğidir Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Yani Başkanımız da dinlemiyor gerçi ama, orada sohbet ediyor.

BAŞKAN – Şimdi değerli milletvekilleri...

Sayın Başkanımız tecrübelidir, o konuyu dikkatle takip etmiştir.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2215) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 105) (Devam)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, şimdi teklifin tümü üzerinde görüşmelere başlayacağız.

Teklifin tümü üzerinde konuşmak isteyen İYİ PARTİ Grubu adına Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Lütfü Türkkkan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Türkkkan.

İYİ PARTİ GRUBU ADINALÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Yargı Reformu Strateji Belgesi Sayın Cumhurbaşkanı tarafından 30 Mayıs'ta açıklanmış, Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit Gül tarafından “Yargı Reformu Stratejisi” adıyla haziran ayında yani yasama yılı sona ermeden grubumuza gönderilmişti. Ancak birçok vatandaşımızın uzun zamandır beklediği bu kanun teklifi geçtiğimiz yasama yılına yetişemedi. Bu yasama yılının başlamasına kısa bir süre kala, 24 Eylül'de yargı paketi taslak metni AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Mehmet Muş ve beraberindeki Bakanlık mensupları tarafından grubumuza sunuldu. Yasa teklifi önümüze geldiği andan itibaren hukukçu arkadaşlarımızla beraber incelemeye başladık. Taslağın tamamı iktidar partisi tarafından bize sunulduğu zaman da görüşlerimizi kendilerine ilettik, hatta basınla ve kamuoyuyla da paylaştık bunu. Adalet Komisyonunda da hukukçu milletvekili arkadaşlarımız bu kanun teklifiyle ilgili görüşlerimizi, çekincelerimizi komisyon toplantılarında dile getirdiler. Benim de pazartesi günü katıldığım ve görüşlerimi beyan ettiğim Adalet Komisyonunda “yargı reformu” adı verilen ancak hiçbir reform içermeyen yasa teklifi görüşüldü ve Meclis Genel Kuruluna geldi bugün.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun teklifini görüşürken her şeyden önce ülkemizdeki yargı nereden nereye geldi, yargı bağımsızlığında nereden nereye geldi, hangi noktadan itibaren ülkemizde yargı bitişe doğru sürüklendi, bu konuda biraz geçmişe gitmenizi istiyorum. Yargıda bugün

yaşanan durumun kilometre taşları 2010 yılında yapılan referandumla döşenmeye başladı arkadaşlar. Bu çöküşün başlangıç tarihi 12 Eylül 2010 tarihidir. Bugün o sürecin bedelini ödüyoruz bizler. O dönem yapılan Anayasa değişikliğinin içine birçok şey katıldı. Aslında amaç, iktidarın ve yıllarca birlikte hareket ettiği ortağının egemen olduğu kurulların oluşturulmasıydı. O dönemki adıyla Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK)'nin yapısına, Yargıtay ve Danıştayın oluşumuna ilişkin düzenlemeler yapıldı ve neticede bu durum ortaya çıktı.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyelerinin 12 Eylül 2010 referandumuyla değişen yapısı, çalışma usul ve esasları kuvvetler ayrılığını dışlayıp erkleri bağımlılığa mecbur etti. Yürütme organına geniş bir yetki sistematikliğini tanıdığı 2010 referandumuyla Hâkimler ve Savcılar Kurulunun bağımsızlığı ve tarafsızlığı yürütmenin kontrolünde bir çizgiye getirildi.

Şunu net söyleyebiliriz ki Balyoz, Ergenekon kumpas davaları gibi Türkiye'nin başına musallat edilen bütün belalar 2010 referandumuyla yapısı değişen HSK atamaları kaynaklıdır. 2010 referandumuyla yapısı değişen HSK, kimin elindeyse onun elinde bir silaha ve kumpas yuvasına dönüşen kurum, 2010 yılından beri ülkemizde yargı eliyle yaşadığımız tüm belaların yuvasıdır. Silivri Cezaevi ise bu yapının toplama kampına dönüşmüştür. Ergenekon ve Balyoz kumpaslarında birçok suçsuz insanın Silivri'de hayatları çalınmıştır. Yargı bağımsızlığının, hukuk içerisinde adaletin tecelli etmesinin önündeki en büyük engel HSK'nin bizatihi kendisidir. Asıl sorun Hâkimler ve Savcılar Kurulunun yapısındadır. “Adalet reformu” dediğiniz reformun tamamını değiştirseniz bile HSK'nin yapısında değişikliğe gidilmediği sürece Türkiye'de yargının bağımsız olduğuna dair bir ifadeye bulunmak asla ve kata mümkün değildir çünkü kanun uygulayıcılar iktidarın istemediği hiçbir kararı alamıyor. O zaman, çıkarılan yasaların ne anlamı kalıyor arkadaşlar? HSK'nin resmî sitesine girip hiç baktınız mı? Ne yazıyor orada? HSK'nin kendine koyduğu tanıma bir bakalım: HSK'nin misyonu, adil yargıyı tesis etmek üzere, hâkim ve savcılarla ilgili işlemleri, hukukun üstünlüğü, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkimlik ve savcılık teminatı esaslarına göre yerine getirmek; vizyonu ise, adil, bağımsız, tarafsız, güvenilir ve etkin yargının teminatı olarak belirlenmiş. Hukukun üstünlüğü, mahkemelerin bağımsızlığı, tarafsızlığı, güvenilir ve etkin bir yargının güvencesi kavramlarının yer aldığı HSK'de Başkanın dediğininin, tersine bir karar alınabilir mi, mümkün mü böyle bir şey?

“Bizimle istişare etmeden tahliye kararı vermeyin.” diye kitapçıkların hazırlanıp dağıtıldığı konuşuldu. Bunları da gördü Türkiye. Yani bir kitapçık dağıtıldı, orada diyor ki hâkimlere: “Bizimle istişare etmeden tahliye kararı vermeyin.” Siz bu yapıdan nasıl bir bağımsız yargı bekliyorsunuz? İşinize gelince, Türkiye bir hukuk devleti; işinize gelince, Türkiye'de yargı bağımsız. HSK'den bu mesajı alan hangi hâkim veya savcı, az önce bahsettiğim o ifadeyi, “Bizimle istişare etmeden tahliye kararı vermeyin.” dediğinizde ne düşünür? Bu ifadeyi kullanmasanız da bunu ima eden davranışlar içindeyseniz o hâkim ve savcı nasıl hareket eder? Kaldı ki ister gerçek anlamıyla istişare olsun ister dolaylı anlamıyla örtülü talimat, her ikisi de aynı kapıya çıkıyor; yargıya baskıdır bunun ismi.

Soru basit: Eğer yargı bağımsızsa savunması alınan, tanıkları dinlenen, delilleri tamamlanmış bir yargılamada ortaya çıkan tablo “tutuksuz yargılama” diyorsa bir daha Ankara'yla istişareye ne gerek var? Bu dahi yargı bağımsızlığına ağır bir gölge düşürmüyor mu? Hâkim ve savcılarının önlerindeki davada nasıl bir tutum izleyeceklerine HSK ve Adalet Bakanlığı mı karar verecek? Mahkemeler kimi tahliye edip kimin tutukluluğunun devamı kararı verecekleri için onay bekliyorlar, maalesef geldiğimiz nokta bu. Eğer böyleyse, HSK'nin resmî sitesindeki “bağımsızlık” “adil yargılama” “güvence” kelimelerinin orada durmasına gerçekten hiç gerek yok. Bana kalırsa “HSK” denen yapıya da ihtiyaç yok. Onun yerine, siyasetüstü, hukuk ve adaletten asla şaşmayan ve yürütmenin baskısını üzerinde hissetmeyen yeni bir yapı kurmak lazım; o zaman yargıda reform yapmış olursunuz. Sorun o kadar derinlere işlemiş ki HSK'nin yapısındaki değişiklik Türk adalet sistemini kurtarmaya yetmiyor. Aslında Hükümet olarak HSK'deki yapıyı değiştirmeye de niyetiniz olmadığı çok açık ortada.

Hükümetin FETÖ konusunda da kafası çok karışık. FETÖ'yle ciddi anlamda mücadele ediliyor denilemez. FETÖ'yle mücadele etmek için öncelikle FETÖ'yü devletin kurumlarına yerleştirenlerden başlamak lazım. FETÖ bir tehlike, doğru ama bu FETÖ'yü devletin kurumlarına yerleştirenlerden başlamadığınız sürece "FETÖ'yle mücadele ediyoruz." demeniz çok samimi olmuyor. FETÖ, kendisi dışarıdan iltihak etmedi devletin kurumlarına, bizzat birileri tarafından yerleştirildi. İşte, o yerleştirenlerin kim oldukları bulunmazsa, o yerleştirenlerin kim oldukları ortaya çıkmazsa, o yerleştirenler yargı karşısına çıkarılmazsa FETÖ'nün siyasi ayağı dâhil olmak üzere, FETÖ'yle hiçbir alanda mücadele ettiği söylenemez.

Yargıda FETÖ'yle ilgili şüpheler giderilmiş değil. Bakın, bize mağdur edilmiş kişilerden her gün onlarca mail, telefon geliyor; hepinize geliyor, sadece bana gelmiyor. Sokakta dolaşırken insanlar yolda bize derdini anlatmaya çalışıyor. Örneğin, FETÖ'yle ilgili yargılanmış, aklanmış, kıyısından, köşesinden geçmeyi bırak, FETÖ'yü karşısına almış hâkim ve savcıların, yalan beyan ve gizli tanıklar yüzünden meslekleriyle beraber hayatları da ellerinden alınıyor. Adalet bir şekilde tecelli ediyor, bu kişilerin suçsuz olduğu kanıtlarıyla beraber ispat ediliyor ama bırakın mesleğe geri dönmeyi, avukatlık yapmalarına bile izin verilmiyor.

Örnek mi istiyorsunuz? İhraç ettiğiniz hâkimlerden Ömer Şahin. Ömer Şahin, Rumeli Türkleri Kültür ve Dayanışma Derneğinde benim bursiyer öğrencimdi. Hukuk fakültesi öğrencisi olduğu süreçte bizzat benim de bursla katkıda bulunduğum, bizzat ilgilendiğim bir çocuktuk. Bir yalan tanıkla Ömer'i meslek hayatından ihraç ettiniz. Ömer hâkimdi. O kadar mutlu olmuştuk ki hâkim olunca. Hakkında takipsizlik kararı verildi, lehine kararlar alındı. FETÖ'cü olmadığı mahkemece kanıtlanmasına rağmen Ömer şu anda avukatlık yapamıyor. Ömer geçen gün telefon açtı. "Ağabey, ben avukatlık yapamıyorum, hâkimliğe dönemiyorum, çiftlikte bana bir iş bulabilir misin?" Ömer çiftlikte ne yapabilir? Ömer çobanlık yapmak istiyor çünkü 2 yavrusu var. Bu Ömer'in günahını biz omuzlarımızda taşımayalım. Günah. Günah. Bu Ömer bizlerin evladı olabilirdi. İlgisi varsa, suçu varsa yargılanacak, cezaevinde yatacak ama beraat ediyor, mesleğine dönmek istiyor. Hayır. "Ben avukatlık yapayım." Ona da hayır. Ya, Ömer ne yapacak? Ömer en sonunda çobanlık yapmayı tercih ediyor. Böyle bir nokta içerisinde biz adalet, yargı reform tasarısını tartışıyoruz. Yani adaletsizlik iliklerimize kadar işlemiş.

Bitmedi. Bir başka örnek, Mehmet Gökhan Pehlivan. Eşi Emine Nur Pehlivan ile birlikte 2008 yılında başlıyorlar hâkimlik mesleğine ve 2016 yılında ihraç ediliyorlar. Tutuklanıyorlar. İlk celsede beraat ediyorlar, FETÖ'cü olmadıkları anlaşılıyor ancak mesleklerine dönemiyorlar. Yılmıyorlar. En iyi bildikleri şey hukuk; barolar birliğinden avukatlık ruhsatı alıyorlar ancak Adalet Bakanlığı ona da izin vermiyor, ruhsatlarını iptal ediyor. Sadece mesleklerini yapmak istiyorlar, kendi vergilerini ödeyerek geçinmek istiyorlar. Adalet dağıtan insanları, kenarda köşede çay dağıtmak, pazarda limon satmak, çiftlikte çobanlık yapmak zorunda bırakıyorsak biz "Adalet dağıtıyoruz." diye burada oturmayalım. Bu hepimiz için geçerli. Sadece sizlere bakıp konuşmuyorum. Burada hepimizin bir vebali olduğunu düşünüyorum. Bu vebalden kendimizi kurtarmak bizlerin elinde ama iktidar partisi olarak bu konuda ilk girişimle başlamak da size düşüyor. Bu girişimlerimizi de bir an önce bekliyoruz.

Örneğin askerî lise öğrencileri var mağdur, Kuleli Askerî Lisesi'nden Ali Akdoğan gibi. Önce tutuklanıyor, suçsuz olduğu ortaya çıkınca tahliye ediliyor ama asker olma hayali yarıda kalıyor birçok arkadaşı gibi. Şimdi sormak istiyorum: Bu insanları FETÖ'cü olduğu için mi cezalandırıyorsunuz yoksa FETÖ'cü olmadıkları için mi cezalandırıyorsunuz? Yani beraat edip tahliye oluyorlar, "Hayır, sen FETÖ'cü değilsin, o yüzden seni cezalandırıyorum; sen hâkim veya avukat olamazsın. Eğer FETÖ'cü olursan ben seni Turizm Bakanlığı Kalkınma Ajansına yönetim kurulu üyesi yaparım." (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) "Ama FETÖ'cü olmadığın için seni cezalandırıyorum." diyorsunuz. Çünkü gerçek FETÖ'cülerin hepsini siz bir yerlere taşıdınız.

Önemli kurumların başında, dikkat edin, Asya Bankın Genel Müdürlüğünü, Yönetim Kurulu Başkanlığını yapmış insanlar var; kendi aldığı kooperatifin taksitlerini Asya Banka ödüyor diye o adam mağdur oluyor, Genel Müdürü şu anda çok önemli bir kurumda tekrar makam, mevki işgal ediyor yani FETÖ'cü olmayanlar cezalandırılıyor, FETÖ'cü olanlar ödüllendiriliyor. Bunun ismi FETÖ'yle mücadele mi? Kamuoyunun takdirlerine bırakıyorum.

O zaman, bir de bir şey sormak istiyorum. Bu insanlara beraat veren, tahliye eden hâkimleri niye ihraç etmiyorsunuz inanmıyorsanız verdikleri kararın doğru olduğuna? İhraç edin. İnceleme başlatın. Hayır, onu da yapmıyorsunuz. İnsanların hayatını karartıyorsunuz. Bir insana mermi sıkmakla, bir insanı ekmeğinden etmek arasında hiçbir fark yok. Bu insanların önemli bir kısmı çoluk çocuk sahibi, aile geçindiriyorlar. Çocuklarının yüzüne bakamıyorlar.

Ceza hukukunun en önemli ilkelerinden biri, suç ve cezanın şahsiliği ilkesidir. Yani bu kadar hukukçunun bulunduğu yerde benim bu söz söylemem çok uygun olmaz ama çok bilinen bir şeydir. Bu kural gereğince kişi ancak kendisinin işlediği fiiller nedeniyle sorumlu tutulabilir. Dün neticede Sayın Bülent Turan doğru söyledi, ben de katılıyorum. Yani Mehmet Dişli FETÖ'cü, darbeci general, e, Şaban Dişli... Yani 40 yaşında, 50 yaşında bir adamın kardeşiyle ne kadar alakası olabilir? Ben kardeşime ne kadar hâkim olabilirim? Böyle bir şey var mı? Aynı hayatlarımız var, aynı dünyamız var hatta birbirimizden çok farklı düşünüyoruz çoğu konuda. Dolayısıyla suçun şahsiliği ilkesinden hareketle kalkıp Şaban Dişli'yi burada suçlamanın da çok doğru olmadığını düşünüyorum. Ancak 29 yaşındaki Meryem Özel KPSS'ye 2017'de giriyor, 88 puan alıyor ve kimya branşında Türkiye 3'üncüsü oldu fakat mülakatta 55 puan aldı. Neden biliyor musunuz? Ailesinde KHK'yle işten çıkarılanlar var diye. Ne oldu bizim şu suçun şahsiliği ilkesi? Yani suçun şahsiliği ilkesi Bekir Pakdemirli'ye işliyor, bizim Şaban'da işliyor da, bizim bu Meryem kızımızda neden işlemiyor? Yani bu hukuk neden hep sizin lehinize çalışıyor da vatandaşın aleyhine çalışıyor? Siz hukuku çalıştırmak istemiyorsunuz, siz kendi hukukunuzu topluma dayatmak istiyorsunuz; problem orada. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Hukukun peşinde değilsiniz. Kendi hukukunuzu toplumda kaim kılmak istiyorsunuz, esas arıza burada. Bu zihniyetiniz değişmediği sürece, istediğiniz kadar ismine "reform" deyin, istediğiniz kadar kanun yapın, istediğiniz kadar teklif getirin; bunların hepsi kadük kalır. Siz önce kendi zihniyetinizi değiştirin. Kendinize ait hukuku topluma dikte ettirmeye kalkmayın.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin giderek demokrasiden uzaklaşmasından tutun da ekonomideki kötü gidişata, YSK'nin tartışmalı kararından tutun da toplum vicdanını yaralayan mahkeme kararlarına kadar Türkiye'de hukukun ayaklar altına alınmasının sebebi yargının bağımsız olmaması. Sizde şu fotoğraflara bakıp "Yargı bağımsızdır." diyebilir misiniz? Yani şu fotoğraflıklar kimler? Yargının en üst noktasındaki arkadaşlar. Ne yapıyorlar? Çay topluyorlar. Yani böyle bir kurumdan bağımsız yargı beklemeniz emin olun zor, çok zor. Yarın göreceksiniz -Kemalettin Bey elinizi açıyorsunuz- hiç dua etmiyorum ama bir gün yargıya ihtiyacınız kaldığında bunların ne kadar zararlı fotoğraf olduğunu siz de anlayacaksınız.

"Yargı bağımsızlığı endeks grafiği" diye bir grafik var, bu grafiği size göstermek istiyorum. Dünya Adalet Projesi her yıl hukukun üstünlüğü endeksini açıklıyor, bu yıl Türkiye bu endekste kaçınıcı sırada biliyor musunuz? 126 ülke arasında 109'uncu sırada. Kimler var bizim üstümüzde biliyor musunuz? Mozambik, Madagaskar, Nijerya, Gine, Nijer; bizim üstümüzde bunlar. Yani yargı bağımsızlığı konusunda geldiğimiz bu noktada bir reformla siz yargıyı toparlayacağımızı zannediyorsanız yanıyorsunuz. Yani Nijer, Mozambik, Nijerya, Mali, Togo, Kenya, Zambiya, Gana gibi haritada bile gösteremeyeceğiniz, hatta birisine sorsanız, İngilizce "banana republic" dedikleri "Ya, bunlar muz cumhuriyeti." dediğiniz o ülkeler var ya, yargı bağımsızlığı konusunda bizden önde. Bu çok üzücü değil mi? Bir Türk milliyetçisi olarak beni çok rahatsız ediyor, gerçekten rahatsız ediyor. Yargının bağımsız olduğuna insanlar inanmak istiyor. Sadece sizin "Bizde yargı bağımsız." dediğinizde bağımsız olsa keşke, keşke olsa ama öyle değil.

“En üstte kim var?” diye sormayın utanmamak adına. Kabileler devlet oldu, bizi geçti, biz ise kabile devleti olma yolunda hızlıca devam ediyoruz emin adımlarla.

Bu duygu ve düşüncelerle hepimizi saygıyla selamlıyorum efendim. Yeni yasa da inşallah memleketimize hayırlar getirir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekilimiz Sayın Levent Bülbül’de.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Bülbül.

MHP GRUBU ADINA MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Genel Kurulda görüşülmeye başlanan (2/2215) esas sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Mezkûr kanun teklifi 30 Mayıs 2019 tarihinde kamuoyuyla paylaşılan Yargı Reformu Strateji Belgesi çerçevesinde oluşmuş ve oluşacak kanun teklifi paketlerinin birincisi olarak ifade edilmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak Meclise sunulmuş olan mevcut kanun düzenlemesinin Yargı Reformu Strateji Belgesi’nde ifade edilmiş olan hedeflere ulaşmak yönüyle önemli değişiklikleri ihtiva ettiğini düşünmekteyiz.

Güçlü devlet, güçlü yönetim ve demokratik istikrar anlayışı çerçevesinde temellenmiş olan Cumhurbaşkanlığı hükûmet etme sistemi 24 Haziran seçimleri sonrasında 9 Temmuz 2018 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanının yemin etmesiyle hayata geçmiş bulunmaktadır. Türk demokrasisinin üçüncü fazı olarak değerlendirdiğimiz bu sistem Türk devlet geleneğine, yönetim felsefesine uygun bir sistemdir. Uygulamada ikinci yılına girmiş olduğumuz Cumhurbaşkanlığı hükûmet etme sisteminin kökleşerek kurumsallaşması büyük önem taşımaktadır. Kuvvetler ayrılığını daha belirgin hâle getirmiş olan yeni anayasal düzenin ruhuna uygun olarak yasamada, yürütmeye ve yargıda köklü değişikliklerin yapılması kaçınılmazdır. Bu değişiklikler Türkiye’yi daha güçlü, daha müreffeh ve daha demokratik bir ülke hâline getirecektir.

Dünyada hiçbir sistem yürürlüğe girdiği anda kusursuz bir şekilde işleyemez, mutlaka süreç içerisinde görülecek eksikliklerin giderilmesiyle birlikte her sistem zaman içerisinde tekemmül eder. Biz bunu sistemin kurum ve kurallarıyla kökleşmesi ve yerleşmesi olarak ifade etmekteyiz. Bugün Türkiye’nin içinde bulunduğu süreç böyle bir süreçtir. Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemi hakkında yapılan yapıcı eleştirileri bir yana bırakırsak sistemi tahkir eden ve doğmadan öldürmeye çalışan anlayışların bugüne kadar yeni yönetim sistemi aleyhine söylediklerinin gerçeklikten uzak ve çarpıtılmış değerlendirmeler olduğunu ifade etmek gerekmektedir.

Bugün yürütme bizzat millettten yetkiyi almaktadır. 24 Haziran seçimleri sonrasında yaşananlara baktığımızda yürütmenin sandıktan çıkmasının ne kadar değerli olduğunu bir defa daha anlamış olmamız gerekir. 24 Haziran seçimleri sonrasında ve 31 Mart seçim sürecinde Türkiye, ekonomisinde mevcut olan kırılma noktalarının üzerine, küresel güçlerin ekonomik saldırılarına muhatap olmuştur. Doların yükselmesi, Türk lirasının değer kaybetmesine sebep olan bu saldırılardan sonra Türk devleti, hızlı bir şekilde tedbir almaya yönelmiş, karşı hamlelerini gecikmeden yürürlüğe koymuştur. Türk siyasi tarihine bakıldığında bu ölçekte büyük ekonomik saldırıların ve sıkıntılıların hemen ardından siyasi krizlerin ortaya çıktığı görülmektedir. Bu krizler çoğu zaman hükûmet değişikliklerine ve erken seçimlere sebep olmuştur. Yeni dönemde böyle bir gelişmenin olmayışının arkasında Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemiyle gelen güçlü yönetim anlayışının olduğunu ifade etmek gerekmektedir. Yine, güçlü yönetim anlayışı ve imkânları sayesinde Türkiye Cumhuriyeti devleti bekasına yönelen tehdit ve tehlikelere karşı çok daha etkili karar alabilme ve uygulayabilme kabiliyetine erişmiş bulunmaktadır. Milletimiz gün geçtikçe istikrarlı bir yönetim sisteminin ne tür faydalar sağladığını daha somut bir şekilde görecektir.

Aynı şekilde yasamada da temsilde adalet anlayışı çerçevesinde vatandaşın siyasi tercihlerinin daha fazla Meclise yansıdığını görmekteyiz. Türkiye Büyük Millet Meclisi uzun zamandır bu kadar çok siyasi parti ve parti grubunun bulunduğuna şahitlik etmemiştir. Şu anda Meclisimizde 9 siyasi parti ve 5 siyasi parti grubu bulunmaktadır. Bu şartlar altında Meclisimizin demokratik olarak temsil gücünün en üst seviyede olduğunu söyleyebiliriz.

Yeni sistemde Meclisin etkisizleştiği, yok sayıldığı, herhangi bir anlam taşımadığı yönünde yapılan eleştirileri de samimi bulmadığımızı ifade etmek istiyoruz. Geçtiğimiz yıl içerisinde birçok kanun teklifinde gerek komisyon gerekse Genel Kurul süreçlerinde muhalefetin eleştirileri ve değerlendirmeleri çerçevesinde çok sayıda önemli değişikliğin gerçekleştiğini biliyoruz. Bu değişiklikleri görmezden gelmemek gerektiği kanaatindeyiz. Örnek vermek gerekirse en son görüştüğümüz, temmuz ayı itibarıyla görüştüğümüz Askeralma Kanunu ve özellikle Turizm Tanıtım Ajansına ilişkin verilen kanun tekliflerinde özellikle komisyon ve Genel Kurul süreçlerinde ne tür değişikliklerin olduğunu ve tekliflerin nasıl yasalaştığını hepimiz çok iyi bilmekteyiz. Bu değişiklikler kozmetik birtakım değişiklikler değildi, aksine bizzat kanunun esasına yönelik çok önemli değişikliklerdi. Gerçekleşen değişiklikler muhalefet partilerinin eleştiri ve değerlendirmeleri neticesinde ortaya çıkmıştır. Yani yüce Meclis kanun tekliflerine doğrudan ağırlığını koymuş, önemli bir etki oluşturmuştur.

Sırası gelmişken, geçtiğimiz yasama yılında geniş bir uzlaşmayla gerçekleşen İç Tüzük değişikliğinden sonra yeni yönetim sisteminin ruhuna ve muradına uygun bir İç Tüzük değişikliğinin daha yapılmasının gerekli olduğunu değerlendiriyoruz. Bu sayede Meclisin yasama ve denetim kapasitesi artarken yasama ve yürütme arasındaki ilişki daha sıhhatli bir zeminde gerçekleşmiş olacaktır. Yeni dönemde tabii ki yürütmede, yasamada bu değişikliklerin olduğu bir süreçte, bağımsız ve tarafsız olarak ifade ettiğimiz yargımızda da birtakım önemli değişikliklerin yapılması beklenmelidir. Bu beklenti inşallah ortaya konulan yargı reformuyla birlikte de gerçekleşmiş olacaktır.

Toplumda yargıya olan güvenin artması, yargı süreçlerinin hızlandırılması ve mahkemelerin iş yükünün azaltılmasıyla adaletin daha doğru bir şekilde tecelli etmesinin sağlanmasını amaçlayan Yargı Reformu Strateji Belgesi'ni ve şu anda birincisi ortaya konulan yargı paketini önemseyeceğimizi ifade etmek istiyoruz.

Görüşmekte olduğumuz birinci yargı paketinde yer alan düzenlemeleri genel olarak olumlu bulduğumuzu ifade etmek istiyoruz. Bu paketteki maddelerin ve teklifteki hususların genel anlamda, bütün partilerce değerlendirilmesinde pozitif bir bakışın olmasını da ayrıca önemsiyoruz. Kamuoyuna yansıyan bazı değerlendirmelerde, birinci yargı paketiyle ilgili olarak "Bu paket reform değil, bu nasıl reform? Bunu biz reform olarak kabul etmiyoruz." şeklinde yapılan değerlendirmeleri de daha birinci paket olarak ifade edilen ve sadece 39 maddeden ibaret olan bu kanun teklifinin görüşüldüğü süreçte doğru bulmadığımızı ifade etmek istiyoruz. Yargı paketlerinin devamının geleceği biliniyor olmasına rağmen sanki yargı reformu bundan ibaretmiş gibi bu maddeler üzerinden bir değerlendirme yapıp hüküm cümlelerinin bu şekilde kurulmuş olması toplumumuzu yanıltmaktan başka bir neticeye sebep olmayacaktır.

Yargı reformu olarak ifade edilen strateji belgesinde ifade edilen hususların bu süreç içerisinde paketler hâlinde ne şekilde ortaya çıkacağını hep birlikte değerlendireceğiz. Bu paketlerin tamamı ortaya çıkıp Meclise sunulduktan sonra bunun Türk adalet sistemine yönelik olarak doğurduğu neticeleri hep beraber göreceğiz. O zaman bunun reform olup olmadığı konusu da hep birlikte tartışılır. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu değişikliklerin beraberinde ciddi bir reformu getirmesini ve Türkiye'de adalet anlayışına, adalete olan güvene önemli katkılar sağlanmasını temenni ediyoruz.

Yargı Reformu Strateji Belgesi çerçevesinde ortaya çıkan birinci pakette hapis cezası beş yıla kadar olan belirli suçların bölge adliye mahkemesinden sonra Yargıtaya temyiz imkânının verilmesi ve bu sayede bir içtihat birliğinin temin edilmesi, yeknesak bir uygulamanın ortaya çıkması önemlidir.

Tutukluluk süreleri kanun teklifinde sınırlandırılmaktadır. Soruşturma evresinde ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işler bakımından altı ayı, ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde ise bir yılı geçemeyecektir.

Türk Ceza Kanunu'nda yer alan devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzenin işleyişine karşı suçlar ve Terörle Mücadele Kanunu'na giren suçlarda bu süre bir yıl altı ay olmuş, gerekçesi gösterilerek altı ay uzatılabileceği düzenlenmiştir.

Tutuklama sürelerinin soruşturma süresince ciddi bir şekilde sınırlandırmaya tabi tutulması, savcılarımızın soruşturmayı çok daha iyi bir şekilde, hızlı bir şekilde yapmasını ve tutuklamanın âdeti bir cezalandırma olmaktan çıkıp gerçek manada bir koruma tedbiri hâlinde, kanunda murat edildiği, hedeflendiği şekilde bir uygulama alanı içerisinde olmasını önemli bir değişiklik olarak değerlendiriyoruz.

Yine, uzlaştırmanın, ön ödemenin, basit yargılama usulünün ve seri yargılama usulünün getirilmesini yargı süreçlerini hızlandıracak, mahkemelerimizdeki dosya yükünü azaltacak önemli bir gelişme olarak değerlendiriyoruz.

Kuşkusuz her yargılama usulünde olduğu gibi bu yargılama usulünün de uygulamaya geçildikten sonra tespit edilebilecek birtakım eksik yönleri olabilir. Bunların zaman içerisinde tekrar değerlendirmeye tabi tutulacağını da gözden uzak tutmamak gerektiği kanaatindeyiz.

Yine, Adalet Akademisinin yeniden teşekkül ettirilmesini olumlu bir gelişme olarak değerlendiriyoruz. Hukuk mesleklerine giriş sınavının Türkiye'de her zaman kamuoyunda tartışılan bir mesele olduğunu biliyoruz. Yargı paketinde hukuk mesleklerine giriş sınavının gelmiş olması isabetli olmuştur. Bunun tek bir sınav altında, bir çatı sınav içerisinde olmasını; noterlik, hâkimlik, savcılık açısından da olumlu değerlendirdiğimizi ifade etmek istiyoruz.

2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nda öngörülen değişiklikle idari yargı hâkim aday alımlarında hukuk fakültesi mezunu olmayan adaylara oransal bir kontenjan belirlenmiştir. Toplam aday sayısının yüzde 20'sini geçmeyecek şekilde, adayların, üniversitelerin siyasi bilgiler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarından mezun olanlardan olabileceği hususu teklifte yer almıştır.

4787 sayılı Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun'da her adliyede oluşacak uzman psikolog, pedagoğ ve sosyal çalışmacılardan mahkemelerin yararlanması temin edilecektir. Bu sayede, yargılamalarda, sayılan uzman personelden daha etkin ve verimli bir şekilde faydalanılmış olunacaktır.

Türk Ceza Kanunu'nda öngörülen değişikliklerle, çocukların istismarı suçunun soruşturulmasında alınan beyanların ve görüntülerin hukuka aykırı olarak yayılması durumunda verilecek cezanın 1 katı oranında artırılmasını da yerinde bir düzenleme olarak görüyoruz.

Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda teklif edilen değişikliklerle, Türk Ceza Kanunu'nda yer alan çocuk istismarı suçunun işlenmesi durumunda mağdur çocukların beyan ve görüntülerinin soruşturma aşamasında cumhuriyet savcısının nezaretinde, kovuşturma aşamasında ise görevlendirilecek naip hâkim tarafından özel merkezlerde uzman eşliğinde alınmasına yönelik düzenlemeyi de gerekli bir değişiklik olarak değerlendiriyoruz.

Yine, meslekte on beş yılını tamamlayan avukatlara yeşil pasaport verilmesi, internet sitelerine erişimin engellenmesine yönelik düzenlemeler gibi burada değinmediğim diğer düzenlemelerin Türkiye'de yargıya olan güveni artırmasını, adaletin hızlı ve doğru bir şekilde tecelli etmesine hizmet etmesini temenni ediyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak görüşülmekte olan kanun teklifini desteklediğimizi ifade ediyor, yasallaşması hâlinde Türkiye'ye, adalet sistemimize hayırlar getirmesini, faydalı işler görmesini temenni ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyoruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Hakkı Saruhan Oluç’a ait. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Oluç.

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu tartışmayı Türkiye açısından son derece önemli bir tartışma olarak görüyoruz, öncelikle bunu vurgulayayım. Bu paket gelmeden önce de yaptığımız birçok tartışmada hem Meclis Genel Kurulunda hem komisyonlarda esas itibarıyla yargıda tuzun koktuğunu ve iktidarın bundan sorumlu olduğunu defalarca dile getirdik. Çünkü Türkiye’deki yargı mekanizması taraflı ve bağımlı bir mekanizma hâline gelmiştir ve toplumda yargıya olan güven çok büyük ölçüde kırılmıştır.

Kamuoyu araştırmaları yapılıyor, sizler de bir kısmını görüyorsunuzdur, bu konuda en güven duyulan kurumlar sıralamasında yargı bugün en sonlarda yer almaktadır, en aşağılara düşmüştür yargı kurumu. Birçok kamuoyu araştırma şirketinin araştırmaları bunu göstermiştir yani toplum yargıya olan güvenini yitirmiştir. Ve bu sadece siyasi davalar için geçerli değildir, belki biz bunu konuştuğumuz için zannediyorsunuz ki sadece siyasi davalar, değil, ticari ve adli davalar için de bu geçerlidir. Genel olarak yargıyla ilgili böyle bir durum vardır. Yani, geçenlerde bir araştırma gördüm, baktım, diyor ki: “Adalet denince aklınıza ne geliyor?” Cevaplardan yüzde 23’ü “Adaletsizlik.” diyor. Yani düşünün, ülkede bir parti iktidarda, adında “adalet” kavramı var, soruya cevap verildiğinde toplumun yüzde 23’ü “Adalet deyince aklımıza adaletsizlik geliyor.” diyor, durum bu. Ama daha çok rakam vereceğim size. Yine, yapılan araştırmalarda toplumun yüzde 48,5’u yargının bağımsız olmadığını dile getiriyor. Yargıya güvenenlerin oranı yüzde 38’e düşmüş vaziyette. “Türkiye’de mahkemeler tarafsız mıdır?” sorusuna ise “Tarafsızdır.” diyenlerin oranı sadece yüzde 38.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisinin seçmenleri arasında da ciddi ölçüde düşük rakamlarla karşı karşıya kalıyoruz. Yani, mesela Adalet ve Kalkınma Partisinin seçmenlerinin yüzde 26’sı Türkiye’de yargının bağımsız olmadığını düşünüyor, yüzde 16’sı Türkiye’de yargıya güvenmiyor, yüzde 23’ü mahkemelerin tarafsız olmadığını düşünüyor. Bunlar doğrudan doğruya “Adalet ve Kalkınma Partisine oy veriyorum.” diyen seçmenlerin söyledikleri. Şimdi, soruyorlar “Türkiye’de makam mevki sahibi biri ile sıradan vatandaş mahkemelik olsa eşit koşullarda yargılanır mı?” diye “Hayır.” diyenlerin oranı yüzde 79. Vahim bir durum. Bu, yine baktığımızda, Adalet ve Kalkınma Partisi seçmenleri içinde de çok yüksek bir oran; eşit yargılaşmanın olmayacağına inanıyor yüzde 63,5. Yani MHP ile Adalet ve Kalkınma Partisini -dışında tutmayıp- birlikte değerlendirdiğimizde, baktığımızda, yurttaşların yüzde 90’a yakını diyorlar ki: “Makam mevki sahibi biriyle yargılandığında o kazanır.”

Şimdi, cinsel taciz ve istismar karşısında yargının gereken cezayı verebileceğine inananların oranı nedir biliyor musunuz? Yüzde 19. Vahim yani kadınlar açısından karşı karşıya kalınan durum vahim. Şimdi, diyeceksiniz ki “HDP, bunu siz söylüyorsunuz.” Bakın, biz değil. Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili geçenlerde İstanbul’da bir toplantıda bir konuşma yaptı ve “Yargı sistemine güven son derece düştü. Toplumda yargıyla yüz yüze gelen kim varsa yargıya güveni azalıyor.” dedi, yani biz söylemiyoruz sadece, bizim dışımızda Anayasa Mahkemesinin Başkan Vekili de söyledi. Şimdi, bu durum var ortada yani yargıda tuz kokmuş.

Peki, bu görüştüğümüz paket bu sonuçları ortadan kaldıracak ve demokratik bir yargı reformu niteliğini hak edecek bir paket mi? Yani maalesef değil, öyle olmasını istedik, gerçekten değil. Uzun süredir ciddi beklentiler yaratıldı toplumda, kamuoyunda -tırnak içinde söylüyorum- “Yargı reformu geliyor.” diye. Ama bu gelen paket Türkiye’nin yargı sistemindeki sorunları, adaletsizlikleri gidermekten ziyade demokrasi ve hukuk devletinden ne kadar uzaklaştığımızın göstergesi olarak karşımıza geldi.

Bu paketin hazırlık aşamasında yanlışlar yapıldı yani muhalefetin, sivil toplum örgütlerinin, meslek örgütlerinin -yargıyla ilgili meslek örgütlerini kastediyorum- akademik camianın görüşleri yeterince alınmadı, bir ortaklaşma sağlanmadı, bir ortak üretim anlayışıyla adım atılmadı, “Ben yaptım, oldu.” bakış açısıyla hazırlanan bir teklif olarak karşımıza geldi. Toplumsal hayata yönelik düzenlemeler yapılırken toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek -teknik anlamda değil- niteliği yüksek çalışmalar olması gerekirken önümüzdeki teklif aslında toplumsal mutabakatı yakalayamamış, vasat altı düzenlemelerden biri olarak karşımıza geldi.

Şimdi, bu iktidarın toplumsal mutabakatı reddeden, bıraktım toplumsal mutabakatı, Meclis içinde bile bir mutabakatı, uzlaşmayı reddeden bir tutumu var; demokrasiyi kendi sayısal çoğunluğuyla hızlı kararlar almak olarak tarif ediyor, bu şekilde demokrasinin gerçekleşeceğine inanıyor ve bu anlayış öyle görünüyor ki -yargı paketinde de bunu gördük- artık kemikleşmiş bir anlayış, istişaresiz bir yönetim anlayışı esas itibarıyla, demokrasiyle ve demokratik politik kültürle maalesef bir ilgisi yok. Yani aslında bu iktidar hukukun üstünlüğünden yana değil, üstünlerin hukukunu hâkim kılıyor ve bunu sürdürmek istiyor esas itibarıyla.

Şimdi, değerli vekiller, yargının yitirdiği tarafsızlığını ve bağımsızlığını yeniden kazanabilmesi için gerçekten ciddi bir yargı reformuna ihtiyaç var. Bunun ilk yolu, yürütmenin yani siyasi iktidarın yargı üzerindeki baskısını ve tehdidini, yönlendirmesini kaldırması ve yargının yürütmeye bağımlı ve taraflı bir hâlde olmaktan uzaklaşmasıdır.

Şimdi, Cumhurbaşkanının ağırlıklı atama yetkisini kaldıracak Anayasa değişikliğinin yapılması mutlak bir gerekliliktir. Cumhurbaşkanının, biri devletin başı, diğeri de partinin başı olmak üzere çift statüye sahip olması yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı açısından en temel sorunlardan bir tanesidir çünkü Cumhurbaşkanı o sıfatıyla üst yargıdaki insanları atamaktadır; Yargıtay, Danıştay, Anayasa Mahkemesi, HSK. Bu, çok vahim bir durumdur yani bir partinin genel başkanı yargının en temel üst organlarını belirlemektedir.

Şimdi, bakın, Cumhurbaşkanı kendisini o kadar hâkim sanmaktadır ki geçen gün ağzından çıkardı. Konu ne? Selahattin Demirtaş'ın tahliye edilmesiyle ilgili kararlar. Konuşurken dedi ki: “Biz onu bırakamayız.” Yani “Yargı onu bırakamaz, yargı onu bırakmadı.” demedi “Biz onu bırakamayız.” dedi. Yani demiş oldu ki Cumhurbaşkanı: Ben, yargının üstünde emir veriyorum, direktif veriyorum ve onu orada tutuyorum. Kimi tutuyorsunuz? Bir siyasi partinin geçmiş dönem eş genel başkanını. O siyasi parti, sizin siyasi rakibiniz, onun eş genel başkanını siz hapiste tutuyorsunuz. O kişi aynı zamanda Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde de sizin rakibiniz olmuş, rakibinizi de hapiste tutuyorsunuz. Yani şimdi bu yargının bağımsız ve tarafsız bir yargı olduğunu söylemek mümkün mü? Yürütmenin tahakkümü altında olan bir yargıdan söz ediyoruz.

Bu yargı paketini getirmenin nedenlerinden bir tanesi vize muafiyeti ve Avrupa Birliğiyle müzakereler konusundaki yargı faslının açılabilmesi meselesi, ihtiyaçlar. Peki, baktığımızda ihtiyaç ne? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin içtihatlarına uyumlu hâlde getirilmesi Türkiye'deki mekanizmaların. Şimdi bakıyoruz, 2018'de Türkiye Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önünde hakkında en fazla dava başvurusu olan ilk 4 içinde. AİHM başvurularında adil yargılanma hakkı ve ifade özgürlüğünün ihlali başı çekiyor Türkiye hakkında 2018 sonunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi gündeminde işlem gören veya görmeyi bekleyen 7.100 dava başvurusu bulunuyormuş. Türkiye tek başına AİHM'in iş yükünün yüzde 12,6'sını oluşturuyor.

Şimdi değerli vekiller, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi 2018'de Türkiye aleyhine 146 karar vermiş. Bu 146 kararın 41'i adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine dair. Yani Türkiye'de adil yargılanma hakkının ihlal edildiği çok açık ortada, net olarak saptanıyor. Peki, buna ilişkin bu pakette bir düzenleme var mı? Yok. Şimdi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi deyip siz dudak bükeceksiniz ama öyle değil. Anayasa Mahkemesinin kararlarına bakın, 2018'de alınmış kararların yüzde 45'i adil

yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin, Anayasa Mahkemesinin kendi kararları. Şimdi, demek ki Türkiye’de adil yargılanma hakkı ihlal ediliyor. Peki, bu paket bunu değiştirecek adımlar atıyor mu? Yok, atmıyor. Diğer konu ne? Düşünce ve ifade özgürlüğü, esas itibarıyla Terörle Mücadele Kanunu çerçevesinde. Hem AİHM’e göre hem Anayasa Mahkemesine göre son derece sorunlu bir alan. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi 41 kararda “Türkiye düşünce ve ifade özgürlüğü ihlali yapıyor.” demiş. Düzenleme var mı? Yok. Adalet Bakanlığının verilerine bakıyoruz, Terörle Mücadele Kanunu’nun 6 ve 7/2 maddelerinden yargılananlara, 2013-2017 arasında, son beş yılda 81 bin kişi ifade özgürlüğü kapsamında soruşturmalarda, davalarla karşı karşıya kalmış. 2018-2019 verileri daha vahim tabloyu ortaya koyuyor. Yani aklınıza esen kim varsa, siyasal ya da toplumsal muhalefetini dile getiren kim varsa Terörle Mücadele Kanunu’ndan dava açıyorsunuz. Peki bunu düzeltecek bir adım var mı bu pakette? Yok. Bir adım var, şimdi ona geleceğim. Şu çok açık: Terörle Mücadele Kanunu düşünce ve ifade özgürlüğünün ihlali açısından 1’inci sıradadır. Aslında Terörle Mücadele Kanunu Türkiye hukuk sisteminin bir ayıbıdır. Üstelik oradaki maddelerin neredeyse hepsi Ceza Kanunu’nun içinde de vardır. Aslında bu Terörle Mücadele Kanunu’nun kaldırılması gerekir bizce fakat bu iktidarın TMK’yı kaldırmak gibi bir siyasi cesareti ve iradesi olduğunu asla düşünmüyoruz. Ne yapılabilir bu durumda? Bazı düzenlemeler yapılabilir. Neye uygun düzenlemeler yapılabilir? Birleşmiş Milletlerin kararlarına ve Avrupa standartlarına, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi standartlarına uygun, onların içtihatlarına uygun düzenlemeler yapılabilir. Ama bu yargı paketinde o da yok. Bir değişiklik önerisi var TMK 7’ye ilişkin, hiçbir ihtiyaca cevap vermiyor. Yani 5 kez Terörle Mücadele Kanunu’nu değiştirmişsiniz şimdiye kadar, 7’nci maddesini, 5 kez. Ne yapmaya çalışıyorsunuz? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin içtihatlarını uygulamaya. Ya, 5 kez değiştirmişsiniz, uygulayamadınız, şimdi 6’ncısı gelmiş, bu da tutmayacak çünkü diyorsunuz ki 7’ye 2’de: “Haber verme sınırını aşmayan veya eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları suç oluşturmaz.” Bu cümleye ekliyorsunuz, 7’ye 2’ye. Niye ekliyorsunuz? Zaten evrensel hukukta Anayasa’da ve mevcut mevzuatta ifade özgürlüğünün kapsamı bu düzenlemeye uygun. Anayasa’nın 25’inci maddesi bunu söylüyor, TCK’de buna ilişkin maddeler var. Niye bunu yazıyorsunuz oraya? Bu bir reform değil. Bu cümleyi yazmanız bile aslında adaletsiz ve hukuksuz uygulamalarımızın itirafıdır. Yani siz bugüne kadar haber verme sınırını aşmayan ve eleştiri amacıyla yapılan düşünce ve açıklamaları da TMK nedeniyle yargıladınız ve ceza verdiniz, şimdi onu ortadan kaldırmaya çalışıyorsunuz, yaptığınız hataları düzeltmeye çalışıyorsunuz. Bakınız Cumhuriyet gazetesi davası, bakınız barış akademisyenleri davası. Anayasa Mahkemesi bunları bozdu. Demek ki bu atılan adım da aslında meseleyi düzeltmek için değil, AİHM içtihatlarına uygun hâle getirmek için değil. Şimdi, zaten Ceza Kanunu’nun 26’ncı maddesi der ki: “Hakkını kullanan kimseye ceza verilmez.” Haberleşme ve iletişim hakkı var, evrensel bir hak; eleştiri hakkı düşünce ve ifade özgürlüğü çerçevesinde evrensel bir hak. Bunları kullandığı için niye insanları yargıladınız, binlerce insana ceza verdiniz? Hâlâ cezaevinde olanlar var, hâlâ yargılamaları sürenler var. Önünüze gelene “terörist” yaftası yapıştırmayı bir marifet zannediyorsunuz. Şimdi, böyle oluyor, çok sayıda insan düşünce ve ifade özgürlüğünü kullandığı için mağdur edildi. Eleştiriden korkuyorsunuz, eleştiriden. Eleştirilince rahatsız oluyorsunuz. Neden? Demokratik bir politik kültürünüz olsa eleştiriden niye çekiniyor olacaktınız? Ama çekiniyorsunuz.

Şimdi, bu, işin bir kısmı ama bir kısmı da yargıç ve savcılarda. Yargıç ve savcıların zihniyetlerine bakın. Aslında Anayasa’da yazan bazı maddeleri uygulasalar bu durumlarla karşı karşıya kalınmaz. Yasalarda, uluslararası demokratik sözleşmelerde Türkiye’nin imzaladığı ve Anayasa’nın 90’ıncı maddesiyle amir hüküm hâline gelmiş olan maddelere baksalar bu durumla karşı karşıya kalınmaz ama HSK tedrisatından geçmiş yargı mensuplarının uygulamaları işte bugünkü sonuçları yaratıyor.

Şimdi, değerli vekiller, Türkiye’yi de bir cezaevine dönüştürdünüz. Yargısı böyle olunca kaçınılmaz olarak cezaevleri de feci durumda oluyor yani yargıda tuz kokunca böyle oluyor işte. Tutukluların nüfusa oranı 2005 itibarıyla 60-80 bandındayken on yıl sonra bu oran 220’ye çıkmış, sizin iktidarınız

döneminde, şimdi daha da yükselmiş vaziyette. Yani cezaevine çevirdiniz ortalığı, cezaevine çevirdiniz. Yani şu anda cezaevlerinde Ocak 2019 itibarıyla kalan insan sayısı 264 bin, resmi rakamlar, Adalet Bakanlığının rakamları. Şimdi, ne yapacaksınız bu kadar insanı cezaevinde tutarak? Peki, bu konuyu çözmek üzere İnfaz Yasası'nda bir değişiklik yapmak üzere bu pakette bir şey var mı? O da yok. İnfaz Yasası büyük bir eşitsizlik içeriyor. Kimisi cezasının dörtte 3'ünü yatıyor, kimisi cezasının üçte 2'sini yatıyor, standart bir şey yok İnfaz Yasası'nda. "Gelin, İnfaz Yasası'nda bir standardizasyon yapalım, bu eşitsizliği giderelim. İnsanlar İnfaz Yasası'ndan faydalansınlar ve cezaevlerinde bir rahatlama ortaya çıksın." diyoruz; o da yok yargı paketinde. "Gelecek, gelecek" diyorsunuz, biz gelecek olanın kesinlikle bugün gelenden çok farklı olmayacağını düşünüyoruz.

"Adaletsiz yargı dosya biriktirir." derler. Gerçekten son on yılda gelen dosya sayısı yüzde 52 artmış vaziyette. İşte, en başında söyledim ya "Neden toplumda yargıya güven yok? diye. Bunun için güven yok. Sorun çözümü yargı, sorun yaratıyor esas itibarıyla.

Şimdi, paket bu hâliyle geçerse Türkiye'deki adaletsizlik duygusu derinleşir, yargı mekanizmasının sorunları aşılmaz. Yapılması gereken birkaç nokta var, söyleyelim; bir kez daha söylemiş olalım bunu.

Birincisi, adil yargılanma hakkının gereğini yerine getirecek bir pakete ihtiyaç var, madde değişikliklerine ihtiyaç var, bunların içinde bir kısmı da Anayasa'da madde değişikliğine ihtiyaç duyuyor.

İkincisi, düşünce ve ifade özgürlüğünde bunu engelleyen TMK başta olmak üzere çeşitli TCK maddelerinde de acil düzenlemeye ihtiyaç var; yapılması gereken bu.

Üçüncüsü, İnfaz Yasası'nda çok ciddi bir standardizasyona ihtiyaç var.

Bütün bunlarla beraber bir şeye daha ihtiyaç var. Hâkimler ve Savcılar Kurulu bağımsızlığını yitirmişti; eskiden de değildi o kadar, şimdi iyice yitirmişti. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 13 üyesinden 6'sını partili bir Cumhurbaşkanı seçiyor, böyle bir şey olmaz; bir partinin genel başkanı seçiyor, böyle bir şey olmaz. Dolayısıyla, bu konuda da adım atılması gerekir. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun o mekanizması değiştirilmediği, düzenlenmediği müddetçe yargıda reformdan bahsetmek mümkün değildir.

İstinaf mahkemelerini kurdunuz, felaket. Yani kusura bakmayın, çöplük hâline geldi; sizin âdeta hukuk komisyonlarınız gibi. Verdikleri kararlar felaket. Şimdi, düzeltmek için... İstinaf mahkemelerinden beş yıl altındaki cezalar Yargıtaya gitmiyordu ya, orada herkese cezayı çaktırdınız, çaktırdınız, sizin hukuk komisyonlarınıza, şimdi, o tabii artık içinden çıkılmaz bir noktaya geldi; şimdi Yargıtaya göndereceksiniz bazı konuları. Onu da sınırlamışsınız, niye sınırlıyorsunuz? İstinaf mahkemesinde o hukuk bilmeyen hâkimlerin verdiği kararların tamamı Yargıtaya gitmeli. Hani Yargıtay çok matah olduğundan değil ama biraz daha uluslararası içtihatları ve hukuk ilkelerini bilen hâkimler var, hiç olmazsa onlar bu felaketleri elden geçiriyorlar.

Şimdi, bu düzenlemeler yapılmadığı müddetçe bizim yargı reformundan bahsetmemiz söz konusu olamaz. Evet, Türkiye'nin bir demokratik yargı reformuna ihtiyacı var ama sizin bu getirdiğiniz paket bu ihtiyaca maalesef cevap vermiyor. Bunu yapabilmek için bir uzlaşmaya ihtiyaç var, bunu yapabilmek için önce bu Mecliste bulunan siyasi partilerle gerçekten, samimi bir şekilde müzakere etmeye ihtiyaç var. Bunu yapmadığımız müddetçe yargı alanındaki kokuşmuşluğu, tuzun kokması durumunu ortadan kaldırmamız mümkün olmayacaktır ve göreceksiniz uluslararası alanda da bütün o çığnediğiniz içtihatlar dönecek dolaşacak Türkiye'de iktidarın önüne her seferinde gelecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Biz de bıkmadan usanmadan sizin hukukun üstünlüğüne geri dönmenize için, üstünlerin hukuku anlayışından uzaklaşmanız için, demokratik ve evrensel hukuk ilkelerine sahip çıkabilmeniz için mücadeleye etmeye devam edeceğiz, elbette ki Mecliste de yerel mahkemelerde de uluslararası mahkemelerde de çünkü biz şunu biliyoruz ki: Eğer bir ülkede adalet yoksa, eğer bir ülkenin yargı

mekanizması adalet değil de adaletsizlik dağıtıyorsa bir ülkenin yargı mekanizması iktidarın tahakkümü altında, iktidara bağımlı ve taraflı olarak çalışıyorsa o ülkede adaletten ve özgürlükten söz etmek asla mümkün değildir. Bu nedenle bu paketi tartışacağız. Bu paketin tamamına -içinde bazı olumlu maddeler olsa da- olumsuz vereceğiz ve bundan sonraki mücadelemizi de bu anlamda sürdüreceğiz.

Teşekkür ederim dinlediğiniz için. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Zeynel Emre’ye aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Emre.

CHP GRUBU ADINA ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 105 sıra sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifine dayanak yapılan belge, Yargı Reformu Strateji Belgesi, gerekçede bu söyleniyor.

Şimdi, Yargı Reformu Strateji Belgesi’ne baktığımızda, büyük amaçlardan, büyük hedeflerden; işte yargının bağımsızlığının, tarafsızlığının pekişeceğinden, amaç, sürelerden vesaire bahsediliyor. Ama en önemli noktalardan biri de şu ki bundan önce AKP iktidarları döneminde, 2009 ve 2015 dönemlerinde birinci ve ikinci yargı reformu yapıldığı, bu paketin de bu ilk 2 yargı reformunun devamı niteliğinde olduğu söyleniyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, 2009 yılında yapılan yargı reformu sonrasında Türkiye 2010 yılında bir Anayasa değişikliğine gitti ve bu Anayasa değişikliği sonrasında yargı bütünüyle FETÖ’nün eline geçti. Bunu bugün sadece bizler söylemiyoruz. Bugün cumhuriyet savcılarının yazdığı iddianamelerde, FETÖ’nün darbe yapacak güce nasıl eriştiği gerekçesi yazılırken anlatılıyor. Hâl böyleyken, hâlâ o gün yaptıklarınızı bugün sahiplenerek yola başlıyorsanız, buradan bir şey çıkmaz arkadaşlar, üzülerek bunu ifade edeyim. En azından “Biz yanlış yaptık, özür dileriz.” deyin, insanların yüreğine bir su serpin, belki bundan sonra yapacağınız düzenlemelere insanların güveni gelir, birincisi bu.

İkincisi, yine aynı belgede, OHAL döneminde çıkarılan yasaların ölçülülük ve orantılılık ilkelerine uyularak kanun hükmünde kararname çıkarıldığından bahsediliyor. Şimdi, defalarca o zaman biz bunları söyledik. Siyaseten amacınıza ulaşmak için kullandınız bunları. Eyvallah, o da geldi geçti. Ama bugün bunu, bu belgeyi nasıl yazar, nasıl sahip çıkarsınız? Allah aşkına, terör örgütleriyle mücadele edeceğimiz diye çıkarttığımız OHAL, sonrasında, evlilik programlarından arabaların cam filmine kadar, su altı adamlarının nasıl davranacağına kadar her türlü düzenleme KHK’yle gelmedi mi? Hangi orantılılıktan bahsedebiliriz?

Bir diğeri, bakın aynı belgede yine: Düşünce ve ifade özgürlüğünün önündeki engellerin AKP iktidarları döneminde kaldırıldığını söylüyorsunuz. Şimdi buna gerçekten sizler inanıyorsanız değerli arkadaşlar, inanın sizle aynı evrende yaşamıyoruz, yani aynı perspektifte bakmayı bırakın, aynı evrende yaşamıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu ben farklı iddia ederim, siz farklı bir şey söylersiniz. Ya, Türkiye’de ve dünyada yapılan tüm araştırmalarda ifade özgürlüğünde geri gidiyoruz. Siz bunu nasıl belgeye yazarsınız insanların aklıyla dalga geçer gibi?

Bakın, görüşülmekte olan kanun teklifi bir iddia barındırıyor değil mi? Türkiye’nin kanayan bir yarası var, o yara adalet yarası; işte bir türlü dinmeyen, gün geçtikçe de bütün vücut bütünlüğümüzü etkileyen yara, değil mi, bunu çözeceğiz? Ülkemizde birileri dışında -onları da hepimiz çok iyi biliyoruz- hemen herkes adalet arayışında. Muhalefet milletvekillerinden “tweet” attığı için gözaltına alınan gençlere, hukuksuzca işinden edilen ve masum olduğu ispatlanmasına rağmen görevine iade edilmeyen kadını, erkeği, genci, yaşlısı, ne yazık ki bitmeyen bir adalet arayışımız var. Bu durumun ulaştığı noktanın ciddiyetini en iyi anlatan yakın tarihteki olay Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’nun 432

kilometrelik mesafeyi yirmi beş günde yürüyerek dünyanın gündemine taşımıştır. Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanını günlerce yürütecek kadar ciddi bir aşamaya gelen Türkiye'deki adaletin yokluğu ülkemizin yönetim anlayışından kaynaklanmaktadır. Bugün, adalet sistemimize de ekonomi sistemimize de eğitim sistemimize de kültür hayatımıza da hatta özel hayatımıza da karışan, her şeyi ben bilirim diye buyurgan bir anlayışa sahip olan bir tehdit dili tüm Türkiye'ye hâkim olmuş durumda. Emin olun arkadaşlar, dünya da ülkemiz de işte bu buyurgan dilden çok çekiyor. Ne zaman ki dünyanın bir yerinde bir karmaşa var, çatışma var, savaş yaşıyorsa istisnasız orada her şeyi bilen bir bilen var. Bunun en yakın örneği, daha iki gün önce ülkemizi tehdit eden Amerika Başkanı Trump, tehdidini savururken, o hadsizliği yaparken kendini aynen şöyle tarif etmekten geri kalmadı: "Benim büyük, emsalsiz bilgeliğim." İşte, bu yaklaşım, dünyayı uçuruma sürüklemekte. Oysa "Gerçek ve değerli olan ne?" dersek; gerçek ve değerli olan, karşıdaki tarafından sınanabilen, karşıdakinin düşüncesine önem veren, ortaklaşabilen, birlikte üretebilen bilgidir. Ne yazık ki sizin iktidarınızın on yedi yıllık döneminde iç siyasetten dış siyasete, her şeyde o "Ben bilirim."ci anlayışınız devam ediyor ve bunun ceremesini de hep birlikte çekiyoruz. Ben dört yıldır bu Parlamentodayım, ortak aklın arandığı hiçbir dönemi hatırlamıyorum, neredeyse hiçbir yerde böyle bir şey görmedik biz. Ve yargıya ilişkin güvenin yerlerde süründüğü, yüzde 20'lere kadar düşen bir ortamda âdeta kendin çal, kendin oyna anlayışı devam ediyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, parlamentolar, ulusal meclisler demokratik ülkelerde iki temel özellik taşıyor. Bunlardan ilki, toplumsal dokudaki farklılıkları ortak bir potada eritebilmek; ikincisi de toplumsal hayata yönelik düzenlemelerin bilimsel temelde teknik niteliği yüksek bir şekilde hazırlanmasına olanak sağlamaktır. Şimdi, biz bütün bu imkânlardan mahrum bir şekilde yasaları çıkarıyoruz, o nedenle de ülkemizdeki yargıya ilişkin sorunlar bitmiyor.

AKP iktidarında uzunca bir süre Meclis kanun fabrikası gibi çalıştırıldı, binlerce kanun yapıldı. Öyle ki bir konuda bir kanun yaptınız, çok kısa bir süre sonra yine onu siz değiştirdiniz; ötekini de siz getirmiştiniz, sonrakini de siz değiştirdiniz. Ama iki temel konuda çıkan kanun kadar bu Mecliste kanun çıkmadı. Bunlardan birincisi, Türk Ceza Kanunu'yla ilgili değişiklikler; ikincisi de Kamu İhale Yasası. Neredeyse her yıl ortalama 15 olmak üzere, iktidarınız süresince Kamu İhale Kanunu 200 kez değişti. Kamu İhale Kanunu 200 kez neden değişir değerli arkadaşlar? Bakın, birinde hedef ne biliyor musunuz? Birinde kendinize bağlı bir yargı düzeni oluşturmak ve bu oluşturduğunuz yargı düzeniyle de kendi muhaliflerinizi sindirmek, baskılamak, iktidarınızı egemen kılmak, diğeriyle de kendinize yandaş müteahhitleri zengin etmek, rant sağlamaktır. Bu kadar açıktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Bugün Türkiye'de biz yargısızlaşan bir siyaset anlayışıyla karşı karşıyayız. Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanını tehditlerle, tazminat davalarıyla susturulmaya çalışılmasına kadar, Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerini, parti meclisi üyelerini, il başkanlarını sindirmeye yönelik kararlar bizleri asla yolumuzdan döndürmeyecektir. Sözcü gazetesi, Cumhuriyet gazetesi yazarları ve çalışanlarına yönelik davalar FETÖ soruşturmalarını sulandırmak ve aynı zamanda basına verilen bir gözdağından öte gitmeyecektir. Diğer tüm kumpas davaları gibi bu kumpas davaları da çökecektir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, İnfaz Kanunu'na ilişkin tekliflerin muhakkak Parlamentoda bir an önce görüşülüp karara varılması lazım. İnsanların hayalleriyle, umutlarıyla kimsenin oynamaya hakkı yok. Kabul edilir ya da edilmez. Tüm Türkiye bilmelidir ki bu konuda infaz düzenlemesi nettir, ortaya çıkacak düzenlemeleriyle bütün tereddütler giderilmelidir. Bu beklenti içinde vatandaşımızı yaşatmaya hakkımız yok. Dolayısıyla bu teklifleri kim vermiş olursa versin öncelikli olarak bu çatı altında görüşülüp karara bağlanması lazım.

Bir hususun altını özellikle çizmek istiyorum değerli arkadaşlar. Bakın, bugün Türkiye'de yanlış politikalarınız sonucunda ciddi bir ekonomik kriz var. Sizin uyguladığımız yanlış politikalar sonucunda vatandaşlarımız iflas etti, esnaflar kepenk kapattı. Yüzbinlerce insan çok güç durumda, on binlercesi de çeklerini ödeyemedikleri için bugün cezaevlerinde. Kimisi 10 bin lira, kimisi 20 bin lira, kimisi 30 bin lira, bunları karşılayamadı, ödeyemedi.

Peki, değerli arkadaşlar -bunu özellikle vatan, millet, Sakarya edebiyatı yapıp ülkesini, vatanını, milletini düşünmeyenlere söylüyorum, özellikle onlara söylüyorum- Türkiye Varlık Fonu'ndan eski parayla 1 katrilyon 670 trilyon parayı İstanbul Finans Projesi'ne verirken, yandaş müteahhidi kurtarmaya çalışırken milletin hâlini hiç düşünmediniz mi? Bu milletin hâli ne olacak? Parasını ödeyemeyen insanlar cezaevine gidecek, siz kendi yandaşlarınızı kurtarmak için milyarlarca lirayı götürüp vereceksiniz. Bunun neresinde adalet var? (CHP sıralarından alkışlar) Kim inanır bu şekilde çıkardığınız yasaların adil olduğuna?

Avukatlara pasaport verilmesi: Bakın, değerli milletvekilleri, biz hukuk alanında birçok eksiklik olduğunu biliyoruz. Belki de bir İçişleri Komisyonundan geçecek Pasaport Kanunu'nda yapılacak bir düzenlemenin yargı reformunun ilk maddesi olarak gelmesi işte o "makyaj" dediğimiz, "gerçeği saklama" dediğimiz hususun en büyük göstergesidir. Bu pekâlâ yapılabilecek bir düzenleme. Biz bunu desteklediğimizi Komisyonunda ifade ettik, hatta önerge verdik, on beş yıllık olan süre on yıla düşsün dedik. Ama bir gerçek daha var, bugün Türkiye'de avukatlık yapanlar bilir, bir avukatın vize alması zaten problemlidir değil, bu vizeleri alıyor. Hatta yeşil pasaport verdiğinizde Amerika, Kanada, İngiltere gibi ülkeler zaten "Yine git, vize al." diyor, onu da tanımıyorlar. Dolayısıyla bunu yargı reformunun ilk maddesi olarak getirip insanlara alkışlatmanız kimsenin gözünden kaçmıyor. İnsanların gözünü boyamaya çalışıyorsunuz.

Hukuk mesleğine giriş sınavı: Biz burada bir standart olması taraftarıyız. İnsanların kazanılmış haklarına hâle getirilmeden her türlü düzenleme yapılabilir yeter ki meslekteki kalite artsın. Şimdi, özellikle OHAL KHK'leriyle ilgili bizim yargı sistemimizde, mevzuatımızda yapılan bir tahribat var. Bu tahribatın bir an önce önlenmesi lazım. Anayasa'mızda yazmışız, Türkiye'de yargılama yetkisi bağımsız mahkemelere aittir. Mahkemeler de millet adına karar verir. Mahkemelerin verdiği kararın üstüne hiçbir komisyonun bir üst mahkeme sıfatı yoktur. Eğer bir mahkeme herhangi bir şekilde hakkında kovuşturma açılmış, soruşturma açılmış, takipsizlik verilmiş ya da herhangi bir işlem yapılmadan ihraç edilmiş insanların, herhangi bir şekilde mahkûmiyeti yoksa, bunların hepsi bir an evvel aynı pozisyonlarına, haklarına gelmelidir. Hukuk devleti bunun gereğidir. Biz gerek Anayasa'mızda gerek mevzuatımızda gerek altına imza attığımız uluslararası sözleşmelerde bu taahhütlerimizi koyduk ortaya. Yarın öbür gün sizin bu hatalarınız yüzünden bu ülke milyonlarca, belki yüzlerce milyon, belki milyarlarca tazminatlarla karşılaşacak. Dolayısıyla, bu hatadan dönün, bu meseleyi daha fazla uzatmanın anlamı yok.

Yine, teklifte gelen, Adalet Akademisinin kurulması: Komisyonunda dedik ki: Bakın, biz buna itiraz etmiyoruz. Daha önce de Adalet Akademisi kurdunuz ama FETÖ'cüler teslim aldı, sonra gittiniz onu kapattınız. Şimdi, Adalet Akademisi kurulsun ama Allah aşkına bu sefer tarikatlara teslim etmeyin. (CHP sıralarından alkışlar) Artık Türkiye'de tarikatlar üzerinden bir kadrolaşma dönemi son bulsun.

Terörle Mücadele Yasası'nın 7'nci maddesinin ikinci fıkrasına bir ibare ekleniyor, deniyor ki: Eleştiri ve ifade kapsamında olan, düşünce açıklama kapsamında olan, haber verme niteliği taşıyanlar suç olmaz. Şimdi, bu madde niye yazılıyor buraya biliyor musunuz? Yazılmasın demiyorum ama biz defaultle kürsüye sürekli çıktık, dedik ki: Kardeşim, bu kanun kullanılarak insanlar mağdur ediliyor, sizler de geldiniz burada yapılanları savundunuz. Hâlbuki Türk Ceza Kanunu'nun ayrı ayrı birçok maddesinde zaten burada yazdığınız yazıyor, düşünce açıklamak suç değil zaten, eleştirmek suç değil, haber vermek de suç değil. Buraya yazıyorsunuz çünkü görüyorsunuz ki öyle bir uygulama metodu gelişti ki kontrolden çıktı, gelene gidene yanlış ceza veriliyor, istinaf vasıtasıyla da onanıyor, yüksek yargı bile görmüyor.

Şimdi, burada bir olumlu gelişme var, bu ve benzeri bazı hassas suçlarla ilgili temyiz yolunun açılması önemli bir adım. Ama büyük resmi düzeltmeden bunlar bir şey ifade etmez.

Bazı detaylar söyleyebiliriz, anlatabiliriz ancak değerli arkadaşlar, gerçek konu şu, gerçeğe gelmek lazım: Şimdi, Türkiye’de yargının tarafsız ve bağımsızlığını belgelere yazarak asla sağlayamazsınız. Pratikte öyle olması lazım. Şu anda Türkiye’de yargı bağımsız falan değil, bu bir gerçek. Bir bağımlılık ilişkisi yaratıldı. Dünyada ve Türkiye’de de böyledir, Anayasa tarihimizde, geçmişimizde de böyledir. Anayasacılık devlet iktidarının hukukla sınırlandırılması ve bu suretle siyasal iktidarların keyfi yönetiminin önlenmesi amaçlanmıştır. Anayasacılığın temeli budur. Bir insanın nüfus cüzdanı neyse o ülkenin kimliği de anayasasıdır. Dolayısıyla toplumsal mutabakatın en üst kademesi sistemin temel dayanağıdır çünkü biz niye bazı suçlarla ilgili Anayasa ihlalini en ağır suç olarak Ceza Kanunu’nda belirtmişiz? Bu, en büyük sözleşme, Anayasa’ya sadakat. Her birimizin ayrı ayrı bu kürsüye gelip Anayasa’ya sadık kalacağımıza, namusumuz ve şerefimiz üzerine ant içtiğimiz bir ortamda...

Bakın, Anayasa’nın giriş kısmından, başlangıç metninden bir bölümü burada müsaadenizle okuyacağım: Türkiye Cumhuriyeti devletinin temel nitelikleri Türkiye Cumhuriyeti Anayasası çerçevesinde belirtilmiştir. Anayasa’mızın başlangıç metninde Türkiye Cumhuriyeti devletinin vasıflarına yer verilerek millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk milletine ait olduğu, bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun bu Anayasa’da gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı, kuvvetler ayrımının devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyecek belli devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir iş bölümü ve iş birliği olduğu ve bu üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu hüküm altına alınmıştır. Bu hükümlerle Türkiye Cumhuriyeti’nin çevresindeki monarşi, totaliter ve teokratik yönetimlerden ayrılarak kalkınmış çağdaş ülkeler kategorisine yükselmesi amaçlanmıştır.

Değerli arkadaşlar, şimdi, Anayasa’da Cumhurbaşkanının tarafsızlığının kaldırılması, parlamenter sistemden Türk tipi başkanlık modeline geçilmesi yani bütün bir Anayasa’dan sadece bazı kanun maddelerini değiştirerek o Anayasa’nın ruhuna aykırı iş yapılması, denetim mekanizmalarının kısıtlanması, yüksek yargı başta olmak üzere devletin tüm kurumlarına bir kişinin atama yapabilmesini öngören söz konusu değişiklikler 16 Nisan referandumu sonrasında ülkedeki bütün anayasal sistemi ve ona bağlı kanunları sıkıntılı bir hâle getirmiştir. Birçok işlem yürürlüktedir ancak meşruluğu tartışmalı durumdadır.

Değerli arkadaşlar, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı üzerine yapılacak en akıllı iş mevcut Hâkimler ve Savcılar Kurulu ve Anayasa Mahkemesi üye seçimini değiştirip demokratik, çoğulcu bir yapıya kavuşturmaktır. Bir siyasi partinin genel başkanının Anayasa Mahkemesinin 15 üyesinin 12’sini atadığı, HSK’nin yarısını atadığı, yarısını da hâkim olduğu, çoğunluğu sağladığı Meclis eliyle atadığı bir ortamdan bağımsız bir yargı çıkarmamız mümkün değildir.

Değerli arkadaşlar, sözlerimi tamamlamadan evvel... Boğazi kesilerek öldürülen Emine Bulut cinayetinin yargılaması, biliyorsunuz, Kırıkkale’de başladı. Bu olay sırasında orada bulunan kişilerin müdahale etmeyip cep telefonuyla görüntü almasının birilerinin basit duyarsızlığı olarak değerlendirilmemesi gerekir; yaşanan durum toplumsal dayanışmamızın, mağdurun yanında olma tavrımızın, adalet duygumuzun yok sayılmasıdır.

Aynı şekilde, Emine Bulut cinayetinden on altı gün sonra Batman’da otogarda kan davası nedeniyle katledilen birini, Emniyet kuvvetleri dahi dokunmadan, herkesin kameraya çekmesi de bu durumun üzüntü verici bir örneğidir.

Değerli arkadaşlar, sözlerimi bu Meclisin kurulmasında, bu ülkenin kurulmasında, bu vatanın bizlere armağan edilmesinde en büyük payı olan Mustafa Kemal Atatürk’ün bir sözüyle tamamlamak istiyorum: “Adalet gücü bağımsız olmayan bir milletin devlet hâlinde varlığı kabul olunmaz.”

Bu düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekilimiz Sayın Ali Özkaya'ya aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Özkaya.

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen aziz milletimiz; öncelikle bugün Cumhurbaşkanımız ve Başkomutanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından başlatılan Barış Pınarı Harekâtı'nda ordumuza muzafferiyet diliyorum ve askerlerimizin ayağına taş değmeden sağ salım bir şekilde bu süreci tamamlamasını Yüce Allah'tan temenni ediyorum.

Hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının geliştirilmesi, hukuki güvenliğin güçlendirilmesi, adalete erişimin kolaylaştırılması, makul sürede yargılanma hakkının gözetilmesi, yargıya güvenin artırılması ve insan odaklı hizmet anlayışının geliştirilmesi günümüzde ana ilke ve değerler olarak kabul edilmektedir. Bu çerçevede Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanarak 30 Mayıs 2019 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından milletin evi Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde sunulan Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde vizyon olarak güven veren ve erişilebilir bir adalet sistemi ortaya konmaktadır. Önümüzdeki beş yıllık süre boyunca bu belgede belirtilen amaç ve hedefler doğrultusunda faaliyetler yürütülecek, bu belge bir yol haritası olarak hem mevzuat düzenlemesi hem de uygulamalara yön verecektir. İfade hürriyeti ve kişinin düşünce ve kanaatlerinden dolayı kinanmaması, bunların çeşitli yollarla serbestçe ifade edilebilmesi, savunulabilmesi ve başkalarına aktarılabilmesi temel insan haklarıdır. Bu bağlamda ifade hürriyeti birçok temel hak ve hürriyetin özü, unsuru ya da parçası olmanın yanında kişisel ve toplumsal gelişimin kaynağıdır. Çoğulcu demokratik düzenin vazgeçilmez gereklerinden olması nedeniyle ifade hürriyeti birçok uluslararası belgeye konu olmuş ve Anayasa'mızca da güvence altına alınmıştır.

Saygıdeğer milletvekilleri, muhalefet Yargı Reformu Strateji Belgesi'nin Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanmasını ve Cumhurbaşkanımız tarafından da sunulmasını genel olarak eleştirmekte ve Anayasa'nın 88'inci maddesi ve İç Tüzük'ün 77'nci maddesinde geçen milletvekillerinin kanun teklifi vermesine engel teşkil ettiğini söylemektedir. Bizce bu doğru değil. Bu kanun teklifinin altında benim, saygıdeğer grup başkan vekillerimizin ve 62 milletvekili arkadaşımızın imzası var. Elbette ki bir kanun teklifinin hazırlık safahatı sırasında bu kanuna en çok ihtiyaç duyan idare organlarının, Adalet Bakanlığının, Yargıtayın, Danıştayın, istinaf mahkemelerinin, baroların, üniversitelerin, bütün alanların bilgilerinin toplanması, hazırlanması, bir belge olarak oluşturulup daha sonra bunun milletvekilleri tarafından çok ciddi bir etütten sonra kanun teklifi hâline getirilmesi son derece normaldir. Biz de bu kanuna milletvekili arkadaşlarımızla birlikte haziran ayı itibarıyla başladık. O günden bugüne kadar onlarca toplantıdan sonra bu aşamaya getirildi ve sunuldu. Bundan sonra da buna benzer şekilde kanunlar her zaman sunulacaktır.

Bu kanun teklifinde arkadaşlarımız sık sık “Efendim, burada bir reform yok, burada yeni bir şeyler yok, neden buna ‘yargı reformu’ diyorsunuz?” diyorlar. Evet, burada ciddi manada yeni yeni reformlar var. Bu bir süreç, düşünülen yargı paketleri belki dört, belki beş, belki altı olacak. Bu ilk paket, ilk pakette belirlediğimiz öncelik sıraları var. Bu öncelik sırasına göre ifade hürriyetini daha çok geliştirelim, bunu teminat altına alalım ve mümkün olduğu kadar da bunu koruyalım arzu ediyoruz.

Kanun teklifimizi hazırladıktan sonra, Meclise vermeden önce, Sayın Grup Başkan Vekilimizle beraber muhalefet partilerimiz CHP, MHP ve İYİ PARTİ'yle toplantılara katıldım. Teklifimizi, önerilerimizi verdik, “Eğer düşünceniz, eleştireceğiniz, katkı sunacağınız hususlar varsa bunları da memnuniyetle kendi değerlendirmelerimizle birleştirerek teklife alabiliriz.” dedik ve bunların da bir kısmını teklifimize aldık. Bundan da son derece mutluluk duyarız. Çünkü “adalet” gibi bir kavramın en geniş manada konsensüsle Meclisin gündemine getirilmesi, yargılamaya dair temel ilkelerin geniş bir konsensüsle getirilmesi son derece önemlidir ve uzun vadeli olmasının da önemli amaçlarından birisini oluşturmaktadır.

Burada getirdiğimiz değişiklikle 20 Temmuz 2016 itibarıyla istinaf mahkemelerimiz yargılamaya başladı ve gerçekten önemli bir kısmı hızlı şekilde kararlar verdi, kararların çok önemli bir kısmı da kesinleşti. Belirli suçlar var “Düşünce açıklaması ifade hürriyeti kapsamında mıdır yoksa bunun aşılmasıyla hakaret midir, terör örgütünün propagandası mıdır, halkı kin ve düşmanlığa tahrik midir, Türklüğü aşağılamak mıdır, Cumhurbaşkanına hakaret midir?” diye. İşte ifade hürriyeti olarak düşündüğümüz temel 13 suçta, istinafta kesinleşen bu suçlara temyiz yolunu açıyoruz. Bu, belki istinaf sistemimizi kısmen delen bir sistem ama korunan menfaat, korunan değer Türkiye’nin daha özgürleştirilmesi, daha çok ifade hürriyetinin teminat altına alınması açısından sistemimizi delmeyi göze alıyor ve bu hususları Yargıtayın denetimine açıyoruz. Yargıtayın geliştireceği içtihatlarla istinaf mahkemelerine ve yerel mahkemelere yön verilecek, bunun sonucu olarak da ifade hürriyeti daha geniş manada, evrensel manada teminat altına alınmış olacaktır.

Bugün itibarıyla, kanun çıktığından itibaren on beş günlük süreyle kesinleşmiş davalar açısından bir temyiz süresi doğuyor. Dava kesinleşme şerhi otomatik olarak temyizle birlikte kalkacağı için yerel mahkeme tutuklu sanıkların tutukluluk hâlinin devamına veyahut da tahliyesine dair bu konuda bir karar verecektir.

Yine, burada önemli bir husus daha getiriyoruz Terörle Mücadele Kanunu’nun 7’nci maddesinin ikinci fıkrasına ve “Haber verme sınırlarını aşmayan ve eleştiri mahiyetinde olan açıklamalar ifade ve düşünce açıklaması suç oluşturmaz.” diyoruz.

Efendim, bu, mevcut Türk Ceza Kanunu’nun 218’inci maddesinin son fıkrası ve 301’inci maddesinin üçüncü fıkrasında var, doğru. O suçlar kapsamında orada ifade ediyor, diğer bölümlerde ifade etmiyor. Anayasa’nın 26’ncı maddesindeki temel alan hususu buraya da dercederek daha güçlü bir şekilde Terörle Mücadele Kanunu kapsamında oluşan açıklamaları teminat altına alıp Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ve Yargıtayımızın, Anayasa Mahkememizin geliştirmiş olduğu içtihatları buraya da dercediyoruz.

Yine, 5651 sayılı İnternet Kanunu’nun malum 8, 8/A, ve 9’uncu maddeleri var, internete erişimin yasaklandığı hususlar. Mevcut kanunda, Anayasa Mahkemesinin bir norm denetimi sırasında BTK Başkanının doğrudan kapatma yetkisini sınırladık kademeli olmadığı için. Biz de burada bir kademeli sınırlamayı getiriyoruz. Eğer bir internet ortamındaki yayın URL bakımından doğrudan o sayfaya, o içeriğe erişilebiliyorsa o içerik kapatılacak. Yer sağlayıcılar ve erişim sağlayıcılar Türkiye’de ise o sayfaya erişimi kapatmak mümkün oluyor ancak yer sağlayıcılar yurt dışında olduğunda, her zaman o sayfaya, o içeriğe engel koymak mümkün olmadığı için bu sefer de öncelikle onu kapatmayı, mümkün değilse sayfayı o zaman kapatmayı esas alıyoruz ve bu manada da Anayasa’nın öngördüğü bir kademeliliği, bir orantılılığı korumuş oluyoruz.

İstinaf düzenlemelerinde ciddi ve temel, önemli değişikliklere de gidiyoruz. Az önce söylediğim gibi, 20 Temmuzdan itibaren, 2016’da yürürlüğe giren uygulamayla birlikte, tabii, her gün yeni yeni ihtiyaçlar doğuyor. Kanunun uygulanması sırasında ortaya çıkan düşünceleri, fikirleri İstinaf mahkemelerimizin önerdiği ve “Bunlar olduğu zaman yargılama daha hızlı, daha adil bir şekilde yapılabilir” düşüncelerini kanunumuza dercettik. Ne yaptık? İstinaf mahkemesinin düzelterek onama yetkisini genişletiyoruz. Başka bir araştırmaya ihtiyaç duymadan –şahsi cezasızlık hâli olabilir, cezanın indirilmesi hâli olabilir- ceza verilmesine yer olmadığına, gerek olmadığına karar verilmesi gerekirse bu durumda mahkemenin duruşma açmaksızın dosya üzerinden karar verme imkânını getiriyoruz.

Yine, bozma yetkisini genişletiyoruz. Soruşturma ve kovuşturma bir şarta bağlandı. Diyelim ki bir memur için izin alınmadan dava açıldı veyahut da Vergi Usul Kanunu’na göre Maliyenin görüşü alınmadan dava açılmışsa işte burada bozma yetkisini getiriyoruz ki usul kuralları eksik bir şekilde uygulanmamış olsun.

Yine, istinaf mahkemelerinde şöyle bir sorun var: Yerel mahkeme kararını verdi, istinaf mahkemesine gitti, duruşma açacağız. Duruşma açtık, sanık duruşmaya gelmiyor. O zaman ihzar mı yapmalıyız, yoksa duruşmaya devam mı etmeliyiz? Nasıl olsa ilk derece mahkemesinde yüz yüzelik ilkesi gereğince sanık dinlendi, tebligat yapıldı hem sanığa hem avukatına, gelmiyorsa ve sanığın da aleyhine bir ceza verilmeyecekse, daha az bir ceza verilecekse o zaman yargılamayı uzatmayalım ve davayı sonuçlandıralım arzu ediyoruz.

Yine, bir diğer husus: Ceza Usul Kanunu'muzun 308'inci maddesinde başsavcılık itirazı olarak düzenlenen bir müessese vardır. Eğer Yargıtayda bir ceza davasında karar sonuçlanmış ise ve Yargıtay başsavcılığı "Burada bir hata var." diyorsa ilgili dairesi inceler, dairesinin kararından sonra Ceza Genel Kurulu buna karar verir. Daire düzeltirse orada sonuçlanır, düzeltmezse Ceza Genel Kurulu karar verir. Biz bunu istinaf mahkemelerimize de getirdik. İstinaf mahkemesi başsavcılığının itirazı üzerine aynı daire karar veriyor. O zaman bir etkin norm denetimi, vaka denetimi yapılamıyor. Bunun için dedik ki: İstinaf mahkemelerinde bir üst kurul oluşturalım. 1 istinaf başkanı, 4 daire başkanından müteşekkil bir heyet bu itirazları incelesin ve buna göre de daha etkili bir norm denetimi, bir dosya denetimi, hukuk denetimi yapılınsın arzu ettik.

Yine idari yargıda olmayan "SEGBİS" dediğimiz görüntülü olarak bir mahkemenin bir başka mahkemedeki ilgiliyi dinlemesi sistemini ceza usulünden, hukuk usulünden İdari Yargılama Usul Kanunu'na da değiştiriyoruz ve oraya da getiriyoruz.

Mağdur hakları çerçevesinde bu kanunda önemli değişiklikler yapıyoruz. Aile mahkemelerimizde sosyal çalışmacılar, psikologlar var. Her aile mahkemesine bağlı olarak çalışıyorlar. Bir mahkemede 3 sosyal çalışmacı var, diğer mahkemede olmayabiliyor. O zaman bu mahkemedeki birinci aile mahkemesinin uzmanı ikinci aile mahkemesine bilirkişi olarak gidiyor ve ciddi manada sorunlar çıkıyor. Bunların hepsini bir adliyede havuz sistemine alıyoruz, tevziyle hangi mahkemenin ihtiyacı varsa oradaki uzmanlar o aile mahkemesinde veya cumhuriyet savcılığının soruşturmada ihtiyacı olduğu şekilde orada görevlendirilebilecekler.

Yine, çok önemli bir müessese, çocuk izleme merkezleri ve adli görüşme odaları oluşturuyoruz. Çocuklara karşı işlenen cinsel suçlarda ve cinsel saldırı suçlarındaki ifadeler çocuk izleme merkezinde alınacak artık. Bunun sonucu olarak cumhuriyet savcısı o odanın arkasında bulunacak, ilgili uzman mağdur ile beraber yüz yüze konuşacak, savcının sorduğu sorular alınacak, kamera kaydı alınacak ve bu gizli bir belge olacak. Bu belgeyi sanık ve avukatı ancak mahkemede dava sırasında yazı işlerinin göstereceği şekilde görebilecek, inceleyecek; bu belge yazıya dökülecek, yazıya döküldükten sonra gizlilik belgesi olacak, sanığa, mağdura, taraflara belge verilecek; bu video kayıt verilmeyecek. Mahkeme isterse tekrar mahkemede değil naip hâkimle çocuk izleme merkezinde bu çocuğun tekrar sorgusunu yapabilecek. Eğer bu belge, bu video kayıt, dosyadaki gizlilik belgesi olan belgeyi, birisi kişisel veriyi yayınlarsa suçunu artırıyoruz, 1 kat daha fazla ödesin çünkü çocuklarımızın mağdur olmasını arzu etmiyoruz, yaşadığı travmayı bir kere daha yaşamamasını arzu ediyoruz.

Bu yargı reformunun önemli reformlarından biri de savcılara vereceğimiz yeni yetkiler. Ön ödemeyi genişletiyoruz, 3 taksit hâline getiriyoruz. Uzlaşmayla ilgili 2 yeni suç esastır. Arkadaşlar, uzlaşmada ciddi manada başarı elde ediliyor. 250 bin dosyanın yaklaşık 100 bin dosyası uzlaşmayla sonuçlanıyor. Şimdi, bu alternatif sistemleri daha da artıralım arzu ediyoruz ve böylece de yargı, mümkün olduğu kadar mahkemenin önüne varmadan hızlı bir şekilde sonuçlansın ve etkin bir mücadele yapsın.

Hukuk sistemimize yeni iki kavramı daha getiriyoruz; bir, seri muhakeme usulü; iki, basit muhakeme usulü. Seri muhakeme usulünde 13 suçta, her şeyiyle sabit, ispatı çok kolay olan suçlarda cumhuriyet savcısına ciddi bir yetki veriyoruz, diyoruz ki: "Sanıkla oturup konuşabilip... Eğer siz bu yöntemi kabul ediyorsanız, belirtilen, kanunda öngörülen suçun yarısını kabul ederseniz, bu erteleme

imkânı vesaire de olabilir...” Mahkemeden talepnameyle istekte bulunacak ve o gün karar verilecek. Karara itiraz hakkı yine var ancak aynı gün sonuçlanabilecek. Bugün, beş yıl yargılamanın sonunda hükmün açıklanmasının geri bırakılmasıyla ortadan kalkan sistem aynı gün sonuçlanıp aynı gün karar verilebileceği için çok daha etkin bir mücadeleyi yapmış olacağız.

Kamu davasının ertelenmesini bugün bir yıllık suçlar için uygulayabiliyoruz, şimdi bunu iki yıla çıkarıyoruz. 250 bin dosyadan 1.500 civarında dosyaya karar verilmiş, bunun daha etkin uygulanması için cumhuriyet savcısının yetkilerini artırıyoruz. Eğer şüpheli, mağdurun zararlarını öderse, daha önce bir suç işlememişse, kanunda belirtilen şartları taşıyorsa kamu davasını beş yıl süreyle savcılarımız erteleyebilecek ve bu süreç içinde de ilgili kişi takip altında tutulacak. Bu yargı reformunun çok önemli, belki de gerçek reformlarından birisi, soruşturma sırasında tutukluluğa sınır getiriyoruz.

Arkadaşlar, bu, cumhuriyet tarihi boyunca hiç olmayan bir şeydi. Şimdi bir yıl ile terörle ilgili suçlarda 2+5 yıl 7 yıl olan soruşturma ve kovuşturmadaki toplam tutukluluk süresini asliye cezalık suçlarda altı ay, ağır cezalık suçlarda bir yıl, Terörle Mücadele Kanunu’ndan suçlarda bir buçuk yıl artı altı ay olmak üzere iki yıl ile sınırlıyoruz. Eğer iki yıl içinde çok sanıklı bir davada bile olsa savcı iddianamesini tanzim etmiyorsa, davayı açamıyorsa artık şüpheli tutuklu kalmayacak. Bunun bence çok tarihî bir yenilik olduğunu, çok tarihî bir reform olduğunu belirtmek isterim. 12-15 yaşındaki çocuklarımız için bu süreleri 1/2, 15-18 yaşındaki çocuklarımız için de bu suçu 3/4 oranında indiriyoruz.

Tabii, süre de sınırlandıkça.. Çok önemli konular var, bunların bir kısmını az önce belirttik: Kamu davasının ertelenmesi. Bu konuda iki husus daha getiriyoruz. Bir: Avukatlar açısından pasaportlar. On beş yıllık kıdemli avukatlara yeşil pasaport verilmesi. Arkadaşlarımız “Bu bir reform değil.” diyorlar. Ben 1987 yılında hukuk fakültesine başladım, o gün konuşuluyordu avukatlara yeşil pasaport verilmesi. Otuz iki yıl oldu, bugün getiriyoruz. Arkadaşlar, bu gerçekten avukatlar açısından önemli bir imtiyazdır. Birçok meslektaş da diğer serbest meslek sahipleri de, doktorlar, noterler, hepsi “Bize verin.” diyorlar. Avukat meslektaşlarımız yurt dışına ciddi manada davaları, bilimsel programları için gidiyorlar, onlara önemli bir katkı sağlıyoruz. Tabii, burada birkaç istisna husus var, bunlar da Genel Kurulumuzun takdirinde olan konudur. “Devlet olarak normal, seyahat hürriyetini isteyen her vatandaşa gri pasaportunu veriyoruz Anayasa’nın 23’üncü maddesindeki seyahat hürriyeti çerçevesinde. Ancak yeşil pasaport, devletin belirli kamu görevlilerine verdiği ilave bir atfeti. O zaman yeşil pasaport verdiğim kişilere daha fazla sınırlamayı dikkate alabilirim.” diyor. Bu da son derece anlaşılabilir bir husustur. Avukat meslektaşlarımıza şimdiden kanun yasalastığında hayırlı olsun diyoruz.

Yine hukuk meslekleri için çok tarihî bir sınav getiriyoruz. Artık hukukun temel meslekleri olan avukatlık, hâkim ve savcılık, noterlik, bu dört meslek açısından hukuk fakültesini bitiren herkes genel bir sınava girecek. Bu sınavdan en az 100 sorudan 70 puan alanlar avukatlık ve noterlik için staja başlayacak, hâkimlik ve savcılık için ise esas o sınava müracaat edebilecek. İdari yargı hâkim ve savcıları için ise siyasal bilgiler fakültesi, iktisadi idari bilimler fakültesi, iktisat ve maliye bölümünden mezun olanlar idari yargı ön sınavına girecekler. Bu kişilerde mevcut kanunda, geçmiş kanunda da yüzde 20 esas alındığı için yine yüzde 20’yi belirtiyoruz, Genel Kurulun takdirinde. Burada “örgün eğitim” kelimesi de ilave edilerek hukuk fakültelerinden mezun gençlerimizin hukuk eğitiminde, hukuk mesleğinin icrasında çok daha iyi bir noktaya, çok daha kalifiyeli bir noktaya getirilmesi hepimizin arzusu.

Hukuk her zaman toplumların direğidir. Hukukun temel ilkelerini ne kadar sağlam hâle getirirsek hukuku ne kadar etkin bir şekilde uygularsak bu toplum çok daha mutlu ve huzurlu bir yaşamı elde eder. Bizim de bütün amacımız, bütün gayretimiz gerçekten bunadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkaya, devam edin.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bu kanun ve inşallah bundan sonra getirilecek diğer paketler var. Hepsini bir bütün hâlinde arka arkaya tamamlamalıyız ve bunları sağladıktan sonra hâkim ve savcılarımızın en geniş manada bağımsız ve teminatı tam bir şekilde doğru karar vermeleriyle kanun yolları denetimi sonrası toplumda huzuru ve refahı sağlamalıyız.

Benim en büyük arzum şudur: Bir mahkemenin önüne gelen ihtilafın o mahkeme tarafından tam bir şekilde çözülmesi. Mahkeme tarafından öyle bir çözüm olmalı ki taraflar bir kez daha yargının önüne gelmeyi arzu etmesinler. Biz onu sağladığımız gün, yargılama felsefemizin değişikliğiyle, hukuk usulü ve ceza usulünde yapacağımız değişikliklerle bu sistemi kırdığımızda, yargılamayı kökünden çözdüğümüzde ihtilaflar çok daha az gelecek; yargı dışı uyuşmazlık, alternatif uyuşmazlık yöntemleriyle daha etkin, daha verimli yöntemleri getirdiğimizde toplum arasındaki ihtilafların, uyuşmazlığın sulh yoluyla giderilmesi toplumdaki mutluluğu ve huzuru artıracaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Özkaya.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bir avukat olarak hem hukuk fakültesindeki mezunlara getirilen temel hukuk sınavı hem de avukat meslektaşlarımıza getirilen pasaport verilmesi; tutukluluk süresindeki sınırlama, yeni yargılama yöntem ve usullerinin getirilmesinin gerçek birer devrim, gerçek birer hukuk reformu olduğuna inanıyor, yüce Meclisimize saygılar sunuyorum. Kanunumuzun hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağım.

Şahıslar adına ilk söz Çanakkale Milletvekilimiz Sayın Muharrem Erkek'e aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Erkek.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Somut bir dava dosyasıyla başlamak istiyorum bir hukukçu olarak. Bu sıralarda birlikte görev yaptığımız Eren Erdem, bugün tutuklulukta tam 467'nci günü bitiyor, Silivri Cezaevinde. Dosyasını çok iyi biliyoruz, çok iyi inceledik. Eren Erdem dört yıl iki ay hapis cezası aldı, FETÖ terör örgütüne üye olmamakla birlikte FETÖ'ye yardım etmekten. 2011 yılında Nurjuvazi kitabını yazan Eren Erdem. O zaman iktidar Fetullah Gülen hazretleriyle birlikte yürürken Eren Erdem bu yapılanmayı tüm çıplaklığıyla ortaya koydu, hatta Bank Asya dava açtı, kitabını toplattı çünkü kitabın içinde bugün birçoğunun gördüğü gerçekler vardı. Nurjuvazi kitabını yazan Eren Erdem, Selam Tevhid davasında sanık olan Eren Erdem. Selam Tevhid davasını açan, yürüten hâkimlerin, savcılarının hepsi cezaevinde. Bu kişiye FETÖ'ye yardımdan hapis cezası verildi ve cezaevinde. Eren Erdem'in beş yıl telefonları dinlendi, bir tek aleyhinde bir şey bulunamadı, tertemiz. Beş yıllık HTS kayıtları incelendi, bırakın konuşmayı, bir caddede bile bir FETÖ'cüyle birlikte bir araya gelmemiş. SMS kayıtları incelendi, hiçbir şey bulunamadı. MASAK raporları, hepsi lehine. Peki, ne bulundu? Gizli bir tanık. Yalnızca dosyada gizli bir tanığın ifadesi. O gizli tanık da duruşmada bir gün çıktı "Beni Eren Erdem'in aleyhinde tanıklık yapmaya zorladılar." dedi. Çok gariptir ki bu gizli tanık aynı zamanda bu davada sanık da, hem gizli tanık hem sanık. Hukukçular çok iyi bilirler; aynı dava dosyasında bir sanığın suç atımıyla diğer sanık cezalandırılmaz, başka deliller olması lazım. Aleyhinde somut hiçbir delil yok dosyada. O gizli tanığın bu itirafından sonra, ki kimlerin de o gizli tanığı yönlendirdiği biliniyor, isim vermeyeyim şimdi, kürsüden isim vermek doğru olmaz ama dosyada var; tahliye edildi oy birliğiyle esas mahkemesi tarafından. Daha cezaevinden çıkamadan itiraz edildi apar topar, bir sonraki mahkemenin o klasörlerce dosyayı incelemesi mümkün değil, beş dakikada tahliye kararını kaldırdı. Sonra aynı mahkeme herhâlde çok baskı altında, yargı yürütmenin tahakkümü altında bu cezayı vermek zorunda kaldı.

Aynı dosyadan tefrik edilen başka bir sanık altı yıl ceza aldı -tutuksuz- tahliye edildi hükümlerle, Eren Erdem dört yıl iki ay aldı, hâlâ cezaevinde. Bunu niçin paylaşıyorum? Bu sıralarda birlikte çalıştığımız bir arkadaşımız -hani yargı reformunu konuşuyoruz ya- diyor ki: “Ya, siz bunu reform olarak niye nitelemiyorsunuz? Bu pakete bakarak bunu yapmayın.” Biz zaten yalnızca bu pakete bakarak yapmıyoruz ki, daha çok paket gelecek, biliyoruz. Bu paketlerin dayanağı ne? Strateji belgesi, dayanağı o.

Şimdi, hak ve özgürlükler nerede? Anayasa’da. Yargıç güvencesi nerede? Anayasa’da. Orada teminat altına almanız lazım yargıç güvencesini, başka türlü anlamı yok ki. Hâkimler ve Savcılar Kurulu nerede? Anayasa’da. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun Başkanı Adalet Bakanı, Bakan Yardımcısı doğal üye. Bir siyasi partinin genel başkanı –ki bunu siz yarattınız- üye atıyor direkt Hâkimler ve Savcılar Kuruluna. Siyasetten uzaklaştırmamız gerekirken daha da siyasetin içine soktuk Hâkimler ve Savcılar Kurulunu. Hâkimler ve Savcılar Kurulunu düzenlemeden yargı reformu olabilir mi? “Yargı reformu” dediğiniz şey “bağımsız yargı” dediğiniz şey somut olarak nedir? Hâkimin bağımsızlığıdır. Hâkimler korkuyor bugün. Hâkimler ve Savcılar Kurulunda bir düzenleme yok. Strateji belgesinde bir Anayasa değişikliği var mı? Onun için, biz “Bu bir reform değil.” diyoruz, reform değil. Bu, bazı kanunlarda değişiklikler yapan kanun teklifi. Olumlu olanları zaten destekliyoruz ama bir reform değil. Lütfen... Özellikle hukukçuların bunu bir reform olarak nitelemesi bence adalete büyük bir saygısızlık. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bakın, asıl sorunuz ne biliyor musunuz? Asıl sorunuz zaten bu sistemin ta kendisi. Biz 16 Nisan 2017 tarihinde parlamenter sistemden başkanlık sistemine geçmedik çünkü çok iyi biliyorsunuz, başkanlık sistemi çok sert kuvvetler ayrılığını gerektirir. Biz başkanlık sistemine geçmedik, biz bir tek adam rejimine geçtik. (CHP sıralarından alkışlar) Asıl sorunuz bu ve siz yürütmenin başı olan Cumhurbaşkanını bir siyasi parti genel başkanı yaptınız, mecbur olmadığı hâlde Anayasa’ya göre. E, yürütmenin başı, e, yasama organında da çok sayıda milletvekiline sahip bir siyasi parti genel başkanı, nerede kuvvetler ayrılığı? Kuvvetler ayrılığının olmadığı yerde hukuk devleti olur mu? Dünyanın hangi gelişmiş ülkesinde yüksek yargıçlar, yüksek yargı organlarının başkanları -Yargıtay başkanı, Danıştay başkanı, Sayıştay başkanı- bir siyasi parti genel başkanı huzurunda ayağa kalkar? Kalkmaz. Kalkarsa ne olur? Yargı bağımsız ve tarafsız görünemez. Toplumun gözünde artık o tarafsızlık, bağımsızlık bitmiştir. Amerika’da başkan bir salona girdiği zaman oradaki yargıçlar ayağa kalkıyor mu? Kalkmazlar çünkü kalktıkları anda zaten -ne reformu- bağımsızlık, tarafsızlık ortadan kalkıyor. Bir siyasi parti genel başkanı huzurunda adli yıl açılışı yapılmaz, yapılırsa yargı bağımsız ve tarafsız gözükemez. Bir siyasi parti genel başkanı huzurunda hâkim, savcı kuraları çekilmez, çekerseniz bağımsızlık ve tarafsızlıktan bahsedemezsiniz. Onun için toplumda adalete olan güven yok oldu, onun için artık insanlar, sokaktaki vatandaş kanun önünde eşitliğe inanmıyor çünkü şu anda Cumhurbaşkanı parlamenter sistemde herhangi bir siyasi partiyle bağı olmayan bir cumhurbaşkanı değil, yürütmeyi temsil ediyor tek başına yani yürütme, icra. Yargı onun önünde ayağa kalkar mı? Hani reform konuşuyoruz ya, bağımsızlık ve tarafsızlık konuşuyoruz ya.

Meslektaşlarımıza yeşil pasaport, ne güzel verelim, önemli bir şey ama reform değil. Silahların eşitliğini sağlayabiliyor musunuz iddia makamıyla savunma makamı arasında? Asıl reform odur. 2015 yılında Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizzat tarafımca imzalanan avukat meslektaşlarımıza yeşil pasaport talebi var, niçin gündeme almadınız, niçin kabul etmediniz? Madem önemli bu kadar, neden?

Bakın, OHAL düzeninde, 16 Nisan 2017’de OHAL devam ederken -OHAL demek hak ve özgürlükler, demokrasi, hukuk askıda demektir- OHAL şartlarında iktidar ne yaptı? Anayasa’yı araç olarak kullanıp yani suistimalci bir Anayasa değişikliğiyle otoriter bir sistemi meşrulaştırmak istedi. Bugün onun için bu sorunları yaşıyoruz, onun için bu strateji belgesine biz “makyaj” diyoruz, adalete olan güvensizliği örtmek için. Reform değil. Yani bu pakete dayanarak söylemiyoruz bunu yalnızca, strateji belgesine dayanarak söylüyoruz. Peki, sonuçta ne oldu? Adalete olan güven yok oldu, artık

sokaktaki vatandaş adaletle güvenmiyor; bu çok önemli bir şey. Asıl beka sorunu nedir? Devletin temeli adalettir. Adalet çürürse işte o zaman devletin bekası tehlikeye girer. (CHP sıralarından alkışlar) Adalet olmazsa, adalet çürürse, ekonomi o zaman krize girer. Aş, iş, ekmek olmaz adalet olmazsa, ekonomik büyüme de olmaz. Onun için gelin bir reform yapalım. Samimiyseniz eğer reform konusunda, gelin Anayasa'yı değiştirilelim, eğer samimiyseniz. Ne oldu sonuçta? Ne yaptınız? Bakın, son beş yılda hukukun üstünlüğü endeksinde 50 basamak geriledik. 2014'te 59'uncu sıradaydık, yıl 2019 109'uncu sıradayız. İşte tablo bu. Tek adam rejiminin adaleti getirdiği nokta. Yolsuzluk algısında 25 basamak geriledik, çünkü hukuk devleti yok. Yolsuzluk algısında da sürekli geriliyoruz. Hukukun üstünlüğü endeksinde...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sakin ol hemşehrim, sakin ol!

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Hiçbir sorun yok. Konu adalet olunca... Bakın, büyük adaletsizlikler var. Sayın Turan, suçsuz insanlar cezaevinde, sizin için bunun hiçbir önemi yok mu?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – FETÖ'cüler.

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Ben heyecanlanıyorum adalet için.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Can Dündar, FETÖ'cüler...

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Gelin, tüm adaletsizlikleri adaletle ortadan kaldıralım.

Hukukun üstünlüğü endeksinde...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sen nereden biliyorsun?

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Askerî öğrenciler cezaevinde. FETÖ darbe girişimini onlar mı yaptı?

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Nereden biliyorsun?

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Askerî öğrenciler mi yaptı darbe girişimini? (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hiç yakışmıyor sana. Çok yanlış, tarihe geçiyor.

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Gencecik, pırıl pırıl çocuklar mı yaptı?

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Kim aldı onları?

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) - Siz aldınız, iktidardınız, yıllarca beraber yürüdünüz. Kim aldı? Biz mi aldık? (CHP sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Senin dönemin de parlak değil, hiç parlak değil.

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Bakın, hukukun üstünlüğü endeksinde dünyada ilk 10 ülke, biliyorsunuz hepiniz, Danimarka'sı, Norveç'i, Almanya'sı, şusu busu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Erkek.

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Ama dikkat, hepsi de parlamenter sistemle yönetiliyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok özlersiniz o eski günleri.

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Bakın, dünya mutluluk endeksinde ilk 10 ülke -Finlandiya, Danimarka, Norveç, İzlanda, Kanada...- bir tek başkanlık sistemi yok ama son 10 ülkede de bir tek parlamenter sistem yok. İşte, Türkiye'yi hukuksuzluğa, adaletsizliğe, mutsuzluğa ittiniz. Anayasa'da yazması yetmez. 1876 bizim ilk anayasamız, Kanuni Esasi, 86'ncı madde: "Mahkemeler her türlü müdahaleden azadedir." Çok önemli bir cümle, değil mi? Yazıyordu ama Abdülhamit Anayasa'yı askıya aldı, o hüküm de gitti Anayasa'yla beraber. Anayasa'da yazması yetmez; zihniyet, uygulama önemli. Siz bugün adaletin kılıcını körelttiniz, adalet terazisinin kefelerini bozdunuz. Adalet tanrıçasını mı kandırmaya çalışıyorsunuz burada bu belgeyle? (CHP sıralarından alkışlar) O kadar kandırmaya, kandırılmaya alışmışsınız ki. Bizim derdimiz, bizim mücadelemiz demokrasi mücadelesi; hak, hukuk, adalet mücadelesi.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şahıslar adına son söz, Manisa Milletvekilimiz Sayın İsmail Bilen'e aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Bilen, süreniz on dakika.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, yüce heyetinizi, siz değerli milletvekillerini ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, konuşmama başlamadan önce, vatanımızın bütünlüğüne, devletimizin bekasına, 82 milyon vatandaşımızın huzur ve güvenliğine yönelik tehdit, tehlike oluşturan tüm terör örgütlerine karşı bölgemizin istikrar ve huzuruna katkı sağlayan, gücünü asil milletimizin sevgisi, güveni ve doğasından alan şanlı ordumuza Güvenli Bölge Harekâtı'nda başarılar diliyorum; tüm güvenlik güçlerimizin Allah yâr ve yardımcısı olsun diyorum.

Kıymetli arkadaşlar, ben de kanun metniyle ilgili bir kısım şeyleri hazırladım, sizlerle de paylaşmak istiyordum. Ali Özkaya Bey ve diğer hatipler kısmen bunlara değindiler. Yaklaşık otuz yıllık hukukçuluk mesleğini icra eden bir arkadaşınız, bir kardeşiniz olarak söylüyorum, eskiden beri ifade edilen bir husus var: Yargı bağımsız olsun. Eyvallah, buna hiç kimsenin itirazı yok ama ya cılız bir sesle ya da kimsenin duymayacağı şekilde tarafsız olmasını söyleyen arkadaşlarımız var.

Şimdi yargıya bir bakalım. Otuz-otuz beş yıl avukatlık mesleğini icra etmiş bir hukukçu olarak söylüyorum. Geciken adalet, adalet miydi? İdeolojisine göre karar verenler hâkim miydi, yargıç mıydı, adalet mi dağıtıyorlardı bu ülkede? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Vicdanlarınıza sesleniyorum. İktidar olmuş bir partiyi kapatmak üzere ilk önce uyduruk deliller oluşturacaksınız, düdük çaldığında başcavuşun önünde esas duruşa geçeceksiniz, ondan sonra yargının bağımsızlığından ve tarafsızlığından söz edeceksiniz. Hiç unutmam, yüksek bir yargıç mensubu “Cüzdanım ile vicdanım arasında sıkışıyorum.” demişti. Böyle bir yargısı vardı bu ülkenin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sosyolojinin genel bir kaidesi vardır: Suimisal emsal olmaz.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Üstadım, üstadım, bakın, hukuk...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Suimisal emsal olmaz.

CAVİT ARI (Antalya) – 2004'te dedi, sizin iktidarınız döneminde.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Devam et İsmail ağabey.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Yani hamaset yapabiliriz, popülizm de yapabiliriz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hiç hamaset yapmıyoruz. Kötü örnek, örnek değil, iyi şeylerden bahsedelim.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Bakın, eyvallah, o zaman adaletin içinde bulunduğu durumdan bugünkü geldiği noktaya bir bakalım. Adalet merdiven altında dağıtılmaya çalışılırdı.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Geldiği nokta rezillik, rezillik.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Bakın otuz yıllık deneyimim var dedim. Kıymetli arkadaşlar, hukuk davalarında dava sürüncemede kalsın diye zaman zaman temyiz yapılır. Kanuni faiz oranı yüzde 30'du, enflasyon yüzde 170, hatta bazı gecelerde yüzde 7 binler, 8 binlerdeydi. Yargıtaydan karar gelinceye kadar para, alacak pula dönerdi, vatandaş hakkına hukukuna erişemezdi.

Geliyorum ceza davalarına. Mağdur aileler mahkemeye müracaat eder, kendilerine zulüm veya baskı uygulayanlardan şikâyetçi olurlar, dosya Yargıtaya gelir zaman aşımından hakkına hukukuna erişmeden bu insanlar belki öbür dünyaya irtihal ederdi. Şimdi o dönemlerin özlemi içerisindeyiz; üzülürüm.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Örnekler ver, somut.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Çok üzülürüm.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ağabey, yargı reformunu anlat sen. Devam et ağabey.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Efendim, yargı reformuna bir bakalım, geçmişten bugüne... Yetersiz de bulabiliriz, kifayetsiz de bulabiliriz, daha mükemmelini de isteyebiliriz. Anayasa değişikliği konusunda -Muharrem Bey'e katılıyorum- bir heyet oluşturduk. "Sizler de iştirak edin, sizler de üye verin; beraber sivil bir anayasa yapalım." dedik. "Mutabakat sağladığımız 55 maddeyi gelin geçirelim." dedik. O dönemde de ben Parlamentodaydım, yanaşmadınız, uzak durdunuz. Sonraki heyete eleman vermediniz, üye vermediniz.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Yanaştık. Masadan kalktınız.

İSMAİL BİLEN (Devamla) - Ve dolayısıyla, sivil bir anayasayı maalesef üzülererek söylüyorum, bu Parlamentoda başaramadık, geçiremedik. Keşke sivil bir anayasa yapabilsaydık. Bunu güzel bir çağrı, bir davet olarak kabul ediyorum; yarından tezi yok hemen sivil bir anayasayı da yapalım.

Yargıçlar, yüksek mahkemeler devlet başkanına ya da Hükûmete yönelik aleyhte kararlar aldığımda bağımsız oluyorlar, tarafsız oluyorlar, ideolojilerine göre karar verince tarafsız ve bağımsız oluyorlar ve biz de onlardan mutlu oluyoruz; öyle mi? Bu, doğru bir şey mi? İktidar namzeti değil misiniz? Ana muhalefet başta olmak üzere sürekli sizinle kavga eden, sürekli sizinle çatışan bir iktidar veya bir yargı olabilir mi?

İki tane örnek vereyim: Hemen şuradaki Akay Kavşağı'nı biliyorsunuz, o dönemde bizim belediye başkanı arkadaşımızın yaptığı bir geçitti. Yürütmeyi durdurma kararı verildi; uygulanma kabiliyeti var mı? Hadi buyurun, kapatabildik mi? Gelelim, Orta Doğu'nun oradan yaptığımız yola, çevre yoluna. -En çok da karşı çıkanlar şimdi orayı kullanıyor- Yargı, ideolojik bir karar verdi, orayı da kapattı, orayı da kapattı.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Taksimde öyle.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Ne ideolojik kararı ya! Orada yargı geç kaldığı için böyle oldu.

İSMAİL BİLEN (Devamla) - En çok da kullananlar onlar.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Yargı geç karar verdiği için oldu. Öyle şey mi olur? Ne ideolojisi, Orta Doğu'nun ne ideolojisi vardı?

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Yani o yol gerekli değildi öyle mi?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım lütfen.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Peki, Akay Kavşağı'nı kapatalım; var mısınız? Kamuoyuna bir soralım.

BAŞKAN – Sayın Bilen, Sayın Bilen...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Görevden aldığımız belediye başkanlarını yargının önüne niye çıkarmadınız.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Yapmayın, gözünüzü seveyim. Bu yargı hepimize lazım.

BAŞKAN – Sayın Bilen, siz Genel Kurula hitap edin.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Ben Genel Kurula hitap ediyorum. Sataşanları uyarmanız, ikaz etmeniz gerekirken Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekir. Bakın, siz de Genel Kurula...

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Ben isim vermiyorum, hiç kimseyi de hedef almıyorum.

BAŞKAN – Tamam buyurun.

Siz kimseyle muhatap olmadan Genel Kurula hitap edin.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bizimle muhatap olsun Başkanım.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Kimseyi hedef almıyorum.

Güzel bir şey getiriyoruz, tutukluluk sürelerini kısaltıyoruz. Toplumun infiale kapıldığı hususlarda hassasiyet gösteriyoruz, cezaları artırıyoruz, daha gelecek paketler var.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Lütfediyor gibi konuşuyorsunuz.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – “Efendim, infaz yasasında da iyileştirmeler yapalım.” Tabii ki, o da gelecek, infaz yasasını da düzenleyeceğiz ama sizlerin de buna olumlu, müspet katkı vermeniz kaydıyla.

Kıymetli arkadaşlar, geçmişte de ben bir Barolar Birliği Başkanımızla bir tartışmanın içerisine girmiştım. Kendisi rahmetli oldu, ismini zikretmeyeyim, ona da söylemişim. Mesleğin problemleriyle, meslektaşlarımızın sorunlarıyla ilgili hangi çözüm ürettiniz, bugüne kadar bize hangi öneriyi getirdiniz?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Çağdaş Hukukçular Derneğini kapatarak mı ürettiniz?

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Ne zaman kürsüye çıktıysanız ideolojik bir tavır takındınız. İktidar partisinin yöneticilerini, hükümetlerini, Başbakanı hedef aldınız, yapmayın bunu. Bakın, yargı ideolojik bakış açısıyla düzenlenecek bir alan değil.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Barolar Birliğinin başında “Türkiye”yi kaldırarak mı düzeltereksiniz?

BAŞKAN – Arkadaşlar lütfen, konuşmacıyı dinleyelim.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Evet, Barolar Birliği de hukukun üstünlüğüne inanacak, ideolojik takıntılardan uzak duracak.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Temsili bozarak mı düzeltereksiniz?

BAŞKAN – Karşılıklı değil.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Bir siyasi kurumun, bir siyasi partinin arka bahçesi olmayacak hiçbir yargıç.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Barolarda temsili bozun düzeler(!)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İşinize gelmeyen her şey ideolojik.

BAŞKAN – Sayın Aydoğan...

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Anayasa Mahkemesi başkanlarına bakalım. Yekta Güngör Özden’in geçmişine bir bakalım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ne var Yekta Güngör’ün geçmişinde, ne var?

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Pırıl pırıl. Ne var geçmişinde Yekta Güngör Özden’in?

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Yüksek yargıçların hepsi bir siyasi partinin mensubuydu ve yargıç olurken de istifa ederek oraya başkan olmuşlardı.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – En azından istifa etti.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Özdemir Özok’un Anayasa Mahkemesine...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, konuşmacıyı izleyin lütfen.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – İstifa edince bütün dünya görüşlerini bir kenara bıraktı, ideolojisinden arındı ve tarafsız ve bağımsız bir karar verdi öyle mi? Allah aşkına yapmayınız.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yargıyı AKP’lilerle doldurdunuz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen, sakın olun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Başkanım, Yekta Güngör Özden’in neyi var açıklasın.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Sizin gibi düşünenler ideolojik değil, düşünmeyenler ideolojik öyle mi?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İdeolojik konuşuyor, ideolojik.

BAŞKAN – Bırakın kürsüde konuşuyor Sayın Hatip.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Temel hak ve hürriyetler, ifade özgürlüğü sadece muhalefete değil, iktidar mensuplarına da hatta ve hatta iktidar veya muhalefet mensubu olmayan STK mensuplarına da lazım arkadaşlar, ifade özgürlüğünü kendinize istediğiniz kadar onlara da isteyeceksiniz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – AKP ilçe başkanlarını yargıya doldurdunuz. Bu mu bağımsızlık?
BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, rica ediyorum.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Bakın, geçmişten çok örnekler veririm. Mehmet Moğultay’dan örnek veririm, Seyfi Oktay’dan örnekler veririm.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İyi ki onlar da varmış, yargıda hâkim, savcı kalmayacaktı, hepsi FETÖ’cü olacaktı. İyi ki de onlar varmış, yoksa yargıç bulamayacaktınız.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – İdeolojilerine göre kararlar veren o yargıçlardan çekti bu ülke ne çektiyse.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Hayır, asıl sizin getirdiğiniz FETÖ’cü yargıçlardan çekti.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Vural Şavaş’tan ve onun arkadaşlarından çekti.

Gazete kupürleriyle yalan haberler üreten yargıçlar... (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bilen... Değerli arkadaşlar, hatibi izleyin lütfen, hatibi izleyin.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Gerçekten samimi olarak söylüyorum, üzüldüğüm bir husustur.

Buraya çıkan hatiplerin şunu yapmasını beklerim. Bunu birkaç kez de buradaki konuşmalarında dile getirdim, ifade ettim, biz kanun metni üzerinde konuşursak yarın yine hukuk fakültelerinde ders veren hocalar şunu söyleyecek talebelere: Eğer kanunda bir boşluk görüyorsanız mehaza, mehazda bulamıyorsanız uygulamaya, Yargıtay kararlarına, orada da bulamıyorsanız arkadaşlar...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – AKP tüzüğüne bakın!

İSMAİL BİLEN (Devamla) – ...Mecliste gerekçeye bakın, o gerekçede kanun koyucu neyi murat etmiş, neyi temenni etmiş, ona bir bakın.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Külliye’ye bakın!

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Buraya çıkıyoruz, kanun metniyle ilgili olmayan, tamamen popülizme yönelik, hamasete yönelik birçok şey söylüyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Siz onu yapıyorsunuz. Burada olmayan insanların adını anıyorsunuz.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Uygulamada hiç mi yanlış yok? Elbette yanlışlar var. Bu yanlışları düzeltmek bizim görevimiz değil arkadaşlar.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Kimin görevi peki?

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Şöyle bir şey olabilir mi? Siyasetçinin, avukatın, basın mensuplarının suç işleme özgürlüğü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bilen, devam edin, bir dakika daha ekliyorum

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Biraz önce bir hatip arkadaşım, bir başka konuda şunu söyledi: “Efendim, burada konuşanlara şiddet içermediği hâlde, silah kullanmadığı hâlde tepki gösteriyorsunuz.” Arkadaşlar, sadece silah kullanmak değil, silahı kullananı teşvik etmek, övmek, methetmek hiçbir demokratik ülkede mübah görülemez.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Anayasa Mahkemesi kararlarına bak, ondan sonra konuş.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – İfade özgürlüğü dersinden galiba devamsızlığınız var.

BAŞKAN – Lütfen değerli arkadaşlarım, lütfen...

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Her demokratik ülke bu şiddete yönelik davranışı, övücü tavrı yasaklar. Buna hepimizin birlikte karşı çıkmamız lazım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sınırlı çocuklar da buna dâhil mi?

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Kanunun özellikle ülkemize hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyorum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İŞİD, sınırlı çocuklar da buna dâhil mi?

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Herkes dâhil, hukuk herkese lazım.

Sizleri sevgiyle, saygıyla, muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Bilen, Abdullah Öcalan’ın mektubunu okumak bu söylediğin suç kapsamına giriyor mu girmiyor mu? Terörü ve teröristi övmek suçuna dâhil mi, değil mi?

BAŞKAN – Sayın Türkkan, lütfen...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, bir saniye.

Değerli milletvekilleri, bu kürsüde konuşan değerli hatiplerimizin konuşmalarını beğenirsiniz, beğenmezsiniz ama bu kürsüde aykırı da olsa her türlü sert eleştiriyi, sert değerlendirmeleri herkes saygıyla dinlemek zorunda. Bu, bir kere temel kural, herkes için böyle. Bu kürsünün masumiyeti vardır. Bu kürsüye çıkanın da bir konuşma özgürlüğü vardır. Elbette, konuşmacılar değişik siyasi partilere mensup, her siyasi partinin konuşmacılarının aynı konuşmaları yapmasını beklememiz mümkün değil, o yüzden sabırlı olacağız, dikkatlice dinleyeceğiz, verilecek cevaplar varsa zaten parti yöneticileri bunların cevaplarını verirler.

Sayın Özkoç, söz talebiniz oldu.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Manisa Milletvekili İsmail Bilen’in görüşülmekte olan 105 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklamaları*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, teşekkür ediyorum.

Sayın hatip konuşmasında “İdeolojik görüşleri olan hâkimler bir karar verdi mi ‘Tamam.’ diyeceksiniz.” dedi. Herhâlde bunu Cumhuriyet Halk Partisi için söylememiştir. Bunu Silivri mahkemeleri kurulduğu zaman Fetullahçı terör örgütü Zekeriya Öz’ün arkasında duran Recep Tayyip Erdoğan için söylemiştir diye düşünüyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

“Anayasa’ya yarından itibaren hemen başlayalım.” dedi. Eğer bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisinde söylediği sözün bir değeri varsa, eğer iktidar grubu adına konuştuysa, yarından itibaren sivil Anayasa’ya başlamazlarsa, sözünü tutmayan, itibarsız biri olarak anılacaktır, buradan ifade etmek isterim.

Yekta Güngör Özden’in geçmişinde Mustafa Kemal Atatürk’e olan bağlılığı vardır, cumhuriyete olan bağlılığı vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bunun dışında, kendisinin bildiği herhangi bir şey varsa bunu çıkıp açıklamak zorundadır. Kendisinin olmadığı bir ortamda kendisiyle ilgili bu tarz bir konuşmayı şiddetle reddederiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN - Açalım Sayın Türkkan'ın mikrofonunu.

Buyurun Sayın Türkkan.

50.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in hukukçu kimliğiyle, teröristbaşı Abdullah Öcalan'ın mektubunu okutmanın suç kapsamına girip girmeyeceğini cevaplamasını istediğine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ben Sayın Bilen'e yerine otururken bir soru tevdi ettim ama salonun gürültüsünden dolayı o, sorumu duymamış olabilir. Otuz, otuz beş yıllık bir hukukçu birikiminden dolayı bu soruya daha doğru cevap verebileceğini düşünüyorum. “Suçluyu ve terörü övmek ve teşvik etmek, korumak ve kollamak da suçtur.” dediniz. Bir hukukçu olarak beyanınızı doğru kabul ediyorum. Abdullah Öcalan denilen bir teröristbaşının mektubunu okutmak bu suç kapsamına girer mi girmez mi? Bu hukukçu kimliğinizle cevap verirseniz çok memnun oluruz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bilen, oturun bir dakika, oturun, açacağım ben mikrofonunuzu.

Şimdi, bir yargı paketi görüşüyoruz değerli arkadaşlarım. Burada herkesin, bu paket görüşülürken özellikle tartışmalardan uzak ve özellikle iktidar partisi sözcülerinin daha bir dikkatli konuşması gerektiğine ben inanıyorum. Şundan dolayı: Bazı tartışmaların için özünü kaçırmasından endişe ediyorum. Şimdi, kişiselleştirmek ya da başka değerlendirmede bulunmak... Onları zaten Grup Başkan Vekilleri gerektiği zaman yapıyorlar. Ama özellikle konuşmacılarımızın kanunun özüne bakarak konuşmalarında ben sayısız yarar görüyorum. Bu dikkat içerisinde son cümlelerinizi alalım ve ondan sonra işimize bakalım.

Buyurun Sayın Bilen.

51.- *Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın AK PARTİ Genel Başkanı olmasının yanı sıra bu devleti temsil eden, bu milleti temsil eden seçilmiş Cumhurbaşkanı olduğuna ve herkesin saygı göstermesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Sayın Başkanım, hassasiyetiniz için teşekkür ediyorum. Aynı hassasiyeti paylaşıyorum, öncelikle bunu belirtiyim. Ancak, sabahtan beri hem bizi hem grubumuzu hem Genel Başkanımızı ve Cumhurbaşkanımızı itham eden söylemlere basit cümlelerle, kırmadan, dökmeden ve hedef gözetmeden, bire bir söyleyebileceğim çok şeyler var, bunları söylemeden bir iki cümleyle cevap vermeye çalıştım. Arkadaşlarımız buna bile alınganlık gösteriyor.

BAŞKAN – Ben de herkesin tahammüllü olması gerektiğini ifade ettim.

Buyurun.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – “55 madde üzerinde mutabık kaldık, hadi gelin hayata geçirelim.” dedik, bundan vazgeçen Cumhuriyet Halk Partisiydi, biz değildik. Bunu söylemem niye onları rahatsız eder? “Ya, o zaman, hataysa, eksikse, yanlışsa bunu telafi edelim, hemen yarından itibaren başlayalım.” demek yerine hakaret etmek, rencide etmek, bu doğru bir yaklaşım olmaz.

BAŞKAN – Hepimiz birbirimize saygılı olacağız.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Sayın Cumhurbaşkanı bizim Genel Başkanımız ama aynı zamanda da bu devleti temsil eden, bu milleti temsil eden, ilk defa milletin oylarıyla seçilmiş bir Cumhurbaşkanı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Bunu bağlayayım lütfen Sayın Başkanım.

BAŞKAN – İki cümleyle toparlayın Sayın Bilen.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Buna hepimizin saygı göstermesi gerekir. Eskiden beri bu devletin geleneğinde, milletin örfünde, âdetinde şu vardır: Devleti, milleti temsil eden Cumhurbaşkanı bir yere geldiğinde, milleti temsilen geldiği yerde ona hürmet edilir, ayağa kalkılır; bu eskiden beri de böyledir.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Partiyi de temsil ediyor, partiyi de.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Ahmet Necdet Sezer’e de bu tavır bu Meclis tarafından gösterilmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

Arkadaşlar, lütfen, burası herkesin her yerden konuşacağı bir Meclis değil, mikrofonlar var, söz isteyene veriyoruz.

Sayın Özkoç, siz de toparlayın, bitirelim artık tartışmayı lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hay, hay efendim.

Sayın Başkan, kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum: Bahsettikleri Anayasa görüşmelerinde “Uzlaşılacak konuları çıkaralım.” dediğimizde o masada bunu kabul etmeyen AKP Grubudur. Bu konuda gerçekler söylenmiyor. Biz Anayasa görüşmelerinde “Ele alacağımız konularda darbe hukukundan arındırılmış bir Anayasa’yı birlikte görüşelim.” dedik, onu reddettikleri için bir arada oturup bunu konuşamadık, bunu da kendileri gayet iyi biliyorlar. Birincisi bu çerekten.

İkincisi: Biz Türkiye’nin tarafsız, tüm milleti kucaklayan ve gerçekten yeri ve zamanı geldiği zaman, Türk ordusunun başkomutanı olacak olan Cumhurbaşkanı büyük bir saygıyla ayakta karşılayıp gereğini yaparız ama bir şeyi söylüyoruz: Bu Cumhurbaşkanı bir siyasi partinin genel başkanı olmamalıdır. Bir siyasi partinin genel başkanı olursa hem Cumhurbaşkanı hem de siyasetten arınmış bir kişi olarak tarafsız olamaz. Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden hem tarafsızlığıyla ilgili yemin edip hem de bir siyasi partinin genel başkanı olarak diğer muhalefetin liderlerine hakarete bulunamaz. Bunu da herkesin bilmesini istedim. (CHP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Cumhurbaşkanı icraatlarında tarafsız olur, konuşmalarında değil.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2215) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 105) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, teklifle ilgili soru-cevap işlemine geçeceğiz ama soru ve cevap yok.

Ben, arkadaşlarımızın daha sonra 60’a göre söz taleplerini karşılayacağım.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.08

YEDİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.45****BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK****KÂTİP ÜYELER: Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 4’üncü Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum. 105 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerinde.

Değerli milletvekilleri, şimdi, birinci bölüm üzerindeki söz taleplerini karşılayacağım.

Birinci bölümde ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Antalya Milletvekilimiz Sayın Hasan Subaşı’na ait. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süremiz on dakika Sayın Subaşı.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, harekâta katılan askerlerimize başarı diliyorum ve sağ salım dönmeleri duasıyla buradan dileklerimizi iletiyorum.

Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında partim adına söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, İYİ PARTİ Genel Başkan Yardımcısı Lütfü Türkkan ve diğer konuşmacılar, hatipler, bugün yargının içinde bulunduğu durumu çok güzel ifade ettiler. Ben ayrıca o konulara girmek istemiyorum çünkü hatırlatmak istiyorum, 26/12/2018 tarihinde Sayın Bakan bir yargı reformu ihtiyacından söz etmişti bir yemek davetinde bir sunum yapmıştı ve şu sözleri söyledi, şöyle başlamıştı: “Büyük bir ihtiyaç var yargı reformuna çünkü özgürlükler kapsamında, insan hakları kapsamında sorunlarımız var, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda sorunlarımız var ve de yargının güvenilirlik sorunu var. Ayrıca İnsan Hakları Mahkemesine uyum sorunlarımız var.” Ben de “Yargı reformunu bunun için mi yapıyoruz Sayın Bakan? Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı, hak ve özgürlükler konusunda Anayasa’ımızda yeterli güvence varken bu yargı reformu nasıl olabilir?” demiştim ilk söz olarak. Geçen gün de Adalet Komisyonunda, eğer gerçekten bir yargı reformu yapılması düşünülüyorsa bununun Anayasa’dan başlaması gerektiğini hatırlatmıştım.

Yalnız Sayın Bakanın ve 30 Mayıs 2019 tarihinde Cumhurbaşkanının Külliye’deki ifadeleri yargıdaki sorunların bir itirafıdır. Yani yargı hem bağımsızlık ve tarafsızlık itibarıyla hem yıpranmışlığı itibarıyla hem de hak ve özgürlükler, düşünce ve fikir açıklama konusunda ciddi zaafı olduğunu bir itirafıdır. Ama bunu çözmek, bu benim “torba yasa” diye nitelediğim bu 15 kanunda yapılan değişikliklerle bunu çözmek mümkün değildir. Biz -tekrar etmek istiyorum- sorunları doğru tespit, teşhis edersek sorunları çözebiliriz ama şu tartışmalara baktığımız zaman bu tartışmaların sürüp gideceğini hepimiz biliyoruz çünkü sorunun etrafında dolaşıyoruz. Eğer hak ve özgürlükler konusunda siz bunu geliştirmek istiyorsanız, hak ve özgürlükleri güvenceye alan anayasalardır. Anayasalar -yapma gayesi- bireyin hak ve özgürlüklerini güvenceye alan mutabakatla yapılmış metinlerdir. Bizim anayasalarımız, itiraf etmek gerekirse, onlar da sorunlu yapılmıştır. Neden sorunlu yapılmıştır? Bireyin hak ve özgürlüklerini güvenceye alan anayasalarla aynı paralelde devleti de güçlendirmek öncelikle düşünülmüştür, devlet tahkim edilmiştir.

1921 Anayasası’na bakalım; 23 maddeden ibarettir, en başarılı anayasadır, Kurtuluş Savaşı ve büyük mücadeleler verilmiştir ve çok kısa, basit bir anayasadır. Ama bizim sorunları teşhiste ve çözümlerde birçok eksikliği olduğu gibi anayasa yapımında da ciddi sorunlarımız ve zihniyet farklılıklarımız var. Hukuk devletlerinde bu Sayın Bakanın söz ettiği “Reform yapma mecburiyetimiz var.” dediği hususları güvenceye alan metinler anayasa metinleridir.

Şimdi, gerekçeye bakıyorum. Bu “yargı reformu” denen yasa taslağının gerekçesinde hemen ilk başta “hak ve özgürlüklerin korunması, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının geliştirilmesi, yargıya güvenin artırılması, adil yargılama...” İlk başta geçen “hak ve özgürlüklerin korunması” nerede yer alabilir? Bütün hukuk devletlerinde anayasada yer alır. Anayasada bunlar güvenceye alınmışsa “Bu torba yasada ben bunu güvenceye alırım.” diyemezsiniz, komik olursunuz, ayıp da teşkil eder çünkü bu hususlar hem Anayasa’da hem de bizim kanunlarımızda yeterince yazılmıştır.

Anayasa’mız yeterli mi, tartışılır. Peki, nedir sorunumuz bizim? Bu torba yasaya baktığımız zaman ben bağımsızlık ve tarafsızlıkla, insan haklarının geliştirilmesiyle ilgili hiçbir şey görmüyorum. Ancak 13’üncü maddeye bakıyoruz, şunu görüyorum: Çok sorunlu bir madde 13’üncü madde. Terörle Mücadele Yasası’nın 7’nci maddesi sorunlu. Buna şu eklenmiş: “Haber ve sınırlarını aşmayan veya eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları suç oluşturmaz.” Bu, Ceza Kanunu 301 ve 218’de zaten güvenceye alınmış, Anayasa 25’inci maddede zaten bu özgürlük kapsamı güvenceye alınmış, ayrıca İnsan Hakları Mahkemesi 10’uncu madde de aynı hususu teminat altına alır ve bizim Anayasa’mızın 90’ıncı maddesi de bunu üst hukuk maddesi olarak kabul eder, üst hukuk normu olarak kabul eder. O zaman biz bunu niye yazıyoruz? Ama sorun var maddede, o sorun terör tanımı yeterince iyi tarif edilmediğinden kaynaklanıyor. İkincisi, yürütmenin yasama ve yargıya müdahalesinden kaynaklanıyor. Düşünebiliyor musunuz, basın mensupları tutukluken Cumhurbaşkanımız “Bunlar terörist.” diyebiliyor. O yargıçlar, Cumhurbaşkanı “Bunlar terörist.” derken, dünyaya böyle ilan ederken nasıl “Bunlar terörist değil.” deyip bu maddeyi uygulayabilir? Demek istediğim, bizim sorunların çözümünü bulabilmemiz için doğru teşhis edip bu yasama organını çalıştırmamız lazım. Başta bir sivil anayasayla hareket etmemiz lazım. Anayasalar insan haklarını güvenceye alır, insan haklarını, kişi hak ve özgürlüklerini güvenceye alabilmek için yargı bağımsızlığını, tarafsızlığını ve yargıç teminatını da güvenceye alır. Eğer yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını, yargıç güvencelerini anayasa yeterince güvenceye almazsa yine hak ve özgürlüklerden bahsetmek söz konusu olmaz ama yürütme buna müdahale ediyorsa, nasıl ki yasama işlevini kaybetmeye başlamışsa yargı da yıpranmaya başlamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Subaşı, devam edin.

HASAN SUBAŞI (Devamla) - Bakanlık ve Cumhurbaşkanlığı bunu ilan etmekle, “Bu, reform taslağı.” diye bunu ortaya koymakla buradaki sorunu itiraf etmiştir. O zaman gelin bu sorunun gerçek çözümlerini doğru teşhis ederek çözmeye çalışalım. Önce doğru bir anayasa yapalım. Anayasalar niye kısa yapılır? Uzun anayasalar mutlaka halkı veyahut da belli katmanları rahatsız edebilir. Onun için anayasalardan rahatsız edici bütün hükümleri çıkarırsınız ki o toplumun hak ve hukuku, yeterince, herkes tarafından genel bir mutabakatla, mümkün olduğu kadar çoğulcu bir anlayışla anayasa yapabilmeye bağlıdır. Ama Türkiye’de, devleti muhkem kılmak için, devleti güçlü kılmak için yapılmış anayasalar ciddi sorun teşkil etmiştir. İçinden darbeler çıkarılmıştır, muhtıralara altyapı teşkil eden başlangıç bölümleri vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Subaşı, lütfen.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Biz bu tartışmaları daha çok yapacağız ve etrafında dolanacağız ama doğru teşhis ve çözümlerle yasamanın üzerinde bunun durmasıyla çözeriz. Ama bu sistemin işleme mümkün değil. Çünkü Anayasa’nın 104’üncü maddesi de yürütmenin başını, Cumhurbaşkanının görevlerini tarif eder: Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanıya aittir. “Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder.” Türk milletinin birliğini temsil ettiğinden söz edemeyiz. “Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.” Anayasa’nın nasıl uygulanmasını sağlıyoruz? Şu yasada bile en az 10 tane Anayasa maddesi ihlal ediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Hasan Bey selamlayarak bitirelim, açayım ben.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Her torba yasada üçer beşer Anayasa ihlal edilirken devlet kurumlarının sağlıklı ve uyumlu çalıştığından söz edemeyiz.

Ben sözlerimi bitiriyorum; saygılar, sevgiler sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerinde söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kırıkkale Milletvekilimiz Sayın Halil Öztürk'e aittir.

Süreniz on dakika Sayın Öztürk.(MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 105 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, sözümün başında, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin bütün unsurlarına, Suriye'nin kuzeyinde gerçekleştirdiği harekât için başarılar diliyorum. Destek ve dualarımız Mehmetçiklerimizle birliktedir. Ülke olarak inanıyoruz ki tıpkı Fırat Kalkamı ve Zeytin Dalı Harekâtında olduğu gibi, ordumuz ve güvenlik güçlerimiz bu harekâta da muzaffer olacaktır.

Cumhur İttifakı'nın kutlu varlığı ve gücünün yurt içinde olduğu gibi uluslararası alanda da dosta güven, düşmana korku verdiğini bu süreçte de hep birlikte gözlemlemekteyiz. Cumhur İttifakı'nın milletimizden aldığı öz güveni ve çelikten duruşu ülkemizi her türlü beladan koruyacak ve defedecek vaziyettir.

Vatanımızın bütünlüğüne, devletimizin bekasına, 82 milyon vatandaşımızın huzur ve güvenliğine yönelik tehdit ve tehlike oluşturan terörist unsurların oluşturduğu terör koridoru, Barış Pınarı Harekâtıyla barış koridoruna dönecektir. Yüce Allah kahraman Mehmetçik'imizin ayağına taş değdirmesin, güç versin, kuvvet versin, selamet versin, kör kurşunlardan korusun, başarılarını daim kılsın.

Saygıdeğer milletvekilleri, modern Türkiye gerçeğinde Osmanlı'dan bu yana girilen reform hareketlerinin büyük rolü bulunmaktadır. Bu süreç, aynı zamanda Türkiye'de köklü bir reform kültürünü de oluşturmuştur. Bilindiği üzere, 30 Mayıs 2019 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından Üçüncü Yargı Reformu Strateji Belgesi kamuoyuyla paylaşılmıştır. Akabinde Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Saygıdeğer Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli açıklanan strateji belgesinin önemine değinerek milletimizin huzuru ve hukuk güvenliği için alınacak her karara, yapılacak her reforma parti olarak destek vereceğimizi ve katkı sağlayacağımızı belirtmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 30 Mayıs'ta açıklanan Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde öne çıkan başlıklara baktığımızda, hukukun üstünlüğünün güçlendirilmesi, hak ve özgürlüklerin daha etkin korunup geliştirilmesi, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının güçlendirilmesi, adalet sisteminin şeffaflığının artırılması ve yargısal süreçlerin basitleştirilmesi, adalete erişimin kolaylaştırılması, savunma hakkının güçlendirilmesi ve makul sürede yargılanma hakkının daha etkin korunması başlıklarının ön plana çıktığını görmekteyiz. Yargı Reformu Strateji Belgesi'ndeki bu hedeflere ulaşılmasıyla mevcut demokratik yapımız ve yargısal güvencelerin daha da güçleneceğinden hiç şüphe duyulmamalıdır.

Tabii, tüm bu hedeflere sadece önümüzdeki gibi aşama aşama gelecek kanun teklifleriyle değil, Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle de ulaşılabilecektir. Nitekim geçtiğimiz günlerde meslektaşlarımız için avukatlık hizmetlerindeki KDV oranını yüzde 18'den yüzde 8'e düşüren kanun teklifimize benzer bir düzenleme Sayın Cumhurbaşkanımızın 1594 sayılı Kararnamesi'yle kısmen hayata geçmiştir. Aynı şekilde, stopaj oranlarını düşüren kanun teklifimizin de bu kapsamda değerlendirilmesi meslektaşlarımızı ciddi anlamda katkı sunacaktır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde yer alan 9 amaç, 63 hedef ve 256 faaliyetle doğrudan ilgili 15 ayrı kanunda değişiklik öngören 39 maddelik kanun teklifinin birinci bölümüne baktığımızda, baro levhasına kayıtlı ve en az on beş yıl kıdemi bulunan avukatlara hususi

pasaport verilmesi –ki bunu önemseydiğimiz için bu düzenlemeyle ilgili kanun teklifimizi Meclise daha önce sunmuştuk- hukuk mesleklerine giriş sınavı uygulamasının başlatılması, hukuk yargılamasında uygulanan ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla duruşma icrasına dair hükümlerin idari yargıda da uygulanması, idari yargı hâkim adaylığına hukuk fakültesi mezunu olmayanlar arasından yapılacak atamalarda alan ve sayı sınırlaması getirilmesi gibi yeni düzenlemeler bulunmaktadır. Bu çerçevede yargının hemen hemen tüm paydaşlarının görüşlerini belirttiği, toplumun özellikle yargıya güvenini daha da yükseğe taşıyacak Yargı Reformu Strateji Belgesi’nde emeği geçen herkese buradan teşekkür etmek isterim. Elbette ki yargıdaki bütün sorunları ve hain FETÖ terör örgütü elemanlarının vermiş olduğu zararları tek bir kanun teklifiyle çözmek mümkün olmayacaktır. Bu bakımdan yargıda reform süreci 2023 yılına kadar devam edecek ve strateji belgesinde milletimize vad edilen düzenlemeler Cumhuriyet İttifakı’nın güçlü birlikteliği ve kararlılığıyla hayata geçecektir.

Yine, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk kalkınma planı olan ve 2009-2023 dönemini kapsayan On Birinci Kalkınma Planı’nda ve Orta Vadeli Program’da da “adalet” başlığı altında yer alan düzenlemelerin de bu süreç içerisinde hayata geçeceğine inanıyoruz.

Değerli milletvekilleri, bilinmelidir ki Milliyetçi Hareket Partisi için adalet temel hak ve özgürlüklerin güvencesi ve devletin temelidir. Parti olarak yargının vatandaşlarımızın tereddütsüz güvenebileceği, adalet duygusunun zihinlerde ve kalplerde yer ettiği bir yapıda olması gerektiğine inanıyoruz. Bu yüzdendir ki adalet politikamızın esasını suç oluşmasının önlenmesine ilişkin tedbirler, mahkemelerin bağımsız, tarafsız, hızlı ve doğru karar vermesi oluşturmaktadır. Türkiye’nin 2023 vizyonu tüm devlet kurumlarına olduğu gibi adalet sisteminin aktörlerine de tarihsel sorumluluklar yüklemektedir. Adalet sisteminin başat aktörleri hâkim ve savcılar gücünü bir gruptan, zümreden ve farklı yapılardan değil, Anayasa’mız ve yasalardan almaktadır. Yargı içinde kendini, benliğini FETÖ’ye teslim edenlerin 15 Temmuz öncesi ve sonrasında çürümüşlüklerini tüm milletimiz bütün gerçekliğiyle görmüştür. Güven veren hukuk ve adalet sistemi için adalet aktörlerinin göstereceği hassasiyet ve yasalardan alacağı ilham, hedeflenen adil temsil ve adil yargı için çok önemlidir. Tüm bunların yanı sıra, yargı çalışanlarının sorunlarının giderilmesi, infaz koruma memurlarının özlük haklarının ve çalışma şartlarının bir an evvel iyileştirilmesi gündemimizde olmalıdır. Bu kapsamda, yargı çalışanlarının hâlen çözüm bekleyen yetersiz ve adaletsiz maaş, nöbet, fazla mesai ücreti, yargı ödeneği, iş riski tazminatı gibi talepleri giderilmelidir. Yine, infaz koruma memurlarının kadro talepleri, kurumlarda onlara yönelik yaşam alanlarının inşası, döner sermayeden faydalanmaları, fiilî hizmet zammı, emeklilikteki beklentileri çözüme kavuşturulmalıdır.

Saygıdeğer milletvekilleri, bizler bir cihan imparatorluğu kuran Osmanlı’nın torunlarıyız. Bizim tarihteki büyük zafer ve başarılarımız yalnız askerî üstünlüklerimiz sayesinde değildir; bütün bunlarla beraber sağlam bir disiplin ve hassas bir adaletle bu başarılar elde edilmiştir. Yusuf Has Hacıp buyurmuştur ki: “Adalet sudur, aktığı yerde nimet biter.” Yine demiştir ki: “Adaleti doğru yürütmek halkı zulümden korumak demektir.” Adalet olursa devlet ayakta kalır, adalet yürürse devletin ömrü uzun olur.

Saygıdeğer milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi, ülkemizin her alanda mevcut durumundan daha da ileriye gitmesi adına çalışmalarını sürdürmektedir. Bizler “Bardağın yarısı dolu mu, boş mu?” tartışmalarının gereksizliğine inanıyor ve doğrudan doğruya bardaktaki su miktarının artırılması yolunu aramanın gerekliliğini savunuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Öztürk.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Yargı reformu stratejisi kapsamında daha nice faydalı yeniliklerin yargı sistemimize kazandırılması temennisiyle mezkûr kanun teklifini destekliyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekilimiz Sayın Ayşe Acar Başaran’a aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Başaran.

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz bugün esasında... Ben özellikle bütün Komisyon toplantılarına katılmış, bu yargı paketinin -reform değil çünkü yani “reform” denilebilecek bir paket değil- geliştirilmesi için de elden geldiğince çaba sarf etmiş bir milletvekili olarak bugün özellikle başlayan saldırıyla beraber aslında meselenin özünün konuşulması gerektiği için biraz bu kuzeybatı Suriye’ye başlatılan operasyon ve sonrasında ortaya çıkarabileceği sonuçlar üzerinden konuşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün bir saldırı startı verildi. Bunun adına, tıpkı reform olmadığı hâlde ambalajlanarak, makyaj yapılarak bir reformmuş gibi topluma lanse edilen bu paket gibi “Barış Pınarı” denildi ama bu Barış Pınarı gözyaşından, öfkeden, toplumsal ayrıştırmadan başka hiçbir şey getirmeyecek.

Şimdi, bizim bu topraklarda adaletten söz edebilmemiz için öncelikle içte ve dışta toplumsal barışı sağlayabilmemiz gerekiyor. İçte ve dışta toplumsal barışı sağlayamadığımız müddetçe, hâlâ bu ülkenin en temel meselesi üzerinde konuşurken saldırıya uğradığımız müddetçe 40 paket daha, 80 paket daha, 80 bin paket daha buradan geçirelim, maalesef biz adaleti bu ülkede tesis edemeyeceğiz çünkü dediğim gibi bu ülkede demokrasi de toplumsal barış da yok ve bugün başlatılan bu saldırı harekâtı da bunu daha da derinleştirecek, toplumsal barışı hem dışta hem de sınır ötesinde derinleştirecek bir saldırdır arkadaşlar. Bu saldırı sadece Kobani’de Kürtlerin kazanımlarına bir saldırı değil Türkiye’de de, içeride de demokrasi inancına, demokrasi güçlerine karşı da aslında bir saldırdır. Bu saldırı sadece oradaki sınır ötesi bir saldırı olarak değerlendirilemez çünkü yükselen, özellikle bir süredir Türkiye’de bir araya gelme umudunu yaşayan demokrasi güçlerine birebir saldırdır. Bunun esaslı nedenlerinden biri de aslında Türkiye’nin bir güvenlik problemi yaşamamasından kaynaklı değildir, bu süreç içerisinde yani o bölgelerin IŞİD’ten temizlenmesinden bugüne kadar aslında sınır ötesinden bu tarafa tek bir çakıl taşı gelmemiştir. Ama meselenin güvenlik olmadığını, iktidarın yavaş yavaş çöküşe gittiğini, iktidarın artık kendini savaş siyaseti olmadan, milliyetçi hezeyanı yükseltmeden burada, ülkede içte bir kargaşayı körükleme yoluna girmeden ayakta kalamayacağını farkında olduğu için aslında bu saldırı başlatıldı.

İktidar çünkü ekonomik olarak çöküyor, her geçen gün bu ülke daha da geri bir duruma düşüyor. Bakın, eğer bu adalet paketi bugün burada konuşuluyorsa iktidarın adalet ve demokrasi açısından da nasıl bir çöküşü yaşadığını gösteriyor. İktidar dış politikada, dış siyasette artık kendini ifade edemez durumda. Bir ülkenin başkanının attığı bir “tweet” ülkenin iç siyasetini, ülkenin ekonomik durumunu, ülkenin dış siyasetini belirleyecek durumdadır. Ve bu sıralardan muhalefete saldırdıkları kadar, muhalefete cevap verdikleri kadar o ülkenin başkanına da bir cevap verilmemektedir.

Yine bu iktidarın bu saldırıyı başlatmasının bir nedeni de -aslında dün de arkadaşımız burada ifade etti bu tezkere üzerinde konuşurken- orada bir Selefi kemeri oluşturma çabasıdır. Bakın, hatırlarsınız, bu proje aslında iktidarın aklına gelmiş ya da iktidar tarafından ortaya atılmış bir proje değil, Hafız Esad döneminde ortaya atılan, Arap kemeri denilen ama bugün iktidar tarafından güvenlik bölgesi adı altında oluşturulmaya çalışılan Selefi bölgesidir. Peki bu bölgeye kimler yerleştirilecekmiş? Türkiye’deki mülteciler. Değerli arkadaşlar, Türkiye’deki mülteci meselesinin çözümü orada bir güvenli bölge oluşturma adına oradaki halkı kendi bölgesinden çıkartıp IŞİD artıkları, El Nusra artıkları, ÖSO ve bugün kendine millî ordu diyen çetelerle oraya yerleşmek değil, orada barış ortamını tesis etmektir. Daha anayasa görüşmeleri orada görüşülürken bu anayasa görüşmelerine bütün halkları katma çabasına oradaki Kürtleri, Ezidileri, Arapları, Türkmenleri, Ermenileri katıp orada barış ortamını tesis etmektir. Bu saldırının barışa ya da Suriye’nin halklarının geleceğine hiçbir katkısı yoktur. O açıdan, biz önceden de defalarca bu kürsüden uyardık iktidarı. Bakın, bu siyasetiniz, bu ülkenin kısa vadede sadece değil,

uzun vadedeki geleceğine, ortak yaşam iradesine dinamit koymaktır. Bunu niye söylüyoruz değerli arkadaşlar? Bakın, bir anlık bu hezeyanla oraya girilmiş olabilir ama Afrin’de biz örneklerini çokça gördük, oraya giren IŞİD çeteleri orada büyük insanlık suçları işlediler. Oradaki IŞİD çeteleri eliyle -ÖSO’ydu adı ama esas IŞİD’di- orada demografik yapı değiştirildi. Oradaki -dün de arkadaşımız söyledi- zeytinler Türkiye adına çıkartılıp dış piyasaya pazarlandı. Bakın, bunlar uluslararası alanda ve uluslararası hukukta savaş suçudur. Bugün Türkiye ordusu adına orada yapılmıyor olabilir ama Türkiye bütün sorumluluğu üzerine almıştır ve maalesef bunun faturası bütün Türkiye halklarına, burada el kaldıran bütün milletvekillerine, ama maalesef ki, bunun karşısında direnen, barışı, ortak yaşamı savunan diğerlerine de çıkartılacaktır. Bakın, bu yol, yol değildir. Bu siyaset, siyaset değildir. Bu paketler yerine, esasında dış siyasette ve iç etkili olabilecek bu kadar önemli bir siyasette kapılı kapılar ardında karar vereceğinize, gerçekten gelip bu Mecliste, ama bir taraftan da “Orada, Suriye’de o halklar ne istiyor?” diye sorsaydınız aslında daha barışçıl, daha demokratik bir yöntem ortaya koyabilirdik. Ama bir dönemlik, sadece bir sürelik çıkarınız, bir sürelik iktidarınızı devam ettirme çabalarınız on yıllara, belki yüz yıllara varacak çatışmaların, belki on yıllara, yüz yıllara varacak iç problemlerin de aslında başlangıcıdır. Siz farkında değilsiniz ama bakın, Kobani’nin bu tarafında Ceylanpınar vardır ve Kobani’nin bu tarafında Suruç vardır ve Kobani’yle Suruç’takiler esasında akrabadırlar. Yani oraya yapılan saldırıyı bu taraftakiler en derinden hissetmektedirler ve bu dediğim gibi, bir arada yaşama umuduna direkt bir saldırıdır. Bu yoldan vazgeçin arkadaşlar; bu yol, yol değil. Bu ülkeyi, kendi iktidarınızı devam ettirmek adına bu kadar insanı ölüme sürüklemek kabul edilecek bir tavır, kabul edilecek bir davranış değildir. Biz akliselim olarak uyarıyoruz sizi, bunlar tehdit değildir.

Biz burada her konuştuğumuzda iktidar sıralarından ve muhalefetin bir kısmından tehdit olarak algılanıyor. Ama bu Mecliste en sağduyulu olarak düşünen, gerçekten Türkiye halklarını en fazla düşünen, Türkiye barışı için cezaevini, ölümü göze alan bir partinin mensubuyum ben. Bakın, bunlardan biri, Ahmet Türk bugün yine bir konuşma yapmış ve şunu söylüyor: “Bugün barış olsun, ben ölmeye razıyım.” Daha önce de söylemişti, bugün tekrar söylüyor. Bugün burada HDP sıralarında oturanlar olarak bizler barış çabasından, Türkiye’nin demokratikleşme çabasından asla ama asla geri adım atmayaacağız. Bu kürsülerden bizi susturabilirsiniz ama biz, bu topraklarda hâlâ barışa inanan, hâlâ demokrasiye inananlar var oldukça umudumuzu kaybetmeyeceğiz. İşte o umut olarak buradan konuşuyoruz, o umudu taşıyanlar ve o umudu yükseltenler olarak konuşuyoruz burada. Halkların bir arada yaşayabileceğine inanan ve halkların barış içerisinde, savaş siyaseti olmadan da eşit, özgür, ortak yurttaşlık temelinde içte ve dışta yaşayanlar olarak her yerde sesimizi sizin bu savaş siyasetinize, sizin bu inkâr siyasetinize, sizin bugün yürüttüğünüz bu asimilasyon siyasetine karşı yükseltmeye devam edeceğimiz ve inanıyoruz ki iktidarınızla beraber bu siyasetiniz de kaybetmeye mahkûmdur. Mutlaka ama mutlaka sizler, savaş çığırtkanlığı yapanlar, bugün sesleriniz çok yüksek çıkıyor olabilir ama barışın sesi, hakikatin sesi kazanan olacaktır.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboğlu’na aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; biraz önce sayın vekil “Çalışın, siz de teklifle gelin.” dediği için... Tabii, biz bunu bir saat içerisinde hazırlamadık, koca yaz çalıştık, yalnız başımıza değil, kolektif olarak çalıştık ve yüce Meclisin huzuruna bu ortak eserle çıktık.

Biz, Yargı Reformu Strateji Belgesi yayınlanınca hemen değerlendirmeye aldık, 43 sayfalık özet, değerlendirme ve çözüm önerileri olmak üzere rapor hazırladık, 4 Temmuz günü Adalet ve Anayasa Komisyonu olarak yaptığımız basın toplantısında çağrıda bulunduk. Başta 1’inci parti, gerçi şu anda sıralarında en az vekil bulunan parti ama 1’inci parti...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hocam yapmayın, Engin Bey’le bir konuşmamız var, herkes görevi başında.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Ya, ben gerçeği söylüyorum yani gözümün gördüğü.. (CHP sıralarından alkışlar) Yoksa ne konuştuğunuzu bilemem, ben dedikoducu değilim çünkü, gördüğümü ancak dile getiririm ben. (CHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla biz çağrıda bulunduk “Gelin, ortak komisyon kuralım, çalışalım, ya siz getirin teklifi, Meclis tatile çıkmadan bunu hazırlayalım.” dedik.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Hocam, bizim haberimiz yok.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Basın toplantısı yaptık, çağırdık.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Söylemediniz, söylemeniz gelirdi.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Şimdi birlikte çalışalım. Dolayısıyla sonra parti genel başkanlığınıza yazı yazdık, genel başkanlık olarak, Mecliste temsil edilen 9 partiye çağrıda bulunduk, Adalet Bakanlığı başta olmak üzere -Sayın Bakan Yardımcısı yok galiba, Komisyon Başkanı da yok, neyse vekili var- “Gelin bu teklifi hazırlayalım.” diye Yargı Strateji Belgesi’ne dayanarak. 4 partiden olumlu yanıt aldık ve bunun yanı sıra 7 örgüt DİSK’ten HAK-İŞ’e, Türkiye Barolar Birliğinden Yargıçlar Sendikasına kadar 20 örgütün katılımıyla, 65 uzmanla birlikte tam tamına -ağustosta başladık- 14 ayrı kanun teklifi, 228 maddeden oluşan, torba değil tematik kanun hazırladık ve hatta o kadar ileri gittik ki sizin açıkladığımız paketle bizim öneriler arasında çakışan maddeleri bile tespit ettik. Bütün bu yasalar demeti burada yer almaktadır, gerekçeleriyle 14 ayrı yasa önerisi ve bu öneri de Anayasa madde 81 yeminimize göre hukukun üstünlüğüne namusumuz ve şerefimiz üzerine yemin ettiğimiz için adil yargılanma hakkı ilkelerini temel aldık ve o doğrultuda Ceza Kanunu, Ceza Muhakemeleri Kanunu başta olmak üzere temel yasalarımızı gözden geçirmek suretiyle toplam 228 maddeden oluşan bir yasa önerileri demeti ortaya çıkmış bulunuyor. Şimdi, bu metinler şu anda Meclisimizin Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığınca yasa tekniğine göre inceleniyor uygunluğu açısından ve umuyorum ki, belki sizinki kadar hızla olmasa da, bir günde olmasa da bir hafta içerisinde buraya geldiğinde onu birlikte tartışma olanağımız olur. Tabii ki, Sayın Bilen de teşrif ettiğine göre, burada kaçmak yok. (CHP sıralarından alkışlar) Burada, gece yarısı da olsa oturacağız, bunları konuşacağız, emek temelinde, fikir temelinde, ülkemizin geleceği için bunu birlikte yapacağız.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hoca, kaçan yok!

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Ben öyle bir şey demedim ki...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kaçmak yok dedik, buradayız.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Burada olduğunuz gibi, kaçmayacaksınız. Tabii ki onda 1’ini değil, onda 9’unu getireceksiniz vekillerinizin ve burada birlikte konuşacağız, tartışacağız.

Şimdi, tabii ki, yine, Sayın Bilen dedi ki: “Anayasa” dedi, ilk adımı attık, Özkoç söyledi, ilk adımı attık. Şimdi söyleyeceğim, gelin o zaman, 2’nci, 3’üncü, 10’uncu adımı birlikte atalım. Niçin ilk adımı attık, nasıl ilk adımı attık 5 parti ve 20 sivil toplum örgütüyle, 65 uzmanla? Adil yargılanma hakkı temelinde 10 yasada ayrı ayrı 10 yasa önerisi, 11 yasa önerisi, 12 yasa önerisi hazırladıktan sonra, hayır, Anayasa’da mutlaka bazı maddelerin değiştirilmesi gerekir ki, bu adil yargılanma hakkı temelinde hazırlanan yasalara yanıt versin. İşte, o çerçevede, sadece bu bağlamda, 12 maddelik Anayasa değişikliği paketini de hazırladık ve bunların başında, mesela, kurumsal anlamda Adalet Yüksek Kurulu geliyor, yani Hâkimler ve Savcılar Kurulu yerine Adalet Yüksek Kurulu Kurul üyelerinin seçimini Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Büyük Millet Meclisi yapmaktadır, Kurul kararlarına karşı yargı yoluna başvurulabilmektedir. Ama, tabii ki ben bunların ayrıntılarına girmeyeceğim, bazılarının başlıklarını belirteceğim çünkü esasen burada görüşmekte olduğumuz torba yasa niteliğindeki teklife de birkaç dakika da olsa zaman ayırmanın uygun olacak çünkü burada dile getirilen ve getirilmeyen birçok sorun var. Her adıma, her olumlu adıma “Evet.” dememiz gerekiyor, diyoruz da zaten fakat atılan adımların gizlediği tuzakları da dillendirmemiz gerekiyor.

Şimdi, burada 1'inci ana sorun şu: Anayasa'nın, yürürlükteki hükümlerin saygı görmüyor olması. Mesela Anayasa madde 138 -mahkemelerin bağımsızlığını düzenleyen madde- dava öncesi, esnası ve sonrasında sürekli ihlal edilmektedir Anayasa'ya aykırı bir biçimde. Biz Meclis olarak Anayasa madde 11'i ihlal ediyoruz. İşte, biraz sonra değineceğim gibi, pasaport konusunda Anayasa madde 23 "Hâkim kararıyla sınırlanabilir." dediği hâlde kolluk gücünün takdirine bırakıyoruz.

Üçüncü örnek: Evet, yargı... "Tutukluluk sürelerini kısalttık." dediniz; iyi yaptınız, destekliyoruz fakat esasen buradaki sorun: Yargıçlar, Anayasa'ya sadık olmamaları nedeniyle, Anayasa madde 19 gereği "tutuksuz yargılama" ilkesi geçerliyken, tutukluyorlar ve aylarca, yıllarca insanlar tutuklu kalabiliyor. Benim korkum, Sayın Başkan: Bu şekilde azaltarak tutukluluğu meşru kılıyoruz. Oysa öncelikli olarak, Anayasa'nın 19'uncu maddesine Anayasa'nın 19'uncu maddesini sürekli ihlal eden hâkimlere uygulanacak yaptırım koymamız gerekiyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Var Hocam, 2802'de var.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Tıpkı bizim, 138'e koyduğumuz gibi; "138'inci maddeyi ihlal edenlere uygulanacak yaptırım, yasayla belirlenir." biçiminde bir kural koyduk.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hocam, var, 2802'de var o.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Şimdi, sizin...

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Hocam, İçişleri Bakanlığına hepsini verdik, yetki veriyoruz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Tabii, sizin konuşma hakkınız çok, yanıt verirsiniz. Lütfen, benim sözümü kesmeyin.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Kesmedik.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, ilave edin lütfen. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, burada, bakın, şeye giriyorum: Pasaport konusu, tabii ki, en çok dile getirdiğiniz husus, avukatlara yeşil pasaport. Tabii ki bu bir yurttaşlık sorunu. Türkiye'de yurttaşın değerini o kadar azalttık ki şimdi artık yeşil pasaportla yurt dışına göndermeye çalışıyoruz. Oysa vizesiz olmalıydık, vizesiz olmak için yargı bağımsızlığımı, hukuk devletini ilerletmek gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, şimdi, Başbakanın deyimiyle, "Kanun hükmünde kararname ek listelerinde adları yer alan kişiler hatayla yakıldı, kurunun yanında yaş da yakıldı." dedi. Yardımcısı "MİT raporlarına göre o liste oluşturuldu." dedi ve şimdi o yolla üniversiteden attığımız öğretim üyelerinin pasaportlarına el koyduk ve diyoruz ki... 6 bin öğretim üyesinin pasaportuna el koydunuz.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Hocam, kaç ülkeye vizesiz gittiğimizi biliyor musunuz? Pasaportla kaç ülkeye gittiğimizi biliyor musunuz?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Lütfen laf atmayın, lütfen dinleyin.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Kaç devlete pasaportla gidiyoruz?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Ben sizi oradan dinledim, ben sizi oradan dinledim.

BAŞKAN – Sayın Bilen, rica ediyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – 6 bin öğretim üyesinin pasaportuna el koydunuz ve şimdi onlara diyorsunuz ki: "Polis evet derse pasaportunuzu iade ederiz."

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Kim el koydu hocam? Hocam kim el koydu?

BAŞKAN – Sayın Can, hocamızı dinleyelim.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Ama onların yetiştirdiği öğrencilere, avukatlara "Siz alın yeşil pasaportla yurt dışına gidin." diyorsunuz ama onları yetiştiren profesörlere "Sizin pasaportunuzu ancak polis evet derse iade ederiz." dediniz. (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi bu büyük bir çelişkidir ama tabii ki zamanın olmadığı için ben yurttaşlığın ne kadar değersizleştirildiği konusuna girmiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Şimdi burada demek ki ciddi bir soruna değindim sizin şeyde yer almayan ve pasaport tuzağıyla yer alan ki orada açıkça Anayasa’ya aykırıdır ve biz burada bu metne “evet” oyu verdiğimiz taktirde Anayasa madde 123’ü açıkça ihlal ediyoruz demektir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 123 değil, 23.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – 23, Anayasa 23. Bu bakımdan olağanüstü hâl düzenlemelerine el atmayan bir yasa önerisi yargı reformu olarak nitelendirilemez. Olağanüstü hâl dönemi bu ülkede yaşandı ve çok keyfi bir biçimde -Sayın Başbakanın dediği gibi- kurunun yanında yaş da yakıldı. Hukukta yakma yoktur Sevgili Turan, adil yargılanma vardır suçlu da olsa, yakma yoktur, hukuka yabancı kavramdır yakma. (CHP sıralarından alkışlar) Ve MİT raporlarıyla yapıldığını da Başbakan Yardımcısı söyledi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hocam, mecaz. Mecaz, mecaz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Buna el atmak lazım.

Sadakat kişiye olmaz; hukuka, Anayasa’ya sadakat söz konusudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu, bir dakika daha, son dakika daha ilave ediyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Şimdi, istinaf mahkemelerine getirilen temyiz yolu aslında düşünce suçunun varlığının itirafıdır. Bu güzel ama esas korku, düşünce suçu devam edecek demektir. Yani eğer biz düşence suçlarını kaldıracak olursak, o zaman zaten istinaf mahkemeleri önünde sadece fikirleri nedeniyle, açıklamaları nedeniyle yıllar yılı hapislerde yatan ve yargılanan kişilerin dosyalarıyla istinaf mahkemelerini meşgul etmeyeceğiz ve esasen onlar adil yargılanma hedefine yönlendirileceklerdir.

Bunun gibi, sınav konusu, şimdi, sınav konusu... Biz, bir sınav daha koyuyoruz. Sınavı kazanan, 100 puan alan hâkimlik sınavına girecek; 100 puan alacak, onu sözlüye alacağız kapalı kapılar arkasında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Peki, 100, 100 alan kişiyi sözlüde çevirdiğimiz zaman bunun hesabını kim verecek? Peki, neden kameradan kaçırıyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu, son dakikaya geliyoruz değil mi? Lütfen...

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Böyle bir usul yok.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hocam, İç Tüzük’ü ihlal ediyorsunuz, Anayasa’yı ihlal ediyorsunuz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Neden, kimden korkuyorsunuz? Kimden korkuyorsunuz?

Dünya tarihinde görülmemiş, 4 bin hâkim ve savcuyu bir gecede hapse gönderen bir ülke olarak yarın öbür gün, on yıl sonra 14 bin hâkimi mi hapse göndereceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ne alakası var?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – CHP bu durumu alkışlamakla tarihi bir hata yapıyor.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Gelin, gelin bunu açıkça, gelin, bunu açıkça yapalım, korkmayalım.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hocam, FETÖ ağzıyla konuşma!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – 4 bin FETÖ’cü hâkimi attık diye eleştirip alkışlıyorsunuz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Korkmayalım, korkmayalım; adaylarımızdan korkmayalım.

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Dolayısıyla esasen sorun, temel sorun demokratik bir anayasaya geçiştir, hedefimiz budur. Bu anayasa çalışmasını da yaptık; gelin, sizinle de yapalım. Tıpkı bu metinleri hazırlamak için size çağrı yaptığımız gibi şimdi de çağrı yapıyoruz. Zaten beş partiyle ilk adımı attık. Siz de gelin, 4 parti, diğer partiler, bu Mecliste, bu yüce Mecliste -bu Meclis, kurucu Meclis işlevi görsün- birlikte Anayasa madde 2’de yer alan, insan haklarına dayanan, demokratik hukuk devletini inşa eden, anayasal denge ve denetim düzeneğini kuran bir anayasayı gelin birlikte yapalım, gece gündüz çalışalım.

Teşekkür ederim sabrınıza. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hocam, Anayasa 10, 3 kere ihlal oldu.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birinci bölüm üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz isteyen Balıkesir Milletvekilimiz Sayın Belgin Uygur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Uygur.

AK PARTİ GRUBU ADINA BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle bugün başlatılan Barış Pınarı Harekâtı’nda kahraman askerimize muvaffakiyetler diliyorum. Allah şanlı ordumuzu muzaffer kılsın inşallah. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin ilk bölümü üzerine grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, her alanda olduğu gibi, yargı alanında da reformcu karakterimizi ilk günden bu yana koruduk, amaç ve hedeflerimizi de bu doğrultuda belirledik. Bu bağlamda Adalet Bakanlığımız tarafından hazırlanan Yargı Reformu Strateji Belgesi adalet sistemimizin ihtiyaçları ve toplumsal talepler dikkate alınarak yargı teşkilatı mensupları, barolar, avukatlar, üniversiteler, STK’ler, yüksek mahkemeler, akademisyenler, ilgili kurumlar ve vatandaşlarımızın görüş ve önerileri alınarak katılımcı bir anlayış ve geniş bir mutabakatla hazırlanmıştır. Bu strateji belgesinde belirlenen amaç ve hedefler doğrultusunda AK PARTİ milletvekillerimiz tarafından hazırlanan Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 39 madde hâlinde Adalet Komisyonumuza sunulmuş ve Komisyonumuzdan geçmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; adalet sistemimizin ideal işleyişinin sağlanması ve toplumun taleplerinin karşılanması amacıyla bundan sonraki süreçte de çalışmalarımıza devam edeceğiz. Komisyondan geçen yasa teklifimizdeki maddelere baktığımızda toplumda adaletle olan güveni artırıcı ve bireylerin adaletle erişimini kolaylaştıran bir vizyon ortaya konduğunu görmekteyiz. İfade özgürlüğü, birçok temel hak ve hürriyetin özü, kişisel ve toplumsal gelişmelerin de kaynağıdır. Kanun teklifimize göre, temel insan haklarından biri olan ifade özgürlüğünün alanının genişletilmesiyle ifade özgürlüğüyle doğrudan ilgili olan suçlarda temyiz edilemeyen bazı kararlara karşı temyiz yolu açılmaktadır.

Anayasa’ımızda güvence altında olan ve ifade özgürlüğü kapsamında haber verme sınırlarını aşmayan veya eleştiri amacıyla yapılan fikirlerin açıklanmasının suç oluşturmayacağı ifadesi eklenmiştir.

İnternet erişiminin engellenmesi hususunda verilen tedbir kararlarında ise kademeli bir uygulama getirilmektedir. Erişimin engellenmesi kararları ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölümle ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verilir ancak teknik olarak yalnızca ihlalin gerçekleştiği haberin, yayının erişime engellenmemesi durumunda internet sitesinin tümüne yönelik erişimin engellenmesi kararı verilebilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; suç mağdurlarının özellikle çocuklara karşı işlenen cinsel suçlarda mağdurların yıpranmalarını engellemek amacıyla daha kapsamlı, hızlı, güvenli bir şekilde ek bir korumaya kavuşturulmaları amacıyla ilave güvenceler getirilmiştir. Ceza yargılamamızda koruma tedbirlerinden biri olan tutuklama, istisnai ve en son başvurulacak olan bir uygulamadır. Bu bağlamda,

yasa teklifimizde tutuklulukta geçen sürenin makul olması, azami tutukluluk süresinin soruşturma sürecinde bir üst sınıra bağlanması ve çocukların tutukluluk süresinin kısaltılmasıyla ilgili düzenlemeler yapılmış ve böylelikle temel hak ve özgürlüklerin etkili bir biçimde korunması da hedeflenmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifimize göre, daha etkin işleyen bir ceza adalet sisteminin oluşturulması amacıyla uyuşmazlıklara karşı çok daha kısa zamanda ve daha az masrafla çözüm sağlamak üzere basit ve hızlı yargılama usullerinin geliştirilmesi mümkün olmaktadır. Böylece, iş yükünün azaltılması, maliyet ve zaman açısından tasarruf edilmesine imkân sağlanmaktadır. Belirli bir önem derecesinin altında olan suçlarda seri muhakeme usulü uygulanarak işlenen suçlara karşı kısa zamanda etkili bir karşılık verilmesi mümkün olmaktadır. Ayrıca, belirli bir yaptırım ağırlığına kadar olan suçlarda kovuşturma evresinde duruşma açılmasına gerek olmadan dosya üzerinden yargılamanın yapılmasına olanak sağlayan basit yargılama usulü de kabul edilmektedir.

Ön ödemeye tabi suçlarda faillerin ön ödemelerini taksitle yapmasına imkân tanınmaktadır. Böylece, ön ödeme miktarını ilk on gün içinde tek seferde ödeyemeyen faile taksitle ödeme kolaylığı da getirilmektedir.

Kanun teklifimizde yer alan düzenlemeyle “kamu davasının mecburiliği” ilkesini “takdirilik” ilkesiyle esneten ve kamu davasının açılmasıyla açılmaması arasında kamu yararını gözeten bir değerlendirmeye dayanan, kamu davasının açılmasının ertelenmesi müessesesinden daha etkili bir biçimde faydalanmak amacıyla bu müessesenin kapsamı da genişletilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günümüzde sosyal, ekonomik ve özellikle teknolojik alanlardaki yenilikler ve gelişmeler hukuk alanında hem yeni ihtiyaçları doğurmakta hem de hukuki anlaşmazlıkların ortaya çıkmasına neden olmaktadır, bu da nitelikli hukukçulara olan gereksinimi artırmaktadır. Bu nedenle, hukuk mesleğini icra edecek olanların bilgi ve yetkinliklerini ölçmek ve artırmak amacıyla hukuk mesleklerine giriş sınavı veya idari yargı ön sınavına girmeleri şartı getirilmektedir. Ayrıca, adli yargı adaylığı sınavı mülakat kurulu da daha geniş tabanlı bir yapıya kavuşturulmaktadır. Yine, kanun teklifimize göre, baro levhasına kayıtlı olan ve en az on beş yıl kıdemi bulunan avukatlara hususi pasaport verilebilecektir. Böylece avukatların yurt dışında eğitim veya toplantılara katılabilmesi, uluslararası yargı süreçlerinde daha kolaylıkla ve daha etkin şekilde yer alabilmeleri sağlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifimizde yer alan bu maddelerin içeriğini hukuk devletinin güçlendirilmesi, hak ve özgürlüklerin korunup geliştirilmesi, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının güçlendirilmesi, yargı evrelerinin hızlandırılması ve basitleştirilmesi, şeffaflığın artırılması, toplumun adalete erişiminin kolaylaştırılması ve makul sürelerde yargılanmanın yapılabilmesi olarak özetleyebiliriz.

Kanun teklifimizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi birinci bölüm üzerinde şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağım.

Şahıslar adına ilk söz Siirt Milletvekilimiz Sayın Meral Daniş Beştaş’a aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, yargı paketini konuşuyoruz ama şu anda çok daha acil bir mesele var. Yargı paketine dair, komisyonda diğer arkadaşlarımız gerekli görüşlerimizi ilettik, muhalefet şerhimiz de var. Yarın ayrıntılı olarak görüşlerimizi söyleyeceğim ama bir tek cümleyle söylemek gerekirse bu, AKP'nin bir klasiği önümüzde duruyor, her gün yeni paketlerle halkı oyalama, zaman kazanma çabasından başka hiçbir şey değil.

Değerli milletvekilleri, bugün çok garip manzaralar yaşadık. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, burası kışla değil. Herkeste garip bir şekilde, işte “Askerimizi kutluyoruz, tırnağı taşa değmesin.” diyerek ve alkışlarla, mutlu bir şekilde, sanki mutlu bir şey yapıyormuşuz, sanki iyi bir şey yapıyormuşuz gibi garip bir kutlama hâli var. Ya, savaş kutlanır mı? Savaş nasıl kutlanır?

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Savaş yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Savaş, ölüm demektir; savaş, yıkım demektir; savaş, yoksulluk demektir; savaş, kadınların her türlü tacize, tecavüze, istismara maruz kaldığı korkunç bir vakadır.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Çıktıkları çukura gömeceğiz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Dünyanın hiçbir yerinde savaşlar alkışlanıp kutsanmaz. Bunu çok çok vahim bulduğumu, çok vahim bulduğumu ifade etmek istiyorum.

Tabii, balık baştan kokar. Savaş haberini ilk kim verdi? Numan Kurtulmuş verdi. Cümlesini şu an gibi hatırlıyorum, televizyonda izledim; gülümseyerek dedi ki: “Nihayet savaşa giriyoruz.”

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Savaş devlet ile devlet arasında olur.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Çok mutluydu, çok mesuttu. “Nihayet...” O kadar çok istediler ki savaşa girmeyi; 2011’den beri Suriye’de taraf olmak için, orada pay kapmak için öyle bir çaba gösterdi ki bu iktidar -ve tabii ki ortağıyla beraber- “Nihayet savaşa giriyoruz.” dedi. Biz bunu çok çok vahim görüyoruz. Gerçekten, savaşlar bizim karşı olmamız gereken, barışı savunmamız gereken noktada ancak biz halkı temsil edebiliriz. Bize diyorsunuz ki: “Efendim, halkın duyguları...” Ya, halk savaş falan istemiyor. Halk dışarıda... Siz askerleri gönderince “Tırnağı taşa değmesin.” diyorsunuz ama ölüm olacak, herkes ölecek. Şu anda bile siviller öldü. 2 sivil öldü, yandaş medya “YPG sivilleri öldürdü.” diye klasik bir haber geçiyor. Nusaybin’de 4 kişi yaralandı. İnsanlar ölürken mutlu olamayız.

Bir de bir kavram tartışmamız var. Biz neyiz? Türkiye yurttaşlarıyız ve milletvekiliyiz. Halk bizi savaşı kutsayalım diye, çocukları askere gönderelim diye, başka bir ülkeyi işgal etmek amacıyla ya da siz ne dersenez deyin bu amaçla bize oy vermedi, halk bize barışı tesis etmek için, demokratik çözüm için, yasaları yapmamız için, bu ülkenin huzura ermesi için oy verdi.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Terörle mücadele edin diye oy verdi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Şimdi, Birleşmiş Milletler belgeleri var, birçok belge var değerli arkadaşlar. Nedir? İşgali nasıl tanımlar? Der ki: “Bir yerin ele geçirilmesi, karşı tarafın rızası olmadan zorla bir bölgenin hâkimiyetinin ele geçirilmesi.” Şimdi, uluslararası hukuk, Cenevre savaş hukuku, Birleşmiş Milletler statüsü buna iki kavram kullanır: “Saldırı savaşı ve işgal” denir. Bunun başka bir adı yok.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Hâlâ işgalden bahsediyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Şimdi, Erdoğan, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda bir konuşma yaptı. Ne dedi? “30 köy, 30 ilçe, ne kadar mülteci yerleştireceğim.” Dünyanın neresine gidersek gidelim, hangi hukuk belgesini açarsak açalım, hangi sözleşmeyi okursak okuyalım bunun adı işgaldir, saldırı savaşıdır. Bunu siz demediniz diye bu işgal olmaktan çıkmıyor.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Terörle, teröristle mücadele, teröristle mücadele etmek.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ayrıca işgal değilse eğer -ki öyledir- orada Gaziantep Üniversitesinin 3 fakültesini niye açıyor; orada niye okullar açılıyor? TOKİ’ye neden yeni inşaat alanları açılıyor? Neden başka yerden etnik temizlik ve demografik yapıyı değiştirecek mültecileri götürelim, oraya yeni bir alan yaratalım diyorlar?

Neden sınırdaki Kürtlerle komşu olmayalım da IŞİD’le, ÖSO’yla, Ahrar el-Şam’la, o çeteyle, kadınlara tecavüz eden, insanlık dışı uygulamalar gösteren bir çeteyle neden komşu olalım biz?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Terörle mücadele etmek niye rahatsız ediyor sizi?

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Bizim Kürtlerle sorunumuz yok, teröristlerle sorunumuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bir de son olarak şunu söylemek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Beştaş.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Niye rahatsız oluyorsunuz terörlle yapılan mücadeleden?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, ortada Türkiye’ye bir saldırı yok. Türkiye’nin bir tek camı YPG-PYD ya da oradaki güçler tarafından kırılmadı, ortada meşru bir savunma yok. Kendimizi kandırmayalım. Orada yaşayan, başta Kürtler olmak üzere, Süryaniler, Yezidiler, Ermeniler, halklar kendi yönetimlerini kurmuşlar ve orada demokratik bir sistem oluşturmuşlar.

Lütfen, bu gece yatarken bu ülkede Türkiye yurttaşı olan 25 milyon Kürt’ü düşünün. Onun kardeşi, yeğeni, kuzeni, amcası orada, orada... Siz onları öldürmeye gidiyorsunuz. (Gürültüler)

SERMET ATAY (Gaziantep) – PKK temizliği...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teröristle mücadeleden niye rahatsız oluyorsunuz?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Demagoji yapıyorsun, demagoji...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Böyle bir şey yok. Şu anda Serakaniye’nin komşusu Ceylânpınar’dır, Suruç’un komşusu Kobani’dir, Kamışlı’nın bitişiğinde Nusaybin vardır ve onlar kardeşler, kardeş...

SERMET ATAY (Gaziantep) – Menbiç’in yapısını kim değiştirdi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Siz diyorsunuz ki: “Bizi destekleyin. Biz kardeşlerinizi öldürmeye gidiyoruz.” Bu savaş hiç kimsenin yararına değildir. Savaşa karşıyız. Rojava’ya hep birlikte ses verelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teröristlerle mücadeleden niye rahatsız oluyorsunuz?

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Temizlik... Temizlik...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Halklara ses verelim ve barışı savunalım. (HDP sıralarından alkışlar)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Niye rahatsız oluyorsunuz terörlle mücadeleden ya?

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Bizim Kürtlerle bir sorunumuz yok; terörlle, teröristlerle...

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın görüşülmekte olan 105 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; aslında bugün bu “işgal” ifadesinin teknik olarak yanlışlığı, toplumdaki karşılığı çok uzun tartışıldı, konuşuldu. Hem arkada sizin Başkanlığımızda hem de grup başkan vekillerimizin buradaki açıklamalarında bunun doğru bir dil olmadığı herkesçe ifade edildi.

Sayın Başkan, bu ortak anlayışa rağmen tekrar bu ifadenin kullanılmasını bir provokatif dil olarak değerlendiriyorum. Buna gerek yok.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Provokasyon sizin işiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Biz 82 milyon, beraber, bu ülkenin güvenliği için bir adım atıyoruz. Tüm partiler bir arada bir adım atıyoruz.

Barış Pınarı Harekâtı bu ülkenin güvenliği için, Kürt kardeşlerimizin de güvenliği için alınan bir risktir, adımdır. Bütün Meclis olarak arkasında durmak görevimizdir bizim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Nusaybin’e bombalar yağıyor şu an. Ne güvenliğinden bahsediyorsun?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ben hiç anlamıyorum arkadaşlar. Bir sakın olun, durun.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ne sakini? Bombalar patlıyor. İnsanlar uyuyamıyor sizin sayenizde.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Değerli arkadaşlar, terör devleti kurma hayali olanların bu hayali altüst olunca bağırmaları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, terör devleti kurma hayali olanların bu hayalinin altüst olduğunu görünce bağırmaclarını, hakaretlerini anlıyoruz...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – 4 kadın şu anda hastanede.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kim ne derse desin bu ülkenin güvenliği için, geleceğimizin güvenliği için Türkiye'nin güneyinde, Fırat'ın doğusunda bu ülkenin tüm vatandaşları, askeri orada bir terör devletine izin vermeyecektir. O yüzden bu adım atıldı Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) PYD vuruldukça sesin buradan gelmesi manidardır. PYD'ye saldırdıkça, teröre saldırdıkça sesin yükselmesi manidardır.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Halka saldırıyorlar, halka. Orada halka saldırıyorlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Ben bu tarz provokatif dili kınıyorum, tekrar daha saygılı olmaya davet ediyorum Sayın Başkanım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Bana izin verin lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, bir cümle...

BAŞKAN – Bir cümle o zaman, rica ediyorum, lütfen.

53.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın görüşülmekte olan 105 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, bu ifadeler devam ettiği sürece... Meclisimizin kayıtlarını, tutanaklarını da biz kutsal görüyoruz, çok önemli görüyoruz; tarihe ışık tutacak belgelerdir bunlar. Dolayısıyla bu yüce Mecliste ifade edilen hususlarla ilgili olarak vebal altında olduğumuzu değerlendiriyoruz, buna ilişkin beyanlarımızı da lütfen anlayışla karşılayın, bu zamana kadar da hep bu anlayışı gösterdiniz ve o noktada teşekkür ediyorum. Bizim amacımız Meclisi germek, Türkiye'yi germek değildir fakat çıplak bazı gerçeklikleri ifade etmezsek bu da hem tarihimize, geçmişimize ve bugüne dair de büyük bir sorumluluktur.

Şimdi, ısrarla altını çiziyoruz “Türkiye savaşta.” dediği zaman bizim de “Savaşta değildir.”i söylememiz lazım. Türkiye terörle mücadele içerisinde, benim söylediklerim malumun ilamıdır ama tekrar ediyorum: Terörün ve teröristin herhangi bir etnik kökeni yoktur, mezhebi yoktur, dili yoktur, ırkı yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Terörist teröristtir ve bu memlekete değil, bütün insanlığa kastetmiş yapılar demektir bunlar. Dolayısıyla bunun “Türkiye içinde” “Türkiye dışında” gibi bir değerlendirmeye tabi tutulmasını yanlış buluyoruz. Şimdi, Türkiye'nin yaptığı iş, bugün terörle mücadele noktasında meşru müdafaa hakkını kullanmaktan ibarettir. Bu, uluslararası anlamda da

son derece yerleşmiş bir hakttır. Türkiye bu hakkını kullanmaktadır. Bu noktada herhangi bir etnik temizlik, demografik yapının değiştirilmesi gibi bir gayeyi Türkiye gütmmez, Türkiye'nin geçmişte yapmış olduğu, Afrin'de Zeytin Dalı ve Fırat Kalkanı Harekâtlarında bir demografik yapı değişikliğine rastlayamazsınız. Bunlar sadece terör örgütünün iftiralardan ibarettir. Burada terör örgütünün, adı "terör örgütü" olarak bilinen ve kabul edilen, Amerika da dâhil Senatoda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bülbul, lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - ...ve Temsilciler Meclisinde yapılan görüşmelerde PKK'nın Suriye uzantısı olduğu kabul edilen PYD'nin hüküm sürdüğü bir toprakta demokrasinin varlığından bahsetmek akla ziyan bir tutumdur, akla ziyan bir ifade şeklidir. Burada bir haydutluk düzeni vardır. Allah'ın izniyle Türkiye terörle mücadelesi kapsamında yaptığı bu mücadelede bu haydutluk düzenini de, oradaki Kürt kardeşlerimizin üzerine musallat olmuş olan bu düzeni de ortadan kaldıracaktır.

Şimdi, sınırdaki vatandaşlarımızdan bahsedip de burada farklı mesajların verilmesini de kabul etmiyoruz. Sınırdaki vatandaşlarımızın görüntüleri geliyor, gözyaşlarıyla izliyoruz. Sınırdaki bizim vatandaşlarımız hiçbir etnik köken, mezhep ayrımı yapmaksızın Mehmetçik'in yanında, dualarla yollarda onları uğurlamaktadır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, söz mü istediniz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

54.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, evet, bu tartışmaya bugün yeni başladık ama önümüzdeki günlerde devam edeceğiz, sürdüreceğiz, birbirimize tahammül göstermek zorundayız.

Birincisi: Biraz evvel hatip söyledi, Meral Danış Beştaş, sizin temsilciniz, sözcünüz Numan Kurtulmuş dedi ki: "Nihayet savaşa giriyoruz." Meşru müdafaa diye bir şey yok, saldırı savaşı var. Olay budur, net.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Teröre karşı...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Numan Kurtulmuş söylediği zaman "Nihayet savaşa giriyoruz." diye eğer siz bunun bir savaş olduğunu düşünmüyor idiyse o zaman "Numan Bey, bir dakika, bu bir savaş değildir." diyecektiniz. Demediniz "Nihayet savaşa giriyoruz." demek "Biz saldırıyoruz." demektir, bir.

Bunu bir kenara koyalım, tespit ediyoruz. Sizin insanınız söyledi, biz söylemedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Biz AKP'li değiliz...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen, grup başkan vekiliniz konuşuyor.

Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İkincisi, şimdi, bakın, bunu da tartışmaya devam edeceğiz, şimdi söyleyeceğimi çünkü bu hani bugünden ortaya çıkacak bir sonuç değil, belki önümüzdeki haftalar ve aylar boyunca konuşacağımız bir şey olacak. (Gürültüler)

BAŞKAN – Bir saniye değerli arkadaşlar, bir grup başkan vekili konuşuyor.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, “Demografik değişim olmayacak.” diyorsunuz, bunu tartışacağız. Çok net, bizim gördüğümüz, bir demografik değişim yapma hedefi var. Biz bunu burada söyledik, ben geçen gün söyledim, burada dün söyledim. (Gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Sayın Baki Bey, lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yani yapılmaya çalışılan şey Baba Esad’ın, Hafız Esad’ın geçmişte “Arap Kemerı” adıyla yapmaya çalıştığını, bugün daha geniş bir kemerde selefi cihatçı bir kemer kurmaktır, “demografik değişim” diye anlattığımız budur. Sizin “Oraya ilçeler kuracağız, şehirler kuracağız, kentler kuracağız...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum.

“...binalar yapacağız, insanları oraya taşıyacağız.” dediğiniz şey budur işte, oranın nüfus yapısını değiştirmektir, hedef budur. Şimdi bunun olup olmayacağını bilmiyoruz elbette. Önümüzdeki günlerde tartışmaya devam edeceğiz. Orta vadeli bir plandır büyük ihtimalle.

Çünkü bunu, çıktı Cumhurbaşkanı Birleşmiş Milletler toplantısında haritalarla açıkladı, bunu biz uydurmuyoruz ki. Şimdi, dolayısıyla bütün dünya bunu gördü, izledi, dinledi. Şimdi bu tartışmayı da yapacağız, bundan da gocunmayın lütfen ya. Bunu konuşacağız, söyleyeceğiz çünkü biz bu hedefin yanlış bir hedef olduğunu, Türkiye açısından böyle bir adımın Orta Doğu’da Türkiye’yi çok tehlikeli bir noktaya sürüklemekte olduğunu söylemek mecburiyetindeyiz, bunu söyleyeceğiz, kusura bakmayın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

6.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök’ün, siyasi partilerin belli bir konuda değişik duruşlarının olabileceğine, terör karşısında herkesin aynı duyarlılığı sergilemesi ve siyasetçilerin kutuplaştırmayı artırmayacak dil kullanması gerektiğine, Barış Pınarı Harekâtı’nın dış kamuoyuna iyi anlatılmasının iktidar partisine düşen en önemli görev olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, elbette, önemli bir konuda -daha önce de ifade ettik- her siyasi partinin değişik bir duruşunun olması çok normal. Hepimiz Türkiye Cumhuriyeti hudutları içerisinde, Türkiye’nin esenliği için mücadele ediyoruz. Tabii, Türkiye’nin bir terör belası var; PKK, IŞİD, DHKP-C gibi terör örgütleriyle Türkiye’nin kuşatıldığı ve eylemlerin yapıldığı bir ortamda yarın 10 Ekim Ankara Garı patlamasında IŞİD’li teröristlerin patlattığı bir bomba sonucu ölen arkadaşlarımızı anacağız. O patlamada ben de hayatımı kaybedebilirdim çünkü o mitinge on dakika farkla geciktim ve bombanın patlamasından sonra patlamanın olduğu yere ilk giren kişi benimdir. Televizyonlar “1 kişi öldü, 2 kişi yaralı.” derken ben o anda yaklaşık 100’e yakın hayatını kaybeden arkadaşlarımızın cesetleriyle yüzleşmiş biri olarak olayın büyük bir travmasını yaşamış bir kardeşinizim.

Diğer taraftan, Ankara’daki ikinci ölümlü patlamada, Kızılay Güvenpark’taki patlamada ve Merasim Sokak’taki patlamada ki PKK’nın patlattığı bir bombada çok yakın bir aile dostumuzun şu anda 9 yaşında olan kızının gözleri kör oldu. Ben cuma günü onları da ziyaret edeceğim ve hayatının baharındaki bu kardeşimizin, gözlerini kaybeden bu kardeşimizin yaşadığı aile travmasında, eğitim konusunda onlara yardımcı olmaya çalışacağım çünkü çok masraflı bir iş. Düşünün, 6 yaşında bağrınıza bastığınız gencecik kızınızın güle oynaya dışarı çıktığı zaman bir servis arabasına tam binerken PKK’nın patlattığı bombayla gözleri kör oldu.

Şimdi, her türlü terör karşısında hepimizin aynı duyarlılığı sergilemesi gerekiyor. Terörün her türlüünü hepimizin aynı şiddette ve ölçüde lanetlemesi gerekiyor. PKK'ya IŞİD'e DHKP-C'ye ve ismini burada saymadığım bütün terör örgütlerine lanet okuyorum. Bu acılar hepimizi sarabilirdi. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Kızılay'da patlayan bir bombada ilçe başkanımızı kaybettik. Yine, adli tıpta onun cesedini ben teşhis ettim. Bütün patlamalarda bir iki dakika arayla oradan geçen ve tesadüfen kurtulan bir kardeşinizim. Bu terör, siyasi mücadele elbette olacaktır ama terör karşısında herkes ortak bir duruş sergileyecektir. Türkiye'nin bir terör sorunu vardır. Şimdi, siyasi partilerimizin elbette bu harekât nedeniyle değişik düşünceleri olacaktır ve her fikir, söylenildiği anda da bir hüküm ifade eder ve kendine göre de değerlidir, anlaşılabilir, elbette bunların değerlendirmesini önümüzdeki yıllarda hep beraber yapacağız.

Benim esas üzerinde durmak istediğim konu, böyle bir ortamda her türlü sözün bir yöne çekileceği bir yerde daha fazla kutuplaştırmayı artırmayacak bir dilin siyasetçiler tarafından özenle kullanılmasıdır. Bir siyasetçi, ister beğenin ister beğenmeyin, kamuoyunun hassasiyetlerini dikkate almak durumundadır. Bu böyle olmalıdır, bu aslında bütün partiler için böyledir. Her parti kendi açısından bir köşeye çekiliyor ve karşısındaki partinin saygı duyduğu değerlere de sahip çıkmalıdır. Böyle olursa toplumumuzda daha anlaşılır bir siyaset ortamını yaratmamız elbirliğiyle mümkündür.

Şimdi, bence iktidar partisine düşen en önemli görevlerden bir tanesi de özellikle bu harekâtın dış kamuoyuna iyi anlatılmasıdır; Türk diplomasisinin ve ilgili kuruluşlarımızın bu konuda kendi mevkidaşlarını, kuruluşları en iyi şekilde anlatacak bir diplomasi başarısını göstermesidir. Bu da işin bir başka önemli boyutudur. Biz bütün dünyaya bu harekâtla kimsenin topraklarında gözümüzün olmadığını, adaletin, hukukun ve terörden arındırılmış bir şekilde bölgelerin temizlendiğini ifade ettiğimiz anda, Türkiye en kısa zamanda zaten geri çekileceğini ifade etmek suretiyle, dünya kamuoyunu arkasına almak suretiyle dostu düşmana nasıl bir harekât içerisinde olduğunu anlatmak durumundadır. Ben bunu başaracağımıza inanıyorum.

Türkiye, pek dostu olan bir ülke değil değerli arkadaşlarım. Bakın, biz daha Kıbrıs Barış Harekâtı'nın da haklılığını tam olarak anlatabilmiş değiliz. O yüzden, Türk diplomatlarımıza büyük bir görev düşüyor.

Ben buradan tekrar kahraman askerlerimize başarılar diliyorum. Onların Türk devletinin kurucu unsurlarından olan adaleti, bağımsızlığı terörden temizlendirilmiş bir şekilde, hürriyetler alanını daha da açacak bir şekilde, bütün topluma huzur getirecek bir anlayışı egemen kılacağına inanıyorum. Bir an önce herkes görevini yapacaktır ve bu harekât da sonuçlanacaktır.

Tekrar bütün komuta kademesine, görev alan asker kardeşlerimize, her birine ayrı ayrı başarılar diliyorum. Umuyorum ve diliyorum ki kısa zamanda bu harekât bitecektir ve Türkiye dünyaya örnek bir davranışı gösterecektir diye düşünüyorum.

Bu duygularla, birinci bölümün tamamlanmasını da dikkate alarak birleşime beş dakika ara veriyorum. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Kapanma Saati: 23.06

SEKİZİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 23.08****BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK****KÂTİP ÜYELER: Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 4’üncü Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum. 105 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2215) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 105) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Değerli milletvekilleri, gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 10 Ekim 2019 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.09

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, özel okullar ve vakıf üniversitelerinin öğrenim ücreti belirleme kriterlerine,

-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, geçici veya sözleşmeli olarak çalışan usta öğreticilerin memur kadrolarına atanma şartlarına yönelik düzenleme yapılması önerisine,

İlişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'a soruları ve Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un cevabı (7/15305), (7/15494)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sn. Fuat Oktay tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 16.07.2019

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

- 1- Özel okullarda ve vakıf üniversitelerinde son beş yıl dikkate alındığında öğrenim ücretlerinde esas alınan kriterler nelerdir?
- 2- Bir önceki dönem baz alınarak ücretlerdeki artış oranları olağan görülmekte midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim.

15.07.2019

Necati TİĞLİ
Giresun Milletvekili

Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı Halk Eğitim Merkezlerinde kısmi zamanlı çalışan yaklaşık 58.000 Kadrosuz Usta Öğretici olduğu ifade edilmektedir.

Usta Öğretici olarak görev yapan çalışanların kamu kurum ve kuruluşlarına kadrolu devlet memuru olarak atanabilmeleri için, Devlet Personel Başkanlığı ve Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından müştereken belirlenecek usul ve esaslar doğrultusunda ÖSYM tarafından yapılacak olan Kamu Personel Seçme Sınavına (KPSS) katılmaları gerektiği ifade edilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından memur veya sözleşmeli olarak kabul edilmeyen, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın da işçi olarak kabul etmediği Kadrosuz Usta Öğreticiler Devlet Memurları Kanununda belirtilen sorumlulukları yerine getirmekle birlikte emeklerinin karşılığı olan sosyal hakların tümünden mahrum kalmaktadır.

İş güvencesi ve sosyal güvenceleri olmayan, statüsü belirsiz, kıdem tazminatı almayan, işsizlik sigortasından yararlanamayan, ücretleri resmi tatiller, bayramlarda kesintiye uğrayan kadrosuz usta öğretmenler, buna ilave olarak kurumlarında 15-20 yıldır görev yapsalar dahi her an işsiz kalma endişesiyle görevlerini yürütmeye çalışmaktadır.

Buna ilişkin olarak:

1. Bakanlığınıza bağlı Halk Eğitim Merkezleri ve diğer kuruluşlarda ek ders karşılığı ya da geçici, sözleşmeli statüde görev yapan Usta Öğretici sayısı kaçtır?
2. 657 sayılı kanunun tanıdığı haklardan yararlanan ve kadrolu olarak görev yapan Usta Öğretici sayısı kaçtır?
3. Bu durumun aynı hizmeti yürüten kamu görevlileri arasında iş barışını bozduğunu, eşitsizliğe ve hak mahrumiyetine sebep olduğunu siz de düşünüyor musunuz?

4. Dershane öğretmenlerine KPSS puanı şartı aranmadan atanma imkânı usta öğretici olarak görev yapan eğitimcilerle neden verilmemiştir? Usta öğreticilerin memur olarak atanma şartlarının hakkaniyetli bir şekilde düzeltilmesi konusunda neler yapılmıştır?
5. Halk Eğitim Merkezlerinde çalışmakta geçici veya sözleşmeli usta öğreticilere kadro verilmesine yönelik olarak Milli Eğitim Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yürütülen yasal düzenleme çalışması var mıdır?
6. Halk Eğitim Merkezlerinde çalışan kadro bekleyen usta öğreticilerin memur kadrolarına atanmalarına yönelik 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda değişiklik yapılması düşünülmekte midir?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 99074258-610-E. 116
Konu : Soru Önergesi

09/10/2019

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının (Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı) 01.08.2019 tarihli ve 43452547-120.07-509633 sayılı yazısı.
b) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının (Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı) 01.08.2019 tarihli ve 43452547-120.07-512133 sayılı yazısı.
c) Cumhurbaşkanı Yardımcılığının 16.08.2019 tarihli ve 48360949-610-E.135569 sayılı yazısı.
ç) Cumhurbaşkanı Yardımcılığının 16.08.2019 tarihli ve 48360949-610-E.135638 sayılı yazısı.

İlgi (a-b) yazılar ile Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımıza tevcih edilen, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız tarafından da Bakanlığım koordinesinde cevaplandırılması tensip edilen, ilgi (c) yazı ekinde alınan Niğde Milletvekili Ömer Fethi GÜRER'in 7/15305, ilgi (ç) yazı ekinde alınan Giresun Milletvekili Necati TİĞLİ'nin 7/15494 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ziya SELÇUK
Milli Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (2 Sayfa)

Dağıtım:
Gereği :
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bilgi:
Cumhurbaşkanı Yardımcılığına
(Ek konulmadı)

NİĞDE MİLLETVEKİLİ ÖMER FETHİ GÜRER'İN 7/15305 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan; “Kurumlar, Kanununun 12 nci maddesinde yer alan hükümlere uygun olarak öğrenci ve kursiyer ücretlerini; veli veya kursiyerlerle yapacakları Bakanlıkça belirlenerek Genel Müdürlük internet sayfasında yayımlanan özel sözleşmelerinde sağlayacaklarını belirttikleri eğitim ve öğretim imkânlarına, gelişmelerine imkân verecek yatırım ve hizmetler ile diğer işletme giderlerine göre tespit ederler. Ancak okulların ara sınıflarının eğitim ücreti bir önceki eğitim öğretim yılında ilan edilen, okulda devam eden öğrencilerin ücreti ise öğrenci kayıt sözleşmesinde belirlenen eğitim ücretine (Y.İ-ÜFE+TÜFE)/2 oranına en fazla %5 oranında artış yapılarak belirlenir...” hükmü çerçevesinde iş ve işlemler yürütülmektedir.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 10.09.2019 tarihli konuya ilişkin yazıda;

Söz konusu mer’i mevzuat incelendiğinde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Ek-9 uncu maddesinde “Vakıf yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim esasları, öğretim süreleri ve öğrenci hakları ile ilgili hususlar bu Kanun hükümlerine tabidir. Öğrencilerden alınacak ücretler mütevelli heyet tarafından tespit edilir.” ifadelerine yer verildiğinin görüldüğü, yine 31.12.2005 tarihli ve 26040 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliği 20 nci maddesinde bu hususun “Mütevelli heyet, (...) Öğrencilerden alınacak ücretleri tespit eder(...)” şeklinde tekrarlanmakta olduğu,

Yukarıda yer verilmekte olan mevzuat hükümleri doğrultusunda, vakıf yükseköğretim kurumlarında öğrenim ücretlerinin, vakıf yükseköğretim kurumunun en yüksek karar organı olan ve tüzel kişiliğini temsil eden mütevelli heyeti tarafından belirlendiği,

Ayrıca yükseköğretim kurumlarının bölüm ve programlarına yerleştirme dönemlerinde yayımlanan tercih kılavuzların da ilgili vakıf yükseköğretim kurumlarına ait öğrenim ücreti bilgilerine yer verildiğinin görüldüğü

belirtilmektedir.

GİRESUN MİLLETVEKİLİ NECATİ TİĞLİ'NİN 7/15494 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

27/03/2018 tarihli ve 7103 sayılı 2. Mükerrer Vergi Kanunları İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 92 nci maddesiyle, 25/08/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir. Geçici 15 inci maddede; “01/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 9 uncu maddesi kapsamında 2017-2018 eğitim öğretim yılında ek ders ücreti karşılığında görev yapmış olanlar; başvuru tarihinin son günü itibariyle bu görevlerinden dolayı en az 540 gün sigorta primi ödenmiş olması, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde öngörülen genel şartlar ile öğretmenliğe atanabilmek için aranan özel şartları taşımaları, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmamış olmaları ve Kamu Personel Seçme Sınavında Bakanlıkça belirlenen taban puan ve üzerinde puan almış olmaları kaydıyla, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde yapılacak sözlü sınav sonuçlarına göre ek 4 üncü madde uyarınca öğretmen ünvanlı vize edilmiş pozisyonlarda sözleşmeli personel olarak istihdam edilebilir. Bakanlıkça belirlenecek alanlarda olmak üzere bu kapsamda istihdam edilebilecek sözleşmeli öğretmen sayısı 5000’i geçemez” denilmekte olup bu madde doğrultusunda ek ders ücreti karşılığında görev yapanlardan sözleşmeli öğretmenlik için sözlü sınava girmek üzere yaptıkları başvuruları onaylananlardan KPSSP10-KPSSP121 ile KPSSP120 sonucunda her alan için en yüksek puan alandan başlamak üzere alanlar bakımından belirlenen kontenjan sayısının üç katı aday (Son sıradaki adayla aynı puana sahip olan adaylar dâhil) yerleştirildikleri sınav merkezinde sözlü sınava alınmışlar ve sözlü sınavda başarılı olanların atamaları, tercihleri de dikkate alınarak sözlü sınav puanı üstünlüğüne göre elektronik ortamda gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız MEBBİS veri tabanı kayıtlarına göre resmî eğitim kurumlarında 291 kadrolu usta öğretici görev yapmaktadır.

2.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Kamu Çalışanı Anketi'ne ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/15432)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sn Fuat OKTAY tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Burhanettin BULUT

Adana Milletvekili

Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi'nin, kamu çalışanlarına yönelik Cumhurbaşkanlığı, Meclis, bakanlıklar, yerel yönetim, yargı gibi alanları kapsayan bir anket yaptığı kamuoyuna yansımıştır. İlk defa yapıldığı belirtilen anketin amacı "Kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliklerinde geliştirilmeye açık bulunan hususların belirlenmesi" olarak kaydedilmektedir.

Ankette kamu çalışanlarına "Çalıştığım kuruma sadakat göstermenin görevim olduğunu düşünüyorum", "Çalıştığım kurumda adaletli bir ücretlendirme sistemi olduğunu düşünüyorum", "Çalıştığım kurumda terfi ve atamalar liyakate göre yapılır", "Kurum içi veya kurum dışı farklı birimlere geçiş işlemi adildir", "Amirlerime gerektiğinde rahatlıkla ulaşabiliyorum", "Çalıştığım kurumda farklılıklara değer verilir", "Çalıştığım kurumda kararlar şeffaf bir şekilde alınır", "Çalıştığım kurumda üst yönetim etik değerlere uygun hareket eder" şeklinde sorular yöneltilmiştir. Bu soruların yanı sıra kamu çalışanlarının TC kimlik numaralarının da istenmesi fişlenme kaygısı yaratmıştır.

Bu çerçevede;

1. Anket soruları kim ya da kimler tarafından hazırlanmıştır?
2. Anket sonuçları hangi kurum tarafından yorumlanacaktır?
3. Ankete katılan kamu çalışanlarının TC kimlik numaralarının istenmesinin gerekçesi nedir?
4. Kamu çalışanlarının TC kimlik numarasını istediğiniz anketten sağlıklı bir sonuç çıkacağını düşünüyor musunuz?
5. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından yapılan ankete kaç kişi katılmıştır?
6. Ankete katılan kamu çalışanlarından herhangi biri hakkında soruşturma başlatılmış mıdır?
7. Anketin sonuçlarına göre geliştirilmeye açık bulunan hususlar hangileri olmuştur?
8. Geliştirilmeye açık bulunan hususların iyileştirilmelerine yönelik herhangi bir somut

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI

Sayı : 48360949-610-E.161300

09.10.2019

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 01.08.2019 tarihli ve 4452547-120.07-E.509876 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Burhanettin BULUT tarafından Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığına tevcih edilen [7/15432] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 527 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan görevleri kapsamında Kamu-Veri Anketi hazırlanmıştır. 5,3 milyon kamu çalışanınin erişimine açılan ankete, katılımcıların kamu çalışanı olduklarının teyit edilmesi amacıyla e-Devlet sistemi üzerinden giriş sağlanmıştır.

Ankete katılan kamu çalışanlarının kişisel verileri, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 5 inci maddesine istinaden otomatik yolla işlenmiş olup, tüm analizler 6698 sayılı Kanun kapsamında yapılmaktadır.

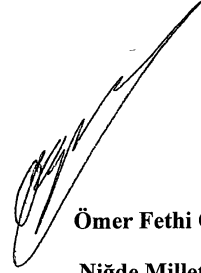
Kamu-Veri Anketi'ne gönüllülük esasına göre katılım sağlanmış olup, katılımcı sayısına ve kurumlarına göre dağılımına <https://anket.cbiko.gov.tr/publicresult> internet adresi üzerinden erişilebilir. Anket sonuçlarının analizleri devam etmekte olup, tamamlandığında kamu kurumları ve kamuoyu ile paylaşılacaktır.

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yükseköğrenim mezunlarının işsizlik oranının azaltılması ve istihdam olanaklarının artırılmasına yönelik projelere,
Ülkemizdeki yabancı öğrencilerin uyruklarına göre dağılımına,
Öğretim elemanı açığının giderilmesine,
İlişkin soruları ve Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un cevabı (7/15714), (7/15718), (7/15720)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Milli Eğitim Bakanı Sn. Ziya Selçuk tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 12.07.2019

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

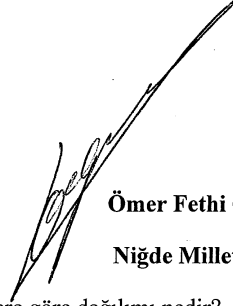
2014-2018 yılları arasında yükseköğrenim mezunu işsizlik oranı %10'dan %12,4 yükselmiş istihdam oranı %70,7'den %69,6 düşmüştür.

1. Yükseköğrenim mezunlarının işsizlik oranının azaltılması ve istihdam olanaklarını artırmaya yönelik politikalar geliştirilmekte midir?
2. İş ve okul hayatında bulunmayan genç oranında OECD ülkeleri arasında öne çıkan ülkemizin bu bağlamda gençlerin yükseköğrenime hazırlanmasına yönelik bir düzenleme düşünülmekte midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Milli Eğitim Bakanı Sn. Ziya Selçuk tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 11.07.2019

Ömer Fethi Gürer

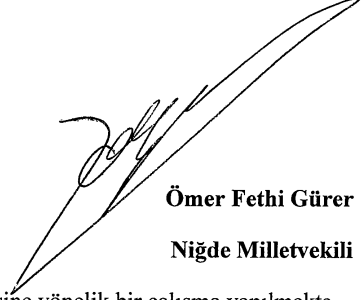
Niğde Milletvekili

1. Ülkemizdeki yabancı öğrenci sayısının geldikleri ülkelere göre dağılımı nedir?
2. Son 5 yılda mezuniyet sonrası ülkemizde kalan yabancı uyruklu mezun sayısı ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Millî Eğitim Bakanı Sn. Ziya Selçuk tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 11.07.2019

Ömer Fethi Gürer
Niğde Milletvekili

1. 90 bini aşkın öğretim elemanı açığının giderilmesine yönelik bir çalışma yapılmakta mıdır?
2. Ülkemizde uluslararası öğretim elemanı sayısı ne kadardır?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 99074258-610-E. 117
Konu : Soru Önergesi

09/10/2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 24.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.486207 sayılı yazınız.
b) 01.08.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.512133 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan Şanlıurfa Milletvekili Ömer ÖCALAN'ın 7/12995, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Niğde Milletvekili Ömer Fethi GÜRER'in 7/15714, 7/15718, 7/15720 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ziya SELÇUK
Milli Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

NİĞDE MİLLETVEKİLİ ÖMER FETHİ GÜRER'İN 7/15714 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 11.09.2019 tarihli konuya ilişkin yazıda;

İşsizlik oranlarının azaltılması ve istihdam imkânlarının artırılması hususunda Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı yetkili olmamakla birlikte, ülkemizin ihtiyaç duyduğu 'insan gücünün' yetiştirilmesi aşamasında kurum ve kuruluşlarla irtibatlı olarak çalışılmakta olduğu,

Bu hususta; 7033 sayılı Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 18 inci maddesi ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa eklenen Ek-36 ncı maddesi yükseköğretim alanındaki istihdam odaklı politikaların oluşturulması ve geliştirilmesi ile buna bağlı yeni açılacak eğitim programları ve kontenjanların planlanmasına yönelik süreçlerde görüş ve öneride bulunmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanı başkanlığında Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği üyelerinden oluşan Yükseköğretim Eğitim Programları Danışma Kurulu kurularak çalışmalarına başladığı,

Bu minvalde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca, bahsi geçen Kurulun ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri ile üniversitelerin imkân ve talepleri doğrultusunda öğrenci kontenjanı taleplerine yönelik kararlar alındığı

belirtilmektedir.

NİĞDE MİLLETVEKİLİ ÖMER FETHİ GÜRER'İN 7/15718 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 11.09.2019 tarihli konuya ilişkin yazıda;

Soru önergesinde bahsi geçen yabancı uyruklu öğrencilerin uyruklarına göre sayısal dağılımına ait bilgilere <https://istatistik.yok.gov.tr/> adresinden ulaşılabildiği belirtilmektedir.

NİĞDE MİLLETVEKİLİ ÖMER FETHİ GÜRER'İN 7/15720 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 10.09.2019 tarihli konuya ilişkin yazıda;

Ülkemizde 2017-2018 yılı itibariyle istihdam edilen uluslararası öğretim elemanı sayısının 3.121 olduğu, 90 bini aşkın öğretim elemanı açığı hakkında Başkanlıklarında herhangi bir bilgi bulunmamakla birlikte bahsi geçen öğretim elemanı açığı hususunun anlaşılamadığı belirtilmektedir.

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kamu görevinden ihraç edilen bir kişinin hesaplarına TMSF tarafından bloke konulduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/15987)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mektupta: “Ben Şeyma Büyükurvay, 40261232796 TC numaralı bir vatandaşım. Bank Asya hesabımdan dolayı Çağlayan Adliyesinde ki zabıt katipliği görevimden 25.08.2017 tarihinde ihraç edildim. İstanbul 33. Ağır Ceza mahkemesinde yargılandım. Beraat kararım İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi tarafından da onaylandı ama hala iade söz konusu olmadığı gibi TMSF ye aktarılan birikimlerime de bloke konulmuştur. İdare mahkemesine açtığım dava da davamı reddetmiştir. TMSF'nin kendi inisiyatifinde olan paramın üzerine koyduğu bloke kalkmadı hala. Mahkemelerce aklanmam da bir şey ifade etmiyor. Üç yıldır TMSF neyi inceliyor anlamış değilim.” İfadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

1. Şeyma Büyükurvay isimli yurttaşın TMSF tarafından hesaplarına bloke koyulduğu iddiası doğru mudur?Eğer bu iddia doğruysa TMSF tarafından Şeyma Büyükurvay isimli yurttaşın koyulan tedbir neden konulmuştur?
2. Şeyma Büyükurvay isimli yurttaşın zabıt katipliği yaptığı ve ihraç edildiği ardından da Bank Asya hesabından dolayı yargılanıp beraat ettiği iddiaları doğru mudur? Eğer bu iddialar doğruysa Şeyma Büyükurvay isimli yurttaş beraat ettiği halde işine geri döndürülmemesinin nedeni nedir?
3. Şeyma Büyükurvay isimli yurttaşın beraat kararının ardından TMSF tarafından konulan tedbirin kaldırılmadığı iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa neden Şeyma Büyükurvay isimli yurttaşın TMSF tarafından konulan tedbir kaldırılmamaktadır?

4. TMSF hangi gerekçelerle Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının hesaplarına bloke koymaktadır?
5. Son 5 yılda TMSF tarafından bloke koyulan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı kaçtır?
6. Son 5 yılda TMSF tarafından blokesi kaldırılan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı kaçtır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI

Sayı : 48360949-610-E.163016

09.10.2019

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 07.08.2019 tarihli ve 4452547-120.07-E.515387 sayılı yazısı.

Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU tarafından Cumhurbaşkan Yardımcılığına tevcih edilen [7/15987] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

5411 sayılı Bankacılık Kanununun 63 üncü maddesi ile 23/02/2007 tarih ve 26443 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan, Faaliyet İzni Kaldırılan Bankalardaki Sigortalı Mevduat ve Sigortalı Katılım Fonunun Ödenmesi ile Bu Bankaların İflas ve Tasfiyesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu madde gereğince, Asya Katılım Bankası A.Ş. (Bank Asya) nezdinde açılmış hesaplardan yaklaşık 40.000 adedi üzerine, hesapların doğruluğu hakkında oluşan şüphe nedeniyle Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu tarafından bloke işlemi tesis edilmiştir.

Bloke konulan hesaplar hakkında kapsamlı ve detaylı bir inceleme başlatılmış, incelemesi tamamlanan ve doğruluğu teyit edilen hesaplar üzerindeki bloke sonlandırılmıştır.

Soru önergesinde adı geçen kişiye ait olduğu belirtilen T.C. kimlik numarasının uyumlu olmadığı tespit edilmiş olup, ismi üzerinden yapılan inceleme neticesinde Bank Asya nezdinde sigortalı mevduat ödemesine konu herhangi bir tutara rastlanılmamıştır

5.- *-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, YKS sonuçlarına göre öğrencilerin düşük başarı oranlarının nedenlerine,*

-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, 2019 YKS sonuçlarına göre geleceğe dönük eğitim politikalarına,

Suriye uyruklu çocukların Türk eğitim sistemine entegrasyonu için harcanan kaynakların hangi fon ya da bütçeden karşılandığına,

-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, hizmet sınıflarına göre Bakanlık bünyesinde görevli kamu personeli ve engelli personel sayılarına,

-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında öğretmenlerle ilgili bazı verilere,

-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlerde görevli kadrolu personel ve taşeron işçi sayıları ile önümüzdeki üç yıl içinde yapılması planlanan personel istihdamına, Bakanlığa bağlı birimlerin kullanımındaki binalara, bunlardan kiralık olanların sayısına ve yıllık kira giderlerine,

İlişkin soruları ve Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un cevabı (7/16619), (7/16620), (7/16621), (7/16622), (7/16623), (7/16624), (7/16625)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Milli Eğitim Bakanı Sayın Ziya SELÇUK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla.

02/08/2019

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ

2019 Yükseköğretim kurumları (YKS) sayısal verileri, 18. Temmuz 2019 tarihinde ÖSYM tarafından kamuoyu ile paylaşılmıştır. Sayısal verilere göre 2019 Temel Yeterlilik Testine (TYT) 970.240'ı mezun olabilecek durumda toplam 2.390.491 aday girmiştir. Alan Yeterlilik Testine (AYT) girmeye hak kazanan aday sayısı ise 1.761.392 kişi olmuştur.

Sınavdaki cevap verme ortalamalarına baktığımızda en çarpıcı veri, ister mezun isterse de son sınıf öğrencisi olsun fen ve matematik sorularındaki düşük başarı oranıdır. TYT de Temel matematik sınavında ortalama doğru cevap verilme oranı 40 soruda 5.7, Fen bilgisi sınavında ise 20 soruda 2.2 dir.

Başarı oranlarına bakıldığında, yüzde 7 oranı ile en düşük başarı Fizik, Kimya ve Biyoloji derslerinde olmuştur. Başarısızlığı yüzde 11-12 oranıyla Matematik dersi takip etmektedir.

ÖSYM'nin 2018 yılında paylaştığı hiçbir soruya doğru cevap veremeyenlerin sayısı , 2019 yılında açıklanan sayısal verilere konulmadığı için bilinmemektedir.

Daha kapsamlı olan 2018 verilerinden, 2018 YKS sınavına giren eski mezunların başarı grafiğine bakıldığında; 1985 yılından 2009 yılına kadar mezun olan öğrencilerin başarı oranları sürekli artarken, 2010- 2015 yılları arasında mezun olan öğrencilerin başarı grafiğinin düştüğü gözlenmektedir.

Vatandaşlarımız ve eğitimde söz sahibi tüm otoriteler ÖSYM'nin ölçüm kriterlerini güvenilir ve bilimsel bulmakta ve ölçme ve değerlendirme konusunda ÖSYM'ye güvenmektedir. Tüm bu verilerden hareketle;

1-Ülkemizde ortaöğretim düzeyinde, Fen ve Matematik eğitimlerinin uluslar arası ölçekte verildiğini düşünüyor musunuz?

2-En mükemmel sistemi yerleştirmek adına sürekli eğitim reformları yapılmasına rağmen, 1980 öncesi mezun olanların bile, 30-35 yıl sonra girdiği YKS sınavında, en güncel bilgi sahibi öğrencilerden daha başarılı olmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

3-YKS sınavına giren adayların yüzde 26 sınıfın, 12 yıllık bir eğitimden sonra, 120 soruda 0.5 soruya doğru cevap verememesi, eğitim sitemimizdeki hangi sorundan kaynaklanmaktadır? 12 yıllık eğitim sonunda 1 soruyu doğru bilecek düzeyde mezun verilmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?

4-FATİH projesi kapsamında, akıllı tahta ve tablet uygulamalarından istenen netice alınmış mıdır? Tabletli eğitim devam etmekte midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sn. Ziya SELÇUK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygıyla arz ederim. 29.09/2019

İsmail OK
TBMM Divan Katip Üyesi
Balıkesir Milletvekili

2019 YKS sınav sonuçlarına göre çocuklarımız 1. Oturum olan TYT(Temel Yeterlilik Testi) 'nde 40 Matematik sorusundan 5.6'sına,20 Fen sorusundan 2.2'sine, 20 Sosyal Bilgiler sorusundan 4.6'sına, 40 Türkçe sorusundan 14.6'sına doğru cevap vermiştir.

Bu kapsamda;

- 1- Bakanlığınız bu sınav sonuçlarını nasıl değerlendirmektedir?
- 2- Sınav sonuçlarına göre; Bakanlığınızın bu durumda ileri yıllara dönük eğitim politikası nasıl olacaktır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sn. Ziya SELÇUK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygıyla arz ederim ~~2019~~ 2019/2019

İsmail OK
TBMM Divan Katip Üyesi
Bahkesir Milletvekili

Basına yansıyan haberlere göre Milli Eğitim Bakanlığı ve bağlı Milli Eğitim Müdürlükleri Suriye’li sığınmacıların çocuklarının okullara gidebilmesi, entegre olabilmesi için 2017-2019 tarihleri arasında tam 141 ihale düzenlemiş ve toplamda ise 234 milyon TL harcamıştır.

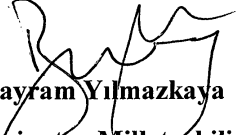
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü “ Suriyeli çocukların Türk Eğitim Sistemine entegrasyonunun desteklenmesi projesi kapsamında “giyim” işine yönelik mal alımı ihalesi düzenlediği, İhalenin yaklaşık maliyetinin 126 milyon TL olduğu ve Bu işi AVS Savunma Tekstil Sanayi şirketinin 62.9 milyon TL ile aldığı(yani yaklaşık maliyetin yarısına) iddia edilmektedir. (İşin içeriği ise 500 bin adet bot, mont, şapka ve tişört alım işi.)

Bu kapsamda;

- 1- Suriyeli çocuklara “ Türk Eğitim Sistemine Entegre Olabilmesi İçin” harcanan bu paralar bir fondan mı yapılmaktadır yoksa Milli Eğitim Bakanlığı’na ayrılan bütçeden mi yapılmaktadır?
- 2- Şayet Bakanlık bütçesinden yapılıyor ise ülkemizin geleceğini şekillendirecek olan geleceğimizin teminatı çocuklarımıza harcanacak paralardan neden bu harcamalar yapılıyor?
- 3- AVS Tekstil firmasının 62.9 milyon TL bedel ile aldığı işin maliyeti nasıl olur da 126 milyon TL çıkar? Firma tenzilat yapmamış olsaydı aradaki 63 milyon fark kimin cebinden çıkacaktı? Firma bu indirimini neye istinaden yapmıştır? Bu malzemeler nereye ne zaman dağıtılmıştır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 29.07.2019

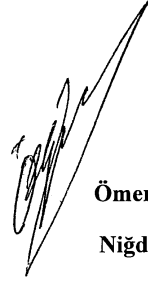
Bayram Yılmazkaya
Gaziantep Milletvekili

1. Son verilere göre hizmet sınıfları itibarıyla statülerine göre Bakanlığınız bünyesinde bulunan kamu personel sayısı ne kadardır? Bunların illere göre dağılımı nedir?
2. Tüm Kamu personeline ödenen 1 aylık ve 1 yıllık maaş, SGK ve vergi kesintisi ne kadardır? Bu ödemelerin illere göre dağılımı nedir?
3. En çok kamu personelinin olduğu ve en az kamu personelinin olduğu ilk 5 il hangileridir? Bu illerdeki kamu personellerine ödenen 1 yıllık maaş bedeli ne kadardır?
4. Bakanlığınız bünyesinde çalışan engelli oranı ne kadardır? Zorunlu engelli kadrolarınızda ne kadar personel eksikliği vardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Milli Eğitim Bakanı Sn. Ziya Selçuk tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 30.07.2019

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

1. 2018-2019 döneminde idari soruşturma geçiren öğretmen sayısı ne kadardır?
2. 2018-2019 yılında emekli olan ve yer değiştirme talebinde bulunan öğretmen sayısı ayrı ayrı ne kadardır?
3. 2018-2019 eğitim öğretim döneminde il dışına tayin olan öğretmen sayısı ne kadardır?
4. Ülkemizdeki öğretmen kadrolarında açık var mıdır, varsa branşlarına göre dağılımı nasıldır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı **Sayın Ziya SELÇUK** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. Bakanlığınıza bağlı daire başkanlıkları, müdürlükler, il ve bölge müdürlüklerinde görev yapan kadrolu personel ve taşeron işçi sayısı nedir?
2. Bakanlığınız bünyesinde personel açığı var mıdır?
3. Önümüzdeki 3 yıl içinde Bakanlığınızca personel istihdamı düşünülmekte midir? Düşünülmekteyse, hangi birimler için personel istihdamı yapılacaktır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı **Sayın Ziya SELÇUK** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. Bakanlığınıza bağlı daire başkanlıkları, müdürlükler, il ve bölge müdürlüklerinin kullanımında kaç binanız bulunmaktadır?
2. Bakanlığınıza bağlı daire başkanlıkları, müdürlükler, il ve bölge müdürlüklerinin kullanımındaki binaların kaç kiralıktır? Yıllık kira bedeli kaç TL'dir?
3. Bahse konu kiralık binalar nerededir ve kimlere aittir?
4. Hangi koşullarda kamu hizmeti için bina kiralanması öngörülmüştür?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 99074258-610-E. 118
Konu : Soru Önergesi

09 /10 /2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.09.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.523531 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Eskişehir Milletvekili Arslan KABUKCUOĞLU'nun 7/16619, Balıkesir Milletvekili İsmail OK'un 7/16620, 7/16621, Gaziantep Milletvekili Bayram YILMAZKAYA'nın 7/16622, Niğde Milletvekili Ömer Fethi GÜRER'in 7/16623, İstanbul Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/16624, 7/16625 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ziya SELÇUK
Milli Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ DR. ARSLAN KABUKCUOĞLU'NUN 7/16619 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımız Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından oluşturulan komisyon tarafından izleme ve değerlendirme çalışmaları doğrultusunda öğretim programları yeniden güncellenerek 2018-2019 eğitim öğretim yılından itibaren ortaöğretim kurumlarının tüm sınıflarında uygulamaya konulmuştur. Ayrıca söz konusu öğretim programları doğrultusunda yeni ders kitapları da hazırlanmıştır. Öğretim programları ile materyallerin hazırlık aşamasında dünya ülkelerinin eğitim sistemlerinde yer alan öğretim programı ve ders kitapları da incelenmiştir. Ortaöğretim düzeyindeki akademik başarının göstergelerinden biri olan Temel Yeterlilik Testi (TYT) ile Alan Yeterlilik Testi (AYT) sınav sonuçları ile ilişkili olduğu düşünülen devamsızlık gün sayısı, öğretmen sayıları, derslik sayıları, sınıf tekrarı gibi temel veriler incelenmektedir. Söz konusu analizler belli aralıklarla il millî eğitim müdürlükleri ile paylaşılmakta ve il özelinde çözüm önerileri geliştirilmektedir. 2023 Eğitim Vizyonunda da tüm okullarda eğitim kalitesinin artırılması, ölçme değerlendirme biçimlerinin çeşitlendirilmesi yönünde hedefler belirlenmiş ve bu doğrultuda Bakanlığımız birimlerince yürütülen çalışmalar devam etmektedir.

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ İSMAİL OK'UN 7/16620 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımız Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından oluşturulan komisyon tarafından izleme ve değerlendirme çalışmaları doğrultusunda öğretim programları yeniden güncellenerek 2018-2019 eğitim öğretim yılından itibaren ortaöğretim kurumlarının tüm sınıflarında uygulamaya konulmuştur. Ayrıca söz konusu öğretim programları doğrultusunda yeni ders kitapları da hazırlanmıştır. Öğretim programları ile materyallerin hazırlık aşamasında dünya ülkelerinin eğitim sistemlerinde yer alan öğretim programı ve ders kitapları da incelenmiştir. Ortaöğretim düzeyindeki akademik başarının göstergelerinden biri olan Temel Yeterlilik Testi (TYT) ile Alan Yeterlilik Testi (AYT) sınav sonuçları ile ilişkili olduğu düşünülen devamsızlık gün sayısı, öğretmen sayıları, derslik sayıları, sınıf tekrarı gibi temel veriler incelenmektedir. Söz konusu analizler belli aralıklarla il millî eğitim müdürlükleri ile paylaşılmakta ve il özelinde çözüm önerileri geliştirilmektedir. 2023 Eğitim Vizyonunda da tüm okullarda eğitim kalitesinin artırılması, ölçme değerlendirme biçimlerinin çeşitlendirilmesi yönünde hedefler belirlenmiş ve bu doğrultuda Bakanlığımız birimlerince yürütülen çalışmalar devam etmektedir.

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ İSMAİL OK'UN 7/16621 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Avrupa Birliği Mali Yardımları kapsamında gerçekleştirilen 300 milyon Avroluk ilk anlaşma 04.10.2016 tarihinde IPA/2016/377-536 sayılı sözleşme ile imza altına alınmıştır. Bu sözleşme çerçevesinde, Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi (PIKTES) başlatılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülmüş olan proje döneminde 643.058 Suriyeli çocuk okullaştırılmıştır.

Proje kapsamında yapılan faaliyetler; okul içinde ve dışındaki 390.000 Suriyeli Çocuğa Türkçe Dil Eğitimi, 10.000 Suriyeli Çocuğa Arapça Dil Eğitimi, 10.000 Suriyeli Çocuğa Telafi Eğitimi, Resmi Okullardaki veya Geçici Eğitim Merkezlerindeki Suriyeli Öğrencilere Yönelik İlave (Destekleme) Eğitimi ve Taşıma Hizmeti, bu öğrenciler için Kırtasiye, Ders Kitapları ve Giyim Yardımı, eğitim fırsatları ile ilgili Farkındalık Arttırıcı Faaliyetler, Eğitim Materyali Satın Alınması, Gözden Geçirilmesi ve İçeriklerinin Geliştirilmesi, Suriyeli Öğrenci ve Eğitimcilerin Türkçe dâhil Eğitim Seviyelerinin Belirlenmesine Yönelik Sınav Sisteminin Geliştirilmesi, Okul Rehberlik ve Danışmanlık Programı, Okullarda ve Eğitim Kurumlarında Güvenli, Hijyenik ve Uygun Öğrenme Ortamlarının Sağlanması, bu öğrencilerin öğrenim gördüğü okullara Eğitim Ekipmanı Sağlanması, bu öğrencilere eğitim veren öğretmenlere yönelik Öğretmen Farkındalık Eğitimleri ile idari personele yönelik İdari Personel Farkındalık Eğitimleri verilmiştir. Ayrıca İzleme ve Değerlendirme faaliyetleri yürütülmüştür.

Giyim işine yönelik mal alımı da bu Projenin 15 farklı faaliyetinden biridir. Bu kapsamda 2017 yılında 62.966.295 TL bedelli ihale gerçekleştirilerek söz konusu şirket ile sözleşme imzalanmıştır. Bahse konu ihalenin fonu tamamen Avrupa Birliği tarafından finanse edilen proje bütçesinden karşılanmış olup Milli Eğitim Bakanlığı genel bütçesinden herhangi bir ödeme yapılmamıştır.

Söz konusu ihalenin yaklaşık maliyeti 126.895.873,41 TL olup bu konuda faaliyet gösteren 4 farklı firmadan teklif alınarak hesaplanmıştır. Açık ihale yöntemi ile gerçekleştirilen bu ihale için 23 firma doküman satın almıştır. İhaleye teklif veren firma sayısı 7, geçerli teklif sayısı ise 2'dir. Açık ihale yönetimi ile yapılmış olan bu ihalede en düşük teklif sahibinin verdiği teklife ait herhangi bir indirim talep edilmemiş olup olası bir indirim talebi de 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa uygun değildir.

Giyim malzemeleri proje illeri olan Adana, Adıyaman, Ankara, Antalya, Batman, Bursa, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kilis, Kocaeli, Konya, Malatya, Mardin, Mersin, Osmaniye, Sakarya, Siirt, Şanlıurfa illerindeki okullarda öğrenim gören 500 bin Suriyeli öğrenciye 05-19 Nisan 2018 tarihleri arasında okul idarelerinin denetiminde dağıtılmıştır.

**GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ BAYRAM YILMAZKAYA'NIN 7/16622 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ**

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı olmak üzere değişik hizmet sınıflarında 17.09.2019 tarihi itibarıyla toplam 1.029.579 personel bulunmaktadır. Personel sayısı en fazla olan beş ilimiz sırasıyla İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa ve Şanlıurfa olup personel sayısı en az olan beş ilimiz ise sırasıyla Çankırı, Gümüşhane, Ardahan, Tunceli ve Bayburt'tur.

Bakanlığımızca 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında yapılan engelli personel istihdamı, Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Söz konusu Yönetmeliğin 10 uncu maddesi çerçevesinde Bakanlığımızın yurtdışı teşkilatı hariç, toplam dolu memur kadro sayısının %3'ü oranında engelli personel kontenjanı belirlenmektedir.

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ ÖMER FETHİ GÜRER'İN 7/16623 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ**

Kamu çalışanları, hukuksal düzenlemeler ve ilgili mevzuatında belirlenen esaslar çerçevesinde verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü ve sorumludurlar. Kamu çalışanlarının ilgili mevzuatında belirlenen ödev ve sorumlulukların ihlali ile getirilen yasaklar ve genel hükümlere aykırı hareket ettikleri yönünde ulaşan ihbar ve şikâyetlerde yer alan iddiaların ciddi bulgu ve belgelere dayanması, iddiaların soyut ve genel nitelikte olmaması halinde haklarında inceleme ve soruşturma yürütülmektedir. Soruşturma sonucunda iddiaların doğrulanması halinde hukuk güvenliği kapsamında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ilgili maddelerinde belirlenen yaptırımlar uygulanmaktadır.

2018 yılında emekli olan öğretmen sayısı 7.131, 2019 yılında emekli olan öğretmen sayısı ise 14.554'tür.

2018 Ağustos-2019 Ocak ve Haziran Dönemlerinde İller Arası Yer Değiştirme Nedeniyle Atanan Öğretmenlerin Dağılımı		
Yer Değiştirme Dönemi	İlden Ayrılan	İle Atanan
2018 Ağustos Mazerete Dayalı Yer Değiştirme	12.953	12.953
2018 Eylül Mazerete Dayalı Yer Değiştirme	4.516	4.516
2019 Ocak Mazerete Dayalı Yer Değiştirme	3.258	3.258
2019 Haziran İsteğe Bağlı Yer Değiştirme	19.865	19.865
Toplam	40.592	40.592

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ AV. DR. M. SEZGİN TANRIKULU'NUN 7/16624 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı olmak üzere değişik hizmet sınıflarında 17.09.2019 tarihi itibarıyla toplam 1.029.579 personel bulunmaktadır.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ AV. DR. M. SEZGİN TANRIKULU'NUN 7/16625 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımız merkez teşkilatına bağlı 26 bina bulunmakta olup kiralık bina bulunmamaktadır.

6.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Kamu Çalışanı Anketi'ne ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/17062)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasa'nın 98. TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Gülizar BİÇER KARACA
Denizli Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Başkanlığı tarafından kamu kurum ve kuruluşları ile iştiraklerinde geliştirilmeye açık bulunan hususların belirlenmesi amacıyla yönelik olarak hazırlanmış olan Kamu Çalışanı Anketi uygulanmaktadır. Söz konusu anket kamu çalışanlarının E-Devlet üzerinden giriş yaparak doldurdıkları bir anket olup 26.07.2019 tarihine kadar erişime açık olduğu bilgisi <https://anket.cbiko.gov.tr/> sitesinde paylaşılmıştır. İlgili anketin içeriğinde kamu çalışanlarının iş ve işyeri durumlarına ilişkin sorular yer almakla birlikte aralara Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne dair de soruların yer aldığı bilgisine ulaşılmıştır.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1-Kamu Çalışanı Anketi kamu kurum ve kuruluşları ile iştiraklerinde geliştirilmeye açık bulunan hususların belirlenmesi amacı dışında bir amacı var mıdır?

2-Kamu Çalışanı Anketi'nin E-Devlet üzerinden yapılması, ankete katılanların kişisel verilerine Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi'nin ulaşabildiği anlamına gelmektedir. Bu bağlamda bu anket bir fişleme işlemi midir?

3-Kamu Çalışanı Anketi'nin E-Devlet üzerinden yapılıyor olmasından ankete katılanların tarafsız olarak cevaplandırılmayacağından anket sonuçlarının güvenilirliğini nasıl açıklayacaksınız?

4-Kamu Kurum ve Kuruluşlarında çalışanların Kamu Çalışanı Anketi'ne katılması zorunlu mudur? Ankete katılmayanlar hakkında herhangi bir yasal işlem başlatılacak mıdır?

5-Kamu Çalışanı Anketi'ne katılmak resmi olarak zorunlu değil ise gayriresmi olarak kurum yöneticilerinin çalışanlara ankete katılmak konusunda baskı uyguladıkları iddiaları doğru mudur? Bu yöneticiler hakkında herhangi bir yasal işlem başlatılacak mıdır?

6-Kamu kurum ve kuruluşları ile iştiraklerinde geliştirilmeye açık bulunan hususların belirlenmesi amacıyla yönelik yapıldığı iddia edilen Kamu Çalışanı Anketi'nde neden Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne yönelik sorular yer almaktadır?

7-Kamu Çalışanı Anketi kimler tarafından hazırlanmıştır?

8-Kamu Çalışanı Anketi'nin sonuçlarını hangi şirket, birim ya da kurul değerlendirecektir? Kimlerden oluşmaktadır?

9-Kamu Çalışanı Anketi'nin sonuçları kamuoyu ile paylaşılacak mı?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI

Sayı : 48360949-610-E.162354

09.10.2019

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 13.09.2019 tarihli ve 4452547-120.07-E.527655 sayılı yazısı.

Denizli Milletvekili Sayın Gülizar BİÇER KARACA tarafından Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığına tevcih edilen [7/17062] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 527 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan görevleri kapsamında Kamu-Veri Anketi hazırlanmıştır. 5,3 milyon kamu çalışanının erişimine açılan ankete, katılımcıların kamu çalışanı olduklarının teyit edilmesi amacıyla e-Devlet sistemi üzerinden giriş sağlanmıştır.

Ankete katılan kamu çalışanlarının kişisel verileri, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 5 inci maddesine istinaden otomatik yolla işlenmiş olup, tüm analizler 6698 sayılı Kanun kapsamında yapılmaktadır.

Kamu-Veri Anketi'ne gönüllülük esasına göre katılım sağlanmış olup, katılımcı sayısına ve kurumlarına göre dağılımına <https://anket.cbiko.gov.tr/publicresult> internet adresi üzerinden erişilebilir. Anket sonuçlarının analizleri devam etmekte olup, tamamlandığında kamu kurumları ve kamuoyu ile paylaşılacaktır.

7.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından yapılan Kamu Çalışanı Anketi'ne ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/17063)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla dilerim. 26.07.2019

Ali Mahir Başarır
Mersin Milletvekili

Devlet kurumlarının personellerine Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından düzenlenmiş, 26.07.2019 tarihine kadar erişime açık olan "Kamu Çalışanı Anketi" yaptığı bilinmektedir.

Anketin açıklama kısmında mevzubahis anketin kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliklerinde geliştirilmeye açık bulunan hususların belirlenmesi amacıyla yönelik hazırlandığı, kişilerin TC Kimlik Numaralarının, çalıştıkları kurum ve birimin vb kişisel verilerin CBİKO tarafından işleneceği, belirtilmiştir. Ancak kamu personelinin bu anketi doldurulabilmesi için e-devlet sistemi üzerinden giriş yapma zorunluluğu bulunmaktadır. Anketin doldurulabilmesi için bu şekilde bir koşul konulması neticesinde anketi dolduran vatandaşın kimliği tespit edilebilir ve kayıt altına alınabilir durumdadır.

Anketi dolduran kamu personelinin kimliğinin belli olduğu işbu ankette; kamu personellerine katılıp katılmadıklarını belirtmek üzere "şimdiye kadarki uygulamaları değerlendirdiğimde Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ni başarılı buluyorum" , "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile beraber kurumların yetki alanları net belirlenmiştir" , "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin kamu kurum ve kuruluşları arasındaki koordinasyonu geliştirdiğini düşünüyorum" , "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin mevzuat altyapısının yeterli olduğunu düşünüyorum" "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin bürokrasiyi azalttığını düşünüyorum" şeklinde bir önermeler sunulduğu, "Hükümet sistemindeki değişikliğin, kamu çalışanlarının hayatlarında etkileri olmuştur" şeklinde boşluk doldurma sorularının bulunduğu bilinmektedir. Bu bağlamda bazı sendikaların, "fişlenme" uyarısına karşı üyelerini uyardığı ve anketi doldurmamalarını söylediği hususu da bilinmektedir. Bununla birlikte şimdiye dek yalnızca 650 bin personelin katıldığı açıklanan bu ankete katılımın az olması nedeniyle kamu personelleri, kurumlarındaki şeflerinden / müdürlerinden baskı gördüklerini dile getirmektedirler.

- 1- Ülkemizde toplam kaç kamu personeli vardır?
- 2- Söz konusu anketin yapılmasındaki amaç nedir?
- 3- Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından düzenlenen bu anketin mimarları kim yahut kimlerdir? Bu şekilde bir anket yapılması talimatını kim yahut kimler vermiştir? Sorular kim yahut kimler tarafından hazırlanmıştır?

- 4- Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından düzenlenen bu ankete katılım için e-devlet sistemi ile giriş yapılma zorunluluğu konulduğu doğru mudur? Doğru ise bunun sebebi nedir? Kamu personellerinin cevabı kişisel verileriyle birlikte arşivlenmekte midir?
- 5- Ankete kamu personellerinin katıldığı ve kimlik bilgilerinin açık olduğu düşünüldüğünde, çıkacak anket sonuçlarının bilimselliğinden söz edilebilir mi?
- 6- Söz konusu ankete katılım az olması nedeniyle kurum şefleri/müdürleri tarafından personele ankete katılım için baskı yapıldığı doğru mudur? Doğru ise baskı yapıldığı iddiasıyla personel tarafından yapılan şikâyetler var mıdır?
- 7- Söz konusu ankete katılımın sağlanması için kamu kurum ve kuruluşlarına verilmiş herhangi yazılı ya da sözlü bir talimat var mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI

Sayı : 48360949-610-E.162370

09.10.2019

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 13.09.2019 tarihli ve 4452547-120.07-E.527655 sayılı yazısı.

Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir BAŞARIR tarafından Cumhurbaşkanı Yardımcılığına tevcih edilen [7/17063] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 527 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan görevleri kapsamında Kamu-Veri Anketi hazırlanmıştır. 5,3 milyon kamu çalışanınin erişimine açılan ankete, katılımcıların kamu çalışanı olduklarının teyit edilmesi amacıyla e-Devlet sistemi üzerinden giriş sağlanmıştır.

Ankete katılan kamu çalışanlarının kişisel verileri, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 5 inci maddesine istinaden otomatik yolla işlenmiş olup, tüm analizler 6698 sayılı Kanun kapsamında yapılmaktadır.

Kamu-Veri Anketi'ne gönüllülük esasına göre katılım sağlanmış olup, katılımcı sayısına ve kurumlarına göre dağılımına <https://anket.cbiko.gov.tr/publicresult> internet adresi üzerinden erişilebilir.

8.- Van Milletvekili Muazzez Orhan'ın, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından kamu personeline yönelik olarak yapılan ankete ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/17066)

TURKIYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Muazzez ORHAN

Van Milletvekili

Türkiye'de 16 Nisan 2017 Referandumunu ile başlayan ve 24 Haziran 2018 seçimleri ile uygulamaya geçen "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi" hakkında kamu emekçilerine uygulanan anket kamuoyunun gündemindedir. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisinin uyguladığı ankete katılımın düşük gerçekleşmesi nedeniyle idarecilerin memurları zorunlu tuttuğu, memurların fişlenme kaygısıyla yanıt vermek durumunda kaldığı, anket olmasına rağmen kişiler bilgilerin derlendiği ifade edilmektedir. 87 soruluk anket ile Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi sonrasında kamuda yaşanan durumları değerlendiren bu çalışmayla ilgili bazı boyutlar açıklanmaya muhtaçtır. Ayrıca OHAL döneminde "kurum kanaati adı altında" ihraç edilen on binlerce kamu emekçisinin halen işine döndürülmediği, ifade özgürlüğüne yönelik baskı ortamının devam ettiği, kadrolaşmadan, güvenlik soruşturmalarına kadar birçok alanda sorun yaşandığı bilinen kamu çalışma alanında bu tarz anketlerin yapılması kamu emekçilerini kaygılandırmaktadır. Böyle bir çalışmaya neden ihtiyaç duyulduğu, anket yapılırken anonim olması gereken kişisel bilgilerin neden derlendiği öncelikli olmak üzere yapılan çalışmanın sonuçlarının nerelerde kullanılacağı kamuoyunun bilgisine sunulmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1) Söz konusu anket hangi amaçlarla hangi dönemde uygulanmıştır?

- 2) Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin uygulamadaki sorunları ve eksikleri anketle mi tespit edilmiştir?
- 3) Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin bürokrasi ve kamu kurumlarına yönelik olumsuz etkileri anketle mi tespit edilmektedir?
- 4) Anketlerde doğru ve gerçek yanıt almak için kişi bilgilerinin alınmaması kuralı neden uygulanmamıştır?
- 5) Kamu çalışanlarına yönelik fişlenme kaygılarını azaltmaya dair bir çalışma yürütülmekte midir?
- 6) Yaklaşık 5 milyon kamu emekçisinden ne kadarı söz konusu ankete katılım göstermiştir?
- 7) Ankete katılmayan kamu emekçilerine yönelik bir yaptırım uygulanacağı iddiası doğru mudur?
- 8) Anket sadece elektronik ortamda mı uygulanmıştır? Yüzyüze ya da kağıt ortamında kamu kurumlarında uygulama yapılmış mıdır?
- 9) Anketin sonuçları kamuoyuna nasıl ve ne zaman açıklanacaktır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI

Sayı : 48360949-610-E.162379

09.10.2019

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 13.09.2019 tarihli ve 4452547-120.07-E.527655 sayılı yazısı.

Van Milletvekili Sayın Muazzez ORHAN tarafından Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığına tevcih edilen [7/17066] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 527 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan görevleri kapsamında Kamu-Veri Anketi hazırlanmıştır. 5,3 milyon kamu çalışanının erişimine açılan ankete, katılımcıların kamu çalışanı olduklarının teyit edilmesi amacıyla e-Devlet sistemi üzerinden giriş sağlanmıştır.

Ankete katılan kamu çalışanlarının kişisel verileri, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 5 inci maddesine istinaden otomatik yolla işlenmiş olup, tüm analizler 6698 sayılı Kanun kapsamında yapılmaktadır.

Kamu-Veri Anketi'ne gönüllülük esasına göre katılım sağlanmış olup, katılımcı sayısına ve kurumlarına göre dağılımına <https://anket.cbiko.gov.tr/publicresult> internet adresi üzerinden erişilebilir.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 3

4'ÜNCÜ BİRLEŞİM
9 EKİM 2019 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

KOMİSYON TOPLANTILARI

- * **Down Sendromu ve Otizmi Araştırma Komisyonu**
09.10.2019 Çarşamba - Saat: 11.00
- * **Tedavisi Bilinmeyen Hastalıkları Araştırma Komisyonu**
09.10.2019 Çarşamba - Saat: 11.00
- * **Tıbbi ve Aromatik Bitkileri Araştırma Komisyonu**
09.10.2019 Çarşamba - Saat: 14.30
- * **Bilişim Teknolojileri Bağımlılığını Araştırma Komisyonu**
09.10.2019 Çarşamba - Saat: 15.00
- * **Dışışleri Komisyonu**
10.10.2019 Perşembe - Saat: 11.00
- * **Hayvan Haklarını Araştırma Komisyonu**
10.10.2019 Perşembe - Saat: 11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

4'ÜNCÜ BİRLEŞİM

9 EKİM 2019 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.-Ankara Milletvekili Şenol Bal ve 21 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazadan kaynaklanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1)

2.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 19 milletvekilinin, gazetecilik mesleğinin sorunlarının araştırılarak bu sorunların giderilmesi için bir denetim mekanizması kurulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2)

3.-Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur ve 22 milletvekilinin, kayıp çocuk vakalarına ilişkin arama ve kurtarma çalışmalarında aksayan yönlerin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3)

4.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 27 milletvekilinin, Afyonkarahisar ilindeki haşhaş üreticilerinin zararlarının giderilmesi için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4)

5.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, bazı illerde tarım sektörünün sorunlarının tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

6.-İzmir Milletvekili Aytun Çıray ve 28 milletvekilinin, 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişiminin başta siyasi ayağı olmak üzere bütün yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

7.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, seçim güvenliğinin sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/7)

8.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde meydana gelen tren kazasının nedenlerine ilişkin tüm iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

9.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, ekonomideki kötüye gidişin nedenlerinin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/9)

10.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

11.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım ve 23 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak benzer olayların yaşanmaması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

12.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 milletvekilinin, kayıp çocuklar sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

13.-Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve 19 milletvekilinin, Botan Vadisi'nde yapılacak olan barajların bölgeye etkilerinin araştırılarak olası zararların önlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13)

14.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 22 milletvekilinin, Menderes Nehri'ndeki kirliliğin çevreye ve insan sağlığına etkilerinin incelenerek kirliliğin önlenmesi için gerekli önlemlerin ve bu önlemlerin maliyetinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14)

15.-Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve 19 milletvekilinin, İstanbul'da çeşitli hastanelerde çocuk gebeliği vakalarının gizlendiğine ilişkin iddiaların tüm yönleriyle incelenerek başka benzer vakaların tespiti ve önlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

16.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 22 milletvekilinin, 20 Temmuz 2016'da ilan edilen Olağanüstü Hal Yönetimi'nin ülkeye etkilerinin tespit edilerek olumsuz etkilerin giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

17.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 20 milletvekilinin, çiftçilerin buğday üretiminde yaşadığı sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

18.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen ve 19 milletvekilinin, Mersin'de kurulması planlanan balık çiftliklerinin çevre ve insan yaşamına olası olumsuz etkilerinin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

19.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, Şanlıurfa’nın Suruç ilçesinde seçim öncesinde yaşanan olayların tüm yönleriyle incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

20.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 25 milletvekilinin, Hatay ilinin sorunlarının tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

21.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 milletvekilinin, Şanlıurfa’nın Suruç ilçesinde 14 Haziran 2018 tarihinde yaşanan silahlı çatışma olayı ve devamındaki sürecin tüm yönleriyle incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

22.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, OHAL döneminde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin araştırılarak mağduriyetlerin giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

23.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan ve 19 milletvekilinin, Van havzasındaki lahana sektörünün ve lahana üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

24.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı çalışanlarının sorunlarının ve bu kurumların işleyişinin incelenerek bu çalışanlara memur statüsü tanınması olanaklarının saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

25.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, meslek hastalıklarında yaşanan artışın sebeplerinin incelenerek alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

26.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, Marmara Denizi’nde yaşanan “kırmızı su” oluşumunun nedenlerinin ve çözüm yollarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

27.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, şifalı olarak nitelendirilen bitkilerin denetimsiz satışı ile medya organlarının konuya ilişkin yayınların olumsuz etkilerinin incelenerek gerekli denetim ve önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

28.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, yangın merdivenleri için gerekli standartların tespit edilerek gerekli yasal düzenleme ve denetimlerin yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

29.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 milletvekilinin, kitap okumanın özendirilmesine yönelik çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

30.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, yerel yönetimlerin spor hizmetlerine daha çok katkı yapabilmeleri için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

31.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, demiryolu piyasasının serbestleştirilmesinin TCDD üzerindeki etkilerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

32.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, yüksek fruktozlu mısır şurubunun üretimi, satışı ve insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

33.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, kamuda madencilik alanında istihdam edilen mühendislerin bir süre sonra işten ayrılmalarının nedenlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

34.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, tohum üretimindeki dışa bağımlılığın ve yerli tohum üretimindeki sorunların araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

35.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, bağış adı altında yapılan yardımların ekonomik ve sosyal sonuçlarının araştırılması ve denetiminin sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

36.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, erken çocukluk eğitiminin geliştirilmesi için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

37.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, şiddet olaylarında görülen artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

38.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, Niğde'nin Ulukışla ilçesinin potansiyel gelişmişlik düzeyine ulaşamamasının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

39.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, Veterinerlik mesleğinin sorunlarının araştırılarak sorunların çözümü için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

40.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Niğde'nin turizm alanındaki potansiyeline ulaşamamasının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

41.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, üniversite mezunları arasındaki işsizliğin nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

42.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, pamuk üretiminde yaşanan sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

43.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, tehlikeli işlerin sınıflandırılması, denetimi ve bu alanda karşılaşılan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

44.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, şoför ve nakliyatçı esnafının sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

45.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Niğde'deki şifa merkezlerinin tüm yönleriyle araştırılarak tanıtılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

46.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 32 milletvekilinin, Devlet Malzeme Ofisinin çeşitli sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

47.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, sanat tarihi eğitimine gereken önemin kazandırılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

48.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, Aladağlar Milli Parkının durumunun ve Park'ta yapılabilecek çalışmaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

49.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, EPDK'nın Gün Öncesi Piyasası ve Dengeleme Güç Piyasasındaki fiyat politikalarının tüm yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

50.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, Niğde'de yaşanan sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

51.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, 14-17 yaş grubunda okullaşma oranının düşme nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

52.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, Niğde'nin turizm alanındaki potansiyeline ulaşamamasının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

53.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Türkiye'deki öğrencilerin PISA testinde başarısız olma sebeplerinin incelenerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

54.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, madencilik sektörünün sorunlarının incelenerek sektörün sürdürülebilir gelişimi için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

55.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, Niğde'de kalsit madenciliğinin sorunlarının incelenerek gelişim olanaklarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

56.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, engellilere Evde Bakım Ücreti ödenmesi için şart koşulan gelir tespiti uygulaması kapsamında yaşanan sorunların tespit edilerek gerekli yasa değişikliklerinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

57.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın örgütlenme, yapılan çalışmalar ve çalışanların sorunları bağlamında incelenmesi ile gerekli iyileştirmelerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

58.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, iş güvenliği ve işçi sağlığı denetimleri ile Mesleki Yeterlilik Belgesi alınmasında yaşanan sorunlar incelenerek iş kazalarının önlenmesi için gereken tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

59.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Kamu Özel İşbirliği ile gerçekleştirilen ve Sayıştay ile TBMM'nin denetimi dışında kalan projelerdeki uygulamaların incelenerek olası risklerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

60.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, yabancıların ve yabancı ortaklı Türk şirketlerinin Türkiye'de yaptıkları tarım yatırımlarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

61.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, Ege Denizi'nde yer alan Türk adalarının Yunanistan tarafından sahiplenildiğine ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/62)

62.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, imalat sanayindeki sorunların ve bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/63)

63.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, bireysel silahlanmanın olumsuz etkilerinin incelenerek bireysel silahlanma oranının en aza indirilmesi alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/64)

64.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, demiryolu yapım, onarım ve uluslararası standartlara uyum çalışmalarının bütün yönleriyle incelenerek aksaklıkların giderilmesi için gerekli önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/65)

65.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, genç işsizliğinin nedenlerinin tespit edilerek sorunun çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/66)

66.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, ithalat kolaylığı sağlanan tarım ürünlerinin tarım sektörüne olumsuz etkilerinin incelenerek yerli ürün üretim ve pazarlamasındaki sorunlara dair çözüm yollarının bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/67)

67.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, Sümer Holding A.Ş.'nin özelleştirilmesi sürecinde yaşanan sorunların ve yapıldığı iddia edilen hatalı uygulamaların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/68)

68.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, Suriye'den gelen göçmen çocukların eğitim-öğretime katılımlarının sağlanması için gerekli tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/69)

69.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, eğitim kurumu yöneticilerinin belirlenmesinde sıklıkla uygulama değişikliğine gidilmesinin yarattığı sorunların ve bunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/70)

70.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, öğrenci mutsuzluğunun nedenlerinin tespit edilerek sorunun çok yönlü bir şekilde incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/71)

71.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, harp ve vazife şehitlerinin yakınları ile malul gazilere tanınan ancak "Muharip Gaziler" ve yakınlarının yararlanmadığı hakların ve bu gazilerin diğer sorunlarının belirlenerek gerekli çözümlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/72)

72.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, bor madeninin daha verimli bir şekilde üretilmesi, işletilmesi ve pazarlanması için Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün mevcut sorunlarının incelenerek gerekli iyileştirmelerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/73)

73.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, eğitim-öğretimde cinsel taciz ve istismar olaylarının incelenerek bu alanda alınabilecek önleyici tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/74)

74.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, başta tarım sektöründeki tekelleşme olmak üzere çiftçilerin yaşadıkları tüm sorunların incelenerek alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/75)

75.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, ülkemizde matematik alanındaki başarı düşüklüğünün nedenlerinin incelenerek matematik eğitimi açısından alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/76)

76.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, su kaynaklarının doğru kullanımı için gerekli önlemlerin tespit edilerek ilgili yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/77)

77.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, yabancı göçmen işçilerin kaçak olarak çalıştırılmasından kaynaklanan sorunların tüm yönleriyle incelenerek alınacak önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/78)

78.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 20 milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların neden olduğu sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/79)

79.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 23 milletvekilinin, Muğla'nın Yatağan ilçesindeki bir termik santralde yaşanan kazasının nedenlerinin araştırılarak sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/80)

80.-Samsun Milletvekili Kemal Zeybek ve 21 milletvekilinin, fındık üretiminde görülen verim düşüşünün nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/81)

81.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 22 milletvekilinin, kredi sicili bozuk vatandaşların sözde kredi danışmanlık şirketleri tarafından yanıltılarak dolandırıldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/82)

82.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve 25 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/83)

83.-İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, uyuşturucu ve madde bağımlılığı sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/84)

84.-İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, milli şuurun ve manevi değerlerin çocuklara ve gençlere kazandırılması için eğitim sisteminde yapılması gereken değişikliklerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/85)

85.-İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, çocuk ihmali ve istismarı sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/86)

86.-İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, iş yaşamında kadınlara yönelik ayrımcılık sorununun tüm yönleriyle araştırılarak kadın istihdamının artırılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/87)

87.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, basın özgürlüğüne getirilen sınırlamaların tahlil edilerek sonuçlarının değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/88)

88.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, son yıllarda yaşanan maden facialarında özelleştirme politikalarının etkilerinin araştırılması ve bütünlüklü çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/89)

89.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, OHAL döneminde artış gösteren iş kazalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/90)

90.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Ilısu Barajı inşası nedeniyle Hasankeyf'te meydana gelen zararın tespiti ile kültürel ve tarihi mirasın korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/91)

91.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 19 milletvekilinin, eczacılara yönelik şiddet olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/92)

92.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 28 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/93)

93.-Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan ve 23 milletvekilinin, Çanakkale'de faaliyet gösteren termik santrallerin ve maden ocaklarının çevreye ve insan sağlığına etkilerinin tüm yönleriyle incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/94)

94.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 20 milletvekilinin, demiryollarının durumu ve ihtiyaçları ile yaşanan kazaların nedenlerinin tespiti için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/95)

95.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 milletvekilinin, kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, kadınların ve çocukların maruz kaldığı fiziki ve cinsel saldırıların sona erdirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/96)

96.-İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı ve 19 milletvekilinin, küresel ısınmanın etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/97)

97.-İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı ve 19 milletvekilinin, liselere ve üniversiteye giriş sınavlarındaki başarısızlığın sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/98)

98.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, şehir hastaneleri modelinin incelenerek problemler alanların tespit edilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/99)

99.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik ve 19 milletvekilinin, Türkiye'ye sığınan Ezidilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/100)

100.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 19 milletvekilinin, Antep fıstığı üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/101)

101.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştas ve 19 milletvekilinin, kayıp çocuklar sorununun tüm yönleriyle araştırılarak gerekli önlemlerin ve sorunun çözüm yollarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/103)

102.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir ve 20 milletvekilinin, OHAL döneminde yapılan düzenlemelerin üniversiteler ve akademisyenler üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/104)

103.-Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 23 milletvekilinin, Doğu Karadeniz'deki sel afetlerinin nedenlerinin incelenmesi ile afetlerden etkilenenlerin belirlenip kayıplarının tazmininin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/105)

104.-Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 19 milletvekilinin, döviz kurundaki artışları ve olası ekonomik krizi önleyici bir çözüm modeli geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/106)

105.-Ordu Milletvekili Seyit Torun ve 21 milletvekilinin, Ordu'da yaşanan sel felaketinin nedenlerinin araştırılarak meydana gelen zararların tazmini için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/107)

106.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 19 milletvekilinin, geçmişte yaşanan faili meçhul cinayetlerin incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/108)

107.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, iş sağlığı ve güvenliği alanındaki sorunların incelenerek iş kazalarının önlenmesi için gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/109)

108.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, cezaevlerinde bulunan hamile veya yeni doğum yapmış kadınların yaşadıkları sorunların tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/110)

109.-İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve 19 milletvekilinin, Kamu Personeli Seçme Sınavında teknik bir hata yaşandığı iddialarının araştırılarak olası mağduriyetlerin giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/111)

110.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, son günlerde ortaya çıkan şarbon hastalığı vakalarının incelenerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/112)

111.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/113)

112.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Ceza yargılamalarında kullanılan Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi'nin yol açtığı sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/114)

113.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, Türk Telekom'un özelleştirilmesi sürecinde kamunun zarara uğratıldığı iddialarının incelenerek sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/115)

114.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul'daki yeni havalimanı inşaatında yaşandığı iddia edilen iş kazalarının ve işçi ölümlerinin incelenerek sorunların çözümü için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/116)

115.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 19 milletvekilinin, son dönemde görülen şarbon vakalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/117)

116.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Siirt ilinin ulaşım sorununun tüm yönleriyle incelenerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/118)

117.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanı inşaatındaki çalışma koşulları ve iş kazalarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/119)

118.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Siirt ilinin su sorunun nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/120)

119.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı ve 19 milletvekilinin, Kastamonu'da meydana gelen sel felaketlerinin nedenlerinin araştırılması, meydana gelen zararın tespit edilmesi ve benzer olayların yaşanmaması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/121)

120.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç ve 19 milletvekilinin, darbe girişimi sonrası ihraç edilenlerin iş yaşamına katılımda karşılaştıkları iddia edilen engellerin incelenerek bunların kaldırılması için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/122)

121.-Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız ve 20 milletvekilinin, Aydın'daki çevre kirliliğinin ve kanser vakalarının nedenlerinin incelenerek yer altı ve üstü kaynaklarının korunması için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/123)

122.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 23 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/124)

123.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 20 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/125)

124.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi ve 22 milletvekilinin, son günlerde artış gösteren çocuk kaçırma ve kayıp olaylarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin tespiti için bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/126)

125.-Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 19 milletvekilinin, şeker fabrikalarının özelleştirilmesinin sonuçlarının araştırılarak ortaya çıkan sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/127)

126.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı ve 19 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/128)

127.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 19 milletvekilinin, internet, televizyon ve radyo aracılığıyla satışı ve pazarlaması yapılan bazı ürünlerin insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak bunların satışının önüne geçilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/129)

128.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, ekonomideki kötüye gidişin incelenerek halkın geçim sorununun önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/130)

129.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 22 milletvekilinin, elektrik ve doğalgaz fiyatlarındaki artışın nedenlerinin incelenerek alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/131)

130.-Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 19 milletvekilinin, Adana Şehir Hastanesi'nde yaşanan sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/132)

131.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, çiftçilerin sorunları konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

132.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, taşeron çalışanların kadroya geçiş sürecinde yaşadıkları sorunlar konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/2)

133.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 20 milletvekilinin, kâğıt ve kâğıda bağlı sektörlerde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/133)

134.-Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan ve 23 milletvekilinin, tarım alanındaki sorunların incelenerek başta tarımsal üretim potansiyeli yüksek iller olmak üzere ulusal üretimi destekleyici önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/134)

135.-Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin ve 20 milletvekilinin, Balıkesir Ayvalık'a bağlı Altınova'da yapılması planlanan demir madeni arama faaliyetlerinin sosyal ve ekonomik hayata etkilerinin incelenerek olası zararları önleyici tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/135)

136.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, canlı hayvan ithalatındaki kontrol mekanizmalarının incelenerek gerekli denetimlerin sağlanması ve şarbon hastalığının önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/136)

137.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanı inşaatındaki çalışma koşulları ve iş kazalarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi ile inşaatın ekonomik ve ekolojik etkilerinin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/137)

138.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 26 milletvekilinin, trafik kazalarının önlenmesi için ilgili mevzuat, uygulama, eğitim ve denetimlerin incelenerek saptanan eksiklikleri giderici çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/138)

139.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker ve 22 milletvekilinin, Burdur Gölü'ndeki kurumunun nedenlerinin incelenerek kurumunun engellenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/139)

140.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker ve 21 milletvekilinin, yurtdışına beyin göçünün nedenlerinin incelenerek bu göçün önlenmesi ve tersine çevirmeye yönelik politikalar oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/140)

141.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat ve 21 milletvekilinin, Başta Çorlu'da meydana gelen tren kazası olmak üzere ulaşım sektöründeki kazaların nedenlerinin ve özelleştirme uygulamalarının kazalardaki payının incelenerek alınacak tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/141)

142.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, öğrenci sayısındaki artış hızı ve sosyolojik etkenler dikkate alınarak ikili eğitim uygulamasının nedenlerinin ve yarattığı sorunların incelenerek saptanan sorunları giderici çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/142)

143.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Diyarbakır ilinde yoksullukla mücadele için uygulanacak politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/143)

144.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Diyarbakır ilinde yoksullukla mücadele için uygulanacak politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/144)

145.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Niğde Altınhisar, Yeşilyurt, Çömlekçi, Ulukışla, Keçikale'de bulunan tarihi kalıntıların incelenerek kültür varlıklarının korumaya alınması ve turizm potansiyelinin artırılması için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/145)

146.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, başta esnaflara yönelik kredi uygulamaları olmak üzere esnafların sorunlarının incelenerek gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/146)

147.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Orta Anadolu'da tarım ve hayvancılığın sorunlarının incelenerek çiftçilerin sorunlarının çözümü için gerekli önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/147)

148.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, akaryakıt kaçakçılığı sorununun incelenerek denetim ve düzenlemelerdeki eksikliklerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/148)

149.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, özelleştirme sonrası Tekel'in zarar etme sebeplerinin incelenerek şirketteki her türlü sorunun çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/149)

150.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 milletvekilinin, sağlık hizmetleri alanındaki sorunların çok yönlü olarak incelenerek saptanan sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/150)

151.-Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 25 milletvekilinin, atıl durumdaki kamu yatırımları ile kamu zararı oluşan diğer durumların tespit edilerek kamu kaynaklarının verimli kullanımının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/151)

152.-Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 23 milletvekilinin, Kırklareli’nde yapılması planlanan Entegre Termik Santralinin çevreye ve insan sağlığına olası olumsuz etkilerinin tespit edilerek sürdürülebilir kalkınma için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/152)

153.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 26 milletvekilinin, sulak alanlara yönelik tehditlerin incelenerek bu alanların korunması için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/153)

154.-Yozgat Milletvekili Ali Keven ve 22 milletvekilinin, Yozgat’taki çiftçilerin sorunlarının incelenerek çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/154)

155.-Ankara Milletvekili Murat Emir ve 21 milletvekilinin, iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının yaşadığı sorunların tespit edilerek bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/155)

156.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 21 milletvekilinin, Tuz Gölü’ndeki küçülmenin sebeplerinin araştırılarak alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/156)

157.-Kırklareli Milletvekili Tüرابi Kayan ve 22 milletvekilinin, Yıldız Dağları bölgesinde yaşayan vatandaşların sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi için bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/157)

158.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan ve 22 milletvekilinin, bireysel silahlanmadaki artışın nedenlerinin araştırılarak sebep olduğu sorunların önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/158)

159.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 28 milletvekilinin, kamu kaynaklarının kullanımında toplumsal cinsiyet eşitliğinin gözetilmesinin sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/159)

160.-Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 milletvekilinin, Van ilinin çeşitli sorunlarının tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/160)

161.-Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 25 milletvekilinin, yerel basının sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/161)

162.-Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk ve 20 milletvekilinin, esnaf ve sanatkarların sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/162)

163.-Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk ve 20 milletvekilinin, engellilerin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/163)

164.-Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 milletvekilinin, Kayseri’nin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/164)

165.-İstanbul Milletvekili Zeynel Emre ve 19 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının nedenlerinin incelenerek kazanın sorumlularının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/165)

166.-İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve 19 milletvekilinin, İşsizlik Fonu tarafından tahvil satın alınıp satılarak kamu bankalarına sermaye aktarıldığı iddialarının tüm boyutları ile incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/166)

167.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı ve 19 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/167)

168.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 20 milletvekilinin, Hatay'daki kültürel mirasın korunması ile bakım, onarım ve restorasyonunun sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/168)

169.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 19 milletvekilinin, cinsel istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi ile istismar mağdurlarının yaşam koşullarının iyileştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/169)

170.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 20 milletvekilinin, yükseköğretime yerleşme oranındaki devamlı düşüşün nedenlerinin incelenerek alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/170)

171.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 19 milletvekilinin, Akdeniz anemisi hastalığının önlenmesi için gerekli tedbirlerin saptanması ve kamuoyunun konuya ilişkin farkındalığının artırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/171)

172.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 milletvekilinin, devlet koruması altındaki çocukların 18 yaşından sonra karşılaştıkları sorunların tespit edilerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/172)

173.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 22 milletvekilinin, öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/173)

174.-Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 milletvekilinin, anadilde eğitim alamayan çocukların eğitim hayatında yaşadıkları sorunların tespit edilerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/174)

175.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'de kapanan ticari işletmelerin sayısındaki artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/175)

176.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve 19 milletvekilinin, hasta mahpusların temel sağlık haklarına erişimlerine dair sorunların incelenerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/176)

177.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara'da yaşanan terör saldırısındaki olası ihmallerin incelenerek bu tür olayların yeniden yaşanmaması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/177)

178.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 19 milletvekilinin, kadın yoksulluğunun nedenlerinin incelenerek yoksulluğa sebep olan etmenlerin ortadan kaldırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/178)

179.-Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz ve 20 milletvekilinin, Düzce'nin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/179)

180.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan ve 26 milletvekilinin, Gaziantep'teki her türlü ulaşım sorununun incelenerek tespit edilen sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/180)

181.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 27 milletvekilinin, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak vakaları önleyici politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/181)

182.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 23 milletvekilinin, ekonomik gidişatın basın-yayın sektörüne etkilerinin incelenerek başta kâğıt temini olmak üzere sektörün sorunlarının çözülmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/182)

183.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 24 milletvekilinin, bor madeninin daha verimli bir şekilde üretilmesi, işletilmesi ve pazarlanması için madenin kullanım alanlarının saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/183)

184.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 27 milletvekilinin, kayıp çocuk vakalarına ilişkin arama ve kurtarma çalışmalarında aksayan yönlerin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/186)

185.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 24 milletvekilinin, eğitimde başarı düşüklüğünün nedenlerinin incelenerek başta sınav sistemleri olmak üzere eğitimdeki sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/187)

186.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 24 milletvekilinin, orman yangınlarındaki artışın sebeplerinin incelenerek bu konuda alınması gereken önlemlerin saptanması ile ormanlık alanlardaki azalmanın etkilerinin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/188)

187.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 22 milletvekilinin, İzmir Aliğa'da denizde meydana gelen petrol sızıntısının insan yaşamına ve ekolojik sisteme verebileceği zararların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/189)

188.-Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve 26 milletvekilinin, Kamu Özel İşbirliği ile gerçekleştirilen projelerin incelenerek olası kamu zararlarının ve sözleşmelerdeki hataların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/190)

189.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, Hatay'daki narenciye üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunları giderici ve üreticiyi teşvik edici çalışmalar yapılmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/191)

190.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 33 milletvekilinin, Hatay'da zeytincilik sektöründe yaşanan sorunların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/192)

191.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 23 milletvekilinin, Türk vatandaşlığı kazanmayı kolaylaştıran düzenlemelerin yarattığı sorunların tespit edilerek olası sorunları önleyici tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/193)

192.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 33 milletvekilinin, Eski Ankara, Balıkesir, Bursa ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanları'nın görevleri boyunca yapılan imar değişikliklerinin ve İmar Komisyonu üyelerinin malvarlıklarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/194)

193.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 27 milletvekilinin, baz istasyonlarının insan sağlığına etkilerinin incelenerek olası zararları önleyici tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/195)

194.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, TRT'deki yurtdışı görevlendirmelerin incelenerek bu görevlendirmeler sırasında tahsis edilen kaynaklar ile kamunun zarara uğratılıp uğratılmadığının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/196)

195.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, Hatay'da yerli hayvan yetiştiriciliğinin korunması ve geliştirilmesi için izlenmesi gereken yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/197)

196.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, Suriye'deki iç savaşın Hatay'a etkilerinin incelenerek olumsuz etkilerin bertaraf edilmesini sağlayıcı çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/198)

197.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 32 milletvekilinin, ekonomideki kötüye gidişin incelenerek halkın geçim sorununun ve ekonomik krizin önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/199)

198.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Yusufeli'nin yeni bir yerleşim alanına taşınacak olmasından kaynaklanan sorunların incelenerek ilçe halkının mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/200)

199.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, Hopa Limanı'ndaki yüklemel-boşaltma faaliyetleri esnasında yayılan toz bulutlarının insan sağlığına olası olumsuz etkilerinin incelenerek liman çevresinde yaşayanların mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/201)

200.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Artvin'de faaliyet gösteren bir madencilik şirketinin faaliyetlerinin devamı amacıyla çeşitli kişilere maddi menfaat sağladığı iddialarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/202)

201.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, çeşitli firmalar tarafından yapılan dolandırıcılık faaliyetlerinin önlenmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/203)

202.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 19 milletvekilinin, termik santrallerin insan sağlığına ve çevreye etkilerinin incelenerek başta Alpu Termik Santrali olmak üzere olası olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/204)

203.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Toplum Yararına Çalışma Programı kapsamında İŞKUR tarafından yapılan alımlarda haksızlık yapıldığına dair iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/205)

204.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın iş güvenliği uygulamalarının incelenerek Başkanlığın işlerinde iş kazalarının önüne geçilmesi için alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/206)

205.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ve İl Müdürlükleri'nde çalışanların sorunlarının incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/207)

206.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, özel sektörde çalışan çevre mühendislerinin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/208)

207.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/209)

208.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, kamuda çalışan avukatların özlük haklarına dair sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/210)

209.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, bazı vakıf ve dernekler arasında ayrımcılık yapıldığına ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/211)

210.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, ulaşım sektöründe çalışanların sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/212)

211.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Yusufeli Barajı ve bağlantılı HES projelerindeki uygulamaların incelenerek hukuka aykırı uygulamalar yapıldığına dair iddiaların değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/213)

212.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, cezaevlerinde tutuklu ve hükümlülere uygulanan disiplin ceza ve tedbirlerin incelenerek uygulamadaki sorunların önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/214)

213.-Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal ve 30 milletvekilinin, Kırıkkale'nin sorunlarının incelenerek başta sanayi alt yapısı olmak üzere şehrin tüm sorunları için çözüm üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/215)

214.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 30 milletvekilinin, hava kirliliğinin sebeplerinin incelenerek kirliliğin insan sağlığına ve çevreye olumsuz etkilerinin önlenmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/216)

215.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 32 milletvekilinin, linyit rezervlerinin incelenerek çevreye duyarlı termik santraller kurulmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/217)

216.-Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar ve 32 milletvekilinin, TRT'nin maddi kaynaklarını kullanım biçiminin ve personel politikasının incelenerek tüm iş ve işlemlerde şeffaflığı sağlayıcı tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/218)

217.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 25 milletvekilinin, Ergene Nehri'ndeki kirliliğin sebeplerinin incelenerek kirliliğin ortadan kaldırılması için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/219)

218.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Sarp Sınır Kapısı'nda yaşanan sorunların incelenerek başta fiziki yetersizlikler olmak üzere sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/220)

219.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Arhavi'deki sel baskınlarının nedenlerinin incelenerek afetlerin olumsuz etkilerinin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/221)

220.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, yüksek gelir elde ettiği iddia edilen iş insanlarının vergi rekortmenleri arasına giremeyişinin nedenlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/222)

221.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Artvin Cerattepe'deki maden sahası hakkında verilen bilirkişi raporunun bilimsel gerçeklere uygunluğunun incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/223)

222.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Artvin'de yüksek gerilim enerji hatları güzergâhlarından kaynaklanan sorunların araştırılarak yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/224)

223.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 27 milletvekilinin, şarbon hastalığının yarattığı tehlikenin tüm yönleriyle incelenerek gıda güvenliğinin sağlanması için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/225)

224.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 25 milletvekilinin, ilaç fiyatlarındaki artışların yarattığı sorunların incelenerek ilaç teminindeki sıkıntıların bertaraf edilmesi ve yerli ilaç üretiminin desteklenmesine yönelik politikalar geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/226)

225.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Artvin’de yaşanan elektrik kesintilerinin nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/227)

226.-Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet ve 30 milletvekilinin, kâğıt fiyatlarındaki artışın yerel basına olan etkilerinin incelenerek yerel basının devamlılığı için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/228)

227.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, banka çalışanlarının çalışma koşullarının araştırılarak sorunların çözümü için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/229)

228.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut ve 26 milletvekilinin, tarladan sofraya ürün fiyatındaki artışın sebeplerinin incelenerek gıdaya ucuz erişimin sağlanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/230)

229.-Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 25 milletvekilinin, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/231)

230.-Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 23 milletvekilinin, trafik kazalarının önlenmesi için yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/232)

231.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, Hatay’daki kültürel mirasın korunması ile bakım, onarım ve restorasyonunun sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/233)

232.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, cinsiyetçiliğin ve kadına karşı nefret suçunun boyutlarının belirlenmesi ve bunlara karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/234)

233.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 25 milletvekilinin, şarbon hastalığının nedenlerinin tüm yönleriyle incelenerek hastalığın önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/235)

234.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, cezaevlerinde bulunan engelli mahkûmların özel ihtiyaçlarının tespiti ve bunlara çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/236)

235.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, yoksulluğun çocuklar üzerindeki etkilerinin incelenerek maddi sıkıntı yaşayan çocuklar için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/237)

236.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 27 milletvekilinin, 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara’da yaşanan terör saldırısındaki olası ihmallerin incelenerek olayın yaşanmasında sorumluluğu bulunanların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/238)

237.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 32 milletvekilinin, son 15 yıldaki orman yangınlarının sebep ve sonuçlarının araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/239)

238.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, basın özgürlüğü konusundaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/240)

239.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, Kars ilinin göç vermesinin sebeplerinin araştırılarak bu durumun önüne geçmek için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/241)

240.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, döviz kurundaki dalgalanmaların sebeplerinin ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/243)

241.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, bilim ve sanayi alanındaki sorunların incelenerek bu alanlarda ilerlemenin sağlanması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/244)

242.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 35 milletvekilinin, ihtiyaç sahiplerine ücretsiz kömür dağıtımında yaşandığı iddia edilen uygunsuzlukların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/245)

243.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, Erzurum ilinin göç vermesinin sebeplerinin araştırılarak bu durumun önüne geçmek için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/246)

244.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, öğrencilerin barınma ve hayatını idame ettirmede yaşadığı sorunların incelenerek sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/247)

245.-İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 32 milletvekilinin, çam fıstığı üretimindeki düşüşün nedenlerinin incelenerek verimsizlik sorununun çözümü için gerekli çalışmaların sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/248)

246.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 33 milletvekilinin, büyükşehirlerde köylerin mahalleye dönüştürülmesinin yol açtığı sorunların araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/249)

247.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 24 milletvekilinin, bebek ve çocuk ticaretinin nedenlerinin incelenerek bu duruma sebep olan faktörlerin ortadan kaldırılması için gerekli çalışmaların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/250)

248.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, deprem fonunda biriken paranın ve deprem toplanma alanlarının kullanım biçimlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/251)

249.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, kentsel dönüşüm nedeniyle mağdur olan vatandaşların sorunlarının araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/252)

250.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 26 milletvekilinin, Suriye iç savaşının Türkiye'ye etkilerinin incelenerek başta vatandaşlarımızın terör örgütlerince kandırılması olmak üzere savaş sonrası yaşanabilecekler için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/253)

251.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 40 milletvekilinin, Hatay'da uyuşturucu madde kullanımının nedenlerinin incelenerek kullanımla etkin mücadele için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/254)

252.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, tarımda dışa bağımlılığın kaldırılması, yerli tohumculuğun geliştirilmesi ve Hatay'ın bir tarım merkezi olarak yapılandırılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/255)

253.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 29 milletvekilinin, bedelli askerlik uygulamalarından elde edilen gelirin nasıl harcaandığının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/256)

254.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 41 milletvekilinin, sağlık hizmetleri alanındaki sorunların çok yönlü olarak incelenerek saptanan sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/257)

255.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, iş kazaları sonucu meydana gelen ölümlerin nedenlerinin araştırılarak iş güvenliğinin tam olarak sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/258)

256.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, topluma kitap okuma alışkanlığının kazandırılmasına yönelik yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/259)

257.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 28 milletvekilinin, başta Şile'deki gemi batması olayının nedenleri olmak üzere denizcilik sektöründeki sorunların ve denetim eksikliklerinin incelenerek alınması gereken önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/260)

258.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, eğitim sistemindeki sorunların tespit edilerek özgür bir eğitim ortamı için gerekli önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/261)

259.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 24 milletvekilinin, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/262)

260.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 29 milletvekilinin, İstanbul Otopark İşletmeleri Ticaret A.Ş.'deki yolsuzluk iddialarının incelenerek kamu zararının önlenmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/263)

261.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, İskenderun Körfezi'ndeki kirliliğin nedenlerinin incelenerek olası zararlı etkilerin bertaraf edilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/264)

262.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 25 milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların neden olduğu sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/265)

263.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 30 milletvekilinin, İstanbul'da hatalı yapılaşmanın sonuçlarının incelenerek gerekli yeşil alan ve deprem toplanma alanlarının sağlanması için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/266)

264.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, beslenmenin insan sağlığına etkilerinin incelenerek insan sağlığına zararlı gıdalar için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/267)

265.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, canlı hayvan ve karkas et ithalatında karşılaşılan hastalık vakalarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/268)

266.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 19 milletvekilinin, işçi ve emekçilerin yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/269)

267.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Bolkar Dağlarının Ulukışla ilçesi sınırları içerisinde kalan kısmında yapılan tesislerin tamamlanamamasının nedenlerinin araştırılarak yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/270)

268.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 30 milletvekilinin, Gediz Havzası'ndaki kirliliğin temizlenmesi ve Havza'nın korunması için alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/271)

269.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 24 milletvekilinin, kamuda tasarruf politikalarının uygulamaya konulduğu son dönemde bazı kamu kurum ve kuruluşlarında yüksek harcamalar yapıldığı iddiasının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/272)

270.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, göç konusunun tüm yönleriyle araştırılarak gerekli politikaların geliştirilmesi için çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/273)

271.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 30 milletvekilinin, Afyonkarahisar ilinde yaşanması muhtemel depremlerin etkilerinin en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/274)

272.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, Türkiye'deki erken çocukluk eğitimindeki durumun tespit edilerek ortaya çıkan sorunların giderilmesi için çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/275)

273.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, uygulanan tarım politikalarındaki yanlışlıkların belirlenerek durumun tüm yönleriyle ele alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/276)

274.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 32 milletvekilinin, Aksu Çayı'ndaki kirliliğin sebeplerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/277)

275.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 28 milletvekilinin, çöp ve atık yönetimi konusunda gerekli politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/278)

276.-Ankara Milletvekili Murat Emir ve 24 milletvekilinin, canlı hayvan ve karkas et ithalatında karşılaşılan hastalık vakalarının önüne geçmek için alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/279)

277.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 27 milletvekilinin, sağlık sistemindeki eksikliklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/280)

278.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 26 milletvekilinin, Menderes Nehri'ndeki kirliliğin nedenlerinin araştırılarak ortaya çıkan zararların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/282)

279.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 24 milletvekilinin, zabıtalının sorunlarının incelenerek bunların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/283)

280.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, taşmalı eğitimin yarattığı sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/284)

281.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 32 milletvekilinin, devlet koruması altındaki çocukların 18 yaşından sonra karşılaştıkları sorunların tespit edilerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/285)

282.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, çay üretimi ve satışında yaşanan sorunların araştırılarak yaşandığı iddia edilen mağduriyetlerin giderilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/286)

283.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 35 milletvekilinin, Tuzla’da yapılan kimyasal atık deşarj işlemlerinin tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/287)

284.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek ve 28 milletvekilinin, tarım alanındaki sorunların incelenerek yerli tarımsal üretimin tüm paydaşlarını destekleyici önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/288)

285.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde ek ders karşılığı çalışan personelin özlük haklarına ilişkin yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/289)

286.-Denizli Milletvekili Haşım Teoman Sancar ve 32 milletvekilinin, basın sektörünün ve gazetecilerin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/290)

287.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Uzman Jandarmaların yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/291)

288.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 32 milletvekilinin, Ankara’nın tarihi değerlerinin ortaya çıkarılması ve bu değerlerin korunması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/292)

289.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 26 milletvekilinin, İzmir Bergama’daki altın madenciliği çalışmalarının insan sağlığına ve çevreye olası zararlı etkilerinin incelenerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/293)

290.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, hazırlanıp uygulanmayan kamu projelerinden kaynaklanan zararların araştırılarak bu konuda yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/294)

291.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Polis Meslek Yüksek Okullarında yaşandığı iddia edilen keyfi mülakat iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/295)

292.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 27 milletvekilinin, Türkiye’ye göç ederek çevre dengesinin bozulmasına sebep olan canlıların tespit edilerek endemik canlıların korunması için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/296)

293.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 28 milletvekilinin, üniversite ve kamu hastanelerinde yaşandığı iddia edilen ödeme gecikmelerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/297)

294.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 30 milletvekilinin, ayçiçek üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/298)

295.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 28 milletvekilinin, Elbistan Akbayır’da yapılması planlanan termik santralin bölge ekonomisine ve çevreye olası zararlı etkilerinin incelenerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/299)

296.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, ziraat mühendisi istihdamının yeterli olup olmadığının incelenerek milli tarımsal üretim için gerekli ziraat mühendisi istihdamının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/300)

297.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Arhavi'deki sel baskınlarının nedenlerinin incelenerek afetlerin olumsuz etkilerinin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/301)

298.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 28 milletvekilinin, artış gösteren fabrika yangınlarının incelenerek nedenlerinin ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/302)

299.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Artvin'deki tünellerde sıklıkla kaza yaşanmasının nedenlerinin incelenerek tünellerin standartlara uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/303)

300.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 28 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/304)

301.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 29 milletvekilinin, şarbon hastalığının nedenlerinin tüm yönleriyle incelenerek hastalığın ve bu konudaki ihmallerin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/305)

302.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 28 milletvekilinin, genç işsizliğinin nedenlerinin tespit edilerek sorunun çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/306)

303.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, tüp mide ameliyatlarında yaşanan sorunların incelenerek gereksiz yahut hatalı yapılan ameliyatların önüne geçilmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/307)

304.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 26 milletvekilinin, faili meçhul siyasi cinayetlerin tüm yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/308)

305.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 29 milletvekilinin, uyuşturucu kullanım oranlarındaki artışın nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/309)

306.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 26 milletvekilinin, et ve canlı hayvan ithalatındaki sorunların incelenerek yerli üretimi destekleyici politikalar üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/310)

307.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Artvin esnafının sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenmesi gereken yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/311)

308.-Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve 29 milletvekilinin, olası depremlere karşı bina onarım ve güçlendirme çalışmalarının incelenerek bu konuda yaşanan aksaklıkların saptanarak giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/312)

309.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 28 milletvekilinin, bebek ölüm oranındaki yüksekliğin nedenlerinin incelenerek sorunun çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/313)

310.-Ankara Milletvekili Murat Emir ve 28 milletvekilinin, iş kazalarının nedenlerinin araştırılarak iş güvenliğinin tam olarak sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/314)

311.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 31 milletvekilinin, Suriye'den gelen göçmen kadın ve çocukların sorunlarının incelenerek için dil, barınma ve okullaşma sorununun çözümü için gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/315)

312.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu ve 28 milletvekilinin, eğitim sistemindeki sorunların tespit edilerek eğitim kalitesinin artırılması için gerekli önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/316)

313.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 32 milletvekilinin, gözüaltında yaşandığı iddia edilen kayıp vakalarının incelenerek sorumluların ve kayıpların akıbetlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/317)

314.-Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 32 milletvekilinin, gıda güvenliğinin sağlanması ve zararlı gıdaların piyasaya girişinin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/318)

315.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 31 milletvekilinin, Tarsus Boğazpınar'da yapılması planlanan HES projesinin çevreye ve canlı yaşamına olası zararlı etkilerinin incelenerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/319)

316.-Mardin Milletvekili Pero Dunder ve 19 milletvekilinin, kadına yönelik şiddetle mücadelede etkin yöntemlerin araştırılarak gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/320)

317.-Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 19 milletvekilinin, ekonomik gerekçelerle tedavi hizmetlerinde aksamalar olduğuna ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/321)

318.-Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya ve 21 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/322)

319.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, stajda geçen sürelerin emeklilik kapsamında sayılmamasından kaynaklanan sorunlar hakkında çözüm önerileri belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/323)

320.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 20 milletvekilinin, Trakya'da kanser vakalarındaki artışın nedenlerinin incelenerek sorun hakkındaki çözüm önerileri belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/324)

321.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 milletvekilinin, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/325)

322.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, Kanun Hükmünde Kararname ile meslekten çıkarılanların avukatlığa kabul edilmemesinden ileri geldiği iddia edilen hak ihlallerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/326)

323.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 19 milletvekilinin, buğday üretiminde ve stoklarında yaşanan sorunların incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/327)

324.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, yargı bağımsızlığını olumsuz etkileyen durumların incelenerek tam bağımsız yargının sağlanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/328)

325.-Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan ve 20 milletvekilinin, İstanbul'da bir okulun inşaatının mahkeme kararı hilafına devam ettiğine ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/329)

326.-İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan ve 20 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanının ihale ve inşaat sürecindeki usulsüzlük iddialarının incelenerek olası riskleri bertaraf edici tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/330)

327.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan ve 19 milletvekilinin, ekonomik durumun intihar vakalarına etkilerinin incelenerek bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/332)

328.-Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 19 milletvekilinin, hava kirliliğinin sebeplerinin incelenerek kirliliğin önlenmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/333)

329.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, ekonomideki kötüye gidişin ve halka etkilerinin incelenerek halkın geçim sorununun önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/334)

330.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak ve 19 milletvekilinin, Cumhurbaşkanlığı sistemine geçişle kurulan yeni yapının kamu çalışanlarının iş hayatına, verimliliklerine ve motivasyonlarına olan etkilerinin araştırılması ve tespit edilecek sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/335)

331.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Sayıştay tarafından Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ilişkin hazırlanan 2017 denetim raporundaki bazı hususların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/336)

332.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Sayıştay tarafından hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporundaki Sağlık Bakanlığına ilişkin bazı hususların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/337)

333.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, otomotiv sektöründe görülen daralmanın sonuçlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/338)

334.-Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur ve 22 milletvekilinin, konkordato müessesinin yarattığı mağduriyetlerin tüm yönleriyle araştırılarak çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/339)

335.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, TRT bünyesinde yaşanan sorunların incelenerek Kurum'un yayıncılık ve personel politikalarındaki sorunların ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/341)

336.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 35 milletvekilinin, Türk Lirası'nın değer kaybetmesinin nedenlerinin incelenerek değer kaybının önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/342)

337.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 21 milletvekilinin, sanayi sektörünün başta enerji girdi maliyetleri olmak üzere tüm sorunlarının incelenmesi ve bu sorunlara çözüm üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/343)

338.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 21 milletvekilinin, iş hayatına bağlı olarak yaşanan intihar vakalarının incelenerek gençlerin iş dünyasında yaşadıkları sorunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/344)

339.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 milletvekilinin, mühendis, mimar ve şehir planlamacıların özlük haklarındaki sorunların incelenerek yapılması gereken iyileştirmelerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/345)

340.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 22 milletvekilinin, Çukobirlik'in ekonomik durumunu iyileştirmek için yapılması gerekenlerin tespit edilerek Birliğin tarıma desteğinin arttırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/346)

341.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 21 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/347)

342.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 24 milletvekilinin, artış gösteren fabrika yangınlarının nedenlerinin incelenerek başta yüksek riskli fabrikalar olmak üzere bu yangınların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/348)

343.-Ankara Milletvekili Murat Emir ve 24 milletvekilinin, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin incelenerek önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/350)

344.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 milletvekilinin, dini inançları istismar etmek suretiyle ticari kazanç sağlamaya çalışanların tespit edilerek dini istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/351)

345.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 23 milletvekilinin, hasta mahpusların durumlarının araştırılarak tedavi koşullarının iyileştirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/352)

346.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Cemal Kaşıkçı isimli gazetecinin Suudi Arabistan Başkonsolosluğu binasında öldürüldüğü iddialarının incelenerek süreçte yaşananların tüm yönleriyle ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/353)

347.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/354)

348.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve 31 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanı inşaatındaki çalışma koşulları ve iş kazalarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/355)

349.-Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 milletvekilinin, Van depremine bağlı olarak ortaya çıkan ve devam eden sorunların incelenerek sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/356)

350.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 32 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/357)

351.-Ankara Milletvekili Şenol Bal ve 20 milletvekilinin, besicilik sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/358)

352.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan ve 19 milletvekilinin, başta Gaziantep'te faaliyet gösterenler olmak üzere yerel basının sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/359)

353.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 30 milletvekilinin, kamu yönetiminde israfın önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/360)

354.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 31 milletvekilinin, Türkiye'de futbol alanındaki ırkçı ve ayrımcı nitelikteki olayların incelenerek bu olayların yinelenmemesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/362)

355.-İzmir Milletvekili Murat Çepni ve 31 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/363)

356.-İstanbul Milletvekili Fethi Açık ve 19 milletvekilinin, üniversitelerde yaşanan sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/364)

357.-Adana Milletvekili Muharrem Varlı ve 20 milletvekilinin, pamuk üreticilerinin yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/365)

358.-Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 22 milletvekilinin, yerli tıbbi cihaz üretiminin artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/366)

359.-Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 22 milletvekilinin, Ladik, Eber, Akşehir, Burdur ve diğer göllerdeki kurumunun nedenlerinin incelenerek kurumunun önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/367)

360.-Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ve 20 milletvekilinin, madde bağımlılığındaki ve buna bağlı ölümlerdeki artışların nedenlerinin incelenerek bu konuda önleyici çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/368)

361.-Adana Milletvekili Muharrem Varlı ve 21 milletvekilinin, buğday üreticilerinin içinde bulunduğu sorunların tespiti ve çözümü konusunda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/369)

362.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 24 milletvekilinin, SMMM ve YMM'lerin mesleki sorunlarının araştırılarak bu sorunların çözümü için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/370)

363.-Adana Milletvekili Muharrem Varlı ve 20 milletvekilinin, mısır üreticilerinin içinde bulunduğu sorunların tespiti ve çözümü konusunda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/371)

364.-Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 milletvekilinin, ülkemizdeki su kaynaklarının korunması, yönetimi ve kirlenmesinin önlenmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/372)

365.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya ve 29 milletvekilinin, Kanal İstanbul projesinin doğal çevreye, insan sağlığına, ekonomik, sosyal ve siyasal hayata etkilerini araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/373)

366.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 30 milletvekilinin, Gaziantep ve tüm Türkiye'de artan uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının tüm boyutlarıyla araştırılarak alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/374)

367.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 31 milletvekilinin, kadın sığınma evlerinin koşullarının ve ihtiyaçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/375)

368.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 30 milletvekilinin, Balıkesir'de faaliyet gösteren maden ocaklarının çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/376)

369.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve 25 milletvekilinin, taş ve kum ocaklarının çevreye, insan sağlığına ve tarihi yapılarla olası zararlarının incelenerek bu zararların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/377)

370.-İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter ve 20 milletvekilinin, Uzman jandarma ve çavuşların yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/378)

371.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Tunceli'nin Nizamiye ilçesinde operasyon sırasında hipotermi nedeniyle iki askerin şehit olduğu olayın tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/379)

372.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve 28 milletvekilinin, Alevi vatandaşların evlerinin işaretlendiği iddialarının araştırılarak gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/380)

373.-Diyarbakır Milletvekili Adnan Selçuk Mızraklı ve 32 milletvekilinin, 674 sayılı KHK ile kayyım atanan belediyelerdeki uygulamaların incelenerek hukuka aykırılık iddialarının değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/381)

374.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişiminin başta siyasi ayağı olmak üzere bütün yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/382)

375.-İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu ve 21 milletvekilinin, Çin'de Doğu Türkistan bölgesinde yaşayan Uygur Türkleri'ne yönelik olumsuz uygulamaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/383)

376.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin, çiftçilerin kredi temininde ve borçların geri ödenmesinde yaşadıkları sorunların araştırılarak bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/384)

377.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 20 milletvekilinin, Beyşehir Gölü'ndeki kurumun nedenlerinin incelenerek kurumun olumsuz etkilerini bertaraf etmek için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/385)

378.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 21 milletvekilinin, yükseköğretim kurumlarının sorunlarının incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/386)

379.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 21 milletvekilinin, ortaöğretim kurumlarındaki başarı düşüklüğünün ve sorunların incelenerek eksiklik ve sorunların giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/387)

380.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 20 milletvekilinin, KHK ile kamu görevinden çıkarılıp takipsizlik veya beraat kararı aldığı halde görevine iade edilmeyenlerin yaşadıkları sıkıntıların tespiti ve mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/388)

381.-Samsun Milletvekili Kemal Zeybek ve 22 milletvekilinin, Ladik Gölü'nde görülen su seviyesindeki düşmenin nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/389)

382.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir ve 19 milletvekilinin, havayolu şirketlerindeki çalışma koşullarının araştırılarak personelin çalışma koşullarının iyileştirilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/390)

383.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası başlatılan dayanışma kapsamında toplanan yardımların hangi şekilde kullanıldığının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/391)

384.-İstanbul Milletvekili Ümit Özdağ ve 20 milletvekilinin, İstanbul Havalimanı'nın adının belirlenmesi ve yapım sürecindeki iş güvenliğine ilişkin iddialar hakkında bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/3)

385.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 22 milletvekilinin, rektörlerin tutum ve davranışları ile akademik ve idari personelin unvan yükselmelerinde uygulanan kriterlerin araştırılarak gerekli çözüm önerilerinin getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/393)

386.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve 30 milletvekilinin, kayyum atanan Gercüş Belediyesi'nde yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/395)

387.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 32 milletvekilinin, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nde yaşadığı iddia edilen hukuka aykırı uygulamaların Sayıştay raporları çerçevesinde incelenerek bu uygulamaların sona erdirilmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/396)

388.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ ve 32 milletvekilinin, üniversitelerde yaşanan sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/398)

389.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekilinin, kamuda istihdam edilen tüm sözleşmeli personelin kadroya geçişinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/399)

390.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 20 milletvekilinin, tarımda yaşanan sorunların yerel ve ulusal çerçevede incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/400)

391.-İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu ve 21 milletvekilinin, İstanbul'da yaşanan çökme, göçük ve toprak kaymalarının nedenlerinin incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/402)

392.-İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve 20 milletvekilinin, işsizliğin artmasının sebeplerinin incelenerek artışın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/404)

393.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 25 milletvekilinin, Akarçay kapalı havzasında bulunan Akşehir ve Eber göllerinin kurumasının nedenlerinin incelenerek kurumanın önüne geçilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/408)

394.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu'nun, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile kadınların sosyal konumunun iyileştirilmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/409)

395.-Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 29 milletvekilinin, Kadri Boğdu isimli vatandaşın öldürülmesi olayının incelenerek olayın ve sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/411)

396.-Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve 32 milletvekilinin, HDP üyelerinin tutuklanmalarının topluma ve ülke demokrasisine etkilerinin incelenerek süreçte yaşanan olası hukuka aykırılıkların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/412)

397.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 22 milletvekilinin, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin incelenerek önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/413)

398.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, tarım alanındaki sorunların incelenerek bu sorunlara karşı çözümler üretilmesi suretiyle Türkiye'nin tarım alanında söz sahibi bir ülke olmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/414)

399.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, Kazdağları Milli Parkı'nda yapılması planlanan projelerin incelenerek bunların çevreye olası olumsuz etkilerinin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/415)

400.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, asgari ücretle çalışan vatandaşların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/416)

401.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 23 milletvekilinin, Bursa-Ankara hızlı tren projesinin zamanında bitirilememesinin nedenlerinin incelenerek projede yaşanan aksaklıkların giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/417)

402.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 23 milletvekilinin, sanayileşmiş kentlerdeki kirliliğin nedenlerinin ve enerji üretim tesislerinin çevreye etkilerinin incelenerek olası zararların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/418)

403.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 21 milletvekilinin, İznik Gölü ile göl ve çevresindeki yaban hayatı korucu tedbirlerin belirlenerek göl yakınındaki deltalarındaki kirliliğin giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/419)

404.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 23 milletvekilinin, Bursa'da ulaşımda nihai planın oluşturularak ulaşımdaki aksaklık ve koordinasyon bozukluklarının giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/420)

405.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 20 milletvekilinin, Bursa'daki hava kirliliği oranlarının incelenerek kirliliğin ve olası zararlı etkilerinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/421)

406.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 23 milletvekilinin, kentsel dönüşüm kapsamında gerçekleşen bina yıkımlarının hukuka uygunluğunun incelenerek bu binalar arasında asbestli yapılar olup olmadığının saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/422)

407.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 21 milletvekilinin, dilencilığe zorlanan insanların bu durumdan kurtarılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/423)

408.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 20 milletvekilinin, Döllük-Güllüce Sulama Projesi kaynağına bor ve tuz karışıp karışmadığının tespit edilerek olası zararlı etkilerin bertaraf edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/424)

409.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 21 milletvekilinin, Bursa'daki deprem riskinin incelenerek olası bir depreme karşı yapı stoku ve diğer gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/425)

410.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 21 milletvekilinin, kamu ihalelerinin incelenerek iktidarın özel sektör üzerinde baskı kurduğu iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/426)

411.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 21 milletvekilinin, Kestel'de hava ve toprak kirliliğinin incelenerek kirliliğin sağlık üzerindeki etkilerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/427)

412.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 22 milletvekilinin, 17 ve 25 Aralık 2013 tarihinde gerçekleştirilen yolsuzluk operasyonlarına dayanak olduğu iddia edilen delillerin FETÖ terör örgütü tarafından üretilen sahte deliller olup olmadığının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/428)

413.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 25 milletvekilinin, Türkiye’de ortadan kaldırılan bazı hastalıkların yeniden nüksetmesinin nedenlerinin incelenerek bu hastalıkların yayılmasının önlenmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/429)

414.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 20 milletvekilinin, Uludağ ve Bursa Ovaları’nın yer altı ve üstü zenginlerinin tespit edilerek bu zenginliklere zarar veren unsurların bertaraf edilmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/430)

415.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, fazla çalışmadan kaynaklanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/431)

416.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, hayvancılık alanında yaşanan sorunların incelenerek aile yetiştiriciliğine dayalı bir sistem oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/432)

417.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, tarım kooperatiflerinin durumlarının, faaliyetlerinin ve sorunlarının incelenerek geliştirilmeleri için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/433)

418.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 24 milletvekilinin, pamuk üreticilerinin yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/434)

419.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 24 milletvekilinin, Türkiye’de depresyonun yaygınlık durumunun incelenerek hastalığın nedenleri ve sonuçları konusundaki farkındalığı artırıcı ve hastalığı önleyici çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/435)

420.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 20 milletvekilinin, inşaat sektöründeki iş güvenliği uygulamalarının incelenerek iş kazalarının önüne geçilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/436)

421.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 21 milletvekilinin, İngiltere’den çöp ithal edilmesinin nedenlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/437)

422.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 20 milletvekilinin, şarbon ve diğer hayvan hastalıklarının nedenlerinin tüm yönleriyle incelenerek hastalıkların önlenmesi ve sektörün sorunlarının bertaraf edilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/438)

423.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, yurtdışına beyin göçünün nedenlerinin incelenerek bu göçün önlenmesi ve olası etkilerinin bertaraf edilmesine yönelik politikalar oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/439)

424.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 27 milletvekilinin, Türkiye’de gelir dağılımındaki adaletsizliğin nedenlerinin incelenerek adaletsizliğin ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/440)

425.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, Türkiye’deki kaya gazı potansiyelinin tespit edilerek bu potansiyelin ekonomiye kazandırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/441)

426.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, radyasyonlu alanlarda çalışan sağlık personelinin sorunlarının incelenerek bu personelin sağlığının korunması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/442)

427.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Cemal Kaşıkçı isimli gazetecinin Suudi Arabistan Başkonsolosluğu binasında öldürülmesi olayının tüm yönleriyle incelenerek olayın Türkiye'nin itibarını zedelememesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/443)

428.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 32 milletvekilinin, kadına yönelik şiddetin nedenlerinin incelenerek bu şiddetin önlenmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/444)

429.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve 30 milletvekilinin, cezaevlerinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerinin incelenerek bu iddiaların doğruluk durumunun saptanması ve ihlallerin önlenmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/445)

430.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 20 milletvekilinin, bazı kamu çalışanlarının 3600 ek gösterge kapsamına alınması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/446)

431.-Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü ve 22 milletvekilinin, çocuk gelin sayıları, çocuk işçiliği oranları ile kayıp çocuk ve çocuk istismarı vakalarındaki artışlar başta olmak üzere çocuk nüfusunun tüm sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/447)

432.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 20 milletvekilinin, Adıyaman'ın turizm alanındaki potansiyeline ulaşamamasının nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/448)

433.-İstanbul Milletvekili Gökan Zeybek ve 23 milletvekilinin, kaçak yapılaşma sorununun ve imar barışı düzenlemelerinin bu soruna etkilerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/449)

434.-Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt ve 20 milletvekilinin, başta Ordu ilinde faaliyet gösterenler olmak üzere arıcılık yapanların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/450)

435.-Mardin Milletvekili Pero Dundar ve 31 milletvekilinin, Mardin Belediyesi'nde yaşadığı iddia edilen usulsüzlüklerin Sayıştay raporları çerçevesinde incelenerek bu uygulamaların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/451)

436.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 29 milletvekilinin, kadınlara yönelik şiddet ve ayrımcılığın tüm boyutları ile incelenerek bu sorunlara karşı önleyici politikaların geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/452)

437.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve 30 milletvekilinin, çalışan kadınlara yönelik hak ihlallerinin incelenerek kadınların iş yaşamına katılmasının önündeki engellerinin kaldırılması için yapılması gerekenlerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/453)

438.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, birçok Belediye bünyesinde yaşadığı iddia edilen usulsüzlüklerin Sayıştay raporları çerçevesinde incelenerek bu uygulamaların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/454)

439.-Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 19 milletvekilinin, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/455)

441.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Ege Denizi'nde yer alan Türk adalarının Yunanistan tarafından sahiplenildiğine ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/456)

441.-Gümüşhane Milletvekili Cihan Pektaş ve 22 milletvekilinin, koruma altındaki tabiat alanları ile tarihi alanların mevcut yönetim ve mevzuat yapısının incelenerek bu alanlarda etkin ve sürdürülebilir yönetimin sağlanması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/457)

442.-Karaman Milletvekili Recep Şeker ve 22 milletvekilinin, alzheimer hastalarının sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü ve hastalıkla mücadelenin etkin bir şekilde yürütülmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/458)

443.-Kars Milletvekili Yunus Kılıç ve 19 milletvekilinin, istilacı yabancı tür canlıların çevresel ve ekonomik olumsuz etkileri ile sağlık alanında yarattığı sorunların incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/459)

444.-Konya Milletvekili Abdullah Ağralı ve 33 milletvekilinin, obezite hastalığının kişi ve toplum sağlığına zarar vermemesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/460)

445.-Trabzon Milletvekili Salih Cora ve 26 milletvekilinin, balıkçılık sektöründe yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/462)

446.-Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve 41 milletvekilinin, kanser tedavisinde belli standartların oluşturularak ülke ekonomisini önceleyen bir sistem geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/463)

447.-Malatya Milletvekili Ahmet Çakır ve 20 milletvekilinin, kayısı üretimi ve pazarlamasında yaşanan tüm sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/464)

448.-Bingöl Milletvekili Feyzi Berdibek ve 19 milletvekilinin, bal ve diğer arıcılık ürünlerinin üretiminde ve pazarlamasında yaşanan sorunların incelenerek ülkemizdeki arı varlığının korunması ve arıcıların sorunlarının giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/465)

449.-Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu ve 19 milletvekilinin, otomotiv sektöründe yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/467)

450.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, kent konseylerinde yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler bulunması ve vatandaşların yönetime katılımının artırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/468)

451.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, eğitim sistemindeki sorunlar konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/4)

452.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, çarpık kentleşmenin tarım alanlarına etkilerinin incelenerek verimli arazilerin korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/469)

453.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, çocuk ve genç çalışanların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/470)

454.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, hayvancılık ve besicilik alanındaki sorunların incelenerek vatandaşların et ürünlerine ulaşımının kolaylaştırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/471)

455.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, Suriye’den gelen göçmenlerin kayıt dışı çalışmalarının yarattığı sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/472)

456.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, sağlık sektöründeki tüm çalışanların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/473)

457.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, orman alanlarının, orman çalışanlarının ve ormanların çevresinde bulunan yerleşim alanlarının durumlarının incelenerek tespit edilen sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/474)

458.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu ve 21 milletvekilinin, Manisa Gördes’teki nikel madenin çevreye ve insan sağlığına etkilerinin incelenerek olası zararlarının bertaraf edilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/475)

459.-İstanbul Milletvekili Zeynel Emre ve 22 milletvekilinin, ekonomideki kötüye gidişin nedenlerinin tespit edilerek bu konuda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/476)

460.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 24 milletvekilinin, Ergene Nehri’ndeki kirliliğin sebeplerinin ve etkilerinin incelenerek kirliliğin ortadan kaldırılması için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/477)

461.-Balıkesir Milletvekili Ensar AYTEKİN ve 20 milletvekilinin, radyoloji alanında çalışanların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/478)

462.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, Yusufeli’nin yeni bir yerleşim alanına taşınacak olmasından kaynaklanan sorunların incelenerek ilçe halkının talepleri doğrultusunda sorunların giderilmesi için gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/479)

463.-Kırklareli Milletvekili Vecdi GÜNDOĞDU ve 22 milletvekilinin, Türkiye’de faaliyet gösteren çok uluslu maden şirketlerinin çevreye etkilerinin incelenerek tespit edilen sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/480)

464.-Kırklareli Milletvekili Vecdi GÜNDOĞDU ve 23 milletvekilinin, yurtdışına beyin göçünün nedenlerinin incelenerek bu göçün önlenmesi ve tersine çevirmeye yönelik politikalar oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/481)

465.-Kırklareli Milletvekili Vecdi GÜNDOĞDU ve 21 milletvekilinin, toprak kayıplarının ve kirliliğinin nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/482)

466.-Tunceli Milletvekili Polat ŞAROĞLU ve 22 milletvekilinin, Tunceli’deki HES inşaatlarının insan yaşamına ve çevreye etkilerinin incelenerek olası olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/483)

467.-Tunceli Milletvekili Polat ŞAROĞLU ve 23 milletvekilinin, arıcıların ve arıcılık ürünleri üreticilerinin sorunlarının incelenerek bu sorunlarının giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/484)

468.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut ve 23 milletvekilinin, kamuda israfın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/485)

469.-Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek ve 22 milletvekilinin, kamu ve özel sektörde çalışan avukatlar ile avukat stajyerlerinin tüm sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/486)

470.-Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek ve 19 milletvekilinin, taşınmaz eğitimin yarattığı sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/487)

471.-Adana Milletvekili Orhan Sümer ve 26 milletvekilinin, ceza infaz koruma memurlarının tüm sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/488)

472.-Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 19 milletvekilinin, Tokat'ta yapılması planlanan HES projelerinin olası olumsuz etkilerinin ve proje kapsamındaki uygulamaların mevzuata uygunluğunun incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/489)

473.-Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 19 milletvekilinin, bölgesel kalkınma ajanslarının etkinliğinin artırılması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/490)

474.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, su kıtlığı sorununa karşı alınması gereken önlemlerin belirlenerek konuya ilişkin bir stratejik eylem planı hazırlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/491)

475.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, kentleşme ve sanayileşmenin tarım alanlarına etkisi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/5)

476.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, büyükşehirlerde şehir içi trafik ve ulaşım sorununun incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/492)

477.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, doğum yapan çalışan kadınların çalışma hayatında karşılaştıkları sorunların araştırılarak bu sorunlara karşı çözüm önerileri getirmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/493)

478.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, 2003-2018 yılları arasında yapılan özelleştirmelerden elde edilen gelirlerin kullanım alanlarının araştırılarak özelleştirilen kurumların mevcut durumlarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/495)

479.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, üniversite öğrencilerinin sosyal ve kültürel etkinliklerden daha sık faydalanabilmeleri için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/496)

480.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, eski dönem su yapılarının korunması için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/497)

481.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak bu sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması önergesi açılmasına ilişkin önergesi (10/498)

482.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, asgari ücretli çalışanların yaşam standartlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/499)

483.-Tunceli Milletvekili Alican Önlü ve 19 milletvekilinin, Tunceli Belediyesi'nde yaşandığı iddia edilen hukuka aykırı uygulamaların Sayıştay raporları çerçevesinde incelenerek bu uygulamaların sona erdirilmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/500)

484.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, kadınlara yönelik şiddetin tüm boyutları ile incelenerek bu soruna karşı önleyici politikaların geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/501)

485.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 23 milletvekilinin, kamu kurum ve kuruluşlarının isimlerinin önünde yer alan T.C. ifadelerinin kaldırıldığı iddialarının incelenerek kaldırılma gerekçelerinin saptanması ve ifadenin yeniden eklenmesi için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/502)

486.-İstanbul Milletvekili Memet Bülent Karataş ve 20 milletvekilinin, İstanbul Tuzla'daki bazı mevkiilerde gecekondü önlem bölgesi kapsamındaki uygulamalar ve imar planları nedenleriyle yaşanan sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/503)

487.-Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 milletvekilinin, hemzemin geçitlerde yaşanan kazaların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/504)

488.-Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 milletvekilinin, Kayseri'de ve ülke genelinde mobilyacılık sektöründe yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara karşı çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/505)

489.-Mardin Milletvekili Pero Dundar ve 19 milletvekilinin, kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/506)

490.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/507)

491.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, son dönemde askerlerin şehit olmalarına sebep olan olayların incelenerek alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/508)

492.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu ve 22 milletvekilinin, zeytin ve zeytinyağı sektörünün sorunlarının araştırılarak bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması kurulmasına ilişkin önergesi (10/509)

493.-İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 20 milletvekilinin, ülkemizde yaşanan çevre sorunlarının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/510)

494.-İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 20 milletvekilinin, Gediz Nehri Havzası'ndaki kirliliğin nedenlerinin araştırılarak buna karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/511)

495.-İzmir Milletvekili Bedri Serter ve 21 milletvekilinin, Ege Denizi'ndeki kaçak göçmen vakalarında yaşanan artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/512)

496.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen ve 21 milletvekilinin, Mersin'in Bozyazı ilçesinde Türkiye İş Kurumu aracılığıyla gerçekleştirilen işe alımlarda usulsüzlük yapıldığı iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/513)

497.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 32 milletvekilinin, Mardin Artuklu Üniversitesi'nde yaşandığı iddia edilen usulsüzlüklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/514)

498.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi ve 19 milletvekilinin, turizm sektörünün sorunlarının ve bu sorunların etkilerinin incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/515)

499.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç ve 31 milletvekilinin, kadınların maruz kaldıkları ayrımcılıkların incelenerek yerel ve ulusal bazda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/516)

500.-İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz ve 24 milletvekilinin, Hakkâri ve Şırnak'ta mühimmat depolarında meydana gelen patlamaların nedenlerinin incelenerek olayların aydınlatılması ve varsa sorumluların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/517)

501.-İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin ve 21 milletvekilinin, İstanbul'da hukuka aykırı yapılaşma yoluyla rant elde edildiği hakkındaki iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/518)

502.-Antalya Milletvekili Aydın Özer ve 22 milletvekilinin, çocukların adalet sistemi alanında yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/519)

503.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, çocukların yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/520)

504.-Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ve 20 milletvekilinin, perfüzyon teknikleri bölümü mezunlarının istihdam sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/521)

505.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 21 milletvekilinin, kamuda çalışan avukatların sorunlarının incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/522)

506.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 23 milletvekilinin, engellilerin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/523)

507.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 23 milletvekilinin, mühendis, mimar ve şehir planlamacıların özlük haklarındaki sorunların incelenerek yapılması gereken iyileştirmelerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/524)

508.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 22 milletvekilinin, yaz saati uygulamasının insan yaşamına ve sağlığına etkilerinin incelenerek uygulamanın enerji tüketimine ve insan hayatına yaptığı olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/525)

509.-Antalya Milletvekili Aydın Özer ve 22 milletvekilinin, terör olayları, darbe girişimi ve ekonomik gidişatın toplumun ruh sağlığı üzerindeki etkilerinin incelenerek toplumun ruh sağlığının korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/526)

510.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 22 milletvekilinin, enfeksiyon hastalıklarının nedenlerinin, bu hastalıkların ölüme yol açma oranlarının ve ülke ekonomisine etkilerinin incelenerek olumsuz sonuçların en az indirgenmesi için yapılması gerekenlerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/527)

511.-Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 23 milletvekilinin, Kırklareli’nde yapılması planlanan nükleer enerji santralının çevreye ve insan sağlığına olası olumsuz etkilerinin tespit edilerek çevrenin ve canlıların korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/528)

512.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 22 milletvekilinin, öğrencilerin barınma konusunda yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/529)

513.-İzmir Milletvekili Atıla Sertel ve 22 milletvekilinin, kâğıt fiyatlarındaki hızlı artışın nedenlerinin incelenerek Devletin bu alanda yapabileceği çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/530)

514.-Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 24 milletvekilinin, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin incelenerek önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/531)

515.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu’nun, bazı kamu çalışanlarının 3600 ek gösterge kapsamına alınması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/532)

516.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 milletvekilinin, pancar üreticilerinin girdi fiyatlarındaki artış, taban fiyat ve şeker fabrikalarının özelleştirilmesi uygulamalarından doğan sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/533)

517.-İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu ve 19 milletvekilinin, yeraltı ve yüzey su kaynaklarının korunması ve geliştirilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması ile su yönetimindeki yetki karmaşasının çözülmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/534)

518.-Manisa Milletvekili Tamer Akkal ve 22 milletvekilinin, Hakkâri Şemdinli’de mühimmat deposunda meydana gelen patlamaların nedenlerinin incelenerek olayın aydınlatılması ve varsa sorumluların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/535)

519.-Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 22 milletvekilinin, engellilerin sorunlarının incelenerek tüm kamu hizmetlerinden tam olarak yararlanmalarının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/537)

520.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin ve 21 milletvekilinin, incir üreticilerinin yaşadıkları tüm sorunların incelenerek bu sorunların çözülmesi ve incir üretim, tüketim ve ihracatını artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/538)

521.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközü ve 32 milletvekilinin, iş kazaları ve işçi ölümlerinin nedenlerinin incelenerek bunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/539)

522.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 33 milletvekilinin, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile kadın hakları alanında ulusal ve uluslararası mevzuatın gereklerinin yerine getirilmesini sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/540)

523.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 33 milletvekilinin, çocukların maruz kaldığı hak ihlallerinin incelenerek bu ihlallerin ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/541)

524.-İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 21 milletvekilinin, özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklara eğitim verenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/542)

525.-İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 19 milletvekilinin, İzmir’de yapılan ve yapılması planlanan jeotermal hidroelektrik santrallerinin etkilerinin incelenerek olası zararlarının bertaraf edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/543)

526.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 30 milletvekilinin, eğitim sistemindeki sorunların tespit edilerek eğitim hakkına erişimin önündeki engellerin kaldırılması için gerekli önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/544)

527.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, kadına yönelik şiddetin nedenlerinin incelenerek bu şiddetin ve cinsiyet eşitsizliğinin önlenmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/545)

528.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya ve 30 milletvekilinin, kadına yönelik fiziksel ve ekonomik şiddetin nedenlerinin incelenerek bu şiddetin önlenmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/546)

529.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi ve 21 milletvekilinin, yaş sebze ve meyve üreticilerinin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/547)

530.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, üretici ve tüketicilerin kış aylarında karşılaştıkları sorunların incelenerek bu dönemin her iki grup bakımından sorunsuz geçmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/548)

531.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, öğrenim kredisi kullanmış vatandaşların bunları geri ödemede yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/549)

532.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, genç işsizliğinin nedenlerinin tespit edilerek bu sorunun çözüm yollarının ve bu kişilere işsizlik maaşı bağlanmasının etkilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/550)

533.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak ve 21 milletvekilinin, deniz ve içme suları ile sofrata tuzu üretim sahalarına mikropplastik parçacık karışıp karışmadığının incelenerek üretimde bu tür ürünlerin kullanımının en aza indirgenmesi ve ilgili sorunların çözülmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/551)

534.-Hatay Milletvekili Lütfü Kaşıkçı ve 20 milletvekilinin, Hatay ilinin sorunlarının tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/552)

535.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Kamu Özel İşbirliği ile gerçekleştirilen projelerdeki uygulamaların incelenerek kamu zararlarının saptanması ve kaynakların verimli kullanımının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/553)

536.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 milletvekilinin, kadın sığınma evlerinin koşullarının ve ihtiyaçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/554)

537.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 32 milletvekilinin, Kocaeli Dilovası’nda bulunan sanayi tesislerinin insan sağlığına ve çevreye etkilerinin incelenerek olası zararların bertaraf edilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/555)

538.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 31 milletvekilinin, Tahir Elçi’nin öldürülmesi olayının aydınlatılarak sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/556)

539.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nce tespit edilen Türkiye’deki hak ihlallerinin incelenerek Mahkeme’nin kararlarının gereklerinin yerine getirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/557)

540.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 24 milletvekilinin, şeker fabrikalarının özelleştirilmesinin üreticilere, bu fabrikalarda çalışanlara ve kamuya etkilerinin incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/558)

541.-Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 31 milletvekilinin, saya ustalığı yapan kişilerin sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/559)

542.-Yozgat Milletvekili Ali Keven ve 20 milletvekilinin, şeker fabrikalarının özelleştirilmesinin üreticilere ve bu fabrikalarda çalışanlara etkilerinin incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/560)

543.-Yozgat Milletvekili Ali Keven ve 20 milletvekilinin, Yozgat Çekerek’te bulunan Süreyyabey Barajı’nda yaşanan balık ölümlerinin ve baraj gölündeki kirlenmenin nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/561)

544.-Yozgat Milletvekili Ali Keven ve 20 milletvekilinin, Yozgat ilinin göç vermesinin sebeplerinin araştırılarak bu durumun önüne geçmek için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/562)

545.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 20 milletvekilinin, Eğirdir Gölü’ndeki kirlenme ve kurumunun nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/563)

546.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 21 milletvekilinin, Uygur Türklerinin yaşadıkları sorunların incelenerek Türkiye’nin bu konuda yapabileceklerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/564)

547.-Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ve 20 milletvekilinin, 696 sayılı KHK uyarınca taşeron işçilerin kadroya geçirilmesi uygulamasında yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/565)

548.-Adana Milletvekili Orhan Sümer ve 19 milletvekilinin, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı her türlü okulun yurt ve pansiyonlarındaki denetim mekanizmalarının incelenerek bu alanlardaki sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/566)

549.-Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir ve 22 milletvekilinin, kamu kurum ve kuruluşlarında benzer iş ve unvanlarda görev yapanlar arasındaki eşitsizliğin giderilmesi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/6)

550.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 21 milletvekilinin, engellilerin çalışma yaşamına katılımının önündeki engellerin kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/567)

551.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 20 milletvekilinin, kreşlere bırakılan çocukların yaşadıkları iddia edilen fiziksel şiddet iddialarının araştırılarak bu konuda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/568)

552.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 21 milletvekilinin, demir-çelik sektöründe ithalat bağımlılığının ve diğer yaşanan sorunların incelenerek bu sorunların bertaraf edilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/569)

553.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 21 milletvekilinin, hekimlere yönelik güvenlik soruşturması uygulamasından kaynaklanan sorunların incelenerek genç hekimlerin çalışma yaşamında ve dışında yaşadıkları iddia edilen baskıların ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/570)

554.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 21 milletvekilinin, taş kömürü sektöründe yaşanan sorunların incelenerek bu alanda sürdürülebilir ve güvenli üretimin sağlanarak istihdamın artırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/571)

555.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 22 milletvekilinin, askeri teçhizatların mevsim şartları ve görevin gereklerine uygunluğu ile teçhizat alımlarının incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/572)

556.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 22 milletvekilinin, kanserojen madde içeren oyuncakların çocuk sağlığına karşı ortaya çıkarttığı tehdidin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/573)

557.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 23 milletvekilinin, toplumda yayılan aşı karşıtlığının nedenlerinin araştırılarak söz konusu tutumun toplum sağlığı üzerindeki etkilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/574)

558.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, yurt dışında yaşayan Türklerin yaşadıkları sorunların belirlenerek bu sorunlara getirilecek çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/575)

559.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, iş kazalarının sebeplerinin araştırılarak engellenmesine yönelik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/576)

560.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, silikozis hastalığına yakalanan seramik sektörü çalışanlarının sorunlarının belirlenerek bu sorunlara getirilecek çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/577)

561.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Ülkemizdeki Suriyeli göçmenlerin sayısının tespit edilerek bu kişilerin kayıt altına alınması ile bu göçmenlerin neden olduğu sorunların incelenerek bu sorunların çözümü ve ülkelerine dönüşleri için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/578)

562.-Mardin Milletvekili Pero Dunder ve 33 milletvekilinin, kadın istihdamında yaşanan sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/579)

563.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker ve 23 milletvekilinin, şüpheli asker ölümlerinin incelenerek bu ölümlerin sebeplerinin tespit edilip bu konuda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/580)

564.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, Zonguldak ilinin göç vermesinin sebeplerinin araştırılarak bu durumun önüne geçmek için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/581)

565.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun mevzuata uygun belirlemeler yapıp yapmadığının incelenerek asgari ücretin yaşanabilir standartlarda ve doğru tespit edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/582)

566.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve 24 milletvekilinin, orman yolları ve yangın emniyet yollarının durumunun incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/583)

567.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül ve 19 milletvekilinin, Avrupa Alevi Hareketi isimli yapı hakkında ortaya atılan iddiaların dayanaklarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/584)

568.-İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter ve 19 milletvekilinin, kentsel dönüşüm kapsamına alınan İstanbul Üsküdar'da bulunan 16 mahallede yaşanan imar sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/586)

569.-Van Milletvekili Tayip Temel ve 30 milletvekilinin, basın-yayın özgürlüğüne getirildiği iddia edilen kısıtlamaların incelenerek haber alma hakkının ihlalinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/587)

570.-Mardin Milletvekili Pero Dundar ve 29 milletvekilinin, mevsimlik kadın tarım işçilerinin sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak bu sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması önergesi açılmasına ilişkin önergesi (10/588)

571.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 31 milletvekilinin, Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonunun sebep olduğu iddia edilen hak ihlallerinin incelenerek bu konuda çözümler üretmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/589)

572.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve 31 milletvekilinin, prim gün sayısını doldurmasına karşın yaş sınırı nedeniyle emekli olamayanların sorunlarının çözümü ve bu yolla genç işsizlere istihdam imkânı sağlanması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/590)

573.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil ve 22 milletvekilinin, su havzalarının korunması için yapılması gerekenlerin incelenerek mevzuattaki çelişkili hükümlerin giderilmesi için çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/591)

574.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 22 milletvekilinin, engellilerin evde bakım ücreti ödenmesinin getirilen şartlardan kaynaklanan sorunları ile diğer tüm sorunlarının çözümü için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/592)

575.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, Tahir Elçi'nin öldürülmesi olayının aydınlatılarak sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/593)

576.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, yargı bağımsızlığını olumsuz etkileyen durumların incelenerek tam bağımsız yargının sağlanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/594)

577.-Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel ve 20 milletvekilinin, çiftçilerin aşırı borçlanmalarının nedenlerinin araştırılarak bu konudaki sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/595)

578.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 20 milletvekilinin, denizcilik alanında çalışanların yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/596)

579.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 20 milletvekilinin, atanamayan öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/597)

580.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/598)

581.-Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 21 milletvekilinin, yurtdışına beyin göçünün nedenlerinin incelenerek bu göçün önlenmesi ve tersine çevirmeye yönelik politikalar oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/599)

582.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 20 milletvekilinin, termal tesis projelerinden aldıkları mülkleri edinemeyen vatandaşların yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/600)

583.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 31 milletvekilinin, Türkiye-Suriye sınırına yakın bölgelerdeki tarım arazilerinin bölgedeki operasyon ve çatışmalardan kaynaklanan kimyasallardan olumsuz etkilendiği iddiasının incelenerek arazilerdeki verim düşüklüğünün ve çiftçilerin zararlarının giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/601)

584.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 31 milletvekilinin, kadınların kurdukları kooperatiflerin güçlendirilmesi, yaygınlaştırılması ve bu tür kooperatiflerin yaşadıkları sorunlara çözümler bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/602)

585.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 31 milletvekilinin, kadınların çalışma hayatında yaşadıkları iş kazaları ve diğer olumsuz durumların incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/603)

586.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 milletvekilinin, çocuklarda diş sağlığı sorunlarının yaygınlık durumunun incelenerek sorunun nedenlerinin belirlenip ilgili çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/605)

587.-Antalya Milletvekili Hasan Subaşı ve 19 milletvekilinin, taş, kum ve mermer ocaklarının tarihi ve doğal yapılara zararlı etkilerinin incelenerek bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/606)

588.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi ve 21 milletvekilinin, esnaf ve sanatkârların sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/607)

589.-Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz ve 19 milletvekilinin, Gaziantep Samözü Deresi, Nizip Çayı, Hancağız Barajı ve Sacir Deresi'nde yaşanan kirliliğin nedenlerinin incelenerek kirliliğin ve olası zararlı etkilerinin ortadan kaldırılması için yapılması gerekenleri belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/608)

590.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 31 milletvekilinin, çocuk işçiliği ve çocuk işçilerin maruz kaldıkları iş kazalarının önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/609)

591.-İğdır Milletvekili Habip Eksik ve 30 milletvekilinin, Ermenistan'daki Metsamor Nükleer Santrali'nde sızıntı olduğu iddialarının araştırılarak bu durumun ülkemizde santrale yakın bulunan yerlere olası etkilerinin engellenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/610)

592.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 31 milletvekilinin, çocuk gebeliklerinin nedenlerinin incelenerek bu faktörlerin ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/611)

593.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 30 milletvekilinin, yenilenebilir enerji kaynaklarının tespit edilmesi ile nitelikli işgücü oluşturulması ve ekolojik üretimin sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/612)

594.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan ve 28 milletvekilinin, yarı zamanlı çalışma uygulamaları kapsamında yaşanan sorunlara çözümler üretilerek kadın istihdamının artırılmasının sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/613)

595.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan ve 32 milletvekilinin, zeytin ağaçlarında oluşan hastalıkların nedenlerinin incelenerek hastalık kaynaklı verimsizliğin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/614)

596.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 31 milletvekilinin, ilaç erişiminde yaşanan tüm sorunların incelenerek sağlık hakkının temin edilmesi için bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/615)

597.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, başta araç kazaları ve mühimmat kaynaklı kazalar olmak üzere güvenlik güçlerinin yaralanması ve şehit olmasına sebebiyet veren kazaların nedenlerinin incelenerek bu konudaki sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/616)

598.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, Batman'da uyuşturucu kullanımında yaşanan artışın nedenlerinin incelenerek bu sorunun çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/617)

599.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 20 milletvekilinin, Konya ve Karapınar çevresindeki obrukların yarattığı risklerin tespit edilerek olası zararların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/618)

600.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü ve 20 milletvekilinin, kadın istihdamında yaşanan sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/619)

601.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 25 milletvekilinin, öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/620)

602.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 22 milletvekilinin, dolandırıcılık olaylarının artmasının temelinde yatan nedenlerin çeşitli açılardan incelenmesi suretiyle bu olaylara sebebiyet veren durumların ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/621)

603.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 21 milletvekilinin, kamu personeli alımında liyakat esasına uyulmadığı ve personeller arasında ayrımcılık yapıldığı iddialarının incelenerek bu sorunların ve sosyo-ekonomik diğer sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/622)

604.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 milletvekilinin, atanamayan ve sözleşmeli öğretmenlerin yaşadıkları tüm sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/623)

605.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 22 milletvekilinin, yoksulluğun çocuklar üzerindeki etkilerinin incelenerek maddi sıkıntı yaşayan çocuklar için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/624)

606.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, Arhavi ile Rize arasındaki minibüs hattının çalışmamasının yarattığı sorunların incelenerek taşımacılık yapanlar ile vatandaşların mağduriyetlerinin giderilmesi ve ilgili yargı kararlarının uygulanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/625)

607.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 22 milletvekilinin, Gönen Çayı'ndaki kirliliğin nedenlerinin incelenerek bu sorunun çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/626)

608.-İstanbul Milletvekili Zeynel Emre ve 20 milletvekilinin, itfaiyecilerin çalışma koşulları ve özlük hakları açısından yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/627)

609.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 20 milletvekilinin, terör olayları, darbe girişimi ve kamuoyuna yansıyan cinayetler gibi olumsuzlukların toplum üzerindeki etkilerinin incelenerek zarar görenlerin mağduriyetlerinin giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/628)

610.-İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç ve 21 milletvekilinin, İzmir ve çevresindeki tektonik hareketliliğin incelenerek deprem risk haritası çıkarılması ve olası bir depreme karşı gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/629)

611.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 milletvekilinin, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin klavuz trenle çarpışması sonucu meydana gelen kaza ile 8 Temmuz 2018 tarihinde Tekirdağ'da meydana gelen tren kazasının nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/630)

612.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin klavuz trenle çarpışması sonucu meydana gelen kaza ile benzer kazaların nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/631)

613.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, ayrımcı uygulamalar sonucu yurtdışına göç oranında artış yaşandığı iddialarının incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/632)

614.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 20 milletvekilinin, gıda güvenliğinin sağlanması ve bu alandaki denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/633)

615.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 20 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/634)

616.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 milletvekilinin, çocuklara yönelik cinsel istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/635)

617.-Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz ve 19 milletvekilinin, Diyarbakır'da uyuşturucu madde kullanımının nedenlerinin incelenerek kullanımla etkin mücadele için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/636)

618.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin klavuz trenle çarpışması sonucu meydana gelen kaza ile benzer kazaların nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/637)

619.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 23 milletvekilinin, İstanbul'da taksii ulaşımında yaşanan tüm sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/638)

620.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 26 milletvekilinin, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin klavuz trenle çarpışması sonucu meydana gelen kaza ile benzer kazaların nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/639)

621.-Ankara Milletvekili Servet Ünsal ve 23 milletvekilinin, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin klavuz trenle çarpışması sonucu meydana gelen kaza ile benzer kazaların nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/640)

622.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 25 milletvekilinin, zeytin üreticilerinin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/641)

623.-Denizli Milletvekili Kazım Arslan ve 22 milletvekilinin, Isparta'nın ticari, tarımsal ve sanayiye ilişkin sorunlarının incelenerek kentın ekonomik yapısının güçlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/642)

624.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve 19 milletvekilinin, sözleşmeli er ve erbaşların çalışma şartları ve özlük hakları bakımından yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/643)

625.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 22 milletvekilinin, askerlik görevi sırasında yaşanan asker intiharlarının ve şüpheli asker ölümlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/644)

626.-Denizli Milletvekili Kazım Arslan ve 21 milletvekilinin, Aksaray'ın ticari, tarımsal ve sanayiye ilişkin sorunlarının incelenerek kentın ekonomik yapısının güçlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/645)

627.-Denizli Milletvekili Kazım Arslan ve 20 milletvekilinin, Çankırı'nın ticari, tarımsal ve sanayiye ilişkin sorunlarının incelenerek kentın ekonomik yapısının güçlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/646)

628.-Denizli Milletvekili Kazım Arslan ve 21 milletvekilinin, Düzce'nin ticari, tarımsal ve sanayiye ilişkin sorunlarının incelenerek kentın ekonomik yapısının güçlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/647)

629.-Denizli Milletvekili Kazım Arslan ve 21 milletvekilinin, Gümüşhane'nin ticari, tarımsal ve sanayiye ilişkin sorunlarının incelenerek kentın ekonomik yapısının güçlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/648)

630.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik ve 20 milletvekilinin, çocuk işçiliğinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/649)

631.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/650)

632.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 20 milletvekilinin, İstanbul'da doğal yaşam alanlarını ve tarihi alanları olumsuz etkileyen çarpık kentleşmenin nedenlerinin incelenerek sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/651)

633.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 20 milletvekilinin, 1978 yılında Kahramanmaraş'ta yaşanan olaylarda ölen alevi vatandaşların cenazelerinin bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/652)

634.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırılıoğlu ve 22 milletvekilinin, Manisa'daki yer altı ve yer üstü su kaynaklarındaki azalmanın nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/653)

635.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım ve 22 milletvekilinin, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin klavuz trenle çarpışması sonucu meydana gelen kazanın nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/654)

636.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan ve 34 milletvekilinin, Uludağ Milli Parkı ve çevresindeki su kaynaklarının buralarda faaliyet gösteren firmalar tarafından hukuka uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/655)

637.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan ve 34 milletvekilinin, Türkiye’de tarımsal üretimin ülkenin ihtiyaçlarını karşılama düzeyinin belirlenerek ithal ürünlerin yerli ürünlerle ikame edilebilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/656)

638.-Mersin Milletvekili Baki Şimşek ve 20 milletvekilinin, son yıllarda yaşanan tren kazalarının nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/657)

639.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 22 milletvekilinin, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin incelenerek önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/658)

640.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 23 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/659)

641.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, İstanbul’da bir hastanelerde çocuk gebeliği vakalarının gizlendiğine ilişkin iddiaların tüm yönleriyle incelenerek olayın aydınlatılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/660)

642.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 22 milletvekilinin, engellilerin çalışma ve toplum yaşamına katılımının önündeki engellerin kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/661)

643.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, acil durum yönetimine yönelik planlama ve kriz yönetimi konusunda yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/662)

644.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, asgari ücretin yaşanabilir standartlarda ve doğru tespit edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/663)

645.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 24 milletvekilinin, Iğdır’daki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/664)

646.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, Erzurum’daki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/665)

647.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, Erzincan’daki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/666)

648.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Ağrı’daki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/667)

649.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 24 milletvekilinin, orman yangınlarındaki artışın sebeplerinin incelenerek bu konuda alınması gereken önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/668)

650.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, Bingöl’deki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/669)

651.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, Kanal İstanbul projesinin doğal çevreye, insan sağlığına, ekonomik, sosyal ve siyasal hayata etkilerini araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/670)

652.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, Düzce'deki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/671)

653.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 25 milletvekilinin, Rize'deki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/672)

654.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, Bitlis'teki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/673)

655.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 24 milletvekilinin, Kilis'teki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/674)

656.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, Çankırı'daki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/675)

657.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 24 milletvekilinin, Mardin'deki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/676)

658.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 23 milletvekilinin, Bayburt'taki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/677)

659.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, Muş'taki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/678)

660.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 23 milletvekilinin, Van'daki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/679)

661.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 23 milletvekilinin, 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişiminin incelenmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırma Komisyonu'nun çalışmalarını tamamlaması ve konunun tüm yönleriyle ele alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/680)

662.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, Kars'taki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/681)

663.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, Kütahya'daki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/683)

664.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, Siirt'teki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/684)

665.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 23 milletvekilinin, Hakkari'deki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/685)

666.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 23 milletvekilinin, hırsızlık ve dolandırıcılık vakalarındaki artışın nedenlerinin incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/686)

667.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 19 milletvekilinin, esnaf ve sanatkârların sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/687)

668.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, engellilerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/688)

669.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, taksi ve minibüs taşımacılığı yapanların yaşadıkları sorunların incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/689)

670.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, İstanbul Üçüncü Havalimanı inşaatında yaşandığı iddia edilen iş kazaları ve hukuka aykırı uygulamaların incelenerek bu konuda gerekli çalışmaların yapılmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/690)

671.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, kayıp çocuklar sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/691)

672.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, kamu avukatlarının özlük ve mali hakları bağlamında yaşadıkları sorunların incelenerek çalışma koşullarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/692)

673.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, ülkemizdeki su kaynaklarının korunması, yönetimi ve kirlenmesinin önlenmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/693)

674.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 23 milletvekilinin, Kanal İstanbul projesinin doğal çevreye, insan sağlığına, ekonomik, sosyal ve siyasal hayata etkilerini araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/694)

675.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, olası depremlere karşı bina onarım ve güçlendirme çalışmalarının incelenerek bu konuda yaşanan aksaklıkların saptanarak giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/695)

676.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Aksaray'daki yoksulluk sorununun incelenerek yoksul vatandaşların yaşam standartlarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/696)

677.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, trafik kazalarının nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/697)

678.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, çocuklara ve kadınlara yönelik cinsel istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/698)

679.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 29 milletvekilinin, Arakan'da bulunan Müslümanların yaşadıkları sorunların incelenerek Türkiye'nin bu konuda yapabileceklerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/699)

680.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, asansörlerin denetiminde yaşanan sorunların incelenerek bu konuda yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/700)

681.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve 19 milletvekilinin, Adana Büyükşehir Belediyesi'nde gerçekleştiği iddia edilen hukuk dışı uygulamaların Sayıştay raporları çerçevesinde incelenerek sorumluluğu bulunanların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/701)

682.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 20 milletvekilinin, son dönemde meydana gelen tren kazalarının nedenlerinin incelenerek benzer kazaların yaşanmaması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/702)

683.-İzmir Milletvekili Atila Sertel ve 37 milletvekilinin, faili meçhul siyasi cinayetlerin tüm yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/703)

684.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 99 milletvekilinin, uzman çavuşların yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/704)

685.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 19 milletvekilinin, Zonguldak Çaycuma havaalanının aktif ve verimli kullanılamamasının nedenlerinin incelenerek havaalanına işlerlik kazandırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/705)

686.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 19 milletvekilinin, Kalkınma Bakanlığı'nın SEGE 2011 Raporu çerçevesinde oluşturulan bölgelendirme sisteminin doğruluğunun incelenerek Zonguldak ilinin yanlış kategorilendirilip kategorilendirilmediğinin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/706)

687.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 19 milletvekilinin, öğretmenlerin farklı kadro ve unvanlarla çalıştırılması usulüne son verilerek eşit özlük ve mali haklar çerçevesinde çalıştırmanın sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/707)

688.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, Kalkınma Bakanlığı'nın SEGE 2011 Raporu çerçevesinde oluşturulan bölgelendirme sisteminin doğruluğunun incelenerek yatırım teşvik sistemindeki hataların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/708)

689.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, Suriye'den gelen sığınmacıların istihdam sorununun çözülerek kayıt dışı istihdamın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/709)

690.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, işçilerin kıdem tazminatına hak kazanması noktasında yaşanan sorunların incelenerek bu konuda yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/710)

691.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, emeklilerin ekonomik olarak yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/711)

692.-Van Milletvekili Muazzez Orhan ve 21 milletvekilinin, Van Başkale İlçe Devlet Hastanesi'ndeki mobbing ve kayırmacılık iddialarının incelenerek bunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/712)

693.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, Batman ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/713)

694.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 19 milletvekilinin, Bingöl ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/714)

695.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 19 milletvekilinin, Bitlis ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/715)

696.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 19 milletvekilinin, Çankırı ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/716)

697.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 19 milletvekilinin, ÇAPA Tıp Fakültesinin içinde bulunduğu iddia edilen borç durumunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/717)

698.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, İstanbul'daki su havzalarının durumunun incelenerek kaynakların korunması ve temizliği konularında yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/718)

699.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, Marmara Bölgesindeki depreme hazırlık durumunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/719)

700.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, hasta tutuklu ve hükümlülerin sağlık sorunları için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/720)

701.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 19 milletvekilinin, Türkiye'deki sığınmacı çocukların ihtiyaçlarının sağlanarak korunması için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/721)

702.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 19 milletvekilinin, işsizlik sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/722)

703.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 19 milletvekilinin, hâkimlik-savcılık sınavında hakkaniyete aykırı uygulamalar yapıldığına ilişkin iddiaların incelenerek yargı bağımsızlığının sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/723)

704.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 19 milletvekilinin, ekonomik nedenlerle artış gösterdiği iddia edilen suç oranları ve intiharların tespiti ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/724)

705.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, devlet kadrolarına girişlerdeki kayırma iddialarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/725)

706.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, Türkiye'nin bir düşünce kuruluşunun açıkladığı raporda özgür olmayan ülke olarak kategorilendirilmesinin nedenlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/726)

707.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 19 milletvekilinin, Erzurum ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/727)

708.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 19 milletvekilinin, Mardin ilinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/728)

709.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da elektrik kesintilerinin sıklıkla yaşanmasının sebeplerinin incelenerek altyapı eksikliklerinin giderilmesi ve elektrik hizmetinin ucuzlaması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/729)

710.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 19 milletvekilinin, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünde yapıldığı iddia edilen usulsüzlüklerin araştırılarak bu konudaki şüphelerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/730)

711.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, din hizmetleri görevlilerinin zorunlu değişiklikten kaynaklanan sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/731)

712.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, çocuklara yönelik cinsel istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/732)

713.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, kot taşıma işçilerinin çalışma koşullarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/733)

714.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, havai fişek kullanımından kaynaklanan zararların tespit edilerek bu konuda yapılacak yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/735)

715.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, yapı denetim ve imar mevzuatının düzenlenmesine temel oluşturmak üzere depreme duyarlı şehir planlaması modellerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/736)

716.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, çatışma dışı nedenlerden kaynaklanan asker ölümlerinin araştırılarak bu konuda alınacak önlemlerin ve sorumluların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/737)

717.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, yaban hayvanlarında görülen hastalıkların incelenerek bunların insana geçişi gerçekleşmeden önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/738)

718.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, bazı suçlarda zanaatının cezasızlığa neden olduğu iddiasının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/739)

719.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, Türkiye Varlık Fonu’na aktarılan gelirlerin nasıl değerlendirildiğinin incelenerek sürecin şeffaflaştırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/740)

720.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, hasta tutuklu ve hükümlülerin sağlık sorunları için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/741)

721.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, Sosyal Güvenlik Kurumunda çalışan personelin özlük haklarıyla ilgili sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/742)

722.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, nefret suçlarının tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/743)

723.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, meslek hastalıklarının sebeplerinin incelenerek bu konuda alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/744)

724.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 19 milletvekilinin, geçmişte yaşanan zorla kaybetme olaylarının araştırılarak gerekli yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/745)

725.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, İstanbul’da hava koşullarından kaynaklanan afet olaylarının nedenlerinin incelenerek gerekli önlemleri almayanların saptanması ile etkili ve sürekli tedbirler belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/746)

726.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 19 milletvekilinin, son dönemde intihar olaylarında yaşanan artışın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/747)

727.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, cinsel istismarın ve şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi ile bu konudaki cezaların caydırıcılık durumunun tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/748)

728.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, bireysel silahlanmadaki artışın nedenlerinin araştırılarak sebep olduğu sorunların önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/749)

729.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, tutuklu ve hükümlülerin cezaevi koşullarının incelenerek yaşanan sorunların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/750)

730.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, şarbon hastalığının nedenlerinin tüm yönleriyle incelenerek hastalıkların önlenmesi ve sorumluların cezalandırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/751)

731.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, Kilis ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/752)

732.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, yargı bağımsızlığını etkileyen durumların incelenerek bağımsız ve tarafsız yargılamının sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/753)

733.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, Kars ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/754)

734.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, enflasyon ve işsizlik oranlarındaki artışın nedenlerinin incelenerek bu artışlara karşı alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/755)

735.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, vatandaşların ruh sağlığının korunması ile ruh sağlığını bozucu ekonomik ve sosyal etkenlerin ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/756)

736.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, Iğdır ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/757)

737.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, emeklilerin ekonomik olarak yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/758)

738.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, Hakkâri ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/759)

739.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, ASELSAN çalışanlarının intihar vakalarının incelenerek konunun aydınlatılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/760)

740.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, Erzincan ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/761)

741.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, Düzce ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/762)

742.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, Subakut Skrerozan Panensefalit hastalarının yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/763)

743.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, Diyarbakır ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/764)

744.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, FETÖ terör örgütünün engellemesi nedeniyle kamuda istihdam edilemeyenlerin sorunlarının incelenerek hak kayıplarının önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/765)

745.-Sivas Milletvekili Ulaş Karasu ve 27 milletvekilinin, Sivas Demir Çelik Fabrikasının içinde bulunduğu durumun nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/766)

746.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, kamuda ve özel sektörde güvenlik hizmetleri alanında çalışanların görev esnasındaki uygulamalarının incelenmesi ve gerekli denetim mekanizmalarının oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/767)

747.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, Ankara ve Kilis'te yaşanan kaçırılma olaylarının incelenerek bu olayların önüne geçilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/768)

748.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, kamu kurum ve kuruluşlarında kadrolaşma yaşandığı iddialarının incelenerek personel alımında liyakatin esas alınması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/769)

749.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, eczacılara yönelik şiddet olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/770)

750.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, kamu kurumlarının araç ihtiyacının tespit edilerek pahalı ve amaç dışı araç kullanımının önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/771)

751.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, Batman'daki yoksulluk ve işsizlik sorununun incelenerek sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/772)

752.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 22 milletvekilinin, kayyum atanan belediyelerde yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/773)

753.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Ağrı ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/774)

754.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Aksaray ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/775)

755.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, Van ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/776)

756.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, Rize ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/777)

757.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Şırnak ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/778)

758.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Muş ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/779)

759.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 19 milletvekilinin, Mardin ilinde işsizlik oranındaki artışın nedenlerinin incelenerek işsizliğe karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/780)

760.-Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve 20 milletvekilinin, ücretli ve sözleşmeli öğretmenlik modellerinden kaynaklanan sorunların belirlenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/781)

761.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, 2011 yılında Uludere'de 34 kişinin ölümüyle sonuçlanan olayların nedenlerinin incelenerek sorumluluğu bulunanların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/782)

762.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 20 milletvekilinin, Rize şehir merkezinde deniz dolgusu üzerine yapılan binaların taşıdıkları riskin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/783)

763.-Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet ve 22 milletvekilinin, ceza ve tevkif evlerinde çalışan personelin yaşadıkları sorunların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/784)

764.-Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet ve 22 milletvekilinin, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde çalışan Uzman Er, Erbaş ve Uzman Çavuşların sorunlarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/785)

765.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan ve 19 milletvekilinin, Antep fıstığı üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/786)

766.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan ve 19 milletvekilinin, Muş ilinde yaşanan sosyo-ekonomik sorunların nedenlerinin tespit edilerek bunlara ilişkin çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/787)

767.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 21 milletvekilinin, tütün ürünlerinin kullanımında ve çeşitliliğinde görülen artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/788)

768.-İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu ve 20 milletvekilinin, hobi bahçelerinin tarım arazileri üzerindeki etkilerinin araştırılarak bu konudaki yapılacak yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/789)

769.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre ve 32 milletvekilinin, ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin durumlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/790)

770.-Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş ve 20 milletvekilinin, Kanal İstanbul projesinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/791)

771.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, tutuklu milletvekili Leyla Güven'in durumunun ve yargı bağımsızlığına ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/792)

772.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 milletvekilinin, Tohumculuk Kanunu'nun uygulama sonuçlarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/793)

773.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğın ve 19 milletvekilinin, üniversite mezunu işsizlerin sorunlarının araştırılarak istihdam edilebilebilmeleri için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/794)

774.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğın ve 19 milletvekilinin, sendika kurma ve sendikaya üye olma hakkının kullanılmasının önündeki engellerin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/795)

775.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğın ve 20 milletvekilinin, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının kullanılmasının önündeki engellerin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/796)

776.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğın ve 24 milletvekilinin, beyin göçünün ulaştığı boyutun ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/797)

777.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğın ve 24 milletvekilinin, ceza ve tevkif evlerinde çalışan personelin yaşadıkları sorunların araştırılması ve bu sorunların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/798)

778.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğın ve 22 milletvekilinin, emeklilerin yaşadıkları sorunların araştırılması ve bu sorunların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/799)

779.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve 20 milletvekilinin, Gazi Üniversitesi'nin bölünerek yeni bir üniversite kurulmasının her iki üniversite bakımından yarattığı sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/800)

780.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 21 milletvekilinin, trafik kazalarının nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi ve yollardaki mühendislik hatalarının giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/801)

781.-Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek ve 22 milletvekilinin, zeytin üreticilerinin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/802)

782.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve 22 milletvekilinin, çeşitli kutlamalar sırasında silah kullanımının yarattığı sorunların incelenerek çeşitli etkinliklerde silah kullanımının önüne geçilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/803)

783.-Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu ve 25 milletvekilinin, Tunceli'deki kara avcılık faaliyetlerinin yaban hayatı üzerindeki olumsuz etkilerinin incelenerek bu durumun önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/804)

784.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 19 milletvekilinin, obezitenin yaygınlık durumunun incelenerek yol açtığı sağlık sorunları ve çözümlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/805)

785.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, askerlik görevi sırasında yaşanan asker intiharlarının ve şüpheli asker ölümlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/806)

786.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 23 milletvekilinin, polisleri intihara sürükleyen mevcut sorunların tespit edilerek bu sorunların çözümü ve yaşam standartlarının yükseltilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/807)

787.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 24 milletvekilinin, meslek hastalıklarının sebeplerinin incelenerek bu konuda alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/808)

788.-Adana Milletvekili Orhan Sümer ve 26 milletvekilinin, Adana ilinde yaşanan sorunların çok yönlü olarak incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/809)

789.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 20 milletvekilinin, 1978 yılında Kahramanmaraş'ta yaşanan olayların incelenerek olayların yaşanmasında sorumluluğu bulunanların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/810)

790.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, gözcü birimleri ile cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen işkence olaylarının incelenerek bu olayların engellenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/811)

791.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ ve 19 milletvekilinin, cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin incelenerek bu ihlallerin önlenmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/812)

792.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 20 milletvekilinin, kadına yönelik şiddetin nedenlerinin incelenerek bu şiddetin önlenmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/813)

793.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre ve 23 milletvekilinin, araştırma görevlilerinin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunlara karşı çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/814)

794.-Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır ve 21 milletvekilinin, Türk Silahlı Kuvvetleri için üretim yapan fabrikaların özelleştirilmelerinin nedenlerinin incelenerek savunma sanayinde yerli kaynakların etkin kullanımının sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/815)

795.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 milletvekilinin, hava kirliliğinin sebeplerinin incelenerek kirliliğin insan sağlığına ve çevreye olumsuz etkilerinin önlenmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/816)

796.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 milletvekilinin, iklim değişikliklerinin ülkemize etkilerinin incelenerek Türkiye'nin iklim politikalarının değerlendirilerek iklim eylem planı oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/817)

797.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 20 milletvekilinin, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi mezunlarının işsizlik sorununun incelenerek genç işsizliğin ortadan kaldırılması ve istihdam eşitliğinin sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/818)

798.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 20 milletvekilinin, öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/819)

799.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel ve 21 milletvekilinin, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun bağımsızlığına ve çalışma düzenine ilişkin iddiaların incelenerek Kurumdaki sorunlar ile elektronik haberleşmede yaşanan sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/820)

800.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 20 milletvekilinin, Kocaeli ve ilçelerinde iş kazası oranının çok yüksek olmasının nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/821)

801.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 19 milletvekilinin, arı ölümlerinin nedenlerinin incelenerek ülkemizdeki arı varlığının korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/822)

802.-İstanbul Milletvekili Zeynel Emre ve 21 milletvekilinin, demiryollarında görev alan personelin çalışma koşullarının incelenerek sorunlarının çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/823)

803.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut ve 20 milletvekilinin, engellilerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/824)

804.-Ankara Milletvekili Murat Emir ve 20 milletvekilinin, madde bağımlılığındaki artışların nedenlerinin incelenerek bu konuda önleyici çalışmalar yapılması ve bu alanda çalışan kuruluşların denetlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/825)

805.-İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz ve 20 milletvekilinin, Türkiye'de Suriye'deki rejime karşı faaliyetlere izin verildiğine ilişkin iddianın incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/826)

806.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 24 milletvekilinin, beyin göçünün ulaştığı boyutların ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/827)

807.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı ve 21 milletvekilinin, Hakkari Şemdinli'de mühimmat deposunda meydana gelen patlamaların nedenlerinin incelenerek olayın aydınlatılması ve varsa sorumluların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/828)

808.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 21 milletvekilinin, Balıkesir'de faaliyet gösteren süt üreticilerinin sorunlarının incelenerek mali sıkıntılara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/829)

809.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, tarım ve hayvancılık alanlarındaki sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenerek bunlar için geliştirilmesi gereken proje ve programların hazırlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/830)

810.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, İşsizlik Sigortası Fonunun amaç dışı kullanımının önlenmesi ve Fondan daha fazla işsiz faydalanmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/831)

811.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 26 milletvekilinin, Türk mühendislerin ülkemizdeki savunma sanayi kuruluşlarından ayrılarak yurtdışındaki şirketlere geçiş yapmalarının nedenlerinin incelenerek savunma sanayi alanındaki beyin göçünün durdurulması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/832)

812.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 20 milletvekilinin, yaş sebze ve meyve üreticilerinin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/833)

813.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 21 milletvekilinin, ülkemizdeki iş insanlarının yasadışı yollarla ülke dışına sermaye transferi gerçekleştirdiklerine ilişkin iddiaların incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/834)

814.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 21 milletvekilinin, sanayi alanında faaliyet gösterenlerin uluslararası pazardaki rekabet gücünün artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/835)

815.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 milletvekilinin, Beyşehir Gölü'nde aşırı su çekilmesi ve kıyı koruma alanı inşası nedeniyle yaşanan sorunların incelenerek olası olumsuz etkileri bertaraf etmek için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/836)

816.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, 2013 yılında Paris'te üç kadının öldürülmesi olayının tüm yönleriyle incelenerek olayın aydınlatılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/837)

817.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 21 milletvekilinin, kamu kesimindeki istihdam modellerinden kaynaklananlar başta olmak üzere çalışma yaşamında yaşanan tüm sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/838)

818.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 21 milletvekilinin, yaz saati uygulamasının insan yaşamına ve sağlığına etkilerinin incelenerek uygulamanın enerji tüketimine ve insan hayatına yaptığı olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/839)

819.-Balıkesir Milletvekili Ensar AYTEKİN ve 20 milletvekilinin, zeytin üreticilerinin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/840)

820.-Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya ve 20 milletvekilinin, mühendislerin sorunlarının incelenerek yapılması gereken iyileştirmelerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/841)

821.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu ve 21 milletvekilinin, Manisa Demirci ve Gördes'teki el dokuma halıcılık faaliyetlerinin incelenerek bu faaliyetle istigal edenlerin sorunlarının çözülmesi ve desteklenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/842)

822.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 21 milletvekilinin, Adana Ceyhan'da kurulması planlanan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi'ne ilişkin çalışmalarındaki aksamanın nedenlerinin incelenerek bu konuda yapılabileceklerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/843)

823.-Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet ve 20 milletvekilinin, İzmit Körfezi'ndeki deniz kirliliğinin nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/844)

824.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 21 milletvekilinin, yumurta üreticilerinin sorunlarının incelenerek bu sorunlara karşı çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/845)

825.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 20 milletvekilinin, tarımda kullanılan kimyasalların insan sağlığına ve çevreye etkilerinin incelenerek olası zararlı etkilerin bertaraf edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/846)

826.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek ve 21 milletvekilinin, Antalya Kırkgözler havzasında bulunan yer üstü ve altı su kaynaklarının korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/847)

827.-Giresun Milletvekili Necati Tıgılı ve 21 milletvekilinin, emeklilerin ekonomik olarak yaşadığı sorunların incelenerek emekliler arası maaş eşitsizliklerinin giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/848)

828.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 20 milletvekilinin, termik santrallerin insan sağlığına ve çevreye etkilerinin incelenerek olası olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/849)

829.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 21 milletvekilinin, Kahramanmaraş'taki yüksek borçluluk seviyesinin nedenlerinin incelenerek borçlanmanın etkilerinin saptanması ve konuya ilişkin alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/850)

830.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 20 milletvekilinin, Kütahya ilinin göç vermesinin sebeplerinin araştırılarak bu durumun önüne geçmek için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/851)

831.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 20 milletvekilinin, Kütahya ilinin sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/852)

832.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 21 milletvekilinin, Kütahya'daki kültürel ve tarihi yapıların korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/853)

833.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, vakıf üniversitelerinin denetiminde yaşanan sorunların incelenerek bu üniversitelerdeki sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/854)

834.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 28 milletvekilinin, malul sayılmayan gazilerin özlük hakları bağlamında yaşadıkları sorunların incelenerek gerekli iyileştirmeler için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/855)

835.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 29 milletvekilinin, havayollarında çalışan kabin memurlarının yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/856)

836.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 27 milletvekilinin, kapatılan askeri okullarda okuyan öğrencilerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu kişilerin hak kayıplarının önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/857)

837.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 20 milletvekilinin, Türkiye’den Gürcistan’a çimento ihraç eden firmaların yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/858)

838.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 20 milletvekilinin, Sağlık Bakanlığı tarafından bazı illerdeki çevresel faktörlerin sağlık üzerine etkisine dair hazırlanan raporun incelenerek rapordaki tespitler uyarınca alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/859)

839.-İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ve 20 milletvekilinin, son dönemde mal ve hizmet fiyatlarındaki artışın nedenlerinin incelenerek zam ve aşırı borçlanmaya karşı vatandaşların korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/860)

840.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, 31 Mart yerel seçimleri öncesi seçmen kayıtlarında birtakım usulsüzlük olduğu iddialarının incelenerek halk iradesinin güvenilir bir şekilde seçimlere yansıtılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/861)

841.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Amerika Birleşik Devletleri’nin Suriye’deki terör örgütlerine yardım ettiğine ilişkin iddiaların incelenerek bu yardımın nasıl ve nereden ulaştırıldığına belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/862)

842.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 20 milletvekilinin, Türkiye’de üretilen sigaralarda yerli tütün kullanımının sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/863)

843.-Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu ve 24 milletvekilinin, Batı Karadeniz’deki mevcut ve yapılması planlanan termik santrallerin çevreye ve insan yaşamına etkilerinin incelenerek santrallerin hukuka aykırı olduğuna ilişkin iddiaların aydınlatılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/864)

844.-Adana Milletvekili Orhan Sümer ve 20 milletvekilinin, öğrencilerin barınma konusunda yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/865)

845.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan ve 20 milletvekilinin, çiftçilerin yaşadıkları tüm sorunların incelenerek bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/866)

846.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan ve 20 milletvekilinin, ülkemizdeki yoksulluk durumunun incelenerek yoksulluğun ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/867)

847.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 21 milletvekilinin, iklim değişikliklerinin ülkemize etkilerinin incelenerek Türkiye’nin iklim politikalarının düzenlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/868)

848.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 20 milletvekilinin, son yıllarda yaşanan tren kazalarının nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/869)

849.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, işsizliğin artmasının sebeplerinin incelenerek artışın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/870)

850.-Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet ve 23 milletvekilinin, terör örgütleriyle girilen çatışmalarda yaralanmalarına rağmen gazi unvanı alamayanların yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/871)

851.-Adana Milletvekili Orhan Sümer ve 25 milletvekilinin, arıcıların ve arıcılık ürünleri üreticilerinin sorunlarının incelenerek bu sorunlarının giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/872)

852.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, genç işsizliğinin nedenlerinin tespit edilerek bu sorunun çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/873)

853.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, ekonomik gidişatın toplumun her kesimi üzerindeki etkilerinin incelenerek olumsuz etkilerin giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/874)

854.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 21 milletvekilinin, aile içi sorunların incelenerek bu sorunlara yönelik sosyal politikalar geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/875)

855.-Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet ve 23 milletvekilinin, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri ile kadın sığınma evlerinin durumlarının incelenerek buralarda yaşanan sorunlara yönelik çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/876)

856.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, aile kurumunun korunması ve güçlendirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/877)

857.-Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir ve 19 milletvekilinin, demir çelik üreticilerinin korunması ve ülkeye yasadışı yoldan inşaat demiri girişinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/878)

858.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, ambalajlı içme sularının incelenerek bunların dolun tesislerindeki sorunlara çözümler üretilmesi ve denetimlerdeki eksiklerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/879)

859.-Manisa Milletvekili Tamer Akkal ve 20 milletvekilinin, Manisa'da beklenmeyen yağışın sebep olduğu hasarın incelenerek alanın geçici afet bölgesi ilan edilmesi ve gerekli yardımların sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/880)

860.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, TRT'nin maddi kaynaklarını kullanım biçiminin incelenerek Kurumun bütçe yönetiminde şeffaflığı sağlayıcı tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/881)

861.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik ve 20 milletvekilinin, Mardin Büyükşehir Belediyesi'nde yaşandığı iddia edilen hukuka aykırı uygulamaların Sayıştay raporları çerçevesinde incelenerek bu uygulamaların sona erdirilmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/882)

862.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve 19 milletvekilinin, Hrant Dink'in öldürülmesi olayının tüm yönleriyle incelenerek konunun aydınlatılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/883)

863.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Sakarya'daki tank palet fabrikasının bir bölümünün hukuka aykırı olarak bedelsiz bir biçimde bir firmaya tahsis edildiği iddialarının incelenerek konunun tüm yönleriyle aydınlatılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/884)

864.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu'nun, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/885)

865.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan ve 22 milletvekilinin, nakliyecilik faaliyetleri ile işsizlik edenlerin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/886)

866.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan ve 22 milletvekilinin, hayvancılık alanındaki sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenerek bunlar için geliştirilmesi gereken proje ve programların hazırlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/887)

867.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 20 milletvekilinin, ülkemizin yenilenebilir enerji kaynakları potansiyelinin değerlendirilmesi ile enerjide dışa bağımlılığın ortadan kaldırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/888)

868.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, mevsimlik işçilerin işsizlik sigortası fonundan yararlanamamalarının nedenlerinin incelenerek bu soruna çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/889)

869.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Yusufeli'nde yaşanan çeşitli sorunların incelenerek ilçe halkının talepleri doğrultusunda sorunların giderilmesi için gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/890)

870.-Mersin Milletvekili Behiç Çelik ve 20 milletvekilinin, narenciye üreticilerinin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/891)

871.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, gazetecilerin çalışma koşullarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/892)

872.-Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 20 milletvekilinin, yerel basının sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/893)

873.-Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal ve 21 milletvekilinin, Toplum Yararına Çalışma Programı kapsamında İŞKUR tarafından yapılan alımlarda haksızlık yapıldığına dair iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/894)

874.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nda hukuka aykırı birtakım uygulamalar yapıldığı iddialarının incelenerek Kurum'da yaşanan tüm sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/895)

875.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, çocuklara yönelik istismar vakalarının incelenerek bunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/896)

876.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 20 milletvekilinin, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/897)

877.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 milletvekilinin, grev erteleme uygulamalarının nedenlerinin incelenerek dünya üzerindeki örneklerle karşılaştırma yapmak suretiyle bu konuda yaşanan sorunlara çözümler bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/898)

878.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 20 milletvekilinin, Tarsus Kapalı Cezaevi’nde bir mahkûmun ihmal nedeniyle öldüğü iddiasının incelenerek hasta tutuklu ve hükümlülerin yaşadıkları sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/899)

879.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 19 milletvekilinin, Halkların Demokratik Partisi üye ve yöneticilerine yönelik gözaltı ve tutuklama uygulamalarının hukuka aykırı olduğu iddialarının incelenerek iddialar çerçevesinde sorumluların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/900)

880.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 31 milletvekilinin, astsubayların özlük haklarına dair sorunlar ile konu hakkındaki mevzuattaki ibarelerdeki hataların incelenerek sorunların giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/901)

881.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 19 milletvekilinin, inşaat işçilerinin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/902)

882.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 19 milletvekilinin, göçmen kaçakçılığına karşı alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/903)

883.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 19 milletvekilinin, vergi adaletsizliğinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/904)

884.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 28 milletvekilinin, 2013 ile 2019 yılları arasında işletilen termik santrallerin insan sağlığına ve çevreye etkilerinin incelenerek olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için gerekli tedbirlerin alınıp alınmadığının saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/905)

885.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 20 milletvekilinin, çocuklara yönelik istismar vakalarının incelenerek bunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/906)

886.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen ve 26 milletvekilinin, seçim güvenliğinin sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/907)

887.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz ve 32 milletvekilinin, Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğünde şans oyunları çekilişlerinde usulsüzlük yapıldığına ilişkin iddiaların incelenerek konunun açıklığa kavuşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/908)

888.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözgeü ve 20 milletvekilinin, kişilerin cinsel yönelimleri nedeniyle şiddete maruz kalması olaylarının incelenerek bu şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/909)

889.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz ve 20 milletvekilinin, Zonguldak havzasındaki kaçak taşkömürü ocaklarından kaynaklanan sorunların belirlenerek kaçak ocakların ortadan kaldırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/910)

890.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Türkiye’deki petrol arama faaliyetlerinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/911)

891.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 milletvekilinin, gıda güvenliği sorunları ve bunların nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/912)

892.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 milletvekilinin, görsel ve işitsel medya araçları yoluyla verilen subliminal mesajların ortaya çıkardığı sonuçların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/913)

893.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir ve 19 milletvekilinin, ekonomik gidişatın etkisiyle bankacılık sektöründe çalışanların mobbing ve işten çıkarılma baskısı altında çalıştığı iddialarının incelenerek bu çalışanların sorunlarına çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/916)

894.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 20 milletvekilinin, çocuk işçiliği ve çocuk işçilerin maruz kaldıkları iş kazalarının önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/918)

895.-İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 21 milletvekilinin, kaçak göçmen vakalarında yaşanan artışın nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/919)

896.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve 19 milletvekilinin, Hatay T Tipi Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/922)

897.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut ve 19 milletvekilinin, ilaç sektöründe dışa bağımlılığın ortadan kaldırılması ve ilaç erişiminde yaşanan sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/923)

898.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 19 milletvekilinin, çocukları intihara sürüklediği iddia edilen bir oyunun oynanmasının engellenmesi ve bu konuda gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/924)

899.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, IPARD Programı kapsamında proje uygulanması için seçilen iller ve seçilmeyen illerin durumunun incelenerek proje işleyişinin denetlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/925)

900.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, darbe girişimi sonrası kapatılan askeri okullarda okuyanların yaşadığı iddia edilen sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/926)

901.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, TÜBİTAK tarafından özel sektör projelerine verilen hibe desteği hızlı ve işlevsel bir şekilde sağlanabilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/927)

902.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, mevsimlik işçilerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/928)

903.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, taşeron çalışma sisteminin yol açtığı sorunların incelenerek taşeron olarak çalışanların sorunlarının çözülmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/929)

904.-Ankara Milletvekili Şenol Bal ve 22 milletvekilinin, siyasi yozlaşma ve yolsuzlukların sebeplerinin incelenerek sosyal ve ekonomik etkilerinin tespit edilmesi ile bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/930)

905.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 20 milletvekilinin, medyada kadına yönelik şiddeti teşvik edici bir dil kullanıldığı iddialarının incelenerek bu şiddetin önlenmesi için kullanılacak dilin toplumsal cinsiyete duyarlı hale getirilmesi için çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/931)

906.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, mimarların yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü ve istihdam olanaklarının artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/932)

907.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 20 milletvekilinin, Danıştay'ın Öğrenci Andı hakkında verdiği kararın uygulanmadığına ilişkin iddiaların incelenerek yargı kararlarına uyumun sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/933)

908.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, ekonomideki kötüye gidişin nedenlerinin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/934)

909.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 20 milletvekilinin, bireysel silahlanmadaki artışın nedenlerinin araştırılarak sebep olduğu sorunların önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/935)

910.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde çalışan ve özel eğitim lisans programlarından mezun olmayan eğitimcilerin yaşadıkları sorunlara çözümler bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/936)

911.-İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz ve 21 milletvekilinin, Aydın'daki enerji santralleri ve maden işletmelerinin olumsuz etkilerinin incelenerek bu olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/937)

912.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 21 milletvekilinin, Aydın'daki enerji santralleri ve maden işletmelerinin olumsuz etkilerinin incelenerek bu olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/938)

913.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğın ve 21 milletvekilinin, İstanbul Büyükşehir Belediyesine bağlı şirketlerin zarar etmesinin nedenlerinin incelenerek kamu kaynaklarının verimli kullanılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/939)

914.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 22 milletvekilinin, aile hekimlerinin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/940)

915.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 25 milletvekilinin, yağlı tohum üreticilerinin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/941)

916.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 21 milletvekilinin, yoksullukla mücadele edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/942)

917.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 19 milletvekilinin, Trabzon İli Güney Çevre Yolu Projesi'nin mevcut durumunun incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/943)

918.-Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ve 20 milletvekilinin, Antalya'da yaşanan sel ve hortum felaketinin yarattığı sonuçların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/944)

919.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 20 milletvekilinin, kamu personeli alımında liyakat esasına uyulmadığı ve güvenlik soruşturması uygulamasında keyfi davranıldığına dair iddialarının incelenerek bu konudaki sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasını (10/945)

920.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 20 milletvekilinin, Sağlık Bakanlığının beş ilde yürüttüğü çevresel kirlilik araştırması projesinin sonuçlarının incelenerek alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/946)

921.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 milletvekilinin, yükseköğrenim mezunu gençler arasındaki işsizliğin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/947)

922.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, muharip gazi, malul gazi, adı malul, vazife malulü ve harp malulü vatandaşların sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/948)

923.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, Yükseköğretim Kurumları Sınavı ile üniversitelere yerleştirmede yaşanan sorunların ve bunlara ilişkin alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/949)

924.-Mersin Milletvekili Behiç Çelik ve 21 milletvekilinin, iklim değişikliğine bağlı olarak Akdeniz Bölgesindeki illerde yaşanan doğal afetlerin tüm yönleriyle araştırılarak çiftçilerin karşılaştıkları zararların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/950)

925.-Muş Milletvekili Gülistan Kılıç Koçyiğit ve 20 milletvekilinin, Adli Tıp Kurumunun işleyişine ve hazırladığı raporlara ilişkin iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/951)

926.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 21 milletvekilinin, 1978 yılında Kahramanmaraş'ta yaşanan olayların incelenerek olayların yaşanmasında sorumluluğu bulunanların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/952)

927.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, Adli Tıp Kurumunun işleyişine ve hazırladığı raporlara ilişkin iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/953)

928.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 20 milletvekilinin, Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki imtihan ve cinnet vakalarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/954)

929.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve 31 milletvekilinin, İstanbul Kartal'da bir apartmanın yıkılması olayının incelenerek benzer olayların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/955)

930.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu'nun, temel gıda ürünlerindeki fiyat artışlarının nedenlerinin incelenerek soruna kalıcı çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/956)

931.-İzmir Milletvekili Aytun Çıray ve 21 milletvekilinin, 31 Mart yerel seçimlerinin ülkenin bekasıyla ilişkisine dair tartışmaların incelenerek kamuoyunun aydınlatılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/957)

932.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 20 milletvekilinin, nişasta bazlı şekerlerin insan sağlığına zararlarının incelenerek bu zararların önlenmesi ve gıda sanayinde kullanılabilecek sağlıklı alternatif maddelerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/958)

933.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 32 milletvekilinin, iş kazaları sonucu meydana gelen ölümlerin nedenlerinin araştırılarak iş güvenliğinin tam olarak sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/959)

934.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 20 milletvekilinin, Hidroelektrik santrallerinin insan yaşamına ve çevreye etkilerinin incelenerek olası olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/960)

935.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 31 milletvekilinin, yerli üretimi olumsuz etkileyen ve gıda ürünlerinin fiyatında artışa sebebiyet veren politikaların incelenerek bu konuda gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/961)

936.-Ankara Milletvekili Murat Emir ve 27 milletvekilinin, FETÖ terör örgütü mensubu olduğu belirtilen bir kişiyle eski bir Belediye Başkanı ve sahip olduğu televizyon kanalı arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/962)

937.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 23 milletvekilinin, bireysel silahlanmadaki artışın nedenlerinin araştırılarak bireysel silahlanmanın önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/963)

938.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 19 milletvekilinin, Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonunun sebep olduğu iddia edilen hak ihlallerinin incelenerek bu konuda çözümler üretmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/964)

939.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekilinin, Adana ilinin kuzey kesimi ile güney kesimi arasındaki sosyo-ekonomik farkın ortadan kaldırılması ile ilin sorunlarının çok yönlü olarak incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/965)

940.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü ve 23 milletvekilinin, sinema sektörünün ve bu sektörde çalışanların yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/966)

941.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 25 milletvekilinin, 2011-2015 yıllarında açılan davalar ile FETÖ terör örgütünün darbe girişiminin Türk Silahlı Kuvvetleri'ne olumsuz etkilerinin incelenerek ordunun harbe hazırlık düzeyinin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/967)

942.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 25 milletvekilinin, 2007-2013 yılları arasında FETÖ terör örgütü tarafından mağdur edilen askeri okul öğrencilerinin sorunlarının incelenerek yaşadıkları hak kayıplarının giderilmesi için yapılması gerekenlerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/968)

943.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 23 milletvekilinin, TOKİ ihalelerinde gerçekleştiği iddia edilen usulsüzlük iddialarının incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/969)

944.-Bursa Milletvekili İsmail Tatloğlu ve 19 milletvekilinin, İstanbul Havalimanı Projesi'nin ihale ve yapım sürecinin tüm yönleri ile incelenerek tartışmalı noktaların açıklığa kavuşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/970)

945.-Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay ve 20 milletvekilinin, okul içi şiddet ve akran zorbalığının yarattığı sorunların incelenerek bu alanda alınabilecek tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/971)

946.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 milletvekilinin, Yunanistan Hükümetinin Türkiye'nin milli birlik ve bütünlüğünü yılmaya yönelik faaliyetlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/972)

947.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 milletvekilinin, yurt dışı karayolu taşımacılığı yapan şoförlerin sorunlarının araştırılarak bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/973)

948.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 19 milletvekilinin, hibrit ve ithal tohumların insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak ata tohumuna dönüşmesi için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/974)

949.-Denizli Milletvekili Kazım Arslan ve 24 milletvekilinin, gıda fiyatları ile tarım ve hayvancılıktaki girdi maliyetlerindeki artışın sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/975)

950.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 20 milletvekilinin, kadınların siyasette eşit temsilinin önündeki engellerin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/976)

951.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 19 milletvekilinin, tarımda çalışan kadınların sorunlarının tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/979)

952.-Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 21 milletvekilinin, sicil affından yararlanamayan esnaf ve çiftçilerin durumlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/980)

953.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü ve 19 milletvekilinin, hayvancılık alanında yaşanan sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/985)

954.-Hakkari Milletvekili Sait Dede ve 20 milletvekilinin, ilaç sektöründe dışa bağımlılığın ortadan kaldırılması ve ilaç erişiminde yaşanan sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/986)

955.-Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 20 milletvekilinin, engellilerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/987)

956.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 32 milletvekilinin, işsizlik sorununun tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/988)

957.-İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ve 20 milletvekilinin, son dönemde mal ve hizmet fiyatlarındaki artışın nedenlerinin incelenerek soruna yapısal çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/989)

958.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 20 milletvekilinin, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artırılarak karbondioksit salınımının en aza indirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/990)

959.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 19 milletvekilinin, Aydın'da kanser vakalarının artış nedenlerinin incelenerek vakaların engellenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/991)

960.-Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel ve 19 milletvekilinin, iklim değişikliklerinin ülkemize etkilerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/992)

961.-Gaziantep Milletvekili Mehmet Erdoğan ve 19 milletvekilinin, kaybolma riski altındaki meslekleri icra eden esnaf ve sanatkârların karşılaştıkları sorunların incelenerek bu sorunlara çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/993)

962.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 23 milletvekilinin, alışveriş merkezlerinin insan yaşamı ve esnafın üzerindeki olumsuz etkilerinin incelenerek bu etkilere yönelik önlemlerin belirlenmesi ile kontrolsüz alışveriş merkezi yapılaşmasının önüne geçilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/994)

963.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 milletvekilinin, madde bağımlılığının etkilerinin çok yönlü olarak incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/995)

964.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 milletvekilinin, sokakta yaşayan yahut çalışmaya zorlanan çocukların sayılarının tespit edilerek bu sorunun nedenlerinin incelenmesi ve konuya ilişkin alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/996)

965.-Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk ve 20 milletvekilinin, ülkemizde suçluluğun nedenlerinin incelenerek bu konuda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/997)

966.-Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır ve 20 milletvekilinin, 31 Mart yerel seçimleri öncesi seçim güvenliğinin sağlanması ve halk iradesinin güvenilir bir şekilde seçimlere yansıtılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/998)

967.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli ve 20 milletvekilinin, 11 Şubat 2019 tarihinde bir askeri helikopterin kazaya uğraması olayının incelenerek konunun aydınlatılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/999)

968.-Bursa Milletvekili Lale Karabıyık ve 20 milletvekilinin, okul alanlarında gerçekleşen ve çocukların yaralanmasına yahut ölümüne sebebiyet veren olayların incelenerek bu olaylara karşı sürekli önlemler alınmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1000)

969.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 21 milletvekilinin, emeklilerin ekonomik olarak yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1001)

970.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 21 milletvekilinin, öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1002)

971.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, Karadeniz Ereğlisi'nde bulunan tersaneler bölgesinin ekonomik olarak canlandırılarak faal hale getirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1003)

972.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan ve 20 milletvekilinin, ülkemizde erozyon, kuraklık ve çölleşme ile ilgili mevcut durumun incelenerek bunlarla mücadele için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1004)

973.-Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 20 milletvekilinin, çocuk yaşta evliliklerin önüne geçilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1005)

974.-Samsun Milletvekili Kemal Zeybek ve 22 milletvekilinin, Yeni Çeltik kömür ocağının işletmesini devralan firmanın gerekli iyileştirmeleri yapmaksızın çalışmalarda bulunduğu iddiasının incelenerek gerekli tedbirlerin alınmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1006)

975.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 23 milletvekilinin, Ankara ve Kilis'te yaşanan kaçırılma olaylarının incelenerek bu olayların önüne geçilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1007)

976.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, kişilerin cinsel yönelimleri nedeniyle öldürülmesi olaylarının incelenerek bu olayların önüne geçilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1008)

977.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 24 milletvekilinin, hayvanlara uygulanan şiddet ve kötü muamele olaylarının incelenerek bu olayların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1009)

978.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 26 milletvekilinin, Muş ilinin sorunlarının çok yönlü olarak incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1010)

979.-İzmir Milletvekili Bedri Serter ve 19 milletvekilinin, ruhsatsız yapılara ilişkin kayıtların incelenerek Ulusal Deprem Strateji Eylem Planı'nın yerine getirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1011)

980.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 22 milletvekilinin, Marmara Bölgesindeki çevre kirliliğinin araştırılarak olası zararlarına karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1012)

981.-Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 20 milletvekilinin, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi mezunlarının iş bulamamasının nedenlerinin tespit edilerek bu sorunun çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1013)

982.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 20 milletvekilinin, Trabzon Araklı'da inşa edilmesi planlanan entegre katı atık bertaraf tesisinin çevreye verebileceği zararların tespit edilerek projenin ÇED raporlarına uygunluğunun saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1014)

983.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 20 milletvekilinin, Trabzon'da temel geçim kaynaklarını oluşturan sektörlerin sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1015)

984.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu ve 20 milletvekilinin, tarım alanlarının azalması ve buna bağlı sorunların tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1016)

985.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz ve 19 milletvekilinin, Silivri Ceza İnfaz Kurumları kampüsünün bulunduğu yerden kaynaklanan sorunların incelenerek yerinin veya isminin değiştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1017)

986.-Burdur Milletvekili Yasin Uğur ve 20 milletvekilinin, su kirliliği ile etkin mücadelenin sağlanması ve doğal su kaynaklarının korunması ve verimli kullanılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1018)

987.-Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı ve 20 milletvekilinin, Asi Nehri'ne ilişkin sorunların çok yönlü olarak incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1019)

988.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 19 milletvekilinin, yargı kararları ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanıp uygulanmadığının incelenerek kararların uygulanmama gerekçelerinin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1020)

989.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 19 milletvekilinin, Genç Çiftçi Projesi kapsamında dağıtılan hayvanların sağlık durumlarının tespit edilerek olası risklerin önüne geçilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1021)

990.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 milletvekilinin, jeotermal enerji santrallerinin çevreye ve insan yaşamına etkilerinin incelenerek olası zararlarının önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1022)

991.-Sivas Milletvekili Ulaş Karasu ve 23 milletvekilinin, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'ndeki personel atamalarında liyakat esasına uyulup uyulmadığının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1023)

992.-Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu ve 22 milletvekilinin, mısır şurubu ve nişasta bazlı tatlandırıcıların zararlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1024)

993.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı ve 20 milletvekilinin, tarım sektörünün sorunları ile imara açılan tarım alanlarının tespiti ve sorunların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1025)

994.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı ve 20 milletvekilinin, Mersin, Sinop ve Kırıkkale illerinde yapılması planlanan nükleer santrallerin ortaya çıkarabileceği olası sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1026)

995.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı ve 20 milletvekilinin, kentsel dönüşüm projelerinin etkilerinin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1027)

996.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı ve 20 milletvekilinin, HES'lerin doğal ve sosyal yaşam üzerindeki etkilerinin araştırılarak olası sorunlara çözüm önerileri belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1028)

997.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı ve 20 milletvekilinin, denizcilik sektöründe yaşanan sorunların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1029)

998.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 milletvekilinin, kamu kurum ve kuruluşlarına ait binaların depreme dayanıklılığının tespit edilmesi ve muhtemel depremlere yönelik alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1030)

999.-İğdır Milletvekili Habip Eksik ve 20 milletvekilinin, Toplum Yararına Çalışma Programı kapsamında İŞKUR tarafından yapılan alımlarda usulsüzlük yapıldığına dair iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1031)

1000.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1032)

1001.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 25 milletvekilinin, İstanbul Metro Hatları Ulaşım Planı kapsamında gerçekleştirilen ihalelerin incelenerek mevzuata uygunluk değerlendirmesi yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1033)

1002.-Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya ve 23 milletvekilinin, Türkiye Futbol Federasyonu Süper Lig kulüpleri arasında ayrımcılık yapıldığı iddialarının incelenerek haksız rekabet ortamı ve etkilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1034)

1003.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı ve 20 milletvekilinin, SEGBİS'in kullanımından kaynaklandığı iddia edilen sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1035)

1004.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 19 milletvekilinin, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin tüm yönleriyle ele alınarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1036)

1005.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 20 milletvekilinin, mevcut ve muhtemel iflasların tespit edilerek gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1037)

1006.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve 20 milletvekilinin, İzmir'in Gaziemir ilçesinde bulunan radyoaktif atığın kaynağının araştırılarak sorunun çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi için bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1038)

1007.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve 20 milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1039)

1008.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 20 milletvekilinin, Türkiye'de kadınların yaşadıkları ayrımcılık ve cinsiyete dayalı eşitsizliklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1040)

1009.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, termik santrallerin insan sağlığına ve çevreye etkilerinin incelenerek olası olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1041)

1010.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, sağlık çalışanlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1042)

1011.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 21 milletvekilinin, kamu kurumlarında ve özel sektör iş yerlerinde görülen mobbingin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1043)

1012.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 22 milletvekilinin, emeklilerin sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1044)

1013.-İzmir Milletvekili Murat Çepni ve 20 milletvekilinin, jeotermal enerji santrallerinin ortaya çıkardığı olası deprem riskleri ile çevreye ve insan sağlığına verdikleri zararların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1045)

1014.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 19 milletvekilinin, tarımsal amaçlı kullanılan gübrelerin izlenmesine yönelik tebliğin uygulanmasında yaşanan sorunların araştırılarak alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1046)

1015.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve 19 milletvekilinin, kadın istihdamının artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1047)

1016.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve 19 milletvekilinin, 112 istasyonlarında istihdam edilen paramedik personelinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1048)

1017.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve 19 milletvekilinin, mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesi için yapılması gerekenlerin araştırılarak bu okullardan mezun olan öğrencilerin istihdam olanaklarının geliştirilmesi için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1049)

1018.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 20 milletvekilinin, kayısı üretim, satış ve pazarlamasında yaşanan tüm sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1050)

1019.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz ve 19 milletvekilinin, Cizre ve Silopi'de sokağa çıkma yasağı uygulanan dönemde yaşam hakkı ihlalleri gerçekleştiğine ilişkin iddiaların incelenerek bu konuda yürütülen soruşturmanın adil ve şeffaf yürütülmesinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1051)

1020.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Yap-İşlet-Devret modeli kapsamında akdedilen sözleşmelerden kaynaklanan sorunların incelenerek sözleşmelerdeki sorunların giderilmesi ve olası kamu zararlarının önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1052)

1021.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin incelenerek bu ihlallerin önlenmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1053)

1022.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 23 milletvekilinin, RTÜK kararlarının eşitlik ve tarafsızlık ilkelerine aykırı olduğu iddialarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1054)

1023.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki ve 20 milletvekilinin, seçim güvenliği ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1055)

1024.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Halkların Demokratik Partisi'nin siyasi faaliyette bulunmasını engellemeye yönelik uygulamalar yapıldığı iddialarının incelenerek iddialar çerçevesinde alınacak önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1056)

1025.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 20 milletvekilinin, güvenlik soruşturması uygulamasında keyfi ve yanlı davranıldığına dair iddiaların incelenerek bu konudaki sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1057)

1026.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 milletvekilinin, mevsimlik tarımda çocuk işçiliği sorununun incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1059)

1027.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, insan hakkı ihlali yaşandığı iddia edilen vakaların incelenerek bu ihlallerin giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1060)

1028.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 milletvekilinin, Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1061)

1029.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan ve 19 milletvekilinin, ülkemizde yaşandığı iddia edilen işkence ve kötü muamele iddialarının incelenerek bu suçların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1062)

1030.-Van Milletvekili Muazzez Orhan ve 19 milletvekilinin, tutuklu ve hükümlü kadınlara yönelik kötü muamele iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1063)

1031.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 milletvekilinin, Denizli'nin Acıpayam ilçesi Yeşilyuva Mahallesi'ndeki geleneksel ayakkabı imalathanelerinin ve atölyelerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1064)

1032.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 19 milletvekilinin, 31 Mart mahalli idareler seçiminde Muş'ta geçersiz sayılan oylara ilişkin şüphelerin araştırılarak benzer olayların yaşanmaması için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1065)

1033.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki ve 20 milletvekilinin, seçim sürecinde yaşandığı iddia edilen usulsüzlüklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1066)

1034.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki ve 20 milletvekilinin, mahalli idareler seçimlerinde en çok oyu aldıkları halde OHAL KHK'ları ile kamu görevinden çıkarıldıkları için seçilemeyen kişilerin durumlarının araştırılması için bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1067)

1035.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 33 milletvekilinin, 31 Mart mahalli idareler seçiminde Bitlis'in Tatvan ilçesinde seçmen kayıtlarının taşındığı iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1068)

1036.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 33 milletvekilinin, üniversite öğrencilerine yönelik hukuk dışı tutuklama iddialarının incelenerek bu kişilerin eğitim haklarının sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1069)

1037.-Adana Milletvekili Tulay Hatunoğulları Oruç ve 19 milletvekilinin, Adana'daki cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1070)

1038.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve 30 milletvekilinin, çocuklara yönelik istismar vakalarının incelenerek bunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1072)

1039.-Van Milletvekili Muazzez Orhan ve 19 milletvekilinin, gözaltına alınanlara yönelik kötü muamele iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1073)

1040.-Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 19 milletvekilinin, Anadolu Ajansı'nın çalışmalarını yayıncılık ilkeleri kapsamında yapıp yapmadığının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1074)

1041.-Siirt Milletvekili Sıdık Taş ve 20 milletvekilinin, başta Siirt'in Eruh ilçesi olmak üzere 31 Mart mahalli idareler seçiminde yapıldığı iddia edilen usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1075)

1042.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir ve 20 milletvekilinin, Cizre Belediyesinde Kayyum tarafından yönetilen dönemde yapıldığı iddia edilen usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1076)

1043.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 20 milletvekilinin, çeşitli sebeplerden kaynaklanan çiftçi mağduriyetlerinin giderilmesi için yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1077)

1044.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 22 milletvekilinin, sanayileşmeden kaynaklanan hava kirliliğinin sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1078)

1045.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat ve 21 milletvekilinin, başta helikopter olmak üzere askeri araçlarda meydana gelen kazaların nedenlerinin tespit edilerek alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1079)

1046.-Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu ve 19 milletvekilinin, fenilketonüri (PKU) hastalarının yaşamsal sorunlarının ve tedavi sürecinde karşılaştıkları engellerin araştırılarak yapılması gereken yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1080)

1047.-Antalya Milletvekili Aydın Özer ve 24 milletvekilinin, arıcılık sektöründe yaşanan sorunların, toplu arı ölümleri ile arı ürünlerindeki verimsizliğin nedenlerinin araştırılarak bu konudaki çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1081)

1048.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 19 milletvekilinin, hukuk fakültelerinin kontenjan problemlerinin ve avukatlarla ilgili sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1082)

1049.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat ve 24 milletvekilinin, çocuk işçiliğine ilişkin hususların tüm yönleriyle incelenerek bu alanda yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1083)

1050.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 21 milletvekilinin, iş güvenliği ve sağlığı alanında karşılaşılan sorunların araştırılarak sistemin etkinliğinin artırılması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1084)

1051.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 22 milletvekilinin, Basın İlan Kurumuna ilişkin çeşitli iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1085)

1052.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 19 milletvekilinin, doktor ve sağlık çalışanlarının çalışma koşulları ve ücretlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1086)

1053.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 20 milletvekilinin, işçilerin örgütlenme ve grev hakkının önündeki engellerin kaldırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1087)

1054.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 23 milletvekilinin, bireysel silahlanmadaki artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1088)

1055.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 21 milletvekilinin, iş kazalarının ve işçi ölümlerinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1089)

1056.-Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak ve 24 milletvekilinin, TÜİK'in yayımladığı enflasyon verilerinin usulüne uygun şekilde toplanmadığı ve istatistiklerin yayımlanması sürecinde müdahalelerin bulunduğu iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1090)

1057.-Bursa Milletvekili Lale Karabıyık ve 21 milletvekilinin, çocukların örgün eğitimden ayrılması ve çocuk işçiliğine yönelmesinin önüne geçmek için alınacak kalıcı önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1091)

1058.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 20 milletvekilinin, arıcılık sektöründe yaşanan sorunların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1092)

1059.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut ve 22 milletvekilinin, aile hekimlerinin sorunlarının araştırılarak aile hekimliği sisteminin aksayan yönlerinin incelenmesi ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1093)

1060.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 22 milletvekilinin, Muğla ilinde gerçekleştirilen özelleştirmeler sonrası başka kurum ve kuruluşlara geçen işçilerin yaşadığı çeşitli sorunların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1094)

1061.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 22 milletvekilinin, artan suç olaylarının güvenlik ve toplumsal boyutlarıyla incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1095)

1062.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 20 milletvekilinin, YSK'ya olan güvenin sağlanması, oluşun ve oluşabilecek mağduriyetlere karşın alınacak idari tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1096)

1063.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 21 milletvekilinin, özellikle Suriyeli sığınmacıların yaşadığı yerlerde artan kızamık vakalarının nedenlerinin araştırılarak aşılama konusunda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1097)

1064.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 20 milletvekilinin, iş kazalarının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1098)

1065.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 21 milletvekilinin, ödenek yetersizliği nedeniyle iptal edilen eğitim projelerinin iptal edilme nedenlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1099)

1066.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 21 milletvekilinin, özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin ücret sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1100)

1067.-Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu ve 20 milletvekilinin, ekonomideki yapısal tıkanmaya sebep olan sorunların tespit edilerek gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1101)

1068.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve 19 milletvekilinin, Balıkesir'in İvrindi ilçesinde açılan altın madeninin bölge ekosisteminde yol açacağı tahribat, insan sağlığına ve tarım alanlarına vereceği zararın araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1102)

1069.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 19 milletvekilinin, toplumda cinsel istismarı önleyici ve koruyucu tedbirlerin araştırılarak bu konuda toplumsal bilinci artırmanın yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1103)

1070.-Mardin Milletvekili Pero Dundar ve 20 milletvekilinin, Mardin Büyükşehir Belediyesinde Kayyum atanmasından sonra yapılan harcamaların incelenerek usulsüzlük iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1104)

1071.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve 20 milletvekilinin, Abdullah Öcalan'a uygulandığı iddia edilen tecrit koşullarının yerinde incelenerek tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1105)

1072.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na bir şehit cenazesinde yapılan saldırının tüm yönleriyle araştırılarak benzer olayların gerçekleşmemesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1106)

1073.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 21 milletvekilinin, Anadolu Ajansı'na karşı kamuoyunda güvenin yeniden sağlanması, yaşanmış ve yaşanacak olan mağduriyetlerin giderilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1107)

1074.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, Çorum Kapalı Cezaevinde ihmal ve kötü muamele sonucu bir mahkumun öldüğü iddiasının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1109)

1075.-Van Milletvekili Muazzez Orhan ve 20 milletvekilinin, KHK ile ihraç edilenlere ilişkin yerel seçimlerde ortaya çıkan sorunların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1110)

1076.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu ve 21 milletvekilinin, kamu kurum ve kuruluşlarındaki araç sayısının azaltılarak tasarruf sağlanması için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1111)

1077.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu ve 21 milletvekilinin, hayvancılık sektöründeki canlı hayvan sayısındaki azalışın önlenmesi için gerekli tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1112)

1078.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 milletvekilinin, ithal ve GDO’lu gıda ve yem ürünlerinin insan sağlığına olumsuz etkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1113)

1079.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 milletvekilinin, kaçak yapılaşma sorununun ve imar barışı düzenlemelerinin bu soruna etkilerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1114)

1080.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 20 milletvekilinin, Türk Silahlı Kuvvetleri’nde meydana gelen kazaların nedenlerinin araştırılarak ve alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1115)

1081.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 20 milletvekilinin, çocuğa yönelik cinsel istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1116)

1082.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 20 milletvekilinin, 9 Ocak 2013’de Paris’te öldürülen 3 kadının ölümlerinin aydınlatılması ve faillerinin ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1117)

1083.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 21 milletvekilinin, asitli madde saldırısına uğrayan kadınlara ilişkin gerekli mekanizmaların ve alınacak diğer önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1118)

1084.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz ve 25 milletvekilinin, Zonguldak Kozlu Sahili Boyunca oluşan tıbbi atık kirliliğinin sebeplerinin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1119)

1085.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 24 milletvekilinin, seçim sonuçlarının denetlenmesi, kamuoyu ve siyasi partiler tarafından ölçülebilir hale getirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1120)

1086.-İstanbul Milletvekili Gökân Zeybek ve 22 milletvekilinin, İstanbul’da yollarda ve binalarda meydana gelen çökmelerinin araştırılarak alınacak önlemlerin amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1121)

1087.-İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu, Yüksek Seçim Kurulu’nun İstanbul seçimlerine ilişkin iptal kararının sonuçları ile 24 Haziran 2018 ve 16 Nisan 2017 seçimlerinin sandık kurulları listelerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1122)

1088.-İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu, ihracattan geri dönen tarım ürünlerinin geri gönderilmesinin nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak aynı sorunun tekrarlanmaması için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1123)

1089.-İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ve 19 milletvekilinin, yüksek enflasyonun nedenlerinin ortaya koyulup yapısal çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1124)

1090.-HDP Grubu adına Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, Yüksek Seçim Kurulu’nun İstanbul seçimlerine ilişkin iptal kararına gerekçe olan iddiaların tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1125)

1091.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve 20 milletvekilinin, işsizliğin nedenlerinin araştırılarak yarattığı sorunların tespiti ve çözümü için alınacak önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1126)

1092.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, nesli tehlike altında olan türlerin avlanmasının tamamen yasaklanması, korunacak av hayvanlarına ilişkin politikaların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1127)

1093.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, obezitenin önlenmesi ile sağlıklı nesiller yetişmesi için gerekli politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1128)

1094.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 24 milletvekilinin, Ege Denizi'ni kirleten faktörlerin belirlenerek kirlenmenin giderilmesi ve önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1129)

1095.-Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 20 milletvekilinin, Yüksek Seçim Kurulu'nun İstanbul seçimlerine ilişkin iptal kararının araştırılarak seçimlere gölge düşürmemek adına alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1130)

1096.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 19 milletvekilinin, meslek hastalıklarının sebeplerinin incelenerek bu konuda alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1131)

1097.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 19 milletvekilinin, Aile Hekimliği uygulamasında görülen sorunların tespit edilerek ve gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1132)

1098.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve 20 milletvekilinin, Diyanet İşleri Başkanlığı 2018 Faaliyet Raporu çerçevesinde belirtilen zayıf alanların araştırılarak Raporda belirtilen öneri ve tedbirlerin değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1133)

1099.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve 20 milletvekilinin, tarihi yapıların restorasyonlarında ortaya çıkan eksikliklerin ve alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1134)

1100.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekilinin, askerlik esnasında psikolojik yara almış kişilere gazi unvanı verilmesi için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1135)

1101.-Mardin Milletvekili Pero Dundar ve 20 milletvekilinin, Mardin Kent A.Ş. Müdürüne ilişkin taciz iddialarının araştırılarak sorumluların cezalandırılması için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1136)

1102.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 20 milletvekilinin, maden alanlarındaki iş kazalarının nedenlerinin araştırılarak gerekli tedbirlerin ve denetim mekanizmalarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1137)

1103.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 24 milletvekilinin, kömürlü termik santrallerin çevreye ve insan sağlığına verdiği zararların araştırılarak, gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1138)

1104.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 21 milletvekilinin, meraların tahsis amacının dışında kullanılmasını engellemek ve meralar için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1139)

1105.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 20 milletvekilinin, sözleşmeli ve ücretli öğretmenlik modellerinin tüm boyutları ile araştırılarak yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1140)

1106.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 21 milletvekilinin, mermer ve mermercilik sektörünün geliştirilmesi ve sektörün büyümesi için yapılması gerekenleri tespit amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1141)

1107.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 20 milletvekilinin, Aile Hekimliği sisteminde görülen sorunların tespit edilerek ve gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1142)

1108.-Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 21 milletvekilinin, emeklilerin yaşam standartlarının gelişmiş ülkelerin koşullarına ulaştırabilmek için hangi çalışmaların yapılması gerektiğinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1143)

1109.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 21 milletvekilinin, zeytinciliğin sorunlarını tespit ve çözüm yollarını belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1144)

1110.-Ankara Milletvekili Murat Emir ve 21 milletvekilinin, İhlas Finans Kurumuna birikimlerini yatan vatandaşların yaşadıkları mağduriyetlerin araştırılarak gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1145)

1111.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 20 milletvekilinin, yeşil alanların yok olmasına sebebiyet veren izinlerin sorumlusu olan kişilerin tespiti, SİT alanlarının statülerinin değişikliklerinin ne zaman gerçekleştiğini belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1146)

1112.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 24 milletvekilinin, renk körlüğü nedeniyle Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilmeyenlerin sorunlarının ve mağduriyetlerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1147)

1113.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 23 milletvekilinin, tarım arazilerindeki azalmanın önlenmesi, topraktan elde edilen verimin artırılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1148)

1114.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 21 milletvekilinin, öğretmen atamaları için yapılan sözlü mülakatların ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak bu sorunların çözümü için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1149)

1115.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 22 milletvekilinin, sera gazı emisyonu azaltmaya yönelik hedeflerin ortaya konması, iklim değişikliği ile mücadele yollarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1150)

1116.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 24 milletvekilinin, ensesiz ile etkin mücadele yollarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1151)

1117.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 22 milletvekilinin, mekansal planlama konusunda ortaya çıkan sorunların araştırılarak bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1152)

1118.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 24 milletvekilinin, sözleşmeli subay ve astsubayların çalışma şartları ve özlük hakları bakımından yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1153)

1119.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 22 milletvekilinin, madencilik faaliyetlerinden kaynaklanan sorunların tüm yönleriyle araştırılarak bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1154)

1120.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 22 milletvekilinin, sözleşmeli er ve erbaşların çalışma şartları ve özlük hakları bakımından yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1155)

1121.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 22 milletvekilinin, tarım arazilerindeki azalmanın önlenmesi ve tarım arazileri için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1156)

1122.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 22 milletvekilinin, erozyonun kaynaklarının tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1157)

1123.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 21 milletvekilinin, su güvenliğinin sağlanması için atılacak adımların tespiti ve su kıtlığını önlemek için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1158)

1124.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 23 milletvekilinin, enerji politikalarının tüm yönleriyle incelenerek yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1159)

1125.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 22 milletvekilinin, Çevresel Etki Değerlendirmesi süreçlerinde karşılaşılan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1160)

1126.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 21 milletvekilinin, bireysel silahlanma sorununun araştırılarak en aza indirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1161)

1127.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 22 milletvekilinin, biyolojik çeşitliliği koruma ihtiyaçlarının tespiti, uluslararası standartlarda bio doğa koruma yasası hazırlayabilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1162)

1128.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 20 milletvekilinin, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinin elektrik dağıtım şirketinin faturalandırıldığı elektrik ücretlerinin, fatura üzerindeki kalemlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1163)

1129.-Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 20 milletvekilinin, tarım ve hayvancılık alanlarındaki sorunların tüm yönleriyle araştırılarak doğru politikaların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1164)

1130.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 21 milletvekilinin, Türk Kızılayı'na ilişkin yolsuzluk iddialarının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1165)

1131.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 20 milletvekilinin, pamukçuluğun sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1166)

1132.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 milletvekilinin, farklı statülerde görev yapan öğretmenlerin sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1167)

1133.-Antalya Milletvekili Cavit Arı ve 21 milletvekilinin, ülkemizdeki arıcılık sektöründeki sorunların tespiti ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1168)

1134.-Bursa Milletvekili Lale Karabıyık ve 20 milletvekilinin, üniversitelerde cemaat ver tarikatların kadrolaştığı iddiasının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1169)

1135.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 20 milletvekilinin, küresel ısınmaya bağlı olarak yaşanan iklim değişikliğinin Türkiye üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1170)

1136.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 21 milletvekilinin, denizler ve iç sularda meydana gelen kirlenmelerin sebeplerinin tespit edilmesi ile su politikalarımızın tekrar şekillendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1171)

1137.-İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç ve 20 milletvekilinin, sağlık turizminin gelişmesi ve İzmir'in bu alanda öne çıkarılması için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1172)

1138.-Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 21 milletvekilinin, madde bağımlılığının nedenlerinin araştırılarak bu alanda faaliyet gösteren kurumların kapasitelerinin artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1173)

1139.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 20 milletvekilinin, sarımsak üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1174)

1140.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 21 milletvekilinin, Bireysel Emeklilik Sisteminde karşılaşılan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1175)

1141.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 21 milletvekilinin, bazı akıllı telefon üreticilerinin bilinçli olarak cihazları yavaşlattığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1176)

1142.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 19 milletvekilinin, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'ndaki yükümlülüklere uyulmadığı iddiasının araştırılarak gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1177)

1143.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 19 milletvekilinin, Türkiye'deki sığınmacıların yaşadığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1178)

1144.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 20 milletvekilinin, Akkuyu Nükleer Güç Santraline ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1179)

1145.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 20 milletvekilinin, ev işçilerinin sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1180)

1146.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 20 milletvekilinin, Adıyaman'daki çöplerin depolanma yönteminin kaynaklanan kirliliğin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1181)

1147.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen ve 20 milletvekilinin, Akkuyu Nükleer Güç Santralinde yaşanan çatlak ve zararın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1182)

1148.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 20 milletvekilinin, besicilerin yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1183)

1149.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 milletvekilinin, tohumculuğa ilişkin sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1184)

1150.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 milletvekilinin, su kirliliği sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1185)

1151.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, engelli vatandaşların yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1186)

1152.-Elazığ Milletvekili Gürsel Erol ve 21 milletvekilinin, Elazığ'ın Maden ilçesinde kurulu bakır madeni işletmelerinin özelleştirilmesinden doğduğu iddia edilen mağduriyetlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1187)

1153.-Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 20 milletvekilinin, çocuk işçiliğinin engellenmesi için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1188)

1154.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 19 milletvekilinin, Gezi Parkı olaylarının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1189)

1155.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 20 milletvekilinin, engelli kadınların sosyal ve ekonomik alanda yaşadıkları tüm sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1190)

1156.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, çeşitli cezaevlerinde açlık grevi yapan mahkumların taleplerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1191)

1157.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, İhlas Finans Kurumunda yaşanan usulsüzlüklerin tespit edilerek mağdurların yaşadıkları sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1192)

1158.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, başta Tank ve Palet Fabrikasının özelleştirilmesi olmak üzere son 16 yılda Türkiye'de yapılmış olan özelleştirmelerin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1193)

1159.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, işsizlikle mücadele edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1194)

1160.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, yoksullukla mücadele edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1195)

1161.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, işsizlikle mücadele edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1196)

1162.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, iş kazalarından kaynaklanan ölümlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1197)

1163.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, TRT'nin tarafsız yayıncılık yapmadığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1198)

1164.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, işsizlikle mücadele edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1199)

1165.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, bakanlıklar ve bağlı kuruluşların açtığı ihalelerdeki yolsuzluk iddialarının araştırılarak alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1200)

1166.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 19 milletvekilinin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi bütçesinden çeşitli sivil toplum kuruluşlarına aktarılan desteğin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1201)

1167.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 19 milletvekilinin, engellilerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1202)

1168.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, engelli çocukların sorunlarının araştırılarak bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1203)

1169.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekilinin, 2012 KPSS sınavına ilişkin eski ÖSYM Başkanının ifadesinde bahsettiği bazı hususların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1204)

1170.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekilinin, memur işi yapan işçilerin memur kadrolarına atanmamasının nedenlerinin araştırılarak yapılması gerekli düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1205)

1171.-Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 20 milletvekilinin, Kürt dili ve kültürü üzerine faaliyet gösteren bazı kurumların kapatılmasının Kürt dili üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1206)

1172.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, çeşitli meslek gruplarına 3600 ek gösterge verilmesinin maliyet ve sonuçlarının araştırılarak yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1207)

1173.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 20 milletvekilinin, çeşitli nedenlerle orman alanlarında meydana gelen küçülmenin durdurulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1208)

1174.-Antalya Milletvekili Aydın Özer ve 21 milletvekilinin, tarım sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1209)

1175.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 22 milletvekilinin, kılavuzluk ve römorkaj hizmetlerinin özel şirketler aracılığıyla yürütülmesinin yaratabileceği sorunların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1210)

1176.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 19 milletvekilinin, Sağlık Yönetimi bölümü mezunlarının istihdam sorununun araştırılarak bu sorunun çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1211)

1177.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, dil haklarının ve Kürt dilinin gelişimi için yapılabilecek çalışmaların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1212)

1178.-Mardin Milletvekili Pero Dundar ve 20 milletvekilinin, engelli bireylerin yaşam hakkına yönelik saldırıların ortaya çıkarılarak gerekli önlemlerin alınabilmesi için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1213)

1179.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 20 milletvekilinin, gençlerin istihdam sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması kurulmasına ilişkin önergesi (10/1214)

1180.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 20 milletvekilinin, iş kazalarından kaynaklanan ölümlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1215)

1181.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 15 Temmuz Darbe Girişiminin siyasi ayağının ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1216)

1182.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 21 milletvekilinin, çok sanıklı davalarda temyiz yoluna giderken karşılaşılabilecek sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1217)

1183.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, işsizlik ve ekonomik sorunlarla mücadele edilmesi ile refah seviyesinin artırılması için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1218)

1184.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 23 milletvekilinin, bazı sendikalara üye olma yönünde baskı yapıldığı iddialarının araştırılarak idareci atamalarındaki usulsüzlüklerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1219)

1185.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 milletvekilinin, iklim değişikliğinin durumunu ve muhtemel etkilerini incelemek ve etkilerini en aza indirmek için gereken çalışmalarını tespit amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1221)

1186.-Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 20 milletvekilinin, kamuda taşeronlaşmanın engellenmesi ve taşeron şirketlerde çalışan işçilerin kadroya geçirilmesi için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1222)

1187.-Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 20 milletvekilinin, tekstil işçilerinin çalışma koşullarının düzeltilmesi için yapılabileceklerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1223)

1188.-İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ve 20 milletvekilinin, işsizliğin nedenlerinin araştırılarak tespit ve yapısal çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1224)

1189.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 20 milletvekilinin, doktorlara uygulanan performans sisteminin ortaya çıkardığı sorunlara dair çözüm önerileri üretmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1225)

1190.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 25 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak bu sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması önergesi açılmasına ilişkin önergesi (10/1226)

1191.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 24 milletvekilinin, Anadolu Ajansı'nın çalışmalarının yayıncılık ilkeleri bakımından incelenerek gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1227)

1192.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaali Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, bir gazeteciye yapılan saldırının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1228)

1193.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 21 milletvekilinin, kolluk kuvvetlerinin orantısız güç kullanması sonucu meydana geldiği iddia edilen sivil ölümlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1229)

1194.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 20 milletvekilinin, akademisyenlerin temel haklarına ilişkin ihlal iddialarının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1230)

1195.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve 19 milletvekilinin, Afrin'den Türkiye'ye sokulan zeytinyağının Türk Malı etiketiyle ihraç edildiği iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1231)

1196.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz ve 20 milletvekilinin, Şırnak merkez ve ilçelerine atanan kayyumların yapmış oldukları harcamalar ve faaliyetlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1232)

1197.-İstanbul Milletvekili Ali Şeker ve 26 milletvekilinin, İstanbul'da son günlerde yaşanan çökme ve heyelan vakalarının sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1233)

1198.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 19 milletvekilinin, anne sağlığı konusunda yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1234)

1199.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 milletvekilinin, kadınların iş gücüne katılımını etkileyen faktörlerin araştırılarak kadın istihdamının artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1235)

1200.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 20 milletvekilinin, artan yoksulluğun kadınlar üzerindeki etkilerinin araştırılarak yoksullukla etkin mücadele yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1236)

1201.-Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz ve 19 milletvekilinin, engellilerin ve onlara bakmakla yükümlü olan kişilerin karşılaştıkları sorunların araştırılarak bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1237)

1202.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve 19 milletvekilinin, pamuk üreticilerinin sorunlarının tespiti ile üreticilerin sorunlarına çözüm yolları belirleyebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1238)

1203.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Iısu Barajı ve Hidroelektrik Santral Projesinin etkilerinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1239)

1204.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu'nun, gayrimenkul yatırımı yapmak suretiyle Türk vatandaşlığına geçiş şartlarında yapılan değişiklik nedeniyle ortaya çıkabilecek sakıncaların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1240)

1205.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çerkes sürgününün tüm yönleriyle araştırılarak Kafkas halklarının sorunlarının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1241)

1206.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve 20 milletvekilinin, TCDD bünyesinde çalışan makinistlerin sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1242)

1207.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 21 milletvekilinin, madenlerde özelleştirme, taşeronlaştırma, rödovans sisteminin işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından yarattığı tahribatın araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1243)

1208.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 21 milletvekilinin, Varlık Fonu üzerinden gerçekleştirilecek ihtimali olan usulsüzlüklerin tespiti ve Varlık Fonu'nun yol açabileceği sorunlara çözüm önerileri sunmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1244)

1209.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 20 milletvekilinin, Ankara'da bulunan tarihi yerleşim bölgelerinin restore edilip turizme kazandırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1245)

1210.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 20 milletvekilinin, patates üreticilerinin sorunlarının tespit edilerek çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1246)

1211.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 22 milletvekilinin, beyaz et ve yumurta üreticilerinin sorunlarını araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1247)

1212.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 22 milletvekilinin, şeker pancarı ekim kotasını dolduramadığı için cezaya çarptırılan pancar üreticilerinin sorunlarının çözülmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1248)

1213.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 22 milletvekilinin, sulak alanlarda ve yeraltı sularında meydana gelmiş olan eksilme ile kirlenmenin tespit edilerek, ülkemizin su döngüsünü düzenleyecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1249)

1214.-Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya ve 21 milletvekilinin, esnaf ve sanatkarların sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1250)

1215.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 19 milletvekilinin, Türkiye’de iki yönlü göç olgusu ve etkileri araştırılıp, göçe neden olan sebeplerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1251)

1216.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 20 milletvekilinin, atıkların yönetimi ve çevrenin korunması ile ilgili uygulamaların ve denetimlerin verimli hale getirilmesi için sorunların tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1252)

1217.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu ve 21 milletvekilinin, Manisa’daki jeotermal sondajların, elektrik santrallerinin çevreye verdiği zararlarının araştırılarak, alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1253)

1218.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 19 milletvekilinin, sağlık çalışanlarının çalışma koşullarının iyileştirilmesi için yapılacak çalışmaların belirlenmesi ve çalışanların sorunlarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1254)

1219.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 21 milletvekilinin, Varlık Yönetim Şirketleri’nin vatandaş üzerinde kurduğu psikolojik baskı ve tacizlerin denetlenmesi ve vatandaşın yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesi için çözüm yolu bulmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1255)

1220.-Muğla Milletvekili Mürsel Alban ve 20 milletvekilinin, sendikalaşma oranının önündeki engellerin tespiti ve sorunların giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1256)

1221.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre ve 20 milletvekilinin, üniversiteyi terk eden öğrencilerin sayısının artmasının nedenlerinin araştırılması ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1257)

1222.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü ve 19 milletvekilinin, üniversite mezunu işsizlerin sorunlarının araştırılarak istihdam edilebilmeleri için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1258)

1223.-Ankara Milletvekili Murat Emir ve 19 milletvekilinin, çalışma hayatında şiddet olaylarının nedenlerinin araştırılması, çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1259)

1224.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 20 milletvekilinin, internetten yapılan alkol, tütün ve sağlıksız gıda satışının boyutlarının tespiti, sağlıksız gıda reklamlarının çocuk ve genç kitlenin görebileceği mecralardan arındırılmasına yönelik tedbirleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1260)

1225.-Kırklareli Milletvekili Türcü Kayan ve 22 milletvekilinin, alışveriş merkezlerinde çalışan vatandaşların yaşamakta oldukları sorunların araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin öner (10/1261)

1226.-Kırklareli Milletvekili Türcü Kayan ve 19 milletvekilinin, Ergene Nehri’ndeki kirliliğin sebeplerinin ve etkilerinin incelenerek kirliliğin ortadan kaldırılması için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1262)

1227.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan ve 20 milletvekilinin, engellilerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1263)

1228.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 20 milletvekilinin, çocuk işçiliğinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1264)

1229.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü ve 19 milletvekilinin, yoksullukla mücadele edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1265)

1230.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 20 milletvekilinin, tarımsal üretimde dijitalleşmeyi sağlayacak altyapıların oluşturulması, tarımsal verimliliğin artırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1266)

1231.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 21 milletvekilinin, polislerin çalışma koşullarında mevcut olan sorunların tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1267)

1232.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 19 milletvekilinin, Mavi Balina isimli oyun nedeniyle gerçekleşen intihar vakalarının incelenmesi ve oyunun yasaklanıp erişiminin engellenmesine ilişkin çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1268)

1233.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat ve 28 milletvekilinin, İstanbul'da yıkılan binaların bulunduğu bölgelerin incelenmesi, binalarda çatlama ve zemin kayması görülen ilçelerin tespiti bu hususa karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1269)

1234.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 20 milletvekilinin, otomotiv sektöründe yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1270)

1235.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, içme sularındaki mikro plastiklerin sağlığa etkilerinin araştırılması ve sularındaki mikroplastik miktarını azaltıcı tedbirler belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1271)

1236.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, genel havacılık sorunlarının tespit edilerek çözümler üretilmesi ve genel havacılık sektörünü geliştirme yöntemleri belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1272)

1237.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, tarımsal ürünlerde klorpirifos kullanımının sağlık üzerindeki etkilerinin araştırılarak gerekli politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1273)

1238.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, Geri Gönderme Merkezleri'nde mevcut sorunların tespiti, mültecilerin merkezlerde karşılaştığı problemlere karşı çözüm önerileri geliştirmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1274)

1239.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 22 milletvekilinin, ülkemiz tarım ürünlerinin dünya rekabetindeki konumunu olumsuz etkileyen hususların tespiti ve bitkilerin üretim ve denetim süreçlerinin kapsamlı olarak araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1275)

1240.-Muş Milletvekili Mensur Işık ve 20 milletvekilinin, orantısız güç kullanımının önlenmesi için gerekli çalışmaların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1276)

1241.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 19 milletvekilinin, koruma tedbirlerine rağmen kadınların neden öldürüldüğünün araştırılması ve kadın cinayetlerine karşı alınacak önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1277)

1242.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 20 milletvekilinin, yüksek sayıda Suriyeli mültecinin ülkemize sığınmasının yol açtığı sorunların incelenip, çözüm yollarının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1278)

1243.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 milletvekilinin, Denizli'nin Pamukkale Karahayıt bölgesinin turizme katkısının artırılması için yapılacaklar ile Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesinin açılışının gecikmesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1279)

1244.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 21 milletvekilinin, Akkuyu Nükleer Güç Santrali inşaatıyla ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1280)

1245.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 21 milletvekilinin, Pamukkale Travertenlerine ilişkin sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1281)

1246.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 milletvekilinin, Çorlu Deresindeki kirliliğin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1282)

1247.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 24 milletvekilinin, başta Denizli olmak üzere ülkemizde tekstil sektöründe çalışan kadınların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1283)

1248.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, genç işsizliğinin nedenlerinin ve gençlerin sorunlarının araştırılarak bunlara ilişkin çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1284)

1249.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi ve 19 milletvekilinin, uyuşturucu madde kullanımı ve yol açtığı sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1285)

1250.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu'nun, İçişleri Bakanı'nın bazı siyasi parti genel başkanları hakkında yaptığı açıklamaların gerçekliğinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1286)

1251.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik ve 19 milletvekilinin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nce verilen kararlarının gereklerinin yerine getirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1287)

1252.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir ve 23 milletvekilinin, genç işsizliğinin nedenlerinin araştırılarak bunlara ilişkin çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1289)

1253.-Şanlıurfa Milletvekili Nimetullah Erdoğan ve 20 milletvekilinin, Şanlıurfa Emniyet Müdürlüğünde gözetiminde kötü muamele yapıldığı iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1290)

1254.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 20 milletvekilinin, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı ve Başkanlığa bağlı enstitülerin çalışmalarının incelenerek daha verimli çalışabilmeleri için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1291)

1255.-Mardin Milletvekili Pero Dunder ve 20 milletvekilinin, Mardin'in Nusaybin ilçesi Akarsu Mahallesinde bir vatandaşın öldürülmesinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1292)

1256.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, bazı mahkûmların başladıkları açlık grevlerinin neden ve sonuçlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1293)

1257.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, OHAL İşlemlerini İnceleme Komisyonunun çalışmalarının incelenerek mağduriyetlerin önlenmesi için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1294)

1258.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 milletvekilinin, açlık grevlerine dikkat çekmek için eylem yapan bir gruba yapılan polis müdahalesine ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1295)

1259.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 20 milletvekilinin, belediyelerin borçları karşılığında mülkiyetine sahip olduğu camileri hazineye devrettiği iddiasının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1296)

1260.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, bazı hapishanelerdeki açlık grevlerine dikkat çekmek için eylem yapan bir gruba kolluk kuvvetlerinin aşırı güç kullandığı iddiasının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1297)

1261.-İstanbul Milletvekili Erdoğan Toprak ve 66 milletvekilinin, kamu kaynaklarının reklamlar aracılığıyla medyaya aktarımına ilişkin iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1298)

1262.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz ve 19 milletvekilinin, Şırnak T Tipi Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması kurulmasına ilişkin önergesi (10/1299)

1263.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 20 milletvekilinin, Tokat'ın Turhal ilçesindeki Sevgi Evlerinde kalan bazı çocuklara kötü muamelede bulunduğu iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1300)

1264.-İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ve 27 milletvekilinin, vergi politikalarının gözden geçirilerek vergi adaletinin sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1301)

1265.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, bazı gazetecilere karşı yapılan saldırıların nedenlerinin araştırılarak ifade özgürlüğüne yönelik tehditlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1302)

1266.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 20 milletvekilinin, okullarda cep telefonu kullanımının çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1303)

1267.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker ve 21 milletvekilinin, Salda Gölü'ne Millet bahçesi kurulması halinde yaşanabilecek kirliliklerin önüne geçilmesi için alınabilecek tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1304)

1268.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 25 milletvekilinin, iklim değişikliklerinin ülkemize etkilerinin incelenerek Türkiye'nin iklim politikalarının düzenlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1305)

1269.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 25 milletvekilinin, ülkemizde kırmızı et üretimini artırmak için yapılabilecek çalışmaları ve alınabilecek önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1306)

1270.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 25 milletvekilinin, avukatların sorunlarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1307)

1271.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 25 milletvekilinin, ekosistem bütünlüğü güvenceye alan koşulları belirlemek, doğayı bütün olarak korumak adına politikalar geliştirebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1308)

1272.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 25 milletvekilinin, İŞİD ile ilgili olduğu iddia edilen demekler hakkındaki iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1309)

1273.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 25 milletvekilinin, ulusal seviyede plastik kullanımını azaltmak ve plastik atık krizini önlemek adına gerekli politikaları belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1310)

1274.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 25 milletvekilinin, kadınların iş gücüne katılımını etkileyen faktörlerin araştırılarak kadın istihdamının artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1311)

1275.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 25 milletvekilinin, Türkiye’de paramiliter yapılanmalar olduğu iddialarının araştırılarak, iddialarının doğruluğunun tespiti halinde alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1312)

1276.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 19 milletvekilinin, yargı alanındaki cinsiyetçi ve ayrımcı pratiklere neden olan etmenlerin tespiti ve alınacak önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1313)

1277.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve 19 milletvekilinin, işsizlikle mücadele edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1314)

1278.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 19 milletvekilinin, şehir hastaneleri modelinin incelenerek problemlili alanların tespit edilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1315)

1279.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan ve 25 milletvekilinin, ekonomik durumun intihar vakalarına etkilerinin incelenerek bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1316)

1280.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli ve 19 milletvekilinin, Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın Türkiye turizminin yurtdışı tanıtım işinin bir şirkete verilmesinin nedenlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1317)

1281.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 19 milletvekilinin, kadınların iş gücüne katılımını etkileyen faktörlerin araştırılarak kadın istihdamının artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1318)

1282.-Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz ve 19 milletvekilinin, slikozis hastalığına yakalanan işçilerin sağlık ve sosyal yaşam alanlarının iyileştirilmesine yönelik tespitlerin yapılması ve gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1319)

1283.-Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz ve 19 milletvekilinin, ebe ve hemşirelerin yaşadıkları sorunların tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1320)

1284.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 21 milletvekilinin, çay üretimi ve satışında yaşanan sorunların araştırılarak yaşandığı iddia edilen mağduriyetlerin giderilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1321)

1285.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 20 milletvekilinin, tarım sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1322)

1286.-İzmir Milletvekili Kani Beko ve 20 milletvekilinin, rüzgâr enerji santrallerinin İzmir Karaburun'a verdiği zararların tespiti ve alınabilecek tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1323)

1287.-Denizli Milletvekili Kazım Arslan ve 20 milletvekilinin, medyada yer alan taraflı haberlerin etkilerinin araştırılarak, bu duruma karşı yaptırım gerçekleştirilmemesinin nedenlerini belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1324)

1288.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 milletvekilinin, susam üreticilerinin ve ürünlerinin sorunlarının tespiti ile susam ithalatının önleyici tedbirleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1325)

1289.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 milletvekilinin, soğanlı bitkilerin yurtdışına kaçırılmasını engelleyici önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1326)

1290.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 milletvekilinin, üniversitede mühendislik bölümlerine getirilen baraj sıralamasının etkilerinin belirlenerek, mühendislik fakültelerinde yaşanan sorunların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1327)

1291.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 milletvekilinin, çerezlik ay çekirdeği üreticilerinin, ithal ürünlerden kaynaklanan sorunlarının tespiti ve bu sorunlara çözüm önerilerinin geliştirilebilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1328)

1292.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 19 milletvekilinin, belediyelerde çalışan geçici işçilerin yaşadıkları sorunların tespiti ve bu sorunlara çözüm önerilerinin geliştirilebilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1329)

1293.-Denizli Milletvekili Kazım Arslan ve 20 milletvekilinin, 669 sayılı KHK ile okulları kapatılan öğrencilerin yaşadıkları mağduriyetlerin araştırılıp, bu hususa yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1330)

1294.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü ve 19 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının araştırılması ve gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1331)

1295.-İğdir Milletvekili Habip Eksik ve 19 milletvekilinin, kamu kurumlarında ve özel sektör iş yerlerinde görülen mobbingin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1332)

1296.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 23 milletvekilinin, cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1333)

1297.-Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve 19 milletvekilinin, Hizbullah davası sanıklarına verilen tahliye kararlarının araştırılarak, benzer şartlara sahip olan tutukluluk halinde bulunan sanıklara aynı kararın verilmemesinin sebeplerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1334)

1298.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Havalimanı Projesi'nin kamu zararına neden olduğu iddialarının incelenerek, havalimanının bulunduğu bölge ve inşaat süreci hakkında tartışmalı noktaların açıklığa kavuşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1335)

1299.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, medya diline yansıyan ayrımcı dilin yaratacağı sorunların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1336)

1300.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, kanser türlerinin ortaya çıkış türlerinin ortaya çıkış nedenlerinin araştırılarak, kanser tedavilerinde yaşanan sorunların önlenmesi için gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1337)

1301.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 milletvekilinin, Deep Web olarak tabir edilen internet ağ iletişim sisteminde yaşanan sorunların tespit edilerek çözüm üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1338)

1302.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 milletvekilinin, tarım sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1339)

1303.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 milletvekilinin, kayıp çocuklar sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1340)

1304.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 21 milletvekilinin, kayıt dışı kozmetik ürünlerinden kaynaklanan sorunların tespiti ve oluşan sorunlara karşı alınabilecek tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1341)

1305.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 21 milletvekilinin, arı miktarının azalmasını önlemek için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1342)

1306.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik ve 36 milletvekilinin, Mardin taş ocaklarının işçi sağlığına, ekosisteme ve kültürel varlıklara verdiği zararların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1343)

1307.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı ve 19 milletvekilinin, kent ormanlarına yönelik ıslah ve yeşillendirme çalışmalarının ortaya çıkarılması, kent ormanlarının yok olmasının sebeplerinin belirlenmesi ve bu soruna yönelik önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1344)

1308.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve 19 milletvekilinin, Hizbullah davası sanıklarına verilen tahliye kararlarının araştırılarak, benzer şartlara sahip olan tutukluluk halinde bulunan sanıklara aynı kararın verilmemesinin sebeplerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1345)

1309.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve 19 milletvekilinin, ekonomik durumun intihar vakalarına etkilerinin incelenerek bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1346)

1310.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi ve 19 milletvekilinin, mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesi için yapılması gerekenlerin araştırılarak kalkınmaya destek sağlayacak insan kaynağı yetiştirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1347)

1311.-Bahıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, yaş sebze ve meyve üreticilerinin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1348)

1312.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu ve 21 milletvekilinin, yağlı tohum üreticilerinin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1349)

1313.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, kayyım atanan belediyelerdeki uygulamaların incelenerek hukuka aykırılık iddialarının değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1350)

1314.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu'nun, İçişleri Bakanı'nın görevini yerine getirmediği iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1351)

1315.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 20 milletvekilinin, Gediz Havzası'ndaki kirliliğin temizlenmesi ve Havza'nın korunması için alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1352)

1316.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 20 milletvekilinin, Beyşehir Gölü'nde aşırı su çekilmesi nedeniyle yaşanan sorunların incelenerek olası olumsuz etkileri bertaraf etmek için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1353)

1317.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 20 milletvekilinin, İzmir ve çevresindeki tektonik hareketliliğin incelenerek deprem risk haritası çıkarılması ve olası bir depreme karşı gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1354)

1318.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 20 milletvekilinin, çocuğa yönelik cinsel istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1355)

1319.-Muğla Milletvekili Mürsel Alban ve 24 milletvekilinin, Muğla ilinde kıyıların kiralanmasına yönelik faaliyetlerin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1356)

1320.-Muğla Milletvekili Mürsel Alban ve 24 milletvekilinin, yerli tohumculuğa ilişkin sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1357)

1321.-Muğla Milletvekili Mürsel Alban ve 35 milletvekilinin, ülkemizin yenilenebilir enerji kaynakları potansiyelinin değerlendirilmesi ile enerjide dışa bağımlılığın ortadan kaldırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1358)

1322.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu'nun, Kamu Özel İşbirliği ile gerçekleştirilen projelerdeki uygulamaların incelenerek kamu zararlarının saptanması ve kaynakların verimli kullanımının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1359)

1323.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, özel eğitimin standartlarının artırılması ve özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklara eğitim verenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1360)

1324.-İstanbul Milletvekili Gökhan Zeybek ve 20 milletvekilinin, İstanbul'da son günlerde yaşanan çökme ve heyelan vakalarının sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1361)

1325.-İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke ve 25 milletvekilinin, ekonomik gidişatın kadın çalışanlar üzerindeki etkilerinin incelenerek olumsuz etkilerin giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1362)

1326.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Makine Kimya Endüstrisi Kurumu'nun durumunun incelenmesi ve sorunların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1363)

1327.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, sosyal güvenlik uygulamalarının işleyişi ve uygulamalarda yaşanan sorunların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1364)

1328.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, ülkemizde adaletli ücret sisteminin tam anlamıyla uygulanabilmesi için gerekli tespitlerin yapılması, mevcut sorunların ortadan kalkmasını sağlayacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1365)

1329.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, çalışma hakkı durumunun çok yönlü araştırılması, mevcut sorunların belirlenmesi ve gereken önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1366)

1330.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 19 milletvekilinin, organ bağışi sayısındaki düşüklüğün sebeplerinin tespiti ve bu duruma karşı alınabilecek önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1367)

1331.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, muhalif sayılan gazetelere kamu kurum ve kuruluşlarında yer verilmemesinin nedenlerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1368)

1332.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, ÇKS dışı çiftçi sayısının belirlenmesi, çiftçi sayısının azalma sebeplerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1370)

1333.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının şeker pancarı üretimi hakkındaki stratejisinin araştırılıp, şeker pancarı üretiminde yaşanan sorunların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1371)

1334.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Projesi'nin uygulamasında yaşanan sorunların tespiti ve bu sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1372)

1335.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, gümrük vergilerinin kaldırılması veya düşürülmesinin yerli çiftçilere verdiği zararın araştırılarak, gereken önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1373)

1336.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, açık öğretimde okuyan öğrenci sayısının yüksek olmasının yaratmış olduğu sorunların tespiti ve gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1374)

1337.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Tarımsal Araştırmalar Genel müdürlüğü tarafından verilen destek projelerinin tarımsal ürün miktarı ve kalitesine katkısının tespiti, uygulamada görülen sorunlara alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1375)

1338.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, torunlarına bakan büyükanneye maaş projesinin hayata geçmemesinin nedenlerinin tespiti ve projenin uygulamaya geçmesi için gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1376)

1339.-İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan ve 20 milletvekilinin, nişasta bazı şekerlerin insan sağlığına zararlarının incelenerek bu zararların önlenmesi ve gıda sanayinde kullanılabilir alternatif maddelerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1377)

1340.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, eğitimde yaşanan sorunların çok boyutlu şekilde ele alınıp incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1378)

1341.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, 2003-2018 yılları arasında yapılan özelleştirmelerden elde edilen gelirlerin kullanım alanlarının araştırılarak özelleştirilen kurumların mevcut durumlarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1379)

1342.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, kültür varlıklarımızın restorasyonları sırasında gerçekleşen tahribatların tespiti ve bu durumun tekrarlanmaması için gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1380)

1343.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, kömürlü termik santrallerin çevreye ve insan sağlığına verdiği zararların araştırılarak, gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1381)

1344.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Büyük şehirlerde yaşanan trafik ve ulaşım sorunlarının tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1382)

1345.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, yabancı uyruklu şirket sayısının belirlenmesi ve bu durumun yerli esnafı mağdur eden yönlerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1383)

1346.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Genç Çiftçi Projesi kapsamında yapılan çalışmaların amacına uygun yapıp yapılmadığının tespit edilerek projelerin genel durumunun irdelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1384)

1347.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, mavi bayrakları plaj sayılarının artırılması için yapılan çalışmaların incelenmesi ve geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1385)

1348.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, belediyelerde çalışan geçici işçilerin yaşadıkları sorunların tespiti ve bu sorunlara çözüm önerilerinin geliştirilebilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1386)

1349.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 21 milletvekilinin, iş kazalarından kaynaklanan ölümlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1387)

1350.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 19 milletvekilinin, Mardin Büyükşehir Belediyesi'ne atanan kayyum tarafından yapılan harcamaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1388)

1351.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 19 milletvekilinin, 31 Mart mahalli idareler seçiminde Mardin'de yaşandığı iddia edilen usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1389)

1352.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 24 milletvekilinin, 31 Mart Mahalli İdareler Seçiminde Malatya'nın Pötürge ilçesinde meydana gelen silahlı saldırı olayının tüm yönleriyle araştırılarak sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1390)

1353.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 19 milletvekilinin, 1980'de Çorum'da Alevi ve solculara karşı gerçekleştirilen saldırıların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1391)

1354.-Mardin Milletvekili Pero Dundar ve 34 milletvekilinin, 90'lı yıllarda gerçekleşen faili meçhul cinayetlere ilişkin zanaşımı uygulanmamasına yönelik yasal düzenlemelerin yapılmasının yöntemlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1392)

1355.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, hapisanelerde gerçekleşen açlık grevlerinin kalıcı sağlık sorunlarına yol açmaması için alınacak önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1393)

1356.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 35 milletvekilinin, KHK ile ihraç edilenlerin yaşadığı sorunların tespiti ve bu sorunların ortadan kalkması için çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1394)

1357.-Van Milletvekili Muazzez Orhan ve 20 milletvekilinin, Kürtçe tabelaların kaldırılmasının sebeplerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1395)

1358.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve 20 milletvekilinin, ekonomik sorunlar neticesinde ortaya çıkan bölgesel eşitsizliklerin nedenlerinin tespiti ve bu soruna karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1396)

1359.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözgeü ve 19 milletvekilinin, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1397)

1360.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 19 milletvekilinin, çocuk işçiliğinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1398)

1361.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 milletvekilinin, Murat Dağı'nda faaliyete geçmesi düşünülen altın maden işletmesinin çevreye, ekonomiye ve sosyal hayata vereceği olası zararların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1399)

1362.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 20 milletvekilinin, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde 14 Haziran 2018 tarihinde yaşanan silahlı çatışma olayı ve devamındaki sürecin tüm yönleriyle incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1400)

1363.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, trafik kazalarının nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1401)

1364.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve 22 milletvekilinin, çocuklara yönelik cinsel istismarın ve erken yaşta evliliğin nedenlerinin tespiti ve bu sorunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1402)

1365.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 20 milletvekilinin, Gediz Havzası'ndaki kirliliğin temizlenmesi ve Havza'nın korunması için alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1403)

1366.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen ve 19 milletvekilinin, Gediz Nehri 'ndeki kirliliğin nedenlerinin araştırılarak bu soruna karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1404)

1367.-Muş Milletvekili Mensur Işık ve 20 milletvekilinin, trafik kazalarının nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1405)

1368.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve 20 milletvekilinin, ekonomik durumun intihar vakalarına etkilerinin incelenerek bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1406)

1369.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaali Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Türk Kızılayı'na ilişkin çeşitli iddiaların tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1407)

1370.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, güvenlik soruşturması gerekçesiyle ataması yapılmayan kamu görevlilerinin yaşadıkları sorunların tespiti ve bu soruna karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1408)

1371.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 20 milletvekilinin, kadınların tam zamanlı ve güvenceli işlerle işgücüne katılımını sağlamak için gerekli politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1409)

1372.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 milletvekilinin, malul ve gazilerin yaşadıkları sorunların araştırılarak, alınması gereken önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1410)

1373.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, atanamayan öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1411)

1374.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 21 milletvekilinin, bebek ölüm oranındaki yüksekliğin nedenlerinin incelenerek sorunun çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1412)

1375.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Türkiye'deki sığınmacıların yaşadığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1413)

1376.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin ve 22 milletvekilinin, Çin'de Doğu Türkistan bölgesinde yaşayan Uygur Türklerine yönelik olumsuz uygulamaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1414)

1377.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 15 Temmuz Darbe Girişiminin siyasi ayağının ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1415)

1378.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir ve 19 milletvekilinin, hukukçuların yaşadıkları sorunların sebeplerinin tespiti ve çözüm önerileri üretmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1416)

1379.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, Türk vergi sistemindeki adaletsizliklerin araştırılması, ekonomide kayıt dışılık oranının düşürülmesi için yapılması gerekenleri tespit amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1417)

1380.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 19 milletvekilinin, Türkiye İş Bankası hakkında yapılan spekülasyonların banka hisseleri ve ülke ekonomisi üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1418)

1381.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç ve 20 milletvekilinin, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin uygulamadaki belirsizliklerin tespiti ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesi denetimiyile ilgili hususlara çözüm önerileri sunulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1419)

1382.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 33 milletvekilinin, kolluk kuvvetlerinin orantısız güç kullanması sonucu meydana geldiği iddia edilen sivil ölümlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1420)

1383.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 32 milletvekilinin, avukatların sorunlarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1421)

1384.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik ve 19 milletvekilinin, insan hakları kurumlarının mülteci kamplarına girebilmesini sağlayacak çalışmaların yapılması, mültecilere ilişkin verilerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1422)

1385.-Hakkari Milletvekili Sait Dede ve 19 milletvekilinin, Yüksekova Belediyesine kayyum atanmasından sonra yapılan harcamaların incelenerek usulsüzlük iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1423)

1386.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 milletvekilinin, Elazığ’ın Ağın ilçesinin genç ve çalışan nüfusta yaşanan göç sorunu ile çeşitli sebeplere bağlı olarak gelişmemesinden kaynaklanan sorunların tespiti ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1424)

1387.-Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve 21 milletvekilinin, Konya Kapalı Havza’sında yaşanan tarımsal sorunların tespiti ve gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1425)

1388.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 milletvekilinin, Elazığ’ın Baskil ilçesinin çeşitli sebeplere bağlı olarak gelişmemesinden kaynaklanan sorunların tespiti ile çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1426)

1389.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 milletvekilinin, internet fenomenlerinin sosyal medya paylaşımlarının çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerinin araştırılması ve bu soruna karşı alınması gereken önlemleri tespit amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1427)

1390.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 milletvekilinin, değişen aile yapısı içerisinde yaşlıların durumunun tespiti ile yaşlılara ilişkin hizmet ve politikaları belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1428)

1391.-İzmir Milletvekili Murat Çepni ve 19 milletvekilinin, Gediz Nehri Havzası’ndaki kirliliğin nedenlerinin araştırılarak bu soruna karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1429)

1392.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 milletvekilinin, Elazığ’ın Sivrice ilçesinin çeşitli sebeplere bağlı olarak gelişmemesinden kaynaklanan sorunların tespiti ile çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1430)

1393.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 milletvekilinin, Elazığ’ın Maden ilçesinin çeşitli sebeplere bağlı olarak gelişmemesinden kaynaklanan sorunların tespiti ile çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1431)

1394.-Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve 21 milletvekilinin, Konya’nın Beyşehir ilçesinin çeşitli sebeplere bağlı olarak gelişmemesinden kaynaklanan sorunların tespiti ile çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1432)

1395.-Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve 21 milletvekilinin, Konya’nın Ereğli ilçesinin çeşitli sebeplere bağlı olarak gelişmemesinden kaynaklanan sorunların tespiti ile çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1433)

1396.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 23 milletvekilinin, ülkemizdeki su kaynaklarının korunması, yönetimi ve kirlenmesinin önlenmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1434)

1397.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen ve 20 milletvekilinin, ülkemizde bulunan göçmen, mülteci, sığınmacı statüsündeki insanlara ülke bütçesinden ve yabancı kaynaklı fonlardan ne kadar harcandığının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1435)

1398.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 24 milletvekilinin, ülkemizin yenilenebilir enerji kaynakları potansiyelinin değerlendirilmesi ile enerjide dışa bağımlılığın ortadan kaldırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1436)

1399.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 19 milletvekilinin, 18 ve 20 Haziran 2019 tarihlerinde Trabzon’da yaşanan sel felaketi sonucu meydana gelen kayıp ve hasarlarda herhangi bir ihmalin olup olmadığının tespiti ve bundan sonra oluşabilecek afetlere karşı gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1437)

1400.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, zeytinciliğin sorunlarını tespit ve çözüm yollarını belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1438)

1401.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 24 milletvekilinin, uyuşturucu ve madde bağımlılığı sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1439)

1402.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 25 milletvekilinin, özel güvenlik görevlilerinin yaşadığı sıkıntıların sebeplerinin tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1440)

1403.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 19 milletvekilinin, kayıp çocuklar sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1441)

1404.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 19 milletvekilinin, çocukların yaşamını olumsuz etkileyen sorunların tespiti ve bu sorunlara çözüm önerileri geliştirmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1442)

1405.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 19 milletvekilinin, bütüncül sağlık sistemindeki eksikliklerin ortaya çıkarılması ile beslenme ve kalp rahatsızlıkları nedeniyle gerçekleşen ölümlerin nedenlerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1443)

1406.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 20 milletvekilinin, artan boşanma oranlarının sebeplerini tespit ve bu soruna karşı alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1444)

1407.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 20 milletvekilinin, susam üreticilerinin ve ürünlerinin sorunlarının tespiti ile susam ithalatının önleyici tedbirleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1445)

1408.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 20 milletvekilinin, Muğla ilinin çeşitli ilçelerinde soğan üretimine katkı sağlamak için yapılabilecekleri tespit etmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1446)

1409.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan ve 21 milletvekilinin, arı ölümlerinin nedenlerinin incelenerek ülkemizdeki arı varlığının korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1447)

1410.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 20 milletvekilinin, sağlık meslek lisesi mezunu olan işsiz hemşirelerin sorunlarının araştırılması ve çözüm önerileri geliştirmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1448)

1411.-Ankara Milletvekili Murat Emir ve 20 milletvekilinin, bireysel silahlanmadaki artışın nedenlerinin araştırılarak sebep olduğu sorunların önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1449)

1412.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut ve 20 milletvekilinin, esnaf ve sanatkarların sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1450)

1413.-Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya ve 21 milletvekilinin, Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki çöp sorununun nedenlerinin tespiti ve çöplerin depolanma yönteminden kaynaklanan kirliliğin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1451)

1414.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 20 milletvekilinin, TSK bünyesindeki askerlerde görülen gıda zehirlenmelerinin sebeplerinin tespiti ve bu soruna yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1452)

1415.-Muş Milletvekili Mensur Işık ve 19 milletvekilinin, göç sırasında sorun yaşayan sığınmacıların sorunlarının tespiti ve sahil güvenlikten kaynaklanan eksikliklerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1453)

1416.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 20 milletvekilinin, sulu tarımın teşvik edilmesinin doğal çevreye verdiği zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1454)

1417.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu'nun, Abdullah Öcalan'la gerçekleştirilen görüşmelerin hangi amaçla gerçekleştirildiğinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1455)

1418.-Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 20 milletvekilinin, Şeyh Said, Bediüzzaman Said-i Nursi ve Seyid Rıza'nın mezar yerlerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1456)

1419.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 19 milletvekilinin, yumurta üreticilerinin sorunlarının incelenerek bu sorunlara karşı çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1457)

1420.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 19 milletvekilinin, yayla yasaklarının hayvancılık üzerine etkisinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1458)

1421.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve 19 milletvekilinin, ev işçilerinin sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1459)

1422.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 19 milletvekilinin, uyuşturucu ve madde bağımlılığı sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1460)

1423.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik ve 36 milletvekilinin, Süryanilere karşı geçmişte işlenmiş olan faili meçhul cinayetlerin araştırılması, tekrarlanmaması için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1461)

1424.-İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu ve 19 milletvekilinin, TRT'nin terör örgütü propagandası yaptığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1462)

1425.-Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve 21 milletvekilinin, Konya'da yerli otomobil üretim tesisi kurulması için gereken şartların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1463)

1426.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 19 milletvekilinin, 19-20 Nisan 1978 tarihleri arasında Malatya'da gerçekleşen olayların tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1465)

1427.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, demokratik ve sivil bir toplum sözleşmesinin yeniden yapılması için gerekenleri tespit etmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1466)

1428.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Libya'daki gelişmeler ve Türkiye'nin Libya'daki rolü konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/7)

1429.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Ağrı'nın Diyadin ilçesinde belediye çalışanlarına yönelik müdahale iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1467)

1430.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, kamu personel sisteminde liyakatin sağlanması amacıyla yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1468)

1431.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, yerel basının sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1469)

1432.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 19 milletvekilinin, şiddet olaylarında görülen artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1470)

1433.-İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz ve 19 milletvekilinin, İdlib çatışmasızlık bölgesindeki sorunların tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1471)

1434.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan ve 20 milletvekilinin, Bursa'daki sanayileşmeden kaynaklanan hava kirliliğinin sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1472)

1435.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan ve 30 milletvekilinin, Bulgaristan göçmenlerinin yaşadıkları sorunların tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1473)

1436.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 22 milletvekilinin, öğrenim kredisi kullanmış vatandaşların bunları geri ödemedeki yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1474)

1437.-Elazığ Milletvekili Gürsel Erol ve 26 milletvekilinin, Elazığ'ın Maden ilçesinin heyelan riskli alanlarının tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1475)

1438.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 23 milletvekilinin, Doğu Akdeniz deniz yetki alanlarının derinlemesine incelenmesi, takip edilecek stratejilere katkı konulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1476)

1439.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 23 milletvekilinin, özel güvenlik görevlilerinin yaşadığı sıkıntıların sebeplerinin tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1477)

1440.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 19 milletvekilinin, cinsel istismarın ve şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi ile bu konudaki cezaların caydırıcılık durumunun tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1478)

1441.-Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 19 milletvekilinin, çocukların maruz kaldığı hak ihlallerinin incelenerek bu ihlallerin ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1479)

1442.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 20 milletvekilinin, hırsızlık vakalarındaki artışın nedenlerinin incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1480)

1443.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 23 milletvekilinin, Yunanistan tarafından Türkiye'ye ait olan adaların işgal edildiği iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1481)

1444.-Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve 20 milletvekilinin, demiryollarıyla yolcu ve yük taşımacılığında yaşanan azalmanın tespiti ve yaşanan sorunların nedenlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1482)

1445.-Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel ve 23 milletvekilinin, siyanür ve benzeri kimyasalların satışı konusundaki sorunların tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1483)

1446.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek ve 20 milletvekilinin, Antalya’da orman yangınlarının sebeplerinin incelenerek bu konuda alınması gereken önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1484)

1447.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi ve 21 milletvekilinin, çocuk işçiliğinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1485)

1448.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek ve 20 milletvekilinin, Alara Çayı üzerine yapılması planlanan hidroelektrik santralının insan yaşamına ve çevreye etkilerinin incelenerek olası olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1486)

1449.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 22 milletvekilinin, Balıkesir ve Manyas Kuş Gölü’ndeki çevre kirliliğinin araştırılarak olası zararlarına karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1487)

1450.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 22 milletvekilinin, Balıkesir’de sağlık alanında yaşanan sorunların araştırılması, sorunların tespiti ve önlem alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1488)

1451.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, özel güvenlik görevlilerinin yaşadığı sıkıntıların sebeplerinin tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1489)

1452.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, gazetecilere yönelik saldırıları gerçekleştirenlerin tespit edilmesi, benzer olayların yaşanmaması adına gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1490)

1453.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 23 milletvekilinin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin geçmiş dönemlerde gerçekleştirmiş olan yardım, ödeme, kiralama, ihale gibi hesaplarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1491)

1454.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, zamanaşımına uğrayan davalar üzerinde bir çalışma yürütülmesi ve bunun topluma olan etkilerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1492)

1455.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 35 milletvekilinin, Şanlıurfa Halfeti ilçesinde meydana gelen olaylar sonucu kişilerin gözaltında kötü muameleye maruz kaldığı iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1493)

1456.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Şanlıurfa Halfeti ilçesinde meydana gelen olaylar sonucu kişilerin gözaltında kötü muameleye maruz kaldığı iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1494)

1457.-Mardin Milletvekili Pero Dundar ve 19 milletvekilinin, Şanlıurfa Halfeti ilçesinde meydana gelen olaylar sonucu kişilerin gözaltında kötü muameleye maruz kaldığı iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1495)

1458.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı ve 19 milletvekilinin, Ankara Büyükşehir Belediyesinin eski belediye büyükşehir başkanı döneminin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1496)

1459.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, yargı bağımsızlığını etkileyen durumların incelenerek bağımsız ve tarafsız yargılamanın sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1497)

1460.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve 19 milletvekilinin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi bütçesinden çeşitli sivil toplum kuruluşlarına aktarılan desteğin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1498)

1461.-Mardin Milletvekili Pero Dunder ve 19 milletvekilinin, cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin incelenmesi ve hasta mahpusların yaşadıkları sorunların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1499)

1462.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya ve 19 milletvekilinin, Ankara’da kaçırılma olaylarının ve devlet içindeki hukuk dışı yapılaşma iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1500)

1463.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 milletvekilinin, Gezi Parkı protestolarına katıldıkları için yeniden yargılanan kişilerin yargılanma sürecinde ortaya çıkabilecek sorunlara karşı alınabilecek önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1501)

1464.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 20 milletvekilinin, ülkemizde yaşandığı iddia edilen işkence ve kötü muamele iddialarının incelenerek bu suçların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1502)

1465.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve 20 milletvekilinin, ülkemizde yaşandığı iddia edilen işkence ve kötü muamele iddialarının incelenerek bu suçların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1503)

1466.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, kadın mahpusların cezaevlerinde yaşadığı sorunları tespit etmek ve bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1504)

1467.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü ve 20 milletvekilinin, Şanlıurfa ilinde yaşanan aşiret kavgalarında ağır silahlar kullanıldığına ilişkin iddiaların araştırılması ve yaşanan temel sorunların sebeplerinin tespiti ile gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1505)

1468.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 21 milletvekilinin, Tekirdağ’ın Çorlu ilçesinde meydana gelen tren kazasının nedenlerine ilişkin tüm iddiaların araştırılması ve kaza mağduru olan ailelere karşı kolluk kuvvetlerinin müdahalesinin sebeplerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1506)

1469.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik ve 19 milletvekilinin, gözaltına alınanlara yönelik kötü muamele iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1507)

1470.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz ve 20 milletvekilinin, toplumsal huzuru bozan Suriyeli mültecilerin tespiti ve bunlara kişilere karşı uygulanan yaptırımların araştırılması ile toplumsal huzuru sağlamak açısından yapılması gerekenleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1508)

1471.-Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 20 milletvekilinin, denizlerde meydana gelen kirlenmelerin sebeplerinin tespit edilmesi ile bu soruna karşı alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1509)

1472.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 23 milletvekilinin, hemşirelerin yaşadıkları sorunların tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1510)

1473.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 23 milletvekilinin, Sağlık Bakanlığı’na devrolan askeri hastane personellerinin sorunlarının tespiti ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1511)

1474.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 23 milletvekilinin, ülkemizdeki içme sularının standartlara uygunluğunun belirlenmesi, suların kullanıma sunulmadan önce gerekli testlerin yapılmasına ilişkin gerekli altyapının oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1512)

1475.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 23 milletvekilinin, zabıtalının sorunlarının incelenerek bunların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1513)

1476.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 22 milletvekilinin, TSK bünyesinde çalışan pilotların zorunlu göreve dönüşüne ilişkin kanuni düzenlemenin taraflar arasında adil bir denge oluşturacak şekilde yeniden ele alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1514)

1477.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 22 milletvekilinin, kamu avukatlarının özlük ve mali hakları bağlamında yaşadıkları sorunların incelenerek çalışma koşullarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1515)

1478.-Çorum Milletvekili Tufan Köse ve 23 milletvekilinin, 1980’de Çorum’da Alevi ve solculara karşı gerçekleştirilen saldırıların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1516)

1479.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 20 milletvekilinin, çöp ve atık yönetimi konusunda gerekli politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1517)

1480.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 20 milletvekilinin, ülkemizde erozyon, kuraklık ve çölleşme ile ilgili mevcut durumun incelenerek bunlarla mücadele için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1518)

1481.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 20 milletvekilinin, seçim çalışmaları sürecinde görev alıp, propaganda yapan kamu görevlilerinin tespiti, kamudaki partileşme iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1519)

1482.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 20 milletvekilinin, tarım işçilerinin çalışma ve sosyal güvenliğe ilişkin koşullarının düzenlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1520)

1483.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 20 milletvekilinin, İzmir’de sağlık turizminin geliştirilebilmesi için gereken hususların tespiti, bu konuda gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1521)

1484.-Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 25 milletvekilinin, çocuklara yönelik cinsel istismarın ve erken yaşta evliliğin nedenlerinin tespiti ve bu sorunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1522)

1485.-Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu ve 21 milletvekilinin, kamuda aynı işi yapan işçiler arasında ücret eşitsizliğinin sebeplerinin tespiti ve ücret eşitsizliğini önleyecek politikalar geliştirmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1523)

1486.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 22 milletvekilinin, kan bağışi konusundaki farkındalığın artırılması ve sağlıklı bir toplum için gerekenlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1524)

1487.-Ankara Milletvekili Murat Emir ve 23 milletvekilinin, meslek hastalıklarının sebeplerinin incelenerek bu konuda alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1525)

1488.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, borç yükü fazla olan belediyelerin harcamalarının araştırılıp, yapılan harcamaların şeffaf bir ortamda incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1526)

1489.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 21 milletvekilinin, Trakya’da kanser vakalarının artış nedenlerinin incelenerek vakaların engellenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1527)

1490.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 25 milletvekilinin, Akkuyu Nükleer Güç Santrali inşaatıyla ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1528)

1491.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 22 milletvekilinin, Aydın ilinde son zamanlarda yaşanan intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak vakaları önleyici politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1529)

1492.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 22 milletvekilinin, Akkuyu Nükleer Güç Santrali inşaatıyla ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1530)

1493.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 21 milletvekilinin, Karadeniz’de görülen yunus ölümlerinin nedenlerinin incelenerek denizlerimizdeki yunus varlığının korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1531)

1494.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 20 milletvekilinin, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde çalışan Uzman Er, Erbaş ve Uzman Çavuşların özlük sorunlarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1532)

1495.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve 19 milletvekilinin, basın-yayın özgürlüğüne getirildiği iddia edilen kısıtlamaların incelenerek haber alma hakkının ihlalinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1533)

1496.-Antalya Milletvekili Hasan Subaşı ve 20 milletvekilinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevlerini yerine getirip getirmediğinin araştırılması ve mevcut sorunlara yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1534)

1497.-Konya Milletvekili Abdullatif Şener ve 20 milletvekilinin, Konya Ovası Projesi’nin tamamlanması için gerekenlerin tespitinin yapıp, projenin hayata geçmesi için gerekli araştırmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1535)

1498.-Konya Milletvekili Abdullatif Şener ve 21 milletvekilinin, TÜİK’in yayımladığı verilerin uluslararası usullere uygun şekilde toplanıp toplanmadığının tespiti ve istatistiklerin yayımlanması sürecinde şeffaflığı sağlamak adına gerekenlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1536)

1499.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 21 milletvekilinin, ilk ve orta dereceli okullarda okuyan Alevi öğrencilere ve Alevilik inancına yönelik olumsuz söylemler ile ayrımcı politikalar iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1537)

1500.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 22 milletvekilinin, ceza infaz koruma memurlarının tüm sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1538)

1501.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 milletvekilinin, ülkemizde orman yangınlarını etkileyen faktörleri ve orman yangınlarına karşı alınabilecek önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1539)

1502.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 21 milletvekilinin, Konya'nın Akşehir ilçesinde yaşanan tarımsal, ekonomik, sosyal ve turizm alanında var olan sorunların tespiti ile çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1540)

1503.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 milletvekilinin, Elazığ'ın Palu ilçesinde yaşanan altyapısal, ekonomik, imar alanında var olan sorunların tespiti ile çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1541)

1504.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 milletvekilinin, Elazığ'ın Alacakaya ilçesinde yaşanan tarımsal, ekonomik, sosyal ve turizm alanında var olan sorunların tespiti ile çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1542)

1505.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu ve 19 milletvekilinin, tarım sektöründe yaşanan sorunların ve yerli tarım girdilerinin çoğaltılması için gerekenleri araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1543)

1506.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu ve 19 milletvekilinin, ülkemizdeki arıcılık sektöründeki sorunların tespiti ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1544)

1507.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu ve 19 milletvekilinin, ülkemizdeki plastik atıkların sosyal ve ekonomik sonuçlarının araştırılması ve atıkların geri dönüşüme kazandırılması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1545)

1508.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki ve 19 milletvekilinin, eğitimde yaşanan sorunların ve fırsat eşitsizliklerinin çok boyutlu şekilde ele alınıp incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1546)

1509.-Batman Milletvekili Feleknaş Uca ve 19 milletvekilinin, son günlerde medyaya yansıyan taciz ve şantaj iddialarının araştırılması ile şantaj çetesinde olduğu iddia edilen kamu personellerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1547)

1510.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç ve 19 milletvekilinin, Ağrı Belediyesine kayıym atandığı dönemdeki belediye uygulamaların incelenerek hukuka aykırılık iddialarının değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1548)

1511.-İğdır Milletvekili Habip Eksik ve 19 milletvekilinin, kayıt dışı istihdamın önlenmesi ve ortadan kaldırılması için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1549)

1512.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 19 milletvekilinin, gıda ürünlerindeki fiyat artışlarının nedenlerinin incelenerek soruna kalıcı çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1550)

1513.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 31 milletvekilinin, işsizlik oranındaki artış dikkate alarak 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nda yapılması gereken değişikliklerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1551)

1514.-Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 20 milletvekilinin, FETÖ ile irtibatlı ve iltisaklı olan bazı kişilerin para karşılığında aklığı iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1552)

1515.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 22 milletvekilinin, iş kazalarından kaynaklanan ölümlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1553)

1516.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, kadınların istihdama katılımı ve yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1554)

1517.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, toplumsal şiddetin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1555)

1518.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, ülkemizdeki yoksulluk ve gelir adaletsizliğinin sebeplerinin tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1556)

1519.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, internet erişim engellerinin sebeplerinin tespiti ve bu engellerin kalkması için gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1557)

1520.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz ve 19 milletvekilinin, Şırnak'ın Silopi ilçesinde faaliyet gösteren termik santralin çevreye ve canlılara vermiş olduğu zararların tespit edilmesi ve gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1558)

1521.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, 1864 yılında Çerkes halkının yaşadığı sorunlar ve bu sorunlara dair gerekli çözümlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1561)

1522.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 20 milletvekilinin, TRT'nin tarafsız yayıncılık yapmadığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1562)

1523.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, mahkeme kararı olmaksızın telefon dinleme ve görüntü kayıt iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1563)

1524.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, yargı bağımsızlığını etkileyen durumların incelenerek bağımsız ve tarafsız yargılamanın sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1564)

1525.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 19 milletvekilinin, 25 Haziran'da gerçekleştirilen şantaj operasyonunun tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1565)

1526.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas'ta gerçekleşen olayların tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1566)

1527.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, Bitlis'in Tatvan ilçesinde usulüne uygun olmayan biçimde belediye meclis üyelerinin görevlerinden uzaklaştırıldığı iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1567)

1528.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik ve 19 milletvekilinin, TRT'nin tarafsız yayıncılık yapmadığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1568)

1529.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik ve 19 milletvekilinin, TRT çalışanlarına yönelik politik baskı iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1569)

1530.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç ve 19 milletvekilinin, Ağrı'nın Diyadin ilçesinde belediye çalışanlarına yönelik müdahale iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1570)

1531.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, Et ve Süt Kurumu'nun zarar etmesinin nedenlerinin tespiti ve nu soruna karşı gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1571)

1532.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 19 milletvekilinin, Ankara’da toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının kullanılmasının önündeki engellerin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1572)

1533.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, gizli tanıklık kurumunun yargı sisteminde oluşturduğu aksaklık ve sorunların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1573)

1534.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 25 milletvekilinin, gazetecilere yönelik saldırıları gerçekleştirenlerin tespit edilmesi, benzer olayların yaşanmaması adına gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1574)

1535.-Bursa Milletvekili Lale Karabıyık ve 22 milletvekilinin, Ankara ve İstanbul’da kurulan Medipol Üniversiteleri hakkında iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1575)

1536.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nce Türkiye’den yapılan başvurulara ilişkin verilen kararların gereklerinin yerine getirilip getirilmediğinin tespiti ve uygulanmayan kararların yarattığı sakıncaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1576)

1537.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, avukatların sorunlarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1577)

1538.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözgeü ve 19 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının araştırılması ve gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1578)

1539.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 21 milletvekilinin, Aydın ilinde üretilen kuru incirdeki kükürt dioksit oranının artmasındaki faktörlerin araştırılması ve bu ürünlerin insan sağlığına olan etkilerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına (10/1579)

1540.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç ve 19 milletvekilinin, Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması kurulmasına ilişkin önergesi (10/1580)

1541.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, kentsel dönüşüm projelerinin etkilerinin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1581)

1542.-Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş ve 20 milletvekilinin, son günlerde meydana gelen sel felaketlerinin sebeplerinin araştırılması, sellerin olumsuz etkilerini artıran sebeplerin belirlenmesi ve bundan sonra aynı olumsuzlukların yaşanmaması için gerekenlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1582)

1543.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 23 milletvekilinin, uzman jandarmaların yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1583)

1544.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 23 milletvekilinin, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde çalışan binbaşı ve başçavuşların özlük sorunlarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1584)

1545.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 21 milletvekilinin, polislerin yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1585)

1546.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, kadın istihdamı ve genç işsizliğin genel durumunun incelenmesi ve bu konularda çözüm önerileri geliştirmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1586)

1547.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, çiftçilerin yaşadıkları tüm sorunların incelenerek alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1587)

1548.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, son yıllarda vakıf sayılarındaki artışların sebebi ve bu yolla sağlanan olanakların değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1588)

1549.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, sosyal güvenlik uygulamalarının işleyişi ve uygulamalarda yaşanan sorunların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1589)

1550.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, gıda güvenliği sorunları ve bunların nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1590)

1551.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, kamu kurum kuruluşlarının gazete ve dergi alımlarının ve kuruma özel dergi bastırma harcamaların etkin kullanımının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1591)

1552.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, plastik poşetlerin ücretlendirilmesi uygulamasının poşet kullanım miktarını düşürüp düşürmediğinin tespiti ve plastik poşetlerden elde edilen gelirlerin amacına uygun kullanımının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1592)

1553.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, Toplum Yararına Proje uygulamasında çalışanların sorunlarının tespiti ve bu sorunlara karşı alınabilecek önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1593)

1554.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, bitki ilaçlarının yol açtığı sağlık sorunlarının tespiti ve bu sorunlara karşı alınabilecek önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1594)

1555.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, emeklilerin sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1595)

1556.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, ücretli ve sözleşmeli öğretmenlik modellerinden kaynaklanan sorunların belirlenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1596)

1557.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, baz istasyonlarının insan sağlığına etkilerinin incelenerek olası zararları önleyici tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1597)

1558.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, siber saldırıların etkilerini tespit etmek ve bu soruna karşı çözüm önerileri geliştirmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1598)

1559.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, Reyhanlı'da yaşanan terör ve mülteci sorunlarının ve nedenlerinin tespiti ile bu konuda çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1599)

1560.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, Hatay'da zeytincilik sektöründe yaşanan sorunların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1600)

1561.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 22 milletvekilinin, kamu misafirhanelerinin amacına uygun kullanıldığının tespiti ve amaç dışı kullanımının engellenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1601)

1562.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 26 milletvekilinin, yumurta üreticilerinin sorunlarının incelenerek bu sorunlara karşı çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1602)

1563.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 24 milletvekilinin, darbe ve FETÖ mağduru askeri okul öğrencilerinin hak kayıplarının tespit edilerek yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1603)

1564.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 25 milletvekilinin, orman muhafaza memurlarının sorunlarının tespit edilerek yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1604)

1565.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 24 milletvekilinin, itfaiyecilerin sorunlarının tespit edilerek yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1605)

1566.-Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu ve 21 milletvekilinin, Nemrut Dağı Milli Parkı'nın çevre illerle bağlantısının sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1606)

1567.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 21 milletvekilinin, Elazığ'ın Keban ilçesinin çeşitli sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1607)

1568.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 21 milletvekilinin, Sırbistan-Hırvatistan güzergâhını kullanarak taşıma yapan Türk Nakliyecilerin yaşadığı sorunların tespiti ve bu sorunların çözümüne yönelik çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1608)

1569.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 21 milletvekilinin, oyun parklarındaki plastik oyuncak ve zemin kaplamalarının sağlığa zararlarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1609)

1570.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu ve 19 milletvekilinin, kentsel tarım yapılabilecek alanların tespiti ve kent nüfusunun tarımsal üretime teşviki konusunda yasal düzenleme zemininin oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1610)

1571.-İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, kadınların eğitim seviyelerinin artırılması ve kadına karşı şiddetin önlenmesi için gerekenlerin tespiti ile kadınlara yönelik belediye hizmetlerindeki eksikliklerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1611)

1572.-İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, ülkemizde intihar girişimlerinin nedenlerinin araştırılarak, gereken önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1612)

1573.-İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, gıda israfı sorununun araştırılması ve bu soruna karşı gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1613)

1574.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz ve 27 milletvekilinin, askeri hastanelerin Sağlık Bakanlığı'na devrinden sonra askeri personellere verilen malullük belgelerinin sayısındaki artışın sebeplerinin tespiti ve malullük belgelerinin parayla satıldığı iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1614)

1575.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz ve 26 milletvekilinin, İstanbul Boğazı'ndaki köprü ve geçitlerin bakımı aşamasında alternatif güzergâhlardaki araç geçiş ücretlerinde indirim yapılmasını sağlayacak yasal değişikliklerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1615)

1576.-İzmir Milletvekili Bedri Serter ve 19 milletvekilinin, turizm sektörünün sorunlarının incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin saptanması ve Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının sektöre olası etkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1616)

1577.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 20 milletvekilinin, süt üreticilerinin sorunlarının incelenerek üreticilerin yaşadıkları sıkıntılara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1617)

1578.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, internet kullanımının daha doğru ve yararlı hale gelmesi için gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1618)

1579.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, ücretli öğretmenlik modelinin tüm boyutları ile araştırılarak yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1619)

1580.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, Sosyal Güvenlik Kurumunun mevcut durumunun değerlendirilmesi ve tespit edilen sorunlara ilişkin çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1620)

1581.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, eğitimde yaşanan sorunların çok boyutlu şekilde ele alınıp incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1621)

1582.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, Birleşmiş Milletler Kalkınma Konferansında benimsenen sürdürülebilir kalkınma hedeflerini sağlamak hususunda gerçekleştirilenler ve uygulamada ortaya çıkan sorunların belirlenmesi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/8)

1583.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 19 milletvekilinin, küçük aile çiftçiliğinin devamlılığının sağlanması için destek olmak adına gereken teşviklerin tespiti ile teşviklerin uygulamaya geçebilmesini sağlayacak yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1622)

1584.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 milletvekilinin, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde 20 Temmuz 2015 tarihinde yaşanan IŞİD terör örgütü tarafından gerçekleştirilen intihar saldırısı ve devamındaki sürecin tüm yönleriyle incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1623)

1585.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, 20 Temmuz 2016'da ilan edilen Olağanüstü Hal Yönetimi'nin ülkeye etkilerinin tespit edilerek olumsuz etkilerin giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1624)

1586.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 21 milletvekilinin, Konya'nın Bozkır ilçesinde yaşanan tarımsal, ekonomik alanlarda var olan sorunların tespiti ile çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1625)

1587.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, kadına yönelik şiddetin engellenmesine ilişkin İstanbul Sözleşmesi'nin gereklerini yerine getirmemenin yol açacağı sorunların tespiti ve bu sorunun çözümüne yönelik gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1626)

1588.-Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 20 milletvekilinin, ülkemizde orman yangınlarını etkileyen faktörleri ve orman yangınlarına karşı alınabilecek önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1627)

1589.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir ve 22 milletvekilinin, çocukların maruz kaldığı hak ihlallerinin incelenerek bu ihlallerin ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1628)

1590.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Türkiye Şehit Yakınları ve Gaziler Dayanışma Vakfı'na aktarılan yardım kampanyasıyla elde edilen desteklerin ne şekilde değerlendirildiğinin tespiti ve Vakfın darbe girişiminde üç yıl sonra tescil edilmesinin sebeplerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1629)

1591.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir ve 20 milletvekilinin, basın özgürlüğüne getirildiği iddia edilen kısıtlamaların incelenerek haber alma hakkının ihlalinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1630)

1592.-İğdir Milletvekili Habip Eksik ve 19 milletvekilinin, uyuşturucu ve madde bağımlılığı sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1631)

1593.-Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve 19 milletvekilinin, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde 20 Temmuz 2015 tarihinde yaşanan İŞİD terör örgütü tarafından gerçekleştirilen intihar saldırısı ve devamındaki sürecin tüm yönleriyle incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1632)

1594.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek ve 21 milletvekilinin, Antalya'nın Akseki ilçesindeki bazı mahallelerde açılması planlanan mermer ocaklarının kültür ve doğa varlıklarına etkilerinin incelenerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1633)

1595.-Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt ve 20 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1634)

1596.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 20 milletvekilinin, kamu çalışanları arasındaki maaş ve ek gösterge farklılıklarının tespit edilerek bunlardan kaynaklanan sorunların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1635)

1597.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, başta kadro olmak üzere PTT çalışanlarının sorunlarının tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1636)

1598.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, çeşitli statülerdeki koruma alanlarının son beş yıldaki değişimlerinin incelenerek ortaya çıkacak sorunların çözümü için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1637)

1599.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, toplumsal sorunların aile birliği üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1638)

1600.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun hatalı işlemlerinden kaynaklanan mağduriyetlerin giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1639)

1601.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, şirketlerin kapanma nedenleri ve yabancı yatırımcıların ülkeden ayrılma nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1640)

1602.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, genç işçilerin çalışma yaşamında karşılaştıkları sorunların araştırılarak yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1641)

1603.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 21 milletvekilinin, nehirlerde ve su havzalarındaki antibiyotik kirliliğinin tespit edilerek ortaya çıkan sağlık ve çevre sorunlarına karşı politikalar geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1642)

1604.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut ve 21 milletvekilinin, ödenemeyen kredi kartı borçları nedeniyle yasal takibe giren vatandaşların sorunlarının araştırılarak yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1643)

1605.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel ve 20 milletvekilinin, kentsel dönüşüm projelerinin İstanbul’da yarattığı sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1644)

1606.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 23 milletvekilinin, ülkemizde astım hastalığının artmasına sebep olan etkenlerin tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1645)

1607.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 23 milletvekilinin, erken ergenliğin nedenlerinin araştırılarak yol açtığı sorunların ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1646)

1608.-Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu ve 20 milletvekilinin, çocuk istismarını önleyici politikalar geliştirilmesi için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1647)

1609.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 20 milletvekilinin, geleceğe yönelik bir gıda ve tarım politikası oluşturulması için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1648)

1610.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, seçim sonucu el değiştiren belediyelerdeki borç durumuna ve yolsuzluk yapıldığına ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1649)

1611.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 20 milletvekilinin, bazı mezarlıklarda ortaya çıkan yıkımın nedenlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1650)

1612.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 20 milletvekilinin, basın özgürlüğünün kısıtlandığına yönelik iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1651)

1613.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 22 milletvekilinin, çocuklara yönelik hak ihlallerinin önüne geçebilmek adına ruhsatsız dini eğitim veren kurumların ve yurtların denetimlerinin sağlayacak mekanizmaların geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1652)

1614.-Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 milletvekilinin, 13 Temmuz 1930 tarihinde Van’da gerçekleşen olayların tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1653)

1615.-Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ve 20 milletvekilinin, yabancı turistlerden şehir vergisi altında ek bir vergi alınması için yapılacak düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1654)

1616.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, besicilerin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1655)

1617.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, kamu ve özel sektöre artan borçlanmaların nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1656)

1618.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve 20 milletvekilinin, Bitlis'in Ahlat ilçesi ve çevresindeki tarihi, kültürel ve turistik değerlerin araştırılarak sorunların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1657)

1619.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 21 milletvekilinin, iş kazalarının önlenmesi ve bunların ülke ekonomisine etkisinin azaltılması konularında alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1658)

1620.-Muğla Milletvekili Mürsel Alban ve 24 milletvekilinin, Muğla'nın Dalaman ilçesi sınırları içerisinde 10 Temmuz 2019 tarihinde çıkan yangına ilişkin ihmal iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1659)

1621.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül ve 19 milletvekilinin, turizm sektöründe çalışan işçilerin sorunlarının incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1660)

1622.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş ve 19 milletvekilinin, 5 Haziran, 20 Temmuz ve 10 Ekim 2015 tarihlerinde gerçekleşen patlamaların tüm yönleriyle aydınlatılması, benzer olayların gerçekleşmemesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1661)

1623.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, ülkemizdeki stat ve spor tesislerinde güneş enerjisinden elektrik üretim sistemi kurulmasını sağlayacak altyapıyı oluşturmak için gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1662)

1624.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, nesli tehlike altında olan leoparın ülkemizdeki varlığını korumak üzere leopar avının önlenmesi, leoparların popülasyonlarını korumak için gerekli politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1663)

1625.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 21 milletvekilinin, genç işsizliğin araştırılması, neden olduğu sorunların tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1664)

1626.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, iklim değişiklikleri ve doğal afetlerin iç göç üzerindeki etkilerini tespit ederek, Türkiye'nin iklim politikalarının düzenlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1665)

1627.-Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin ve 22 milletvekilinin, şehir hastaneleri modelinin incelenerek problemler alanların tespit edilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1666)

1628.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 25 milletvekilinin, şehir hastaneleri modelinin incelenerek problemler alanların tespit edilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1667)

1629.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 21 milletvekilinin, halıcılık faaliyetlerinin geliştirilmesi için gereken çalışmaların yapılması ve sektörde yaşanan sorunların incelenerek çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1668)

1630.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 20 milletvekilinin, İstanbul Üçüncü Havalimanı inşaatının yol açtığı sorunların tüm yönleriyle incelenerek bu konuda gerekli çalışmaların yapılmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1669)

1631.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz ve 22 milletvekilinin, Temmuz 2019’da meydana gelen iş kazalarının nedenlerinin araştırılarak iş güvenliğinin tam olarak sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1670)

1632.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz ve 23 milletvekilinin, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi’nde arkeoloji bölümüne talebin düşük olmasının nedenlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1671)

1633.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz ve 23 milletvekilinin, kurulması planlanan gemi söküm tesisinin Kilimli ve Zonguldak’a vereceği olası zararların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1672)

1634.-Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu ve 29 milletvekilinin, ne eğitimde, ne istihdamda, ne de yetiştirmede olan gençlerin durumlarının tespiti ve bu soruna ilişkin tüm nedenlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1673)

1635.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 28 milletvekilinin, 15 Temmuz Darbe Girişiminin yol açtığı sorunların ortaya çıkarılması ve darbe girişimlerinin bir daha tekrarlanmaması için gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1674)

1636.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, kolluk kuvvetlerinin yetkilerini güçlendiren yasal düzenlemelerin toplumda yarattığı iddia edilen olumsuz etkilerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1675)

1637.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 24 milletvekilinin, orman yangınlarındaki, su ve hava kirliliğindeki artışın sebeplerinin incelenerek bu konuda alınması gereken önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1676)

1638.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, nefret suçlarının tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1677)

1639.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 37 milletvekilinin, basın ve haber alma hürriyetini sağlayacak tedbirlerin belirlenmesi, medyaya ve gazetecilere yönelik iddia edilen baskıların sona erdirilmesini sağlayacak yasal tedbirlerin kararlaştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1678)

1640.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu ve 20 milletvekilinin, yabancı uyruklu kişilere ve şirketlere yapılan toprak satışının araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1679)

1641.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, 15 Temmuz 2019 tarihinde Tunceli’de iki çocuğun hayatını kaybetmesiyle sonuçlanan patlamanın tüm yönleriyle araştırılması ve benzer hadiselerin tekrarlanmaması için gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1680)

1642.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, sahte ve kaçak içki üretme ve tüketmeye sevk eden nedenlerin araştırılması, sahte içki tüketmeye bağlı ölümlerin tekrarlanmaması için gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1681)

1643.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 19 milletvekilinin, bebek ölüm oranındaki yüksekliğin nedenlerinin incelenerek sorunun çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1682)

1644.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 37 milletvekilinin, sınır bölgelerindeki mayınların temizlenmesi amacıyla yürütülecek çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1683)

1645.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 22 milletvekilinin, özel eğitim alanında yaşanan sorunları ve bu konuda ele alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1684)

1646.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 milletvekilinin, özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde yaşanan sorunların çözümüne yönelik gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1685)

1647.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 21 milletvekilinin, Konya'nın Cihanbeyli ilçesinde yaşanan tarımsal, ekonomik ve sosyal alanlarda var olan sorunların tespiti ile çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1686)

1648.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, LGBTİ vatandaşların yaşadığı sorunların tespiti ve bu sorunlara karşı alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1687)

1649.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 21 milletvekilinin, özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin ücret sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1688)

1650.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 21 milletvekilinin, Şanlıurfa ilinde yaşanan su sorununun çözümünün araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1689)

1651.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, bireysel silahlanmadaki artışın nedenlerinin araştırılarak sebep olduğu sorunların önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1690)

1652.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir ve 35 milletvekilinin, yargı bağımsızlığını etkileyen durumların incelenerek bağımsız ve tarafsız yargılamının sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1691)

1653.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül ve 19 milletvekilinin, Barış Suyu Projesi'nin yol açtığı sorunların tespiti ve Kıbrıs'ta su sorununun çözümüne yönelik kalıcı tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1692)

1654.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, kadına yönelik ayrımcı düzenlemelerin tespiti ve bu hususta çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1693)

1655.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, şehir hastaneleri modelinin incelenerek problemlili alanların tespit edilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1694)

1656.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Suriye'li sığınmacıların sınır dışı edilmeleri vakalarının araştırılıp buna ilişkin alınacak önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1695)

1657.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü ve 19 milletvekilinin, çocuk istismarını önleyici politikalar geliştirilmesi için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1696)

1658.-Muş Milletvekili Mensur Işık ve 19 milletvekilinin, kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1697)

1659.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, 3 Ağustos 2014 tarihinde IŞİD tarafından Ezidi katliamının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1698)

1660.-İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 25 milletvekilinin, incir üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1699)

1661.-İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 23 milletvekilinin, İzmir'in Aliğa ilçesinde sanayileşmeden kaynaklanan kirlilik sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1700)

1662.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 29 milletvekilinin, sahte içki üretim ve temini sürecinde sorumluluk ve ihmallerin belirlenerek, sahte içki tüketmeye bağlı ölümlerin tekrarlanmaması için gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1701)

1663.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 24 milletvekilinin, hayvanlara uygulanan şiddet ve kötü muamele olaylarının incelenerek bu olayların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1702)

1664.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, akarsu, dere ve çayların insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılması ve gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1703)

1665.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 20 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1704)

1666.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, çocuk işçiliğinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1705)

1667.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, kamuda israfın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1706)

1668.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, aynı şartlarda emekli olan vatandaşlar arasında meydana gelen ücret farklılıklarının araştırılması, sosyal güvenlik prim gün sayısı artışına rağmen emekli maaşlarında düşüş sorununa çözüm bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1707)

1669.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, RTÜK tarafından internet ortamından yayınların düzenlenmesiyle ilgili yönetmeliğin içeriği itibarıyla ortaya çıkarılabileceği olası sorunların tespiti ve buna ilişkin alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1708)

1670.-Van Milletvekili Muazzez Orhan ve 19 milletvekilinin, öğrenim kredisi kullanmış vatandaşların bunları geri ödemedeki yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1709)

1671.-Muğla Milletvekili Burak Erbay ve 19 milletvekilinin, Çek Kanunu'nun oluşturduğu mağduriyetlerin tespiti ve bu duruma karşı alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1710)

1672.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, gıda güvenliği sorunları ve bunların nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1711)

1673.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, ayçiçek üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1712)

1674.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, ülkemizde kooperatifçiliğin sorunlarının araştırılması ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1713)

1675.-Sivas Milletvekili Ulaş Karasu ve 20 milletvekilinin, yerel radyo ve televizyon kanallarının yaşadığı sorunların tespiti ve bu sorunlara karşı alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1714)

1676.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, eğitimde yaşanan sorunların çok boyutlu şekilde ele alınıp incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1715)

1677.-Sivas Milletvekili Ulaş Karasu ve 20 milletvekilinin, Sivas ilinde sağlık alanında yaşanan sorunların tespiti ve gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1716)

1678.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, şeker pancarı ekim kotasını üreticilerinin sorunlarının çözülmesi ve şeker fabrikalarının özelleştirilmesinden kaynaklanan sorunların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1717)

1679.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, pamuk üreticilerinin sorunlarının tespiti ile üretim miktarını artırmaya yönelik yollar belirleyebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1718)

1680.-Muş Milletvekili Mensur Işık ve 19 milletvekilinin, yargısız infaz iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1719)

1681.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 22 milletvekilinin, Diyarbakır, Van, Mardin Büyükşehir Belediyelerine Kayyum atanmasının meydana getirdiği sorunların tespiti ve kayyum atanana belediye bilançolarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1720)

1682.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, internet erişim engellerinin sebeplerinin tespiti ve bu engellerin kalkması için gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1721)

1683.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz ve 19 milletvekilinin, toplu taşıma araçlarında gerçekleşen yangınların nedenlerinin araştırılması ve gerekli güvenlik tedbirlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1722)

1684.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir ve 21 milletvekilinin, yabancı dil eğitiminde yaşanan sorunların tüm yönleriyle araştırılıp gerekli çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1723)

1685.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, Hakkari Çemerkurk köyünde bir vatandaşın ölümünün arkasında yatan sebeplerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1724)

1686.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Osmaniye ve Elazığ cezaevlerinde yaşanan kötü muamele iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1725)

1687.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeği ve 19 milletvekilinin, Elazığ cezaevinde yaşanan kötü muamele iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1726)

1688.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, işsizlikle mücadele edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1727)

1689.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, orman yangınlarının çıkış nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi ve ihmal iddialarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1728)

1690.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 22 milletvekilinin, trafik kazalarının nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1729)

1691.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, kamu özel sektör işbirliği projelerinin, fayda ve maliyetlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1730)

1692.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Türkiye'de kayıt dışı faaliyet gösteren dini cemaatlerin araştırılması, anayasa ve yasalara uygun faaliyette bulunanların kayıt altına alınması, yasadışı faaliyet gösterenlere karşı gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1731)

1693.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, şehir hastaneleri modelinin incelenerek problemler alanların tespit edilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1732)

1694.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Çözüm Süreci'nin sonlandırılmasına giden sürecin tüm yönleriyle araştırılması ve Ahmet Davutoğlu'nun bu döneme ilişkin beyanlarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1733)

1695.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 24 milletvekilinin, İzmir'de meydana gelen orman yangınınun sebebinin araştırılarak, bu tarz yangınların tekrarlanmaması için gereken önlemlerin belirlenmesi ve bölgenin tekrar ağaçlandırılması için çalışmaların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1734)

1696.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, uyuşturucu madde kullanımı ve satışının yaygınlaşmasına karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1735)

1697.-Muğla Milletvekili Suat Özcan ve 26 milletvekilinin, ülkemizde orman yangınlarını etkileyen faktörleri ve orman yangınlarına karşı alınabilecek önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1736)

1698.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, balıkçılık sektöründe yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi ve su ürünleri kooperatifçiliğini geliştirme yollarını belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1737)

1699.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nde bulunan mülteci ve iltica talebinde bulunanlara kötü muamele iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1738)

1700.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, Türkçe öğrenimindeki yetersizliklerin tespiti, dilimizde sözcük ve terim üretiminde hız verebilmek bu sayede dildeki yabancı kökenli kelime sayısının artışını engelleyebilmek amacıyla gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1739)

1701.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, İzmir Adnan Menderes Havalimanı'nın ikinci aktarma merkezi ve hava aracı bakım merkezi olması için gereken strateji ile politikaların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1740)

1702.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 20 milletvekilinin, Yunus parklarının yol açtığı sorunlarının tespiti ve bu alanda gerekli yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1741)

1703.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, ergenlik çağındaki gençlerin sorunlarının tespiti ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1742)

1704.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 29 milletvekilinin, kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1743)

1705.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, son yıllarda artan bonzai kullanımının önlenmesi ve uyuşturucuya karşı alınacak önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1744)

1706.-Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin ve 20 milletvekilinin, Kaz ve Madra Dağlarında yürütülmekte olan madencilik faaliyetlerinin neden olduğu zararların tespiti ve bölgede yaşayan vatandaşların şikayetlerinin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1745)

1707.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 22 milletvekilinin, büyükşehir belediyelerinin vakıf ve derneklere yapmış olduğu kaynak aktarımlarının nedenlerinin ve amaçlarının tespiti ile bu kaynakların nerelere harcandığının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1746)

1708.-Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal ve 24 milletvekilinin, kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1747)

1709.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, ülkemizde doğal varlıklarının korunması alanında görev yapan çeşitli kurumların kapatılma planlarının gerekçelerinin araştırılması ve bu durumun yol açabileceği sorunların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1748)

1710.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, kadın temsiliyetinin karar alma mekanizmalarında uygulanabilmesi için yasal zemine ve uygulamada teşekkülünün sağlanmasına dönük yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1749)

1711.-Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 milletvekilinin, şehirlerarası taşımacılık yapan otobüslerde gerçekleşen yangınların nedenlerinin araştırılması ve gerekli güvenlik tedbirlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1750)

1712.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 20 milletvekilinin, ülkemizde doğal varlıklarının korunması alanında görev yapan çeşitli kurumların kapatılma planlarının gerekçelerinin araştırılması ve bu durumun yol açabileceği sorunların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1751)

1713.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü ve 28 milletvekilinin, çocuğa karşı istismar sorunlarının toplum ve çocuklar üzerindeki etkilerinin araştırılması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1752)

1714.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Diyarbakır, Van, Mardin Büyükşehir Belediyelerine Kayyum atanmasının meydana getirdiği sorunların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1753)

1715.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 30 milletvekilinin, Diyarbakır, Van, Mardin Büyükşehir Belediyelerine Kayyum atanmasının meydana getirdiği sorunların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1754)

1716.-Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy ve 19 milletvekilinin, Diyarbakır, Van, Mardin Büyükşehir Belediyelerine Kayyum atanmasının meydana getirdiği sorunların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1755)

1717.-İzmir Milletvekili Atila Sertel ve 25 milletvekilinin, Sağlık Bakanlığına yapılacak atamalarda getirilmesi düşünülen mülakat uygulamasının gözden geçirilmesi ve sağlık çalışanlarının sorunlarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1756)

1718.-İzmir Milletvekili Atila Sertel ve 24 milletvekilinin, çocuklara yönelik cinsel istismar vakalarında yaşanan artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1757)

1719.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 20 milletvekilinin, Türkiye'deki dere ve nehir yataklarının incelenerek sel felaketlerinin önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1758)

1720.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 19 milletvekilinin, başta Feke ilçesi olmak üzere Adana'daki işsizlik sorunun tüm yönleriyle incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1759)

1721.-Ankara Milletvekili Murat Emir ve 19 milletvekilinin, erken yaşta evliliğin nedenlerinin tespiti ve bu sorunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1760)

1722.-Ankara Milletvekili Murat Emir ve 19 milletvekilinin, ODTÜ'de yapılması planlanan KYK yurdunun çevreye ve üniversitenin sosyal yapısına vereceği zararların tespiti ve bu konuda gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1761)

1723.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 22 milletvekilinin, ihracattan geri dönen tarım ürünlerinin geri gönderilmesinin nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak aynı sorunun tekrarlanmaması için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1762)

1724.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 21 milletvekilinin, genç işsizliğin araştırılması, neden olduğu sorunların tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1763)

1725.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 21 milletvekilinin, TSK bünyesindeki askerlerde görülen gıda zehirlenmelerinin sebeplerinin tespiti ve bu soruna yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1764)

1726.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 19 milletvekilinin, İğneada Longoz Ormanının korunması, Kuzey Ormanlarında yaşanan tahribatın belirlenmesi, bu soruna ilişkin önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1765)

1727.-Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel ve 21 milletvekilinin, esnafın sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1766)

1728.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 25 milletvekilinin, Türkiye'nin iklim değişikliği ve kava kirliliği boyutlarının tespiti, bu değişikliğin yol açtığı solunum yolu rahatsızlıklarının belirlenmesi ve bu sorunlara karşı alınacak önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1767)

1729.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 19 milletvekilinin, sağlıksız süt tüketiminin engellenmesi, süt üreticilerinin şartlarının iyileştirilmesi ve kayıt dışı süt üretiminin engellenmesi için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1768)

1730.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 24 milletvekilinin, hayvancılık sektöründeki sorunların çözümü suni tohumlama uygulamasının etkin kullanımının sağlanması için gerekli tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1769)

1731.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, işsizliğin nedenlerinin araştırılarak tespit ve yapısal çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1770)

1732.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, genç işsizliğin araştırılması, neden olduğu sorunların tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1771)

1733.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, Zonguldak ilindeki işsizlik sorununun sebepleri ve sonuçlarının tespiti ile bu sorunun çözümüne yönelik alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1772)

1734.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, Zonguldak'ta kaçak maden ocağı işletilmesinin yol açtığı sorunların belirlenmesi ve bu sorunun çözümüne yönelik alınacak önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1773)

1735.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 milletvekilinin, esnafın sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1774)

1736.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 22 milletvekilinin, çocuk işçiliğinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1775)

1737.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 21 milletvekilinin, RTÜK kararlarının eşitlik ve tarafsızlık ilkelerine aykırı olduğu iddialarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1776)

1738.-Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 24 milletvekilinin, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerin yaşadığı sorunların tespit edilerek, çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1777)

1739.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan ve 24 milletvekilinin, emeklilikte yaşa takılanlar olarak ifade edilen vatandaşlarımızın sorunlarının tespiti ve soruna yönelik yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1778)

1740.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 21 milletvekilinin, ambulanslarda gerçekleşen yangınların nedenlerinin araştırılması ve gerekli güvenlik tedbirlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1779)

1741.-Sivas Milletvekili Ulaş Karasu ve 22 milletvekilinin, Türk Hava Yolları ile ilgili son günlerde basına yansıyan iddiaların tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1780)

1742.-Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya ve 20 milletvekilinin, Doğu Karadeniz'deki sel, taşkın, heyelan gibi afet risklerinin tespiti ve bu afetlerin etkilerini en aza indirmek için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1781)

1743.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 23 milletvekilinin, tarım sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1782)

1744.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakıröz ve 27 milletvekilinin, SGK tarafından yersiz ödeme yapıldığı gerekçesiyle borç bildirimini yapılan kişi sayısının tespiti, bu soruna yol açan nedenlerin tespiti ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1783)

1745.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözeği ve 19 milletvekilinin, Aydın Çine başta olmak üzere maden ocaklarının olumsuz etkilerinin tüm yönleriyle araştırılarak slikosiz gibi meslek hastalıklarının önüne geçmek için alınması gerek önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1784)

1746.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki ve 19 milletvekilinin, üç büyükşehir belediye başkanlığına kayyum atanmasının sebep ve sonuçlarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1785)

1747.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 24 milletvekilinin, yol kenarına araç parkı uygulamasının yol açtığı trafik sorunlarının tespiti ile bu parklardan belediyelerin park ücreti almasının yasal zemininin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1786)

1748.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 23 milletvekilinin, Balıkesir ilinde yer alan arkeolojik alanların turizme kazandırılması için gerekenlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1787)

1749.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 24 milletvekilinin, devlet kurumlarında yeni cemaat oluşumu iddialarının araştırılması ve cemaatlerin gelir kaynaklarının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1788)

1750.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 24 milletvekilinin, toplu taşıma araçlarında kullanılan tehlikeli yakıt türlerinin yol açtığı sorunların tespiti ve gerekli güvenlik tedbirlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1789)

1751.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 20 milletvekilinin, basın özgürlüğüne getirildiği iddia edilen kısıtlamaların incelenerek haber alma hakkının ihlalinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1790)

1752.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 2020-2021 eğitim öğretim yılında liselerde öğrenci sayı artışını karşılayabilmek amacıyla alınacak önlemlerin tespiti ve bu soruna karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1791)

1753.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 20 milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların çocuklarının eğitim sürecinde ortaya çıkan sorunların ve bu durumun Türk öğrenci ve velilerin eğitimine olumsuz yansımalarının tespiti ile sorunun çözümüne yönelik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1792)

1754.-Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 21 milletvekilinin, pamuk üreticilerinin yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1793)

1755.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, orman yangınlarındaki artışın sebeplerinin incelenerek bu konuda alınması gereken önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1794)

1756.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, ülkemizde yaşandığı iddia edilen işkence ve kötü muamele iddialarının incelenerek bu suçların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1795)

1757.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, basın-yayın özgürlüğüne getirildiği iddia edilen kısıtlamaların incelenerek haber alma hakkının ihlalinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1796)

1758.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'nun hak ihlallerine ilişkin rolünün değerlendirilmesi ve hak ihlali sorunlarına yönelik alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1797)

1759.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 27 milletvekilinin, artan işsizliğin sebeplerinin araştırılarak etkili ve somut politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1798)

1760.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 milletvekilinin, Atatürk Orman Çiftliği arazisinin kullanımına ilişkin çeşitli hususların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1799)

1761.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 20 milletvekilinin, doğaya ve yaşama dair her geçen gün artan ekolojik tahribatın araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1800)

1762.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Kamu Özel İşbirliği kapsamında gerçekleştirilen projelerin kamu bütçesine çıkaracağı yükler ve muhtemel risklerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1801)

1763.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, üniversitelerden çeşitli sebeplerle kaydı silinmiş öğrencilere yönelik bir öğrenci affı kanunu çıkarılması için gerekenlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1802)

1764.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, kaçak deniz patlıcanı avcılığını önlemek ve deniz patlıcanlarını koruyabilmek için gereken tedbirleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1803)

1765.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, Akdeniz Foku türünün korunması için gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1804)

1766.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, çocuk yaşta veya erken yaşta evliliğin nedenlerinin tespiti ve bu sorunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1805)

1767.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, ülkemizin su politikalarını tespit etmek ve kuraklıkla mücadelede alınacak önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1806)

1768.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, İzmir ilinin tarihi ve doğal zenginliklerinin tüm dünyaya tanıtılması için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1807)

1769.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 19 milletvekilinin, basın başta mali olmak üzere yaşadığı sorunları tüm boyutlarıyla incelemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1808)

1.- (S. Sayısı: 33) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

2.- (S. Sayısı: 29) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

3.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

4.- (S. Sayısı: 23) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

5.- (S. Sayısı: 24) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Transit ve Ulaştırma İşbirliği Anlaşması (Lapis Lazuli Güzergâh Anlaşması)'nın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1195) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

6.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

7.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

8.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

9.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

10.- (S. Sayısı: 32) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

11.- (S. Sayısı: 34) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

12.- (S. Sayısı: 46) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi:08.03.2019) (X)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

13.- (S. Sayısı: 48) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Arasında OECD İstanbul Merkezi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1412) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

14.- (S. Sayısı: 49) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katılımcı BM Kuruluşları Adına Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (BMKP) Arasında İncek/Ankara'daki Diplomatik Yerleşkede BM Binaları İçin Arazi Tahsisi, Tasarımı ve İnşasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1414) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 50) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Filistin-Türkiye Dostluk Hastanesi'nin Gazze'de Ortak İşletilmesi ve Devri ile Filistin Vatandaşlarının Tıpta Uzmanlık Eğitimini Türkiye'de Almasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 51) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1460) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 53) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD) Arasında IFAD Ülke Ofisi-Doğu Avrupa ve Orta Asya Merkezi Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1541) ile Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 59) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1368) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 60) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 61) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 62) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1597) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 63) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim Öğretim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 64) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Arasındaki Ticaretin Geliştirilmesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 65) İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1601) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 66) İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 67) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 71) İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1598) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 77) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1800) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Bölge Ofisi Vasıtasıyla Dünya Sağlık Örgütü Arasında İnsani ve Sağlık Acil Durumlarına Hazırlıklılık DSÖ Coğrafi Ayrık Ofisi'nin İstanbul Türkiye'de Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1803) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 79) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Arjantin Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1804) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 80) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 81) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşme (COTIF) Hakkında Kısmi Revizyonun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 82) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1582) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 83) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 84) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arjantin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1592) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 85) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 87) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çöllerine İlişkin Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çöllerine İlişkin Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 89) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kıgali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

51.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

52.- (S. Sayısı: 97) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

53.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

54.- (S. Sayısı: 99) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin 50 (a) ve 56 ncı Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak 6 Ekim 2016 Tarihinde Montreal'de İmzalanan Protokollerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1945) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

55.- (S. Sayısı: 100) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 19 Eylül 2002 Tarihinde İmzalanmış Sivil Havacılık İşbirliği Anlaşmasını Tadil Etmek Üzere Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1946) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

56.- (S. Sayısı: 101) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

57.- (S. Sayısı: 104) Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ile 85 Milletvekilinin Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2213) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma Tarihi: 07.10.2019) (X)

TBMM Basımevi/2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 105

Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2215) ve Adalet Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2215 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Katılma Yazıları	5
- Genel Gerekçesi	6
- Madde Gerekçeleri	9
• Adalet Komisyonu Raporu	26
• Muhalefet Şerhleri	31
• Teklif Metni	88
• Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	88

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Ali Özkaya</i>	<i>Muhammet Emin Akbaşoğlu</i>	<i>Özlem Zengin</i>
Afyonkarahisar	Çankırı	Tokat
<i>Mehmet Muş</i>	<i>Bülent Turan</i>	<i>Cahit Özkan</i>
İstanbul	Çanakkale	Denizli
<i>Hakan Çavuşoğlu</i>	<i>Ramazan Can</i>	<i>Fatih Şahin</i>
Bursa	Kırıkkale	Ankara
<i>Yusuf Başer</i>	<i>İsmail Bilen</i>	<i>İshak Gazel</i>
Yozgat	Manisa	Kütahya
<i>Yılmaz Tunç</i>	<i>Salih Cora</i>	<i>Mustafa Arslan</i>
Bartın	Trabzon	Tokat
<i>Cengiz Aydoğdu</i>	<i>Fehmi Alpay Özalan</i>	<i>Metin Yavuz</i>
Aksaray	İzmir	Aydın
<i>Serap Yaşar</i>	<i>Ahmet Mücahit Arınç</i>	<i>Ahmet Özdemir</i>
İstanbul	İstanbul	Kahramanmaraş
<i>Yücel Menekşe</i>	<i>Hüseyin Şanverdi</i>	<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i>
Nevşehir	Hatay	Kocaeli
<i>Ahmet Akay</i>	<i>Zeynep Gül Yılmaz</i>	<i>Mehmet Kasım Gülpınar</i>
Şanlıurfa	Mersin	Şanlıurfa
<i>Zehra Taşkesenlioğlu Ban</i>	<i>Tülay Kaynarca</i>	<i>Gülây Samancı</i>
Erzurum	İstanbul	Konya
<i>Derya Bakkak</i>	<i>Adnan Günnar</i>	<i>Sami Çakır</i>
Gaziantep	Trabzon	Kocaeli
<i>Fehmi Kıpçü</i>	<i>Emine Yavuz Gözgeç</i>	<i>Şeyhmus Dinçer</i>
Bolu	Bursa	Mardin
<i>Orhan Yegin</i>	<i>Hasan Çilez</i>	<i>Zafer Işık</i>
Ankara	Amasya	Bursa
<i>Habibe Öçal</i>	<i>İbrahim Yurdunuseven</i>	<i>Ali Şahin</i>
Kahramanmaraş	Afyonkarahisar	Gaziantep
<i>Müslüm Yüksel</i>	<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i>	<i>Kemal Çelik</i>
Gaziantep	Gaziantep	Antalya
<i>Eyüp Özsoy</i>	<i>Halil Özşavlı</i>	<i>Ziver Özdemir</i>
İstanbul	Şanlıurfa	Batman
<i>Mustafa Levent Karahocagil</i>	<i>Emrullah İşler</i>	<i>Cengiz Demirkaya</i>
Amasya	Ankara	Mardin
<i>Arzu Aydın</i>	<i>Halis Dalkılıç</i>	<i>İsmail Kaya</i>
Bolu	İstanbul	Osmaniye

<i>Ahmet Zenbilci</i>	<i>Halil Etyemez</i>	<i>İsmail Emrah Karayel</i>
Adana	Konya	Kayseri
<i>İbrahim Aydın</i>	<i>Selim Yağcı</i>	<i>Tahir Akyürek</i>
Antalya	Bilecik	Konya
<i>Feyzi Berdibek</i>	<i>Yunus Kılıç</i>	<i>Orhan Kırçalı</i>
Bingöl	Kars	Samsun
<i>Mücahit Durmuşoğlu</i>	<i>Zemzem Gülender Açınal</i>	<i>İsmail Güneş</i>
Osmaniye	Şanlıurfa	Uşak
<i>Cemil Yaman</i>		<i>Recep Özel</i>
Kocaeli		Isparta

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

01.10.2019

Ekrem Çelebi

Ağrı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/2215) Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

02.10.2019

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2215)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının geliştirilmesi, hukuki güvenliğin güçlendirilmesi, adalete erişimin kolaylaştırılması, makul sürede yargılanma hakkının gözetilmesi, yargıya güvenin artırılması ve insan odaklı hizmet anlayışının geliştirilmesi günümüzde ana ilke ve değerler olarak kabul edilmektedir. Bu çerçevede Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanarak 30 Mayıs 2019 tarihinde kamuoyuyla paylaşılan Yargı Reformu Strateji Belgesinde de vizyon olarak “güven veren ve erişilebilir bir adalet sistemi” ortaya konulmaktadır. Önümüzdeki beş yıl boyunca söz konusu Belgede belirtilen amaç ve hedefler doğrultusunda faaliyetler yürütülecek ve Belge, bir yol haritası olarak esas alınacaktır.

İfade hürriyeti, kişinin düşünce ve kanaatlerinden dolayı kınanmaması, bunları çeşitli yollarla serbestçe ifade edebilmesi, savunabilmesi ve başkalarına aktarabilmesi anlamına gelen temel insan haklarından biridir. Bu bağlamda, ifade hürriyeti, birçok temel hak ve hürriyetin özü, unsuru ya da parçası olmanın yanında kişisel ve toplumsal gelişmenin de kaynağıdır. Çoğulcu demokratik düzeninin vazgeçilmez gereklerinden olması nedeniyle ifade hürriyeti, birçok uluslararası belgeye konu olmuş ve Anayasamızda güvence altına alınmıştır. Bireylerin şahsiyetini tekâmül ettirmesi ve dolayısıyla demokratik toplumun gelişmesinin temel koşulu olmasına bağlı olarak, ifade özgürlüğü alanını genişletecek ya da bu özgürlüğün güvencelerini artıracak adımların her fırsatta atılması, yargı reformlarının öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır.

Bu bağlamda, ifade özgürlüğü ile doğrudan etkili olan suçlar esas alınmak suretiyle temyiz edilemeyen bazı kararlara karşı temyiz kanun yolunun açılması sağlanarak, farklı uygulamaların önüne geçilmesi ve bu şekilde Ülke genelinde yeknesak bir uygulamaya ulaşılması hedeflenmektedir. Diğer taraftan, haber verme sınırlarını aşmayan veya eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamalarının suç oluşturmayacağı özellikle vurgulanmaktadır. Ayrıca, Anayasa Mahkemesinin iptal kararı doğrultusunda internet erişiminin engellenmesine yönelik tedbir kararlarında kademeli bir uygulama getirilmektedir.

20 Temmuz 2016 tarihinden bu güne kadar uygulanmakta olan istinaf sistemi, hızlı ve etkin bir yargılamanın gerçekleştirilmesini sağlamış ve yargılama sonucunda verilen kararların kesinleşme sürelerini kısaltmıştır. Ayrıca, istinaf sistemiyle hukuki denetim yanında vakia denetimi de yapılabildiğinden, ilk derece mahkemelerince verilen kararlardaki eksikliklerin giderilmesi ve böylelikle daha adil kararların verilebilmesi imkânı getirilmiştir. Bununla birlikte, uygulamadaki tecrübe dikkate alınarak istinaf ceza dairelerinin işleyişini daha etkin hale getirmek amacıyla, hukuka aykırılığın düzeltilerek istinaf başvurusunu esastan reddedebilme ve bozma yetkisi genişletilmekte, daire kararlarına karşı yapılan itirazların etkili bir şekilde incelenebilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, aynı veya farklı bölge idare mahkemesi dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasındaki aykırılık veya uyumsuzlukları giderme görevi, Danıştayın ilgili dava daireleri kurullarına verilerek bu yolun daha etkin bir şekilde işletilmesi sağlanmaktadır.

1950’li yıllardan itibaren, ceza muhakemesinde suç mağdurlarının haklarına da yer verilmesi gerektiği kabul edilmeye başlanmıştır. Günümüzde ise, “sosyal devlet ilkesi” ile uyumlu olarak, suç mağdurlarının daha etkin, kapsamlı, hızlı, güvenli ve az masraflı bir biçimde ek bir korumaya kavuşturulması amacıyla ilave güvenceler geliştirilmiştir. Bu kapsamda özellikle çocuklara karşı işlenen cinsel istismar suçlarında mağdurların soruşturma ve kovuşturma evrelerinde daha fazla örselenmesini önlemek amacıyla ifadelerinin özel ortamlarda alınması sağlanmaktadır.

Ceza yargılamasında koruma tedbirlerinden biri olan tutuklama, kişi özgürlüğüne müdahale teşkil etmesi sebebiyle özgürlük ve güvenlik dengesi bakımından en çok tartışılan kurumlardan birisidir. Tutuklama, yargılama sistemi içinde bir cezalandırma aracı değil, ceza soruşturma ve kovuşturmalarının etkili yürütülebilmesi ve sonuçta adaletin temini için düzenlenmiş bir araç niteliğindedir. Mevzuatımıza göre tutuklama, istisnai ve en son başvurulacak bir tedbir olup, öncelikli olarak değerlendirilecek husus, tutuklama yerine adli kontrol veya diğer koruma tedbirlerinin yeterli olup olmadığıdır. Tutuklama tedbirinin uygulanmasında tartışılacak bir diğer husus ise tutukluluk süresidir. Tutuklulukta geçen sürenin makul olması, hem Anayasamızda hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde vurgulanmış temel bir ilkedir. Bu bağlamda, mevzuatımızda öngörülen azami tutukluluk süresinin soruşturma evresi bakımından bir üst sınıra bağlanması, çocuklar bakımından tutuklama sürelerinin kısaltılması ve böylelikle temel hak ve hürriyetlerin etkin bir şekilde korunması öngörülmektedir.

İyi ve etkin işleyen bir ceza adalet sisteminin oluşturulması hukuk devletinin temel amaçları arasında yer almaktadır. Bu amacın gerçekleştirilmesi bakımından, toplumdaki uyuşmazlıkları en kısa sürede, en az masrafla, en etkili ve en tatminkâr biçimde sonuçlandırmak için alternatif çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi dünya genelinde teşvik edilmekte ve alternatif çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, adil yargılanma hakkı ihlal edilmeksizin basit ve hızlı yargılama usullerinin geliştirilmesi yönünde mevzuat değişiklikleri yapılmaktadır.

Kovuşturmanın mecburiliği ilkesine istisna oluşturan alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri, belirli bir ceza eşiğinin altında kalan suçlarda, mağdurun haklarının korunması ve tatminini sağladığı gibi failin, eyleminin oluşturduğu haksızlık içeriğiyle yüzleşmesine ve bunu telafi etmesine imkân sağlamaktadır. Hızlı ve maliyet-etkin çözümler üreten bu usuller, özellikle ilk kez suç işleyenlere bir şans tanıyarak, failin ceza muhakemesinin erken aşamalarında yeniden sosyalleşmesini kolaylaştırmaktadır. Ayrıca, geleneksel dava yollarına karşı geliştirilen alternatif yöntemler, yargı mercilerinin artan iş yükünün hafifletilmesi amacıyla da hizmet etmekte, daha karmaşık ve ağır suçlar için ihtiyaç duyulan zaman ve mali kaynağa tasarruf sağlamaktadır.

Ceza ve ceza muhakemesi alanında sistem tercihi bulunulması, Devletin ceza siyasetiyle ilgili olup, Anayasanın temel ilkelerine ve ceza hukukunun ana kurallarına bağlı kalmak koşuluyla, soruşturma ve yargılamada uygulanacak yöntemlerin belirlenmesi Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdir yetkisindedir. Anayasa Mahkemesi, 1/10/2009 tarihli ve 2006/106 E., 2009/124 K. sayılı Kararında, yargının işleyişinin etkinleştirilmesi amacıyla başvurulmuş alternatif çözüm yöntemlerinin, uyuşmazlıkların daha kısa sürede ve daha az masrafla sonuçlandırılması, gizliliğin korunması ve mahkemelerdeki iş yükünün hafifletilmesi gibi sağladığı faydalara işaret etmiş, benzer değerlendirmelerin yer aldığı uzlaşmayla ilgili 3/4/2013 tarihli ve 2013/20 E., 2013/50 K. sayılı Kararında ise, alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin kapsamına girecek suçların belirlenmesinin, Anayasal sınırlar içinde kanun koyucunun takdirinde olduğunu belirtmiştir.

Avrupa Konseyi (AK) Bakanlar Komitesinin 16 Eylül 1986 tarihli ve (86) 12 sayılı Tavsiye Kararında, uyuşmazlıkların mahkeme dışı çözümü ve bunun için gerekli usullerin geliştirilmesi teşvik edilmiştir. Mağdurun menfaatlerinin korunması ve ihtiyaçlarının karşılanmasının, ceza adaletinin temel işlevlerinden biri olması gereğine değinilen (85) 11 sayılı Tavsiye Kararında da bu amaçla geliştirilecek tedbirlerin, toplumsal kuralların kuvvetlendirilmesi ve failerin ıslahı gibi ceza hukukunun “tecziye” dışındaki diğer amaçlarına ulaşılmasında yardımcı olacağına vurgu yapılmıştır.

Ceza adalet sisteminin etkin işleyişindeki önem ve katkıları, pek çok başka uluslararası belge, bilimsel araştırma ve raporlarla teyit edilen geleneksel ceza yargılamasına alternatif yöntemler, günümüzde pek çok ülkede kapsamlı biçimde uygulanmaktadır.

“Kovuşturmanın mecburiliği” ilkesini “takdirlik” ilkesiyle yumuşatan “fail-mağdur uzlaştırması”, “önödeme”, “kamu davasının veya duruşmanın açılmasının ertelenmesi” gibi alternatif yöntemler, belirli bir ceza eşiğinin altında bulunan suçları işleyen kişilerin, ceza infaz kurumlarının etkilerinden uzak tutulması, Devletin infaz külfetinden ve mahkemelerin iş yoğunluğundan kurtarılması amaçlarının yanı sıra cezanın genel ve özel önleme amaçlarını da gerçekleştirecek etkili birer ceza politikası aracı olarak uygulanmaktadır.

1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren yeni Türk ceza adalet sisteminin ondört yıllık uygulaması sırasında alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerine ilişkin sistemin aksayan yönleri düzeltilmiştir. Ancak, uygulamadan gelen talep ve öneriler ile günümüz çağdaş ceza adalet sistemlerinin genel yönelimi dikkate alındığında, ceza muhakemesinde yer alan kamu davasının açılmasının ertelenmesi kurumundan beklenen hukukî faydanın sağlamadığı anlaşılmıştır. Bu nedenle, kurumun uygulama alanına ve işleyişine ilişkin düzenleme yapma gereği ortaya çıkmıştır.

Teklifle yapılması öngörülen diğer bir önemli düzenleme ise, basit suçlarda, muhakeme sürecini kısaltacak yeni bir usulün, “seri muhakeme usulü” adıyla ceza adalet sistemimize kazandırılmasıdır. Benzer muhakeme araçları, “kovuşturma mecburiliği” ilkesini benimseyen Almanya ve İtalya ile “takdirlik ilkesi”ni takip eden Fransa başta olmak üzere pek çok Avrupa Konseyi üyesi ülkede uygulanmaktadır. Bu usuller, sadece adalet sistemini zorlayan iş yükü baskısını hafifletme amacına değil, işlenen basit suçlara hızlı ve etkili bir karşılık verilerek, bozulan kamu düzeninin sağlanmasına da hizmet etmektedir.

Ayrıca, belirli bir yaptırım ağırlığına kadar olan suçlar bakımından kovuşturma evresinde duruşma açmaksızın dosya üzerinden yargılamanın tamamlanabilmesine, ancak itiraz üzerine duruşma açmak suretiyle yargılamaya devam edilmesine imkân tanıyan “basit yargılama usulü” adıyla yeni bir usul kabul edilmektedir. Böylelikle, önemli veya daha ağır suçların kovuşturulması için yargılama makamlarına yeterli zaman ve imkân sağlanmakta, suçla etkin mücadele ile birlikte yargılama süreçleriyle ilgili temel hak ve özgürlüklerin korunmasını sağlayan adımlar atılmaktadır.

Günümüzde sosyal, ekonomik ve teknolojik alandaki çok yönlü değişim ve gelişmeler yeni ihtiyaçları doğurduğu gibi karmaşık hukukî ihtilafların ortaya çıkmasına da sebep olmuştur. Bu durum nitelikli ve alanında yetkin hukukçulara olan ihtiyacı daha görünür hale getirmiştir. Bu kapsamda hukuk mesleklerini icra eden kişilerin yetkinliğini artırmak amacıyla ortak bir merkezi sınava tabi tutulmaları öngörülmektedir.

Öte yandan, Türkiye Adalet Akademisinin açılması sebebiyle hâkim adaylığı mülakat kurulu daha geniş tabanlı bir yapıya kavuşturulmaktadır.

Son olarak, avukatların yurtdışında düzenlenen mesleki eğitim, seminer ve toplantılara katılabilmesi, bilgi ve tecrübe paylaşımı yapabilmesi ve uluslararası yargı süreçlerinde etkin yer alabilmesi amacıyla belirli bir kıdeme sahip avukatlara hususi damgalı pasaport alma imkanı getirilmektedir.

Teklifle, Yargı Reformu Strateji Belgesi kapsamında belirlenen amaç ve hedefler doğrultusunda düzenlemeler yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle, baro levhasına kayıtlı ve en az onbeş yıl kıdemi bulunan avukatlara hususi damgalı pasaport verilebilmesi amaçlanmaktadır. Düzenlemeyle, kamu hizmeti ve serbest meslek şeklinde ifa edilen avukatlık mesleği mensuplarının yabancı ülke ve uluslararası adli ve idari mercilerde mesleklerini daha kolay ve hızlı bir şekilde icra edebilmelerine imkân sağlanmaktadır. Onbeş yıllık sürenin hesabında 1136 sayılı Avukatlık Kanununun ilgili hükümleri dikkate alınacaktır. Hususi damgalı pasaportun verilebilmesi için aranan kıdem ve halen baroya kayıtlı olarak fiilen avukatlık yapıyor olma şartlarının yanında talep sahibi hakkında Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan soruşturma veya kovuşturma bulunmaması şartı da aranacaktır.

Madde 2- 21 Temmuz 2016 tarihinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı nedeniyle haklarında idari işlem tesis edilenler ile aynı gerekçeyle haklarında suç soruşturması veya kovuşturması yürütülenlerin pasaportları iptal edilmiş ya da pasaport verilmesi taleplerinin reddedilmesi yönünde işlem tesis edilmiştir.

Haklarındaki idari veya adli işlemler bu kişilerin lehine sonuçlansa dahi başlangıçta konulan pasaportun iptaline ilişkin tedbir halen devam etmekte ve uygulamada bu kişilere pasaport verilememektedir.

Maddeyle, 5682 sayılı Kanunda düzenleme yapmak suretiyle, uygulamada yaşanan bu sorunun giderilmesi amacıyla belirtilen nedenlerden dolayı pasaportları iptal edilenler veya pasaport verilmesi talepleri reddedilenlere belirli koşulların bulunması durumunda İçişleri Bakanlığınca pasaport verilebilmesine imkân tanınmaktadır.

Madde 3- Teklifte getirilen Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavına ilişkin düzenleme kapsamında, maddeyle 1136 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde değişiklik yapılarak avukatlık staj başvurusu yapmak için Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında başarılı olma şartı düzenlenmektedir.

Madde 4- Teklifte getirilen Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavına ilişkin düzenleme kapsamında, maddeyle 1512 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde değişiklik yapılarak noterlik staj başvurusu yapmak için Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında başarılı olma şartı getirilmektedir.

Madde 5- Maddeyle, hukuk alanındaki bilgi ve yetkinliğin ölçülmesini ve artırılmasını sağlamak amacıyla, hâkim adaylığı sınavına girmek ve avukatlık veya noterlik stajına başlamak için Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı veya İdari Yargı Ön Sınavında başarılı olma şartı getirilmektedir. Bu mesleklere ilişkin özel kanunlarda aranan diğer şartlar saklı tutulmaktadır.

İkinci fıkrada, bu sınavlara kimlerin girebileceği düzenlenmektedir. Buna göre, Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavına hukuk fakültesi mezunları ile yabancı bir hukuk fakültesini bitirip denklik belgesi alanlar girebilecektir. Bu sınavda başarılı olanlar avukatlık ve noterlik stajına başlayabileceği gibi adli ve idari yargı hakim adaylığı yazılı yarışma sınavlarına da girebilecektir.

İdari Yargı Ön Sınavına ise, hukuk fakültesi mezunu olmayıp, programlarında hukuk bilgisine yeterince yer veren siyasi bilgiler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında en az dört yıllık yükseköğrenim yapmış veya bunlara denkliği kabul edilmiş yabancı öğretim kurumlarından mezun olanlar girebilecektir. Bu sınavda başarılı olanlar idari yargı hâkim adaylığı yazılı yarışma sınavına girebilecektir. Böylelikle, idari yargı hâkim adaylığı yazılı yarışma sınavına iki ayrı kaynaktan girme imkanı dikkate alınarak her iki kaynak için de bir ön sınavda başarılı olma şartı getirilmiş olmaktadır.

Üçüncü fıkrada, Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında, dördüncü fıkrasında ise İdari Yargı Ön Sınavında soru sorulacak alanlar belirlenmektedir.

Beşinci ve altıncı fıkralarda sınavların ne zaman yapılacağı, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından icra edileceği, çoktan seçmeli ve test şeklinde yapılacağı hükmüne bağlanmaktadır. Yüz puan üzerinden en az yetmiş puan alanların başarılı sayılması öngörülmektedir.

Yedinci fıkrada, sınavların yapılma şekli ile diğer hususların, Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Yükseköğretim Kurulu, Türkiye Barolar Birliği ve Türkiye Noterler Birliğinin görüşü alınarak Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmaktadır.

Son fıkrada ise, hâkimlik, savcılık, avukatlık ve noterlik mesleklerinin bu maddenin uygulanması bakımından hukuk mesleği olarak kabul edileceği düzenlenmektedir.

Madde 6- Maddeyle, Teklifte ihdas edilen Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ve İdari Yargı Ön Sınavının uygulanmaya başlanacağı zamana ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 7- Maddeyle, 2576 sayılı Kanunun 3/C maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Aynı veya farklı bölge idare mahkemesi dairelerince benzer olaylarda verilen kesin nitelikteki kararlar arasındaki aykırılık veya uyumsuzlukları giderme görevi, hâlihazırda Danıştay İçtihatları Birleştirme Kuruluna verilmiştir. Bu Kurul, 2575 sayılı Danıştay Kanununun 18 inci maddesi uyarınca Danıştay Başkanı, Başsavcı, başkanvekilleri, dava daireleri başkanları ve üyelerinden oluşmaktadır. Kurul, geniş katımlı yapısı sebebiyle sık toplanamamakta ve toplandığı zamanlarda Danıştayın diğer kurulları ve dava daireleri çalışmamaktadır. Ayrıca, Kurulun karar vermesi için Kanunda herhangi bir süre de öngörülmemiştir.

Belirtilen nedenlerle söz konusu uyumsuzlukların çözümlenmesi, beklenen süratte gerçekleşmemekte ve Danıştayın diğer kurulları ile dava dairelerinin işleyişinde aksaklıklar ortaya çıkmaktadır.

Maddeyle, aynı veya farklı bölge idare mahkemesi dairelerince benzer olaylarda verilen kesin nitelikteki kararlar arasındaki aykırılık veya uyumsuzluğun giderilmesine ilişkin gerekçeli istemlerin, uyumsuzluğun konusuna göre Danıştay idari veya vergi dava daireleri kurullarınca üç ay içinde karara bağlanacağı hüküm altına alınmaktadır. Aykırılık veya uyumsuzluğun giderilmesine ilişkin olarak verilen kararlar kesin nitelikte olacaktır.

Madde 8- Maddeyle, 2577 sayılı Kanunun 31 inci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle, hukuk yargılamasında uygulanan ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla duruşma icrasına dair hükümlerin idari yargıda da uygulanmasına imkân tanınmaktadır. Düzenlemeyle, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesiyle taahhüt edilen adil yargılanma hakkının sağlanması ve Anayasanın 141 inci maddesinde yargıya verilen görev doğrultusunda davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması amaçlanmaktadır.

Madde 9- Maddeyle, 2802 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde yapılması öngörülen değişiklikle, idari yargı hâkim adaylığına hukuk fakültesi mezunu olmayanlar arasından yapılacak atamalar yönünden, alan ve sayı sınırlaması getirilmektedir. Buna göre, hukuk bilgisine programlarında yeterince yer veren siyaset bilgileri, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarından mezun olanlar, hâkim adaylığına atanabileceklerdir. Ancak bu kişilerden atanmaların sayısı, her dönemde atanacak toplam aday sayısının yüzde yirmisini geçemeyecektir.

Teklifte yer alan Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ve İdari Yargı Ön Sınavına ilişkin düzenleme kapsamında, 2802 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının mülga (e) bendi yeniden düzenlenerek, hâkim adaylığı sınavına girebilmek için ilgisine göre bu sınavların birinden başarılı olma

şartı getirilmektedir. Buna göre, hukuk fakültesi mezunlarının Adli veya İdari Yargı Hâkim Adaylığı Yazılı Yarışma Sınavına girebilmeleri için Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında, hukuk fakültesi mezunu olmayanların İdari Yargı Hâkim Adaylığı Yazılı Yarışma Sınavına girebilmeleri için İdari Yargı Ön Sınavında başarılı olmaları gerekecektir.

Madde 10- Maddeyle, 2802 sayılı Kanunun 9/A maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Mevcut maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, adli yargı hâkim adaylığı yazılı yarışma sınavı alan bilgisi konuları arasına iş hukuku eklenerek, bu alandan da sınavda soru sorulması öngörülmektedir.

Mülâkat Kurulunun üye sayısı beşten yediye çıkarılmaktadır. Bu kapsamda Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreteri ile Türkiye Adalet Akademisi Danışma Kurulundan bir üyenin bu Kurula katılması öngörülmektedir. Böylece farklı kaynaklardan yeni üye alınmak suretiyle, daha geniş katımlı bir yapı oluşturulmaktadır.

Mülâkat Kuruluna Türkiye Adalet Akademisi Danışma Kurulundan katılacak kişinin, sınavın türü dikkate alınarak öncelikle Yargıtay veya Danıştay mensubu üyeler arasından üye tam sayısının salt çoğunluğunun gizli oyuyla belirlenmesi öngörülmektedir. Buna göre, adli yargı sınavında Yargıtay mensubu üyelerden biri, idari yargı sınavında ise Danıştay mensubu üyelerden biri Kurula katılacaktır. Danışma Kurulunda Yargıtay veya Danıştay mensubu bulunmaması halinde, Mülakat Kuruluna katılacak üye, Danışma Kurulu üyesi olan hâkim ve savcılar arasından sınav türüne göre üye tam sayısının salt çoğunluğunun gizli oyuyla yapılan seçimle belirlenecektir. Bu durumda adli yargı sınavında Danışma Kurulunda görev yapan adli yargı hâkim ve savcılar arasından; idari yargı sınavında ise idari yargı hâkimleri arasından seçim yapılacaktır.

Türkiye Adalet Akademisi Danışma Kurulundan katılan üyenin hukuki veya fiili sebeplerle görev yapamaması halinde, bu Kurulda görev yapan hâkim ve savcılar arasından üye tam sayısının salt çoğunluğunun gizli oyuyla seçilen yedek üyenin Mülakat Kuruluna katılması öngörülmektedir.

Madde 11- Maddeyle, hâkim ve savcıların meslek öncesi ve meslek içi eğitimlerini yürütmekle görevli Türkiye Adalet Akademisinin kurulmasına bağlı olarak, 2802 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde uyum düzenlemeleri yapılmaktadır.

Madde 12- Maddeyle, Türkiye Adalet Akademisinde ders verenlere ödenecek ders ücretleri düzenlenmektedir. Maddenin birinci fıkrasında, 34 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 8 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları kapsamında öğretim elemanı olarak Akademiye atanan veya görevlendirilenlerin, fiilen Akademiye görev yapmaları nedeniyle, maaş karşılığı ders yükü haftalık on ders saati olarak belirlenmekte ve bu ders saatini aşan kısım için ders ücreti ödenmesi öngörülmektedir.

Öte yandan, 34 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kurumlarındaki görevleri devam etmekle birlikte, Akademiye belli günlerde ders verenlere, her ders saati için ücret ödenmesi öngörülmektedir. Ancak bu maddenin birinci fıkrası kapsamında olanlara yirmi, ikinci fıkrası kapsamında olanlara otuz ders saatinden fazla ders ücreti ödenmeyecektir.

Dördüncü fıkrada, Akademiye ders verenlerden üniversite öğretim elemanı olmayanlar bakımından birinci derecede olanlar için profesörlere, ikinci derecede olanlar için doçentlere, üç veya daha aşağı derecede olanlar ile kamu görevlisi olmayanlar için öğretim görevlilerine 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre ödenen kadar ders ücreti ödeneceği hükme bağlanmaktadır.

Üniversite öğretim elemanlarının Akademiye ders vermesini sağlamak amacıyla, bu kişilere 2914 sayılı Kanuna göre ödenenin bir kat fazlası ders ücreti ödenmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, beşinci fıkrada yazılı sınav kurullarında görev yapanlara 2914 sayılı Kanun hükümlerine göre ücret ödenmesine dair düzenleme yapılmaktadır.

Madde 13- Maddeyle, 3713 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasına cümle eklenmektedir.

Eleştiri hakkı, kişinin belli bir vakıa hakkındaki düşüncesini açıklama hürriyetinin kullanılmasından ibarettir. Anayasamızda güvence altına alınan ifade özgürlüğünün doğal sonucu olarak, eleştiri hakkının kullanılması suretiyle açıklanan düşünceler suç oluşturmaz.

Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarında da belirtildiği üzere, ağır, sert veya incitici nitelikte de olsa, eleştiri hakkı kullanıldığında kişiye yaptırım uygulanamayacak olması, çoğulcu demokrasilerin vazgeçilmez bir gereğidir. Ancak, hiç kuşku yok ki, ifade özgürlüğü mutlak ve sınırsız değildir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine taraf olan devletlerde kanun koyucu, düşünciyi açıklama özgürlüğünü, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve Sözleşmenin 10 uncu maddesinin ruhuna aykırı olmamak koşuluyla, sınırlandırabilir ve bu suretle belirlenen sınırı aşan açıklamaları suç olarak tanımlayabilir.

Mahkemelerde propaganda suçuyla ilgili olarak verilen kararlar incelendiğinde aynı konuda farklı kararlar verildiği ve uygulama birliği bulunmadığı görülmektedir. Söz konusu farklı uygulamaları gidermek amacıyla yapılması öngörülen düzenlemeyle, haber verme sınırlarını aşmayan veya eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamalarının suç oluşturmayacağı vurgulanmaktadır.

Madde 14- Maddeyle, 4787 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yapılan değişiklikle, uzmanların aile mahkemesi bünyesine atanmaları usulünden vazgeçilerek, adliyelerde kurulacak müdürlükler bünyesine alınması amaçlanmaktadır. Böylelikle, aile mahkemelerinde uzmanlar tarafından verilen hizmetin daha etkin ve hızlı görülmesi, ayrıca bu görevlilerin uzman ihtiyacı olan diğer mahkemelere de hizmet verebilmesi sağlanmaktadır.

Madde 15- Maddeyle, 4787 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yapılan değişikliğe uyum sağlamak amacıyla aynı Kanunun 6 ncı maddesinde de değişiklik yapılmaktadır.

Madde 16- Maddeyle, Türk Ceza Kanununun 75 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle, önodemenin taksitler halinde yerine getirilebilmesine imkan tanınmaktadır. Düzenleme kapsamında failin on gün içinde talepte bulunması ve Cumhuriyet savcısının karar vermesi şartıyla önodeme miktarı birer ay ara ile üç eşit taksitle ödenebilecektir. Böylelikle, önodeme miktarını on gün içinde tek seferde ödeyemeyen faile, taksit imkanı getirilerek ödeme kolaylığı sağlanması ve önodeme kurumunun uygulanabilirliğinin artırılması amaçlanmaktadır. Taksitlerin süresinde ödenmemesi halinde önodemenin gereğinin yerine getirilmediği kabul edilecek ve soruşturmaya devam edilecektir.

Maddenin altıncı fıkrasına yeni bentler eklenerek, önodeme kurumunun kapsamı genişletilmektedir.

Madde 17- Teklifte, Ceza Muhakemesi Kanununun 236 ncı maddesine eklenen beşinci ve altıncı fıkralarla cinsel saldırı ve cinsel istismar suçu mağdurlarının örselenmelerinin engellenmesi ve korunması amacıyla soruşturma ve gerekiyorsa kovuşturma aşamasında ifade ve beyanlarının kayda alınması düzenlenmektedir. Maddeyle, Türk Ceza Kanununun 136 ncı maddesine fıkra eklemek suretiyle, bu kayıtların hukuka aykırı olarak başkalarına verilmesi veya yayılması veyahut başkalarınınca ele geçirilmesi fiilleri sözkonusu suçun nitelikli hali olarak kabul edilmektedir.

Madde 18- Tutuklulukta geçecek süreler, Ceza Muhakemesi Kanununun 102 nci maddesinde açıkça belirlenmiştir. Buna göre, ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işlerde tutukluluk süresi en çok bir yıl olup, zorunlu hallerde gerekçesi gösterilerek altı ay daha uzatılabilmektedir. Ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde, tutukluluk süresi en çok iki yıldır. Bu süre de zorunlu hallerde gerekçesi gösterilerek uzatılabilmektedir.

Ceza Muhakemesi Kanununda azami tutukluluk süreleri öngörölmüş olmasına rağmen soruşturma ve kovuşturma evreleri için bir ayırım yapılmamıştır. Bu sürelerin sadece soruşturma ya da kovuşturma evresinde geçirilmesi mümkündür. Diğer yandan, kamuoyunda kişilerin haklarında iddianame düzenlemeden uzun süre tutuklu kalmaları şikâyet konusu olarak dile getirilmektedir.

Maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanununun 102 nci maddesine eklenen dördüncü fıkrayla, soruşturma evresi için azami tutukluluk süreleri belirlenmektedir. Düzenlemeye göre, tutuklu kalınacak süre, tutuklamaya neden olan suçta göre değişebilmektedir. Soruşturma evresinde geçirilecek tutukluluk süresi, tutuklamaya neden olan suç ağır ceza mahkemesinin görev alanına girmeyen bir suç ise altı ay, ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren bir suç ise bir yıl olacaktır. Yine Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar, Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ve toplu işlenen suçlar bakımından bu süre en çok bir yıl altı ay olacak, gerekçesi gösterilerek altı ay daha uzatılabilecektir. Toplu işlenen suç, Ceza Muhakemesi Kanununun 2 nci maddesindeki tanıma göre belirlenecektir.

Düzenlemede öngörölen süreler, kişilerin zorunlu olarak tutuklu bırakılmaları gereken süreler olmayıp, altı aylık tutukluluk süresi öngörölen halde bu süre dolmadan da her an tutukluluk haline son verilebilecektir. Tutukluluk istisnai ve son çare olarak başvurulabilecek bir koruma tedbiri olduğundan karar verilirken ölçülülük ilkesinin her aşamada dikkate alınması gerekmektedir.

Düzenlemeyle, kişilerin özgürlüklerinin güvence altına alınması, tutuklama sürelerinin soruşturma evresinde ölçüsüz olarak uygulanmasının önüne geçilmesi ve uzun süreli tutuklamalarla soruşturmanın sürüncemede bırakılmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

Maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanununun 102 nci maddesine eklenen beşinci fıkrayla, maddede belirtilen tutukluluk sürelerinin oniki ilâ onbeş yaş aralığındaki çocuklar bakımından yarı oranında, onbeş ilâ onsekiz yaş aralığındaki çocuklar bakımından ise dörtte üç oranında uygulanacağı kabul edilerek, çocuklar lehine bir ayırıma gidilmektedir. Buna göre, çocuklar hakkında normal tutukluluk süreleri ve uzatılmış tutukluluk süreleri, belirtilen oranlarda uygulanabilecektir. Ayrıca, soruşturma evresi bakımından öngörölen tutukluluk süreleri de yine belirtilen oranlarda uygulanabilecektir.

Madde 19- “Kamu davasının mecburiliği” ilkesini “takdirilik ilkesi”yle yumuşatan ve kamu davası açılmasıyla açılmaması arasında temelde kamu yararı bakımından bir değerlendirmeye dayanan “kamu davasının açılmasının ertelenmesi” müessesesi, ceza adaleti sistemimize ilk olarak 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu ile girmiş, bilâhare 5560 sayılı Kanunla Ceza Muhakemesi Kanununa taşınarak uygulama alanı yetişkinleri de içerecek biçimde genişletilmiştir. Bununla birlikte kurumun uygulanmasının, şikâyete tabi ve kanunda öngörölen hapis cezasının üst sınırı bir yıla kadar olan suçlarla sınırlandırılmış olması, bu usulün uygulanmasıyla elde edilmesi umulan hukukî faydaları sınırlamıştır.

Bu kurumdan daha geniş ve etkili biçimde faydalanılabilmesi amacıyla, Ceza Muhakemesi Kanununun 171 inci maddesinde değişikliğe gidilerek, bir yıllık üst sınır, iki yıla çıkarılmakta ve şikâyete tabi olma şartı da kaldırılmaktadır. Böylelikle kapsam genişletilmektedir. Nitekim, 5560 sayılı Kanunun Adalet Komisyonuna sevk edilen metninde, uzlaşmaya tabi suçların yanı sıra, iki yıla kadar hapis cezasını gerektiren suçlar da kapsama dahil edilmiş, ancak Komisyon müzakerelerinde tedrici bir geçişin daha sağlıklı olacağı değerlendirilerek Komisyon Raporundaki ifadelerle kapsam, başlangıçta sınırlı tutulmuştur. Uzlaştırma ve önödeme kapsamına giren suçlar, kamu davasının açılmasının ertelenmesi kurumunun kapsamından hariç tutulmak suretiyle her üç kurumun kendi mecramda amacına uygun olarak uygulanması sağlanmaktadır. Diğer yandan, ikinci fıkrada yer alan 253 üncü

maddenin ondokuzuncu fıkrasının saklı tutulmasına ilişkin hüküm, uzlaştırma sürecinin devam ettiği soruşturmalarda kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilebilecek haller ondokuzuncu fıkrada ayrıntılı olarak düzenlenmiş olup, ayrıca burada atıf yapan hükme gerek kalmadığından, metinden çıkarılmaktadır. Ondokuzuncu fıkra uyarınca kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı verilmesine engel bir hüküm getirilmemektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasının (d) bendi değiştirilerek, bu usulün uygulanmasında aranan “mağdurun zararının giderilmesi” şartı bakımından, zararı tespit yetkisinin Cumhuriyet savcısına aidiyeti açıkça vurgulanarak, uygulamadaki tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu tespit, tarafların beyanı veya sunacakları belgelere, uygun olduğu ölçüde yapılacak araştırmaya ya da nihai olarak gerekmesi halinde bilirkişi incelemesine dayanabilecektir. Cumhuriyet savcısının yapacağı zarar tespiti, zararın varlığına kanaat verici ve basit bir araştırma şeklinde olacak, ancak hukuk hâkiminin yaptığı gibi gerçek zararı tam anlamıyla saptama şeklinde olmayacaktır.

Kişi hakkında yeterli şüphe bulunmaması sebebiyle kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi gereken hallerde bu usul uygulanamayacaktır. Uygulamada, özellikle Türk Ceza Kanununun 191 inci maddesi uyarınca uyuşturucu madde bulunduran veya kullanan kişiler hakkında verilen kamu davasının açılmasının ertelenmesi ile tedavi ve denetimli serbestlik kararlarına karşı açık bir itiraz yolunun öngörülmemesinin doğurduğu sonuçlar da dikkate alınarak, 171 inci madde gereğince verilecek erteleme kararlarına suçtan zarar gören dışında şüphelinin de itiraz edebilmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Maddeye eklenen fıkrayla, kamu davasının açılmasının ertelenmesi usulünün kapsamı dışında tutulan suçlar belirlenmektedir. Nitelikleri dikkate alınarak istisna tutulan bu suçlar bakımından kamu davasının açılmasının ertelenmesi usulü uygulanmayacaktır.

Madde 20- Maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanununun 174 üncü maddesinde değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Ceza muhakemesi hukukuna hakim olan ilkelerden birisi de “kesintisizlik” olup, davanın duruşmaya ara verilmeksizin tek celsede bitirilmesi anlamına gelmektedir. Bunun sağlanabilmesi için Ceza Muhakemesi Kanunu, iddianamede bulunması gereken unsurları ayrıntılarıyla düzenlemiş, iddianamede aranan bu unsurların bulunmaması halinde, mahkemeye iddianameyi iade edebilme imkanı tanımıştır. Bu düzenlemeye rağmen uygulamadan kaynaklanan sorunlar nedeniyle soruşturmalar tam anlamıyla neticelendirilmeden bir kısım eksikliklerle dava açılmaya devam edilmiştir. Buna karşılık, gerekli delillerin soruşturma evresinde toplandığı davalarda ilk celsede duruşmanın bitirilebildiği görülmektedir. Yargılamanın makul bir sürede bitirilebilmesi için mevcut delillerin duruşma başlamadan önce toplanmış olması gerekmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde suçun sübutuna etki edeceği mutlak sayılan mevcut bir delil toplanmadan düzenlenen iddianamenin iadesine karar verileceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu düzenleme uygulamada hâkimler ve savcılar tarafından farklı yorumlanmaktadır. “Mutlak sayılan mevcut bir delil” ibaresi dikkate alındığında mahkemelerin iade yetkisinin çok sınırlı olduğu ve mutlak olmamakla birlikte suçun sübutuna etki edebilecek deliller toplanmadan açılan iddianamelerin iade edilemediği görülmektedir. Yargıtay içtihatları da bu yönde gelişmiştir. Bu itibarla, maddeyle yapılan değişiklikle suçun sübutuna doğrudan etki edecek delillerin toplanması sağlanmaktadır. Suçun sübutuna doğrudan etki edecek delil, olayın oluş şekline göre ceza muhakemesi hukuku çerçevesinde belirlenecektir.

Sadece delil toplanmış olması yeterli olmayıp, bunun öncesinde o soruşturma veya kovuşturmayla devam edilebilmesi için gerekli kovuşturma şartlarının da gerçekleşmesi gerekmektedir. Bu şartlar sağlanmadan dava açılmış olması yargılamayı uzatan nedenlerden birisidir. Bir kamu görevlisi hakkında izin almaksızın soruşturma yapılması veya vergi suçlarında yetkili organın mütalaası alınmadan dava açılması bu tür nedenlerin başında gelmektedir. Yapılan düzenlemeyle, soruşturma veya kovuşturma yapılması izne veya talebe bağlı olan suçlarda izin almaksızın veya talep almaksızın iddianame düzenlenmesi hali, iddianamenin iadesi nedeni olarak kabul edilmektedir.

Maddeyle yapılan diğer bir değişiklikle, bu Teklifte ceza muhakemesi sistemimize girmesi öngörülen seri muhakeme usulünün uygulanmamış olmasının da iddianamenin iadesi nedeni sayılmasıdır. Böylelikle, seri muhakeme usulüne tabi suçlar bakımından bu usul uygulanmadan açılan davalarda iddianamenin iadesi yoluna gidilecektir. Cumhuriyet savcısının iddianamede veya dosya içerisinde yer alan belgelerde seri muhakeme usulüne başvurulduğunu belirtmesi halinde iddianame iade edilemeyecektir.

Madde 21- Maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanununun 234 üncü maddesine fıkra eklenmektedir. Buna göre, soruşturma veya kovuşturma evresinde, dava nakli veya adli tıp işlemleri nedeniyle yerleşim yeri dışında bir yere gitme zorunluluğu doğması halinde mağdurun yapmış olduğu konaklama, iaşe ve ulaşım giderlerinin Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanması imkanı sağlanmaktadır. Düzenlemeyle, mağdurun soruşturma ve kovuşturma nedeniyle maddi olarak bir kayba uğramasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Bu suretle mağdurların adalete daha kolay erişimi sağlanmış olacaktır.

Madde 22- Maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanununun 236 ncı maddesinde düzenleme yapılmaktadır.

Maddeye eklenen dördüncü fıkrayla, Cumhuriyet savcısı veya hâkim tarafından ifade ve beyanının özel ortamda alınması gerektiği ya da şüpheli veya sanık ile yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen çocuk veya mağdurların ifade ve beyanlarının özel ortamda uzmanlar aracılığıyla alınması öngörülmektedir. Düzenlemeyle, çocukların veya mağdurların kendilerini psikolojik olarak güvende hissederek, daha rahat ve doğru ifade verebilmeleri amaçlanmaktadır.

Maddeye eklenen beşinci fıkrayla, Türk Ceza Kanununun 103 üncü maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen suçlardan mağdur olan çocukların beyanlarının, daha fazla örselenmesine engel olmak ve maddi gerçeğin ortaya çıkarılmasını sağlamak amacıyla bunlara hizmet veren merkezlerde Cumhuriyet savcısının nezaretinde uzmanlar aracılığıyla alınması sağlanmaktadır. Böylelikle suçun unsurlarının tespiti için çocuklara yöneltilen doğru sorular, Cumhuriyet savcısı tarafından uzmanlara iletilecek ve bu uzmanlar çocukla iletişime geçecektir. Böylelikle çocukların beyanının alınması sırasında uzmanın yer alması ve çocuklara uzman kişinin sorular yöneltilmesi, süreci kolaylaştıracak ve çocukların olaydan dolayı yaşadığı travmatik etkileri en aza indirecektir.

Mağdurun beyanının cinsel suç soruşturmasında en önemli delillerden olduğu dikkate alındığında, daha fazla örselenmeyi engellemek amacıyla birden fazla beyan alınmasının önlenmesi ve beyanının doğruluğunun takdiri açısından önem teşkil etmesi nedeniyle hâkim ve savcıların mağdurun beyanı sırasındaki durumunu gözlemlemesi için beyan ve görüntülerin kayda alınması öngörülmektedir. Düzenlemeyle, mağdurun çocuk olması durumunda ses ve görüntülerin kayda alınmasına yönelik Ceza Muhakemesi Kanununun 52 nci maddesinin üçüncü fıkrasındaki zorunluluk hükmü ile uyum sağlanmaktadır.

Maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından çocuk mağdurun kovuşturma evresinde beyanının alınması veya başkaca bir işlem yapılmasında zorunluluk bulunması halinde ise bu işlem, mahkeme veya görevlendireceği naip hâkim tarafından bu merkezlerde uzmanlar aracılığıyla yerine getirilecektir. Yargı çevresi ve mülki sınırlara bakılmaksızın, mağdur çocuklar en yakın merkezlere götürülmek

suretiyle bu fıkıradaki belirtilen işlemler yerine getirilecektir. Böylelikle, belirtilen suçlardan mağdur olan çocukların adli işlemlerinin bu merkezlerin dışında yapılmasının önüne geçilerek mağdur çocukların suç sonrasında yapılan işlemler nedeniyle daha fazla örselenmesi engellenecektir.

Maddeye eklenen altıncı fıkrayla, Türk Ceza Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen suçlardan mağdur olanların soruşturma evresindeki beyanlarının tespiti bakımından da maddenin beşinci fıkrasındaki hükmün uygulanması sağlanmaktadır. Altıncı fıkrayla yapılan düzenlemenin beşinci fıkrada yapılan düzenlemeden farkı, bu hükümlerin yetişkinler hakkında soruşturma evresinde uygulanabilecek olması ve bu kişilerin beyan ve görüntülerinin kayda alınmasında rızalarının aranacak olmasıdır. Diğer usulî hükümler bakımından bir fark bulunmamaktadır.

Maddeye eklenen yedinci fıkraya göre, maddenin beşinci ve altıncı fıkraları kapsamında kayda alınan beyan ve görüntüler dava dosyasında saklanacak ve gizliliği için gerekli tedbirler alınacaktır. Bu kayıtlara ancak yargılama sùjeleri ulaşabilecektir. Bu kapsamda mağdur ve sanıkların da iddia ve savunma hakkı çerçevesinde bu kayıtları alabilmeleri söz konusu olabilecektir. Bu kişilerin söz konusu kayıtları hukuka aykırı olarak başkalarına vermeleri veya yaymaları durumunda Türk Ceza Kanununun 136 ncı maddesinde düzenlenen suç oluşacaktır. Yine hukuken ulaşmaları mümkün olmayan kişilerin, bu kayıtları ele geçirmeleri veya yaymaları durumunda da aynı suç oluşacaktır. Teklifte, ayrıca Türk Ceza Kanununun 136 ncı maddesine bir cümle ilave edilmekte ve belirtilen fiiller anılan suçun nitelikli hali olarak düzenlenmektedir.

Ayrıca, maddeyle 236 ncı maddenin üçüncü fıkrasının son cümlesi yürürlükten kaldırılmaktadır. Böylelikle, mahkemelerde çalışan uzmanların aynı adliyede Cumhuriyet başsavcılığı veya diğer mahkemelerde görevlendirilmeleri nedeniyle ortaya çıkan bilirkişilik sorunu çözüme kavuşacak ve adliye çalışanları olan uzmanlar tüm adliyeye hizmet sunacaktır. Uzman bulunmadığı takdirde 3/11/2016 tarihli ve 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

Madde 23- Maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanununun mülga 250 ncı maddesi yeniden düzenlenmekte ve seri muhakeme usulünün sisteme dahil edilmesi öngörülmektedir.

Seri muhakeme usulü, şüphelinin daha az bir yaptırım beklentisiyle bu usulün uygulanmasını kabul etmesi üzerine başlamaktadır. Bu usul, bir tarafta şüpheli diğer tarafta savcılık ile hüküm ve denetim makamı olarak mahkemenin bulunduğu bir süreci ifade etmektedir. Kıta Avrupası hukuk sistemi içinde Fransa, İtalya, Almanya ve Romanya gibi ülkelerde modellenen bu yeni usul, şüphelinin usulün uygulanmasını kabul etmesine hukukî sonuç bağlamaktadır. Belirli bir önem derecesinin altındaki suçlarda muhakeme sürecinin formalitelerden arındırılmasını ve kısaltılmasını, işlenen suçlara kısa süre içinde etkili ve orantılı bir karşılık verilerek bozulan kamu düzeninin yeniden sağlanmasını amaçlamaktadır.

Kanunda öngörülen hapis cezasının alt ve üst sınırları yüksek olmayan suçlarla ilgili yapılan yargılamaların sonucunda, olayın özelliklerine göre alt sınırdan uzaklaşarak ceza tayinini haklı gösteren nedenler bulunmadıkça, alt sınırdan ceza tayinine gidilmekte, kurulan hükümler, hükmün açıklanmasının geri bırakılması, hapis cezasının ertelenmesi veya seçenek yaptırımlara çevrilmesi kapsamında kalmaktadır.

Suç şüphesi altında bulunan kişiler, soruşturma sürecinde susma, herhangi bir açıklamada bulunmama hakkına sahip olduğu gibi sorumluluğu kabul hakkına da sahip bulunmaktadır. İkinci seçeneğin söz konusu olduğu her durumda, suçun niteliği ve cezasının ağırlığına veya geleneksel muhakeme yollarının kullanılmasında hukukî ve sosyal bir yarar bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, bütün ceza davalarının mahkemeye taşınmasının adil ve hakkaniyetli olmadığı açıktır. Ağır iş yükü altında bulunan ceza adalet sistemlerinin bu tür vahamet arz etmeyen basit suçlarda muhakeme sürecini basitleştirecek adımlar atması Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin tavsiye kararlarına da konu olmuştur.

1960'lı ve 1970'li yıllardaki köklü değişikliklerle "maslahata uygunluk" ilkesinden daha geniş bir biçimde istifade edilmeye başlanan Alman hukukunda, günümüzde Alman Ceza Usul Kanununun 257c maddesinde yer alan şekliyle "mahkeme ve muhakeme stüjeleri arasında anlaşma" adı altında, sanığın suçu kabul etmesi durumunda uygulanan bir muhakeme usulü bulunmaktadır. Kıta Avrupası hukuk sisteminde yer alan İtalya ve Fransa'da da bu kurum bulunmaktadır. Söz konusu kurumun, "suçluluğun ön kabulü üzerine duruşma" ismiyle Ceza Usul Kanununun 495-7 ilâ 495-16 maddeleri arasında yer aldığı Fransa'da, soruşturma konusu eylemi gerçekleştirdiğini ve usulün uygulanmasını kabul eden şüpheli çoğunlukla aynı gün içinde mahkemeye sevk edilmekte ve geleneksel bir yargılama yapılması durumunda alması muhtemel asgari cezaya oranla daha düşük bir yaptırımla karşılaşmaktadır. Söz konusu usul, Fransa'da, beş yıla kadar hapis cezası gerektiren suçlar bakımından uygulanabilmektedir.

Maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanununun mülga 250 nci maddesi yeniden düzenlenerek, benzer bir muhakeme usulüne ceza adalet sistemimizde de yer verilmesi öngörülmektedir. Maddenin birinci fıkrasında seri muhakeme usulüne başvurulabilecek suçlar katalog şeklinde belirlenmektedir. Soruşturma evresi sonunda bu suçlarla ilgili olarak Cumhuriyet savcısı tarafından kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilmediği takdirde seri muhakeme usulü uygulanacaktır.

Öncelikle, Cumhuriyet savcısı veya Cumhuriyet savcısının talimatı üzerine kolluk görevlileri tarafından şüpheliye seri muhakeme usulü hakkında bilgi verilecek ve bu şekilde şüphelinin usul hakkında aydınlatılması sağlanacaktır. Bunun üzerine Cumhuriyet savcısı tarafından müdafii huzurunda şüpheliye usulün uygulanması teklif edilecek ve şüpheli bu usulün uygulanmasını kabul ederse usul uygulanabilecektir. Teklif sırasında müdafinin hazır bulunması, bu usulün uygulanabilmesi için olması gereken zorunlu koşullardandır.

Seri muhakeme usulünde uygulanacak yaptırım Cumhuriyet savcısı tarafından belirlenecektir. Cumhuriyet savcısı, Türk Ceza Kanununun 61 inci maddesinin -diğer fıkralarını dikkate almaksızın- sadece birinci fıkrasına göre suçun kanuni tanımında öngörülen alt ve üst sınırlar arasında bir yaptırım belirleyebilecektir. Belirlediği bu yaptırımdan yarı oranında indirim yaparak sonuç cezayı belirleyecektir. Bunun dışında faile bir ceza önerisinde bulunulması mümkün olmayıp, bu yaptırımlar üzerinden başkaca bir indirim veya artırım yapılması da söz konusu olmayacaktır. Koşullarının bulunması halinde şüpheli hakkında belirlenen yaptırımın seçenek yaptırımlara çevrilmesi veya ertelenmesi ya da hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesi de mümkün olabilecektir. Bu yetki de yine Cumhuriyet savcısı tarafından kullanılacaktır.

Söz konusu usule başvurulması, geleneksel muhakeme sürecini kısaltmak ve basitleştirmekle birlikte, soruşturmanın başında kolluk görevlileri marifetiyle delil toplanması keyfiyetini ve hâkimin dosyadaki hukuki kabulün maddî hakikate uygunluğunu kontrol etme görevini ortadan kaldırmamaktadır. Bu usulün herhangi bir nedenle uygulanamaması durumunda soruşturmaya geri dönülecek olması sebebiyle delillerin toplanması önem taşımaktadır.

Seri muhakeme usulünün uygulanması durumunda öngörülen yaptırımın kanuni sonucu olarak güvenlik tedbirlerine ilişkin hükümlerin uygulanması gerektiği durumlarda, söz konusu güvenlik tedbirleri de uygulanabilecektir. Böylelikle örneğin, seri muhakeme usulünün uygulandığı bir suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın Türk Ceza Kanununun 54 üncü veya 55 inci maddesi gereğince müsadere edilmesine herhangi bir engel bulunmamaktadır. Keza, bu usulün uygulandığı ve hapis cezasına mahkûm edilen fail hakkında Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde yer alan belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılmaya ilişkin güvenlik tedbirlerinin uygulanmasında da bir tereddüt olmayacaktır.

Seri muhakeme usulünün uygulanması Cumhuriyet savcısı tarafından görevli mahkemeden talep edilecektir.

Seri muhakeme usulünde savcının talebi üzerine mahkeme tarafından hüküm kurulacaktır. Usulün uygulanmasında bir denetim ve neticesinde hüküm makamı olan hâkimin görevi, gerek kabulün ve gerekse hukukî vasıflandırmanın dosyaya yansıyan olaya uygunluğunu denetlemek olacaktır. Bununla birlikte hâkimin, maddî gerçeğin araştırılması amacıyla soruşturmanın genişletilmesi, yeni delillerin toplanması, tanık dinlenmesi gibi yetkileri bulunmamakta olup, maddî hakikatin ortaya çıkarılabilmesini teminen böyle bir araştırma yapılmasına ihtiyaç duyduğu takdirde usulün uygulanmasına ilişkin talebi reddetmesi gerekmektedir. Buna ilave olarak hakim, Cumhuriyet savcısının suçla ilişkin hukukî vasıflandırmasıyla bağlı olmayıp, farklı bir sonuca ulaşması halinde de talebi reddedebilecektir. Hakim, kabulün olaya uygunluğunu takdir sınırı bu şekilde belirlenmiş olup, talebi reddetmemesi halinde talepte belirtilen yaptırım doğrultusunda hüküm kurması gerekmektedir. Hakim, yaptırım değiştirme yetkisi bulunmamaktadır.

Geleneksel muhakemeye nazaran bu usulün farkının ortaya konulabilmesi amacıyla, inceleme ve hüküm sürecinin başlangıcı, kamu davası açan iddianame gibi bir belgeye değil, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısının yazılı talebine bağlanmıştır. Hakim faili dinleyecek, bu çerçevede usule uygun olduğu ölçüde duruşmayla ilgili diğer usul hükümlerini kıyasen uygulayabilecek; ancak, duruşmanın ertelenmesi ya da delil araştırması sonucunu doğurabilecek bir tercihte bulunamayacaktır. Şüphelinin mahkemede dinlenilmesi müdafii huzurunda olacaktır.

Hakimin, koşulların gerçekleşmediği kanaatiyle usulün uygulanmasına ilişkin talebi reddetmesi veya usulün failden kaynaklanan nedenlerle uygulanamaması durumunda, failin bu usulün uygulanması amacıyla yaptığı açıklamaların, daha sonra yürütülecek soruşturma ve kovuşturmalarda delil olarak kullanılmayacağı esası da benimsenmektedir. Böylelikle, adli sistemden ılımlı bir karşılık beklentisiyle usulün uygulanmasını kabul edecek failin teşviki amaçlanmaktadır.

Suçun iştirak halinde işlenmesi durumunda faillerden birinin bu usulün uygulanmasını kabul etmemesi halinde seri muhakeme usulü diğer failer hakkında da uygulanmayacaktır.

Düzenlemeyle, seri muhakeme usulünün yaş küçüklüğü, akıl hastalığı ile sağır ve dilsizlik hallerinde uygulanmayacağı kabul edilmektedir.

Ayrıca, resmî mercilere beyan edilmiş olup da soruşturma dosyasında yer alan adreste bulunmama veya yurt dışında olma ya da başka bir nedenle şüpheliye ulaşılamaması halinde seri muhakeme usulü uygulanmayacaktır. Aynı düzenleme uzlaştırmaya ilişkin 253 üncü maddenin altıncı fıkrasında da mevcuttur. Bu hüküm, şüpheli bakımından seri muhakeme usulü için de kabul edilerek, uzlaştırmadaki uygulama esas alınmaktadır. Bu düzenleme ayrıca iddianamenin iadesi bakımından da önem taşımaktadır. 174 üncü maddede, uzlaştırma usulü uygulanmaksızın iddianamenin düzenlenmiş olması, bir iade nedeni olarak kabul edilmiştir. Teklifte 174 üncü maddeye seri muhakeme usulü de dahil edilerek uzlaştırmadaki usulle uyum sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu usulle ilgili verilen kararlar hakkında itiraz kanun yoluna başvurulabileceği kabul edilmektedir.

Madde 24- Maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanununun mülga 251 inci maddesi yeniden düzenlenmekte ve basit yargılama usulünün sisteme dahil edilmesi öngörülmektedir.

Ceza yargılaması sistemimizde tek bir yargılama usulü öngörülmüş olup, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektiren suçlar bakımından uygulanan yargılama usulü ile bir ay hapis cezası öngörülen suçlar için uygulanan yargılama usulü aynıdır. Başka bir ifadeyle, basit suçlarla ağır suçlar arasında bir

ayrım yapılmadan, duruşma açmak suretiyle aynı yargılama usulünün tüm prosedürlerinin uygulanması kabul edilmiştir. Bu durum, ağır suçların yargılanmasına daha az vakit ve emek ayrılmasına sebebiyet vermektedir.

Mukayeseli hukukta, suçların önem derecesi, olayların karmaşık olup olmaması, çözümünde hukuki ve olgusal herhangi bir sorunla karşılaşılması, tanık dinlemenin zorunlu olup olmaması gibi hususlar nazara alınarak farklı yargılama usullerine ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

Farklı yargılama usullerinin benimsenmesinin kabul edilebilir olduğuna dair Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından verilen kararlar bulunmaktadır.

Artan iş yükü karşısında ceza yargılaması sistemimizde değişiklik yapılarak bazı suçlar yönünden alternatif yargılama usullerinin getirilmesi bir zorunluluk haline gelmiştir. Alternatif yargılama usullerinin getirilmesinin, yargılamayı hızlandıracağı, yargının iş yükünü hafifleteceği ve kaynakların verimli kullanılmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Maddede yapılan düzenlemeyle, "Basit yargılama usulü" adı altında yeni bir yargılama usulü getirilmektedir. Maddenin birinci fıkrasıyla, asliye ceza mahkemelerinin görev alanına giren ve adli para cezasını ve/veya üst sınırı iki yıl veya daha az süreli hapis cezasını gerektiren suçlara ilişkin yargılamaların basit yargılama usulüne göre yapılabileceği kabul edilmektedir.

Basit yargılama usulünün uygulanmasına karar verildiği takdirde mahkemece sanık, mağdur ve şikâyetçiye iddianame tebliğ edilecek ve tebligatta, duruşma yapılmaksızın hüküm verileceği ayrıca belirtilecektir. Bununla birlikte yazılı beyan ve savunmalarını bildirmeleri için de onbeş günlük süre verilecektir. Mahkemenin bu süreçte toplanması gereken delilleri de ilgili kurum ve kuruluşlardan talep ederek dosyayı tekemmül ettirmesi gerekmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla sanık, mağdur ve şikâyetçiye beyanda bulunmaları için tanınan onbeş günlük süre dolduktan sonra, taraflar beyanda bulunmamış olsalar dahi duruşma yapılmaksızın ve Cumhuriyet savcısının görüşü alınmaksızın mahkemece 223 üncü maddede belirtilen kararlardan birine hükmedilebileceği düzenlenmektedir. Mahkumiyet kararı verilmesi halinde ise, Türk Ceza Kanununun 61 inci maddesi hükümleri dikkate alınarak belirlenecek olan ceza üzerinden dörtte bir oranında indirim yapılarak sonuç cezanın belirleneceği kabul edilmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasıyla, basit yargılama usulünün uygulandığı durumlarda da koşulları bulunması halinde; mahkemece, kısa süreli hapis cezasının seçenek yaptırımlara çevrilebilmesine veya hapis cezasının ertelenebilmesine ya da sanık tarafından yazılı olarak karşı çıkılmaması kaydıyla hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilmesine imkan sağlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasıyla, basit yargılama usulü ile yapılan yargılama neticesinde verilecek olan hükümde itiraz usulü ile itirazın sonuçlarının belirtilmesinin zorunlu olduğu düzenlenmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasıyla, mahkemenin, basit yargılama usulünün uygulanmasına karar vermesinden itibaren hüküm verinceye kadar yargılamanın her aşamasında bu usulün yeterli olmadığına ve genel hükümlere göre yargılamanın devam etmesi gerektiğine kanaat getirmesi halinde, herhangi bir talep olmaksızın, resen duruşma açmak suretiyle genel hükümlere göre yargılamaya devam edebileceği düzenlenmektedir.

Maddenin yedinci fıkrasıyla, yaş küçüklüğü, akıl hastalığı, sağır ve dilsizlik halleri ile soruşturma veya kovuşturma yapılması izne ya da talebe bağlı olan suçlar hakkında faillerin özel durumları sebebiyle elde edilen delillerin duruşmada tartışılmasının ve taraf beyanlarının bizzat hâkim tarafından alınmasının gerekli olması sebebiyle basit yargılama usulünün uygulanmayacağı düzenlenmektedir.

Maddenin sekizinci fıkrasıyla, uygulamada yaşanabilecek sorunların önüne geçmek amacıyla basit yargılama usulü kapsamına giren bir suçun, kapsama girmeyen başka bir suçla birlikte işlenmesi halinde bu usulün uygulanmayacağı düzenlenmektedir.

Madde 25- Maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanununun mülga 252 nci maddesi yeniden düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, basit yargılama usulü uygulanmak suretiyle verilen kararların itiraza tabi kararlardan olduğu ve süresi içinde itiraz edilmeyen kararların da kesinleşeceği düzenlenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, basit yargılama usulü sonucu verilen kararlara itiraz edilmesi halinde hükmü veren mahkemece altıncı fıkrada belirtilen şekli şartlar hariç itiraz üzerinde herhangi bir değerlendirme yapılmaksızın duruşma açılarak genel hükümlere göre yargılamaya devam edileceği düzenlenmektedir. Ancak, itiraz üzerine genel hükümlere göre duruşma açıldığında taraflara çıkarılacak davetiyede, duruşmaya katılmamaları halinde yargılamaya devam olunarak yokluklarında 223 üncü madde uyarınca hüküm kurulabileceği hususu yazılacaktır. Duruşmadan önce itirazdan vazgeçilmesi halinde ise basit yargılama usulü sonucu verilen karara itiraz edilmemiş sayılacaktır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, basit yargılama usulü uygulanarak verilen hükümlere itiraz edilmesi üzerine, mahkemenin itirazdan önce verdiği kararla bağlı olmaksızın genel hükümlere göre karar verebileceği hükmü bağlanmaktadır. Buna göre mahkeme, sanık hakkında daha hafif ceza verebileceği gibi daha ağır ceza da verebilecek ve 251 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yapılan dörtte bir oranındaki indirimi uygulamayacaktır. Ancak, itirazın mağdur, müşteki veya Cumhuriyet savcısı tarafından yapıldığı hallerde dörtte bir oranındaki bu indirim korunacaktır. Böylelikle, basit yargılama usulünden umulan faydanın gerçekleşmesi öngörülmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, itiraz üzerine genel hükümlere göre yapılan yargılama neticesinde verilen hükmün sanık lehine olması hâlinde, lehe olan bu hususların itiraz etmemiş olan diğer sanıklara da uygulanma olanağı varsa bu sanıkların da itiraz etmiş gibi verilen kararlardan yararlanabileceği düzenlenmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasında, itiraz üzerine genel hükümlere göre yapılan yargılama neticesinde verilen hükümlere karşı genel hükümlere göre kanun yoluna başvurulabileceği düzenlenmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında, birinci fıkradaki itirazın, süresinde yapılmadığı veya kanun yoluna başvuru hakkı bulunmayan kişiler tarafından yapıldığı mahkemesince değerlendirildiğinde, dosyanın, 268 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca itirazı incelemeye yetkili olan mercie gönderileceği ve merciin işin esasına girmeksizin sadece bu sebepler yönünden incelemesini yaparak kararını gereği için mahkemesine göndereceği düzenlenmektedir.

Madde 26- Maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanununun 253 üncü maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

Düzenlemeyle, uygulamadan gelen talep ve öneriler ile günümüz çağdaş ceza adalet sistemlerinin genel yönelimi dikkate alınarak uzlaştırma kapsamındaki suç listesi genişletilmektedir. Kapsamın genişletilmesiyle, şüphelilerin doğrudan kamu davası ve cezai yaptırımlar yerine, ceza muhakemesinin onarıcı adalete dayanan kurumlarıyla karşılaşmaları amaçlanmaktadır. Böylelikle, suçun işlenmesiyle bozulan toplumsal düzen, taraflar arasında sağlanan barış yoluyla yeniden tesis edilmektedir. Ayrıca, uyuşmazlıkların alternatif usuller uygulanarak mağdur odaklı bir yaklaşımla giderilmesi, geleneksel muhakeme yoluna nazaran yargı sistemini rahatlatan ekonomik faydalar da sağlamaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında öngörülen değişikliklerle, uzlaştırma kapsamına giren bir suçun, bu kapsama girmeyen başka bir suçla birlikte “aynı mağdura karşı” işlenmiş olması hâlinde uzlaştırma

hükümlerinin uygulanmayacağı kabul edilmektedir. Böylelikle farklı mağdurlara karşı işlenen suçlar bakımından bu kısıtlama kaldırılmakta ve uzlaştırma kapsamında olması halinde diğer mağdurların şüpheliyle uzlaşabilmelerine imkân tanınmaktadır.

Maddenin onikinci fıkrasında yapılan değişiklikle, uzlaştırma işlemlerinin sonuçlandırılması için öngörülen uzatma süresi artırılmaktadır.

Madde 27- Maddeyle, bölge adliye mahkemesi ceza dairelerince hukuka aykırılığın düzeltilerek istinaf başvurusunun esastan reddine ya da ilk derece mahkemesi kararının bozularak mahkemesine gönderilmesine karar verilebileceği hallerde ilave yapılmak suretiyle, istinaf kanun yolunun daha etkin hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Ceza Muhakemesi Kanununun 280 inci maddesinin birinci fıkrasına eklenen yeni (c) bendiyle, bölge adliye mahkemesi ceza dairesinin duruşma açmaksızın esastan ret kararı verebileceği kararların kapsamı genişletilmektedir. Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerince duruşma açılmaksızın, cezayı kaldıran veya cezada indirim yapılmasını gerektiren şahsî sebeplere ya da şahsî cezasızlık sebeplerine bağlı olarak daha az ceza verilmesini veya ceza verilmesine yer olmadığına karar verilmesini gerektiren hallerde, hukuka aykırılığın düzeltilerek istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilebilecektir. Düzenlemeyle, bölge adliye mahkemesi ceza dairesinin bu bent hükümlerine göre karar verebileceği hallerin başka bir araştırmaya gerek olmayan hallerle sınırlı olması gerekmektedir. Karar verebilmek için, niteliği ne olursa olsun, bir delilin araştırılması veya toplanması gerekiyorsa artık dosyada duruşma açmaksızın karar verilemeyecektir. Ancak, dosyada bulunan bir belgenin sadece aslının getirilecek olması, nüfus ve sabika kaydının temini dosya üzerinden karar verilmesine engel olmayacaktır. Etkin pişmanlık hükümleri de bu bent kapsamına girmektedir.

Ceza Muhakemesi Kanununun 280 inci maddesinin birinci fıkrasına eklenen yeni (f) bendiyle, bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin bozma yetkisine yenisi eklenmektedir. İzin, talep veya karar gibi soruşturma veya kovuşturma şartının gerçekleşmemesi yahut ceza ilişkisini sona erdiren önödeme ve uzlaştırma usulünün uygulanmaması ya da davanın ilk derece mahkemesinde görülmekte olan bir dava ile birlikte yürütülmesinin zorunlu olması hallerinde derece hukuka aykırılığın giderilmesi amacıyla hükmün bozularak ilk derece mahkemesine gönderilmesine imkân tanınmaktadır. Davaların birlikte yürütülmesinin zorunlu olmasından amaç, bir dosyada verilecek kararın diğer dosyadaki kararı da etkileyecek olmasıdır.

Madde 28- Ceza Muhakemesi Kanununun 282 nci maddesinde, duruşma açıldığında, maddede sayılan istisnalar dışında bu Kanunun duruşma hazırlığı, duruşma ve karara ilişkin hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasına eklenen (f) bendiyle, istinaf aşamasında uygulanması kabul edilen istisnai hükümlerin kapsamı genişletilmektedir. Düzenlemeyle, sanık, müdafii, katılan ve vekili davetiye tebliğine rağmen duruşmaya gelmezse, sanığın sorgu tutanakları anlatılmak suretiyle duruşmanın sürdürülerek, yokluklarında davanın bitirilebilmesine imkân sağlanmaktadır. Ancak, sanık hakkında verilecek ceza, ilk derece mahkemesinin verdiği cezadan daha ağır ise, her hâlde sanığın dinlenilmesi gerekecektir.

Öte yandan, yapılan değişiklik, Kanunun 195 inci maddesinin bir istisnasını oluşturmayacağından, şartlarının bulunması halinde 195 inci madde hükümleri bu bent hükmüne bağlı olmaksızın uygulanabilecektir.

Bu bent hükmünün uygulanabilmesi için çıkarılacak davetiyede gelinmediği takdirde yargılamanın yoklukta yapılacağı ve hüküm verileceği yazılacaktır.

Madde 29- Ceza Muhakemesi Kanununun 286 ncı maddesinin birinci fıkrasında, bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin bozma dışında kalan kararlarının temyiz edilebileceği belirtilmekle birlikte ikinci fıkrasında bozma kararlarına ek olarak temyiz edilemeyecek kararları sayılmıştır.

Maddeyle, söz konusu 286 ncı maddeye yeni bir fıkra eklemek suretiyle, temyiz edilebilecek kararların kapsamı genişletilmektedir. Düzenlemeye göre, fıkra belirtilen suçlarla ilgili olarak bölge adliye mahkemesi ceza daireleri tarafından verilen kararlar, ikinci fıkradaki kesinlik sınırları içinde kalsa bile temyiz edilebilecektir. Üçüncü fıkra hükmü, ikinci fıkrada belirtilen kesinlik sınırının istisnasını oluşturmaktadır.

Belirtilen suçlarla ilgili olarak temyiz edilemeyen kararlara karşı temyiz kanun yolu açılarak, farklı uygulamaların önüne geçilmesi ve Ülke genelinde yeknesak bir uygulamaya ulaşılması hedeflenmektedir. Temyiz kanun yolu açılan suçlar belirlenirken, ifade özgürlüğü ile doğrudan etkili olan suçlar esas alınmıştır. Düzenlemeyle, hak ihlallerinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 30- Ceza Muhakemesi Kanununun 308/A maddesine göre, bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kesin nitelikteki kararlarına karşı bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığı tarafından yapılan itirazlar, ilgili ceza dairesi tarafından incelenmekte ve itiraz yerinde görülürse karar düzeltilmekte, aksi halde itiraz reddedilmektedir. Dairenin bu kararları kesin niteliktedir.

Değişiklikle, bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kesin nitelikteki kararlarına karşı yapılan itirazların öncelikle kararı veren ceza dairesi tarafından incelenmesi, dairenin itirazı yerinde görürse kararını düzeltmesi, yerinde görmez ise itirazın ceza daireleri başkanlar kurulu tarafından incelenmesi için bu kurula gönderilmesi sağlanmaktadır. Düzenlemeyle, kurula gönderilen itiraz dosyası hakkında, kararına itiraz edilen dairenin başkanı veya görevlendireceği üye tarafından kurula sunulmak üzere bir rapor hazırlanması da öngörülmektedir. Dairenin itirazı yerinde görmemesi üzerine başkanlar kurulunun itiraz hakkında vereceği kararlar ise kesin nitelikte olacaktır. Böylelikle, olağanüstü bir kanun yolu olan bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığının itirazının incelenmesi bakımından etkili bir yöntem getirilmiş olacaktır.

Madde 31- Maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanununa geçici bir madde eklemek suretiyle, uygulamada sorun yaşamamak ve hak ihlallerine neden olmamak amacıyla bu Kanunla getirilen bazı hükümlerin geçiş hükümleri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (a) bendiyle, Teklifte 102 nci maddede yapılan soruşturma evresinde geçirilecek azami tutukluluk sürelerine ilişkin düzenlemelerin, bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren üç ay sonra uygulanacağı hüküm altına alınmaktadır. Böylelikle, halen yürütülmekte olan soruşturmalarda salt Teklifte getirilen sürenin dolmuş olması sebebiyle derhal tahliyenin neden olabileceği sorunların önlenmesi amaçlanmaktadır. Cumhuriyet savcısı, dosya kapsamı, tutuklama şartları ve tutuklulukta geçirilen süreleri dikkate alarak tutukluluğun devam edip etmeyeceği konusundaki değerlendirmesini yapacak ve en geç üç ay içinde soruşturmayı tamamlayamazsa şüphelinin tahliyesi gündeme gelecektir.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendiyle, Teklifte 236 ncı maddeye eklenen dördüncü fıkra uyarınca adliyeler bünyesinde kurulacak adli görüşme odaları ile beşinci fıkra uyarınca hastaneler bünyesinde veya uygun yerlerde kurulacak çocuk izlem merkezlerinin Ülke genelinde tümüyle faaliyete geçeceği tarih belirlenmektedir. Merkezlerin kurulması bakımından personel, teçhizat ve alt yapıya ilişkin bir takım hazırlıklar yapılması gerekeğinden bu merkezlerin Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki bir tarihte faaliyete geçmesi öngörülmektedir. Maddeye göre bu merkezler, en geç 1/9/2020 tarihine kadar faaliyete geçirilecek ve merkezlerin faaliyete geçeceği tarihe kadar mevcut uygulamaya devam

olunacaktır. 1/9/2020 tarihine kadar çocuk izlem merkezleri ile adli görüşme odalarının bulunduğu yerlerde cinsel suç mağduru çocukların veya Cumhuriyet savcısı veya hâkim tarafından ifade ve beyanın özel ortamda alınması gerektiği ya da şüpheli veya sanık ile yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen çocuk veya mağdurların ifade ve beyanları bu yerlerde alınmaya devam olunacak, bulunmadığı yerlerde ise genel hükümlere göre bu işlemler yerine getirilecektir. 1/9/2020 tarihinden sonra ise söz konusu yeni düzenlemelere göre işlem yapılması zorunlu olacaktır.

Maddenin birinci fıkrasının (c) bendiyle, Ceza Muhakemesi Kanununun 250, 251 ve 252 nci maddelerinde ilk defa düzenlenen yargılama usullerine ilişkin hükümlerle ilgili olarak uygulamacı hakim ve savcılarının eğitimlerinin tamamlanabilmesine imkan tanımak amacıyla söz konusu hükümlerin uygulama tarihi altı ay sonraya bırakılmaktadır. Aynı süre içinde 250 nci maddeye göre çıkarılması öngörülen yönetmeliğin de hazırlanması gerekmektedir. Diğer yandan, bu usullerin uygulanmaya başlandığı tarihten önce genel hükümlere göre kovuşturulmasına başlanarak duruşma açılan veya karar verilen dosyaların yine genel hükümlere göre sonuçlandırılması gerekmektedir. Tüketilmiş evreler bakımından bu usullerin uygulanması söz konusu olmayacaktır. Bu nedenle belirtilen hususa ilişkin geçici bir düzenleme yapılmamıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (d) bendiyle, Teklifle 286 ncı maddeye eklenen üçüncü fıkrada kapsamındaki suçlarla ilgili olarak daha önce bölge adliye mahkemeleri ceza dairesince verilen kesin nitelikteki kararlar bakımından da temyiz kanun yolu açılmaktadır. Böylelikle, üçüncü fıkrada kapsamındaki suçlarla ilgili olarak verilen kesin nitelikteki kararlara karşı onbeş gün içinde bölge adliye mahkemesi ceza dairesine verilecek dilekçe ile temyiz kanun yoluna başvurulabilmesine imkan tanınmaktadır. Temyiz dilekçesinin ilk derece mahkemesine verilmesi durumunda mahkemece dosya temyiz işlemlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla bölge adliye mahkemesi ceza dairesine gönderilecektir. Üçüncü fıkrada olup da kesin nitelikte olmayan ve ilgilileri tarafından süresinde temyiz edilmeyen kararlar bakımından ise ikinci bir temyiz hakkı verilmemektedir.

İnfaz aşamasında bulunan kararlar bakımından bu bent uyarınca temyiz kanun yoluna başvurulduğu takdirde, 5275 sayılı Kanunun 98 inci maddesine göre ilk derece mahkemesince infazın devam edip etmeyeceğine ilişkin bir karar verilmesi gerekmekte olup, hükümlülerin doğrudan tahliye olma imkanı bulunmamaktadır. Düzenlemeye göre cezası infaz edilmekte olan hükümlülerin, 100 üncü madde uyarınca tutukluluğunun devam edip etmeyeceği hususunda hükmü veren ilk derece mahkemesince bir değerlendirme yapılması, koşulları bulunması halinde tutukluluğun devamına karar verilmesi gerekmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (e) bendiyle, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bölge adliye mahkemelerince verilmiş olup da bölge adliye mahkemeleri Cumhuriyet başsavcılıklarınca itiraz yoluna başvuruyla reddedilmiş olan itirazlar hakkında bu Kanunla itiraza ilişkin olarak getirilen usul hükümleri uygulanmayacaktır. Ancak, itiraz edilmiş ve incelenmesine devam olunan itirazlar hakkında bu Kanunla getirilen usul uygulanmak suretiyle itiraz hakkında karar verilebilecektir.

Maddenin birinci fıkrasının (f) bendiyle, aile mahkemeleri ile çocuk ve çocuk ağır ceza mahkemelerinde görev yapan psikolog, pedagog ve sosyal çalışmacılara ilişkin düzenlemelerin, bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren altı ay sonra uygulanacağı düzenlenmektedir. Bu süre içinde adliye bünyesinde görev yapacak diğer uzmanlara ilişkin kadroların da ihdas edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 32- İnfazın ertelenmesine ilişkin düzenlemeler, 5275 sayılı Kanunun 16 ilâ 19 uncu maddeleri arasında yer almaktadır. Yapılan düzenlemeyle, infazın ertelenmesine ilişkin nedenler arasında yeni bir neden eklenmektedir. Buna göre, Ceza Muhakemesi Kanununun 280 inci maddesinin üçüncü fıkrası ve 306 ncı maddesinin uygulanma olanağının bulunduğu hallerde de infazın ertelenmesine veya durdurulmasına karar verilebilecektir.

İstinaf veya temyiz incelemesi sonucunda verilen kararın sanık lehine olması durumunda ve bu hususun istinaf veya temyiz isteminde bulunmamış veya kanunlardaki kesinlik sınırı nedeniyle bulunamamış diğer sanıklara da uygulanma olanağı varsa istemde bulunmayan sanıkların da bu kararlardan yararlanması söz konusudur. Ancak, mahkeme içtihatlarına göre sirayet olarak kabul edilen bu durumun gerçekleşmesine kadar hakkında verilen karar kesinleşen kişinin cezası infaz edilmekte ve sirayetin etkisinden tam olarak faydalanamamaktadır. Bu nedenle söz konusu durumun önüne geçebilmek için infazın durdurulması veya ertelenmesine imkan tanınmaktadır. Söz konusu karar, ilk derece mahkemesince verilecektir. İlk derece mahkemesi ve bölge adliye mahkemesi ceza dairesi kararı ile temyiz dilekçesi birlikte ele alınarak, sirayetin uygulanma olanağının bulunup bulunmadığı değerlendirilecektir. Sirayetin uygulanma olanağının bulunmadığı hallerde infazın ertelenmesi veya durdurulmasına ilişkin talepler reddedilecektir.

İnfazın durdurulması veya infazın ertelenmesi kararı verilmeden önce Cumhuriyet savcısı ve hükümlünün görüşlerini yazılı olarak bildirmesinin istenebilmesi hüküm altına alınmaktadır. Ayrıca karar, duruşma açılmaksızın verilecek ve bu karara karşı itiraz yoluna gidilebilecektir. Bunun yanında erteleme veya durdurma talebinin kabulü, 5275 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde olduğu gibi güvence gösterilmesine veya diğer bir şarta bağlanabilecektir.

Madde 33- Maddeyle, Çocuk Koruma Kanununun 19 uncu maddesine fıkra eklenmektedir.

6/12/2006 tarihli ve 5560 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunla yapılan düzenlemeyle kamu davasının açılmasının ertelenmesi müessesesinin Çocuk Koruma Kanunundan Ceza Muhakemesi Kanununa taşınması sonucu, erteleme süresi dışında çocuklar bakımından öngörülen bir ayrıcalık kalmamıştır. Eklenen fıkrayla, kanun maddesinde öngörülen hapis cezasının üst sınırı beş yılı geçmeyen suçlardan dolayı kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilebileceği düzenlenerek, Teklifle Ceza Muhakemesi Kanununun 171 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle yetişkinler bakımından öngörülen iki yıllık sınır, onbeş yaşını doldurmamış suçta sürüklenen çocuklar bakımından daha da genişletilmektedir.

Madde 34- Maddeyle, Çocuk Koruma Kanununun 32 nci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. 4787 sayılı Kanunda olduğu gibi Çocuk Koruma Kanununun 33 üncü maddesinde değişiklik yapılarak uzmanların mahkemeler bünyesine atanma usulünden vazgeçilerek, bu hizmetlerin daha iyi verilebilmesi için adliyelerde kurulacak müdürlüklere atanması sağlandığından, bu düzenlemeye uyum amacıyla değişiklik yapılmaktadır.

Madde 35- Maddeyle, Çocuk Koruma Kanununun 33 üncü maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle uzmanların mahkemeler bünyesine atanma usulünden vazgeçilerek, bu hizmetlerin daha iyi verilebilmesi için adliyelerde kurulacak müdürlüklere atanmasına imkan tanınmaktadır.

Madde 36- 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan suçlarla ilgili olarak bir suç soruşturması ve kovuşturması kapsamında hâkim veya mahkeme tarafından ikinci fıkra uyarınca erişimin engellenmesi kararı verilebilir. Birinci fıkrada yer alan suçları oluşturan yayınların içerik veya yer sağlayıcısının yurt dışında bulunması ya da içerik veya yer sağlayıcısı yurt içinde bulunsan bile çocukların cinsel istismarı (madde 103, birinci fıkra) müstehcenlik (madde 226) ve fuhuş (madde 227) suçlarıyla ilgili olarak suç soruşturma ve kovuşturması olmasa bile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı tarafından dördüncü fıkra uyarınca erişimin engellenmesi kararı verilebilmektedir. Ayrıca, 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç)

bendinde tanımlanan kurum ve kuruluşların, kendi görev alanına giren suçların internet ortamında işlendiğini tespit etmeleri hâlinde, bu yayınlarla ilgili olarak erişimin engellenmesi kararı alabilmeleri ve aldıkları kararları uygulanmak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna göndermeleri hali öndördüncü fıkrada düzenlenmektedir.

Cumhuriyet savcısı tarafından kovuşturma yapılmasına yer olmadığına karar verilmesi durumunda yapılacak işlemler maddenin yedinci fıkrasında, beraat kararı verilmesi halinde yapılacak işlemler ise maddenin sekizinci fıkrasında düzenlenmiştir.

Başkan tarafından erişimin engellenmesi kararı verilebilmesine yönelik hüküm, somut norm denetimi kapsamında müstehcenlik suçu bakımından erişimin kademeli olarak engellenip engellenmeyeceğine ilişkin herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiş olması nedeniyle itiraz konusu kurulla idareye kapsam ve sınırları belirsiz şekilde erişimin engellenmesi yetkisi tanınmış olması, kuralın anlaşılır, açık ve net olma zorunluluğunu karşılamaması nedenleriyle Anayasa Mahkemesinin 15/11/2017 tarihli ve 2015/76 esas sayılı kararıyla iptal edilmiştir.

Maddeye yapılan değişiklikle, 8 inci maddenin ikinci, dördüncü ve öndördüncü fıkraları kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararlarının, öncelikle ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL, vb. şeklinde) içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verilebilmesi sağlanmakta ancak, teknik olarak ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenmesi yapılamadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla ihlalin önlenemediği durumlarda, internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesi şeklinde karar verilebileceği düzenlenmektedir. Böylelikle erişimin engellenmesinin kademeli olarak gerçekleştirilmesi sağlanarak tedbirin ölçülü olarak uygulanması amaçlanmaktadır.

Maddenin yedinci ve sekizinci fıkralarında yapılan değişiklikle, kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar veya beraat kararı üzerine erişimin engellenmesi kararının kendiliğinden hükümsüz kaldığı hallerde karara konu internet adresinin Kuruma bildirileceği düzenlenmektedir. Böylelikle uygulamada yaşanan sorunların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 37- Maddeyle, kanunlarda yer alan bazı hükümler yürürlükten kaldırılmaktadır.

2576 sayılı Kanunun 3/B maddesinde, bölge idare mahkemesi başkanlarının, bu görevlerinin yanı sıra dairelerden birine başkanlık etme ve adalet komisyonu başkanlığı görevleri bulunduğu düzenlenmiştir. Bu durum mahkeme başkanları yönünden ciddi bir iş yükü doğurmaktadır. Bölge idare mahkemesi başkanlarının dairelerden birine başkanlık etme görevini düzenleyen hüküm yürürlükten kaldırılmaktadır.

Uzmanların doğrudan çocuk mahkemeleri bünyesine atanması usulünden vazgeçilerek, bu hizmetlerin daha iyi verilebilmesi için adliyelerde kurulacak müdürlüklere atanmasına yönelik düzenlemelerle uyum sağlanması amacıyla Çocuk Koruma Kanununun 39 uncu maddesinde yer alan ilgili ibare madde metninden çıkarılmaktadır.

Maddeyle ayrıca Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 12, 13 ve 17 nci maddelerinde uyum düzenlemeleri yapılmaktadır.

Madde 38- Yürürlük maddesidir.

Madde 39- Yürütme maddesidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

8/10/2019

Esas No: 2/2215

Karar No: 6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin; Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2215)” 1/10/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza ve tali komisyon olarak da İçişleri Komisyonuna havale edilmiştir. Teklif, Adalet Komisyonu Başkanı Kastamonu Milletvekili Hakkı Köylü başkanlığında, Komisyonumuzun 2/10/2019 ve 7/10/2019 tarihli toplantılarında Teklif sahipleri ile Adalet Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Yargıtay, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Danıştay, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Türkiye Barolar Birliği ile Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Muharrem Özen ve İstanbul Şehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mahmut Koca'nın katılımlarıyla görüşülmüştür.

Görüşmelerin tamamı tutanağa bağlanmıştır. İctüzüğün 45'inci maddesi uyarınca Genel Kurul çalışmalarında Komisyonumuzu temsil etmek üzere İstanbul Milletvekili Abdullah Güler, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya, Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ile Yozgat Milletvekili Yusuf Başer özel sözcü seçilmişlerdir.

Müzakereler esnasında Teklife ilişkin genel olarak aşağıdaki eleştiriler dile getirilmiştir:

Teklifin gerekçesinde vurgulanan bağımsız ve tarafsız yargının tesisi, yargıya güvenin artırılması, hak ve özgürlüklerin korunması noktasında bir reforma ihtiyaç olduğu aşikârdır. Ancak gerçek anlamda bir reformdan bahsedebilmek; öncelikle kuvvetler ayrılığı, bağımsız ve tarafsız yargı, hak ve özgürlüklerin korunmasına ilişkin temel düzenlemelerin yer aldığı Anayasa'da yapılacak değişiklik ile mümkün olabilecektir. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun yapısında değişiklik öngörmeyen, hâkim ve savcılar mesleki açıdan güçlendirerek bağımsız ve tarafsız bir şekilde görevlerini yapabilmelerini sağlayacak olan coğrafi teminat sistemini içermeyen düzenlemenin reform olarak nitelendirilmesi mümkün değildir.

Anayasanın 23'üncü maddesinde vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabileceği açıkça düzenlenmesine rağmen beraat veya takipsizlik almış ya da cezası tümüyle infaz edilenlere pasaportların iadesini İçişleri Bakanlığının takdirine bırakan düzenleme Anayasaya aykırıdır. Öte yandan propaganda suçu ile ilgili olarak haber verme sınırlarını aşmayan ve eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamalarının suç sayılmayacağına ilişkin düzenleme de zaten Anayasa ile güvence altına alınmış, bir hukuka uygunluk nedeni olduğu ve de Türk Ceza Kanununun 218 ve 301'inci maddelerinde aynı ifadeler yer aldığından, aynı ifadenin başka bir kanuna eklenmesi bugüne kadar bu tür düşünce açıklamalarının suç sayıldığının göstergesi olup, uygulamadaki sorunları giderme bakımından başkaca bir anlam ifade etmeyecektir. Uygulamadaki problemlerin asıl kaynağı mevzuat değil hukuk zihniyetindeki sorunlar ve mevzuatın gerektiği gibi adil uygulanmamasıdır.

Suçta konu fiil ve cezası dikkate alındığında, “Silâhli örgüt” başlıklı Türk Ceza Kanununun 314’üncü maddesi temyiz yasağı kapsamında çıkarılırken “Suç işlemek amacıyla örgüt kurma” başlıklı Türk Ceza Kanununun 220’nci maddesinin düzenlemeye dâhil edilmemesi daha hafif suç işleyenler bakımından eşitlik ilkesine aykırı neticeler doğuracaktır; evleviyetle düzenlemede yer verilmelidir.

Tutuklulukla ilgili olarak, uzun tutukluluk süreleri ve kanun yolunda tutuklu geçen sürelerle ilişkin uygulamadaki önemli problemlere dair Teklifte bir düzenlemeye yer verilmemesi ciddi bir eksiklikler ve günümüz teknolojik imkânları da dikkate alındığında soruşturma aşaması için belirlenen tutukluluk süreleri çok uzundur; kısaltılmalıdır.

Hukuk fakülteleri, hukuk kariyerinin yapıldığı değil hukuk eğitiminin verildiği yerler olup hukuk mesleklerine giriş sınavına ilişkin getirilen hüküm derhâl uygulanmalıdır.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ile İdari Yargı Ön Sınavında alan bilgilerinin ölçüleceği dersler sayma usulüyle belirlenirken sosyal güvenlik hukuku, insan hakları hukuku gibi birçok dersin eksikliği göze çarpmaktadır. Diğer yandan seçilen yöntem nedeniyle, yapılacak sınavların değişen koşullara yitirilmesi her defasında kanun değişikliğine gidilmesini gerektirecektir.

Seri muhakeme usulüyle getirilen düzenlemeyle sanığın ikrarına dayalı olarak hüküm kurulması, ceza muhakemesi bakımından asıl amacın maddi hakikate ulaşmak olduğu hakikati karşısında sakıncalı bir yöntemdir. İkrar, çoğu zaman suçun üstlenilmesine neden olabilir. Dolayısıyla mahiyeti itibarıyla hassas davranılması gereken bir süreçtir. İddia makamı olan Cumhuriyet savcılarının hüküm kurma ve yaptırım uygulama yetkileriyle donatılması resen araştırma ilkesinin geçerli olduğu ceza yargılaması sistemini bozacaktır.

Teklifin lehinde ise genel itibarıyla aşağıdaki görüşler ifade edilmiştir:

Getirilen düzenleme, vizyon olarak “güven veren ve erişilebilir bir adalet sistemi”ni ortaya koyan Yargı Reformu Strateji belgesinde ifade edilen amaç ve hedefleri gerçekleştirmeye yönelik; yargının tüm tarafları ve sivil toplum örgütleriyle uzun süreli ve detaylı çalışmalar neticesinde ortaya çıkmış, kapsamlı bir reformun ilk adımını teşkil etmektedir. Çocuk izleme merkezleri ve adli görüşme odalarının kanuni dayanağının oluşturulması, istismar suçlarında mağdurların ifadelerinin Cumhuriyet savcısının nezaretinde uzmanlar aracılığıyla alınması, yerleşim yeri dışında bir yere gitme zorunluluğu doğması hâlinde mağdurun giderlerin Devlet tarafından karşılanması gibi mağdur haklarını güçlendiren; soruşturma aşamasında tutukluluk sürelerinin indirilmesi, ifade özgürlüğünün güçlendirilmesi amacıyla bazı suçlar bakımından istinaf kanun yolundan sonra temyiz kanun yolunun açılması gibi kişi hak ve hürriyetlerine; cezada alternatif uyumsuzluk çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi amacıyla önödeme, uzlaşma ve kamu davasının açılmasının ertelenmesi kurumlarının kapsamını genişleten ve seri muhakeme ve basit yargılama usulü adı altında iki yeni usule ilişkin hükümler içeren bir düzenlemedir.

Anayasada güvence altına alınan ifade özgürlüğü bağlamında eleştiri sınırları içerisinde kalan düşünce açıklamalarının suç oluşturmayaçağında şüphe bulunmamaktadır. Ancak bilhassa propaganda suçu ile ilgili olarak uygulamada farklı kararlar verildiği görülmektedir. Bu nedenle Avrupa Birliği müzakere süreci de dikkate alınarak haber verme sınırlarını aşmayan veya eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamalarının suç oluşturmayaçağına vurgu yapmak amacıyla ifade özgürlüğünün güvencesini artıracak bir düzenlemeye gidilmektedir.

Hâkimlik adaylığı sınavına girmek ve avukatlık veya noterlik stajına başlamak için hukuk mesleklerine giriş sınavının getirilmesi, bu alanlardaki hukukçuların kalitesini artıracak; on beş yıl kıdemi bulunan avukatlara yeşil pasaport alabilmelerine imkân tanınması ise avukatların uluslar arası yargı süreçlerine ve bilimsel toplantılara katılabilmesine olanak sağlayacak esasen gecikmiş olumlu düzenlemelerdir.

Olağanüstü hal döneminde, sonradan kanunlaşan kanun hükmünde kararname düzenlemelerine istinaden terör örgütlerine üyeliği, iltisakı veya irtibatı nedeniyle haklarında idari işlem tesis edilenler ya da suç soruşturması/kovuşturması yürütülenlerin pasaportları iptal edilmiştir ve haklarındaki işlemler lehlerine sonuçlansa dahi bu kişilere pasaport verilememektedir. Haklarındaki idari veya adli işlemler lehine sonuçlananlara pasaportlarının verilebilmesi yine bir kanun değişikliği ile mümkündür. Teklifte belli koşullar altında bu durumda bulunanlara pasaport verilebilmesine olanak tanınmaktadır. Düzenleme özü itibarıyla, özgürlük alanını genişleten nitelikte bir düzenlemedir. Diğer yandan haklarında mahkûmiyet kararı verilmemiş olsa da idari işlem tesis edilenlerin varlığı ve sonradan ortaya çıkabilecek yeni durumlar da dikkate alındığında zaten Pasaport Kanununun 22’nci maddesinde de yer alan İçişleri Bakanlığına araştırma yetkisinin verilmesi yerinde ve gereklidir.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavına ilişkin hükümlerin, idari istikrar ve hukuki güven ilkeleri çerçevesinde derhâl uygulanmasının uygulamada ortaya çıkarabileceği sorunlar dikkate alınarak maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yükseköğretim kurumlarına kayıt yaptıranlar hakkında uygulanacağı düzenlenmiştir.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ve İdari Yargı Ön Sınavında ilgililerin hangi alanlardan bilgilerinin ölçüleceğine ilişkin seçilen yöntem, hâkimlik ve savcılık sınavlarıyla benzerdir. Soru sorulacak alanların net olması amacıyla bilgileri ölçülecek alanlara sayma usulüyle düzenlemede yer verilmiştir.

Seri muhakeme usulü, diğer ülkelerin hukuk sistemlerinde de bulunan, ikrara değer veren bir modeldir. Ancak öncesinde Cumhuriyet savcısı veya talimatı üzerine kolluk görevlileri tarafından şüpheli usul hakkında bilgilendirilecek; usulün uygulanması ise ancak müdafii huzurunda teklif edilebilecektir. Diğer yandan getirilen usul, delil toplanması zorunluluğunu da ortadan kaldırmamaktadır. Soruşturma aşaması neticesinde yeterli delil elde edildiği takdirde işleyecek bir usuldür, aksi durumda zaten takipsizlik kararı verilecektir. Nihayetinde hüküm, gerek kabulün, gerekse de vasıflandırmanın uygunluğunu denetleyecek olan mahkeme tarafından tesis edilecektir ve verilen kararlara ilişkin itiraz yolu açıktır. Dolayısıyla düzenleme, şüpheli bakımından gerekli koruyucu mekanizmaları içeren, yargının daha önemli ve karmaşık işlere daha fazla zaman ayırmasını sağlayacak, adalete erişimi hızlandıracak nitelikte olumlu bir düzenlemedir.

Komisyonumuzda yapılan çalışmalar sonunda maddeler üzerindeki değişiklikler ve kabuller aşağıdaki şekildedir.

Teklifin çerçeve 1 ila 4’üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 5’inci maddesi, Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ile İdari Yargı Ön Sınavında sorulacak asgari soru sayısının yüz olarak belirlenmesi, soruların kaç şıklı olacağına ise Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı ile yapılacak protokole bırakılması amacıyla verilen önerenin kabul edilmesi neticesinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 6 ila 15’inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Teklifin 16’ncı maddesi, failin on gün içinde talep etmesi hâlinde önödemenin taksitler hâlinde yerine getirilebilmesinde Cumhuriyet savcısına tanınan takdir hakkının kaldırılması amacıyla “verilebilir” ibaresinin “verilir” şeklinde değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Teklifin 17 ila 29’uncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 30’uncu maddesiyle Ceza Muhakemesi Kanununun 308/A maddesinde değişiklik yapmak suretiyle, bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığı tarafından kesin nitelikteki kararlara karşı yapılan itirazların inceleme usulü yeniden belirlenmektedir. Buna göre, ceza daireleri mümkün olan en kısa sürede itirazları inceleyecek ve yerinde görürse kararını düzelterek, itirazları yerinde görmezse dosyayı itirazı incelemek üzere ceza daireleri başkanlar kuruluna gönderecektir. 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun

35'inci maddesi gereğince ceza daireleri başkanlar kurulu tüm başkanların ve bölge adliye mahkemesi başkanının eksiksiz katılımıyla toplanmakta ve salt çoğunlukla karar verebilmektedir. Özellikle Ankara ve İstanbul gibi büyük şehirlerdeki bölge adliye mahkemelerinde bulunan ceza dairelerinin sayısının çokluğu dikkate alındığında başkanlar kurulunun aynı anda her zaman toplanmasının güçlük doğurabileceği değerlendirilmektedir. Bu nedenle dörtten fazla ceza dairesi olan bölge adliye mahkemelerinde Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından daire başkanları arasından belirlenen ve dört üyeden oluşan başkanlar kurulunun bu incelemeyi yapması hükme bağlanmaktadır. Bölge adliye mahkemesi başkanı aynı zamanda 5235 sayılı Kanunun 34'üncü maddesi gereğince bu kurula başkanlık edecektir. Diğer yandan, itirazları incelemek üzere görev yapacak başkanlar kurulunun bu maddeye ilişkin çalışma usul ve esasları, Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenecektir.

Teklifin çerçeve 30'uncu maddesi, yukarıdaki gerekçeyle verilen önerenin kabul edilmesi neticesinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 31'inci maddesiyle Ceza Muhakemesi Kanununa eklenen geçici 5'inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde, 250'nci maddede düzenlenen seri muhakeme usulü ile 251 ve 252'nci maddelerde düzenlenen basit yargılama usulüne ilişkin hükümlerin, gerekli eğitimlerin verilebilmesi amacıyla geçici maddenin yayımlandığı tarihten itibaren altı ay sonra uygulanacağı düzenlenmektedir. Söz konusu usullerin en kısa sürede uygulanabilmesi amacıyla bentte yer alan altı aylık süre, 1/1/2020 tarihine çekilmektedir.

1/1/2020 tarihi itibarıyla söz konusu usuller uygulanmaya başlandığında, kovuşturma evresine geçilerek duruşma günü verilen dosyalar olacağı gibi duruşma açılan veya hüküm verilmek suretiyle istinaf veya temyiz aşamasında olan dosyalar da olacaktır. Bu durumda genel hükümlere göre kovuşturma evresine başlanan dosyaların yine genel hükümlere göre sonuçlandırılması gerekmektedir. Tüketilmiş evreler bakımından bu usullerin uygulanması söz konusu olmayacaktır. Bu nedenle, uygulayıcı hâkim ve savcılarının tereddüt yaşamamaları amacıyla belirtilen hususa ilişkin geçici bir düzenleme yapmak suretiyle, seri muhakeme usulü ile basit yargılama usulünün uygulanmaya başlandığı tarih itibarıyla kovuşturma evresine geçilmiş, hükme bağlanmış olmakla istinaf veya temyiz aşamasına geçmiş ya da kesinleşmiş dosyalarda bu usullerin uygulanmayacağı açıkça düzenlenmektedir.

Diğer yandan, Teklifte önödeme, uzlaştırma ve kamu davasının açılmasının ertelenmesi müesseselerinin kapsamı genişletildiğinden, yürütülmekte olan kovuşturmalar ile infaz edilmekte olan hükümler bakımından geçiş hükümleri düzenlenmesi amacıyla maddeye yeni bir bent eklenmesi için bu önerge hazırlanmıştır. Buna göre söz konusu bentte yer alan hükümler uyarınca işlem yapılacak olup, dosyalar bu gerekçeyle iade edilemeyeceği gibi bozma kararı da verilemeyecektir.

Teklifin çerçeve 31'inci maddesi, yukarıdaki gerekçeyle verilen önerenin kabul edilmesi neticesinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 32 ila 37'nci maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 38 ve 39'uncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Teklif oy çokluğu ile kabul edilmiş, maddeleri redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere yüksek Başkanlığımıza saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Hakkı Köylü</i>	<i>Yılmaz Tunç</i>	<i>Gülşay Samancı</i>
Kastamonu	Bartın	Konya

Kâtip <i>Belgin Uygur</i> Balıkesir	Üye <i>Ayhan Erel</i> Aksaray (Son toplantıya katılmadı, muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Abdullah Koç</i> Ağrı (Muhalefet şerhimiz var)
Üye <i>Hasan Subaşı</i> Antalya (Son toplantıya katılmadı, muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Rafet Zeybek</i> Antalya (Muhalefet şerhimiz var)	Üye <i>Süleyman Bülbül</i> Aydın (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Ayşe Acar Başaran</i> Batman (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Emine Yavuz Gözgeç</i> Bursa	Üye <i>Tufan Köse</i> Çorum (Son toplantıya katılmadı, muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Sabri Öztürk</i> Giresun	Üye <i>Abdulkadir Özel</i> Hatay	Üye <i>Turan Aydoğan</i> İstanbul (Muhalefet şerhim vardır)
Üye <i>Zeynel Emre</i> İstanbul (Muhalefet şerhim vardır)	Üye <i>Abdullah Güler</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ahmet Şık</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Mahmut Atilla Kaya</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ramazan Can</i> Kırıkkale	Üye <i>Halil Öztürk</i> Kırıkkale
Üye <i>Alpay Antmen</i> Mersin (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Orhan Kırçalı</i> Samsun (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mustafa Arslan</i> Tokat
	Üye <i>Yücel Bulut</i> Tokat (Son toplantıya katılmadı)	Üye <i>Yusuf Başer</i> Yozgat (Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

AK Parti'nin, Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin genel gerekçesinde, teklifle Yargı Reformu Strateji Belgesinde (YRSB) belirlenen amaç ve hedefler doğrultusunda düzenlemeler yapıldığı ifade edilmiştir. Bu itibarla, söz konusu teklifi incelerken, öncelikle yapılmakta olduğu iddia edilen yargı reformunun ana belgesi olan YRSB'nin gerçekte niçin bir yargı reformuna zemin oluşturamayacağını değerlendirmek uygun olacaktır (I). Kanun teklifinin kapsamına bakıldığında, tıpkı kendisine kaynaklık eden YRSB'de de olduğu gibi, gerçek bir yargı reformu nitelendirmesini hak edecek bir dönüşüm projesinin ortaya koyulmamış olduğu açıktır (II).

I) YRSB, Bir Yargı Reform Programı Değildir

Kanun teklifinin anlam ve değerinin tanımlanabilmesi için, öncelikle YRSB'yi analiz etmek gerekir. Türkiye'de yargıya güvenin 2010'lu yıllarda gitgide azalmış olduğu bilinen bir gerçektir. Sosyal Demokrasi Vakfı'nın (SODEV) 14 Haziran 2019'da açıkladığı Yargı Bağımsızlığı ve Yargıya Güven Araştırma Raporu'nda, katılımcılar arasında yargının bağımsız olduğunu düşünenlerin oranı % 34 olurken, yargının bağımlı olduğunu düşünenlerin oranı % 48,5, kararsızların oranıysa % 17,5 olarak tezahür etmiştir. Bu rakamlar, halkın yargıya duyduğu derin güvensizliği göstermekte, yargıda reform gerekliliğini açığa çıkarmaktadır. Buna karşın, Yargı Reformu Stratejisi Belgesi, uzunluğuna ve işlediği konu sayısının çokluğuna rağmen, Türkiye'de yargının sorunlarını sağlıklı bir şekilde çözebilecek bir perspektif sunmamaktadır. Belge, yargıyla ilgili en temel meselelerini inkâr ederek, var olan duruma ilişkin aldatıcı bir tablo çizmiştir (A). Belgenin özellikleri, onun yargının sorunlarını çözüme ilişkin etkili bir araç olarak görülemeyeceğini göstermektedir (B).

A) YRSB, Yargının En Temel Sorunlarını İnkâr Etmektedir

YRSB, Türkiye'de yargının en büyük sorunu olarak görülmesi gereken, yargının yürütmeye bağımlı olması olgusunu gizlemektedir (1). Belge, Türkiye'deki insan hakkı ihlallerini yok saymak suretiyle, yanlış bir algı yaratmak gayretindedir (2). Belgede, 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası ilan

edilmiş olağanüstü hal (OHAL) sonucu ortaya çıkan derin ve yaygın hak ihlalleri, hukuk devletine uygunmuş gibi sunulup, bu açıdan da açık bir çarpıtma yapılmaktadır (3). Belge, Anayasa'nın sürekli olarak ihlal edilmesi ve uygulanmaması olgusunu, çözümlenmesi gereken bir sorun olarak işlememiştir (4).

1) Yargının Yürütme Güdümünde Olduğu Gerçeği Yok Sayılmıştır

Türkiye'de yargının en büyük sorunu, adil yargılamanın temelini oluşturan bağımsızlık ve tarafsızlık niteliklerine gerektiği şekilde sahip olmaması, önemli ölçüde, Cumhurbaşkanı'nın başkanlığını yaptığı Adalet ve Kalkınma Partisi'nin (AKP) bir organı gibi faaliyet göstermesi, muhalefeti sindirmenin otoriter bir aracı olarak kullanılmasıdır. Kuşkusuz görevlerini Anayasa'ya ve vicdanlarına bağlılıkla yapan, hiçbir kişi ya da topluluğun taşeronu olmadan görev yapan çok sayıda yargı emekçisi de vardır. Ancak yargı içindeki çürümenin yaygınlığı da aşikâr bir gerçektir. 2017 Anayasa değişikliğinin yürürlüğe girmesi ile, erkler ayrılığı yerine, yürütmeyi elinde tutan "tek kişi" üstünlüğü (monokrasi) geçerli olmuştur. Bu çerçevede, yargının, hukuku bu monokratik iktidarın lehine ve muhalefetin aleyhine eğip bükmesiyle ilgili sayısız örneği herkes bilmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 20 Kasım 2018'de verdiği Selahattin Demirtaş-Türkiye (no 2) kararında, uluslararası gözlemcilerin rapor ve görüşlerinden ve özellikle de İnsan Hakları Komiseri'nin gözlemlerinden hareketle, Türkiye'de son yıllardaki gergin siyasi atmosferin, bazı mahkeme kararlarını etkilemeye elverişli bir ortam yarattığı tespitini yapmış ve Türkiye'nin, Sözleşme'nin 5-3. maddesiyle bağlantılı olarak, hak ve özgürlüklere ilişkin sınırlamaların öngörüldükleri amaçtan saptırılma yasağına ilişkin 18. maddeyi ihlal ettiğini saptamıştır. İHAM'ın bu tespiti ve böylece verdiği 18. madde ihlali vahimdir ve Türkiye'nin içinde debelendiği yargısal çıkmazı ele vermektedir. 2010 yılındaki Anayasa değişikliği sonrasında, AKP tarafından liyakat ve kıdem ölçülerine aykırı şekilde yüksek mahkemelere doldurulan ve kararlarda blok olarak aynı yönde oy kullanan taraflı yargıçlardan - ki bu kişilerin bir kısmının Fetöcü oldukları 17-25 Aralık sürecinden sonra keşfedilmiştir! -; Cumhurbaşkanıyla çay toplama etkinliği için başka şehirlere giden, cüppelerinde olmayan düğmeyle iliğini arayan yüksek mahkeme başkanlarına ve adli yıl açılışının Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde yapılmasını sineye çeken yüksek yargı mensuplarına, yargının AKP iktidarı karşısında anayasal bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerine uygun şekilde görevini yürütememesi konusu YRSB'de işlenmemiştir.

Bu olgunun gerisinde yatan nedenlerden özellikle, Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun (HSK) siyasi geçirgenlik taşıyan yapısı teşhir edilmelidir. Kurul'un Başkanı, Adalet Bakanı'dır. Bakan dışında, Adalet Bakanı Yardımcısı da, Kurul'un tabii üyesidir. Kurulun on üç üyesinden dördünü de Cumhurbaşkanı'nın seçtiği dikkate alındığında, iktidardaki partinin HSK'ya ne ölçüde hakim olduğu ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, Cumhurbaşkanı'nın zaman zaman savcılara yönelik doğrudan ya da dolaylı çağrılarını, onun, hâkim ve savcılarının özlük işlerini yöneten HSK'yı denetimi altında tutabilecek konumda olduğu verisiyle beraber değerlendirmek gerekir.

YRSB 2.1-d'de öngörülen faaliyet olarak, *“Hâkim ve savcılarının terfi sistemi liyakat ve performansı esas alacak şekilde yeniden yapılandırılacaktır”* (s.35) denilirken, halihazırda hâkim ve savcılarının terfilerinin, liyakat esası dışında başka ölçütlere dayandığı adeta itiraf ediliyor olmaktadır. YRSB, yargı bağımsızlığı için atılması gereken temel adımlardan olan, HSK'nın bu siyasi yapısından arındırılması hususunu gündemine almamıştır. Bilakis, belgede *“Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun yapısı 2017 Anayasa değişikliğiyle 'bağımsızlık' ve 'tarafsızlık' ilkelerine dayandırılmıştır”* (s.32) ifadesini okumak mümkündür. Salt bu durum dahi, birinci parti konumunda olan AKP'nin ve genel başkanının, yargı reformu olarak sunulan bu belgeyle, müsebbibi olduğu bağımlı yargı sistemini devam ettirmek niyetinde olduğunu göstermektedir. Bu da, Cumhurbaşkanı'nın yargıyla ilgili yetkilerinin gözden geçirilmesi gereğini ortaya koymaktadır. Venedik Komisyonu raporu da bu doğrultudadır.

Özetle, YRSB'nin hazırlayıcıları olan AKP yöneticileri, yargının en büyük sorununun bizzat kendilerinin yargıyı bağımlı ve taraflı bir tahakküm aracına çevirmiş olduğu gerçeğini itiraf etmemiştir. Sorunun kaynağından, itiraf etmediği sorunun çözümünü beklemek hayalperestlik olacaktır.

2) AKP İktidarları Dönemindeki Ağır ve Yaygın İnsan Hakları İhlalleri Yok Sayılmıştır

YRSB, ülkedeki insan hakkı ihlalleri konusunda da inkârcı bir yaklaşım içerisindedir. Bunu, ifade özgürlüğüyle ilgili tavrı üzerinden gözlemlemek mümkündür. Belgede; *“Son on altı yıllık süreçte ifade ve medya özgürlüğünün geliştirilmesine yönelik önemli adımlar atılmış ve başta Anayasa olmak üzere mevzuatta köklü değişiklikler yapılmıştır. Belge'de, ifade özgürlüğünün güçlendirilmesine ilişkin irade ve bu iradeyi hayata geçirmeye yönelik yeni yaklaşımlar ortaya konulmuştur”* denilmektedir (s.7). Oysa gerçekte, ifade

özgürlüğü, son on altı yıllık süreçte geliştirilmek bir yana, daha önce hiç olmadığı kadar baskı altına alınmış durumdadır. İfade özgürlüğünün hayata geçirilebilmesi için ortaya yeni yaklaşımların koyulması gerekmektedir. Saygı gösterilmesi yeterli olacaktır. Bizzat partili Cumhurbaşkanı'nın teşvik ve yönlendirmeleriyle, en ufak muhalif ses hemen polis ve savcılar tarafından bastırılmaya çabalanmakta, AKP karşıtı en ufak eleştiri dahi siyasal bir tahakküm aracına dönüşen kimi savcı ve hâkimlerce yargısal taciz ve cebirle karşılanmakta, muhalefet bu şekilde sindirilmeye çalışılmaktadır. Siyaseten ülkenin açık ara en sorumlu konumunda olan Cumhurbaşkanı'nı ya da AKP'yi eleştirmek, cumhurbaşkanına hakaret suçundan Terörle Mücadele Kanunu hükümlerine kadar çeşitli düzenlemelerle ve otoriter bir yargısal zihniyetle yaptırıma tabi tutulmaktadır. Türkiye'de ifade özgürlüğü, AKP'yi övme özgürlüğü olarak anlaşılmakta ve ancak o mana ve ölçüde korunmaktadır. Türkiye, hapsedtiği siyasetçileri, gazetecileri, öğrencileri, akademisyenleri ve diğer muhalifleriyle, ifade özgürlüğü açısından utanç verici bir konumdadır. O kadar ki, Sınır Tanımayan Gazeteciler Basın Özgürlüğü endeksi, Türkiye'yi 180 ülke arasında 157. sırada göstermektedir. Gazetecileri Koruma Komitesi'nin 2018 yılına ilişkin hapisteki gazeteciler raporuna göre, Türkiye, 2018 yılında 68 gazeteciyle dünyada en çok gazeteci hapseden ülke olmuştur. Ülkesini seven hiçbir yurttaş, bu ürpertici rakamlara kayıtsız kalmaz.

Kuşkusuz, Türk Ceza Kanunu ve Terörle Mücadele Kanunu gibi yasalardan, antidemokratik nitelik taşıyan, **düşünce suçu yaratmaya elverişli hükümlerin ayıklanması** önemlidir. Ancak yasalarda yapılacak değişiklikten daha da önemlisi, **yasaların özgürlükçü değil de yasakçı yönde uygulanmasını koşullandıran siyasal iradenin değişmesidir**. Bu da bir demokratik zihniyet ve hukuk bilinci sorunudur. Gazetecileri, öğretim üyelerini ve yazarları, yani "fikir emekçileri"ni özgürlüklerinden alıkoyan uygulamaların çoğu, özellikle siyasal iradenin yargıyı yönlendirmesi ile bağlantılıyken, yalnızca yargı bağımsızlığıyla ilgili olmayan mevzuatla ilgili değişiklik yapılması, olsa olsa antidemokratik yargısal pratikleri sürdürürken, teoride kendini iyi niyetli gibi takdim etme riyakarlığı anlamına gelecektir.

YRSB'deki aynı **inkârcı yaklaşım, işkence ve kötü muamele** yasağı konusunda da tespit edilebilir. Metinde, "*geçmişte ileri sürülen sistematik işkence ya da kötü muamele iddiaları artık bulunmamaktadır*" denilmektedir (s.7). Oysa tam da YRSB'nin açıklanmasının öncesinde, 2019'un Mayıs ayında, iki baro işkence vakıalrıyla ilgili raporlar yayınlamışlardır. Urfa Barosu,

Urfa'nın Halfeti ilçesinde gözaltına alınan birçok kişinin cinsel mahiyette işkenceye maruz kaldığını açıkladığı bir rapor yayınlamıştır. Benzer şekilde, Ankara Barosu da, Dışişleri Bakanlığı eski çalışanlarına yönelik işkence ve kötü muamele vakıalarıyla ilgili bir rapor yayınlamıştır. Bu örnekler çoğaltılabılır. YRSB'de geçen, işkence ve kötü muamelenin iddiasının dahi artık kalmadığı ifadesi, açıkça gerçeğe aykırıdır.

Kişi güvenliğini tehdit eden en büyük sorunların başında, haksız tutuklamalar gelmektedir. YRSB'ye göre : *“Tutuklama bir cezalandırma aracı değil, ceza soruşturma ve kovuşturmalarının etkinliğinin temini için düzenlenmiş bir koruma tedbiridir ... Yargı Reformu Stratejisi ile;*

- a. Tutuklamanın istisnai bir tedbir olduğuna,
- b. Tutuklamanın zorunlu hâllerde ve ölçülü bir tedbir olarak uygulanmasına,
- c. Tutukluluk süresinin makul olmasına vurgu yapılmaktadır.

Bu kapsamda mevzuatın uygulamayla birlikte değerlendirileceği ve gerekli değişikliklerin yapılacağı iradesi ortaya konulmaktadır” (s.7-8).

Türkiye’de **tutuklamanın**, Anayasa madde 19’un öngördüğü koşullara rağmen, bizzat yürütmenin teşvik ve tahriki ile bir cezalandırma aracı olarak kullanıldığı açıktır. Somut ve haklı bir gerekçe olmadan ve kanuna aykırı şekilde, insanlar haftalarca, aylarca, yıllarca tutuklu kalabilmektedir. Uygulamada, tutuklamanın olmadığı durumlarda da, Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 109. maddesine dayanılarak şüpheli addedilen kişiler keyfi şekilde adli kontrol altına alınabilmekte, özellikle yurtdışına çıkış yasağı gibi sınırlamalara maruz kalabilmektedirler. YRSB’nin, tutuklama konusuyla ilgili olarak AKP iktidarının on yedinci yılında vurgu yaptığı yukarıdaki hususlar, *Habeas Corpus*’tan bu yana yüz yıllar boyunca insan haklarının gelişimiyle ulaşılmış olan ve Türkiye’nin de on yıllardır iç hukukunun parçası haline gelmiş bulunan kazanımlardır. 2019 yılında tutuklanmanın bir cezalandırma aracı olmadığının bir yargı reform belgesine yazılmış olmasını, gerçekte, onca yıllık iktidar devresinde AKP’nin tutuklamayı nasıl da hukuk dışı bir cezalandırma aracı olarak kullanmış olduğunun hazin bir itirafı olarak okumak mümkündür. Ancak YRSB’de bu itiraf açık şekilde yapılmamış, tutuklamanın yürütme-yargı işbirliğiyle yıllardır ve sistematik şekilde kötüye kullanıldığı gerçeği hiç yokmuş gibi davranılmıştır.

Yine belgede, *“2016 yılında yürürlüğe giren Kişisel Verilerin Korunması*

Kanunu'yla kişisel verilerin işlenmesinde özel hayatın gizliliğinin ve veri mahremiyetinin korunması sağlanmıştır” (s.13) denilmektedir; ancak YRSB'nin duyurulmasından kısa süre önce, bizzat AKP'nin, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı sonucuna itiraz edecek gerekçe uydurma gayretiyle, binlerce İstanbul'unun gizli sağlık bilgilerine hukuka aykırı şekilde erişim sağlamış olduğu ve söz konusu Kanun'u göz göre göre ihlal etmiş olduğu göz ardı edilemez.

Var olan hak ihlallerine değinmek bir yana, belgede, *“Türkiye’de insan hakları alanında mevzuat altyapısında ve uygulamada önemli bir dönüşüm gerçekleştirilmiştir”* denilmekte, (AKP iktidarında geçirilen) son on altı yılda insan hakları alanında gelişmelerin gerçekleştiği iddia edilmektedir (s.26).

3) Olağanüstü Hal Rejiminin Yarattığı Sistemik İnsan Hakkı İhlalleri Yok Sayılmıştır

YRSB, yakın zamanın adalet alanındaki en kapsamlı sorunsalını oluşturan **olağanüstü hal hukuksuzlukları** konusunda da büyük bir vurdumduymazlık içerisindedir. Belgeye göre; *“ ... olağanüstü hâl uygulaması makul bir süre devam ettirilmiş ve kaldırılmıştır ... olağanüstü hâl sürecinin bitmesini takiben derogasyon bildirimleri geri çekilmiştir. Olağanüstü hâl süresince alınan bütün tedbirlerde, başta Anayasa olmak üzere uluslararası yükümlülüklerden kaynaklanan 'zorunluluk' ve 'orantılılık' kriterlerine hassasiyetle uyulmuştur”* (s.8). Oysa zorunluluk ve orantılılık ölçütlerine uymak bir yana, bu süreçte, OHAL ilanına ilişkin meşru amaçla dahi alakası olmayan şekilde on binlerce insan kamu görevinden çıkarılmıştır. Sündürüle südürüle uzatılmış OHAL devresinde çıkarılan KHK'lerle, on binlerce insanın adil yargılanma hakkı çiğnenmiş, suç ve cezanın şahsiliği ilkesi yerle yeksan edilmiş, OHAL süresini aşan kalıcı düzenlemelerle yaratılan hukuksuzluklar, olağan döneme de sirayet ettirilmiştir. İşte YRSB, olağanüstü hal bahanesiyle on binlerce kişinin ve çok sayıda muhalifin, yürütmenin keyfi işlemleriyle temel hak ve özgürlüklerinden mahrum edilmiş olmaları olgusunu inkâr etmektedir.

Olağanüstü hal yönetimlerine ilişkin ulusal ve uluslararası asgari standartlara uyulmadan ve tamamen Anayasa dışı yol, yöntem ve içerikle hazırlanan **OHAL KHK düzenlemeleri, sonradan yasalaştırılmıştır**. Böylece, adeta iki hukuk sistemi yaratılmıştır: Yürürlükte olan yasalar ve OHAL KHK'leri kalıcı hale getiren düzenlemeler. OHAL KHK ek listelerinde adları yer alan 130 binin üzerinde kamu görevlisi, sorgusuz ve savunmasız bütün

kazanımlarından yoksun kılınmışken ve kendilerine de mahkeme kapıları kapatılmışken, bu konuda en ufak bir öz eleştiri yapmayı, aksine bu uygulamaları hukuka uygun addeden YRSB'nin, bir yargı reformuna zemin oluşturma ve adil yargılanma hakkını sağlama vaadinde bulunmasının hiçbir inandırıcılığı bulunmamaktadır. Yaptırımlar, zaman ve mekân bakımından sınırsız olduğu gibi, lekelenme hakkını da tümüyle ortadan kaldırmaktadır.

Aynı bağlamda yer alan ve olağan hukuk düzeni ile bağdaşmayan düzenleme ve uygulamalar arasında, OHAL'e 3 yıl daha yasal düzlemde geçerlilik kazandıran 7145 sayılı Kanun ve Olağanüstü Hal işlemleri İnceleme Komisyonu (OHALİİK) belirtilebilir. Öte yandan, on binlerce kişinin suçsuzluk karinesini ihlal eden sorumlular, kendilerine hukuki bağışıklıklar sağlamak suretiyle sorumluluk mekanizmasının işlemlerini de önlemişlerdir.

4) YRSB, Anayasa'nın Sistematik Şekilde İhlal Edilmesi Olgusunu İşlememiştir

Anayasa hükümlerine asgari saygı sağlanmadan, değil anayasal devlet, kanun devletinden bile söz edilemez. Oysa YRSB, Türkiye'de Anayasa'nın uygulanmaması olgusunu da görmezlikten gelmektedir. Kendilerini cumhur ittifakı olarak adlandıran AKP-MHP eksenli, Anayasa'nın emredici hükümlerini sürekli olarak ihlal etmektedir. Bu olgu görmezlikten gelinerek ve yürürlükteki Anayasa'ya saygı sağlanmadan hiçbir reform adımı inandırıcı olamaz.

Bunun **örnekleri**, yürütme, yasama ve yargı bağlamlarında genişçe vardır.

Yasama ile ilgili olarak; örneğin kanun tekliflerinin Meclis dışında hazırlanması, Anayasa'nın belirgin bir ihlalidir. Dahası, komisyonlar ve Genel Kurul, tartışma ve müzakere mekânları değil, adeta bürokrasiden gelen metinleri "tevsik" kurullarına dönüşmüşlerdir. Özetle, yasama sürecinde, yasalar için "Anayasaya saygı" ilkesi ölçüt alınması gerekirken, Yürütme'nin beklentileri belirleyici olabilmektedir.

Yargı ise, "Anayasa-yasa-hukuk" üçgeninde karar vermesi gerekirken, Yürütme'nin yönlendirmesi veya siyasal eğilimler doğrultusunda verdiği kararlar ile, hak ve özgürlükler beçliliği işlevinden uzaklaşarak, hak ve özgürlükleri ihlal eden organ konumuna kaymaktadır. Öte yandan, genel olarak yargı kararlarının kamu gücü tarafından uygulanmasında sorunlar bulunduğu gibi, Anayasa Mahkemesi kararları ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları yürütme ve yargı tarafından saygı görmemektedir.

Yürütme ile ilgili olarak en ağır ihlaller zinciri, Anayasa'nın 138. maddesiyle ilgili olarak ortaya çıkmaktadır. Yargı kararları öncesi, esnası ve sonrasına ilişkin olarak Cumhurbaşkanı'nın söylem ve eylemleri, mahkemelerin bağımsızlığını ihlal etmektedir.

Anayasa'nın sürekli ihlal edilen amir hükümlerinden bazıları şunlardır: Cumhuriyetin nitelikleri (md.2), egemenlik (md.6), yasama yetkisi (md.7), yürütme yetkisi ve görevi (md.8), yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığı (md.9), Anayasa'nın üstünlüğü (md.11), temel haklar ve ödevler (md.12-74), temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmaların uyumsuzluk halinde kanunlardan üstün tutulması (md.90), üniversitelerin özerkliği (md.130), kamu tüzelkişiliği olarak kurulan radyo ve televizyon kurumu ile kamu tüzelkişilerinden yardım gören haber ajanslarının özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı (md.133). Yargı düzenlemeleri ile doğrudan ilgisi olması bakımından mahkemelerin bağımsızlığını düzenleyen madde 138'i ihlal etme alışkanlığının devam ettiğini özellikle vurgulamak gerekir.

Anayasa'ya yargı tarafından ve yargı yoluyla saygının sağlanması konusunu gündemine almayan bir yargı reform planı, Türkiye gibi **anayasası sistematik şekilde ihlal edilen** bir ülke açısından anlamsız olmaktadır. Anayasa'nın uygulanmadığı bir hukuk sisteminde, yargı aygıtı en ayrıntılı kurullarla düzenlense dahi, bundan demokratik bir hukuk devletinin asgari gereklerini sağlayabilecek bir sonuç dahi çıkamayacaktır. YRSB'nin Anayasa'ya saygı konusunu işlememesi, belgenin tamamını sakatlayan bir eksiklik oluşturmaktadır. Bu arada, reform belgesini bizzat açıklayan Cumhurbaşkanı'nın, Anayasa'nın 104. maddesinin 2. fıkrasına rağmen aynı zamanda Anayasa'yı en çok ihlal eden kişi olması da başlı başına manidardır.

B) YRSB, Demokratik Bir Yargı Reformuna Temel Oluşturacak Nitelikte Değildir

Var olan durumun doğru bir fotoğrafını çekmeyen YRSB, hazırlanışı itibariyle de, bir yargı reformunda bulunması gereken demokratik meşruiyete sahip değildir (1). Belgenin kapsamı soyuttur; reforma dair olarak yapılması gerekenler somut şekilde cisimleştirilmemiştir (2). Belge, adalet sisteminin esaslarından kopmak suretiyle, kendisini salt teknik bir reform merceğine hapsetmiştir (3).

1) YRSB, Hazırlanış Sürecine İlişkin Olarak Demokratik Meşruiyet Taşımamaktadır

YRSB, katılımcı bir hazırlık süreci sonucunda ortaya çıkmış olma iddiasındadır: (s.17). Oysa ne YRSB'nin ne de verilen kanun teklifinin kapsamını Meclis'te oluşturmak gibi bir yol izlenmiştir. Ana muhalefet partisi olan Cumhuriyet Halk Partisi'yle YRSB'ye ilişkin herhangi bir istişare süreci de olmamıştır. AKP, gerçekleştirme iddiasında olduğu yargı reformu için toplumsal bir uzlaşma aramamıştır. Meclisi ve muhalefet partilerini dışlayan bir hazırlık süreci, sırf AKP'nin belirlediği kimi kurum, kuruluş ve kişilerle şu ya da bu ölçüde iletişim kuruldu diye, Cumhurbaşkanı'nın bürokrat ekibi tarafından hazırlanmış bir belgeye demokratik bir nitelik kazandıramaz.

2) YRSB, Nasıl Gerçekleştirileceği Belirsiz Olan Soyut Bir Belgedir

YRSB, soyut bir kapsam taşımakta ve tasarladığı reform sürecinin çatılmasıyla ilgili yeterli belirlilik taşımamaktadır. Her ne kadar, belgede, amaçlar hedeflere ve hedefler de faaliyetlere bölünerek, soyuttan somuta yürüyen bir gerçekleştirme projesi öngörülmüş gibi gözükse de, faaliyet olarak ifade edilen eylemlerin gerçekleştirilmesi için dahi çok miktarda adım atılması gerekmektedir. Belgeyi takiben bir **Eylem Planı'nın** açıklanacağı ifade edilmiş olmakla beraber, bunun ne zaman gerçekleşeceği ve bu şekilde YRSB'yi hayata geçirmekle ilgili ne ölçüde somut ve ayrıntılı bir kapsam sunulacağı belirsizdir. Üstelik, bu minvalde yapılması gereken düzenlemelerin önemli bir kısmının da Meclis'in önüne gelmesi gerekmektedir. Bu açıdan, yapılması gereken yeni düzenlemelerle, ilga edilmesi gereken mevzuat hükümlerine ilişkin bir ön hazırlık eki YRSB'de bulunmamaktadır. Öte yandan, belgede yer alan birçok tasarının nasıl ve hangi vadede hayata geçirilecekleri de muammadır. Bu çerçevede, YRSB'yi kapsayıcı, açık ve somut bir reform çerçevesi olarak görmek mümkün değildir. Bu belge, olsa olsa bir temenniler toplamıdır.

Açıklanan amaç, hedef ve faaliyetlerin büyük kısmının soyut nitelik taşıdığı tespitine birçok örnek verilebilir:

- Belgenin yayımlanmasından itibaren en geç üç ay içinde oluşturulacağı söylenen "**Yargı Reformu Stratejisi İzleme ve Değerlendirme Kurulu**"nun kimlerden oluşacağı, ne gibi yetkilerle donatılacağı meçhuldür. Bu kurulun hangi hukuki işlemle oluşturulacağı, hangi organların izlenmeye alınacağı, Kurul'un statüsü ve karar yetkisi belirli olmadığı gibi, bunun Anayasa ile bağdaşırılığı da belirsizdir.

- “*Hâkim ve Cumhuriyet savcısı kararlarının, AYM ve AIHM kararlarına uygunluğunun meslekte yükselme süreçleri ve denetimlerinde gözetilmesi sağlanacaktır*” (1.3-a). Ancak söz konusu uygunluğun ölçümünün ne şekilde yapılacağıyla ilgili bir açıklık bulunmamaktadır.
- “*Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nda yer alan disiplin cezaları daha objektif ölçütlerle yeniden belirlenecektir*” (2.2-a) denilmektedir. Ancak söz konusu “daha objektif ölçütler”e ilişkin bir açıklık bulunmamaktadır.
- “*Hukuk fakültelerinde mevcut akademik kadroların niceliği ve niteliğine ilişkin temel ilkeler yeniden belirlenecektir*” (3.1-b) denilmektedir. Bir yargı reformu belgesinde ne aradığı anlaşılamayan bu konuyla ilgili olarak da, “temel ilkeler”in kapsamı saptanmamıştır ve bunların belirlenmesi de geleceğe havale edilmiştir.
- “*Hâkim, savcı ve personel alımında kadın-erkek eşitliği ilkesinin gözetilmesine devam edilecektir*” (3.7-b) denilmektedir. Ancak ne bu konuda son yıllara ilişkin olarak istatistiki bilgi paylaşılmıştır ne de işe alımda cinsiyet eşitliği ilkesinin ne şekilde gözetileceği belirtilmiştir.
- Yargıda performans kriterlerinin yeniden belirleneceği, uzun süren soruşturma ya da davalar için “*Performans Esaslı İzleme Sistemi*”nin oluşturulacağı, HSK Teftiş Kurulu bünyesinde Yargıda Performans Ölçüm ve Takip Merkezi kurulacağı, hedef süre uygulamasının takip edileceği ve hedef süreyi aşan dosyalara yönelik önlemlerin alınacağı ifade edilmektedir (4.1-a ve b, 4.2-a). Yine burada ifade edilen her bir mekanizma ve kavramın içinin doldurulması gerekmektedir.
- “*İstinaf mahkemeleri arasında oluşan kesin nitelikteki karar farklılıklarını giderecek bir sistemin kurulması sağlanacaktır*” denilmektedir (4.4-e). Ancak bu sistemin ne şekilde somutlaştırılacağı YRSB’de belirtilmemiştir.
- “*Adli ve idari yargıda görevsizlik ve yetkisizlik kararlarından dolayı yargulamaların uzamasının önüne geçecek bir model oluşturulacaktır*” denilmektedir (6.1-b). Ancak bu modelin nasıl oluşturulacağıyla ilgili bir açıklık da YRSB’de bulunmamaktadır.

Kuşkusuz, bu örnekler çoğaltılabilir. YRSB, çok sayıda konu işlemekte, buna karşın, ele aldığı meselelere yönelik çözümlerini ayrıntılı bir kapsamda sunmamaktadır. YRSB’nin hayata geçirilebilmesi için, hâlihazırdaki kapsamını fersah fersah aşan bir somutlaştırma çabası gerekmektedir. Bunun yapılabilmesi

içinse, çok sayıda konuda hem ilkeler düzeyinde tercihler yapmak, hem de birçok mekanizma oluşturmak gerekmektedir. Bu haliyle, YRSB'nin dayandığı amaç ve hedeflerin ne şekilde, hangi kapsamda ve ne kadar sürede gerçekleştirileceğini öngörmek ve tartışmak mümkün olamamaktadır. Belgenin çok sayıda konu işleyen kapsamına eklenen bu soyut niteliği, onun gerçek bir yargı reformuna temel olacak sağlam ve dokunulabilir bir zemin oluşturamayacağını göstermektedir.

3) Yargı Reformu, Temel Sorunları Örten Teknik Bir Bakış Açısıyla Kurgulanmıştır

YRSB'nin görünüşteki geniş kapsamı ve işlediği konuların çokluğu, belgeyi yargı konusunu temel açıdan ele alan bir metin haline getirememektedir. Yargı bağımsızlığından temel hak ve özgürlüklerin sistematik ihlallerine kadar yargı ve adaletin en esaslı ve belirleyici sorunlarını kasıtlı olarak göz ardı eden bu belge, sırf çok sayıda konu içerdiği için kapsayıcı ve doyurucu hale gelmemektedir. Reform yapma iddiasındaki bir belgede elektronik tebligat konusuyla ilgili bir yenilik öngörmek, HSK'nın siyasi yapısı ele alınmazken ya da cumhurbaşkanına hakaret suçunun kaldırılacağı ifade edilmezken, samimiyetten yoksun kalmaktadır.

Belge bu haliyle, **sistemin temel değerlerini göz ardı eden ve salt teknik altyapıya yönelik bir mühendislik ürünü** oluşturmaktadır. Adında "strateji" sözcüğünü barındıran belgede, "artırmak", "etkinlik", "performans" gibi nicelik ve verimlilik ile ilgili bir terminolojinin sıklıkla kullanılmış olması da bu durumun bir delilidir. *Anayasa'da öngörülen ve hukuk sisteminin temellerini oluşturan değerlerin korunması ve geliştirilmesini önemsemeyen bu teknik akıl, var olanı meşrulaştırma yönündeki pozitivist bir siyasi tavır cisimleştirmektedir.* Hukuk sisteminin değerlerinden kopuk bir teknik mercekle gerçek bir yargı reformunun yapılamayacağı ve adil yargılanma hakkının tüm gerekleriyle sağlanamayacağı açıktır. YRSB, böylece, otoriter bir iktidarın bekasını sağlamaya yönelik bir göz boyama aracı olmaktan öteye gidememektedir.

II) Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Bir Reform Önerisi Değildir

YRSB için söylenenler, burada söz konusu olan ve varlık sebebi YRSB olan kanun teklifi açısından da geçerlidir. Yukarıda YRSB ile ilgili ortaya koyulan eleştirilere ek olarak, bu kanun teklifinin hangi sebeple bir reform belgesi olmadığını metnin kapsamına değinerek de belirlemek mümkündür.

Öncelikle yeniden hatırlanmalıdır ki, Türkiye’de yargı reformunu ele alacak merci, Türkiye Büyük Millet Meclisi’dir. Bilindiği üzere, YRSB’yi ve içerdiği amaç ve hedefleri Adalet Bakanlığı hazırlamış ve Cumhurbaşkanı duyurmuştur. YRSB’nin hazırlanması safhasında, ana muhalefet partisiyle dahi diyalog kurulmamış, söz konusu metin, kapalı kapılar ardında ve demokratik meşruiyetten mahrum bir usulle hazırlanmıştır. Benzer şekilde, söz konusu kanun teklifinin hazırlanması süreci Meclis’in işiye, AKP’nin kanun teklifi baştan sona “yürütmenin gölgesi”nde kalmıştır. YRSB üzerine inşa edilecek her kanun yapım süreci, yasamanın yürütme karşısındaki özerkliğini derinden zedeleyecektir. Hele ki söz konusu olan yargı reformu gibi, hem son derece ivedi bir ihtiyaç oluşturan ve hem de toplumsal mutabakata gereksinim duyulan bir alan olduğunda, Meclis’in bu şekilde ikinci plana atılmasının demokratik açıdan ve millî egemenlik bakımından savunulabilir bir yanı bulunmadığı ifade edilebilir. Yargı reformunun kapsamı Meclis’te oluşturulmalı; bu çerçevede sivil toplumun tüm bileşenlerinin fikirleri alınmalıdır.

Nitekim 2019 yazı boyunca kanun teklifi hakkında içerik bilgisi, medya yoluyla sürekli Adalet Bakanı Cumhurbaşkanı tarafından paylaşıldı. Öyle ki, 1 Ekim TBMM açış konuşmasında, CB, teklif için “sunduk” fiilini kullandı. Aynı konuşma, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi (CBHS) olarak adlandırılan yönetim tarzının erkler ayrılığına ne denli yabancı olduğu hakkında da fikir sunuyor.

Kuşkusuz YRSB, yürütme tarafından hazırlanan ve yasamaya iletilen bir ihtiyaç belgesi olarak, içeriğinden bağımsız olarak olumludur; ancak bu belgenin yasama için sadece bir rehber niteliğinde olup, şeklen ve içerik olarak yazım yetkisi ve içerik belirleme yetkisi tamamen TBMM’ye aittir. TBMM’nin yasama yetkisinin asli ve genel özelliği, yargı reformuna ilişkin yasal düzenlemeyi, adil yargılanma hakkının asgari ilkelerine, Anayasa’ya ve Türkiye’nin taraf olduğu insan haklarına ilişkin uluslararası yükümlülükler çerçevesinde dilediği gibi düzenleme yetkisini ifade eder.

Yine yöntemsel mercekten bakıldığında, yargı reformunun **torba kanun** uygulamasıyla yapılamayacağını belirtmekte fayda vardır. Bu usül, Meclis

çalışmalarını zorlaştırmakta, kanunların ulaşılabilirliğini zedeleyen ve hukuk uygulamasını güçleştiren sonuçlar doğurmaktadır. Kanun teklifi bu açıdan da, gerçek bir reform kapsamının taşınması gereken fikirsel bütünlük ve analitik kavranırlıktan mahrum olduğu açıktır.

İçeriğine bakıldığında, AKP'nin kanun teklifinin genel gerekçesinin, tıpkı Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde olduğu gibi, **Türkiye'de yargının ve adaletin gerçek sorunlarını görmezden geldiği**, gerçek anlamda bir reform belgesinde bulunması gereken değişiklik irade ve unsurlarından yoksun bulunduğu görülmektedir.

Bu açıdan, **öncelikle**, kanun teklifinde olanlardan öte, **teklifte yer bulmayan unsurları** kısaca anmakta fayda vardır. Bu şekilde hareket ederek, asla bir yargı reform paketi olamayacak söz konusu kanun teklifinin, aslında yapılması gerekirken yapılmayan hangi gerçek reform gerekliliklerini örtmeye, perdelemeye çalıştığını görmek de mümkün olacaktır. Teklif, öncelikle Türkiye'de yargının en büyük sorunu olan **yargı bağımsızlığı** meselesini yok saymaktadır. Teklifte HSK'nın yapısı ve üye seçimi söz konusu edilmediği gibi, hakimlerin meslekten çıkarılma dışında maruz kaldıkları müeyyidelere karşı yargı yolunun açılmasıyla ilgili herhangi bir yenilik getirilmemektedir. Oysa, göz boyamak amacıyla yazılıp sunulmuş olan Yargı Reformu Strateji Belgesi'nin dar ve inkârcı kapsamında dahi, *“Bu dönemde Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun disiplin kararlarına karşı yargı denetiminin genişletilmesi için anayasa değişikliği önerisinin hazırlanması öngörülmüştür”* (YRSB, s.33) denilmiştir. Şu halde, sormak gerekir : Neden Meclis'in açılmasıyla verilen kanun teklifinde, AKP atmayı vaat ettiği bu adımı atmamıştır? Bu adımı atmak Anayasa'da yapılacak küçük bir değişiklikle mümkündür ve muhalefetin de böyle bir değişikliği destekleyeceği açıktır. Ancak mevcut yapı, seçim şekli ve yetkileriyle HSK'nin, iktidarın hoşuna gitmeyen kararları veren hakimlerin tayinleriyle ilgili kararları bir cezalandırma aracı olarak kullandığı da bir vakıyken, yargı bağımsızlığı ve hak arama özgürlüğü açısından böylesine önem taşıyan değişikliklerin AK Parti'nin kanun teklifinde bulunmaması, gerçek iradenin aslında yargı reformu olmadığını açıkça göstermektedir.

Kanun teklifinin bir yargı reformu olmadığını gösteren bir diğer bulgu, **olağanüstü hal mağdurlarının haklarının ve itibarlarının iadesi** için gerekli adımların atılmasından metinde imtina edilmesidir. OHAL, iki yıl boyunca, ilanına sebebiyet veren meşru amaca ilişkin bağlamın dışında uygulanmış; neden, konu ve amaç bakımından OHAL yönetiminin sınırlarına uyulmadığı

gibi ilgili asgari hukuki standartlarına da uyulmamıştır. OHAL KHK ek listelerinde adları yer alan yaklaşık 140 bin kamu görevlisi, kamu görevi ile ilgili (ve ilgili olmayan) bütün haklarından kalıcı olarak yoksun kılınmıştır. Üstelik, Ocak 2017’de kurulan, ancak Ekim 2017’de faaliyete geçen OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu (OHALİİK), tek başvuru mercii olarak öngörülerek yargısal başvuru yolları kapatılmıştır. Buna karşın, yargı kararı olmadan, mahkemeye başvuru hakları ellerinden alınarak, tamamen yürütmenin keyfiliğiyle ağır müeyyidelere uğramış on binlerce KHK mağdurunun, maruz bırakıldıkları sivil ölüm halinden çıkarılmalarını kanun teklifi gündemine almamıştır. Kanun teklifinin bu umursamazlığı, YRSB’nin olağanüstü haldeki insan hakları ihlalleriyle ilgili olarak yukarıda aktarılan inkârcı tavrına denk düşmektedir.

OHAL düzenlemelerinin adil yargılanma hakkı gereklerine aykırılığı ve lekelenme hakkını tümden ortadan kaldıran özelliği, OHAL KHK düzenleyicilerinin söylem ve eylemleri ile teyit edilmiş bulunuyor. Burada sadece 3 örnekle yetinilecek:

-OHAL KHK ek listelerinde adları yer alan kişilerden haberdar olmadığını beyan eden Başbakan B. Yıldırım’ın, “kurunun yanında yaş da yanıyor” sözleri (22 Şubat 2017).

- “Ek listeleri MİT hazırlıyor” (Başbakan yrd. N. Canikli, 22 Mart 2017).

- “KHK ek listelerinde adları yer alan kişiler seçmen olamaz” (AK Parti’nin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimlerini iptal ettirmek için YSK Başkanlığına liste sunması, Nisan 2019).

Gerçi bu açıdan kanun teklifinde bir düzenleme bulunmaktadır. Ancak o da, esasen olağanüstü hal devresindeki hukuksuzluk sürecinin bir devamı niteliğindedir. Bu göre, olağanüstü hal dönemine dayanan düzenlemeler uyarınca pasaportları iptal edilenler ile haklarında **pasaport** verilmemesine yönelik idari işlem tesis edilmiş olanlarla ilgili olarak sözde olumlu bir adım gibi ortaya koyulan bu düzenleme; haklarında devam etmekte olan herhangi bir idari veya adli soruşturma veya kovuşturma bulunmayanlara, kovuşturmayla yer olmadığına, beraatine, ceza verilmesine yer olmadığına, davanın reddine veya düşmesine karar verilenlere, mahkumiyet kararı bulunanlardan cezası tümüyle infaz edilenlere veya ertelenenlere, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilenlere başvurularını halinde kolluk birimlerince yapılacak araştırma sonucuna göre İçişleri Bakanlığınca pasaport verilebileceğini ifade etmektedir.

Haklarında kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilenlerden beraat edenlere kadar, hukuki herhangi bir sorumlulukları olmadığı bizzat çeşitli yargı mercileri tarafından ortaya koyulan kişiler hakkında dahi halen **kolluk birimlerince araştırma yapılması koşulunun söz konusu edilmesi**, olağanüstü hal bahanesiyle adeta fişlenmiş olan KHK'li yurttaşlara karşı söz konusu hukuksuzluk sürecinin devam ettirilmesi iradesini açıkça ortaya koymaktadır. Teklif metnindeki “*kolluk birimlerince yapılacak araştırma sonucuna göre İçişleri Bakanlığınca pasaport verilebilir*” ifadesi, kişinin temel bir insan hakkı olan dolaşım özgürlüğünü yürütmenin keyfiğine terk etmektedir. Bu yöndeki bir düzenleme, Anayasa'nın seyahat hürriyetini düzenleyen ve seyahat hürriyetinin suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek amaçlarıyla sınırlanabileceğini belirten 23. maddesine ve serbest dolaşım özgürlüğüne ilişkin AİHS'ye Ek 4 no'lu Protokol'ün 2. maddesine aykırıdır. Görüldüğü üzere, olağanüstü hal mağdurlarıyla ilgili olarak sözüm ona bir düzeltme getiren teklif metni dahi, halen olağanüstü hal hukuku keyfiğini devam ettirmekte, insanların temel haklarına saygı gereğini, bir yürütme lütfuna indirgemeye kalkışmaktadır.

Güvenlik soruşturması, kamu görevine girebilme koşulu olarak aranması ve uygulama tarzı Anayasa'ya aykırı iken, seyahat özgürlüğü için aranması, Anayasa madde 23'ün öngördüğü “hakim kararı” kaydına açıkça aykırı olduğu gibi, totaliter yönetim zihniyetini yansıtmaya bakımından kaygı vericidir.

OHAL tedbirlerinin sürekliliğini meşru kılmak için, yanlış olarak kullanılan sadakat ilikisi kavramına da açıklık getirmek gerekir: “Devlet, kendisine sadakatle bağlı olmayan kamu görevlileri ile çalışmak zorunda değildir” şeklindeki söylemin hukuki bir karşılığı bulunmamaktadır. Çünkü devlete sadakat, aslında Anayasa'ya saygıdır: “Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır” (md.11). Bu itibarla, Devlete sadakat, hukuka bağlılık demek; çünkü hukuk devleti, “hukuk kuralları bütünü” şeklinde tanımlanır. Bu nedenle, hukuka saygı ile kişiye sadakat birbirine karıştırılmamlıdır.

Adil yargılanma hakkının gerekleri çerçevesinde, mevzuatta yapılması gereken birçok değişiklik vardır. Özellikle olağanüstü hal döneminde yürürlüğe konulan Anayasa dışı kanun hükmünde kararname düzenlemeleri yoluyla adil yargılanma hakkının asgari gerekleri ortadan kaldırılmış ve özü de zedelenmiş

olduğundan, bu konuda kapsamlı yasal düzenlemeler yapma gereği acildir. Ne ki, kanun teklifi bu açıdan da atılması gereken adımları atmamaktadır.

İfade özgürlüğü alanındaki siyasi davalar ve zincirleme şekilde ortaya çıkan adil yargılanma hakkı ihlalleri, Türkiye’de hukukun kanayan yaralarındandır. Avrupa İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi içtihatlarının da çok açık şekilde belirttiği üzere, devlet politikalarını ve başta Cumhurbaşkanı olmak üzere ülkeyi yönetenleri en sert şekilde eleştirmek, nefret ifadesi oluşturmadıkça ya da şiddete açıkça çağrı olmadıkça ifade özgürlüğü tarafından korunmaktadır. Nefrete ve şiddete çağrının saptanmasında ise, savcı ve hâkimlerin niyet okuması yapma, insanlara sahip olmadıkları düşünceleri isnat etme yetkileri yoktur. Oysa uygulamada, uydurma iddianemelerle davalar açılabilmekte, siyasi muhaliflere gözdağı vermek amacıyla yargısal fonksiyon kötüye kullanılabilir.

Genel gerekçeye bakılırsa, *“ifade özgürlüğü alanını genişletecek ya da bu özgürlüğün güvencelerini artıracak adımların her fırsatta atılması, yargı reformlarının öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır”*. Ancak bu çerçevede ortaya koyulan değişiklik teklifleri, Türkiye’de ifade özgürlüğüyle ilgili temel sorunun yargısal uygulama olduğunu dikkate almamakta ve yürütmenin yargı üzerindeki tahakkümü kaldırılmadan ifade özgürlüğü alanında gerekli reformun yapılamayacağını görmezden gelmektedir. Yargısal uygulamanın; bir yandan zaman zaman Cumhurbaşkanı’nın kendi siyasi muhalifleriyle ilgili davaların açılmasını tetikleyen telkin, açıklama ve yönlendirmelerinden etkilendiği, öte yandansa, başta tayin meseleleri olmak üzere siyasi davalara bakan ya da siyasi muhalif olarak algılanan yargı mensupları hakkında HSK’nin verdiği taraflı kararlar karşısında savunmasız kaldığı söylenebilir. Gerçekten de, ifade özgürlüğüyle ilgili çeşitli siyasi davalar, Cumhurbaşkanı’nın muhalifleri susturma, eleştirileri engelleme yönündeki doğrudan ve dolaylı talimatlarının bir ürünü olarak doğmuştur. *Parti başkanı Cumhurbaşkanının gölgesinde olan HSK’nin*, hakimlerin kaderini belirleyen kararları hakkında, meslekten çıkarma hariç yargı yolunun kapalı olduğu dikkate alındığında, muhaliflerin ifade özgürlüğüne ilişkin davalarda adil yargılanmayla ilgili derin ve yaygın sorunların peyda olması şaşırtıcı olmamaktadır. Öyle ki, kaderleri, tarafsız olmayan Cumhurbaşkanı’nın elinde olan hakimlerden bazılarının, Cumhurbaşkanı’na ve AKP’ye muhalif olan kişilerin davalarında bağımsız olamadıkları görülmektedir. Görüldüğü üzere, AKP’nin ifade özgürlüğü

konusunda söylediği ve yaptıkları arasında gerçekte derin bir uyumsuzluk bulunmaktadır.

Kanun teklifinde **ifade özgürlüğü konusundaki tavrın samimiyezsizliğini** bir yandan teklifte ifade edildiği şekilde yargı bağımsızlığı yönünde adım atılmaması ortaya koymakta, öte yandan da, AİHM'nin ihlal kararları uyarınca kaldırılması hukuken zorunlu olan TCK m.299 ile TCK m.301'in teklif kapsamına alınmaması göstermektedir. AİHM'nin Colombani ve diğerleri-Fransa kararı (25 Haziran 2002, başvuru n° 51279/99), Pakdemirli-Türkiye kararı (22 Şubat 2005, başvuru n° 35839/97), Artun ve Güvener-Türkiye kararı (26 Haziran 2007, başvuru n° 75510/01) ve Eon-Fransa kararı (14 Mart 2013, başvuru n° 26118/10) bu hususta açıktır : **Hakaret konusunda özel bir kanun aracılığıyla devlet başkanına imtiyazlı koruma sağlayan bir kanun, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırıdır.** Keza, 2008 yılı değişikliğine rağmen, TCK m.301, ne kanunun lâfzı bakımından ne de yargısal uygulama açısından, arzulanan ve AİHS ile uyumlu olan bir düzenlemeye dönüştürülmüştür. AİHM, TCK m.301'in, kullandığı kabul edilemez derecedeki geniş sözcüklerin etkileri açısından yarattığı öngörülebilirlik eksikliği sebebiyle, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesinin ikinci fıkrasında anlamında bir "kanun" oluşturmadığına hükmetmiştir (Altuğ Taner Akçam-Türkiye, 25 Ekim 2011, başvuru no: 27520/07). AİHM'nin, TCK m.301'in AİHS m.10/2 çerçevesinde kanunilik ölçütünü karşılamadığı açık içtihadı gereğince, bu düzenlemenin ilga olması hukuki bir zorunluluk oluşturmaktadır. Üstelik, Cumhurbaşkanlığı statüsüne sahip kişi, aynı zamanda parti başkanıdır.

Esasen AİHM içtihatlarının bu ve benzeri konularda dikkate alınmaması, YRSB'nin samimiyezsizliğini bir kez daha teşhir etmektedir. Zira kanun teklifine temel olan YRSB'de "*AYM ve AİHM kararlarında yer verilen ihlal alanlarına ilişkin etkili çözümler geliştirilecektir*" (1.2-a) denilmektedir. TCK m.299 ve m.301 ile ilgili "etkili çözüm" ise, hukuk siyaseti açısından hiçbir özel yönetsel arayış ya da çaba gerektirmeyen "ilga" yoludur. Bu kanun teklifinde beklemeksizin bu yönde bir adım atılmaması, YRSB'deki taahhüdün geçersizliğini peşinen ilan ediyor olmaktadır.

Kanun teklifinin 29. maddesi, uygulamada siyasi suç yaratan ve demokratik muhalefeti sindirmekte kullanılan suç tiplerini sıralamış, bunlara ilişkin olarak bölge adliye mahkemesi ceza daireleri tarafından verilen kararların, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 286. maddesinin 2. fıkrası kapsamında **temyiz** edilemeyecek kararlardan olsalar dahi temyiz

edilebileceklerine dair bir istisna hükmü getirmiştir. Kuşkusuz, bu yerinde bir değişikliktir. Ancak, Yargıtay yolunun açılmasının, muhalif sanıkların mahkemeler önünde maruz kaldıkları siyasi-yargısal taciz altında geçirecekleri sürenin uzamasına ve ceza tehdidi altında muhalefet etme özgürlüklerinden imtina etmeye zorlanmamaları gerekir. Bunun için de, başta Cumhurbaşkanı olmak üzere, sorumlu makamlardaki kamu görevlilerinin çoğulcu demokrasiyi sindirmeleri ve yargı bağımsızlığı konusunda gerekli adımların atılması elzemdir. Oysa, yapılması gereken, eleştiri niteliğindeki ifadelerden “düşünce suçu” ihdas edilmemesidir.

Teklifte “**seri muhakeme usulü**”, “basit yargılama usulü” gibi, genel gerekçede kullanılan tabirle “hızlı ve maliyet-etkin çözümler” ürettiği kabul edilen alternatif çözüm yöntemlerine verilen önem; erkler ayrılığı, Cumhurbaşkanı’nın anayasal sınırlara riayet etmesi gereği, olağanüstü hal kökenli mevzuatın kaldırılması, yargı bağımsızlığı, ifade özgürlüğü gibi anayasal değerler ve gerekliliklerle ilgili bir kaygısı olmadığı tekrar tekrar anlaşılan AKP’nin, yargı reformu adı altında niceliksel, ölçümsel ve teknik bir performans merceğine kendisini hapsettiğini göstermektedir. Oysa, adaletin değerler alanındaki sorunlarını görmezden gelen bir yargısal sürat teknikleri bütünü, reform olarak isimlendirilemez.

Yargılamanın öncelikle bütünüyle adil bir süreç olarak inşası elzemdir. Alternatif çözüm yöntemleri meselesi, ancak böyle bütünlüklü bir yargılama yaklaşımı içerisinde anlam bulacak ve hakkıyla tartışılabilecektir. Yoksa Anayasa’nın dahi sürekli olarak çiğnendiği bir sistemde, yargılamayı bir performans konusu olarak ele almanın adil yargılanmayla ilgili gerekçelere uygunluk anlamına gelemeyeceği ya da ülkenin adalet alanındaki yapısal sorunlarının çözümü konusunda bir aşama telakki edilemeyeceği açıktır.

AKP’nin kanun teklifinin neden bir yargı reformu oluşturamayacağını, teklifin içeriğinden de öte, teklifin içermedikleri göstermektedir. Temel sorunları inkar eden bir teklife reform ismi verilemez. **Yargı bağımsızlığı**; Cumhurbaşkanı’nın anayasal yetki alanına çekilmesi ve yargıya müdahalelerinin son bulması; adil yargılamanın ve özellikle de silahların eşitliği ilkesinin gerekleri çerçevesinde, savunma hakkına saygılı biçimde yargılama sürecinin yeniden inşası; olağanüstü hal mağdurlarına haklarının iadesi; olağanüstü hal mevzuatının ayıklanması; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin kararlarının Anayasa uyarınca kanun koyucu tarafından dikkate alınması; kurgu iddianamelerle insanları yargısal tacize maruz bırakan savcılarının ve AİHM ve

AYM kararlarını dikkate almayarak siyasi davalara bakan hâkimlerin mesleki durumlarının ele alınması; infaz hukukuyla ilgili kapsamlı sorunlar ve infaz esnasında karşılaşılan hak ihlalleri gibi temel meselelere bütünsel olarak eğilmeksizin, bir yargı reformu bahis konusu olamaz. YRSB’de olduğu gibi, üzerinde konuşulan kanun teklifinde de herhangi bir reform iradesinin bulunmadığı; teklifin, yargı bağımsızlığının sağlanması, adil yargılanma hakkının gereklerinin yerine getirilmesi ve anayasal hak ve özgürlüklerin önündeki engellerin kaldırılması yönünde herhangi bir irade ortaya koymadığı açıktır.

Bu çerçevede; AKP milletvekillerinin imzasıyla 30 Eylül 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı’na sunulan, 2/2215 esas sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, başta yargı bağımsızlığı olmak üzere olağanüstü hal döneminin yarattığı tahribatlarla yargıya güven ve yargının siyasallaşması sorunlarının hiçbirine ne yazık ki bir çözüm getirmemektedir. Yargılama usullerinde çeşitli değişikliklere gidilerek dava sayısını azaltma ve hızlı yargılama yapmanın amaçlandığı düzenlemeler, bizler açısından makyaj niteliği taşımaktadır ve ancak günü kurtarmaya yarayacaktır. Reform yapmak için reformcu, adaleti sağlamak için hukuk devletine inanmanın esas olduğu her kesim tarafından iyi biliniyor. Kabul edilmedikçe, Ülkemizde ne yargının sorunları ne yargıdan kaynaklı sorunlar ne de sosyal ve siyasal sorunlarımız çözülür.

Teklifin maddelerine ilişkin görüşlerimiz aşağıdaki gibidir:

Teklifin 1. maddesiyle, avukatlara belli kriterler dayalı olarak hususi damgalı pasaport verilmesi öngörülmektedir. En az 15 yıllık kıdemini doldurup, Türk Ceza Kanunu İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü Beşinci Altıncı ve Yedinci bölümünde tanımlanan suçlar ile 12.04.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan dolayı soruşturma ve kovuşturmayla uğramamış olan avukatlara tanınan bu hak, Anayasa aykırılıklar içermektedir. AKP Genel Başkanı’nın “Avukatlara ilk defa yeşil pasaport alma hakkı tanınacak. Ama her avukata değil” sözleri sonrası yargı paketine eklenen bu düzenleme, Anayasa’nın “Masumiyet Karinesi”ni düzenleyen 38’inci maddesindeki “Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz” hükmü ve “Seyahat özgürlüğünü” düzenleyen 23’üncü maddesindeki “Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya

kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir” hükmüne aykırıdır. Zira takipsizlikle sonuçlanabilecek soruşturma veya beraatla neticelenebilecek kovuşturmanın, masumiyet karinesi hiçe sayılarak pasaporta engel olarak düzenlenmesi, hukukun temel ilkelerinden uzaktır. Siyasi iktidara muhalif avukatların avukatlık faaliyetleri sebebiyle dahi bu suçlardan yargılanabildiği bir ortamda “Benim siyasi görüşümden olmayan avukata pasaport vermeyeceğim” düzenlemesidir. Seyahat özgürlüğünün ancak mahkeme kararıyla sınırlanabileceği Anayasa’da düzenlenmişken bu düzenlemenin hilafına hakkında soruşturma veya kovuşturma bulunan avukatların yeşil pasaport hakkı elde edemiyor olması özgürlüklerin karşısında yer almaktır. Mesleğe giriş, icrası aşaması ve müeyyideler konusunda aynı yükümlülükler altında olan avukatların yeşil pasaport hakkı elde etme noktasında farklı koşullara tabi tutulması eşitlik maddesinin de açıkça ihlalidir. Aynı şekilde avukatlık mesleği, kamu görevi ya da noterlik nedeniyle sonlananlar da kapsam dışı bırakılmış ve eşitlik ilkesi ihlal edilmiştir. Son olarak komisyonda kabul edilen madde 2’nci maddeyle değerlendirildiğinde OHAL mantığının devam ettiğinin kanıtıdır.

Teklifin 2. maddesiyle, olağanüstü hal (OHAL) döneminde çıkartılan kanun hükmünde kararnamele pasaportları iptal edilenlere, haklarındaki idari veya adli işlemler lehlerine sonuçlanmışsa pasaportlarının iadesi öngörülmektedir. Madde, yazımı ve ruhu itibarıyla OHAL ile getirilen tedbirlerin devam ettirilmesini özelliğini taşımaktadır. Zira haklarında herhangi bir soruşturma veya kovuşturma olmayan veya haklarında takipsizlik veya beraat kararı verilen insanların pasaportları OHAL KHK’leriyle yapılan iptallere dek sahip oldukları haklarıydı. Hukuk önünde masumiyeti ispatlanmış olan bu insanların pasaportları üzerinde tedbirin kayıtsız ve şartsız kaldırılarak haklarının iadesi gerekir. Fakat düzenlemeyle masum oldukları ispat olunan KHK mağdurlarının pasaportlarının iadesi sağlanamayacaktır. Kamu görevine girişte yapılan ve eleştirilen güvenlik soruşturmasından da daha geri bir düzenleme ile ‘kolluk birimlerince yapılacak araştırma sonucu verileceği’ kaydı, mahkeme kararını tanımamaktır. Seyahat özgürlüğünün de ihlalidir. Polis devleti mantığıyla getirilen düzenleme hukuk devleti ilkesini hiçe saymaktadır. OHAL hukukuyla ülke yönetmeye devam etme beyanı niteliği taşıyan madde, yaşanan bir hukuksuzluğu gidermektense, AİHM’den çıkabilecek ihlal kararlarının önüne geçmeyi amaçlamaktadır.

Teklifin 3. maddesiyle, avukatlık stajına başlamak, 'Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı' adıyla getirilen baraj sınavında başarılı olma şartına bağlanıyor. Düzenleme belli açılardan olumlu sonuçlar doğuracak olsa da iktidarın bu konudaki tutarsızlığı hala zihinlerde canlı olarak durmaktadır. Hatırlanacağı üzere Avukatlık Kanunu'na eklenen 2001 yılında getirilen ve 5 yıllık geçiş süreci sonrası 2006 yılında uygulamaya başlanması ön görülen avukatlık mesleğine giriş sınavına ilişkin düzenleme uygulanmadan AKP iktidarı tarafından yürürlükten kaldırıldı. Dönemin Adalet Bakanı tarafından, dönemin Başbakanının istemediği için kaldırıldığı ifade edilen avukatlık sınavının 13 sene sonra getirilmesi, 17 yıllık yönetimin hukuk politikalarının tutarsızlığının itirafıdır. 13 senede, akademisyen dahi olmadan, çeşitli cemaat ve siyasi yapılarla ilişkili fütursuzca açılan hukuk fakültelerinden mezun olanlarla sistem tıkanmış durumdadır. Yanlış politikalarından kaynaklı ortaya çıkan niteliksiz hukuk eğitim ve cemaatlerin elinde yetiştirilen hukukçular, karşı karşıya kaldığımız kara tablonun sebebidir. Düzenleme AKP iktidarının neden olduğu tahribatları ortadan kaldırmaya yetmeyecektir.

Teklifin 5. maddesiyle, hakim adaylığı sınavına girmek ve avukatlık veya noterlik stajına başlamak için Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı veya İdari Yargı Ön Sınavında başarılı olma şartı getirilmektedir. Sınav düzenlemesinin olumlu sonuçları olmakla birlikte sınavın güvenilirliği de sınav yapılması kadar önemlidir. Düzenlemeyle sınavın Öğrenci, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılması öngörülmektedir. Ne yazık ki merkezi sınavların güvenilirliği konusu toplumda büyük soru işaretleri barındırmaktadır. Yapılan sınavlarda yaşanan soru çalma, soruların servis edilmesi gibi örnekler, niteliğin artırılması amaçlanan sınav uygulamasının, güvenilirliğinin sağlanmaması halinde ciddi bir sorunlara sebep olacağı kuşkusuzdur. Yurttaşların hukuku, emin ve yeterli ellere teslim edilmelidir. Yurttaş, kürsüdeki hakim, savcının veya avukatın liyakatinden şüphe etmemelidir. Kürsüde olan da hukukçu da tek bir gayet ile orada olmalıdır. Sınavın içeriği göz önüne alındığında, özel hukukun temeli olan Roma hukuku alanında adayların bilgisinin ölçülmeyecek olması büyük bir eksikliklerdir. Ayrıca hukuk sistemimizin en temel sorunlarından biri de insan hakları ihlalleridir. Bu bağlamda insan hakları bilgisini ölçmek de amaçlardan biri olmalıdır.

Teklifin 8. maddesiyle, hukuk yargılamasında uygulanan ses ve görüntü nakledilmesi, yani Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS)'in, idari yargılamada da uygulanması öngörülmüyor. SEGBİS'in istisna olması esassen bu

düzenlemeyle yaygınlaştırılması adil yargılanma hakkına alenen müdahaledir. Mahkemede yüz yüzelik ilkesi ve hakimin önünde dinlenilme esastır. Tarafların davaya katılma iradesi olsa dahi SEGBİS uygulamasının ‘keyfi’ bir kurala dönüştürüldüğü açıktır. SEGBİS uygulamasının kısıtlanması ve bir çerçeveye oturtulması gerekirken yaygınlaştırılması adil yargılanma ihlalidir.

Teklifin 9. maddesiyle, idari yargı hakim adaylığına hukuk fakültesi mezunu olmayanlar arasından yapılacak atamalar yönünden, alan ve sayı sınırlaması getirilmektedir. Maddeyle ile idari yargıç adaylığında ciddi bir hata düzeltilmektedir. Türkiye Cumhuriyeti’nin kurumsal yapısını yerle yeksan eden 703 sayılı KHK ile getirilen diğer alanlardan mezun olanlara idari hakimliğin önünü açan düzenlemeden geri dönmüştür. Fakat 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası ortaya çıkan hakim açığı bahane edilerek hakimlik savcılık sınavında 70 puan barajının kaldırılması ile idari yargıç olabilme kriterlerinin genişletilmesi yargıdaki siyasi kadrolaşmaya yol açmıştır. Bu yanlış düzenlemelerle alınan hakim ve savcıların sistemdeki durumunu sorgulamak da haklı bir tutumdur. Yamalı bohçaya çevrilen hukuk sistemi ile son üç yılda farklı koşullarla mesleğe seçilmiş hakim ve savcılar, hukuk politikalarındaki garabetin yansımasıdır.

Teklifin 10. maddesiyle, hâkim ve savcı adaylarının mülakatını gerçekleştiren Mülakat Kurulunun üye sayısı artırılmıştır. Ancak bu düzenleme yargıda mülakatlar konusundaki yaşanan ciddi tartışmaların sona erdirilmesinin yolu değildir. Hakim ve savcı mülakatları toplum vicdan da bir yaradır. 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası 70 barajını kaldırarak düşük puanlı adayların kabul edilmesi ve başarılı adayların elenmesi, binlerce hakim savcıya güven yitimine sebep olmuştur. Mülakat sistemi değişmeden bu hisler ortadan kalkmayacaktır. Mülakat yöntemi geçmişte nasıl terör örgütünün yargıyı ele geçirmesine kaynaklık ettiyse, bugün başka cemaatlerin ya da grupların aidiyetiyle gerçekleşen atamalar başkaca sorunlara yol açacaktır. Bu nedenlerle düzenleme, mülakatlar konusunda yaşanan temel sorunu görmezden gelmektedir. Oysa yapılması gereken sözlü sınavın, kamera kaydı altında, üniversiteden gelen temsilci ile birlikte yapılmasıdır.

Teklifin 11. maddesiyle, Türkiye Adalet Akademisi’nin yargıdaki çeşitli iş ve işlemlere dahil edilmesi öngörülmektedir. Ancak bu uygulama da AKP iktidarının yargıdaki yapboz uygulamalarından biridir. Hatırlanacağı üzere, devlet hafızasının yok edildiği ve birçok kurumun kaldırıldığı 703 sayılı KHK ile Adalet Akademisi de kanunla mülga edilmişti. 2 Mayıs 2019 tarihinde ise 34 sayılı CBK ile Türkiye Adalet Akademisi yeniden düzenlenmiştir. Fakat

Anayasa'nın 140/3'üncü maddesi hakim ve savcılarının meslek içi eğitimlerinin mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenleneceği yönünde açık bir hükme sahiptir. Anayasa'nın amir hükmüne rağmen kanunla düzenlenmesi gereken Türkiye Adalet Akademisi'nin CBK ile düzenlenmesi Anayasa'ya aykırıdır. Bu sebeple Anayasa'ya aykırı bir kanunla yapılan değişikliği tartışmak hukuki meşruiyetten uzaktır. Diğer bir Anayasa'ya aykırılık da Anayasa'da CBK ile düzenlenebilecek bir konu değildir. Burada yapılması gereken Türkiye Adalet Akademisi'nin Anayasa'ya uygun bir şekilde kanunla düzenlenmesidir.

Teklifin 13. maddesiyle, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun (TMK) 7'nci maddesinin ikinci fıkrasındaki 'terör örgütlerinin propagandasını yapma' suçu yeniden düzenlenmekte, 'haber verme sınırlarını aşmayan veya eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamalarının suçu oluşturmayacağı' hükmü yasaya eklenmektedir. Ne yazık ki düzenleme soyut ve öngörülebilir olmayan kavramlarla ifade özgürlüğüne sebebiyet veren uygulamayı ortadan kaldıramayacaktır. TMK 7/2'nin uygulaması, ifade özgürlüğünü kısıtlayıcı ve siyasete bir ceza tehdidinde dönüştürülmüş, adeta bir fikir suçu üretme aracı haline gelmiştir. AİHM'in Türkiye'ye karşı verdiği hak ihlalleri bir yana Anayasa Mahkemesi'nin Ayşe Çelik, Füsun Üstel, Sırrı Süreyya Önder ve bu yöndeki diğerler kararlarla tutarlı bir şekilde ortaya koyduğu ihlal gerekçelerini giderici bir düzenleme yapılmalıdır. Bu bağlamda soyut ifadeler üzerinden haksız mahkumiyetler ve yargılamaların önüne geçecek düzenleme şarttır. "Cebir ve şiddet içeren eylem" ölçütü burada daha ciddi bir öneridir. AİHM içtihatları şiddete teşvik edici nitelikte olmayan açıklamaların ifade özgürlüğü kapsamında olduğunu belirterek, içeriğinde şiddete başvurmayı cesaretlendirici ifadeler yer almayan ya da kişileri silahlı isyana teşvik edici nitelikte olmayan açıklamalar nedeniyle bireylerin TMK'nın 7 maddesi 2. fıkrası çerçevesinde cezalandırılmasını ifade özgürlüğüne aykırı bulmaktadır. Kanun maddesi geniş bir cezalandırma alanı yaratmakta olup bireylerin düşünce ve ifade özgürlüğünü kısıtlamaktadır. Komisyondan geçen düzenleme ile 7/2 hükmünün ölçülülük ilkesine aykırılığı devam etmektedir. Ölçülülük ilkesi; "elverişlilik", "gereklilik" ve "orantılılık" olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. "Elverişlilik", başvuru önlemin ulaşılmak istenen amaç için elverişli olmasını, "gereklilik" başvuru önlemin ulaşılmak istenen amaç bakımından gerekli olmasını, "orantılılık" ise başvuru önlem ile ulaşılmak istenen amaç arasında olması gereken ölçüyü ifade etmektedir. Ölçülülük ilkesiyle devlet, cezalandırmanın sağladığı kamu yararı ile bireyin hak ve özgürlükleri arasında adil bir dengeyi

sağlamakla yükümlüdür. Ölçülülük ilkesi nazara alınmadan yapılan değişiklik hak ihlallerini ortadan kaldırmayacaktır.

Teklifin 14. maddesiyle, aile ve çocuk mahkemesi uzmanlarının görev tanımını genişleterek değiştirmektedir. Bakanlık merkez teşkilat personeliyken ve taşrada bir mahkemede görevli olarak çalışan uzmanlar, düzenlemeyle mahkemelerde görevlendirme yerine adliyelere atanma usulü ile tüm mahkeme ve savcılıkta görevlendirileceklerdir. Adliyelere atanama usulü uzmanlık tanımına ters düşmektedir. Ayrıca bu usulün uzmanlık kalitesini düşüreceği kaçınılmaz bir gerçektir.

Teklifin 18. maddesiyle, ağır ceza mahkemelerinin görevine giren ve girmeyen işlerdeki tutukluluk süreleri yeniden düzenlenmektedir. Ancak düzenleme yeterli değildir. Zira düzenlemeyle soruşturma evresiyle kovuşturma evresi arasında bir ayırda gidilmeye çalışılmışsa da süreler uzundur ve düzenlemenin KHK ile eklenen kısmı da durmaktadır. İstisna bir tedbir olan tutukluluğa ilişkin sürelerin, soruşturma ve kovuşturma aşamasında ayırta edilerek düzenlenmesi mevcut hak ihlallerine sebebiyet veren durumları ortadan kaldırmamaktadır. Tutukluluk sürelerinin soruşturma ve kovuşturma ayırta gözetmeden kısaltılması sorunun çözümünü sağlayacaktır. Tutukluluk AİHS Madde 5 ve Anayasa Madde 19'daki 'güvenlik hakkı' ile doğrudan ilgilidir. İvedilikle tutukluluğa ilişkin genel bir düzenleme ile süreler kısaltılarak makul bir çözüm getirilmelidir. Aksi durumda AİHM ve AYM'de ihlal kararları verilmeye devam edecektir.

Teklifin 19. maddesiyle, kamu davası açılmasının ertelenmesi müessesesi, örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar, kamu görevlisi tarafından görevi sebebiyle veya kamu görevlisine karşı görevinden dolayı işlenen suçlar ve cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar hakkında uygulanmaz kuralı getiriliyor. Bu konuda sorun, uygulayıcıların olaylara yaklaşımı olup, sübjektif kararlar alınmaktadır. 1 Ağustos 2014 tarihinde yürürlüğe giren Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadele Hakkındaki Avrupa Konseyi Sözleşmesi kadınlara ve çocuklara, özellikle de kız çocuklara yönelik suçlar konusunda taraf devletlere etkili soruşturma yürütme ve cezalandırma yükümlülüğü getirmiştir. İstanbul Sözleşmesi 54. Maddesi sözleşme tarafı devletlere "tek taraflı ve resen yargılama" görevi vererek mağdurun bildirim ya da şikayet etmesini ya da şikayetini geri alması durumunda devamı için önlemler almasını şart koşmaktadır.

Teklifin 20. maddesiyle, iddianamenin iade şartlarına ilişkin düzenleme öngörülmektedir. Ancak yetersiz bir düzenlemedir. İddianamenin kabul kararından önce mahkemece taraflara tebliğ edilerek görüşleri alınmalıdır ve tarafların iddianameye itiraz edebilmeleri için belirli bir süre tanınmalıdır. Mahkemece, belirlenen itiraz süresi dolmasından itibaren soruşturma evresine ilişkin bütün belgeler ve varsa itirazlar incelendikten sonra, suçun sübutuna doğrudan etki edecek mutlak sayılan mevcut bir delil toplanmadan düzenlenen iddianameler iade edilmelidir.

Teklifin 23. maddesiyle, yargı sistemimize seri muhakeme usulü eklenmektedir. Adil yargılanma hakkının esaslarından biri makul sürede yargılanma hakkıdır. Fakat seri yargılama, hedef süre gibi muhakeme mantığından uzak düzenlemeler, yargıya bakış açısındaki sorunları ortaya koymaktadır. Delilerin mahkemede tartışılması sanığın ifadesinin alınması gerekir. Dosya yükü azaltık mantığı ile yapılan yargılamaların sonuçları ortadadır.

Teklifin 26. maddesiyle, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 253'üncü maddesinde değişikliğe gidilerek, uzlaştırma kapsamındaki suç listesi genişletilmiştir. Teklif bu hali ile uygulamada, hukuki ve toplumsal bir takım çekinceler barındırmaktadır. Kadınlara ve çocuklara yönelik suçlar, faillere bakılmaksızın uzlaştırma kapsam dışında olmalıdır.

Teklifin 29. maddesiyle, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 286'ncı maddesinde değişikliğe gidilerek, hak ihlallerinin önüne geçilmesi ve uygulamada tekdüzelik amaçlanmaktadır. Ancak değişiklik yetersiz olup, aynı dosya kapsamında verilen mahkeme kararlarında temyize tabi olan hükümler, temyize tabi olmayan diğer hükümlere de sirayet ettirilmelidir. Aynı kararlar verilen ve toplam süresi beş yılı aşan hükümlere karşı da temyiz yolu açılmalıdır.

Teklifin 33. maddesiyle, 15 yaşını doldurmamış çocuklar için tutukluluk süresi kısaltılıyor. Bu konuda, çocukların cezaevinde olmamaları prensip kabul edilmeli ve düzenleme yerine çocuk cezaevlerinin kaldırılarak, bu süreleri eğitim evlerinde geçirmeleri sağlanmalıdır.

Zeynel Emre

İstanbul

Tufan Köse

Çorum

Rafet Zeybek

Antalya

Turan Aydoğan

İstanbul

Alpay Antmen

Mersin

Süleyman Bülbül

Aydın

MUHALEFET ŞERHİ

2/2215 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile İlgili Muhalefet Şerhimizdir.

Genel Değerlendirme

Uzun süredir ciddi beklentiler yaratılarak kamuoyunun gündeminde tutulan ve “Yargı Reformu” diye adlandırılan paket, Türkiye yargı sistemindeki sorunları ve adaletsizlikleri gidermekten ziyade demokrasi ve hukuk devletinden ne denli uzaklaşıldığının itirafı niteliğindedir.

Hazırlık aşamasına muhalefet ve sivil toplumun dâhil edilmediği teklif, kamuoyuna açıklandığı gün de mecliste bulunan diğer partiler ile usulen de olsa görüşüleceği ancak Halkların Demokratik Partisi (HDP) ile görüşülmeyeceği şeklindeki açıklama ile gündemde yer aldı. Konuyla ilgili meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşları, akademik camia ve muhalefetle ortaklaşmayan, birlikte üretimden yoksun, sorunlara çözüm olmaktan uzak bir tarzla ele alınan ve bu haliyle “ben yaptım oldu” bakış açısıyla hazırlandığı ortaya çıkan teklifin, gerçek anlamda toplumun adalet taleplerine ve yargısal tasarruflardan kaynaklı sorunlarına derman olacak nitelikten uzak bir yaklaşımla hazırlanmış olduğunu söylemek mümkün.

Toplumsal hayata yönelik düzenlemeler yapılırken toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek, teknik anlamda niteliği yüksek çalışmalar olması gerekirken önümüzdeki teklif de Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) iktidarının toplumsal mutabakatı yakalayamamış vasat altı torba düzenlemelerinden biridir.

Adalet Komisyonu’na 27. Dönem 3. Yasama Yılı ilk toplantısını kamuoyunda “Yargı Reformu” olarak anılan düzenlemenin görüşmelerini yapmak üzere ilk olarak 3 Ekim 2019 tarihi için davet gönderilmiştir. Fakat toplantının bu ilk oturumunun, parlamentonun 1. (AKP) ve 2. (CHP) partisinin izleyen günlerde gerçekleşecek olan milletvekili kampları nedeniyle kısa tutulup, bir sonraki hafta daha etraflıca görüşmek üzere kapatılmasına karar verilince, ilk oturum 2 Ekim 2019 Çarşamba tarihinde saat 16:00’da gerçekleşmiştir. İlk oturumda, teklifin geneli hakkında görüşüleceği varsayılan toplantının sadece 3 saat sürmesinin planlandığı ifade edilmiş ve hatiplerin sözleri sürekli surette “o konunun yeri geldiğinde” görüşüleceği söylenerek kesilmiş ve kısıtlanmıştır. Toplantı pek çok milletvekili konuşmalarını tamamlayamadığı halde

19:55'te bitirilmiştir. Toplantı sonunda bir sonraki oturumda geneli hakkında söz alacak milletvekillerinin, ilk oturumda orada olanlardan olmak üzere isimleri toplanmış ve bu isimlerden başka genel müzakereye girilmeyeceği ifade edilmiştir.

Toplantının ikinci oturumu 7 Ekim 2019 Pazartesi gerçekleşmiş ve toplantı genel hakkında söz almayanların konuşmalarıyla devam etmeden önce teklifin ilk maddesi okutularak genel müzakerenin göstermelik hale getirilmesi hatta “müzakere” kavramının içinin boşaltılması söz konusu olmuştur.

Bunun da ötesinde komisyonlar tarihinde en göstermelik; komisyon, müzakere, müşavere, istişare kavramlarına en aykırı davranılan komisyon toplantısı olmuştur. Zira oturum başkanı hatiplere sürekli olarak “onun yeri geldiğinde konuşuruz” diyerek müdahale etmiş, yeri gelen konularda ise “onu daha önce söylemiştiniz” diyerek konuşmaları bitirme gayretine girmiştir. Bununla da yetinmeyip madde hakkında söz isteyen milletvekillerine “diğer maddede söylersin” diyerek, neyin telaşı; acelesi ya da paniği içinde olduğu anlaşılmayan bir tablo çizmiştir.

Niteliksiz bir çalışma usulü ile komisyon gece 02:45 itibarıyla teklif maddelerinin tamamını “görüşmüş” olarak kapanmış sadece 10 saat sonrası, yani 8 Ekim 2019 tarihi, saat 12:00 (sonradan 13:00 oldu) için muhalefet şerhi teslim süresi belirlemiştir. Bu anlamda komisyon muhalefet şerhi dâhil bütün işlerini neredeyse tam olarak 24 saat içerisinde sonlandırmıştır. Komisyon divanının komisyon üyelerine ortak bir karar için ya da fikirlerini almak için sorduğu tek şey ise müzakerelerin ilerleyen saatleriyle gelen yorgunluğu gidermek için “dondurma mı, meyve mi” istedikleri sorusu olmuştur.

Kamuoyunda “Yargı Reformu” olarak anılan bu düzenlemeler serisinin ilki olan teklif metnine ilişkin özensizlikler bu bakımdan; siyasi usul, içerik ve yasama tekniği olarak üç başlıkta ifade edilebilir.

Teklif metni siyasal iktidarın ifadelerine göre “tüm partilerle müzakere edilerek” hazırlanmıştır. Fakat parlamentonun 3. partisi olan Halkların Demokratik Partisi sürece dâhil edilmemiştir. Edildiği ifade edilse de bunun görünürlüğünden imtina için büyük bir hassasiyet gösterilmiştir.

İçeriği bakımından ise avukatların özlük haklarına ilişkin bir düzenleme ile başlayan teklif metninin, 2 yıllık bir Olağanüstü Hal (OHAL) enkazı altında kalmış bir ülkenin ihtiyaçlarına hiçbir surette karşılık olmayan düzenlemeler içerdiğinin altı çizilmelidir.

Yasama tekniği bakımından ise; işteş bir eylem alanı olması beklenen komisyonların, formalite icabı bir araya gelip konuşmacıların dinlenmediği, kısıtlandığı ya da ayıplandığı bir ortama dönüşmüş, 39 madde toplamda 24 sat içinde göstermelik olarak görüşülmüştür. Deyim yerindeyse bir “komisyonlar maratonu” söz konusu olsaydı, Adalet Komisyonu'nun bu toplantısı şüphesiz büyük övgüler toplayacaktı.

Ancak AKP iktidarlarının toplumsal mutabakatı katiyen reddeden ve demokrasinin, seçilmiş olanın mutlak inisiyatifi ile hızlı kararlar almak suretiyle gerçekleşeceğine olan inancı, görünen odur ki kemikleşmiştir. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi olarak tarif ettikleri yeni yönetim biçimindeki ısrarın nedeninin, tam olarak istişaresiz bir yönetim arayışından olduğunu da bu tutuma bir örnek olarak kaydetmek gerekecektir.

Yargının örgütlenmesi, etkinliği ve işleyişine dair düzenlemelerin daha ağırlıkta olduğu paket, adalet sisteminde ve yargı düzeninde yaşanan derin tahribat ve bunlardan kaynaklanan ağır haksızlıkların giderilmesine, adalet sisteminde yaşanan çöküşe, acil reform ihtiyacına ilişkin düzenleme barındırmıyor. Hâlbuki Türkiye halklarının ihtiyacı olan, toplumun tüm bileşenlerinin dâhil olduğu, hep birlikte yapılacak olan sivil, özgürlükçü, demokratik, çoğulcu bir Anayasadır. Bununla birlikte mevcut yasalarda yer alan OHAL döneminde hukuk sistemine dâhil edilenlerin de aralarında olduğu anti demokratik tüm düzenlemelerin sonlandırılacağı, Terörle Mücadele Kanunu (TMK) rejiminin kaldırıldığı, mevcut yasaların revize edildiği bir yargı reformudur.

Hâkimler, görevlerini, mahkemelerin bağımsızlığı ve mutlak hâkimlik teminatı esaslarına göre, yargısal etik kurallarına uygun olarak yerine getirmeli ve kanunda belirtilenlerden başka, resmî, gayri resmî özel hiçbir görev alamazlar. Ancak HSK'ya ilişkin düzenlemeler de geçmiş dönemlerde iktidar tarafından adaletsiz şekilde tek taraflı yürütülmüştür. Geçmiş dönemde yapılan Anayasa değişikliği ile iktidarın sistemi kendi lehine dizayn etme isteme nedeni ve bunun avantajlardan biri de HSK düzenlemesi olmuştur. Demokratik süreçlerde ortaya çıkan anayasaların öncelikli hedefi hukuk devleti ve demokrasinin asgari temel ilkeleri üzerine toplumsal bütünleşmeyi sağlamaktır, toplumsal bütünleşmeyi demokrasi ve hukuk devleti ekseninde sağlamaktır. Ancak yapılan bunun tam tersi olup, HSK eli ile toplumsal yarılma yaratılarak bunun üzerine sistem inşa edilmiştir. Mevzuatta ne olduğuna bakılmaksızın mevcut HSK tedrisatından geçmiş yargı mensuplarının uygulamaları geldiğimiz günde yargıdaki sorunların başında gelmektedir.

Pakette demokratikleşme, insan haklarının iyileştirilmesi, yargı bağımsızlığı, ceza ve idari yargılama usulünün esasına ve özüne ilişkin düzenlemeler yer almamaktadır. Hukuk ve yargı alanındaki gerilemelere dair hiçbir düzenleme de bulunmamaktadır. 2013 yılında iç güvenlik paketi ile reformların geri alındığı düzenlemeyle başlayan ve sonrasında olağanüstü hal rejiminin kalıcı hale getirildiği düzenlemelerle devam eden süreçte adaletsizlik ve hukuktan sapmanın üst seviyelere ulaştığı yargı sürecine çözüm olabilecek herhangi bir düzenleme mevcut değildir.

Bu düzenlemeyle;

Meslekte on beş yılını tamamlamış avukatlara tanınan yeşil pasaport hakkı gerekli ve iyi bir düzenleme olsa da, kamu hizmeti sunan hekimler ve diğer meslek üyelerine bu hakkın tanınmaması ve demokratik hukuk devletine, düzenine aykırı şekilde

pakette yer alan “idari tasarruf” kavramının bu vesile ile kanunda da yer alacak olması kabul edilemez. OHAL döneminde Anayasaya ve hukukun temel prensiplerine aykırı alınan tedbirlerden biri olan Kanun Hükmünde Kararname’ler ile (KHK) mağdur edilenlere haklarında soruşturma, kovuşturma ya da kesinleşmiş bir ceza hükmü olmasa dahi pasaport alabilmelerinin inisiyatifi İçişleri Bakanlığı’na bırakan düzenlemeye yer verilmiş olması, hukuken kabul edilemeyecek olan yasa ile tanınan hakkı idari işlemle sınırlandırmak anlamına gelir.

OHAL döneminde ortaya atılan ve ceza yasalarında yer almayan “iltisak” ve “irtibat” kavramlarının yasa metnine alınmaları, kanun yapım tekniğine uymadığı gibi hukuki de değildir.

OHAL sonrası hukuk ilkeleri yok sayılarak hukuk eli ile gerçekleştirilen hak ihlallerini sonlandırmaya ilişkin herhangi bir düzenleme de yer almamıştır. OHAL düzenlemeleri, kanunlardan çıkarılmak yerine yasalar eli ile yeniden üretilmektedir. Hâlbuki yapılması gereken en acil düzenlemelerden biri OHAL adaletsizliklerinin giderilmesi olmalıdır. Asıl olan özgürlükler olup ancak istisnai olarak ve yasa ile kısıtlanabilir. Olması gereken, KHK’leri kanun haline getiren 7145 sayılı kanunun düzeltilmesi ve gasp edilen hakların doğrudan iadesidir.

Teklifte, hukuk devletine ve insan haklarına saygıya, hak ihlallerini gidermeye yönelik düzenlemelere yer verilmemiştir. Özellikle OHAL ile artan hukuk devletinden uzaklaşmayı giderecek hiçbir düzenleme yer almamıştır. Demokratikleşme perspektifinden uzak, hukuki argümandan uzak düzenlemelerle reform yapılamaz.

Getirmek istenen Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı hiçbir soruna çözüm olmayacağı gibi bu haliyle yeni sorunlara yol açacaktır. Yargıdan kaynaklı sorunların sorumluluğunu, eğitimin kalitesizliğiyle birlikte akademik camiaya yıkmak yerine sorunun kaynağı olan yargının siyasal erk üzerindeki tahakkümünün sonlandırılması ve gerçek anlamda yargıç tarafsızlığının temin edilmesi gerekmektedir. Avukat sayısının artması ya da mesleki kalitenin ölçülmesi amacı öne sürülerek ÖSYM tarafından yapılacak çoktan seçmeli sınavlarla ölçülecek olan hukuki yeterlilik ya da avukatlık becerisi değil ancak bilgi/ezber olacaktır. Kaldı ki ÖSYM’nin geçmiş dönemde hâkim/savcı adayları için yaptığı sınavlardaki şaibeler ortadayken yeniden bu kurumun yapacağı sınavlarla yargı insanlarına nitelik kazandıracağını düşünmek inandırıcı ve yapısal bir çözüm değildir. Bir taraftan sayısı 100’ü aşmasına rağmen yeni hukuk fakülteleri açarken bir yandan sınavla sayıyı sınırlamaya çalışmak paradokstur. Bu nedenle var olan hukuk fakültelerinin aktif bir şekilde denetlenmesi, öğretim üyesi ve fiziki koşullar bakımından ölçülebilir standartlar belirlenerek bu standartların altında kalan fakültelerin kapatılmaları gerekmektedir.

Hâkim Savcılar Kurulu (HSK) gibi bağımsızlığını yitirmiş, siyasal erkin denetim ve kontrolünde olan bir organ yargının yapısal sorunlarına çözüm üretmekten uzak ve haliyle halkın adalet beklentisini de karşılayamamaktadır. Adalet Bakanı’nın kurul

başkanlığı yaptığı, 13 üyeden 6'sının partili cumhurbaşkanı tarafından seçildiği bir kurul bağımsız ve tarafsız olamayacağı gibi hukukun üstünlüğünü rehber edinmekten de uzaktır. Bu nedenle başta kurulun tarafsız ve bağımsız olabilmesi, siyasi iktidarlardan ayrı karar verebilme niteliğini haiz olması son derece önemlidir. Yine kurulun bağımsız yapısının bir güvencesi olarak, atama ve disiplin işlemleri de siyasi iktidarlardan bağımsız bir biçimde gerçekleşmelidir.

TMK'nin 7/2. Maddesi'ne "*Haber verme sınırını aşmayan veya eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları suç oluşturmaz*" cümlesinin eklenmesi teklifte yer almaktadır. Evrensel hukukta, Anayasada ve mevcut bir kısım mevzuatta ifade özgürlüğünün kapsamı bu düzenlemeye yakındır. Yapılması gereken, Türkiye demokrasi önünde engel teşkil eden TMK'nin kaldırılmasıdır. Anayasa'nın 25. maddesinde yer alan "*Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz*" hükmü ile uluslararası sözleşmeler ve Türk Ceza Kanunu'nda (TCK) yer almasına rağmen TMK 7/2'ye eklenen cümleciğin reform olarak takdim edilmesi kabul edilemez. Bu reform değil olsa olsa adaletsiz uygulamaların itirafı olur. Uygulamada şiddet içermeyen ifadelerin, terör örgütünün bahsinin dahi geçmediği beyanların suç sayıldığı ve bu şekilde on binlerce kişinin cezalandırıldığı bir olgusal bir gerçektir. Yasa koyucu, ülkede hukuk insanlarının Anayasa ve uluslararası sözleşmelere aykırı davranarak verdikleri kararların ayyuka çıkması sonrasında bu düzenlemeye yer vermiştir. Hukukun, adaleti tesis etmekle yükümlü yargı mensupları eliyle ihlali Anayasa ve yasalarda zaten mevcut olan bir cümlecik ile giderilmeye çalışılmıştır. Anayasa 90. maddesi gayet açık olduğu halde hukuk uygulayıcı ve yürütücüleri bu ilkeye uymamaktadır. Yapılması gereken İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi (İHAS) ve İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi (İHAM) kararlarında ifade özgürlüğüne ilişkin belirlenmiş olan sınırlara uymaktır.

Yine bir kısım suç ve cezalar açısından, İstinaf Mahkemeleri kararı sonrasında Yargıtay'a gidebilmenin yolu açılmaktadır. Bunlar tam da düşünce ifade özgürlüğü kapsamında kalması ve cezalandırılmaması gereken hallerdir. Ancak uygulamada tam da Anayasa 34. maddede açıklanan toplantı gösteri hakkı gibi temel hak ve özgürlüklerin cezalandırılıyor olması bu düzenlemeye gidilmesine sebep olmuştur. Çözüm bu kapsamdaki düşünce ve eylemlere ceza olmamasıdır. İstinaf ve temyiz dengesi sağlanmaya çalışılmış gibi görünse de istinaf incelemesini, Yargıtay'ın iş yükünü azaltan ara formül olarak lanse eden ve kovuşturma sürelerinin azaltılmasını hedeflediğini iddia eden siyasi yaklaşımla mevcut uygulamalar birbiri ile çelişmektedir. Cumhuriyet Gazetesi davası örneğinden hareketle, aynı davada yargılanan sanıklardan daha az ceza alanların, temyiz sınırının altında kalması nedeniyle, istinaf denetiminden sonra cezaları kesinleşerek infaz edilmeye başlanmıştır. Buna karşın, daha çok ceza alanlar açısından istinaf denetiminden sonra temyiz denetimine yer verilmesi ve sonrasında verilen beraat hükümleri ile süreç farklı bir seyir izlemiştir. Bu gibi durumların yaşanmaması için, usul değişiklikleri apar topar çıkarılmamalı, hukuk kamuoyu ve ilgili sivil toplum

örgütlerinin görüş hazırlayabilmesi için yeterli zaman verilmeli, hukukun yap-boz tahtasına çevrilmesi önlenmelidir. Olaya göre hukuki düzenlemeden vazgeçilmelidir.

Adil yargılama ve uzun tutukluluk sürelerine ilişkin getirilen düzenlemeler yetersizdir. Bilinmektedir ki uzun tutukluluklar siyasi amaçlarla kullanılmaktadır. Son olarak İHAM'ın Demirtaş/Türkiye davasında kısıtlama sebeplerinin aleyhe kullanılamayacağına yönelik karar vermesi, devletin imkân ve yetkilerini kötüye kullandığını ifade etmesi en yakın örnektir.

Yine yapılan düzenlemede özellikle TMK kapsamındaki suçlarda bir yıl altı ayı geçemeyecek denilmekte ve ancak gerekçelendirmek koşulu ile altı ay uzatılabileceği yer almıştır. Gerekçelendirmek Türkiye yargı sisteminde pratikte en zayıf olunan kısım olup ne iddianemelerde ne de mahkeme kararlarında gerekçelendirme görmek mümkün değildir. Ayrıca düzenleme metni muğlak olup kaç kez uzatılacağı da belirsizdir.

Paketle TCK'nin 75. maddesine ön ödeme kurumuyla ilgili bir ekleme yapılmaktadır. Ön ödemeye tabi suçların kapsamını sınırlı olarak genişleten ve ön ödemede taksitlendirme usulünü getiren bu değişiklik ceza yargılama sistemi, toplum yapısı ve tüm mevzuatın uyumlulaştırılmaması gibi sebeplerle uygulamada pek çok adaletsizliğe, eşitsizliğe sebep olacaktır.

İddianamenin iadesine ilişkin düzenleme de hali hazırda mevcut yasalarda var olan düzenlemelerdendir. Uygulamada özellikle siyasi yargılamalarda ciddi deliller olmaksızın hazırlanan iddianemeler ile kişiler haklarından alıkonulmakta, uzun yıllara varan tutuklamalar yaşanmaktadır.

Geldiğimiz noktada evrensel standartlardan ve adalet hedefinden kopan yargı sistemi, başta ifade özgürlüğü, kişi güvenliği ve işkence yasağı olmak üzere temel hak ve özgürlükler alanında yaşanan yoğun ihlallerin ana kaynağı haline gelmiştir. Bu konuyla ilgili yargı, aynı zamanda muhaliflere yönelik siyasi baskı ve tasfiyenin en önemli aracı konumundadır. İktidarın yaptığı ise süreklilik arz eder şekilde adına kâh strateji kah eylem planı kah yargı paketi adı verilen belgeler hazırlayarak kamuoyunda bir reform algısı yaratmaktadır.

İktidar tarafından darbe dönemi yasaları esas alınarak sürekli kamu düzeninin tesisi amaçlı yasal düzenlemelere gidilmektedir. Yargı reformları ile yapılması gereken, iktidarın sınırları ile temel hak ve özgürlüklerin korunması rejimini belirlemektir. Toplumun ihtiyacı olan öncelikle demokratik anayasal düzen ile temel hak ve özgürlükler rejiminin korunmasıdır. Yapılacak düzenlemeler demokratik anayasal düzenin geliştirilmesine, eşitlik düzleminde temel hak ve özgürlüklerin güçlendirilmesine yönelik olmalıdır.

Yargı reformu strateji belgesi sonrasında hazırlanacak olan eylem planı ve yargı paketlerinden asıl beklenti, çökmüş ve çıkmaza girmiş adalet sisteminin doğal bir sonucu olarak ortaya çıkan haksız ve hukuksuz mahkûmiyet ve mağduriyetlerin bir an önce giderilmesi için çalışmalara acilen başlanmasıdır. Bu nedenle, başta Terörle Mücadele Kanunu ve Türk Ceza Kanunu'nda olmak üzere, sistemden kaynaklı çıkmazların ve olumsuzlukların giderilmesi amacıyla evrensel ölçütlere uygun düzenlemeler getirilmelidir.

Hak ve özgürlükleri ağır şekilde kısıtlayan, siyasi tasfiyelere gerekçe yapılan ve yargıya keyfilik sağlayan maddelerin evrensel hukuk ölçütlerinde öncelikli olarak düzenlenmesi gerekmektedir. 15 Temmuz sonrası gelişmelerin, özellikle yargısal süreçte yaşattığı adaletsizlikler bu kadar göz önünde iken yargılanıp ceza alan hâkim ve savcılar tarafından meydana getirilen mağduriyetlerin giderilmesi için yargısal bir mekanizmanın oluşturulması büyük önem arz etmektedir. Kişiler üzerinde yaratılan böylesi haksız mahkûmiyet ve mağduriyetlerin derhal giderilmesi gerekmektedir. Düşünce ve ifade özgürlüğü alanındaki sorunların çözümü için geliştirilecek yöntem, ifade özgürlüğünü suç olarak tanımlamamalıdır. Düzenlemede özgürlüklerinin yasal güvenceye alınmasına dair hükümlere yer verilmelidir.

Ayrıca teklif yukarıda açıkladığımız pek çok sebeple Anayasa'ya da aykırılık teşkil ettiğinden bu sebeple de görüşülmelere geçilmeden iadesi gerekmektedir. Anayasa, devletin yapısını ve erkler arasındaki ilişkiyi kuran, gücün meşruiyetinin devamı için hukukla sınırlayan bir metindir. Yasa metinleri hazırlanırken eşitlik ve halk yararı temelinde, ayırım gözetilmeksizin hazırlık yapılmalıdır. Temel insan hak ve özgürlükleriyle yakından ilişkili olan bu sınır, tüm toplumu ilgilendireceği iddiası ile topluma sunulan yargı reformu teklifinin HDP ile görüşülmeyeceği şeklindeki beyan ve tutum ile ihlal edilmiştir. Mecliste yer alan Halkların Demokratik Partisi ve HDP'de temsiliyet bulan milyonlarca vatandaş bu kapsamın dışında bırakılarak ayrımcı, eşitliğe aykırı, toplumun bir bölümünün taleplerinden uzak bir teklif hazırlanmıştır. Anayasaya aykırı bu tutum hem parlamenter sisteme hem de demokratik işleyişe aykırıdır. Bu tutum Anayasa'nın amir hükümlerinde belirtilen temsilde adalet ilkesine açıkça aykırılık teşkil etmiştir.

MADDELERE İLİŞKİN

MADDE 1: Madde ile baro levhasına kayıtlı olan ve en az on beş yıl kıdemi bulunan avukatlara hususi damgalı pasaport verilmesi öngörülmüştür. Avukatlık hizmeti; adaletin sağlanması için Anayasa ve kanunlarla yargı makamlarının esas öznelerinden biri olarak tanımlanmaktadır. Evrensel hukuk normlarına göre adaletin sağlanması ve hak unsurunun anayasa ilkeleri çerçevesinde tamamlanması için avukatlık mesleği olmazsa olmaz adalet unsurlardan biridir. Yargılama sürecinde iddia, savunma ve karar makamları aslında eşit statüye sahip olması gereken unsurlardır; ancak Türkiye'deki

uygulamalara bakıldığında bunu görmek mümkün değildir. Mahkemelerin fiziki yapılarından tutun da uygulamalarda avukatlara yönelik olan tutumlar ve yasalardaki çelişkiler avukatlık mesleğine ilişkin çarpık bir bakış açısını ortaya koymaktadır. Avukatlık makamına dönük olan bu kısıtlamalar; yargının olmazsa olmazı olan avukatlık mesleğinin mantığına uymamakta ve adaletin tecellisi açısından avukatlığın icrasında ciddi şekilde tahribatlara yol açmaktadır. Avukatlık mesleğinin süregelen ve çözüm bekleyen yığınla sorunları olduğu halde avukatlara sadece hususi damgalı pasaport verilmesi yeterli bir iyileştirme değildir.

Avukatlara tanınan yeşil pasaport, gerekli ve iyi bir düzenleme olsa da pakette yer alan "idari tasarruf" bu vesile ile kanunda da yer alacaktır. OHAL döneminde Anayasaya ve hukukun temel prensiplerine aykırı alınan tedbirlerden biri olan KHK ile ihraç edilenlerin pasaportlarına ilişkin idari tasarruf işlemine burada da yer verilmiştir. Yasa ile tanınan hakkı idari işlemlerle sınırlandırmak hukuk garabetinden öteye geçmez. OHAL düzenlemeleri kanunlardan çıkarılmak yerine yasalar eli ile yeniden üretilmektedir.

Teklifte getirilen Ceza Kanunu'nun ilgili bölümleri ve ayrıca (3713) Terörle Mücadele Kanunu'nun kapsamında kovuşturma ve soruşturma kapsamına giren suçlardan dolayı soruşturma veya kovuşturma bulunmaması kaydıyla şarta bağlanmış olması ve ayrıca yargı makamlarının yerine konulmuş olan Adalet ve İçişleri Bakanlıklarınca esasların belirtilmiş olması Anayasa ve yasalara aykırılık teşkil edecektir. Ayrıca yargının bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesinin tartışıldığı, yürütmenin etkisinde kalan yargının mesleğini icra eden avukatlara yönelik haksız soruşturma ve tutuklamalar göz önünde bulundurulduğunda bu geniş yetki ve sınırlandırma avukatların aleyhine olabilecek bir durumu teşkil etmektedir.

Hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile insan haklarını esas alarak, adalet hizmetlerinin adil, hızlı ve etkili bir şekilde sunulmasını sağlayacak politikaları geliştirmek ve uygulamak için avukatların da hâkim ve savcılarının sahip oldukları sosyal güvencenin kapsamına alınmasını gerektirmektedir. Bu minvalde avukatların tabi oldukları sosyal güvenlik haklarının genişletilmesi ve adalet mekanizmasının üç önemli sacayağından biri olan avukatlara, hak ettikleri sosyal güvencenin sağlanması gerekmektedir.

MADDE 2: Teklifin 2. maddesinin gerekçesinde, 15 Temmuz Darbe Girişimin takip eden 6. günde, 21 Temmuz 2016 tarihinde ilan edilen; 2 yılda 7 kez, 3'er ay süreyle uzatılan ve sonuç olarak 18 Temmuz 2018 tarihinden yeniden uzatılmadığı için doğal olarak sona eren OHAL döneminde çıkartılan toplam 36 Kanun Hükmünde Kararnameye (KHK) ekli listelerle pasaportları ellerinden alınan kişilere pasaportlarını geri alma imkanı getirildiği ifade edilmektedir. 5682 sayılı Pasaport Kanunu'nda değişiklik öngören bu madde ilk bakışta bir iyileştirme ya da teklifin genel tarif şekli ile "reform" olarak sunulsa da, politik durum bakımından bunun şüpheyle yaklaşılması gereken bir konu olduğu açıktır. Öncelikle 2 yıl süren OHAL süresince pasaport kanununda yapılan değişikliklere bakmak

gerekirse:

Pasaport Kanunu ve İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri hakkında Kanun'da yapılan değişikliklerle idari kararlar pasaport verilmeme işlemi genişletildiği gibi önceden EGM bünyesinde verilen pasaport ve sürücü belgesi vb. belgelerin artık Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından sağlanması kararlaştırıldı.

5682 sayılı Pasaport Kanunu'nda yapılan değişikliklerle pasaport düzenlemesi için istenen belgeler ve başvuru yerleri İçişleri Bakanlığı'nın inisiyatifi ne bırakıldı (KHK 676 md. 10).

Ayrıca Pasaport Kanunu'nun ilgili maddesinde "memleketten ayrılmalarında genel güvenlik bakımından mahzur bulunduğu İçişleri Bakanlığınca tespit edilenlere" ibaresi yeterli görülmemekle hemen ardından "ve terör örgütlerine aidiyeti, iltisak veya irtibatı belirlenen yurtdışındaki her türlü eğitim, öğretim ve sağlık kuruluşları ile vakıf, dernek veya şirketlerin kurucu ve yöneticisi olduğu veya bu yerlerde çalıştığı İçişleri Bakanlığınca tespit edilenlere" pasaport verilmez cümlesi eklendi (KHK 674 md. 23).

3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'da değişiklikler yapıldı. Bakanlığın görevlerini içeren maddeye "pasaport hizmetlerini yürütmek" ibaresi; bir diğer maddeye eklenen bent ile pasaport, pasaport yerine geçen belgeler ve sürücü belgeleri ile ilgili yetki, usul ve esaslara ilişkin bir düzenleme yapıldı (KHK 676 md. 23, 25).

Yine aynı kanuna eklenen bir geçici madde ile EGM tarafından yürütülen pasaport ve sürücü belgesi hizmetlerine ilişkin iş ve işlemlerin, bir yıl içerisinde Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'ne devredilmesi öngörüldü. Bu sürenin uzatılması hususunda Bakanlar Kurulu yetkili kılındı (KHK 676 md. 26).

Pasaport ve sürücü belgelerine ilişkin olarak Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne devredilen görevler hakkında diğer mevzuatta EGM'ye yapılmış olan atıflar Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne, mahalli emniyet makamlarına yapılmış olan atıflar ise nüfus müdürlüklerine yapılmış sayıldı (KHK 676 md. 26). 6749 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'da değişiklik yapıldı. Buna göre yürütülen soruşturmalar sırasında milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisaklı ya da bunlarla irtibatı nedeniyle haklarında idari işlem tesis edilenler ile aynı gerekçeyle haklarında suç soruşturması veya kovuşturması yürütülenler, işlemi yapan kurum ve kuruluşlarla ilgili pasaport birimine derhal bildirilecektir. Bu bildirim üzerine ilgili pasaport birimlerince pasaportlar iptal edilebilecektir (önceden "edilir" ibaresi bulunmaktaydı) (KHK 690 md. 25).

OHAL KHK'leri ile getirilen düzenlemeler neticesinde gerçekleşen pasaport tahditlerine ilişkin verilere bakılacak olursa da:

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 12 Aralık 2017 tarihli açıklamasına göre 234 bin 419 pasaport iptal edilmiştir, fakat bu tarihten sonra da çıkan KHK'ler olduğu da düşünülürse bu sayının daha fazla olduğu açıktır, bununla beraber Soylu'ya göre Mayıs 2019'da "75-80 bin civarında" bir tahdit kalmıştır. Bakanlığın 21 Eylül 2018 tarihinde bir soru önermesine verdiği cevaba göre ise 155.350 pasaportun iptal şerhleri kaldırılmıştır. Aynı şekilde Bakanlığın 1 Mart 2019 tarihli açıklamasına göre ise 57 bin 191 kişinin daha pasaportundaki idari tahdit kaldırılmış ve toplamda 212 bin 541 kişinin pasaportundaki tahdit kaldırılarak, pasaportları geçerli hale getirilmiştir.

Buraya kadar anılan uygulamalar, 2 yıl süren OHAL dönemi içinde idarenin tasarrufu ile toptancı bir siyasal adalet anlayışı ile gerçekleştirilmiş uygulamaların yalnızca bir kısmıdır. OHAL'e en genel planda bakıldığında ise durum şöyledir:

İnsan Hakları Ortak Platformu'nun (İHOP) 21 Temmuz 2016-20 Mart 2018 tarihlerini kapsayan ve 17 Nisan 2018'de güncellenen raporuna göre, 36 Kanun Hükmünde Kararname ile 134 bin 144 kişi ihraç edildi, 16 Temmuz 2016 tarihinden 20 Mart 2018 tarihine kadar ise en az 228 bin 137 kişi tutuklandı.

"Terör örgütü propagandası yapmak, bu örgütleri övmek, terör örgütleri ile iltisaklı olduğunu alenen beyan etmek, halkı kin, nefret ve düşmanlığa sevk etmek, devlet büyüklerine hakaretlerde bulunmak, devletin bölünmez bütünlüğüne ve toplumun can güvenliğine kast etmek, nefret söylemleri içeren paylaşımlarda bulunmak" iddiasıyla toplam 45 bin 415 sosyal medya hesabı incelemeye alındı ve tespit edilen 17 bin 89 kişi hakkında işlem uygulandı. 23 Temmuz 2016'da çıkarılan bir KHK ile gözaltı süresi 30 gün olarak belirlendi.

Milletvekili dokunulmazlıklarının kaldırılmasının ardından 4 Kasım 2016'da düzenlenen operasyonla HDP Eş başkanları da dahil olmak üzere 12 milletvekili gözaltına alındı, sonrasında 9'u tutuklandı. İlerleyen aylarda tutuklanan HDP'li milletvekili sayısı 15'e yükseldi.

HDP'nin ondan fazla milletvekili çeşitli dönemlerde tutuklanırken, çok sayıda belediye başkanı da demir parmaklıklar ardına gönderildi. Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) ve İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) yayımladığı rapora göre 28 Nisan – 21 Haziran arasında 361 HDP'li gözaltına alındı.

Ocak 2018'deki İçişleri Bakanlığı verilerine göre HDP'li 102 belediyeden 94'üne kayyım atandı. CHP'den ise milletvekili Enis Berberoğlu tutuklandı.

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin açıklamasına göre OHAL kapsamında işsiz kalan gazeteci sayısı 10 bini aştı. Kapatılan kurumlar arasında sayıca en fazlası ise dernek ve vakıflardı. 1.748 vakıf ve dernek KHK'larla kapatıldı.

OHAL döneminde bir referandum bir de Cumhurbaşkanlığı ve TBMM seçimlerinin bir arada yapıldığı genel seçim düzenlendi.

Ocak 2019'da yayımlanan OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu Faaliyet Raporu'na göre OHAL kapsamında çıkarılan KHK'lar ile 131 bin 922 "tedbir" gerçekleştirildi.

OHAL'de en az 125 bin 678 kamu görevlisi ihraç edildi, 270 kişinin öğrencilikle ilişkisi kesildi, 2 bin 761 kurum ve kuruluş kapatıldı, 3 bin 213 personelin rütbesi alındı. Rapora göre ayrıca, OHAL/KHK mağdur yakınları olan ikincil mağdurların sayısı 1 milyon 500 bine yaklaştı.

Kapatılan 179 medya kuruluşu arasında 53 gazete, 37 radyo istasyonu, 34 televizyon, 29 yayınevi, 20 dergi ve 6 haber ajansı bulunuyor.

Türkiye Medya Sahipliği İzleme raporuna göre 2 yılda 6 bin 81 akademisyen ve üniversitelerin idari kadrosundan bin 427 personel ihraç edildi, bu ihraç kararlarından 185'i kaldırıldı. 5 bin 896 akademisyen ve 1427 idari kadro personeline yönelik ihraçlar geçerliliğini koruyor. OHAL sonrası 2 bin 49 Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ihraç edildi, 176 emekli askerin rütbesi geri alındı.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Mart 2019 tarihinde yaptığı açıklamada 15 Temmuz 2016'dan sonraki süreçte 511 bin kişinin gözaltına alındığını ve 30 bin 821 kişinin tutuklandığını söyledi.

OHAL'de yaşanan ihlaller bakımından bir mevzuat tartışması yapmak da meselenin bütünlüklü bir kavrayışına erişmek için elzemdir, çünkü OHAL bir hak ihlalleri zinciri olduğu kadar mevzuatın da bir ihlalidir ve bu anlamda aslında, adaletsiz olduğu gibi "hukuksuzdur" da. Bu bakımdan, OHAL ile ilgisi olmayan ve olağan yasalarla düzenlenmesi gereken konuları düzenleyen ve dolayısıyla yasama yetkisinin devri niteliğini taşıyan KHK'ler ve genel, soyut ve kişilik dışı kurallar içermeyen, kişiselleştirilmiş cezalandırma niteliğinde olan ve bu nedenle yargı yetkisinin devri niteliğini taşıyan KHK'ler barındırıyor olmaları nedeniyle, bu dönem boyunca yayımlanan KHK'ler, Dinçer Demirkent, Murat Sevinç ve Kerem Altıparmak imzalı bilgi notuna göre "atipik KHK'ler" olarak tarif edilmektedir.

Buna göre:

“...iki yıla yaklaşan son olağanüstü hal rejimi atipik önlemleriyle daha önceki olağanüstü hallerden de ayrılıyor. Bu yönüyle olağanüstü yönetim usulleri açısından bile olağanüstü bir yönetim tarzı ile karşı karşıya kaldığımız söylenebilir.

OHAL'in atipikliği sadece hukuken mevcut alternatiflerden daha önce kullanılmamış olanların bu dönemde kullanılmasından ibaret olsaydı, yürütmenin kendisine tanınan takdir marjı sınırları içerisinde kaldığını söyleyebilir, bu tutumu sadece yerindelik açısından eleştirebilirdik. Oysa 21 Temmuz rejiminin atipikliği, Anayasa'nın ve uluslararası hukukun çizdiği olağanüstü hal sınırlarının dışına çıkmasından kaynaklanmaktadır.

Şüphesiz, bu hukuka aykırılıkların sonradan alınacak önlemlerle giderilebileceği düşünülebilir. Örneğin, yüz binin üzerinde kamu görevlisinin kamu görevinden çıkarılmasına, yüzlerce kurum ve kuruluşun kapatılmasına neden olan KHK'lere karşı kapalı olan hukuksal başvuru yollarının OHAL İşlemlerini İnceleme Komisyonu yolu ile açılmasının bu yönde bir adım olduğu iddia edilebilir. Özellikle, aylarca bekleyen OHAL KHK'lerinin TBMM'den jet süratiyle geçirildiği bu dönemde, atipikliğin hızla düzeltilebileceği de savunulabilir.

Ne var ki 21 Temmuz rejiminin yarattığı ve Anayasa Mahkemesinin OHAL KHK'lerini incelemeyi reddetmesiyle kurumlaşan yapısal bozuklukların kendi de sorunlu olan bu yöntemle aşılması mümkün görünmemektedir. Gerçekten de aylarca hiçbir işlem yapılmayan, Anayasaya aykırı bir şekilde TBMM Genel Kurulu'na getirilmeyen OHAL KHK'leri, Meclisten esi benzeri görülmemiş bir süratle geçirilmiş, bu düzenlemelerin yarattığı hukuki sorunlar tartışılmamıştır.

21 Temmuz Rejimi'nin yarattığı hukuk düzeni, anayasal düzenimizin en temel ilkelerini askıya almıştır. Öyle ki yasa ile düzenlenemeyecek olan birel işlem niteliğindeki düzenlemeler yasa ile yapılmış buna karşılık idari makama yasayı ortadan kaldıracabilecek bir idari işlem tesis etme yetkisi tanınmıştır. Yukarıda sayılan ve eklerinde ihraç listelerini barındıran 14 Olağanüstü Hal KHK'si anayasa ve içtüzükte belirtilen sürelerle uyulmadan yasalasmıştır. Böylece AYM'nin kendi önüne koyduğu engel de ortadan kalkmış olmaktadır. Anayasal bir devlet ile 21 Temmuz rejimi arasındaki çelişki artık AYM'nin sahasındadır. AYM, önüne gelmesi halinde ya OHAL KHK'leri vakasında olduğu gibi hukuk devleti açısından geri dönülmez bir hataya imza atacak ya da anayasasızlaşmanın daimileşmesine dur diyecektir.”

“Atipik OHAL KHK'leri” tanımlamasını, darbe girişimi ile ilgili olmayan bazı KHK düzenlemeleri ve düzenledikleri ilgisiz alanları örneklendirmek gerekirse:

Bütün bu çerçevede bakıldığında, teklifin 2. maddesinin gösterilen gerekçesi ile teklifi hazırlayan iradenin niyetleri arasında bir çelişki ortaya çıkmaktadır:

Aslında hukuk dairesi dışında gerçekleştirilmiş bir dizi ihlal; hınc yüklü bir

KHK No	Tema
669	2004 Sayılı İcra ve İflas Kanununda değişiklik yapılması,
670	Mali suçlarda işlemlerin askıya alınma süresinin 30 güne çıkarılması,
671	4/11/1981 Tarihli ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda değişiklik yapılması,
674	İçişleri Bakanlığı'ndaki Müsteşar Yardımcısı sayısının 4'ten 5'e çıkarılması,
674	Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının "Kamu Tüzel Kişiliğine Haiz ve Özel Bütçeli İdare" haline getirilmesi,
674	ÖYP kapsamındaki araştırma görevlileri, gelecekte öğretim üyesi olma hakkından mahrum edilerek; 50/D kapsamında geçici araştırma görevlisi yapılması,
676	Silah ruhsatı iptal edilenlere yeniden ruhsat alma hakkı verilmesi,
676	Plakasız araca 1698 TL, sahte plakaya 5000-TL ceza uygulanması,
676	Yetkısiz plaka basanlara 10 Bin TL ceza verilmesi,
678	Kıyılarda yapılabilecek yapılara ilişkin düzenleme,
678	Cazibe Merkezleri Programı,
678	Tersane, telne imal ve çekek yeri yatırımı yapmak isteyenlere ecrimisil ve katılm paylarının da ödenmesi şartı getirilmesi,
678	Bakanlar Kurulunun grev ve lokavt erteleme yetkisinin genişletilmesi,
680	Kayıbolan çocukların bulunması için polise banka hesap bilgilerini alma, iletişimi dinleme yetkisi verilmesi,
680	Motorlu araç trafik belgesinin değerli kağıt olmaktan çıkarılması,
680	Trafik Belgesinin Tescil Belgesi olarak tanımlanması,
680	At yarışlarının lisansının Türkiye Varlık Fonu'na verilmesi,
680	Piyango, Hemen Kazan, Sayısal Loto, Şans Topu, On Numara ve Süper Loto'nun Türkiye Varlık Fonuna devredilmesi,
683	Sabit kurla özel şirketlere servet transferi,
684	Merkez Bankası'nın bazı alımlarının Kamu İhale Kanunu dışına çıkarılması,
684	Kamu Bankalarının da batık alacaklarını Varlık Yönetim Şirketlerine satabilmeleri,
684	SPK'ya harç ve teminat muafiyeti sağlanması,
684	Ön ödemeli konut satışları,
684	Kamu şirketlerinin Varlık Fonuna devredilmesi,
687	Kış lastiği kullanma zorunluluğu,
687	Yeni İstihdam Sigorta ve Gelir Vergisi Teşviki,

uygulamanın, bir reform retorijği ile siyasal iktidarın lütfu gibi giderileceği vaadi.

Çünkü ilgili madde koyduğu şerh ile zaten tahditler ile ilgili inisiyatifin en başından beri fiili olarak siyasal iradede olduğunu itiraf etmekle kalmıyor, bundan sonrası için tahdit

uygulamalarının İçişleri uhdesinde olması için yasal bir zemin de hazırlamış oluyordur.

Bu anlamda "1. Yargı reform

paketi" olarak anılan bu ilk teklifin daha başlangıcında, karakteri OHAL işe özdeşleşmiş Erdoğan iktidarının alışıldık tavrının tekrar ettiği görülmektedir.

Öyle ki ilk maddesi ile aslında tamamen özlük meselelerinin alanına giren "avukatlara pasaport" vaadi ardına eklenmesi de göz önünde bulundurulursa, dolaşım özgürlükleri ihlal edilenlerle ilgili iyileştirici bir tavır içinde olmayan iktidar, meselenin kendisi için harcadığından daha fazla çabayı bu tutumunu perdelemek için harcamış gibi görünmektedir. Diğer bir deyişle atipik OHAL döneminin mimarı olan iktidar, tipik davranışlarını sürdürmektedir. Nitekim OHAL'i 8. defa uzatmamış olmakla da övünmeyi bilen iktidar, bununla beraber OHAL'i ikame edecek her türlü düzenlemeyi yapmaktan da geri durmamıştır. Bu anlamda istisnasız olarak "şecaatini arz ederken sirkatini söyleyen" Erdoğan rejiminin, övündüğü OHAL döneminden nedamet getirmeye gebe bir düzenlemeye gitmesi politik gerçekliğe de aykırıdır.

Bu bakımdan, teklifin 2. maddesinin düzenlediği pasaportlar konusunda en açık deyişle yapılmak istenen, yargının yürütmeye yedeklenmiş durumuna yasal zemin kazandırmaktır, çünkü Anayasa 23. Maddede açıkça belirtildiği üzere "Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, vatandaşlık ödevi ya da ceza soruşturması veya kovuşturması sebebiyle sınırlanabilir.", bunun dışında bir idari kararla pasaportlara tahdit uygulanmasının hukuki bir karşılığı yoktur. Kendi hukukuna uygun davranmış, yani atipik olmayan bir OHAL dönemi geçirmiş olsaydık, OHAL'in kalktığı anda pasaport tahditlerinin de hükümsüz kalması beklenirdi. Bu anlamda, bu "reform" maddesi, aynı

anda hem Anayasa ihlali hem de kalıcı OHAL mahiyeti ile “re-formasyon” değil “de-formasyon” maddesidir.

Teklifte buna ilişkin en net gösterge, Olağanüstü Hal döneminde ortaya atılan ve ceza yasalarında yer almayan “iltisak” ve “irtibat” kavramlarının yasa metnine alınmalarındır. Şayet pasaport tahditlerinin kaldırılmasına dönük bir niyet var ise bu, herhangi bir düzenleme yaparak değil, mevcut hukuki düzenlemelerin işleminin önüne geçmeyerek pekala yapılabilecektir. Buna rağmen “reform” yaygarası ile siyasal bir çıkara erişilmek isteniyorsa, bu doğru bir yöntem olarak KHK’leri kanun haline getiren 7145 sayılı kanunun düzeltilmesi ve gasp edilen hakların doğrudan iadesi şeklinde de yapılabilir. Aksi durumda yapılacak her müdahale, yargı sistemini bir hak öğütücüsüne dönüştürenlerin itirafı olmaktan öteye geçmeyecektir.

Bu konuda asıl olarak ne yapılması gerektiğine ilişkin detaylı ve önemli bir yol haritası mahiyetinde olan ve meselenin önemli muhataplarından olan Barış İçin Akademisyenler imzalı açıklamanın tam metni meseleye en hakkaniyetli bakışı sunmaktadır:

Barış Akademisyenlerinin Üniversitelerine Dönmeleri Anayasal Bir Gerekliliktir!

11 Ocak 2016 tarihinde “Bu Suça Ortak Olmayacağız!” başlıklı metni imzalayarak kamuoyuyla paylaştığımız için, üç buçuk yılı aşkın bir süredir bir cadı avına maruz kaldık. Anayasaca güvence altına alınmış hakkımızı kullanarak, devletin o dönemde bölgede izlediği politikaların hukuk devletinin sınırlarını çiğnememesi gerektiğini ve savaşı tırmandıran şiddete dayalı politikaların yerine barışı tesis etmeyi öngören politikaların izlenmesi gerektiğini söyledik. Eleştiriye açık bu sözlerimizi aynı zamanda çözüme giden yolda bir tartışma başlatmak için de ifade ettik. Ancak hiç hak etmediğimiz mesnetsiz suçlamalarla ve orantısız bir şiddet politikasıyla karşı karşıya kaldık. Nihayetinde Anayasa Mahkemesi, 26 Temmuz 2019 tarihinde karara bağladığı başvuru değerlendirmesinde, yaptığımız eylemin, “ifade özgürlüğü” kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine hükmetti. Bu karar, 19/9/2019 tarihli - 30893 sayılı Resmi Gazetede yayımlandı. Eylül ayının ortasından bu yana söz konusu Anayasa Mahkemesi kararına atıfla, bilgisine erişebildiğimiz 329 imzacı “terör propagandası” suçlamasıyla yargılandıkları davalardan beraat etti. Çok yakın bir zamanda yargılanmakta olan 282 imzacı hakkında da beraat kararı verilmesini bekliyoruz. Ardından da davaları Anayasa Mahkemesi kararından önce tamamlanmış olan 203 imzacının, yeniden yargılanarak beraat edeceklerini öngörüyoruz. Ancak yargılandığımız davalardan beraat etmemiz, yaşadığımız haksızlıkların telafi edilmesi anlamına gelmiyor. Çünkü haksız yere çok bedel ödedik.

Geride bıraktığımız üç buçuk yıl içinde,

- 89 imzacı akademisyen sözleşmeleri yenilenmeyerek ya da iş akitleri feshedilerek işten çıkartıldı.

- 72 imzacı akademisyen çalıştıkları kurumda bazen açıkça bazen örtük biçimde uygulanan baskılar, kısıtlamalar neticesinde görevlerinden istifa etmek zorunda kaldılar.

- 27 imzacı akademisyen yine aynı nedenlerden ötürü emekliye ayrılmak zorunda kaldı.

- 15 Temmuz 2016 Darbe girişimi sonrasında ise 398'i devlet üniversitelerinden, 8'i vakıf üniversitelerinden 406 imzacı akademisyen, herhangi bir soruşturma dahi geçirmeksizin OHAL döneminde çıkartılan KHK'lar ile görevlerinden ihraç edildiler, pasaportlarına tahdit konuldu.

Yani, Anayasa Mahkemesi tarafından "ifade özgürlüğü" kapsamında değerlendirilmesi gerektiği hükme bağlanan bir fiilden dolayı, bugün 549 imzacı görev yapmakta oldukları kurumlardan ayrılmak zorunda kalmıştır. Eğer Türkiye halen bir Anayasal Hukuk Devleti ise 406'sı KHK'lı olan ve pasaportlarına da tahdit koyulan toplam 549 imzacı akademisyenin, 11 Ocak 2016 öncesinde çalışmakta oldukları kurumlardaki görevlerine **kayıtsız şartsız iade edilmeleri** gerekmektedir.

Bu çerçevede,

1) "Bu suça ortak olmayacağız!" başlıklı bildirinim imzacısı oldukları için, KHK ile ihraç edilmemekle birlikte, sözleşmesi yenilenmeyen, sözleşmesi feshedilen, istifa etmek ya da emekliye ayrılmak zorunda kalan tüm imzacıların görevlerine iade edilebilmeleri için Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) derhal gereken adımları atmalıdır. Görevlerinden ayrılmak zorunda kalan imzacılara bir çağrı yaparak bilgilerini toplamalı, ilgili kurumlarla gerekli yazışmaları yaparak bilgisini topladığı tüm imzacıların işlerine dönmesini sağlamalıdır.

2) "Bu suça ortak olmayacağız!" başlıklı bildiriye imzaladığı sırada Türkiye'de herhangi bir kurumda istihdam olmaksızın lisansüstü eğitime devam eden ya da lisansüstü derecesine sahip akademisyenlerin işe alım sürecinde önlerine engel olarak çıkartılan **güvenlik ve arşiv soruşturması uygulamasına derhal son verilmelidir**. Bu uygulamanın **kanunilik ilkesiyle çeliştiği** ve Anayasa'nın 20. maddesinde güvence altına alınan özel hayata saygı hakkına bir müdahale oluşturduğunun Anayasa Mahkemesince de karara bağlandığı dikkate alınmalıdır.

3) Rektörlükler tarafından YÖK'e iletilen listeler eliyle KHK kapsamında meslekten ihraç edilen imzacı akademisyenlerin,

a) Pasaportlarının üzerindeki tahdit **kayıtsız şartsız derhal** kaldırılmalıdır. Pasaport üzerindeki tahdidin kaldırılması sürecinde, Yargı Reformu tartışmaları çerçevesinde

medyaya yansıdığı üzere **İçişleri Bakanlığınca yürütülecek soruşturma** sonucunun koşul olarak getirilmesi önerisi **Anayasa'ya aykırıdır ve kabul edilemez.** Yine aynı akademisyenlerden,

b) Öğretim üyesi, öğretim görevlisi, uzman ya da 2547 sayılı Kanunun 33/a bendine göre istihdam edilmiş araştırma görevlisi olarak çalışırken ihraç edilmiş olanlarının, öncelikle **ihraç edildikleri kurumda** göreve başlamaları sağlanmalıdır.

c) Bahsi geçen akademisyenler, eğer ihraç sürecinde yaşananlardan ötürü eski kurumlarına dönmek istemezlerse kendilerinden başka kurum tercihleri yapmaları istenmeli ve kadro uygunluk durumuna göre bu tercihlerden birinde istihdam edilmeleri sağlanmalıdır.

d) **Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP)** kapsamında araştırma görevlisi iken ya da **2547 sayılı Kanunun 50/d bendine** göre istihdam edilmiş araştırma görevlisi iken görevden ihraç edilenler, yeni hak kayıplarına uğramalarının engellenmesi için **doğrudan 2547 sayılı Kanunun 33/a bendine göre araştırma görevlisi olarak istihdam edilmeli, eğer bu süre zarfında doktoralarını bitirmişlerse doktor öğretim üyesi olarak** istihdam edilmelidirler.

e) Yine ÖYP ya da 50/d kapsamında çalışırken ihraç olan araştırma görevlilerinden lisansüstü eğitimi devam edenlerinin göreve iadeleri yapılırken, aynı zamanda **lisansüstü eğitimlerine devam ettikleri kurumlar** görevlendirmeleri de eşzamanlı olarak yapılmalıdır.

f) Göreve iade olan tüm imzacı akademisyenlerin ihraç edildikleri tarihten göreve iade oldukları tarihe kadar geçen süre içinde **ödenmemiş maaşları faiziyle birlikte** herhangi bir başvuru yapmak gereksizdir kendilerine ödenmelidir. 11 Ocak 2016'dan bu yana imzacı akademisyenlere dönük yürütülen baskı politikası, Türkiye'deki üniversite yapıya ve akademik özgürlüklere çok büyük zarar vermiştir, vermeye devam etmektedir.

İmzacı akademisyenlerin uğramış oldukları haksızlıklar telafi edilerek görevlerine döndüklerinde sadece haksızlığa uğramış akademisyenler değil, aynı zamanda tüm üniversite bileşenleri (öğretim elemanları, öğrenciler, idari personel, veliler) ve bir bütün olarak üniversite kurumu kazançlı çıkacaktır. Giderek artan beyin göçü bir nebze olsun durabileceği gibi, Anayasa'da yer alan "ifade özgürlüğü" nosyonu ve Türkiye demokrasisi güç kazanacaktır.

Daha da önemlisi böylece, evrensellik ve bütünsellik anlamlarını taşıyan Latince *universitas* terimine dayanan üniversite, kelime anlamının içerdiği barış kavramıyla barışmaya bir adım daha yaklaşmış olacaktır.

Hal böyleyken barış akademisyenlerinin görevlerine dönmeleri için tüm demokratik kamuoyunu destek olmaya, sesimize ses katmaya çağırıyoruz.

MADDE 5: Hukuk Mesleklerine Giriş sınavı öngörülmüştür.

Getirilmek istenen Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı hiçbir soruna çözüm olmayacağı gibi, yeni sorunlara yol açacaktır Tüm düzenlemelerden evvel yargı bağımsızlığının temin edilmesi gerekmektedir. Avukat sayısının artması ya da mesleki kalitenin ölçümlenmesi amacı öne sürülerek ÖSYM tarafından yapılacak çoktan seçmeli sınavlarla ancak bilgi ölçülebilir, avukatlık becerisi ölçülemez. Kaldı ki ÖSYM'nin geçmiş dönemde hakim adayları için yaptığı sınavlardaki şaibeler ortadayken yeniden bu kurumun yapacağı sınavlarla yargı insanlarına nitelik kazandırmak inandırıcı ve yapısal bir çözüm değildir. Bir taraftan yeni fakülteler açarken bir yandan sınavla sayıyı sınırlamaya çalışmak doğru değildir. Bu nedenle var olan Hukuk Fakültelerinin aktif bir şekilde denetlenmesi, öğretim üyesi ve fiziki koşullar bakımından ölçülebilir standartlar belirlenerek bu standartların altında kalan fakültelerin kapatılmaları gerekmektedir.

MADDE 10: Adalet akademisine ilişkin düzenlemeler yer almıştır.

Hakim ve savcılar eğitmek, yargıda bağımsız kararların hakim olmasını sağlamak amacıyla 31 Temmuz 2003'te kurulan Türkiye Adalet Akademisi, 15 Temmuz 2016'daki darbe girişiminin hemen ardından "Gülen yapılanmasının hizmetinde" olarak gösterilmişti. Akademi bu yüzden, Temmuz 2018'de Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kapatılmıştı. Akademinin kapatılmasının ardından aynı KHK ile Hakim ve Savcı Eğitim Merkezi kurulmuştu. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Adalet Akademisi'nin yeniden kurulmasının yanı sıra bu merkez de kapatıldı.

Ancak Türkiye'de hakim ve savcılar başta olmak üzere yargı alanında çalışanlara eğitim verecek Türkiye Adalet Akademisi'nin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden kurulması, yargı bağımsızlığı açısından ciddi tartışmalar yaratmıştır. Kamu tüzel kişiliğinde, bilimsel, idari ve mali özerkliğe sahip akademinin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulmuş olması hukukçular tarafından hem "anayasaya aykırı" bulunmuş hem de "yargının bütünüyle cumhurbaşkanının eline teslim edilmesi" olarak görülmüştür.

Akademinin yasa ile kurulması ve kendisine verilen görevlerin gereği olarak özerk bir yapıda ve tam bağımsız bir kuruluş olarak öngörülmesi gerekirken, başkanlık merkezli, Adalet Bakanlığı'na bağlı bir idari-siyasal birim olarak öngörülmesinin hakim ve savcı adaylarına hukuki ve bilimsel bir formasyon verme hedefini gölgelediği eleştirileri dile getirilmiştir. Türkiye'de kuvvetler ayrılığı olmadığı için Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kurulan Adalet Akademisinin de tam bağımsız ve özerk bir kurum olamayacağı, Akademi Genel Sekreterini ve denetim kurulu üyelerini Adalet Bakanı onayı ile atayan bir Akademinin tam bağımsız çalışamayacağı ve daha önce Gülen cemaatinin bir yapılanması gibi çalışan Akademinin bu haliyle şimdi de saraya bağlı hukukçuların yetiştirildiği bir yapıya dönüşeceği ortadadır.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun yapısının bağımsız ve tarafsız bir yapı olmadığı, dolayısıyla bu kurulun baştan itibaren yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Bağımsız ve tarafsız bir yargı sisteminin oluşturulması mahkemelere tavsiye ve talimatlara son verilmesi, mahkemelerin vermiş oldukları kararlara saygı duyulması elzemdir. Hak ve özgürlüklerin korunup geliştirilmesi için yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığı esastır. İnsan kaynaklarının iyi kullanılması, savunma hakkına anayasal düzeyde saygı gösterilmesi ve korunması, adalete erişimin kolaylaştırılması, ceza ve adalet sisteminin tarafsızlığının sağlanması, kanun önünde eşitlik ilkesinin hâkim kılınması ve ayrıca bütün yargılama sistemlerinin sadeleştirilmesiyle yargı kararlarının idare karşısında etkinliğinin artırılması şarttır. Bu bağlamda; erklerin ayrılığı ve yasama ile yürütmenin mutlak düzeyde yargı üzerindeki tahakkümünün sonlandırılması hukuk devleti açısından da olmazsa olmazlardandır.

Bu saydığımız sebeplerden dolayı tarafsız ve bağımsız yargı mekanizmasının oluşabilmesi için; HSK kurumunun kaldırılarak onun yerine bilimsel ölçülerde olduğunu düşündüğümüz, Adalet Yüksek Kurulu'nun oluşturulması ve anayasal bir kurum haline getirilmesi elzemdir. Bu kurulun biçiminin ve çalışma usullerinin aşağıdaki gibi düzenlenmesi gerekmektedir.

MADDE 13: TMK'nın Türkiye yargı mevzuatından bir bütün olarak kaldırılması gerekirken teklifte sadece 7. maddeye bir cümle eklenmiştir. Halbuki teklif gerekçesinde de açıklandığı üzere uygulamada hukuk uygulayıcılarının uluslararası mevzuat ve Anayasa aykırı kararlar verilebilmesinin sebeplerinden biri de Terörle Mücadele Kanunu'dur. Terörle Mücadele Kanunu'nda yer alan terör tanımının çok geniş ve belirsiz olması hak ve özgürlükleri sınırlanma ve kısıtlanmalarına sebep olmaktadır. Türkiye'de, soruşturma, kovuşturma ve yargılamalarda hem terör tanımının geniş olmasının ve hem de uygulamada bunu da aşan fiili genişletilmenin yarattığı sorunlar yaşanmaktadır. Demokrasi ve insan haklarının korunabilmesi için tanımın daraltılması gerekmektedir. Ancak yapılan düzenlemede bu hususlar dikkate alınmaksızın ek bir fıkra ile sorun giderilmeye çalışılmıştır. Yapılması gereken terör suçlarının tanımı, hangi suçların terör eylemlerini oluşturduğunun tam olarak tanımlanması ve bu suçları ölüm ya da kişilere karşı ağır şiddet eylemleri ve rehin alma ile sınırlanmasını içeren BM Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin (ICCPR) 15. Maddesince öngörülen yasallık ilkesi başta olmak üzere uluslararası norm ve standartlara uygun hâle getirilmesidir. mevcut durumda hiçbir şiddet eylemine karışmasa bile insanlar ve kuruluşlar terörist olarak suçlanabilirler. Gazeteciler, yazarlar, akademisyenler, insan hakları savunucuları, sendikacılar, sanatçılar, kadınlar, belediye başkanları, milletvekilleri, siyasetçiler, öğrenciler teröristlikle suçlanabiliyorlar. TMK'nın "Terör örgütleri" başlıklı 7. maddesi Türkiye yargısı tarafından çok sık başvuru alan ve ifade özgürlüğünü tehdit eden maddesi olması sebebiyle kaldırılmalıdır.

MADDE 16: Türk Ceza Kanunu, yapılış aşamasında ve uygulamaya konulurken TMK'ya ihtiyaç duymayacak şekilde hazırlanmıştır. Nitekim TCK'da, halen yürürlükte bulunan TMK'nın 2., 6., ve 7. maddelerini karşılayacak düzenlemelere yer verilmiştir. Ancak bu hükümler de tıpkı TMK'daki gibi muğlak ve geniş ifadeler içermektedir. Özellikle "Suç işlemek amacıyla örgüt kurma" başlığı altında düzenlenen 220/6, 7 ve 8. maddeleri ile "Silahlı örgüt kurma" başlığı altında düzenlenen 314/3. madde, uygulamada en sık karşılaşılan sorunlu hükümlerdir. Suç ve ceza normu yaratmada genel kanun niteliğinde olan TCK, özel kanun niteliğindeki TMK'nın içerdiği muğlak hükümler ekseninde uygulanmakta, bu bağlamda aralarındaki genellik-özellik ilişkisi bertaraf edilmekte ve TMK, suç ve cezalar açısından temel belirleyici yasa haline getirilmektedir. Bunun tehlikesi, TCK'da öngörülen güvence hükümlerinin, TMK gibi belli suçlara özgülenmiş bir kanun esas alınarak uygulanması yoluyla daraltılmasıdır. Bu nedenle, TCK'nın 220/6-7-8 maddeleri ve 314/3. maddesi kaldırılmalıdır. Şayet bu söz konusu olmayacaksa ilgili maddeler, AİHM standartlarına uyumlu hale getirilmelidir. (TCK madde 220: Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen kişi, ayrıca örgüte üye olmak suçundan da cezalandırılır. Örgüte üye olmak suçundan dolayı verilecek ceza yarısına kadar indirilebilir. Bu fıkra hükmü sadece silahlı örgütler hakkında uygulanır. Örgüt içindeki hiyerarşik yapıya dahil olmamakla birlikte, örgüte bilerek ve isteyerek yardım eden kişi, örgüt üyesi olarak cezalandırılır. Örgüt üyeliğinden dolayı verilecek ceza, yapılan yardımın niteliğine göre üçte birine kadar indirilebilir.

Örgütün cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerini meşru gösterecek veya övecek ya da bu yöntemlere başvurmayı teşvik edecek şekilde propagandasını yapan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu suçun basın ve yayın yolu ile işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır. Madde 314/3: Suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçuna ilişkin diğer hükümler, bu suç açısından aynen uygulanır")

"Dolaylı örgüt üyeliği" olarak tanımlanabilen TCK'nın 220/6-7. maddesi nedeniyle, TCK'nın 314/3. maddesi yerine doğrudan TCK'nın 314/2. maddesinden davalar açılmaktadır. Bu durumda TCK'nın 314/2-3. maddesinin uygulama biçimi göz önüne alınarak, yeniden düzenlenmesi gündeme alınmalıdır. AİHM Abdulcelil İmret/Türkiye kararında TCK'nın "Örgüt içindeki hiyerarşik yapıya dahil olmamakla birlikte, örgüte bilerek ve isteyerek yardım eden kişi, örgüt üyesi olarak cezalandırılır" şeklindeki hükmünü "öngörülemez ve fazla geniş yorumlandığı"na dair eleştirisi çerçevesinde 220/7. maddesi değiştirilmelidir. Aynı şekilde, TCK'nın 220/6. ve 8. maddeleri ile 314. maddesi yeniden düzenlenmelidir. Zira "Terör örgütünün amacının propagandasını yapmak" gibi tanımlamalar tıpkı TMK'daki gibi son derece belirsiz, geniş ve keyfi yorumlamaya elverişlidir.

AİHM'nin Taner Akçam/Türkiye kararında, ifade özgürlüğü açısından tehdit oluşturduğu karar altına alınan "Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama" başlıklı TCK'nın 301. maddesi ve benzer içerikteki "Temel millî yararlarla karşı faaliyette bulunmak için yarar sağlama" başlıklı 305. maddesi gözden geçirilmeli ya da kaldırılmalıdır. TCK'nın 301. maddesi, AİHM'nin Hrant Dink kararından sonra değiştirilmiş, maddede yer alan "Türklük" yerine "Türk Milleti" ibaresi

konulmuştur. Ancak bu değişiklik maddedeki belirsizliği ortadan kaldırmakta yetersiz olduğu gibi, “Türklük” ile “Türk Milleti” ifadeleri arasındaki farkın içeriğini belirleme niteliğinden de yoksundur. Ayrıca, bu madde çerçevesinde yapılacak soruşturmanın Adalet Bakanı’nın iznine tabi olması, siyasal makamı yasal sürece dâhil etmesi bakımından yargı bağımsızlığı ile örtüşmemekte, hatta kimi durumlarda bu suçun Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar başlığında düzenlenmiş olduğu göz önüne alınırsa, suçun mağduru olan Devlet organıdır. Bu organa karşı işlenmiş olduğu varsayılan bir suç, bir başka devlet organının dâhiliyle soruşturulmaktadır. Bu durum kuvvetler ayrılığı prensibi kadar, bir gerçek ya da tüzel kişinin aynı suçun hem mağduru hem soruşturma makamı olamayacağına ilişkin prensibe de aykırıdır.

“Halkı kin ve düşmanlığa tahrik etme”nin düzenlendiği TCK’nın 216 maddesi, “sosyal sınıf, ırk, din, mezhep ve farklı özelliklere sahip olmak” gibi muğlak ifadelerle belirttiği suç tipine ilişkin objektif unsurlar getirmemiştir. Bu nedenle bu hüküm, AİHM kararlarında da vurgulandığı üzere, çoğunluğa ait değerleri korumak için kullanılmakta, azınlık hakları bu yolla ihmal edilmektedir. Aynı maddede “kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması” durumu belirtilmiş, ancak bu açık ve yakın tehlikenin ne olduğu ve kim tarafından tespit edileceği hükme bağlanmamıştır. Bu durum uygulamada sınırsız ve geniş takdir yetkisi ve keyfilik doğurduğu gibi, açık ve bariz hukuka aykırılıklara zemin hazırlamaktadır. Aynı maddenin 3. fıkrasında ise “halkın belli bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılamaktan” bahsedilmiş, gerek hangi dini inancın koruma altında olduğu, gerekse alenen aşağılama ifadesindeki aleniyeti sağlayacak koşulların ne olduğu somutlaştırılmamıştır. Bu nedenlerle TCK’nın 216. maddesi kaldırılmalıdır. Şayet kaldırılması söz konusu olmayacaksa tüm değer ve inançlar yönünden denge gözetilerek düzenlenmesi ve somutlaştırılması gerekmektedir. “Cumhurbaşkanına hakaret” suçunun düzenlendiği TCK’nın 299. maddesinin, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi’nin talebi üzerine Venedik Komisyonu’ndan bir heyetin Türkiye ziyaretinden sonra paylaştığı Türkiye raporunda (15.3.2016), hükümetin iddiasının aksine salt küfür içerikli sözler için uygulanmadığı, yolsuzluk soruşturmaları, mülteci krizi, terörle mücadele yöntemleri gibi kamuyu ilgilendiren konularda da uygulandığı tespit edilmiştir. Komisyon, bu nedenle ilgili maddenin tümüyle ilga edilmesi gerektiğini belirtmiştir. TCK’nın 125. maddesindeki hakaret suçu da benzer hak ihlallerine sebebiyet vermektedir. Bu nedenle tüm hakaret suçları ceza kanunlarından çıkarılmalıdır. Zira düşünce açıklaması yoluyla gerçekleşen konular ceza hukukunun değil özel hukuk alanının kapsamında olması gereken konulardır. Düşünce açıklamalarının ceza kanunlarının konusu haline gelmesi ve özellikle kamu görevlilerine ya da devlet kurumlarına yönelik ifadelerin ceza tehdidi altında tutulması, oto-sansür riskini artırmakta ve kamusal konuların özgürce tartışılmasına karşı tehdit oluşturmaktadır. Kamu görevlilerinin eleştirisinde, eleştiri sınırı daha geniş olmalıdır. (AİHM Handyside v. Birleşik Krallık, Tarihi: 07.12.1976, Başvuru no: 5493/729)

TCK’nın 299. maddesinde düzenlenen aynı suçun, uluslararası hukuk ile çatışan bir diğer özelliği ise, Avrupa’daki genel eğilimle uyumlu olmamasıdır. Cumhurbaşkanı’na hakaret

suçu gibi devlet başkanlarına özel bir koruma sağlayan suçların ceza yasalarından çıkarılması eğilimi ağır basmaktadır. AİHM'nin bu yönde pek çok kararı bulunmaktadır: Colombani/Fransa, Mondragon/ İspanya, Pakdemirli/Türkiye, Meral Tamer Artun ve Güvener/Türkiye, Erbil Tuşalp/Türkiye Davaları gibi. Bütün bu davalarda AİHM, ifade özgürlüğünün, devlet başkanının saygınlığını korumaktan daha önemli olduğunu belirtirken, ifade özgürlüğü ile özel bir konuma getirilen koruma arasındaki dengede, ifade özgürlüğünden yana tavır almıştır. Türkiye'de ifade ve basın özgürlüğü üzerinde "Demoklesin Kılıcı" rolünü oynayan bu maddenin TCK'dan çıkarılması gerekmektedir. Kaldı ki 6771 sayılı kanunla değiştirilen Anayasa'nın ilgili maddesinde, Cumhurbaşkanı'nın parti ile ilişkisinin kesilmesine dair madde yürürlükten kaldırılarak, Cumhurbaşkanı'nın partiler üstü, tarafsız konumdan çıkıp bir siyasal partinin başkanı olması mümkün kılınmıştır. Bu sebeple Cumhurbaşkanı'na özel koruma gerekçesi de ortadan kalkmıştır. Zira Cumhurbaşkanı bir siyasi olarak daha yüksek eşikten eleştirilere tahammül etmek zorunda olduğu gibi, hakaret nedeniyle kamu görevlisine hakaret suçunun yarattığı korumadan zaten evleviyetle yararlanmaktadır. Bu meyanda partili cumhurbaşkanına çifte koruma sağlayan bu suç, ilga edilmelidir.

2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Yasası da suç tanımları ve terör ilişkisi bakımından gözden geçirilmesi gereken bir yasadır. Yasa, AİHM'in Oya Ataman/ Türkiye ve onu izleyen kararlara uygun bir biçimde değiştirilmelidir. Oya Ataman Kararı uyarınca AİHM, barışçı, şiddet içermeyen bir gösteriye kolluk kuvvetlerinin, izin ya da bildirim gibi koşullar yerine getirilmemiş olsa bile müdahale edemeyeceğini belirtmiştir. Ederse, toplantı ve gösteri yapma hakkının özünü ortadan kaldırmış olur. 2911 sayılı yasa, kolluk kuvvetlerine, barışçı gösterileri de kuvvet kullanarak dağıtma yetkisini vermektedir. Şiddet unsuru içermesi halinde dağıtma yetkisini kullanabilecek olan kolluk kuvvetlerine, önceden bildirim ya da izin usulü şeklinde Anayasa'da öngörülmemiş olan bir önkoşul getirme yetkisi verilmesi, Anayasa'da öngörülmemiş olan bir sınırlamanın yasa ile getirilmesi anlamına gelmektedir. Bu durumun, hakkın özü kadar, Anayasal güvencelere aykırı olduğu açıktır. Anayasa Mahkemesi 28.9.2017 tarihli toplantısında, E. 2014/101 numaralı dosyada 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'nın muğlaklık içeren bazı maddelerini iptal etmiş, ayrıca gerekli düzenlemeleri yapmak için yasa koyucuya çağrıda bulunmuştur. İlgili kararın, bildirim usulünün bir izin şartına dönüşmesi şeklinde ifade edilen karşı oydaki şerhler de dikkate alınarak, bu açıdan da hayata geçirilmesi gerekmektedir.

MADDE 18: ikinci fıkraya "5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlarda tutukluluk süresi 5 yılı geçemez." ifadesi eklenerek, toplamda üç yıl sürebilecek tutukluluk süresi son çıkan KHK ile toplamda 7 yıla çıkarılmıştır. TMK kapsamındaki suçların verilecek ceza süresi bakımından istinafta kesinleştirilmesi bu kurala açıkça aykırıdır. Örneğin TCK 314/2.maddeden doğrudan doğruya verilecek hapis cezasının alt

sınırı 5 yılı geçtiğinden Yargıtay'ın temyiz incelemesine tabiidir. Ancak TCK 220/7 ve TCK 314/3 maddesi uygulanarak TCK 314/2'den verilecek hapis cezasının üst sınırı 5 yılı geçmez ise bu durumda temyize başvurulamayacaktır. Görüldüğü gibi burada denetimi yapacak olan Yargıtay'ın denetim yetkisi kısıtlandığı gibi adalet arayan şüphelinin adil yargılanma hakkı da ihlal edilmiş durumdadır. 1. Yargı paketi ile bu madde yönünden eşitsizlik giderilmiş olacaktır.

MADDE 19: Kamu davasını açmada takdir yetkisini içeren maddede Cumhuriyet Savcılarına ait yetkinin genişletileceği ve ön ödeme kapsamındaki suçlar hariç olmak üzere; üst sınırı 2 yıl veya daha az süreli hapis gerektiren suçlardan dolayı kamu davasının açılmasının 5 yıl süreyle ertelenmesine ilişkin yetkinin Cumhuriyet Savcılarına verilmiş olması açıkça Anayasa'ya ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 6/3. Maddesine aykırıdır. Siyasallaşan ve iktidarın etkisinde kalan soruşturma makamlarının bu yönlü bir yetkiyle donatılmış olması hukuka uygun değildir. 5 yıl gibi bir süreyle kişi güvenliğine ve hürriyetine bir tehdit olarak tutulması; kişinin hak ve hürriyetlerine aykırı bir durumdur. Ayrıca masumiyet karinesinin ihaleli anlamına da gelmektedir. İsnat edilen suç bakımından savunma hakkının kullanılması isnat edilen suçlamalara karşı sav ileri sürme olanağından kişiyi mahrum bıkabileceği gibi, mağdurlar açısından da hakkın yerine getirilmesi açısından da soruşturmanın askıda bırakılması hak ihlallerine neden olacaktır.

Teklif edilen metinde her ne kadar CMK 173. Maddeye göre itiraz hakkı öngörülmüşse de itirazı incelemeye yetkili Sulh Ceza Hâkimliklerinin yetkilerinin sınırlı olması ve dosya üzerinde inceleme yapmak suretiyle karar verileceği gerçeği karşısında maddi bulguların değerlendirilip karara bağlanması olanağından yoksun olduğundan etkili bir yargılama yöntemi olmayacaktır.

MADDE 23-24: Bu sistem, yeni bir sistem olduğu için beraberinde bazı sıkıntılar da getirecektir. Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre yeni bir sistem olması nedeniyle bir savunma hakkı ihlali konusu gündeme gelebilir. Bir diğer husus sanığın müdafisi huzurunda ifadesi alındığında suçu kabul etmesi konusu söz konusu olabilir. Ancak resen araştırma ilkesine tabi olan ceza yargılama sisteminin burada bir zaafa uğrama ihtimali var. Yine düzenlemede suça iştirak hükümlerinin uygulanmasında toplu suçlarda birlikte hareket etme mecburiyeti getiriliyor. Yani bir şekilde bu sistemden yararlanmak isteyen bir sanığın, diğer sanığın beyanına da bağlı tutulması bizce doğru değildir. Çünkü orada sanıklardan birisi bu sistemden faydalanmak isteyebilir ama başka bir sanığın bu seri muhakeme usulünden faydalanmak istememesi durumunda kanuni anlamda getirilen bir haktan da yararlanmama durumunu da beraberinde getirecektir.

MADDE 26: İş ve çalışma hürriyetinin ihlali suçları da uzlaştırma kapsamına alınmıştır. Anayasanın Sosyal, Ekonomik Haklar ve Ödevler kısmının 48. Maddesi'ne göre; herkes dilediği alanda çalışma hürriyetine sahiptir hükmü yer almaktadır. TCK'nın 117. Maddesine göre; kişinin iş ve çalışma hürriyetine ilişkin ihlali halinde cezai yaptırım söz konusudur. İş Hukukunda işveren ve işçi ilişkilerinde gerek uygulamada ve gerekse

mevzuatta yer alan emekçilerin aleyhine olan hükümler gözetildiğinde, emekçilerin çalışma hürriyetine karşı işlenebilecek suçların uzlaştırmaya tabi tutularak, emekçilerin aleyhine sonuç doğurabilecek bir uygulamaya sebep olacaktır. Öte yandan yine aynı metinde yer alan TCK'nın 119. Maddesinin de uzlaştırmaya tabi tutulması da siyasi hakların; inanç, düşünce ve kanaat hürriyetinin kullanılmasının engellenmesinin birden fazla kişi tarafından işlenmek suretiyle ortaya çıkan fiille ilgili hususun uzlaştırma hükümlerinin içerisinde yer alması anayasanın 24.25.26. Maddeleriyle; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8.9.10. Maddelerine de açıkça aykırılık teşkil edecektir. Yargının siyasallaşmış olduğu ve tarafsızlığını yitirdiği bir süreçte bu tür suçların uzlaştırmaya tabi tutulması hak ihlallerine neden olacaktır.

MADDE 29: bazı suçlar açısından istinaf sınırında olsa bile temyiz yolunun açılması öngörülmüştür. Anayasanın eşitlik ilkesinden kaynaklı buradaki suçların sayısının yetersizdir. Ayrıca TMK kapsamındaki bütün cezalara karşı temyiz yolunun açılması gerekmektedir. Bağlı suçlar açısından da, birisi açısından temyiz yolu açıksa, diğer suç açısından da temyiz yolunun açık olduğu kabul edilmelidir. Birden fazla kişinin olduğu dosyalarda bir kişi açısından temyiz yolunun açık olması durumunda, diğer sanıklar açısından da temyiz kapsamında olmasa bile temyiz yolunun açık olması gerekmektedir. Bölge Adliye Mahkemeleri'nin kapsamında yer alan tüm suçların detaylı ve adil bir incelemeden geçirilmediği ve çoğu zaman siyasal iktidarın etkisinde kaldığını tespit etmekte bir beis görmüyoruz. Muhafız olan siyasal yapılar üzerinde anti demokratik bir baskı aracına dönüşen yargı sistemi tarafsızlık ve bağımsızlık niteliğinden uzaklaşmıştır. Bundan dolayı yargılamada adaletin sağlanmadığını ileri sürüp, bu vesileyle adaletin sağlanması için tüm suçların temyize tabi tutulması gerektiği kanaatini taşımaktayız.

MADDE 31: ikinci fıkraya “5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlarda tutukluluk süresi 5 yılı geçemez.” ifadesi eklenerek, toplamda üç yıl sürebilecek tutukluluk süresi son çıkan KHK ile toplamda 7 yıla çıkarılmıştır. TMK kapsamındaki suçların verilecek ceza süresi bakımından istinafta kesinleştirilmesi bu kurala açıkça aykırıdır. Örneğin TCK 314/2.maddeden doğrudan doğruya verilecek hapis cezasının alt sınırı 5 yılı geçtiğinden Yargıtay'ın temyiz incelemesine tabiidir. Ancak TCK 220/7 ve TCK 314/3 maddesi uygulanarak TCK 314/2'den verilecek hapis cezasının üst sınırı 5 yılı geçmez ise bu durumda temyize başvurulamayacaktır. Görüldüğü gibi burada denetimi yapacak olan Yargıtay'ın denetim yetkisi kısıtlandığı gibi adalet arayan şüphelinin adil yargılanma hakkı da ihlal edilmiş durumdadır. 1. Yargı paketi ile bu madde yönünden eşitsizlik giderilmiş olacaktır.

Kamu davasını açmada takdir yetkisini içeren maddede Cumhuriyet Savcılarına ait yetkinin genişletileceği ve ön ödeme kapsamındaki suçlar hariç olmak üzere; üst sınırı 2 yıl veya daha az süreli hapis gerektiren suçlardan dolayı kamu davasının açılmasının 5 yıl

süreyle ertelenmesine ilişkin yetkinin Cumhuriyet Savcılarına verilmiş olması açıkça Anayasa'ya ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 6/3. Maddesine aykırıdır. Siyasallaşan ve iktidarın etkisinde kalan soruşturma makamlarının bu yönlü bir yetkiyle donatılmış olması hukuka uygun değildir. 5 yıl gibi bir süreyle kişi güvenliğine ve hürriyetine bir tehdit olarak tutulması; kişinin hak ve hürriyetlerine aykırı bir durumdur. Ayrıca masumiyet karinesinin ihaleli anlamına da gelmektedir. İsnat edilen suç bakımından savunma hakkının kullanılması isnat edilen suçlamalara karşı sav ileri sürme olanağından kişiyi mahrum bıkabileceği gibi, mağdurlar açısından da hakkın yerine getirilmesi açısından da soruşturmanın askıda bırakılması hak ihlallerine neden olacaktır.

Teklif edilen metinde her ne kadar CMK 173. Maddeye göre itiraz hakkı öngörülmüşse de itirazı incelemeye yetkili Sulh Ceza Hâkimliklerinin yetkilerinin sınırlı olması ve dosya üzerinde inceleme yapmak suretiyle karar verileceği gerçeği karşısında maddi bulguların değerlendirilip karara bağlanması olanağından yoksun olduğundan etkili bir yargılama yöntemi olmayacaktır.

MADDE 32: Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'unda değişiklik yapan 32. Maddesinde, ilgili Kanununun 17. Maddesi düzenlenmektedir.

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 107. maddesinde koşullu salıvermeye ilişkin hükümler düzenlenmiştir. Bu madde ile infazda eşitlik ilkesi göz ardı edilmiş, normalde 2/3 olan infaz süresi 3/4'e çıkarılmıştır. ("*Suç işlemek için örgüt kurmak veya yönetmek ya da örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçtan dolayı mahkûmiyet hâlinde; ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz altı yılını, müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz yılını, süreli hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar cezalarının dörtte üçünü infaz kurumunda çektikleri takdirde, koşullu salıverilmeden yararlanabilirler.*") Halihazırda örgüt suçu olarak TMK'nın 5. maddesi uyarınca cezası yarı oranında artırılan kişilerin, bir de infaz süresinde cezalarını daha ağır koşullarda çekmelerinin sona erdirilmelidir. 671 Sayılı KHK ile kanuna eklenen geçici 6. madde ile koşullu salıvermedeki infaz süresi adli mahpuslar yönünden 2/3'ten 1/2'ye indirilmiştir. Ancak, TCK'daki belli durumlar, bu düzenlemeden varestede tutulmuştur. (*i. kasten öldürme suçları; ii. üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe ya da beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı işlenen kasten yaralama ve neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralama suçları, iii. cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar; iv. özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar; v) uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu ve vi. İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve vii. 3713 sayılı TMK kapsamına giren suçlar*") Bu durumdaki eşitsizliğin de ortadan kaldırılması gerekmektedir.

İnfaz Kanunu'nun geçici 2. maddesinde ve aynı zamanda TMK'nın 17/4. maddesinde düzenlenen "*ölüm cezaları, müebbet ağır hapis cezasına dönüştürülen terör suçları ile ölüm cezaları ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezasına dönüştürülen veya ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezasına mahkûm olan terör suçları, koşullu salıverilme*

hükümlerinden yararlanamaz. Bunlar hakkında, ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezası, hayatı boyunca devam eder.” hükmü kaldırılmalıdır. Ölüm cezaları hapis cezasına çevrilenlerin de koşullu salıvermeden yararlanma imkânı tanınmalıdır. Nitekim *AİHM, Vinter ve diğerleri / Birleşik Krallık ile Öcalan / Türkiye Kararlarında*, müebbet hapis cezasını AİHS'nin 3. maddesine aykırı bulmuş, mahkumların rehabilitasyonu, bir gün serbest kalma ihtimalleri için umut ışığı (*umut hakkı*) olabilecek yasal düzenlemelerin yapılması gerektiğini tespit etmiştir.

Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği'nin 6/1. maddesinde hükümlülerin hangi koşullarda açık ceza infaz kurumlarına ayrılabilceği düzenlenmiştir. Bu düzenlemede hükümlülerin kurumda iyi halli olarak belirli bir süreyi geçirmesi şartı aranmaktadır. Ancak, Yönetmeliğin 6/2. maddesinde bazı suçlar sayılarak daha fazla süre cezaevinde kalma koşulu aranmıştır. Yönetmeliğin 6/2-ç. bendi, *“terör ve örgütlü suçlardan hükümlü olup, mensup oldukları örgütten ayrıldıkları idare ve gözlem kurulu kararıyla tespit edilenlerin koşullu salıverilme tarihine bir yıldan az süre kalması”* biçiminde düzenlenmiştir. Oysa açık ceza infaz kurumuna ayrılabilmek, denetimli serbestlik hükümlerinden de faydalanabilmeyi dolaylı olarak sağlayacağından kişilerin özgürlükleriyle ilgili bir durumdur ve kanunda düzenlenmeyen *“idarenin gözlem kurulu kararı şartı”* yönetmelikte düzenlenerek kanunilik ilkesi ihlal edilmiştir. Yönetmeliğin 6/2. maddesi ve özellikle (ç) bendi ile aynı amaçla düzenlenen 8/1-ç. bendi kaldırılmalıdır.

İnfaz Kanunu'nun 105/A. maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik şartları da eşitlik ilkesine uygun düzenlenmemiştir. Cezasının son altı ayını açık cezaevinde geçiren ve koşullu salıverilmesine bir yıl ve daha az süre kalan iyi halli hükümlülerin denetimli serbestlikten faydalanabileceği, geçici 4. maddede ise son 6 ayını açık cezaevinde geçirme şartının 21.12.2020 tarihine kadar aranmayacağı düzenlenmiştir. 671 Sayılı KHK ile kanuna eklenen geçici 6. madde ile de denetimli serbestlikten faydalanma süresi bir yıldan iki yıla çıkarılmıştır. Ancak, TCK'da belli durumlar bu düzenlemeden vareste tutulmuştur. (*“i. kasten öldürme suçları; ii. üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe ya da beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı işlenen kasten yaralama ve neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralama suçları, iii. cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar; iv. özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar; v. uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu ve vi. İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve vii. 3713 sayılı TMK kapsamına giren suçlar.”*) Bu konudaki eşitsiz uygulamanın da giderilmesi gerekmektedir.

Türkiye'de ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası, AİHS'in 13. protokolüne taraf olunmasıyla kaldırılan ölüm cezasına ikame olarak getirilmiştir. Ancak, belli mahpuslar Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 107/16. maddesi ile Geçici Madde 2'deki düzenlemeler nedeniyle koşullu salıvermeden yararlanamamakta ve cezanın infazı ölene kadar devam etmektedir. (*“TCK'nın İkinci Kitap, Dördüncü Kısım, i)*

Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar başlıklı Dördüncü Bölüm, ii) *Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar* başlıklı Beşinci Bölüm, iii) *Milli Savunmaya Karşı Suçlar* başlıklı Altıncı Bölüm altında yer alan suçlardan birinin bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi dolayısıyla ceza alanlar) Ayrıca Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun'un 25/1-ı. maddesine göre de hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemez.”) Oysa, aynı kanununun 16. maddesinde Hapis Cezasının İnfazının Hastalık Nedeni ile Ertelenmesi başlığı altındaki 2. fıkrada, “*hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır.*” düzenlemesi, 6. fıkrada ise “*Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazı üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabilir.*” düzenlemesi mevcuttur. Bu sebeple uygulama, hükümlü için getirilmiş güvencelere uygun olarak lehe yorumlanmalıdır.

Ölene kadar devam edecek cezanın içinde ayrı bir ceza uygulaması niteliğinde olan bu infaz rejimi hakkında *AIHM Öcalan, Gurban ve Kaytan kararları*, tahliye umudunun bulunmamasının işkence ve kötü muamele olarak değerlendirmiş ve ihlal kararları vermiştir. Özellikle hasta mahpusların bu rejime göre cezalarının infazı ölümlerine sebep olabilmekte, tedavisi uygun sürelerde ve koşullarda yapılmayan her hasta mahpus ise her geçen gün ölüme sürüklenmektedir. Hükümlünün hayatı açısından risk teşkil etmese bile hasta hükümlülerin cezasının infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunması gerekirken, hayati risk taşıyan hasta mahpusların cezalarının infazına ara verilmemesi yaşam hakkının ihlali niteliğindedir. Bu nedenlerle, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile ilgili koşullu salıverme değişiklikleriyle birlikte, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun'un 25/1-ı. maddesindeki “*infaza hiçbir surette ara verilemez*” düzenlemesi kaldırılmalı, hasta hükümlülerin tedavileri resmi sağlık kuruluşlarında yapılabilmesi, hastalık, mahpusun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılmalıdır.

İnfaz Kanunu'nun 108. maddesi tekerrür halindeki infaz rejimini düzenlemektedir. Buna göre mükerrirlere özgü infaz rejiminde koşullu salıverilmeden yararlanma belli hallerde mümkündür. (*Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının otuz dokuz yılının; Müebbet hapis cezasının otuz üç yılının, Süreli hapis cezasının dörtte üçünün; infaz kurumunda iyi halli olarak çekilmesi durumunda, koşullu salıverilmeden yararlanılabilir.*) Ancak aynı hükme göre ikinci defa tekerrür hükümlerinin uygulanması durumunda, hükümlü koşullu salıverilmemektedir. Bu durumdaki temel sorunlardan bir tanesi, koşullu salıverilme kararının tekerrürden dolayı geri alınması durumunda, suçun işlendiği tarihin tespitindeki aksaklıklardır. Zira burada, suçun tekerrürü halinde, ilk işlenen suç süresi de hesaba katıldığı gibi, ikinci suçun hükmün kesinleşmesinden önce mi yoksa sonra mı işlendiği arasında ayırım yapılmaktadır. Bu durum mükerrir suçlular arasında eşitsizliğe yol açtığı gibi, yeknesak bir uygulamayı da engellemektedir. Bu durumda cezalandırılan tekerrür eden suç değil, tekerrür edilen tarih olmaktadır. Ayrıca gene aynı maddede

hâkimin, mükerrer hakkında denetim süresinin uzatılmasına karar verebileceği ve en çok 5 yıla kadar uzatılabileceği hükme bağlanmıştır. Denetim süresinin, artı 5 yıla kadar uzatılması hâkime kişi özgürlüğü ve güvenliği konusunda çok geniş bir takdir marjı tanımaktadır. Bu sebeple mükerrer suçlular için infaz rejimi, eşitsizlikleri giderecek şekilde yeniden düzenlenmelidir.

5275 sayılı kanunun 17. Maddesinin 6. Bendinin a fıkrası ile infaz ertelemesinde terör suçları ile örgüt suçlarının hariç bırakılması Anayasanın 10. Ve 19. Maddelerine aykırıdır. Benzer gerekçeler ile 5275 sayılı kanunun geçici 8.maddesinde TMK kapsamına giren suçlardan hükümlü ve tutukluların hariç bırakılması (denetimli serbestlik) hükmü de ayrımcı olduğundan Anayasaya aykırıdır. Anayasanın 10. Maddesi ve 19. Maddesi hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, kanun önünde eşitlik ilkesinin infazda da gözetilmesi gerektiği açıktır. Kaldı ki, 3713 sayılı kanun yürürlüğe girdiğinde geçici 1. Madde uygulaması ile ilgili Anayasa Mahkemesinin 31/3/1992 tarih ve E.:1991/18, K.:1992/20 sayılı kararı dikkate alınmalıdır.

Bu nedenle, tasarının 32'inci maddesine konu olan 17'nci maddenin tümüyle kaldırılması gerektiğini düşünmekteyiz.

MADDE 36: Teklifte tıpkı pasaport tahditleri için getirilmiş benzer bir (muvazaalı) durum 5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un 8. Maddesi için teklif edilen değişiklik için de geçerlidir. Teklif maddesi, suç oluşturduğu kanaati getirilen çevrimiçi içeriğin engellenmesini, reformun bir parçası olarak sunmaktadır. Bugüne kadar alışılagelinen uygulama, içeriğin bulunduğu çevrimiçi platforma erişimin tamamen engellenmesi yönünde idi, bu nedenle bu reform paketinde konuya ilişkin müjde, sadece içeriğin erişime engelleneceği yönünde olmuştur. Gelgelelim bu madde de tıpkı yukarıda anılan pasaport kanunu değişikliğinde bulunan şerh gibi bir şerh barındırmaktadır ve platformun tamamının da kapatılma yetkisini, kendince belirlediği "istisna" durumları için muhafaza etmektedir. Ancak bugün itibarı ile internet ortamında ifade özgürlüğü ile ilgili bir açık kaynak taraması yapıldığında görünen tablo şudur:

Türkiye'nin internet ile tanıştığı tarihten itibaren erişim engellemeleri ile ilgili gelişmeler dikkate alındığında, internet erişim engellemeleri ve içeriğe müdahalenin üç döneme ayrılarak açıklanabileceği görülmektedir. Bunlar; 1993-2000 yılları arasındaki internet ile tanışma ve kullanımın yaygınlaşması dönemi, 2001-2006 yılları arasındaki hukuki düzenlemeler ile müdahale dönemi ve 2007 ve sonrası 5651 Sayılı Kanun çerçevesinde başlayan erişim engelleme dönemidir.

3 Mayıs 2019, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, 2013–2018 yılları arasında sosyal medya paylaşımı nedeniyle 20 bin 474 kişi hakkında işlem yapıldığını açıkladı.

Bakanlık verilerine göre, sadece 20 Ocak – 26 Şubat 2018 tarihleri arasında Türkiye'nin Afrin operasyonunu eleştiren sosyal medya paylaşımları yüzünden 648 kişi gözetim altına alındı.

Bu gibi, internette barışçıl ifadelerin suç sayılması uygulamaları sosyal medya kullanımının üzerinde cesaret kırıcı bir etki yarattı ve oto-sansürün artmasına yol açmıştır. Reuters Gazetecilik Çalışma Enstitüsü'nün (Reuters Institute for the Study of Journalism) 2017 raporuna göre, Türkiye'de hem Facebook hem Twitter kullanımında bir düşüş görülüyor ve bu durumun hükümet denetiminden duyulan korkudan kaynaklandığı düşünülüyor. İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün görüşme yaptığı kişilerden bazıları, artık Türkiye'de insanların hükümeti eleştiren içerik paylaşırken ya da bu tür içeriklere tepki vermeden önce iki defa düşündüğünü söylemektedirler.

Twitter'ın yayımladığı şeffaflık raporlarına göre ise Türkiye 2014'ten 2017 ortalarına kadar hesap veya içerik kaldırılması talepleri konusunda dünya lideri oldu. Özgürlük Evi (Freedom House) adlı hükümet dışı kuruluş, Türkiye'de internet özgürlüğünün durmadan gerilediğini söylüyor. Yüksek puanın daha fazla ihlal anlamına geldiği İnternet Özgürlüğü Genel Puanlamasında Türkiye'nin 2011'de 45 olan puanı 2017'de 66'ya gerilemiştir.

İfade Özgürlüğü Derneği'nin "Engelli Web 2018" raporuna göre Türkiye'de 2018 sonu itibarıyla erişim engeli bulunan web sitesi sayısı en az 245 bin 825

"Engelli Web" raporuna göre, 2018 yılı içinde erişime engellenen haber adresi en az 3 bin 306. Medya kurumlarının dağılımında ise 204 haber ile Sözcü gazetesi 2018 yılında en çok haberi engellenen haber sitelerinin başında geliyor. İkinci sırada 196 haberine erişim engeli gelen Cumhuriyet, üçüncü sırada ise 190 habere getirilen engel ile Hürriyet gazetesi yer alıyor. Rapor, Sözcü'nün 23, Cumhuriyet'in 22 ve Hürriyet'in de 67 engellenen haberi web sitesinden kaldırdığını da gösteriyor.

Yaman Akdeniz'e göre, internet, hükümetin kontrol altına almaya çalıştığı "son savaş alanı." 2007 yılında erişim engelleme kararlarındaki çıkış noktasının "çocukları zararlı içeriklerden korumak" olduğunu hatırlatan akademisyen, "12 yıllık süreçte engellemelerin norm haline geldiğini ve hesap verebilirlik ilkesinin uygulanmadığını görüyoruz. Bir liste hazırlanıyor, engelleme yapılıyor ve kimse sorgulamıyor" diye konuşuyor.

Türkiye, Twitter'da en çok hesabın kapatılmasını ve içeriklerin kaldırılmasını talep eden

ülke konumunda. 2018 yılında Twitter'a bin 105 mahkeme kararı ve 12 bin 897 çıkartma talebi gönderen Türkiye, bu taleplerle 22 bin 998 Twitter hesabının kapatılmasını talep etti. Twitter ise 2018'de sadece 497 hesabı ve bin 819 tweeti erişime engellediğini açıkladı. Diğer yandan, Twitter'a gönderilen mahkeme kararlarında da bin 105 kararla Türkiye ilk sırada yer alıyor. Türkiye'yi 372 kararla Rusya ve 107 kararla Brezilya takip ediyor.

Facebook açısından da durum farklı değil; Facebook'un 2018 yılı içinde Türkiye'den çıkardığı içerik sayısı, 2 bin 381. Toplamda 2013'ten 2018 sonu itibariyle Facebook'tan çıkartılan içerik sayısı ise 23 bin... Türkiye, Facebook'tan en çok içerik çıkartılan ülkeler arasında dördüncü sırada yer alıyor.

Dünyanın en çok ziyaret edilen beşinci sitesi olan Wikipedia da 2017'den (29 Nisan 2017) bu yana Türkiye'de erişim engeline takılan web sitelerinden biri olarak biliniyor. İçişleri Bakanlığı tarafından "1 Ocak-31 Aralık 2018 Yılı İçerisinde Yürütülen Operasyonlar" başlıklı açıklamada yer alan verilere göre, "terör örgütü propagandası" gerekçesiyle hakkında işlem yapılan sosyal medya hesabı sayısı 42 bin 406 ve hakkında yasal işlem başlatılan kişi sayısı ise 18 bin 376. Ancak "Engelli Web 2018" raporuna göre bu sayı, bakanlığın haftalık yaptığı açıklamalarla birbirini tutmuyor. Raporunda, "Yıl sonu açıklamasına göre yaklaşık 16 bin daha fazla sosyal medya hesabı incelenmiş ve yaklaşık 5 bin daha fazla kişi hakkında yasal işlem yapılmıştır" deniyor.

2008'de 835, 2011'de 6506, 2013'te 15.418, 2014'te 60 bin, 2015'te 110.000 web sitesi ve 17.000 bağlantı adresine erişim engellenmiştir.

İnsan hakları aktivist Kerem Altıparmak'ın sözleri ile: "...gezi olayları sonrasında internetin önemini hükümet istemese de gördü. Hem de Sosyal medyanın. Sosyal medyadaki örgütlenmenin haber ulaştırma vesaire hakkını. Bunun somut bir yansımaları şurada görüyoruz. Gezi olaylarına katılanlar, gezi parkındakilerin –bu Konda'nın araştırması- "ilk haberi nereden aldınız?" sorusuna verdikleri cevap yüzde 69 sosyal medya.

Ahmet Şık
İstanbul

Ayşe Acar Başaran
Batman

Abdullah Koç
Ağrı

MUHALEFET ŞERHİ

Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 30 Mayıs 2019 tarihinde kamuoyuyla paylaşılan Yargı Reformu Strateji Belgesi temel alınarak hazırlanan 1. Yargı Reformu Paketi adıyla 39 maddelik “Ceza Mahkemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” üzerinde Adalet Komisyonu görüşmeleri başladı ve tümü üzerine görüşmeler tamamlandı.

Her şeyden önce teklif bir reform olma niteliğinden uzak olup, 15 farklı kanunda değişiklik öngören bir torba kanun mahiyetindedir.

AKP iktidarında süregelen bir alışkanlık olarak, anayasal kurumlarının işlevselliğini kaybetmesi sebebiyle yanlış sorun tespitlerine geçici pansuman çözümler niteliğinde aflar ve daha fazla yetki taleplerini içeren torba kanunlar çıkarılmıştır.

Adalet Bakanı Abdülhamit Gül, 26.12.2018 tarihinde verdiği yemekte, reform paketi çalışmalarının yapıldığını ve “Yargının tarafsızlığında, bağımsızlığında birtakım sorunlar yaşıyoruz, ayrıca İnsan Hakları Mahkemesiyle uyumda da birtakım sorunlar yaşanıyor; bunları çözmek adına bir reform paketi hazırlıyoruz.” demişti. O gün Sayın Bakan’a bu konularda Anayasa’ımızda yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığıyla ilgili yeterli yasal düzenlemeler olduğunu ancak sorunun başka bir noktada olduğunu ifade etmiştim.

Yeni Sistemde Yasama, Yürütme ve Yargı Organları

16 Nisan 2017 tarihinde yapılan referandum ile gerçekleştirilen Anayasa değişikliğinin ardından 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Genel Seçimleri sonucunda de facto ve de jure olarak Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, katı kuvvetler ayrılığı getirileceği, seçilmişlerin üzerindeki vesayetin sona ereceği, kamu kurum ve kuruluşlarında daha etkin ve daha hızlı icraat yapılacağı ve daha sıkı denetlenebilir bir sistem getirildiği argümanlarıyla tanıtılmıştır.

Ancak, 1 yılı aşkın süredir uygulanmakta olan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde, kanun yapma yetkisine münhasıran sahip olan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Milletvekilleri, çoğu zaman Bakanlık ve bürokratlardan gelecek kanun tekliflerine imza atmakta Komisyonlarda bekleyen kanun tekliflerinin görüşmelerine başlanmamaktadır. Öte yandan Cumhurbaşkanlığı kararnamelelerinin sayısı hızla artmaktadır. Haziran 2016 ile Haziran 2017 arasında 314 kanun görüşülürken, bu sayı yeni sisteme geçildikten sonra Haziran 2018 ile Haziran 2019 arasında 34’e düşmüştür. Aynı dönemde ise içinde 1600’ü aşkın madde bulunan 39 Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılmıştır.

Meclis İktidarı değişikliği gerçekleştirilemediği için, Yasama organı açısından eski sistem devam etmek ve durum yasama fonksiyonunu etkisiz hale getirmektedir. Örneğin, komisyonlarda gündeme alınan kanun tekliflerinin tanıtım ve sunumlarını çoğu zaman teklifi sunan Milletvekili yerine ilgili Bakanlık yetkilileri ve bürokratları yapmaktadır.

Ayrıca Meclis gündemine getirilen her kanunla Cumhurbaşkanının yetkileri artırılmaktadır. Anayasa’nın 104. Maddesine göre yetkileri sınırlı olarak belirlenmiş olan Cumhurbaşkanı, Meclisten geçirilen kanunlarla verilen yetkilerle, Anayasa’nın 104. Maddesinin sınırları dışına çıkmaktadır. Bu sistemde cumhurbaşkanına yürütme ve hatta yasama alanında birçok görev ve yetki veriliyor ama sorumluluk yüklenmiyor. Öyle ki, Cumhurbaşkanı’na belediyelere bütçe kullandırma yetkisi, Hazine’nin

sistemde cumhurbaşkanına yürütme ve hatta yasama alanında birçok görev ve yetki veriliyor ama sorumluluk yüklenmiyor. Öyle ki, Cumhurbaşkanı'na belediyelere bütçe kullandırma yetkisi, Hazine'nin Cumhurbaşkanı kararıyla yurt içindeki ya da yurt dışındaki şirketlere iştirak etmesini sağlama yetkisi; kuvvet komutanlıklarından üniversitelere, müftülüklerden bakanlıklara, müfettişlik kadrolarından uzay ajansına kadar pek çok kurumlarda atama yetkisi; pek çok değişik konuda vergi taban ve tavanlarını belirleme ve değiştirme yetkisi vb. yetkiler tanınmıştır.

“İktidar ama muktedir değil!” diye hayıflanılan yürütme; bu sistemle birlikte artık hem iktidar hem muktedir hem yasama hem yargı fonksiyonlarına uzanan yetkilere sahip olmuştur.

Geniş yetkilerle donatılan yürütme organı ve Cumhurbaşkanlığı, Anayasa madde 114'te ifade edilen görevini yani “*Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Bu sıfatla Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetir*” emrini, Anayasal sınırları içerisinde kalarak, lafzına ve ruhuna uygun olarak icra ettiğini söyleyemeyiz.

Anayasa madde 104 amir hükmü uyarınca, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk Milletinin birliğini temsil etmekle; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin etmekle görevli ve sorumlu Cumhurbaşkanının sahip olduğu geniş yetkiler düşünüldüğünde siyasi, iktisadi ve sosyal olaylar karşısında tarafsızlığını koruyabilmesi çok zor görünmektedir.

Yasama ve yargı organlarının faaliyetlerini incelediğimizde yasama organının giderek işlevselliğini kaybettiğini, denetleme ve gözetleme mekanizmalarının tıkanıp; yargının Anayasal hükümlere rağmen giderek tarafsızlığını, bağımsızlığını ve toplum nezdinde itibarı ve güvenilirliğini kaybettiğini görüyoruz.

Denge ve denetleme mekanizmalarının zayıflatılması, Sayıştay denetimlerinin kapsamının daraltılması, aflar ve torba yasalar ile geçici çözümler bulunması konusunda en güncel örnek 186 kez değiştirilen İhale Kanunu ile pek çok defa getirilen İmar Affı uygulamasıdır.

26 Eylül 2019 tarihinde Silivri merkez üslü 5.8. şiddetinde meydana gelen depremde İstanbul'da bulunan pek çok konut, işyeri ve kamu binaları etkilendi. İstanbul Valiliği Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi'nce yapılan çalışmalar sonucunda 1.895 az hasarlı, 320 ağır hasarlı konut; 20 az hasarlı, 9 ağır hasarlı okul ve 1 az hasarlı, 1 ağır hasarlı devlet hastanesi ve 1 az hasarlı, 4 ağır hasarlı kamu binası tespit edilmiştir. Bu tablo göstermektedir ki, üniversiteler, hastaneler, okullar özetle kamu binaları en hasarlı ve çürük yapılar olup can ve mal kaybı için en çok tehlike arz edenlerdir. 5.8. şiddetinde değil de 6 ya da üzerinde bir deprem olsa kamu hastanelerinde ve okullarında kaybedeceğimiz insanların ve çocuklarımızın kaybindan kim sorumlu olacaktı? Toplamda 186 kez değişen İhale Yasasıyla, Sayıştay ve Meclis denetiminden çıkarılan uygulamalarla ihale edilen ve inşa edilen kamu binaları, deprem tehdidi karşısında binlerce insanımızın kaybına yol açacak ciddi riskler barındırmaktadır.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, New York'ta BM 74. Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada ifade ettiği şu sözler dikkate değerdir: “Herkes için özgürlük, herkes için barış, herkes için refah, herkes için adalet, herkes için huzurlu ve güvenli bir gelecek”

Ancak Sayıştay denetimi ve ihale yasasının kapsamının daraltılması, Yasama ve Yargı organlarının işlevselliğini kaybetmesi bu sözlerle maalesef bağdaşmamaktadır. Dolayısıyla denetlenmeyen, sorgulanmayan devlet nizamı olmaz. Bunu çok ciddiye alıp reformlara Anayasa'dan başlamak gerekir

Anayasa nedir, belki oradan başlamak gerekir. “Anayasa nedir?” dediğimiz zaman belki birçok kişi “Anayasa, devleti güçlü kılmak için hazırlanmış metinler.” diyebilir oysa tam aksine, anayasalar, güçlü devlete karşı bireyi güçlü kılan, hak ve özgürlüklerini güvenceye alan belgelerdir. Biz güçlü devlete karşı bireyin hak ve özgürlüklerini ortaya koyan anayasalara r yerine, her darbeden sonra devleti biraz daha nasıl tahkim ederiz, nasıl güçlü kılarız, bireye karşı nasıl devletin gücünü artırırız diye düşünerek anayasalarımızı yaptık.

Benzer şekilde FETÖ nedeniyle bütün devletin ve herkesin kimyası bozulmuştur, kabul; cezaevleri dolmuştur ama yüz binlerce insan da çoğu suçsuz yere mağdur edilmiştir. Peki, siyasi gücü, siyasi erki temsil eden “17-25 Aralık milat.” derse ve de soruşturma ve kovuşturmalar ondan sonrası için başlarsa burada hukuk ve adaletten bahsetmek mümkün olabilir mi?

Eğer bir işin temeline, nereden başlayıp nereden bittiğine dair bir sorgu ve soruşturma yapılamıyorsa ne kadar çalışsık ne kadar gayret edersek edelim o yargı yıpranmaya mahkûmdur ve işin temeline inip de konuyu çözmeye imkânı hiç yoktur. Zaten geldiğimiz noktada da görüyoruz, kâh FETÖ diye Cumhuriyet gazetesinin kâh Sözcü gazetesinin peşine düşüyoruz, şu mu acaba FETÖ’cü, bu mu FETÖ’cü diye avlanmaya gidiyoruz. Bu yargının, bu sistem içinde sorunları çözebilme imkânı yoktur.

Sayın Cumhurbaşkanının Birleşmiş Milletlerdeki konuşmasını belki temel alarak Türkiye’de bu kriterleri nasıl yakalayabiliriz A’dan Z’ye düşünmemiz gerekir. Onun için, öncelikle yasamanın gerçek gücüne kavuşarak tartışan, konuşan, birbirine tahammül eden ve de sabırla sorunları doğru teşhis ederek doğru tespitlerle ancak önümüze gelmesi hâlinde Türkiye’nin sorunlarını çözebiliriz.

Adaleti temsil eden Themis heykelinin gözü kapalıdır bunun sebebi de tarafsız olabilmesi ve karşısındaki muhatabını görmemesi gerektiği içindir. Oysa bizim adaletin gözü bağlı değil, gözü açık. Yani yargıda karşısındakinin kim olduğunu, cinsini, şeklini, rengini, ırkını, düşüncesini ve muhalif olup olmadığına göre karar verebilen bir sistem yaratılmıştır.

Ülkemizde adalet sisteminde bir reform yapılması ihtiyacı çok açıktır. Ancak bu reformun Anayasadan başlaması ve torba kanun mahiyetinde düzenlemeler ile gerçekleştirilmemesi gerekmektedir.

İfade özgürlüğü, seyahat özgürlüğü, kişi hürriyeti ve güvenliği gibi bu kanun teklifiyle güçlendirilmesi amaçlanan hak ve özgürlükler hâlihazırda anayasa ve kanunlar düzenlenmiş olup pek çok ilgili uluslararası sözleşmelere de taraf olunmuştur. Dolayısıyla reform kanun metinleri üzerinde değil uygulamada gerçekleştirilmelidir.

İYİ Parti olarak adalet ve hukukun üstünlüğünün tekrar tesis edilmesi için bir reform yapılmasını istemekte ve desteklemekteyiz.

Hasan Subaşı
Antalya

Ayhan Erel
Aksaray

AFYONKARAHİSAR MİLLETVEKİLİ ALİ ÖZKAYA VE ADALET VE KALKINMA PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MEHMET MUŞ, ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ BÜLENT TURAN, TOKAT MİLLETVEKİLİ ÖZLEM ZENGİN, ÇANKIRI MİLLETVEKİLİ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU VE DENİZLİ MİLLETVEKİLİ CAHİT ÖZKAN İLE 62 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

CEZA MUHAKEMESİ KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü maddesinin (A) fıkrasına üçüncü paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Baro levhasına kayıtlı olan ve en az onbeş yıl kıdemi bulunan avukatlara, haklarında Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan dolayı soruşturma veya kovuşturma bulunmaması kaydıyla hususi damgalı pasaport verilebilir. Buna ilişkin usul ve esaslar, Dışişleri ve Adalet Bakanlıklarının olumlu görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 2- 5682 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 7- Milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı nedeniyle;

A) OHAL kapsamında kabul edilen kanunlar uyarınca kamu görevinden çıkarılmaları veya rütbelerinin alınması nedeniyle pasaportları iptal edilenler ile haklarında pasaport verilmemesine yönelik idari işlem tesis edilmiş olanlardan,

B) 18/10/2016 tarihli ve 6749 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

CEZA MUHAKEMESİ KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü maddesinin (A) fıkrasına üçüncü paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Baro levhasına yazılı olan ve en az on beş yıl kıdemi bulunan avukatlara, haklarında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan dolayı soruşturma veya kovuşturma bulunmaması kaydıyla hususi damgalı pasaport verilebilir. Buna ilişkin usul ve esaslar, Dışişleri Bakanlığı ile Adalet Bakanlığının olumlu görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 2- 5682 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 7- Millî güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı nedeniyle;

A) 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ilan edilen Olağanüstü hal kapsamında kabul edilen kanunlar uyarınca kamu görevinden çıkarılmaları veya rütbelerinin alınması nedeniyle pasaportları iptal edilenler ile haklarında pasaport verilmemesine yönelik idari işlem tesis edilmiş olanlardan,

B) 18/10/2016 tarihli ve 6749 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

5 inci maddesi ve 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 35 inci maddesi uyarınca pasaportları iptal edilenler ile haklarında pasaport verilmemesine yönelik idari işlem tesis edilmiş olanlardan,

C) Mahkemelerce yurtdışına çıkmaları yasaklananlar hariç olmak üzere bu Kanunun 22 nci maddesi uyarınca pasaportları iptal edilenler ile haklarında pasaport verilmemesine yönelik idari işlem tesis edilmiş olanlardan,

haklarında aynı nedenlerden dolayı; devam etmekte olan herhangi bir idari veya adli soruşturma veya kovuşturma bulunmayanlara, kovuşturmayaya yer olmadığına, beraatine, ceza verilmesine yer olmadığına, davanın reddine veya düşmesine karar verilenlere, mahkûmiyet kararı bulunanlardan cezası tümüyle infaz edilenlere veya ertelenenlere, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilenlere başvurmaları halinde kolluk birimlerince yapılacak araştırma sonucuna göre İçişleri Bakanlığınca pasaport verilebilir.”

MADDE 3- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “taşınanlardan,” ibaresi “taşınan ve Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında başarılı olanlardan,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının mülga (4) numaralı bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“4. Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında başarılı olmak,”

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 5 inci maddesi ve 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 35 inci maddesi uyarınca pasaportları iptal edilenler ile haklarında pasaport verilmemesine yönelik idari işlem tesis edilmiş olanlardan,

C) Mahkemelerce yurt dışına çıkmaları yasaklananlar hariç olmak üzere bu Kanunun 22 nci maddesi uyarınca pasaportları iptal edilenler ile haklarında pasaport verilmemesine yönelik idari işlem tesis edilmiş olanlardan,

haklarında aynı nedenlerden dolayı; devam etmekte olan herhangi bir idari veya adli soruşturma veya kovuşturma bulunmayanlara, kovuşturmayaya yer olmadığına, beraatine, ceza verilmesine yer olmadığına, davanın reddine veya düşmesine karar verilenlere, mahkûmiyet kararı bulunanlardan cezası tümüyle infaz edilenlere veya ertelenenlere, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilenlere başvurmaları hâlinde kolluk birimlerince yapılacak araştırma sonucuna göre İçişleri Bakanlığınca pasaport verilebilir.”

MADDE 3- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “taşınanlardan,” ibaresi “taşınan ve Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında başarılı olanlardan,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının mülga (4) numaralı bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“4. Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında başarılı olmak,”

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 5- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ve İdari Yargı Ön Sınavı

EK MADDE 41- İlgili kanunlarda belirtilen şartlara ilave olarak; hâkim adaylığı sınavına girmek ve avukatlık veya noterlik stajına başlamak için Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında veya İdari Yargı Ön Sınavında başarılı olmak şarttır.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavına, hukuk fakültesinden mezun olanlar ile yabancı bir hukuk fakültesini bitirip de Türkiye’deki hukuk fakülteleri programlarına göre eksik kalan derslerden sınava girip başarılı olmak suretiyle denklik belgesi almış bulunanlar; İdari Yargı Ön Sınavına, hukuk bilgisine programlarında yeterince yer veren siyasal bilgiler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında en az dört yıllık yükseköğrenim yapmış veya bunlara denkliği kabul edilmiş yabancı öğretim kurumlarından mezun olanlar girebilir.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında ilgililerin;

- a) Anayasa Hukuku,
- b) Anayasa Yargısı,
- c) İdare Hukuku,
- d) İdari Yargılama Usulü,
- e) Medeni Hukuk,
- f) Borçlar Hukuku,
- g) Ticaret Hukuku,
- h) Hukuk Yargılama Usulü,
- i) İcra ve İflas Hukuku,
- j) Ceza Hukuku,
- k) Ceza Yargılama Usulü,
- l) İş Hukuku,
- m) Vergi Hukuku,

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ve İdari Yargı Ön Sınavı

EK MADDE 41- İlgili kanunlarda belirtilen şartlara ilave olarak, hâkim adaylığı sınavına girmek ve avukatlık veya noterlik stajına başlamak için Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında veya İdari Yargı Ön Sınavında başarılı olmak şarttır.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavına, hukuk fakültesinden mezun olanlar ile yabancı bir hukuk fakültesini bitirip de Türkiye’deki hukuk fakülteleri programlarına göre eksik kalan derslerden sınava girip başarılı olmak suretiyle denklik belgesi almış bulunanlar; İdari Yargı Ön Sınavına, hukuk bilgisine programlarında yeterince yer veren siyasal bilgiler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında en az dört yıllık yükseköğrenim yapmış veya bunlara denkliği kabul edilmiş yabancı öğretim kurumlarından mezun olanlar girebilir.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında ilgililerin;

- a) Anayasa Hukuku,
- b) Anayasa Yargısı,
- c) İdare Hukuku,
- d) İdari Yargılama Usulü,
- e) Medeni Hukuk,
- f) Borçlar Hukuku,
- g) Ticaret Hukuku,
- h) Hukuk Yargılama Usulü,
- i) İcra ve İflas Hukuku,
- j) Ceza Hukuku,
- k) Ceza Yargılama Usulü,
- l) İş Hukuku,
- m) Vergi Hukuku,

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

- m) Vergi Usul Hukuku,
 - n) Avukatlık Hukuku,
 - o) Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi,
 - ö) Türk Hukuk Tarihi, alanlarındaki bilgileri ölçülür.
- İdari Yargı Ön Sınavında ilgililerin;
- a) Anayasa Hukuku,
 - b) Anayasa Yargısı,
 - c) İdare Hukuku,
 - d) Türk İdari Teşkilatı,
 - e) İdari Yargılama Usulü,
 - f) Medeni Hukuk,
 - g) Borçlar Hukuku (Genel hükümler),
 - h) Ticari İşletme ve Şirketler Hukuku,
 - ı) Hukuk Yargılama Usulü,
 - i) Ceza Hukuku (Genel hükümler),
 - j) Ceza Yargılama Usulü,
 - k) Vergi Hukuku,
 - l) Vergi Usul Hukuku,
 - m) Maliye ve Ekonomi,
 - n) İmar ve Çevre Hukuku,
 - o) Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi, alanlarındaki bilgileri ölçülür.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı yılda en az bir defa, İdari Yargı Ön Sınavı ise iki yılda en az bir defa olacak şekilde Adalet Bakanlığı ile imzalanacak protokole göre Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılır.

Sınavlar test şeklinde yapılır. Sınavlarda beş şıklı, çoktan seçmeli en az yüz elli soru sorulur ve yüz puan üzerinden en az yetmiş puan alanlar başarılı sayılır.

Sınavların yapılma şekli ile sınavlara ilişkin diğer hususlar Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Yükseköğretim Kurulu, Türkiye Barolar Birliği ve Türkiye Noterler Birliğinin görüşü alınarak Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

- m) Vergi Usul Hukuku,
 - n) Avukatlık Hukuku,
 - o) Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi,
 - ö) Türk Hukuk Tarihi, alanlarındaki bilgileri ölçülür.
- İdari Yargı Ön Sınavında ilgililerin;
- a) Anayasa Hukuku,
 - b) Anayasa Yargısı,
 - c) İdare Hukuku,
 - d) Türk İdari Teşkilatı,
 - e) İdari Yargılama Usulü,
 - f) Medeni Hukuk,
 - g) Borçlar Hukuku (Genel hükümler),
 - h) Ticari İşletme ve Şirketler Hukuku,
 - ı) Hukuk Yargılama Usulü,
 - i) Ceza Hukuku (Genel hükümler),
 - j) Ceza Yargılama Usulü,
 - k) Vergi Hukuku,
 - l) Vergi Usul Hukuku,
 - m) Maliye ve Ekonomi,
 - n) İmar ve Çevre Hukuku,
 - o) Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi, alanlarındaki bilgileri ölçülür.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı yılda en az bir defa, İdari Yargı Ön Sınavı ise iki yılda en az bir defa olacak şekilde Adalet Bakanlığı ile imzalanacak protokole göre Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından yapılır.

Sınavlar test şeklinde yapılır. Sınavlarda çoktan seçmeli en az yüz soru sorulur ve yüz puan üzerinden en az yetmiş puan alanlar başarılı sayılır.

Sınavların yapılma şekli ile sınavlara ilişkin diğer hususlar Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Yükseköğretim Kurulu, Türkiye Barolar Birliği ve Türkiye Noterler Birliğinin görüşü alınarak Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

Bu maddenin uygulanmasında hâkimlik, savcılık, avukatlık ve noterlik meslekleri hukuk mesleği olarak kabul edilir.”

MADDE 6- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 80- Kanunun ek 41 inci maddesinde düzenlenen ve ilgili kanunlarda öngörülen Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı veya İdari Yargı Ön Sınavında başarılı olma şartı, ilgili yükseköğretim kurumlarına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra kayıt yaptıranlar hakkında uygulanır.”

MADDE 7- 6/1/1982 tarihli ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun 3/C maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan “Danıştay Başkanlığına iletmek.” ibaresi “Danıştaydan bu konuda karar verilmesini istemek.” şeklinde ve beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“5. Dördüncü fıkranın (c) bendine göre yapılacak istemler, konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Kuruluna iletilir. İlgili dava daireleri kurulunca üç ay içinde karar verilir. Aykırılık veya uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca verilen kararlar kesindir.”

MADDE 8- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 31 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “işlemler ile elektronik işlemlerde” ibaresi “işlemler, elektronik işlemler ile ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla duruşma icrasında” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin ikinci paragrafında yer alan “bulunmak ya da bakanlığın ihtiyaç durumuna göre belirleyeceği

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu maddenin uygulanmasında hâkimlik, savcılık, avukatlık ve noterlik meslekleri hukuk mesleği olarak kabul edilir.”

MADDE 6- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 80- Ek 41 inci maddede düzenlenen ve ilgili kanunlarda öngörülen Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı veya İdari Yargı Ön Sınavında başarılı olma şartı, ilgili yükseköğretim kurumlarına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra kayıt yaptıranlar hakkında uygulanır.”

MADDE 7- 6/1/1982 tarihli ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun 3/C maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan “Danıştay Başkanlığına iletmek.” ibaresi “Danıştaydan bu konuda karar verilmesini istemek.” şeklinde ve beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“5. Dördüncü fıkranın (c) bendine göre yapılacak istemler, konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Kuruluna iletilir. İlgili dava daireleri kurulunca üç ay içinde karar verilir. Aykırılık veya uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca verilen kararlar kesindir.”

MADDE 8- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 31 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “işlemler ile elektronik işlemlerde” ibaresi “işlemler, elektronik işlemler ile ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla duruşma icrasında” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin ikinci paragrafında yer alan “bulunmak ya da bakanlığın ihtiyaç durumuna göre belirleyeceği

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

diğer alanlarda” ibaresi “bulunmak, hukuk fakültesinden mezun olanlar dışından alınacak adaylar bakımından, her dönemde alınacak aday sayısının yüzde yirmisini geçmemek üzere, hukuk bilgisine programlarında yeterince yer veren siyasal bilgiler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında” şeklinde değiştirilmiş ve fıkranın mülga (e) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“e) Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı veya İdari Yargı Ön Sınavında başarılı olmak,”

MADDE 10- 2802 sayılı Kanunun 9/A maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine “ticaret hukuku,” ibaresinden sonra gelmek üzere “iş hukuku,” ibaresi eklenmiş, altıncı fıkrasında yer alan “olmak üzere toplam beş” ibaresi “ile Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreteri ve Türkiye Adalet Akademisi Danışma Kurulundan seçilen bir kişi olmak üzere toplam yedi” şeklinde değiştirilmiş, mülga yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve dokuzuncu fıkrasında yer alan “yerine” ibaresi “Türkiye Adalet Akademisi Danışma Kurulundan seçilen üyenin yerine bu Kurulda görev yapan hâkim ve savcılar arasından üye tam sayısının salt çoğunluğunun gizli oyuyla seçilen yedek üye, diğer üyelerin yerine ise” şeklinde değiştirilmiştir.

“Türkiye Adalet Akademisi Danışma Kurulunda;

a) Yargıtay veya Danıştay mensubunun birden fazla olması halinde bu kişiler arasından,

b) Yargıtay veya Danıştay mensubu bulunmaması halinde, Kurulda görev yapan hâkim ve savcılar arasından,

her sınav için Danışma Kurulunca, üye tam sayısının salt çoğunluğunun gizli oyuyla, sınavın türüne göre bir asıl üye Mülakat Kuruluna seçilir.”

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

diğer alanlarda” ibaresi “bulunmak, hukuk fakültesinden mezun olanlar dışından alınacak adaylar bakımından, her dönemde alınacak aday sayısının yüzde yirmisini geçmemek üzere, hukuk bilgisine programlarında yeterince yer veren siyasal bilgiler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında” şeklinde değiştirilmiş ve fıkranın mülga (e) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“e) Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı veya İdari Yargı Ön Sınavında başarılı olmak,”

MADDE 10- 2802 sayılı Kanunun 9/A maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine “ticaret hukuku,” ibaresinden sonra gelmek üzere “iş hukuku,” ibaresi eklenmiş, altıncı fıkrasında yer alan “olmak üzere toplam beş” ibaresi “ile Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreteri ve Türkiye Adalet Akademisi Danışma Kurulundan seçilen bir kişi olmak üzere toplam yedi” şeklinde değiştirilmiş, mülga yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve dokuzuncu fıkrasında yer alan “yerine” ibaresi “Türkiye Adalet Akademisi Danışma Kurulundan seçilen üyenin yerine bu Kurulda görev yapan hâkim ve savcılar arasından üye tam sayısının salt çoğunluğunun gizli oyuyla seçilen yedek üye, diğer üyelerin yerine ise” şeklinde değiştirilmiştir.

“Türkiye Adalet Akademisi Danışma Kurulunda;

a) Yargıtay veya Danıştay mensubunun birden fazla olması hâlinde bu kişiler arasından,

b) Yargıtay veya Danıştay mensubu bulunmaması hâlinde, Kurulda görev yapan hâkim ve savcılar arasından,

her sınav için Danışma Kurulunca, üye tam sayısının salt çoğunluğunun gizli oyuyla, sınavın türüne göre bir asıl üye Mülakat Kuruluna seçilir.”

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 11- 2802 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş; üçüncü fıkrasında yer alan “Eğitim Dairesi” ibaresi “Türkiye Adalet Akademisi” şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan “Personel Genel Müdürü” ibaresi “Türkiye Adalet Akademisi Başkanının” ve “Eğitim Dairesi Başkanı” ibaresi “Personel Genel Müdürü” şeklinde değiştirilmiş; sekizinci fıkrasında yer alan “ayrılması, yazılı ve sözlü sınav ile” ibaresi “ayrılması ve” şeklinde, “alınmak suretiyle çıkarılacak yönetmelikle,” ibaresi ise “alınmak suretiyle Adalet Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle; eğitimin uygulama esasları ile yazılı ve sözlü sınava ilişkin hususlar Türkiye Adalet Akademisince çıkarılacak yönetmelikle,” şeklinde değiştirilmiştir.

“Eğitim, Türkiye Adalet Akademisince yaptırılır.”

MADDE 12- 2802 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Türkiye Adalet Akademisinde ders ücreti

EK MADDE 2- Türkiye Adalet Akademisine öğretim elemanı olarak atanan veya görevlendirilen hâkim ve savcılar ile 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu hükümlerine göre Akademide görevlendirilen öğretim elemanlarına haftalık on ders saatini aşan kısım için ders ücreti ödenir.

Akademide ders vermekle görevlendirilen Yargıtay ve Danıştay üyeleri ile hâkim ve savcılar, avukatlar, noterler ve alanında uzman kişilere, verdikleri her ders için ders ücreti ödenir.

Birinci fıkra uyarınca ödenecek ders ücreti yirmi, ikinci fıkra uyarınca ödenecek ders ücreti otuz ders saati karşılığı miktarı geçemez.

Akademide ders veren üniversite öğretim elemanlarına 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 11- 2802 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş; üçüncü fıkrasında yer alan “Eğitim Dairesi” ibaresi “Türkiye Adalet Akademisi” şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan “Personel Genel Müdürü” ibaresi “Türkiye Adalet Akademisi Başkanının” ve “Eğitim Dairesi Başkanı” ibaresi “Personel Genel Müdürü” şeklinde değiştirilmiş; sekizinci fıkrasında yer alan “ayrılması, yazılı ve sözlü sınav ile” ibaresi “ayrılması ve” şeklinde, “alınmak suretiyle çıkarılacak yönetmelikle,” ibaresi “alınmak suretiyle Adalet Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle; eğitimin uygulama esasları ile yazılı ve sözlü sınava ilişkin hususlar Türkiye Adalet Akademisince çıkarılacak yönetmelikle,” şeklinde değiştirilmiştir.

“Eğitim, Türkiye Adalet Akademisince yaptırılır.”

MADDE 12- 2802 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Türkiye Adalet Akademisinde ders ücreti

EK MADDE 2- Türkiye Adalet Akademisine öğretim elemanı olarak atanan veya görevlendirilen hâkim ve savcılar ile 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu hükümlerine göre Akademide görevlendirilen öğretim elemanlarına haftalık on ders saatini aşan kısım için ders ücreti ödenir.

Akademide ders vermekle görevlendirilen Yargıtay ve Danıştay üyeleri ile hâkim ve savcılar, avukatlar, noterler ve alanında uzman kişilere, verdikleri her ders için ders ücreti ödenir.

Birinci fıkra uyarınca ödenecek ders ücreti yirmi, ikinci fıkra uyarınca ödenecek ders ücreti otuz ders saati karşılığı miktarı geçemez.

Akademide ders veren üniversite öğretim elemanlarına 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

Yükseköğretim Personel Kanununa göre ödenenin bir kat fazlası ders ücreti ödenir. Üniversite öğretim elemanı olmayıp Akademide ders verenlerden; birinci derecede olanlar için profesörlere, ikinci derecede olanlar için doçentlere, üç veya daha aşağı derecede olanlar ile kamu görevlisi olmayanlar için öğretim görevlilerine 2914 sayılı Kanuna göre ödenen kadar ders ücreti ödenir.

Yazılı sınav kurulunda görev alanlara 2914 sayılı Kanun hükümlerine göre ücret ödenir.”

MADDE 13- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasına üçüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Haber verme sınırlarını aşmayan veya eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları suç oluşturmaz.”

MADDE 14- 9/1/2003 tarihli ve 4787 sayılı Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanunun 5 inci maddesinin başlığı “Uzmanlardan yararlanma” şeklinde, birinci fıkrası aşağıdaki şekilde ve üçüncü fıkrasında yer alan “18.6.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda” ibaresi “12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununda” şeklinde değiştirilmiştir.

“Aile mahkemeleri,

1. Davanın esasına girilmeden önce veya davanın görülmesi sırasında, mahkemece istenen konular hakkında taraflar arasındaki uyumsuzluk nedenlerine ilişkin araştırma ve inceleme yapmak ve sonucunu bildirmek,

2. Mahkemenin gerekli gördüğü hallerde duruşmada hazır bulunmak, istenilen konularla ilgili çalışmalar yapmak ve görüş bildirmek,

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yükseköğretim Personel Kanununa göre ödenenin bir kat fazlası ders ücreti ödenir. Üniversite öğretim elemanı olmayıp Akademide ders verenlerden; birinci derecede olanlar için profesörlere, ikinci derecede olanlar için doçentlere, üç veya daha aşağı derecede olanlar ile kamu görevlisi olmayanlar için öğretim görevlilerine 2914 sayılı Kanuna göre ödenen kadar ders ücreti ödenir.

Yazılı sınav kurulunda görev alanlara 2914 sayılı Kanun hükümlerine göre ücret ödenir.”

MADDE 13- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasına üçüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Haber verme sınırlarını aşmayan veya eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları suç oluşturmaz.”

MADDE 14- 9/1/2003 tarihli ve 4787 sayılı Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanunun 5 inci maddesinin başlığı “Uzmanlardan yararlanma” şeklinde, birinci fıkrası aşağıdaki şekilde ve üçüncü fıkrasında yer alan “18.6.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda” ibaresi “12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununda” şeklinde değiştirilmiştir.

“Aile mahkemeleri,

1. Davanın esasına girilmeden önce veya davanın görülmesi sırasında, mahkemece istenen konular hakkında taraflar arasındaki uyumsuzluk nedenlerine ilişkin araştırma ve inceleme yapmak ve sonucunu bildirmek,

2. Mahkemenin gerekli gördüğü hallerde duruşmada hazır bulunmak, istenilen konularla ilgili çalışmalar yapmak ve görüş bildirmek,

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

3. Mahkemece verilecek diğer görevleri yapmak,

Üzere tercihen; evli ve çocuk sahibi, otuz yaşını doldurmuş ve aile sorunları alanında lisansüstü eğitim yapmış olanlar arasından Adalet Bakanlığınca adliyelerde görevlendirilen psikolog, pedagog ve sosyal çalışmacılardan yararlanır.”

MADDE 15- 4787 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Aile mahkemesince verilen bu kararların takip ve yerine getirilmesinde 5 inci maddeye göre görevlendirilen uzmanlardan yararlanılabilir. Bu kararlara uyulmaması halinde Hukuk Muhakemeleri Kanununun 398 inci maddesi uygulanır.”

MADDE 16- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler ve altıncı fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“Failin on gün içinde talep etmesi koşuluyla bu miktarın birer ay ara ile üç eşit taksit halinde ödenmesine Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilebilir. Taksitlerin süresinde ödenmemesi halinde önödeme hükümsüz kalır ve soruşturmaya devam edilir.”

“c) 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan suç,

d) 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununun 32 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan suç,”

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

3. Mahkemece verilecek diğer görevleri yapmak,

üzere tercihen; evli ve çocuk sahibi, otuz yaşını doldurmuş ve aile sorunları alanında lisansüstü eğitim yapmış olanlar arasından Adalet Bakanlığınca adliyelerde görevlendirilen psikolog, pedagog ve sosyal çalışmacılardan yararlanır.”

MADDE 15- 4787 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Aile mahkemesince verilen bu kararların takibi ve yerine getirilmesinde 5 inci maddeye göre görevlendirilen uzmanlardan yararlanılabilir. Bu kararlara uyulmaması hâlinde Hukuk Muhakemeleri Kanununun 398 inci maddesi uygulanır.”

MADDE 16- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler ve altıncı fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“Failin on gün içinde talep etmesi koşuluyla bu miktarın birer ay ara ile üç eşit taksit hâlinde ödenmesine Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilir. Taksitlerin süresinde ödenmemesi hâlinde önödeme hükümsüz kalır ve soruşturmaya devam edilir.”

“c) 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan suç,

d) 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununun 32 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan suç,”

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 17- 5237 sayılı Kanunun 136 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Suçun konusunun, Ceza Muhakemesi Kanununun 236 ncı maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları uyarınca kayda alınan beyan ve görüntüler olması durumunda verilecek ceza bir kat artırılır.”

MADDE 18- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 102 ncı maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(4) Soruşturma evresinde tutukluluk süresi, ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işler bakımından altı ayı, ağır ceza mahkemesinin görevine giren işler bakımından ise bir yılı geçemez. Ancak, Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar, Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ve toplu işlenen suçlar bakımından bu süre en çok bir yıl altı ay olup, gerekçesi gösterilerek altı ay daha uzatılabilir.

(5) Bu maddede öngörülen tutukluluk süreleri, fiili işlediği sırada onbeş yaşını doldurmamış çocuklar bakımından yarı oranında, onsekiz yaşını doldurmamış çocuklar bakımından ise dörtte üç oranında uygulanır.”

MADDE 19- 5271 sayılı Kanunun 171 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “, uzlaşmaya ilişkin hükümler saklı kalmak üzere” ibaresi madde metninden çıkarılmış, fıkranın (d) bendinde yer alan “uğradığı zararın,” ibaresi “uğradığı ve Cumhuriyet savcısı tarafından tespit edilen zararın,” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Uzlaştırma ve önödeme kapsamındaki suçlar hariç olmak üzere, Cumhuriyet savcısı, üst sınırı iki yıl veya daha az süreli hapis cezasını

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 17- 5237 sayılı Kanunun 136 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Suçun konusunun, Ceza Muhakemesi Kanununun 236 ncı maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları uyarınca kayda alınan beyan ve görüntüler olması durumunda verilecek ceza bir kat artırılır.”

MADDE 18- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 102 ncı maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(4) Soruşturma evresinde tutukluluk süresi, ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işler bakımından altı ayı, ağır ceza mahkemesinin görevine giren işler bakımından ise bir yılı geçemez. Ancak, Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar, Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ve toplu olarak işlenen suçlar bakımından bu süre en çok bir yıl altı ay olup, gerekçesi gösterilerek altı ay daha uzatılabilir.

(5) Bu maddede öngörülen tutukluluk süreleri, fiili işlediği sırada on beş yaşını doldurmamış çocuklar bakımından yarı oranında, onsekiz yaşını doldurmamış çocuklar bakımından ise dörtte üç oranında uygulanır.”

MADDE 19- 5271 sayılı Kanunun 171 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “, uzlaşmaya ilişkin hükümler saklı kalmak üzere” ibaresi madde metninden çıkarılmış, fıkranın (d) bendinde yer alan “uğradığı zararın,” ibaresi “uğradığı ve Cumhuriyet savcısı tarafından tespit edilen zararın,” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Uzlaştırma ve önödeme kapsamındaki suçlar hariç olmak üzere, Cumhuriyet savcısı, üst sınırı iki yıl veya daha az süreli hapis cezasını

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

gerektiren suçlardan dolayı, yeterli şüphenin varlığına rağmen, kamu davasının açılmasının beş yıl süre ile ertelenmesine karar verebilir. Suçtan zarar gören veya şüpheli, bu karara 173 üncü madde hükümlerine göre itiraz edebilir.”

“(6) Bu madde hükümleri;

- a) Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar,
- b) Kamu görevlisi tarafından görevi sebebiyle veya kamu görevlisine karşı görevinden dolayı işlenen suçlar ile asker kişiler tarafından işlenen askeri suçlar,
- c) Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, hakkında uygulanmaz.”

MADDE 20- 5271 sayılı Kanununun 174 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

“b) Suçun sübütuna doğrudan etki edecek mevcut bir delil toplanmadan düzenlenen,

c) Önödeme veya uzlaştırmaya ya da seri muhakeme usulüne tâbi olduğu soruşturma dosyasından açıkça anlaşılan işlerde önödeme veya uzlaştırma ya da seri muhakeme usulü uygulanmaksızın düzenlenen,”

“d) Soruşturma veya kovuşturma yapılması izne veya talebe bağlı olan suçlarda izin alınmaksızın veya talep olmaksızın düzenlenen,”

MADDE 21- 5271 sayılı Kanununun 234 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Soruşturma veya kovuşturma evresinde, dava nakli veya adlî tıp işlemleri nedeniyle yerleşim yeri dışında bir yere gitme zorunluluğu doğması halinde mağdurun yapmış olduğu konaklama, iâşe ve ulaşım giderleri, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanır.”

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

gerektiren suçlardan dolayı, yeterli şüphenin varlığına rağmen, kamu davasının açılmasının beş yıl süre ile ertelenmesine karar verebilir. Suçtan zarar gören veya şüpheli, bu karara 173 üncü madde hükümlerine göre itiraz edebilir.”

“(6) Bu madde hükümleri;

- a) Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar,
- b) Kamu görevlisi tarafından görevi sebebiyle veya kamu görevlisine karşı görevinden dolayı işlenen suçlar ile asker kişiler tarafından işlenen askeri suçlar,
- c) Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, hakkında uygulanmaz.”

MADDE 20- 5271 sayılı Kanununun 174 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“b) Suçun sübütuna doğrudan etki edecek mevcut bir delil toplanmadan düzenlenen,

c) Önödeme veya uzlaştırmaya ya da seri muhakeme usulüne tâbi olduğu soruşturma dosyasından açıkça anlaşılan işlerde önödeme veya uzlaştırma ya da seri muhakeme usulü uygulanmaksızın düzenlenen,”

“d) Soruşturma veya kovuşturma yapılması izne veya talebe bağlı olan suçlarda izin alınmaksızın veya talep olmaksızın düzenlenen,”

MADDE 21- 5271 sayılı Kanununun 234 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Soruşturma veya kovuşturma evresinde, dava nakli veya adlî tıp işlemleri nedeniyle yerleşim yeri dışında bir yere gitme zorunluluğu doğması hâlinde mağdurun yapmış olduğu konaklama, iâşe ve ulaşım giderleri, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanır.”

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 22- 5271 sayılı Kanunun 236 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(4) Cumhuriyet savcısı veya hâkim tarafından ifade ve beyanın özel ortamda alınması gerektiği ya da şüpheli veya sanık ile yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen çocuk veya mağdurların ifade ve beyanları özel ortamda uzmanlar aracılığıyla alınır.

(5) Türk Ceza Kanununun 103 üncü maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen suçlardan mağdur olan çocukların soruşturma evresindeki beyanları, bunlara yönelik hizmet veren merkezlerde Cumhuriyet savcısının nezaretinde uzmanlar aracılığıyla alınır. Mağdur çocuğun beyan ve görüntüleri kayda alınır. Kuvuşturma evresinde ise ancak, maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından mağdur çocuğun beyanının alınması veya başkaca bir işlem yapılmasında zorunluluk bulunması halinde bu işlem, mahkeme veya görevlendireceği naip hâkim tarafından bu merkezlerde uzmanlar aracılığıyla yerine getirilir. Mağdur çocuk yargı çevresi ve mülkî sınırlara bakılmaksızın en yakın merkeze götürülmek suretiyle bu fıkra da belirtilen işlemler yerine getirilir.

(6) Türk Ceza Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen suçlardan mağdur olanların soruşturma evresindeki beyanları bakımından da beşinci fıkra hükmü uygulanır. Ancak, beyan ve görüntülerin kayda alınmasında mağdurun rızası aranır.

(7) Beşinci ve altıncı fıkra kapsamında kayda alınan beyan ve görüntüler dava dosyasında saklanır ve gizliliği için gerekli tedbirler alınır.”

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 22- 5271 sayılı Kanunun 236 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(4) Cumhuriyet savcısı veya hâkim tarafından ifade ve beyanın özel ortamda alınması gerektiği ya da şüpheli veya sanık ile yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen çocuk veya mağdurların ifade ve beyanları özel ortamda uzmanlar aracılığıyla alınır.

(5) Türk Ceza Kanununun 103 üncü maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen suçlardan mağdur olan çocukların soruşturma evresindeki beyanları, bunlara yönelik hizmet veren merkezlerde Cumhuriyet savcısının nezaretinde uzmanlar aracılığıyla alınır. Mağdur çocuğun beyan ve görüntüleri kayda alınır. Kuvuşturma evresinde ise ancak, maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından mağdur çocuğun beyanının alınması veya başkaca bir işlem yapılmasında zorunluluk bulunması hâlinde bu işlem, mahkeme veya görevlendireceği naip hâkim tarafından bu merkezlerde uzmanlar aracılığıyla yerine getirilir. Mağdur çocuk yargı çevresi ve mülkî sınırlara bakılmaksızın en yakın merkeze götürülmek suretiyle bu fıkra da belirtilen işlemler yerine getirilir.

(6) Türk Ceza Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen suçlardan mağdur olanların soruşturma evresindeki beyanları bakımından da beşinci fıkra hükmü uygulanır. Ancak, beyan ve görüntülerin kayda alınmasında mağdurun rızası aranır.

(7) Beşinci ve altıncı fıkra kapsamında kayda alınan beyan ve görüntüler dava dosyasında saklanır ve gizliliği için gerekli tedbirler alınır.”

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 23- 5271 sayılı Kanunun mülga 250 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Seri muhakeme usulü

MADDE 250 - (1) Soruşturma evresi sonunda aşağıdaki suçlarla ilgili olarak kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilmediği takdirde seri muhakeme usulü uygulanır:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Hakkı olmayan yere tecavüz (madde 154, ikinci ve üçüncü fıkra),

2. Genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması (madde 170),

3. Trafik güvenliğini tehlikeye sokma (madde 179, ikinci ve üçüncü fıkra),

4. Gürültüye neden olma (madde 183),

5. Parada sahtecilik (madde 197, ikinci ve üçüncü fıkra),

6. Mühür bozma (madde 203),

7. Resmi belgenin düzenlenmesinde yalan beyan (madde 206),

8. Kumar oynanması için yer ve imkan sağlama (228 nci maddenin, birinci fıkrası),

9. Başkasına ait kimlik veya kimlik bilgilerinin kullanılması (madde 268),

suçları.

b) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin birinci, üçüncü ve beşinci fıkraları ile 15 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen suçlar.

c) 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 93 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen suç.

d) 13/12/1968 tarihli ve 1072 sayılı Rulet, Tilt, Langırt ve Benzeri Oyun Alet ve Makinaları Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen suç.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 23- 5271 sayılı Kanunun mülga 250 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Seri muhakeme usulü

MADDE 250 - (1) Soruşturma evresi sonunda aşağıdaki suçlarla ilgili olarak kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilmediği takdirde seri muhakeme usulü uygulanır:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Hakkı olmayan yere tecavüz (madde 154, ikinci ve üçüncü fıkra),

2. Genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması (madde 170),

3. Trafik güvenliğini tehlikeye sokma (madde 179, ikinci ve üçüncü fıkra),

4. Gürültüye neden olma (madde 183),

5. Parada sahtecilik (madde 197, ikinci ve üçüncü fıkra),

6. Mühür bozma (madde 203),

7. Resmi belgenin düzenlenmesinde yalan beyan (madde 206),

8. Kumar oynanması için yer ve imkan sağlama (madde 228, birinci fıkra),

9. Başkasına ait kimlik veya kimlik bilgilerinin kullanılması (madde 268),

suçları.

b) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin birinci, üçüncü ve beşinci fıkraları ile 15 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen suçlar.

c) 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 93 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen suç.

d) 13/12/1968 tarihli ve 1072 sayılı Rulet, Tilt, Langırt ve Benzeri Oyun Alet ve Makinaları Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen suç.

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

e) 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde belirtilen suç.

(2) Cumhuriyet savcısı veya kolluk görevlileri, şüpheliyi, seri muhakeme usulü hakkında bilgilendirir.

(3) Cumhuriyet savcısı tarafından seri muhakeme usulünün uygulanması şüpheliye teklif edilir ve şüphelinin müdafii huzurunda teklifi kabul etmesi halinde bu usul uygulanır.

(4) Cumhuriyet savcısı, Türk Ceza Kanununun 61 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen hususları göz önünde bulundurarak, suçun kanuni tanımında öngörülen cezanın alt ve üst sınırı arasında tespit edeceği temel cezadan yarı oranında indirim uygulamak suretiyle yaptırımını belirler.

(5) Dördüncü fıkra uyarınca sonuç olarak belirlenen hapis cezası Cumhuriyet savcısı tarafından, koşulları bulunması halinde Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesine göre seçenek yaptırımlara çevrilebilir veya 51 inci maddesine göre ertelenebilir.

(6) Bu maddeye göre belirlenen yaptırımlar hakkında, Cumhuriyet savcısı tarafından, koşulları bulunması halinde 231 inci madde kıyasen uygulanabilir.

(7) Bu madde kapsamında yaptırım uygulanması, güvenlik tedbirlerine ilişkin hükümlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(8) Cumhuriyet savcısı, şüpheli hakkında seri muhakeme usulünün uygulanmasını yazılı olarak görevli mahkemeden talep eder. Talep yazısında;

- a) Şüphelinin kimliği ve müdafii,
- b) Mağdur veya suçtan zarar görenlerin kimliği ile varsa vekili veya kanuni temsilcisi,
- c) İsnat olunan suç ve ilgili kanun maddeleri,

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

e) 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde belirtilen suç.

(2) Cumhuriyet savcısı veya kolluk görevlileri, şüpheliyi, seri muhakeme usulü hakkında bilgilendirir.

(3) Cumhuriyet savcısı tarafından seri muhakeme usulünün uygulanması şüpheliye teklif edilir ve şüphelinin müdafii huzurunda teklifi kabul etmesi hâlinde bu usul uygulanır.

(4) Cumhuriyet savcısı, Türk Ceza Kanununun 61 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen hususları göz önünde bulundurarak, suçun kanuni tanımında öngörülen cezanın alt ve üst sınırı arasında tespit edeceği temel cezadan yarı oranında indirim uygulamak suretiyle yaptırımını belirler.

(5) Dördüncü fıkra uyarınca sonuç olarak belirlenen hapis cezası Cumhuriyet savcısı tarafından, koşulları bulunması hâlinde Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesine göre seçenek yaptırımlara çevrilebilir veya 51 inci maddesine göre ertelenebilir.

(6) Bu maddeye göre belirlenen yaptırımlar hakkında, Cumhuriyet savcısı tarafından, koşulları bulunması hâlinde 231 inci madde kıyasen uygulanabilir.

(7) Bu madde kapsamında yaptırım uygulanması, güvenlik tedbirlerine ilişkin hükümlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(8) Cumhuriyet savcısı, şüpheli hakkında seri muhakeme usulünün uygulanmasını yazılı olarak görevli mahkemeden talep eder. Talep yazısında;

- a) Şüphelinin kimliği ve müdafii,
- b) Mağdur veya suçtan zarar görenlerin kimliği ile varsa vekili veya kanuni temsilcisi,
- c) İsnat olunan suç ve ilgili kanun maddeleri,

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

d) İsnat olunan suçun işlendiği yer, tarih ve zaman dilimi,

e) Şüphelinin tutuklu olup olmadığı; tutuklanmış ise, gözaltına alma ve tutuklama tarihleri ile bunların süreleri,

f) İsnat olunan suç oluşturulan olayların özeti,

g) Üçüncü fıkra da belirtilen şartların gerçekleştiği,

h) Belirlenen yaptırım ile beşinci ve altıncı fıkra uygulanmış ise bunlara ilişkin hususlar ve güvenlik tedbirleri,

gösterilir.

(9) Mahkeme, şüpheliyi müdafii huzurunda dinledikten sonra üçüncü fıkradaki şartların gerçekleştiği ve eylemin seri muhakeme usulü kapsamında olduğu kanaatine varırsa talepte belirlenen yaptırım doğrultusunda hüküm kurar; aksi takdirde talebi reddeder ve soruşturmanın genel hükümlere göre sonuçlandırılması amacıyla dosyayı Cumhuriyet başsavcılığına gönderir. Mazeretsiz olarak mahkemeye gelmeyen şüpheli, bu usulden vazgeçmiş sayılır.

(10) Seri muhakeme usulünün herhangi bir sebeple tamamlanamaması veya soruşturmanın genel hükümlere göre sonuçlandırılması amacıyla Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmesi hâllerinde, şüphelinin seri muhakeme usulünü kabul ettiğine ilişkin beyanları ile bu usulün uygulanmasına dair diğer belgeler, takip eden soruşturma ve kovuşturma işlemlerinde delil olarak kullanılamaz.

(11) Suçun iştirak halinde işlenmesi durumunda şüphelilerden birinin bu usulün uygulanmasını kabul etmemesi hâlinde seri muhakeme usulü uygulanmaz.

(12) Seri muhakeme usulü, yaş küçüklüğü ve akıl hastalığı ile sağır ve dilsizlik hâllerinde uygulanmaz.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

d) İsnat olunan suçun işlendiği yer, tarih ve zaman dilimi,

e) Şüphelinin tutuklu olup olmadığı; tutuklanmış ise, gözaltına alma ve tutuklama tarihleri ile bunların süreleri,

f) İsnat olunan suç oluşturulan olayların özeti,

g) Üçüncü fıkra da belirtilen şartların gerçekleştiği,

h) Belirlenen yaptırım ile beşinci ve altıncı fıkra uygulanmış ise bunlara ilişkin hususlar ve güvenlik tedbirleri,

gösterilir.

(9) Mahkeme, şüpheliyi müdafii huzurunda dinledikten sonra üçüncü fıkradaki şartların gerçekleştiği ve eylemin seri muhakeme usulü kapsamında olduğu kanaatine varırsa talepte belirlenen yaptırım doğrultusunda hüküm kurar; aksi takdirde talebi reddeder ve soruşturmanın genel hükümlere göre sonuçlandırılması amacıyla dosyayı Cumhuriyet başsavcılığına gönderir. Mazeretsiz olarak mahkemeye gelmeyen şüpheli, bu usulden vazgeçmiş sayılır.

(10) Seri muhakeme usulünün herhangi bir sebeple tamamlanamaması veya soruşturmanın genel hükümlere göre sonuçlandırılması amacıyla Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmesi hâllerinde, şüphelinin seri muhakeme usulünü kabul ettiğine ilişkin beyanları ile bu usulün uygulanmasına dair diğer belgeler, takip eden soruşturma ve kovuşturma işlemlerinde delil olarak kullanılamaz.

(11) Suçun iştirak hâlinde işlenmesi durumunda şüphelilerden birinin bu usulün uygulanmasını kabul etmemesi hâlinde seri muhakeme usulü uygulanmaz.

(12) Seri muhakeme usulü, yaş küçüklüğü ve akıl hastalığı ile sağır ve dilsizlik hâllerinde uygulanmaz.

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

(13) Resmî mercilere beyan edilmiş olup da soruşturma dosyasında yer alan adreste bulunmama veya yurt dışında olma ya da başka bir nedenle şüpheliye ulaşılamaması halinde, seri muhakeme usulü uygulanmaz.

(14) Dokuzuncu fıkra kapsamında Cumhuriyet savcısının talebi doğrultusunda mahkemece kurulan hükme itiraz edilebilir.

(15) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 24- 5271 sayılı Kanunun mülga 251 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Basit yargılama usulü

MADDE 251 - (1) Asliye ceza mahkemesince, iddianamenin kabulünden sonra adli para cezasını ve/veya üst sınırı iki yıl veya daha az süreli hapis cezasını gerektiren suçlarda basit yargılama usulünün uygulanmasına karar verilebilir.

(2) Basit yargılama usulünün uygulanmasına karar verildiği takdirde mahkemece iddianame, sanık, mağdur ve şikâyetçiye tebliğ edilerek, beyan ve savunmalarını onbeş gün içinde yazılı olarak bildirmeleri istenir. Tebligatta duruşma yapılmaksızın hüküm verilebileceği hususu da belirtilir. Ayrıca, toplanması gereken belgeler, ilgili kurum ve kuruluşlardan talep edilir.

(3) Beyan ve savunma için verilen süre dolduktan sonra mahkemece duruşma yapılmaksızın ve Cumhuriyet savcısının görüşü alınmaksızın, Türk Ceza Kanununun 61 inci maddesi dikkate alınmak suretiyle, 223 üncü maddede belirtilen kararlardan birine hükmedilebilir. Mahkûmiyet kararı verildiği takdirde sonuç ceza dörtte bir oranında indirilir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(13) Resmî mercilere beyan edilmiş olup da soruşturma dosyasında yer alan adreste bulunmama veya yurt dışında olma ya da başka bir nedenle şüpheliye ulaşılamaması hâlinde, seri muhakeme usulü uygulanmaz.

(14) Dokuzuncu fıkra kapsamında Cumhuriyet savcısının talebi doğrultusunda mahkemece kurulan hükme itiraz edilebilir.

(15) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 24- 5271 sayılı Kanunun mülga 251 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Basit yargılama usulü

MADDE 251 - (1) Asliye ceza mahkemesince, iddianamenin kabulünden sonra adli para cezasını ve/veya üst sınırı iki yıl veya daha az süreli hapis cezasını gerektiren suçlarda basit yargılama usulünün uygulanmasına karar verilebilir.

(2) Basit yargılama usulünün uygulanmasına karar verildiği takdirde mahkemece iddianame; sanık, mağdur ve şikâyetçiye tebliğ edilerek, beyan ve savunmalarını on beş gün içinde yazılı olarak bildirmeleri istenir. Tebligatta duruşma yapılmaksızın hüküm verilebileceği hususu da belirtilir. Ayrıca, toplanması gereken belgeler, ilgili kurum ve kuruluşlardan talep edilir.

(3) Beyan ve savunma için verilen süre dolduktan sonra mahkemece duruşma yapılmaksızın ve Cumhuriyet savcısının görüşü alınmaksızın, Türk Ceza Kanununun 61 inci maddesi dikkate alınmak suretiyle, 223 üncü maddede belirtilen kararlardan birine hükmedilebilir. Mahkûmiyet kararı verildiği takdirde sonuç ceza dörtte bir oranında indirilir.

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

(4) Mahkemece, koşulları bulunması halinde; kısa süreli hapis cezası seçenek yaptırımlara çevrilebilir veya hapis cezası ertelenebilir ya da uygulanmasına sanık tarafından yazılı olarak karşı çıkılmaması kaydıyla hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilir.

(5) Hükümde itiraz usulü ile itirazın sonuçları belirtilir.

(6) Mahkemece gerekli görülmesi halinde bu madde uyarınca hüküm verinceye kadar her aşamada duruşma açmak suretiyle genel hükümler uyarınca yargılamaya devam edilebilir.

(7) Basit yargılama usulü, yaş küçüklüğü, akıl hastalığı, sağır ve dilsizlik halleri ile soruşturma veya kovuşturma yapılması izne ya da talebe bağlı olan suçlar hakkında uygulanmaz.

(8) Basit yargılama usulü, bu kapsama giren bir suçun, kapsama girmeyen başka bir suçla birlikte işlenmiş olması halinde uygulanmaz.”

MADDE 25- 5271 sayılı Kanunun mülga 252 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Basit yargılama usulünde itiraz

MADDE 252 - (1) 251 inci madde uyarınca verilen hükümlere karşı itiraz edilebilir. Süresi içinde itiraz edilmeyen hükümler kesinleşir.

(2) İtiraz üzerine hükmü veren mahkemece duruşma açılır ve genel hükümlere göre yargılamaya devam olunur. Taraflar gelmese bile duruşma yapılır ve yokluğunda 223 üncü madde uyarınca hüküm verilebilir. Taraflara gönderilecek davetiyede bu husus yazılır. Duruşmadan önce itirazdan vazgeçilmesi halinde duruşma yapılmaz ve itiraz edilmemiş sayılır.

(3) Mahkeme, ikinci fıkra uyarınca hüküm verirken, 251 inci madde kapsamında basit yargılama usulüne göre verdiği hükümle bağlı değildir. Ancak, itirazın sanık dışındaki kişiler tarafından yapıldığı hallerde 251 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yapılan indirim korunur.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(4) Mahkemece, koşulları bulunması hâlinde; kısa süreli hapis cezası seçenek yaptırımlara çevrilebilir veya hapis cezası ertelenebilir ya da uygulanmasına sanık tarafından yazılı olarak karşı çıkılmaması kaydıyla hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilir.

(5) Hükümde itiraz usulü ile itirazın sonuçları belirtilir.

(6) Mahkemece gerekli görülmesi hâlinde bu madde uyarınca hüküm verinceye kadar her aşamada duruşma açmak suretiyle genel hükümler uyarınca yargılamaya devam edilebilir.

(7) Basit yargılama usulü, yaş küçüklüğü, akıl hastalığı, sağır ve dilsizlik hâlleri ile soruşturma veya kovuşturma yapılması izne ya da talebe bağlı olan suçlar hakkında uygulanmaz.

(8) Basit yargılama usulü, bu kapsama giren bir suçun, kapsama girmeyen başka bir suçla birlikte işlenmiş olması hâlinde uygulanmaz.”

MADDE 25- 5271 sayılı Kanunun mülga 252 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Basit yargılama usulünde itiraz

MADDE 252 - (1) 251 inci madde uyarınca verilen hükümlere karşı itiraz edilebilir. Süresi içinde itiraz edilmeyen hükümler kesinleşir.

(2) İtiraz üzerine hükmü veren mahkemece duruşma açılır ve genel hükümlere göre yargılamaya devam olunur. Taraflar gelmese bile duruşma yapılır ve yokluklarında 223 üncü madde uyarınca hüküm verilebilir. Taraflara gönderilecek davetiyede bu husus yazılır. Duruşmadan önce itirazdan vazgeçilmesi hâlinde duruşma yapılmaz ve itiraz edilmemiş sayılır.

(3) Mahkeme, ikinci fıkra uyarınca hüküm verirken, 251 inci madde kapsamında basit yargılama usulüne göre verdiği hükümle bağlı değildir. Ancak, itirazın sanık dışındaki kişiler tarafından yapıldığı hâllerde 251 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yapılan indirim korunur.

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

(4) İtiraz üzerine verilen hükmün sanık lehine olması hâlinde, bu hususların itiraz etmemiş olan diğer sanıklara da uygulanma olanağı varsa bu sanıklar da itiraz etmiş gibi verilen kararlardan yararlanır.

(5) İkinci fıkra uyarınca verilen hükümlere karşı genel hükümlere göre kanun yoluna başvurulabilir.

(6) Birinci fıkradaki itirazın, süresinde yapılmadığı veya kanun yoluna başvuru hakkı bulunmayan tarafından yapıldığı mahkemesince değerlendirildiğinde dosya, 268 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca itirazı incelemeye yetkili olan mercie gönderilir. Mercii bu sebepler yönünden incelemesini yapar ve kararını gereği için mahkemesine gönderir.”

MADDE 26- 5271 sayılı Kanununun 253 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin mevcut (4), (5) ve (6) numaralı alt bentlerinden sonra gelmek üzere sırasıyla aşağıdaki alt bentler eklenmiş ve bent numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir, üçüncü fıkrasına “birlikte” ibaresinden sonra gelmek üzere “aynı mağdura karşı” ibaresi eklenmiş, onikinci fıkrasında yer alan “en çok yirmi gün daha” ibaresi “her defasında yirmi günü geçmemek üzere en fazla iki kez” şeklinde değiştirilmiştir.

“5. İş ve çalışma hürriyetinin ihlali (madde 117, birinci fıkra; madde 119, birinci fıkra (c) bendi),”

“7. Güveni kötüye kullanma (madde 155),”

“9. Suç eşyasının satın alınması veya kabul edilmesi (madde 165),”

MADDE 27- 5271 sayılı Kanununun 280 inci maddesinin birinci fıkrasına (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (c) bendi, mevcut (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (f) bendi eklenmiş ve bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(4) İtiraz üzerine verilen hükmün sanık lehine olması hâlinde, bu hususların itiraz etmemiş olan diğer sanıklara da uygulanma olanağı varsa bu sanıklar da itiraz etmiş gibi verilen kararlardan yararlanır.

(5) İkinci fıkra uyarınca verilen hükümlere karşı genel hükümlere göre kanun yoluna başvurulabilir.

(6) Birinci fıkradaki itirazın, süresinde yapılmadığı veya kanun yoluna başvuru hakkı bulunmayan tarafından yapıldığı mahkemesince değerlendirildiğinde dosya, 268 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca itirazı incelemeye yetkili olan mercie gönderilir. Mercii bu sebepler yönünden incelemesini yapar ve kararını gereği için mahkemesine gönderir.”

MADDE 26- 5271 sayılı Kanununun 253 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin mevcut (4), (5) ve (6) numaralı alt bentlerinden sonra gelmek üzere sırasıyla aşağıdaki alt bentler eklenmiş ve bent numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir, üçüncü fıkrasına “birlikte” ibaresinden sonra gelmek üzere “aynı mağdura karşı” ibaresi eklenmiş, onikinci fıkrasında yer alan “en çok yirmi gün daha” ibaresi “her defasında yirmi günü geçmemek üzere en fazla iki kez” şeklinde değiştirilmiştir.

“5. İş ve çalışma hürriyetinin ihlali (madde 117, birinci fıkra; madde 119, birinci fıkra (c) bendi),”

“7. Güveni kötüye kullanma (madde 155),”

“9. Suç eşyasının satın alınması veya kabul edilmesi (madde 165),”

MADDE 27- 5271 sayılı Kanununun 280 inci maddesinin birinci fıkrasına (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (c) bendi, mevcut (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (f) bendi eklenmiş ve bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

“c) Başka bir araştırmaya ihtiyaç duyulmadan cezayı kaldıran veya cezada indirim yapılmasını gerektiren şahsî sebeplere ya da şahsî cezasızlık sebeplerine bağlı olarak daha az ceza verilmesini veya ceza verilmesine yer olmadığına karar verilmesini gerektiren hâllerde, hukuka aykırılığın düzeltilerek istinaf başvurusunun esastan reddine,”

“f) Soruşturma veya kovuşturma şartının gerçekleşmediğinin veya önödeme ve uzlaştırma usulünün uygulanmadığının anlaşılması ya da davanın ilk derece mahkemesinde görülmekte olan bir dava ile birlikte yürütülmesinin zorunlu olması halinde hükmün bozulmasına ve dosyanın yeniden incelenmek ve hükmolünmek üzere hükmü bozulan ilk derece mahkemesine veya kendi yargı çevresinde uygun göreceği diğer bir ilk derece mahkemesine gönderilmesine,”

MADDE 28- 5271 sayılı Kanununun 282 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Sanık, müdafii, katılan ve vekilinin davetiye tebliğ olmasına rağmen duruşmaya gelmemesi halinde duruşmaya devam edilerek sanığın sorgu tutanakları anlatılmak suretiyle dava yokluklarında bitirilebilir. Ancak, 195 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, sanık hakkında verilecek ceza, ilk derece mahkemesinin verdiği cezadan daha ağır ise, her hâlde sanığın dinlenmesi gerekir.”

MADDE 29- 5271 sayılı Kanununun 286 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) İkinci fıkrada belirtilen temyiz edilemeyecek kararlar kapsamında olsa bile aşağıda sayılan suçlar nedeniyle verilen bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kararları temyiz edilebilir:

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“c) Başka bir araştırmaya ihtiyaç duyulmadan cezayı kaldıran veya cezada indirim yapılmasını gerektiren şahsî sebeplere ya da şahsî cezasızlık sebeplerine bağlı olarak daha az ceza verilmesini veya ceza verilmesine yer olmadığına karar verilmesini gerektiren hâllerde, hukuka aykırılığın düzeltilerek istinaf başvurusunun esastan reddine,”

“f) Soruşturma veya kovuşturma şartının gerçekleşmediğinin veya önödeme ve uzlaştırma usulünün uygulanmadığının anlaşılması ya da davanın ilk derece mahkemesinde görülmekte olan bir dava ile birlikte yürütülmesinin zorunlu olması hâlinde hükmün bozulmasına ve dosyanın yeniden incelenmek ve hükmolünmek üzere hükmü bozulan ilk derece mahkemesine veya kendi yargı çevresinde uygun göreceği diğer bir ilk derece mahkemesine gönderilmesine,”

MADDE 28- 5271 sayılı Kanununun 282 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Sanık, müdafii, katılan ve vekilinin davetiye tebliğ edilmesine rağmen duruşmaya gelmemesi hâlinde duruşmaya devam edilerek sanığın sorgu tutanakları anlatılmak suretiyle dava yokluklarında bitirilebilir. Ancak, 195 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, sanık hakkında verilecek ceza, ilk derece mahkemesinin verdiği cezadan daha ağır ise, her hâlde sanığın dinlenmesi gerekir.”

MADDE 29- 5271 sayılı Kanununun 286 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) İkinci fıkrada belirtilen temyiz edilemeyecek kararlar kapsamında olsa bile aşağıda sayılan suçlar nedeniyle verilen bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kararları temyiz edilebilir:

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Hakaret (madde 125, üçüncü fıkra),
2. Halk arasında korku ve panik yaratmak amacıyla tehdit (madde 213),
3. Suç işlemeye tahrik (madde 214),
4. Suçu ve suçluyu övme (madde 215),
5. Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama (madde 216),
6. Kanunlara uymamaya tahrik (madde 217),
7. Cumhurbaşkanına hakaret (madde 299),
8. Devletin egemenlik alametlerini aşağılama (madde 300),
9. Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama (madde 301),
10. Silâhli örgüt (madde 314),
11. Halkı askerlikten soğutma (madde 318), suçları.

b) Terörle Mücadele Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci ve dördüncü fıkrası ile 7 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan suçlar.

c) Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 28 inci maddesinin birinci fıkrası, 31 inci maddesi ve 32 ncı maddesinde yer alan suçlar.”

MADDE 30- 5271 sayılı Kanunun 308/A maddesinin birinci fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Daire, mümkün olan en kısa sürede itirazı inceler ve yerinde görürse kararını düzeltir; görmezse dosyayı itirazı incelemek üzere ceza daireleri başkanlar kuruluna gönderir. Kurula gönderilen itiraz hakkında, kararına itiraz edilen dairenin başkanı veya görevlendireceği üye tarafından kurula sunulmak üzere bir rapor hazırlanır.”

“Kurulun itirazın kabulüne ilişkin kararları, gereği için dairesine gönderilir. Kurulun verdiği kararlar kesindir.”

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Hakaret (madde 125, üçüncü fıkra),
2. Halk arasında korku ve panik yaratmak amacıyla tehdit (madde 213),
3. Suç işlemeye tahrik (madde 214),
4. Suçu ve suçluyu övme (madde 215),
5. Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama (madde 216),
6. Kanunlara uymamaya tahrik (madde 217),
7. Cumhurbaşkanına hakaret (madde 299),
8. Devletin egemenlik alametlerini aşağılama (madde 300),
9. Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama (madde 301),
10. Silâhli örgüt (madde 314),
11. Halkı askerlikten soğutma (madde 318), suçları.

b) Terörle Mücadele Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci ve dördüncü fıkrası ile 7 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan suçlar.

c) Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 28 inci maddesinin birinci fıkrası, 31 inci maddesi ve 32 ncı maddesinde yer alan suçlar.”

MADDE 30- 5271 sayılı Kanunun 308/A maddesinin birinci fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Daire, mümkün olan en kısa sürede itirazı inceler ve yerinde görürse kararını düzeltir; görmezse dosyayı itirazı incelemek üzere ceza daireleri başkanlar kuruluna gönderir. Kurula gönderilen itiraz hakkında, kararına itiraz edilen dairenin başkanı veya görevlendireceği üye tarafından kurula sunulmak üzere bir rapor hazırlanır.”

“Kurulun itirazın kabulüne ilişkin kararları, gereği için dairesine gönderilir. Kurulun verdiği kararlar kesindir. Dörtten fazla ceza dairesi

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 31- 5271 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla;

a) 102 nci maddede yapılan düzenleme, bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren üç ay sonra uygulanır.

b) 236 ncı maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yapılan düzenleme uyarınca kurulması gereken merkezler, en geç 1/9/2020 tarihine kadar faaliyete geçirilir. Bu tarihe kadar mevcut uygulamaya devam olunur.

c) 250 nci maddede düzenlenen seri muhakeme usulü ile 251 ve 252 nci maddelerde düzenlenen basit yargılama usulüne ilişkin hükümler, bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren altı ay sonra uygulanır.

d) 286 ncı maddenin üçüncü fıkrasında yapılan düzenleme, bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren on beş gün içinde talep etmek koşuluyla aynı suçlarla ilgili olarak bölge adliye mahkemelerince verilmiş kesin nitelikteki kararlar hakkında da uygulanır. Bu bendin uygulandığı halde, cezası infaz edilmekte olan hükümlülerin, 100 üncü madde uyarınca tutukluluğunun devam edip etmeyeceği hususu, hükmü veren ilk derece mahkemesince değerlendirilir.

e) 308/A maddesinde yapılan değişiklikle bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığınca yapılan itirazların incelenmesine ilişkin

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

olan bölge adliye mahkemelerinde Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından daire başkanları arasından belirlenen ve dört üyeden oluşan başkanlar kurulu bu incelemeyi yapar. Başkanlar kurulunun bu maddeye ilişkin çalışma usul ve esasları, Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenir.”

MADDE 31- 5271 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla;

a) 102 nci maddede yapılan düzenleme, bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren üç ay sonra uygulanır.

b) 236 ncı maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yapılan düzenleme uyarınca kurulması gereken merkezler, en geç 1/9/2020 tarihine kadar faaliyete geçirilir. Bu tarihe kadar mevcut uygulamaya devam olunur.

c) 250 nci maddede düzenlenen seri muhakeme usulü ile 251 ve 252 nci maddelerde düzenlenen basit yargılama usulüne ilişkin hükümler, 1/1/2020 tarihinden itibaren uygulanır.

d) 1/1/2020 tarihi itibarıyla kovuşturma evresine geçilmiş, hükme bağlanmış veya kesinleşmiş dosyalarda seri muhakeme usulü ile basit yargılama usulü uygulanmaz.

e) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla;

1. Kovuşturma evresine geçilmiş dosyalarda kamu davasının açılmasının ertelenmesi hükümleri,

2. Hükme bağlanmış veya kesinleşmiş dosyalarda, suçun bu Kanunla uzlaştırma kapsamına alındığı gerekçesiyle uzlaştırma usulü,

3. Hükme bağlanmış veya kesinleşmiş dosyalarda, suçun bu Kanunla önödeme

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

getirilen usul, bu maddenin yayımlandığı tarihten önce itiraz yoluna başvurulup reddedilmiş olan itirazlar hakkında uygulanmaz.

f) Aile mahkemeleri ile çocuk ve çocuk ağır ceza mahkemelerinde görev yapan psikolog, pedagoğ ve sosyal çalışma görevlilerine ilişkin düzenlemeler, bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren altı ay sonra uygulanır.”

MADDE 32- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanuna 17 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Mahkemece infazın ertelenmesi veya durdurulması

MADDE 17/A- (1) Birlikte işlenmiş olup da 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 280 inci maddesinin üçüncü fıkrası ve 306 ncı maddesinin uygulanma olanağının bulunduğu hallerde hükmü veren ilk derece mahkemesinden infazın ertelenmesine veya durdurulmasına ilişkin karar verilmesi istenebilir. Karar verilmeden önce Cumhuriyet savcısı ve

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kapsamına alındığı veya taksit imkânı getirildiği gerekçesiyle önödeme hükümleri, uygulanmaz.

f) 286 ncı maddenin üçüncü fıkrasında yapılan düzenleme, bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren on beş gün içinde talep etmek koşuluyla aynı suçlarla ilgili olarak bölge adliye mahkemelerince verilmiş kesin nitelikteki kararlar hakkında da uygulanır. Bu bendin uygulandığı hâlde, cezası infaz edilmekte olan hükümlülerin, 100 üncü madde uyarınca tutukluluğunun devam edip etmeyeceği hususu, hükmü veren ilk derece mahkemesince değerlendirilir.

g) 308/A maddesinde yapılan değişiklikle bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığınca yapılan itirazların incelenmesine ilişkin getirilen usul, bu maddenin yayımlandığı tarihten önce itiraz yoluna başvurulup reddedilmiş olan itirazlar hakkında uygulanmaz.

h) Aile mahkemeleri ile çocuk ve çocuk ağır ceza mahkemelerinde görev yapan psikolog, pedagoğ ve sosyal çalışma görevlilerine ilişkin düzenlemeler, bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren altı ay sonra uygulanır.”

MADDE 32- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanuna 17 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Mahkemece infazın ertelenmesi veya durdurulması

MADDE 17/A- (1) Birlikte işlenmiş olup da 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 280 inci maddesinin üçüncü fıkrası ve 306 ncı maddesinin uygulanma olanağının bulunduğu hâllerde, hükmü veren ilk derece mahkemesinden infazın ertelenmesine veya durdurulmasına ilişkin karar verilmesi istenebilir. Karar verilmeden önce Cumhuriyet savcısı ve

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

hükümlünün görüşlerini yazılı olarak bildirmesi istenebilir. Karar, duruşma açılmaksızın verilir ve bu karara karşı itiraz yoluna gidilebilir. Erteleme veya durdurma talebinin kabulü, güvence gösterilmesine veya diğer bir şarta bağlanabilir.”

MADDE 33- 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 19 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Ceza Muhakemesi Kanununun 171 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen hapis cezasının üst sınırı, onbeş yaşını doldurmamış çocuklar bakımından beş yıl olarak uygulanır.”

MADDE 34- 5395 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “atananların,” ibaresi “görevlendirilenlerin,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 35- 5395 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde; ikinci fıkrasında yer alan “atanan ve bu Kanun kapsamındaki tedbirleri uygulayan Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunda görevli” ibaresi “görevlendirilen veya bu Kanun kapsamındaki tedbirleri uygulayan” şeklinde değiştirilmiştir.

“Adalet Bakanlığınca en az lisans öğrenimi görmüş olanlar arasından yeterli sayıda sosyal çalışma görevlisi mahkemelere görevlendirilmek üzere adliyelere atanır.”

MADDE 36- 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin yedinci fıkrasına “Cumhuriyet savcısı,” sekizinci fıkrasına “mahkemece” ibarelerinden sonra gelmek üzere “hükümsüz kalan erişimin engellenmesi kararına konu internet adresini belirtmek suretiyle,” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

hükümlünün görüşlerini yazılı olarak bildirmesi istenebilir. Karar, duruşma açılmaksızın verilir ve bu karara karşı itiraz yoluna gidilebilir. Erteleme veya durdurma talebinin kabulü, güvence gösterilmesine veya diğer bir şarta bağlanabilir.”

MADDE 33- 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 19 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Ceza Muhakemesi Kanununun 171 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen hapis cezasının üst sınırı, on beş yaşını doldurmamış çocuklar bakımından beş yıl olarak uygulanır.”

MADDE 34- 5395 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “atananların,” ibaresi “görevlendirilenlerin,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 35- 5395 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde; ikinci fıkrasında yer alan “atanan ve bu Kanun kapsamındaki tedbirleri uygulayan Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunda görevli” ibaresi “görevlendirilen veya bu Kanun kapsamındaki tedbirleri uygulayan” şeklinde değiştirilmiştir.

“Adalet Bakanlığınca en az lisans öğrenimi görmüş olanlar arasından yeterli sayıda sosyal çalışma görevlisi mahkemelere görevlendirilmek üzere adliyelere atanır.”

MADDE 36- 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin yedinci fıkrasına “Cumhuriyet savcısı,” sekizinci fıkrasına “mahkemece” ibarelerinden sonra gelmek üzere “hükümsüz kalan erişimin engellenmesi kararına konu internet adresini belirtmek suretiyle,” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 62 Milletvekilinin Teklifi)

“(17) Bu maddenin ikinci, dördüncü ve onördüncü fıkraları kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararları, ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL, vb. şeklinde) içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verilir. Ancak, teknik olarak ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenmesi yapılamadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla ihlalin önlenemediği durumlarda, internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesi kararı verilebilir.”

MADDE 37- 6/1/1982 tarihli ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun 3/B maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ve 3/7/2005 tarihli ve 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmış; 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “mahkeme nezdindeki” ibaresi ile Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “suçtan zarar gören kişilerin karşılaştıkları sosyal ve ekonomik sorunların çözümü ile” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 38- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 39- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“(17) Bu maddenin ikinci, dördüncü ve onördüncü fıkraları kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararları, ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL vb. şeklinde) içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verilir. Ancak, teknik olarak ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenmesi yapılamadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla ihlalin önlenemediği durumlarda, internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesi kararı verilebilir.”

MADDE 37- 6/1/1982 tarihli ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun 3/B maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ve 3/7/2005 tarihli ve 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmış; 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “mahkeme nezdindeki” ibaresi ile Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “suçtan zarar gören kişilerin karşılaştıkları sosyal ve ekonomik sorunların çözümü ile” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 38- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 39- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.